SECRETUL TRANDAFIRULUI 4

Zorii libertății

În vreme ce torța comunismului se stinge,
torța credinței este transmisă mai departe
de la o generație la alta.

MICHAEL
PHILLIPS

MICHAEL PHILLIPS

Seria Secretul trandafirului 4

ZORII LIBERTĂŢII

Traducerea: Mihaela Tocuţ

Editura Casa Cărţii
Oradea, 2014

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României Philips, Michael

Michael Phillips
Secret of the Rose 4
Dawn of Liberty, 1995

Acest roman este o operă de ficţiune. Numele, personajele şi evenimentele prezentate în carte constituie rodul imaginaţiei autorului sau sunt folosite în mod fictiv. Orice asemănare cu evenimente, locuri, organizaţii sau persoane reale este pur întâmplătoare şi neintenţionată.

Prolog

Toate scopurile pe care le are Creatorul pentru omenire se ating în timp, la momentul cuvenit.

În inima unui om, la fel ca în relaţiile dintr-o familie sau în istoria unei naţiuni, timpul dă lecţii de viaţă, timpul vindecă, timpul întăreşte, timpul dezvoltă rădăcini adânci şi pune totul în perspectivă. Asta deoarece timpul constituie un element esenţial al creşterii şi un catalizator necesar dezvoltării maturităţii şi a înţelepciunii.

Lucrurile cele mai importante nu se dobândesc niciodată repede. Dumnezeu nu se grăbeşte; planurile Lui nu sunt pripite.

Când a făcut timpul, Creatorul l-a împărţit în segmente. A numit lumina zi, iar întunericul l-a numit noapte. A rânduit ca fazele astrului nopţii să măsoare trecerea lunilor, iar succesiunea celor patru anotimpuri – trecerea anilor. Şi a făcut ca toate să crească după această rânduială, să treacă regulat din formă latentă la rodire şi-apoi iar să adoarmă şi iar să se trezească, repetând la nesfârşit miraculosul ciclu al vieţii.

După cum a stabilit fazele naturale după care să crească roadele pământului, tot aşa a stabilit Dumnezeu şi etapele pe care trebuie să le parcurgă omul de-a lungul vremelnicei sale fiinţări pe pământ.

Baronul Heinrich von Dortmann parcursese deja toate anotimpurile naturale ale vieţii sale lumeşti. Şi-a trăit zilele pe acest pământ învăţând, îndrumând, iubind şi slujind pentru ca, la capătul drumului, să-şi lepede chingile acestei existenţe efemere şi să poată dobândi libertatea veşnică de fiu al Domnului pentru care s-a pregătit dintotdeauna cu smerenie şi evlavie.

Pentru el, Dumnezeu nu a fost doar Creatorul, ci mai ales prietenul lui. S-a rugat mereu să îl poată cunoaşte mai bine pe prietenul său Dumnezeu şi ca viaţa, cuvintele şi faptele lui să trezească şi în alţii aceeaşi năzuinţă.

Credinţa lui – o credinţă ce se cerea împărtăşită, ce trebuia să fie semănată, să crească şi să dea rod – s-a revărsat constant întâi asupra familiei sale şi apoi asupra tuturor celor din jur.

Persoana lui a fost dintotdeauna o dovadă vie a caracterului creator şi veşnic dătător de viaţă pe care îl are, în esenţă, Sfânta Treime. Căci scopurile Creatorului sunt pretutindeni strâns legate de cel mai înalt aspect al naturii Sale trinitare – acela de Tată.

Dumnezeu Tatăl nu trebuie doar să creeze, ci să insufle *viaţă* constant, să genereze *propria* viaţă.

Divina zămislire se desfăşoară neîntrerupt în fiecare colţişor al creaţiei, Tatăl impregnând fiecare nouă generaţie de seminţe, arbori, flori, ierburi, animale şi oameni cu acea misterioasă şi fragilă capacitate de... *a trăi.*

Rodnicia înfloritoare a Tatălui creator umple în mod nevăzut fiecare moleculă, înmulţindu-se la nesfârşit. Din sâmburii unui măr se pot obţine zece meri, din care fiecare poate face zece mii de mere, dintre care fiecare poate da naştere altor zece milioane.

Acest miracol al reproducerii şi al proliferării prezent în toate lucrurile vii ne arată faţa zâmbitoare a Tatălui. „Priviţi", ne îndeamnă El, „priviţi în jurul vostru. Viaţa răsare pretutindeni – pentru că Eu mă pun *pe Mine* în tot ceea ce ating, în fiecare atom din univers".

Oamenii sunt atraşi de pământ; mulţi fără a şti măcar de ce. Cultivă grădini şi îngrijesc cu atenţie şi gingăşie arborii, florile şi tufele ce cresc în ele. Totuşi, doar cei înţelepţi ştiu în ce constă, de fapt, frumuseţea grădinii. Când îngenunchează şi îşi afundă degetele în pământul umed, aceştia ştiu că au în faţa ochilor chiar miracolul creaţiei. Când taie un trandafir dintr-o tufă îndrăgită pentru a-l dărui unei persoane dragi ca simbol al iubirii, ei sunt conştienţi de adevărul primordial al universului – că bunătatea Creatorului este prezentă în toate şi că, pentru a o vedea, a-i descoperi misterele şi a ne bucura de ea nu trebuie

decât să... ne ridicăm ochii spre chipul Lui iubitor şi să îi spunem Tată.

Un astfel de om a fost baronul Heinrich von Dortmann, fost locuitor al regatelor Prusiei şi Pomeraniei şi, acum, copil în regatul ceresc al Tatălui, un om pentru care pământul pe care îl cultivase în timpul vieţii sale lumeşti nu fusese decât un palid precursor al grădinii cereşti în care lucra acum, la fel cum trandafirii pe care îi îngrijise cu atâta drag pe pământ, cât fuseseră ei de frumoşi, nu se comparau cu florile nemuririi.

De fapt, chiar viaţa baronului fusese o sămânţă, sădită într-un sol mănos şi îngrijită de ploile şi razele trimise dinadins din înalturi, ce a încolţit, a dezvoltat rădăcini adânci şi un trunchi înalt ce, la timpul lor, au dat roadele cuvenite: florile vii, adică feţele radioase ale celor ce deveniseră copii ai Tatălui, la rândul lor, datorită seminţei care a fost cândva viaţa lui.

Existenţa se regenerează continuu. *Viaţa* creată de Dumnezeu în univers nu poate decât să se propage şi să renască. Aşa cum roadele pământului se înmulţesc, transmiţând de la o generaţie la alta nu doar capacitatea de a exista, de a respira şi de a creşte, ci şi puterea de a se *reînnoi*, tot aşa moştenirea spirituală lăsată de Heinrich von Dortmann s-a păstrat peste generaţii, revărsându-se în sufletele atinse de existenţa sa, în cercuri concentrice tot mai largi, împlinind planurile împărăţiei cereşti.

Toamna şi iarna vieţii sale, petrecute în închisoare şi mai apoi în Alpii Bavariei, doar în aparenţă inactive, au fost, de fapt, ani închinaţi unui scop veşnic, în care acesta a sădit, cu speranţă în suflet, în solul cerurilor nenumărate rugi-seminţe pentru familia şi naţiunea sa.

Şi, astfel, rădăcinile pe care le-a dezvoltat în timpul vieţii au dat naştere, după moartea lui, unui număr tot mai mare de vlăstare umane, hrănindu-le şi ajutându-le să înflorească şi să dea rod – însutit. Unele dintre aceste seminţe spirituale au căzut în locuri neaşteptate, unde viaţa ce avea

să răsară impetuos îi va lua pe mulţi prin surprindere. Dar aşa sunt căile Tatălui. El îşi trimite ploile şi razele de soare atât asupra celor drepţi, cât şi a celor nedrepţi. Nimic nu este întâmplător. Căci cuvântul Său nu se întoarce niciodată fără rod, ci va face voia Lui.

Urmând deci acest ciclu natural al vieţii, ce sfârşeşte mereu prin a se revărsa înapoi în inima Creatorului său, baronul se înălţase la ceruri şi, având-o acum din nou alături pe scumpa sa Marion, se bucura de o primăvară eternă, ce nu avea să mai fie niciodată ameninţată de iarnă.

Matthew şi Sabina lăsaseră în urmă toamna, acel minunat anotimp al vieţii când ajungi să te bucuri de roadele muncii tale, şi, păşind acum în iarna liniştită şi plină de amintiri, observau cu bucurie şi speranţă primăvara şi vara ce înfloreau pentru o nouă generaţie în timp ce Germania, ţara pe care o iubeau amândoi atât de mult, se pregătea să-şi scuture amorţeala separării şi să se îmbarce într-o nouă eră a unităţii naţionale.

Generaţiile trec ca să le poată urma altele noi. Ciclurile vieţii omeneşti nu constituie un motiv de întristare, ci unul de bucurie. Fără moartea adusă de iarna vieţii lumeşti nu ar fi posibilă primăvara veşnică. Heinrich şi Thaddeus se petrecuseră deja din această viaţă şi, în mod inevitabil, Matthew şi Sabina aveau să li se alăture în curând în lumina ce se ascunde dincolo de orizontul uman.

Trecerea dintre cei vii nu reprezintă un sfârşit, ci, dimpotrivă, o încununare, o întregire, o împlinire fără de care nu ar fi posibile noile începuturi. Ceea ce oamenilor le pare a fi apusul vieţii nu este decât prefaţa răsăritului adevăratei vieţi pentru care suntem hărăziţi.

Tată, vrem să credem că, în esenţă, totul este spre binele nostru şi spre mărirea împărăţiei Tale, atât aici, pe pământ, cât şi în viaţa de apoi. Ajută-ne să îţi înţelegem planurile, ca să ne putem pune în armonie cu ele. Facă-se voia Ta în toate persoanele din jurul nostru, chiar şi în cele

în care nu credem că vom vedea vreodată lumina prezenţei Tale. Întăreşte-ne credinţa, Doamne, să putem crede că îi iubeşti în mod egal pe toţi copiii Tăi şi că trimiţi constant ploi şi raze de soare chiar şi în sufletele cele mai egoiste pentru a înmuia seminţele plantate în aceste unghere reci de mii de circumstanţe ale vieţii şi de cuvintele şi faptele celor credincioşi. Deşteaptă la viaţă inimile îndelung adormite ale celor ce Te-au respins până acum. Fă să crească seminţele sădite în solul sufletelor din întreaga lume şi fă-le să rodească însutit. Fă ca vieţile noastre, la fel ca viaţa baronului şi moştenirea spirituală a acestuia, să dea rod şi seminţe noi. Ajută-ne să transmitem mai departe viaţa Ta, Tată, din suflet Te rugăm.

Oare ce anotimp o fi acum *in Der Frühlingsgarten*? Şi, după ce va fi rupt blestemul iernii, ce se va întâmpla, oare, în această nouă eră a naţiunii germane, cu urmaşii străvechiului neam Dortmann şi cu fosta moşie a familiei?

Grădina ce se întindea la sud de *Lebenshaus* nu era doar una pământească. Florile pe care le îngrijise cu mâna lui răposatul baron aveau un caracter atemporal. Secretul trandafirului este la fel de complex precum însăşi viaţa, căci, în această floare, Tatăl a ascuns mesaje de iubire pentru toţi copiii Săi.

Grădina Primăverii, cum îi spunea baronul, cuprindea acum întreaga naţiune. Se apropia, pentru mulţi, primăvara trezirii spirituale.

Partea I
Războiul Rece: laşitate şi eroism 1979

1
Decenii de izolare

Berlinul de Est

Se întreba cum s-o fi simţind la pipăit zidul acela cenuşiu, înalt, gros şi aspru, din piatră şi ciment ce reprezenta nu doar chintesenţa vieţii în acest oraş, ci şi diviziunea dintre ţările Europei.

De când se ştia, zidul fusese acolo, la nici doi kilometri de casa ei.

Şi cu toate acestea, ochilor ei tineri şi impresionabili ce zăboviră o clipă asupra lui, *Die Mauer* rămânea un mister pe cât de fascinant, pe atât de derutant. Vecinătatea lui o atrăgea în mod inexplicabil, ca o prezenţă malefică adormită ce aştepta momentul prielnic pentru a se trezi la viaţă.

Părinţii îi povesteau adesea despre vara în care fusese înălţat zidul, când fiecare centimetru al graniţei era patrulat de soldaţi, câini şi tancuri şi aproape că nu trecea zi în care să nu aibă loc o tentativă de fugă peste hotare – tentative disperate care pe mulţi îi costase viaţa.

Auzise multe povestiri şi despre participarea tatălui ei la aceste operaţiuni de salvare. Totuşi, deşi trecuseră doar optsprezece ani de atunci, pentru ea toate aceste evenimente făceau parcă parte dintr-o altă epocă. Dintr-o altă viaţă. Zidul era acolo de dinainte de a se naşte ea. Era singura realitate pe care o cunoştea.

Cu timpul, majoritatea berlinezilor se obişnuiseră cu acest simbol tăcut al separării de neam. Dar ei i se insuflase constant, încă din copilărie, convingerea că a face

tot posibilul pentru a-i ajuta pe alţii să treacă dincolo de zid nu este o opţiune, ci o *datorie*. Tatăl ei era unul dintre liderii reţelei secrete. Familia sa şi cei asemeni lor nu aveau să se obişnuiască niciodată cu bariera. Atât cât le stătea în putere, ci aveau să se opună mereu, chiar şi cu preţul vieţii, tiraniei impuse de regimul comunist asupra confraţilor lor.

Dintre clădirile pustii de pe Markgrafenstra Ge, continuă să scruteze de la depărtare de două străzi sumbra barieră de piatră pe care se încolăcea, fatală, sârma ghimpată. La dreapta, parţial vizibil din locul în care se afla ea, se înălţa unul dintre sutele de turnuri de pază. Soldaţii care le ocupau erau compatrioţi de-ai ei, ce acum îşi primeau ordinele de la Moscova.

O trecu brusc un fior, prevestind parcă ziua în care acel cumplit şarpe cenuşiu din piatră se va trezi din somn şi destinul o va duce, în mod *inevitabil*, mai aproape de Zid decât îndrăznise să meargă astăzi.

Deocamdată însă nu putea decât să privească de la distanţă şi să se întrebe ce însemnau toate astea.

Cu un tremur involuntar, Lisel Lamprecht întoarse capul şi porni mai departe pe Leipzigerstra Ge. Trebuia să livreze cât mai repede pachetul după care fusese trimisă. O vreme merse paralel cu zidul, trăgând din când în când cu ochiul spre bariera de piatră, apoi coti la stânga, pe Gertraudenstrafie.

Deşi ea încă nu o ştia, evenimentele iminente aveau să îi schimbe perspectiva asupra tuturor lucrurilor şi să o aducă, în cele din urmă – după cum intuia deja involuntar – faţă în faţă cu Zidul. Atunci *chiar* va apăsa cu mâna piatra rece, provocând-o la confruntare. Şi poate că se va vedea şi ea de cealaltă parte a zidului, precum cei pe care îi ajutau acum părinţii săi.

Astăzi, însă, era doar o adolescentă germană obişnuită, prinsă, ca toţi cei de vârsta ei, în tăcuta bătălie ideologică ce împărţea mapamondul în două. Făcea parte din *noua* generaţie, dintre cei ce învăţaseră despre marele război,

dar nu îşi aminteau de el. Ca atare, ea nu putea să realizeze pe deplin complexitatea şi implicaţiile conflictului mondial de o cu totul altă natură ce pusese stăpânire pe întreaga lume de la război încoace.

Deşi istoria este de cele mai multe ori tulbure şi evenimentele se orânduiesc arareori în segmente clare, aşa cum sunt ele organizate ulterior de către cărturari, am putea spune că, în linii mari, conflictul mondial care a pecetluit cea de-a doua jumătate a secolului al XX-lea, impropriu numit *Războiul Rece*, poate fi împărţit în două etape: înainte şi după asasinarea preşedintelui american John Fitzgerald Kennedy în 1963.

Acest război, cel mai periculos dintre războaiele lumii, s-a soldat cu doar o mână de victime şi chiar şi acestea cu precădere întâmplătoare. Totuşi, vreme de aproape jumătate de secol întreaga omenire s-a aflat pe marginea prăpastiei, la un pas de un dezastru cum numai cei mai pesimişti dintre propovăduitorii Apocalipsei ar putea să-şi imagineze.

Înainte de criza rachetelor din Cuba din 1961 şi cutremurătoarele evenimente ce au avut loc pe străzile oraşului Dallas în noiembrie 1963, tensiunea crescândă dintre est şi vest era afişată ostentativ pe scena politică mondială, unde bravada diplomatică şi progresul tehnologic constituiau criteriile după care se măsura superioritatea. Perioada dintre sfârşitul anilor ’40 şi începutul anilor ’60 a jucat rolul de preludiu. Un preludiu de-a lungul căruia ambele tabere s-au înfoiat în pene, au mers la cacealma şi au proferat ameninţări, au fabricat şi au testat bombe, şi-au mărit arsenalul nuclear şi apoi s-au angajat într-o cursă de cucerire a spaţiului. Sovieticii şi-au extins graniţele şi americanii au făcut demersuri să nimicească orice tendinţe comuniste de pe teritoriul SUA.

Pentru Lisel, anul 1963 avea să rămână pentru totdeauna anul în care s-a născut. Pentru tot restul lumii, 1963 era anul în care totul s-a schimbat.

Cei doi bărbaţi care şi-au măsurat puterile în timpul crizei cubaneze, ajungând să simbolizeze noua eră a conflictului, părăsiseră scena – Kennedy a fost ucis de glonţul unui asasin; iar, la scurtă vreme după aceea, Hruşciov s-a retras din viaţa politică.

În primii ani de viaţă ai lui Lisel, atenţia lumii s-a îndreptat într-o altă direcţie, spre sud-estul Asiei, în ale cărei jungle îndepărtate se dădea un război „rece” din ce în ce mai încins, o ciocnire locală între democraţie şi comunism care, dacă nu era ţinută în frâu de marile puteri, s-ar fi putut transforma foarte uşor într-un al treilea război mondial.

Era o epocă a schimbărilor. Lumea era remodelată în fel şi chip la toate nivelurile.

Formaţia Beatles a revoluţionat muzica pop, Vietnamul a schimbat pentru totdeauna perspectiva americanilor asupra războiului şi afacerea Watergate a marcat în mod simţitor climatul politic din Washington. În tot acest timp, Războiul Rece era departe de a se fi încheiat, cele mai importante bătălii având însă loc în culise.

Lisel a crescut şi a început să analizeze lumea din jurul ei. Trăia într-un mediu plin de tensiune şi de pericole, asta deşi conflictul dintre Moscova şi Washington devenea din ce în ce mai subtil. Trecuse vremea când preşedinţii şi premierii îşi aruncau insulte şi ameninţări. Între timp, ultimatumurile fuseseră înlocuite cu o aşa-zisă politică de „destindere şi cooperare” şi detonările cu tratate de eliminare a testelor nucleare, iar acum liderii mondiali îşi mascau intenţiile belicoase în spatele unor dialoguri aşa-zis cordiale.

Într-adevăr, deceniul 1960-1970 a schimbat complet modul oamenilor de a privi lucrurile. Neafectat însă de toate aceste schimbări, Războiul Rece se dădea mai departe pe neauzite, în spatele cortinei, cu singura deosebire că, între timp, locul liderilor mondiali în cadrul conflictului fusese preluat de oamenii de rând – bărbaţi şi

femei precum părinţii lui Lisel, care în alte părţi ale lumii ar fi trecut drept cetăţeni cu totul neremarcabili. Acum însă, tocmai ei erau cei ce purtau acest război invizibil pentru libertate – unul dintre drepturile esenţiale spre care tinde întreaga omenire. Războiul Rece devenise, în mare parte, unul tăcut şi sinistru, bătăliile sale fiind purtate de o mână de oameni, în cartiere mărginaşe şi în beciuri, la lumina lumânării, în spatele draperiilor trase, pe marginea unor drumeaguri pustii sau în închisoare, în solitudinea celulei, departe de ochii lumii.

Acum, când Lisel împlinise şaisprezece ani, în timp ce lumea urmărea cu sufletul la gură înfierbântatul joc de şah ce avea loc între ayatolahul iranian Khomeini şi preşedintele american Jimmy Carter, această dramă tăcută şi nevăzută continua să se deruleze neafectată de toate acestea. Deşi ochii lumii erau acum îndreptaţi spre Teheran, războiul rece dintre democraţie şi comunism rămânea în continuare filtrul global dintre bine şi rău, autonomie şi dependenţă – aliniind naţiuni, creând rivalităţi, separând familii şi aducând în mod artificial dezbinare în mijlocul unui popor străvechi.

În centrul acestui conflict se afla în continuare divizata naţiune a Germaniei, odinioară cauza şi actualmente victima evenimentelor pe care nu le mai putea controla. În timp ce marile puteri îşi făceau mutările impersonale pe tabla de joc a lumii, nu exista nicăieri o generaţie postbelică care să se simtă mai neputincioasă şi mai prost întrebuinţată de către aceşti jucători ce le ţineau soarta în mâini decât tinerii din capitala Germaniei, dezbinată atât la propriu, cât şi la figurat.

Berlinul devenise un loc în care Războiul Rece făcuse ca prietenii, rudele şi vecinii să se duşmănească între ei, unde informatorii *Stasi* erau prezenţi pretutindeni, KGB-ul se infiltrase în toate păturile sociale şi trădarea nu era niciodată departe. A-ţi dori prea fierbinte libertatea sau a-i ajuta pe alţi oameni care aveau aceleaşi năzuinţe era un joc

periculos, dacă nu chiar mortal. Sângele vărsat adesea în consecinţă şi lacrimile vărsate de supravieţuitori făceau parte din realitatea de zi cu zi.

Conflictul global care se prelungea de la un an la altul nu era nicăieri simbolizat mai clar decât la Checkpoint Charlie, celebrul punct de control de pe Friedrichstrafie, care se situa la doar o aruncătură de băţ de magazinul din care ieşise Lisel cu puţin timp în urmă.

Şi, în tot acest timp, cel mai emblematic simbol al acestei drame nevăzute rămăsese bariera aceea cenuşie, răuvoitoare, impenetrabilă şi insurmontabilă ce tăia în două centrul Berlinului, dezbinând o naţiune... şi o lume întreagă.

Chiar dacă era o epocă propice actelor de laşitate, ea a creat, de asemenea, şi acte de eroism. Căci vremurile periculoase nu produc doar turnători, ci şi eroi şi martiri. Despre curajul şi altruismul acestora din urmă nu se vorbeşte des. Totuşi, în răstimpuri, poveştile unor astfel de eroi devin cunoscute... şi cei ce le aud rămân marcaţi pentru totdeauna.

După ce lăsă Zidul în urmă, energica adolescentă din Berlinul de Est iuţi pasul, străbătu câteva străzi mohorâte şi după zece minute coti pe aleea denivelată din faţa casei sale.

2
O moştenire periculoasă

— *Ai* adus pachetul?

— Da, tată, răspunse Lisel.

— N-ai avut nicio neplăcere, sper.

— Totul a decurs fără probleme.

— Perfect.

Bărbatul luă pacheţelul din mâna fiicei sale, rupse grăbit ambalajul şi începu să răsfoiască înfrigurat cartea – chipurile noua achiziţie a lui Lisel – fără a zăbovi însă prea mult asupra vreunei pagini. Nu îl interesau cuvintele autorului; încerca să pună cap la cap elementele disparate ale unei înştiinţări codificate trimise de contactul său de la librărie.

În cinci minute, reuşi să decodifice mesajul.

— Săptămâna viitoare va trebui să ajutăm o persoană importantă, le anunţă el pe soţia şi pe fiica sa, ridicându-se de pe scaun.

— Şi cum veţi proceda? întrebă Frau Lamprecht.

— Un prieten de-al vărului meu o să-l aducă pe fugar până în pădurea din sudul oraşului. De acolo îl preluăm noi.

— Pot să vin şi eu cu tine? se rugă de el Lisel.

Tatăl ei, un bărbat cu talie de colos, nu răspunse imediat.

— Hm, poate c-a venit vremea să ni te alături, spuse el gânditor într-un târziu.

— Pot să-i fac o vizită lui Girdel?

— Nu vom avea timp de vizite.

— Bine, tăticule, dar n-am mai văzut-o de un an de zile...

— Când îndeplinim o misiune, nu trebuie să ne preocupe decât siguranţa celor ce îşi pun vieţile în mâinile noastre.

În timp ce vorbea, gândurile lui Hermann zburară departe, în trecut, la o vreme când nu îşi făcea griji pentru siguranţa fiicei sale, ci a unei alte persoane dragi.

Câte amintiri, câţi oameni... Toate parcă se întâmplaseră într-o altă viaţă. Cea care îi ocupa acum gândurile, unul dintre fondatorii şi cei mai loiali membri ai *Trandafirului*, fusese ani de zile colaboratoarea lui şi, în cele din urmă, fugise peste hotare cu ajutorul camarazilor săi din cadrul reţelei.

Amintirea operaţiunii de salvare prin cimitir îl făcu să surâdă.

Karin îl implorase să îi însoţească. Acum regreta că nu îi mărturisise motivul refuzului său – faptul că în curând urma... să se căsătorească. La vremea aceea, considerase că este mai bine pentru amândoi să ştie cât mai puţine unul despre altul.

Era un alt om pe atunci. Un bărbat ursuz şi aspru, care zâmbea rar şi nu ştia ce înseamnă tandreţea. Dar lucrurile se schimbaseră considerabil de când devenise soţ şi tată. Îşi dorea din tot sufletul s-o revadă pe Karin – da, pentru Hermann, ea avea să rămână pentru totdeauna Karin, chiar dacă ştia că acesta nu este numele ei adevărat. Îşi dorea ca vechea lui prietenă să-l vadă acum, când era, la rândul lui, apropiat sufleteşte de Domnul pe care îl slujise ea dintotdeauna.

Oftă. Din când în când, mai auzea câte o veste despre Karin, dar, din păcate, din ziua în care aceasta se refugiase în Germania de Vest, n-o mai văzuse. Nu putea decât să se roage ca, într-o bună zi, Lisel a lui să devină o femeie la fel de puternică şi de curajoasă cum fusese Karin.

În cele câteva secunde în care Hermann reflectă la vechea sa colaboratoare şi la misiunile lor comune, gândurile fiicei sale zburară la ziua în care făcuse cunoştinţă cu prietena sa Girdel.

Cele două fete aveau pe atunci vreo patru-cinci anişori, o vârstă mult prea fragedă pentru a realiza câtuşi de puţin importanţa ocaziei care îi adusese laolaltă pe taţii lor şi pe alţi câţiva cu vederi similare. În timp ce adulţii, cu toţii slujitori ai lui Dumnezeu, se rugau şi făceau planuri, Lisel şi

Girdel, aflate la vârsta inocenţei, îşi petreceau timpul jucându-se.

Din ziua aceea, deşi nu se ivea des prilejul de a se vizita reciproc – căci, prin forţa împrejurărilor, activitatea desfăşurată de părinţii lor era una clandestină – fetele au rămas prietene şi au crescut ca două surori, fără a realiza pe de-a-ntregul cât de periculoasă era viaţa pe care o ducea marea familie din care făceau parte.

Tot aşa, fetele nu aveau habar nici de discuţiile purtate de cei mari, care se întrebau în ce măsură era indicat să îşi implice copiii în activitatea secretă ce îi unea. După pilda baronului, pe care puţini îl cunoscuseră, dar de care auziseră mai toţi, credincioşii ce alcătuiau reţeaua locală îşi doreau şi ei ca principiile lor să dăinuie şi după ce scurta lor fiinţare pe pământ va fi luat sfârşit. Şi astfel, se rugau să le poată transmite vlăstarelor lor cât de important este să ajuţi marea familie a lui Dumnezeu şi se foloseau de orice oportunitate pentru a le inculca în mod nemijlocit aceste valori, prin propriul exemplu. Dar pentru părinţii din această parte a lumii, o astfel de moştenire spirituală era una periculoasă şi, de aceea, o transmiteau copiilor lor cu mare grijă, după îndelungă chibzuinţă şi adâncire în rugăciune.

Seminţele trebuie semănate. Unele trebuie să moară pentru ca altele să rodească însutit.

Girdel, care era cu un an mai mare decât Lisel, participa deja de ceva vreme la activităţile tatălui ei. Hermann însă, mai precaut – un bărbat cu o inimă vitează, dar mai novice în viaţa trăită alături de Dumnezeu decât tatăl lui Girdel –, considerase că Lisel încă nu era pregătită să ia parte la misiunile reţelei. Totuşi, azi, gândul la Karin îl făcu să realizeze că mai era puţin şi fiica sa devenea femeie şi că nu putea face nimic pentru a împiedica acest lucru.

Oftă, o luă pe Lisel de mână şi o conduse afară din bucătărie, până la canapeaua veche din camera de zi. Se aşeză şi îi făcu semn fiicei sale să ia loc lângă el. Fata se supuse şi, vreme de câteva clipe, niciunul dintre ei nu

spuse nimic.

— Îţi mai aminteşti ce ţi-am zis despre trandafir? o întrebă el într-un sfârşit.

— Sigur că-mi amintesc, tăticule. N-am să uit niciodată discuţia aceea.

— N-am mai vorbit de mult despre asta. Mai porţi medalionul dăruit de mine şi de mama ta?

— Cum să nu-l port, tăticule? Este lucrul meu cel mai de preţ. Îl am şi acum la gât.

Spunând asta, fata ridică lănţişorul subţire pe care îl purta la gât, scoţând la iveală un minuscul medalion placat cu aur. Hermann zâmbi. Medalionul nu era nici pe departe o bijuterie scumpă. Ceea ce-l făcea nepreţuit nu era valoarea sa materială, ci ceea ce aşezase el înăuntrul medalionului şi ceea ce simboliza acea comoară ascunsă.

— Mai ţii minte ce ţi-am spus în ziua aceea?

Lisel încuviinţă din cap.

— Misterul vieţii se găseşte în seminţe, repetă Hermann cuvintele rostite atunci. Dacă seminţele sunt semănate cu rugăciune...

Se opri dinadins şi rămase în aşteptare.

—... din ele răsar florile iubirii, completă fraza fiica sa.

Râseră amândoi.

— Mă bucur că n-ai uitat.

— N-am să dau uitării niciodată seminţele pe care le-ai semănat în sufletul meu, tată.

Mica încăpere se scufundă în tăcere. Mâna catifelată a fetei se odihnea în continuare în palma mare şi aspră a tatălui ei, ca un căprior nou-născut ce şade tihnit într-o pădure înveşmântată în straie de primăvară, fără nicio primejdie în jur care să-l facă s-o ia la goană.

— Te maturizezi, Lisel, spuse într-un târziu Hermann. Aproape că eşti o femeie în toată firea.

Lisel îşi coborî fâstâcită privirea, înroşindu-se uşor în obraji.

— Ei, zici şi tu aşa, tată...

— Vorbesc cât se poate de serios, copilă. Mai e puţin şi-ai să devii femeie. O femeie foarte frumoasă.

De astă dată, Lisel se îmbujoră până-n vârful urechilor. Urmă o tăcere lungă, dar liniştitoare, pe care niciunul dintre ei nu se grăbi să o întrerupă.

— Da, spuse Hermann în cele din urmă, cred că a venit momentul să te introduc în activitatea noastră, fata tatii. Lucrarea trebuie dusă mai departe şi, într-o bună zi, eu am să fiu prea bătrân s-o fac.

— Înseamnă că pot să-i fac o vizită lui Girdel?

— În curând, Lisel... în curând. După ce bărbatul ce ne este trimis va ajunge cu bine în mâinile camarazilor noştri de peste graniţă, am să aranjez o întâlnire cu prietenii noştri.

— O, tată, îţi mulţumesc mult de tot!

Mai rămaseră o clipă în tăcere, după care se ridicară amândoi în picioare şi Lisel se întoarse în bucătărie, la mama ei.

Mintea lui Hermann fu năpădită brusc de un amestec melancolic de gânduri şi emoţii cu privire la fiica sa pe care nu le-ar fi putut exprima în cuvinte nici dac-ar fi încercat. Nu era un gânditor, ci un om de acţiune, care îşi dovedea convingerile prin fapte. Iar faptul că nu se pricepea la vorbe şi la analizarea propriilor emoţii nu ştirbea cu nimic profunzimea sentimentelor pe care le încerca în acest moment.

Porni spre uşa din dos, dornic să petreacă puţin timp singur în curticica din spatele casei.

Mica grădină a familiei Lamprecht, cu cele câteva straturi de zarzavaturi ale ei, nu se compara, desigur, nici de departe cu splendida *Fruhlingsgarten* în care copilărise cea pe care o cunoscuse sub numele de Karin Duftblatt. Se îndreptă spre tufa de trandafiri – singura tufă de trandafiri pe care o avea în grădină. O primise în urmă cu douăzeci de ani chiar de la Karin. Cu acea ocazie, ea îi vorbise *lui* despre misterul seminţelor, mister pe care, după ce l-a

înţeles pe deplin pentru sine în urma plecării ei, Hermann l-a transmis şi fiicei sale.

Hermann Lamprecht era un om simplu. N-avea cum să ştie că lacrimile care îi umpleau acum ochii erau lacrimile spiritului părintesc universal, aceleaşi lacrimi care, cu mulţi ani în urmă, îl făcuseră pe Heinrich von Dortmann să se retragă în grădina sa pentru a înălţa, în repetate rânduri, aceeaşi rugă – poate cu cuvinte mai alese, dar în esenţă identice. N-avea cum să bănuiască Hermann că rugile lor, rostite la distanţă de peste o generaţie, vor pătrunde contopite în eterna ureche divină şi că, astfel, şi răspunsurile lor erau menite să se împletească.

Hermann ridică la ceruri strania povară ce începuse brusc să-l apese şi rosti cea mai simplă şi profundă rugă părintească din univers, ruga născută chiar din inima de Tată a lui Dumnezeu, ecoul iubirii Lui divine ce îi recheamă constant la El pe toţi fiii şi pe toate fiicele Sale: *Doamne – ai grijă de fetiţa mea... ocroteşte-o*, *veghează asupra ei şi ţine-o în mâinile Tale*.

Acestea au fost singurele cuvinte pe care a fost în stare să le rostească Hermann. Şi ele au fost de ajuns. Tatăl le-a auzit şi avea să se folosească de ele pentru a-şi atinge scopul.

3
Pe urmele fugarului

Germania de Est

La sud-est de oraş, un Mercedes mare şi negru gonea vuind prin noaptea întunecată şi pustie.

Înainta cu o precizie uimitoare pe drumurile extrem de înguste – pe care abia de încăpea un automobil – şi doar pe jumătate asfaltate ce străbăteau Brandenburger Wald. Deşi îl despărţeau mai bine de 1600 de kilometri de casă, era clar că şoferul se simţea în elementul său atât în Polonia, cât şi aici, în Germania de Est. În anii tinereţii, fusese detaşat în RDG, unde lucrase în departamentul *Stasi* condus pe vremea aceea de acum influentul politician german Gustav Schmundt.

Ştia ca-n palmă toate traseele fugarilor şi, de două săptămâni, era pe urmele reţelei. Pornise din estul Poloniei şi, urmând pista, trecuse graniţa în apropiere de Eisenhüttenstadt şi ajunsese într-un final aici, unde spera să le vină de hac. Ştia că acum reţeaua transporta o încărcătură importantă. Nu era vorba de vreo bătrânică dornică să-şi reîntâlnească rudele din vest şi nici de vreun student idealist dornic să ducă, vezi Doamne, o viaţă mai bună, în libertate.

Nu, de astă dată ajutau o persoană importantă. Un lider! Fugarul era bărbatul care, după fuga rabinului Wissen din URSS, preluase la Moscova conducerea organizaţiei creştine secrete ce, în unele părţi ale Europei de Est era cunoscută drept *Das Christliche Netzwerk*, iar în altele era numită, simplu, *Trandafirul*.

Ar fi trebuit să-l aresteze cu ani în urmă când, tineri fiind amândoi, se întâlniseră pe străzile Moscovei. Ei, dar venise, în sfârşit, clipa răzbunării!

Andrassy Galanov se afla la un pas de a pune mâna pe duşmanul său de moarte. Era aproape sigur că bărbatul pe

care îl întâlnise în tinereţe şi liderul pe care KGB-ul îl vâna, fără succes, de mai bine de cincisprezece ani, erau de fapt una şi aceeaşi persoană. Va afla el în curând dacă se înşela ori ba!

Superiorul său îl trimisese în vest cu trei săptămâni în urmă, pe urmele liderului creştin căruia îi purta o vrajbă personală.

— Să pui mâna pe el, ai auzit, Galanov? răsunase prin lanul de porumb vocea furioasa a acestuia. Nu îndrăzni să te întorci cu mâinile goale!

Cel ce răcnise era Leonid Bolotnikov, agentul prim al imperiului sovietic, care stătea lângă cadavrul unui sătean, cu pistolul fumegând într-o mână şi gesticulând furibund cu cealaltă mână făcută pumn pe când cei trei bărbaţi pe care îi hăituiseră jumătate de noapte se făceau nevăzuţi în pădurea din apropiere.

După câteva minute, se auzi dintre copaci zgomotul făcut de motorul unui automobil.

Fugarii le scăpaseră printre degete. Pierduseră o noapte întreagă pe urmele lor şi totul fusese în van!

În timp ce maşina fugarilor se îndepărta gonind în noapte, urechile lui Galanov fură asaltate de o altă salvă de răcnete.

— Du-te după el, ce mai aştepţi?! urlă şeful său. Dacă nu pui mâna pe el înainte să ajungă la Berlin, Siberia te aşteaptă!

Liderul reţelei clandestine – bărbatul căruia i se spunea *Profetul* – scăpase iar ca prin urechile acului.

Peste nicio oră de la operaţiunea eşuată, automobilul condus de agentul rus în vârstă de treizeci şi şase de ani viră vijelios spre sud-vest, în direcţia oraşului Minsk. Şi unchiu-său obişnuia să-şi amenințe agenţii cu deportarea în Siberia. Când îi erau adresate acest fel de amenințări, Galanov ştia că erau doar vorbe în vânt şi, prin urmare, nu le acordase niciodată mare atenţie. Dar, acum, Korskaiev nu mai era printre cei vii, iar şeful KGB-ului era Bolotnikov.

Or, confruntat cu ameninţările *lui Bolotnikov*, chiar şi un agent experimentat şi încrezător în forţele proprii precum era Andrassy Galanov se mai întâmpla să tremure de frică.

Bolotnikov avea puterea de a-şi pune ameninţările în aplicare şi, la o adică, nu s-ar fi dat în lături s-o facă.

A doua zi, la amiază, Galanov trecu graniţa în Polonia şi, în baza unor vechi dosare de-ale lui Korskaiev, în seara aceleiaşi zile, reuşi deja să ia legătura cu câteva persoane de contact din Varşovia. Dură câteva zile până să descurce iţele, dar, în cele din urmă, urmărindu-i pe creştinii din Białystok – o grupare extrem de activă şi de devotată de care aflase tot din dosarele unchiului său – şi sesizând vădita încordare de care dădeau dovadă aceştia, înţelese că prada nu putea fi departe. Stând de vorbă cu informatorii săi şi interogându-i pe cei câţiva creştini pe care reuşi să pună mâna, află că *Profetul* trecuse pe acolo în urmă cu doar câteva ore, urmând acelaşi traseu clandestin pe care îl stabilise cu ani în urmă împreună cu cei doi cetăţeni germani pentru care fostul lui superior din cadrul *Stasi* avusese o adevărată fixaţie.

Galanov străbătu, aşadar Polonia, apropiindu-se tot mai mult de fugar.

De astă dată, nu-l va mai lăsa să-i scape. Îl va prinde în cursă! De astă dată, nu va mai da greş. În noaptea aceasta, soarta îi va surâde. Îi va veni de hac detestatului şi incomodului apostol şi îl va da pe mâna şefului său. Nu va scăpa nimeni – şi cu atât mai puţin aşa-zisul *Profet*.

Va avea grijă ca bărbatul să nu ajungă în Vest. Va face moarte de om dacă trebuie...

Fasciculele luminoase proiectate de farurile din faţă se răsfrângeau dănţuind pe desişurile de pini ce se întindeau de-o parte şi de alta a drumului şi, străpungând întunericul ca nişte ochi ameninţători, se apropiau tot mai mult de fugar, cu o precizie înfricoşătoare.

Galanov, acest Saul modern ce considera că este de datoria lui să salveze reputaţia Comitetului Securităţii

Statului, cunoscut sub denumirea abreviată de KGB, conducea cu o viteză nebunească, apăsând acceleratorul aproape până la podea. Fascinaţia faţă de reţeaua creştină începuse în timpul scurtei sale şederi la Berlin şi de-a lungul anilor, fără ca el să-şi dea seama.

se transformase într-o adevărată obsesie, aproape concurând cu ura mistuitoare pe care o nutrise unchiu-său faţă de creştini. Am putea să spunem pe drept cuvânt că diabolica sete de răzbunare care îl animase în timpul vieţii pe cel cunoscut prin aceste locuri sub numele de Emil Korsch fusese transmisă noii generaţii.

În timp ce farurile maşinii sondau duşmănos noaptea cu lumina lor orbitoare, ochii lui Galanov ardeau de ură şi de dorinţă de răzbunare. Dacă va reuşi să-l aresteze pe cel pe care-l urmărea cu atâta patimă şeful său, va fi, fără doar şi poate, promovat. Poate pe post de prim-asistent al lui Bolotnikov. Sau – mai ştii? – poate că Brejnev, secretarul de stat, îi va oferi o funcţie înaltă în guvern.

Nu mai e mult, îşi spuse el gonind printre desişurile de pini.

Străbătu kilometri întregi, fără să audă niciun alt zgomot în afară de cel făcut de propria maşină. Noaptea rămânea pustie şi neagră.

Toţi oamenii respectabili se retrăseseră de mult la culcare, în această regiune atât de apropiată de graniţa oraşului tăiat în două, cei ce erau prinşi pe afară după miezul nopţii nu se puteau aştepta decât la necazuri.

4
Un pelerin misterios

În timp ce vechii adversari ai *Trandafirului* goneau spre ei, capul familiei Lamprecht se trezi după un somn de doar câteva ore şi începu pregătirile pentru misiunea clandestină din noaptea aceea. Avea încă mari dubii în privinţa promisiunii făcute lui Lisel. Nu ştia dacă era înţelept să o ia cu el. Fiica sa lua parte de ani de zile la operaţiuni minore de-ale reţelei, dar nu participase niciodată la o acţiune atât de importantă şi de periculoasă.

Ei, dar îi promisese. Şi-apoi, Lisel era o fată curajoasă.

Şi, în curând, va deveni o femeie în toată firea şi va trebui să o trateze ca atare. Realizase asta încă înainte de a se ruga pentru ocrotirea ei şi, de atunci, acest gând devenise tot mai pregnant. Frăţiorul lui Lisel, în vârstă de doar unsprezece ani, era şi el nerăbdător să fie introdus în activităţile reţelei. În această parte a lumii, un tată nu îşi putea ţine la nesfârşit copiii departe de realităţile vieţii.

Hermann se îmbrăcă în grabă, apoi le trezi pe soţia şi pe fiica lui. În timp ce Frau Lamprecht pregătea cafeaua şi câteva provizii pentru drum, Lisel se echipă grăbită, fremătând de emoţie şi de entuziasm.

Peste douăzeci de minute, tatăl şi fiica îşi luară la revedere de la stăpâna casei, în sufletul căreia doar credinţa era mai mare decât teama pe care o simţea în acele momente şi, după ce o asigurară că se vor întoarce înainte de prânz, porniră la drum.

Pentru orice eventualitate, Hermann deţinea acte care să justifice faptul că circula pe străzile oraşului în toiul nopţii. Nu că s-ar fi aşteptat să fie oprit de poliţişti. Cunoştea de ani de zile rutele pe care trebuia să le urmeze pentru a-i evita.

Hermann şi Lisel străbătură, aşadar, cu maşina Berlinul de Est, traversară Grünau şi Muggelheim, trecând pe lângă

punctul vamal de la Gosen, apoi o luară spre sud-vest, într-o zonă forestieră unde, după nici treizeci de minute, Hermann viră de la drumul principal şi parcă maşina în pădure. Aici aveau să aştepte vreme de două ore înainte de a porni pe jos spre locul de întâlnire.

După ce îl vor prelua pe fugar, se vor întoarce cu el la maşină, vor rula pe drumuri lăturalnice până la Glasow şi apoi se vor întoarce acasă pe aceeaşi rută pe care veniseră.

Între timp, în altă parte a Brandenburgului, înaintau cu pas grăbit două siluete îmbrăcate în negru. După ce plecaseră din Fürstenwalde, parcurseseră pe jos vreo trei kilometri până la un hambar solitar aflat la depărtare de mai mulţi kilometri de orice aşezare omenească, în mijlocul unui lan de grâu care aparţinea unei cooperative agricole est-germane.

Bărbatul care mergea în faţă gâfâia din cauza efortului, căci mergeau într-un ritm alert susţinut. În timpul zilei, creştinul acesta făcea pâine şi produse de patiserie pentru săteni – motiv pentru care avea în jurul taliei ceva mai multe kilograme decât ar fi fost indicat – iar noaptea, în ciuda oboselii şi a riscurilor aferente, slujea cu devotament interesele reţelei.

În spatele lui, mergea un bărbat înalt şi bine legat la vreo 45-50 de ani – din cauza întunericului, era cu neputinţă să-i estimezi vârsta exactă. *Herr* Brotbacker auzise de patriarhul ras zis *Profetul* şi chiar îi ajunseseră la ureche zvonuri cum că, la fel cum se întâmplase cu rabinul Wissen înaintea lui, şi viaţa noului lider era acum în pericol. Se zvonea că se pune la cale un plan pentru scoaterea lui din ţară, dar niciuna dintre frăţiile din apropiere nu ştia nimic concret în această privinţă. Brutarul habar nu avea că bărbatul pe care îl conducea acum prin lanurile de cereale spre fostul hambar al fratelui Hugo era nimeni altul decât cel ce introdusese de această parte a Cortinei de Fier Biblia pe care o preţuia atât de mult şi o ţinea ascunsă în micul său apartament, sub patul în care dormea acum soţia sa.

Niciunul dintre cei doi bărbaţi nu scosese un cuvânt de când lăsaseră în urmă luminile satului.

După ce dibuiră pe bâjbâite intrarea în hambarul părăsit, căzut în paragină sub noul sistem colectivist din Germania de Est, brutarul german îl ajută pe tăcutul său frate rus să urce în căruţa veche la care era deja înhămat un cal vânjos de lucru, după care, fără ca vreo voce omenească să tulbure tăcerea nopţii, traversă podeaua de pământ bătătorit şi deschise uşa masivă a hambarului. În pofida vechimii sale, uşa, bine unsă, se roti în balamale fără a scoate cel mai mic zgomot.

Fermierul Hugo, care aştepta deja instalat pe capră, cu hăţurile de piele în mână, plescăi din limbă, îndemnându-şi credinciosul colaborator cabalin s-o ia din loc. După ce ieşiră din hambar, brutarul închise uşa la loc şi, după ce urmări căruţa cu privirea până ce zgomotul copitelor şi scârţâitul roţilor se pierdură în depărtare, porni înapoi spre casă. Mai avea la dispoziţie vreo două ore să tragă un pui de somn, după care îl aşteptau cuptoarele brutăriei – că doar pâinea de secară nu se coace singură. Misteriosul călător, pe de altă parte, îşi continua hurducăit drumul sub călăuzirea fermierului, care avea să-l lase în grija altui ghid la următorul loc de întâlnire – în grija unei persoane pe care nici Brotbaker şi nici Hugo nu o mai întâlniseră până acum.

Aşa opera *Reţeaua Trandafirului*. Nimeni nu ştia prea multe. Cuvintele schimbate de membrii reţelei erau întotdeauna puţine. Totul se rezuma la o privire, la un zâmbet schiţat, la comunicarea instrucţiunilor strict necesare, a parolelor ce aveau de-a face cu florile şi roadele pământului şi, uneori, la o înclinare din cap la despărţire. Chiar dacă aproape niciunul dintre cei implicaţi acum în reţea nu ştia de acea tânără temerară care pusese bazele organizaţiei la scurtă vreme după război şi nici de felul în care aceasta, împreună cu tatăl ei, se folosiseră de reţea pentru a se refugia în vest, un lucru a dăinuit: necesitatea imperioasă de a duce lucrarea mai departe, de

a menţine în viaţă reţeaua, de a asigura fermitatea verigilor ei, de a-i ocroti pe copiii lui Dumnezeu. Pentru siguranţa tuturor, era bine să ştie cât mai puţine unii despre alţii.

În ultimul deceniu, apăruseră câteva schimbări şi restricţiile din vremea guvernării lui Hruşciov fuseseră întrucâtva reduse. Totuşi, vieţile lor erau încă în pericol. Cei ce încercau să treacă Zidul erau împuşcaţi chiar şi acum fără nicio reţinere. Prudenţa era în continuare cea care făcea diferenţa între viaţă şi moarte.

Peste două ore şi jumătate, în care abia reuşise să tragă un pui de somn în căruţa fermierului înainte de a fi încredinţat unui alt complice tăcut, pelerinul solitar – un străin ce depindea acum de bunăvoinţa fraţilor săi, sleit de puteri după nopţi în şir petrecute ba în aşteptare, ba pe drum – se apropie de o poieniţă în care se intersectau două poteci.

O lumină slabă pâlpâi o clipă în noapte, apoi se stinse. Era semnalul prin care i se dădea de înţeles actualei călăuze a pelerinului – care nu era nici brutarul şi nici fermierul, ci un poliţist din partea locului, convertit la credinţă – că drumul său ajunsese la sfârşit. Până acum, poliţistul nu-l văzuse niciodată pe cel ce dădea semnalul luminos şi, pentru siguranţa tuturor, nu avea să-l vadă nici de acum înainte. La această răspântie, fugarul era încredinţat penultimei persoane de legătură şi pericolul descoperirii operaţiunii creştea pe măsură ce se apropiau de oraş.

— Vino cu mine. Grăbeşte-te.

O mână se întinse în noapte şi o apucă pe cea a evanghelistului pribeag.

Poliţistul nu mai auzi decât câteva cuvinte şi apoi, fără să stea mult pe gânduri, o luă printre copaci, înapoi spre casă. Acum erau pe cont propriu. *Domnul fie cu voi*, le ură în gând poliţistul convertit.

Fugarul rus observă că fusese aşteptat de două persoane. A doua, mai subţire şi mai scundă, stătea în

spatele bărbatului care i se adresase. Fata, în vârstă de şaptesprezece ani, participa de mult la operaţiunile reţelei şi, în această noapte fatidică – fără să ştie că prietena ei Lisel aştepta împreună cu tatăl său în cealaltă parte a pădurii – îl implorase şi ea pe tatăl său să o ia cu el.

— Aceste operaţiuni nu sunt niciodată lipsite de pericol, Girdel, ripostase tatăl ei, reticent.

— Păi nu tu mi-ai spus că, atunci când ne încredinţăm acţiunile în mâinile lui Dumnezeu, nu avem de ce să ne temem?

Bărbatul încuviinţase, zâmbind, din cap. Într-adevăr, aşa o învăţase. Şi, atunci, cum s-o poată refuza?

— Să ne grăbim, îi şopti fermierul german fugarului. Trebuie să ajungi la ascunzătoare înainte de răsăritul soarelui.

Urmându-şi noile călăuze, bărbatul pentru care îşi riscaseră deja viaţa atâţia oameni părăsi în grabă locul de întâlnire.

5
Suprema încercare

O oră şi douăzeci de minute mai târziu, tatăl, fiica şi *Profetul* ieşiră de sub bolta copacilor printre care îi dusese calea până atunci şi păşiră în câmp deschis. Chiar dacă în est, la orizont se distingeau deja primele dâre cenuşii ale răsăritului, călătorii se aflau încă la adăpostul întunericului.

Nu mai aveau mult de mers.

Peste douăzeci de minute vor fi în siguranţă. Cel ce avea să-l ducă pe refugiatul rus cu maşina până la ascunzătoare aştepta deja ghemuit în cealaltă parte a întinsului imaş.

Brusc, din depărtare se auzi un zgomot. Estompat la început, apoi din ce în ce mai desluşit. Era, fără doar şi poate, motorul unui automobil. Fermierul se opri preţ de o clipă şi ciuli urechile, apoi iuţi pasul. Automobilul venea spre ei – în viteză. Nu trebuiau să piardă nicio secundă. Chiar dacă maşina care se apropia nu reprezenta un pericol, ea semnala că, dintr-un moment într-altul, mantia protectoare a nopţii se va ridica, lăsându-i descoperiţi.

Bolidul luă curba în viteză şi farurile străpunseră noaptea.

Cei trei o luară la goană peste câmpul golaş. N-aveau unde să se adăpostească. Uriaşul care aştepta în celălalt capăt al imaşului se ridicase din ascunzătoarea sa şi privea acum neputincios, agonizând în tăcere, coşmarul ce se derula chiar în faţa ochilor săi. Începu să se roage în gând. Ochii inocenţi ai fetei de lângă el, privind oripilată ceea ce se întâmpla, se umplură de lacrimi.

Cei trei fugari, care alergau mâncând pământul, reuşiseră să parcurgă jumătate din distanţa care îi despărţea de salvatorii lor.

Dar era prea târziu.

Şoferul îi reperase şi, acum, uriaşul Mercedes gonea vuind, hurducându-se pe izlaz, călcând brazdele cu o

impetuozitate cumplită ca de tanc, cu farurile îndreptate spre siluetele ce fugeau, expuse şi neputincioase, în faţa sa. Încă zece secunde şi urmărirea luă sfârşit.

Bolidul trecu mugind pe lângă fugari şi apoi le tăie calea, făcând o voltă în faţa lor. Roţile se opriră cu un scrâşnet, ridicând un nor înecăcios de praf ce înceţoşă preţ de o clipă lumina farurilor. Şoferul deschise vijelios portiera şi se năpusti afară cu un pistol-mitralieră în mână şi ochii scăpărând de beţia reuşitei. Reuşise, în sfârşit, să le vină de hac acestor creştini detestabili!

Urmă o tăcere încărcată de patimi înăbuşite. Nu se auzea decât gâfâitul celor trei renegaţi. Stăteau tustrei încremeniţi ca nişte stane de piatră în timp ce prigonitorul lor îi măsura din cap până-n picioare.

Treptat, un zâmbet perfid i se întinse pe toată faţa.

— Vasăzică, Rostovcev, spuse el în ruseşte, *tu* eşti aşa-numitul *Profet*. Bănuiam eu.

— Ne întâlnim din nou, tovarăşe Galanov, răspunse cel mai înalt dintre cei trei fugari.

Nu întoarse zâmbetul interlocutorului său, dar tonul pe care i se adresa nu conţinea pic de ură. Era prima dată când fermierul est-german şi fiica acestuia auzeau glasul celui pe care îl însoţeau.

— Da, iată-ne din nou împreună. Doar că, de astă dată, împrejurările îţi sunt mai puţin favorabile decât acum şaptesprezece ani, când ne-am întâlnit la Moscova, răspunse agentul, aţintindu-l cu pistolul.

Zâmbetul, care încă nu-i pălise, arăta cât de mult gusta acest moment triumfal.

— Viaţa de creştin implică mereu o doză de pericol.

— Şi de nebunie! trânti Galanov.

Zâmbetul îi dispăruse complet de pe faţă.

— Bănuiesc că unora aşa li se pare.

— Te mai ţii încă de predici, Dmitri? ripostă celălalt pe un ton sarcastic. Ei, atâta pagubă să fie. Se pare că te-am făcut, în sfârşit, mat. Şeful meu va fi bucuros să te revadă.

— Tovarăşul Leonid Bolotnikov este prea consumat de ură pentru a şti ce înseamnă adevărata bucurie, răspunse Rostovcev. Totuşi, nu mă îndoiesc că moartea mea îl va umple de satisfacţie. De o satisfacţie diabolică.

— De asta poţi fi sigur.

— Şi ţie îţi va aduce satisfacţie moartea mea?

— Să zicem că eu voi avea grijă ca şeful meu să fie satisfăcut.

Se lăsă tăcerea preţ de o clipă.

— Spune-mi, Andrassy, când ai îmbrăţişat din nou cauza KGB-ului? întrebă Rostovcev. Cu ani în urmă, după ce te-ai întors din Germania, am înţeles că te-ai dus să lucrezi pentru francezi.

Galanov slobozi un hohot sarcastic, arătându-şi dinţii de un alb strălucitor. Faţa cu linii regulate care, în orice alte circumstanţe, ar fi trecut drept atrăgătoare, era acum urâţită de plăcerea diabolică ce i se citea în ochi. Era de ajuns o singură privire asupra acestui chip pentru a şti că el aparţine unui om cu care e mai bine să nu ai de-a face. După cursa nebună din noaptea aceea, părul, des şi sănătos, de un castaniu arămiu, îi stătea vâlvoi.

— Asta-i bună! hohoti el. Ei bine, tovarăşe Profet, află de la mine că francezii sunt nişte fraieri, de la primul până la ultimul! Le arunc câte un oscior – câte o informaţie de doi bani – o dată la câteva luni şi ăştia au convingerea că sunt de partea lor. Nişte nătărăi, ce mai! Un agent dublu îi duce de nas după bunul plac!

— Aşadar ai rămas fidel KGB-ului.

— Se înţelege. Sunt rus, doar.

— Nu pot spune că mă surprinde lucrul acesta.

— Bolotnikov plăteşte mai bine ca francezii, adăugă Galanov, râzând sardonic.

— Ar trebui să te alături cauzei noastre, Andrassy.

— Despre ce cauză vorbeşti? Şi tu eşti rus, la fel ca mine.

— Eu mă referam la cauza creştină, răspunse

Rostovcev, privind adânc în ochii agentului, cu inima plină de compasiune.

Galanov şovăi preţ de o clipă, susţinându-i privirea, apoi scuturǎ scurt din cap, vrând parcă să se elibereze de sub forţa hipnotică a ochilor lui Rostovcev.

— Ce tâmpenie!

— Îmbrăţişând credinţa, s-ar putea să descoperi...

— Gata cu predicile! îi tăie vorba agentul, impacientat.

— S-ar putea să descoperi adevărata viaţă. Jocul dublu pe care îl faci nu poate duce decât la moarte.

— Taci din gură, Rostovcev!

— M-am rugat ani întregi pentru tine ca, într-o bună zi, să ajungi să cunoşti viaţa pe care o cunosc eu.

— Te-ai rugat pentru mine?! Ce absurditate! Ce treabă ai tu cu mine? Eşti mai prost decât credeam!

— Avem datoria să ne rugăm pentru cei ca tine.

— *Datoria*? repetă amuzat Galanov. Şi cine, mă rog, vă cere asta?

— Domnul nostru.

— Hai, gata cu prostiile – urcă în maşină!

— Îmi fac griji pentru tine, Andrassy. Tot ce voiam să spun e că...

— Nu-ţi face tu griji pentru mine. Acum *pe tine* te paşte moartea, nu pe mine!

— Viaţa mea este în mâinile Lui.

— Hai c-am pierdut destul timp cu pălăvrăgeala! replică Galanov cu dispreţ. Cunoşti procedura. Şi acum, în maşină cu voi! Pe tine, Rostovcev, te aşteaptă plutonul de execuţie, iar pe ăştialalţi doi, gulagul!

— Ai milă, Galanov. Ei nu sunt vinovaţi de nimic. Sunt cetăţeni germani. Lasă-i să plece.

Galanov hohoti din nou.

— Nu mai spune! Să-i las în libertate ca să-i ajute şi de acum încolo pe duşmanii Statului să fugă în Berlinul de Vest?

— Creştinii nu sunt duşmanii nimănui, răspunse

evanghelistul, cu vocea încărcată de tristeţe.

— Tu chiar mă iei de fraier? Frumos mi-ar şade să mă întorc la Moscova şi să-i povestesc şefului meu cum, într-un puseu de compasiune, l-am lăsat pe capul reţelei să plece în pace, împreună cu cei doi complici ai săi. Păi Bolotnikov m-ar împuşca pe loc, nu alta! Şi-acum gata cu prostiile. Tustrei în maşină!

Dmitri Rostovcev o luă încet înainte în lumina orbitoare a farului. Est-germanul, care nu spusese nimic până atunci, şopti repede ceva la urechea fiicei sale, sperând că şoaptele nu îi vor fi desluşite de agentul KGB.

— *Geh*, *Girdel*! *Schnell – mit dem Propheten*. *Hermann wartet dahinten im Feld*. *Lauf*, *Tochter*!

Fata şovăi.

— *Nein*, *Papa – du mußt auch mit*, îl imploră ea în şoaptă.

— *Ich folge*, răspunse tatăl ei. Încă nu s-a luminat bine de ziuă. Din câţiva paşi, vă veţi pierde în noapte. Fugiţi peste câmp până la Hermann!

Spunând acestea, ţâşni în faţa *Profetului* şi, înainte ca slujitorul Domnului să înţeleagă ce se petrece, braţele puternice ale neamţului îl împinseră în beznă, departe de lumina farurilor.

— *Geh*, *Tochter*! strigă fermierul german. Fugiţi!

Fără să mai zăbovească o clipă, Girdel apucă mâna lui Rostovcev şi îl trase după ea.

— Opriţi-vă! răcni Galanov, luat complet pe nepregătite.

Ochii i se obişnuiseră cu vizibilitatea asigurată de farurile automobilului. Dintr-odată, realiză cu stupoare că în faţa maşinii nu se afla decât est-germanul acela ridicol. Dmitri şi fata se făcuseră nevăzuţi!

Turbat de mânie, făcu un pas în faţă, strigându-le să se oprească.

— Nu mă face să trag, Rostovcev! Nu faci decât să înrăutăţeşti lucrurile...

Dar nu putu să-şi ducă vorba până la capăt. Cu o

agilitate nebănuită, germanul făcu un salt în faţă şi se aruncă asupra agentului KGB, trântindu-l la pământ.

Luat prin surprindere, Galanov rămase perplex preţ de o clipă, apoi se ridică în genunchi şi îşi căută bâjbâind pistolul prin iarbă. Fermierul german dădu pistolului un şut cu piciorul, proiectându-l peste câmp, apoi o luă la goană în urma fiicei sale şi a *Profetului*.

— Opreşte-te, Rostovcev! răcni Galanov, ridicându-se cu chiu, cu vai în picioare şi începând să-şi caute înnebunit arma.

Nu vei putea trece graniţa! Am să-i pun în gardă pe grăniceri! întoarce-te că, de nu, vă omor pe toţi!

Hermann era convins că îl văzuseră. Cei trei alergau direct spre el. Totuşi, când Mercedesul o luă în trombă peste câmp, înţelese că aceştia fuseseră reperaţi.

— La pământ, Lisel, la pământ! Du-te înapoi în şanţ.

Îngrozită, fata îi dădu imediat ascultare.

Hermann rămase încremenit preţ de o clipă, apoi, venindu-şi în fire, se aruncă pe burtă şi se târî repede în urma fiicei sale. Acum nu mai putea decât să se roage pentru ceilalţi.

Cei trei, separaţi acum, continuau să fugă în direcţia în care îl văzuseră pe omul de contact, care între timp se făcuse nevăzut.

Trecură câteva secunde. Nu se auzeau decât paşii ce călcau pământul în goană.

Brusc, focuri de armă despicară aerul dimineţii. Se auziră răcnetele furioase ale lui Galanov şi acesta o porni în goană pe urma creştinilor, continuând să tragă la foc automat.

Se auzi un ţipăt, apoi un corp ce se prăbuşeşte la pământ.

Tropăit de paşi.

Noi focuri de armă.

Brusc, împuşcăturile încetară şi, preţ de o clipă, se lăsă tăcerea. Apoi se auzi pornind motorul, Galanov apăsă pe

accelerator şi porni în trombă peste câmp, în direcţia în care îl văzuse fugind pe Rostovcev.

Întins pe burtă în iarbă, fără să facă nicio mişcare, fermierul german care îşi riscase propria viaţă pentru fratele său de credinţă auzi cum bolidul trece în viteză la nici zece metri în dreapta lui. Încet, se ridică în picioare.

Dar nu făcu decât câţiva paşi. În faţa lui, desluşi în lumina slabă a dimineţii o siluetă întinsă la pământ.

Mercedesul goni nebuneşte până la marginea păşunii, unde se zărea o siluetă întunecată care, însă, spre dezamăgirea şoferului, se dovedi a fi doar o vacă rătăcită. Când îşi descoperi fatala greşeală şi întoarse furios maşina, Galanov nu mai văzu picior de om pe câmp. Bărbatul pe care fusese trimis să îl captureze se afla deja la adăpost, întins în şanţ alături de cele două călăuze din Berlin.

În mijlocul câmpului, ascuns privirii de iarba înaltă din jur, un tată stătea în genunchi lângă trupul unicei sale fiice, vărsând lacrimi amare.

Chiar şi acum, când se confrunta cu cea mai grea încercare a vieţii, ruga îndurerată pe care o înălţă şoptit cerului nu era doar pentru Girdel şi pentru familia lui. Aleseseră o cale anevoioasă şi plină de pericole de-a lungul căreia credinţa le era pusă zilnic la încercare, ştiind că în această parte a lumii, martiriul nu era doar un mit străvechi de la începuturile creştinismului, ci o realitate cât se poate de actuală. Fuseseră dintotdeauna conştienţi că acest mod de viaţă presupune sacrificii.

O, *Doamne*, *o*. *Doamne Dumnezeule*! se ridică rugăciunea lui şoptită, venită din străfunduri ale spiritului pe care foarte puţini credincioşi ajung să le cunoască. *Iartă-l*, *Tată*, *pe acest bărbat pe nume Galanov pentru marele păcat săvârşit de el împotriva numelui Tău şi a copiilor Tăi*. *Sădeşte-mi în inimă compasiune şi puterea de a-l ierta pentru*...

Nu putu să continue. Începu să plângă zguduit de suspine, fără glas. Îşi lăsă capul pe pieptul fetei, ce încă mai

păstra căldura vieţii curmate cu doar câteva clipe în urmă, şi vărsă lacrimi amare de tată, încredinţându-şi unicul copil în mâinile celui ce le era Tată amândurora.

6
O Metamorfoză a sufletului

Întinsă lângă tatăl ei, în pofida luminii slabe a dimineţii, Lisel Lamprecht înţelese fără urmă de dubiu ceea ce tocmai se întâmplase. Recunoscuse ţipătul prietenei sale... şi apoi o auzise prăbuşindu-se la pământ. Cu ochii bulbucaţi de groază, lăsă să-i scape un ţipăt înăbuşit şi, fără să realizeze ce face, se ridică în picioare şi dădu să pornească spre cumplita scenă a crimei. Hermann, care stătea culcat lângă refugiatul rus, întinse mâna şi o trase înapoi. Năucită, Lisel nu opuse nicio rezistenţă.

Cu ochii înotând în lacrimi, fata izbucni într-un plâns amarnic, zguduit de suspine. Totul dură însă doar o clipă. În momentul imediat următor, tatăl ei, la fel de îndurerat, îi acoperi gura cu mâna sa latăşi o trase lângă el.

— Acum n-avem cum s-o ajutăm, scumpa mea, îi şopti el. De Girdel se va ocupa tatăl ei.

Îşi dorea cu ardoare să se ducă la camaradul său, dar ştia că asta i-ar pune pe toţi în pericol. Aşa că Hermann rămase încă zece minute în ascunzătoare, până când Mercedesul se pierdu în depărtare.

Nu schimbaseră niciun cuvânt, dar în tăcerea din acest scurt răstimp, vulnerabila şi emotiva Lisel Lamprecht, fără a realiza ce se petrece, de fapt, cu ea, simţi cum inocenţa de copil al Domnului pe care o avusese până atunci o părăseşte brusc, pierzându-se în amintire. În memoria tinerei fiice a reţelei, acesta avea să rămână pentru totdeauna momentul de cotitură când a încetat să mai creadă în Dumnezeul căruia îi erau atât de devotaţi părinţii ei.

Dacă acestea erau rezultatele aşa-zisei credinţe, avea să declare Lisel ulterior, ea, una, refuza să fie credincioasă.

Acum însă, întinsă lângă tatăl său, adolescenta îşi jelea în tăcere prietena, fără să bănuiască groaznica

metamorfoză ce avea loc în sufletul ei şi care avea să-i schimbe viaţa pentru totdeauna.

Dacă Hermann sau *Profetul* ar fi ştiut ce se petrece în sufletul fetei ce stătea întinsă lângă ei în lumina tot mai accentuată a dimineţii, cu siguranţă că ar fi înălţat mai multe rugi fierbinţi pentru ea.

Dar Tatăl lor a ascultat iubitor toate sufletele care şi-au strigat durerea spre ceruri în acea dimineaţă, pe acel câmp pustiu de lângă Berlin. Dumnezeu nu se leapădă niciodată de copiii Săi. Nici moartea, nici inima omului ce crede că poate să îl respingă nu vor fi în stare să ne despartă de dragostea lui Dumnezeu. El va face întotdeauna ceea ce reprezintă însăşi natura Lui: ne va iubi aşa cum numai un adevărat Tată poate iubi.

Dumnezeu va avea veşnic grijă atât de Lisel, cât şi de răposata ei prietenă Girdel şi le va ţine pe amândouă în sânul Lui. Va răspunde rugilor ambilor taţi... şi totul va fi bine.

Chiar dacă ar fi ieşit mai repede din ascunzătoare, Hermann n-ar mai fi găsit pe nimeni pe câmp. Trupul neînsufleţit al lui Girdel era deja purtat pe braţe de tatăl ei îndurerat care mergea plângând pe drumul pe care veniseră. Pentru a nu periclita misiunea, hotărâse să nu ceară ajutorul celorlalţi.

Când Hermann se ridică în picioare, aerul era nemişcat.

Prietenul său se îndrepta grăbit spre Kehrigkburg, unde, împreună cu soţia sa, avea să-şi jelească şi să-şi înmormânteze fiica. Agentul KGB era deja departe, cercetând toate rutele ce duceau spre satul Grofibeeren. Experienţa anterioară îi spunea că într-acolo se îndreaptă fugarii.

Hermann ieşi din ascunzătoare, privi în jur şi, după ce se asigură că nu mai era niciun pericol, îi conduse repede pe Profet şi pe fiica sa înmărmurită de durere spre pădurea din partea de est, unde îşi parcase maşina. Avea să-l ducă pe fugarul rus până la adăpostul din Glasow. De acolo, acesta

urma să treacă graniţa în Vest cu ajutorul altor membri din reţea. Aşa cum îi promiseseră lui Frau Lamprecht, Hermann şi Lisel aveau să se întoarcă acasă înainte de ora prânzului.

Partea a II-a
Libertate!
1989

7
Cutremur la graniţă

Berlinul de Est

Auzea clar strigătele, deşi se afla la distanţă de câteva străzi.

Întregul oraş părea să palpite. Se adunase o mulţime imensă. Vreo două-trei mii de persoane pesemne că se aflau deja la graniţă. Nu mai auzise în viaţa ei un asemenea vacarm.

Lisel Lamprecht ştiuse că se întâmpla ceva de importanţă colosală de cum ajunsese în Berlin.

Era în jur de unsprezece şi jumătate. Lunga călătorie de întoarcere din Cehoslovacia fusese epuizantă şi în ultimele trei ore petrecute la volan singurul lucru pe care se aşteptase să îl facă atunci când va ajunge acasă era să se prăbuşească în pat.

Dar nu a fost să fie aşa.

Când ajunse, găsi apartamentul gol. Nu era nimeni acasă. Aruncă o privire în jur, apoi, atrasă parcă de o forţă irezistibilă, ieşi în oraş, de astă dată pe jos.

Se întâmpla ceva. Gândul la somn îi ieşise deja cu totul din minte. Era târziu şi străzile erau scufundate în întuneric, dar zgomotele ce răzbeau din depărtare electrizau noaptea.

Totul părea diferit... Exuberanţa plutea în aer!

Cu fruntea îmbrobonită brusc de sudoare, Lisel iuţi pasul. Creierul începu să-i zbârnâie şi inima-i bătea nebuneşte, mai-mai să-i sară din piept. Să fi fost, oare, datorită euforiei sau din cauza panicii? Nu îşi dădea seama. Dintr-odată, în mod straniu, cele două senzaţii păreau să se

contopească.

Înaintă grăbită. Ieşise multă lume în stradă. Unii mergeau la pas, alţii alergau şi toţi se îndreptau spre graniţă.

Oare ce se petrecea la Zid?

Pe măsură ce se apropia, strigătele deveneau tot mai puternice, de-a dreptul asurzitoare. Să fie, oare, strigăte de luptă sau de bucurie? Oare acesta era momentul pe care îl aşteptaseră cu toţii... sau se aflau în prag de război? La graniţă se adunase o mulţime uriaşă şi totuşi nu se auzeau focuri de armă. Cum se explica lucrul acesta? Cum de cei de la *Stasi* permiteau organizarea unei demonstraţii de asemenea proporţii?

Să se fi pus la cale vreo nouă manifestaţie cu care ea nu era la curent? Sau o fi ajuns, oare, prea târziu? Poate că demonstranţii au fost deja arestaţi şi zgomotele care se auzeau nu erau decât strigătele de protest ale mulţimii?... Poate că armele grănicerilor îşi făcuseră deja cumplita datorie de a... ucide.

Poate că luptătorii pentru libertate plătiseră din nou cu viaţa pentru visul lor. Poate că ajunsese, într-adevăr, prea târziu.

Cu mintea ocupată de aceste gânduri. Lisel coti pe strada Markgrafen. De câte ori nu privise de-a lungul acestei străzi mărginite de-o parte şi de alta de clădiri abandonate, spre sumbra şi impunătoarea barieră cenuşie!

Ceea ce văzu când se uită într-acolo în această noapte epocală părea de-a dreptul incredibil. Anticiparea îi umplu toate simţurile cu forţa unui curent electric şi, nevenindu-i parcă să-şi creadă ochilor, rămase preţ de o clipă perplexă, incapabilă să-şi adune gândurile.

În faţa ei, cât vedea cu ochii, pe străzile ce duceau la Zid şi de-a lungul lui se adunase o mulţime impresionantă – zece – douăzeci de mii de persoane! Şi nici urmă de grăniceri, de *Vopo* sau de *Stasi*. Nicio uniformă militară!

Ce să însemne asta?

Lisel grăbi, involuntar, pasul, apoi începu să alerge de-a bine-lea, croindu-şi impetuos drum prin mulţimea tot mai numeroasă, spre întâlnirea sa cu destinul.

Perioada în care poporul german a fost dezbinat de acest Zid meschin păruse înfiorător de lungă, parcă fără sfârşit.

Cei douăzeci şi opt de ani de separare păruseră o veşnicie. Cu doar câteva luni în urmă, Erich Honccker, liderul comunist al Germaniei de Est, declarase că Zidul va rămâne în picioare o sută de ani.

Douăzeci şi opt de ani – câte un an pentru fiecare din cele 28 de mile ale şarpelui din piatră al asupririi comuniste ce se întindea ca un stigmat ruşinos chiar în inima acestei mândre capitale europene, tăind în două sufletul acestui popor, Europa şi lumea întreagă.

De-a lungul anilor ’60, Zidul a continuat să crească, luând proporţii impresionante. În anii ’70, a rămas neschimbat, dobândind parcă o tentă de mortalitate. Pentru noua generaţie de germani, *Zidul* fusese dintotdeauna acolo şi avea să rămână acolo pentru totdeauna.

Felul în care au debutat anii ’80 nu a lăsat defel să se întrevadă modul spectaculos în care aveau să se termine. Cursa înarmării se domolise, fără a fi însă sistată. Conflictul mondial persista.

Cine putea bănui că în curând mişcările plăcilor tectonice ale relaţiilor internaţionale aveau să zguduie întregul pământ? Cutremurul istoric ce a zdruncinat întregul glob avea să fie declanşat de apariţia pe scena mondială a doi lideri politici: Ronald Reagan în Vest şi Mihail Gorbaciov în Est. Aceştia aveau să simbolizeze episodul final al confruntării cunoscute drept Războiul Rece.

În timp ce Gorbaciov încerca să modernizeze şi să aducă o schimbare în viaţa poporului său, Uniunea Sovietică începuse deja, fără ca restul lumii s-o ştie, să se deşire din interior. Pentru a-şi salva propria naţiune, liderul rus, neavând încotro, a trebuit să slăbească strânsoarea asupra

republicilor din blocul răsăritean. În mod inevitabil însă, asta a dus la dezintegrarea solidarităţii ideologice a atotputernicei nomenclaturi comuniste.

Alegându-şi momentul cu uimitorul său fler ce aproape că părea a fi de inspiraţie divină, în 1987, la Poarta Brandenburg, stând cu spatele la hidosul zid, Reagan, preşedintele american, l-a provocat pe conducătorul sovietic strigând tare, să audă toată lumea: „Deschide poarta, domnule Gorbaciov... Dărâmă acest zid, domnule Gorbaciov!”

Fisurile de falie se conturau deja de ani de zile în structura sistemului sovietic, slăbind pe nesimţite ţesătura internă a Cortinei de Fier. Încă de la începutul mandatului său, premierul rus susţinuse introducerea unei „noi gândiri” în politica externă a URSS. Chiar dacă rezultatele practice ale „destinderii” introduse de doctrina Brejnev nu s-au arătat de la o zi la alta, în scurtă vreme, întreaga lume a realizat că lucrurile începeau să se schimbe cu adevărat. Şi fiecare naţiune se întreba ce putea să însemne această schimbare în ceea ce o priveşte.

Încet-încet, lideri, grupări şi partide de opoziţie din mai multe state membre ale Pactului de la Varşovia au început să încerce marea cu degetul pentru a vedea în ce fel ar putea dobândi o oarecare independenţă faţă de Moscova.

„Noua gândire” de care vorbea Gorbaciov era adevăr sau minciună? Exista o singură cale de a afla răspunsul la această întrebare.

El a venit în 1989, incredibilul an pe care lumea nu îl va da niciodată uitării. Cu doar puţin timp în urmă, ştirile care au ţinut prima pagină a ziarelor în anul 1989 ar fi dus, fără doar şi poate, la izbucnirea unui război propriu-zis în Europa răsăriteană. Dar, acum, ele erau acceptate fără niciun protest de către Kremlin, în timp ce restul lumii urmărea cu sufletul la gură uimitoarea succesiune a evenimentelor.

Drumul spre schimbare a fost deschis de Polonia – unde liderul sindical Lech Wałęsa fusese un ghimpe în coasta

Moscovei de un deceniu încoace – şi de Ungaria.

În ianuarie, parlamentul maghiar a adoptat legea prin care se permitea formarea partidelor politice independente.

Cu zece ani în urmă, o asemenea măsură s-ar fi soldat cu descinderea tancurilor sovietice la Budapesta. Cutezători, ungurii nu s-au oprit aici. La scurtă vreme după aceea, guvernul Ungariei a redus paza la graniţa vestică, pentru ca în cele din urmă să o desfiinţeze complet.

Fuga peste hotare a devenit un lucru la ordinea zilei. Partea de vest a Ungariei, accesibilă tuturor est-europenilor, a devenit treptat cea mai populară destinaţie „de vacanţă”.

Moscova nu a ripostat în niciun fel.

Se părea că lucrurile se schimbaseră cu adevărat de la Brejnev încoace!

În aprilie, guvernul polonez a pus în legalitate sindicatul muncitoresc Solidaritatea, celebru pentru mişcările de protest pe care le organizase ani la rând împotriva regimului comunist.

Moscova nu a ripostat în niciun fel.

În mai, liderii maghiari au făcut ceva de necrezut: au trimis armata să îndepărteze gardul de sârmă ghimpată de la graniţa cu Austria.

În Cortina de Fier, până atunci impenetrabilă, apăruse prima breşă! Dacă înainte trebuia să sari gardul, acum puteai trece pur şi simplu în Austria. Cortina de Fier dintre Ungaria şi Austria căzuse! Vestea a făcut ocolul Europei răsăritene cu o viteză ameţitoare. Sute, apoi mii, apoi zeci de mii de suflete au trecut graniţa spre libertate.

Şi Moscova tot nu a ripostat.

Exista, într-adevăr, o „nouă gândire”!

Niciun tanc sovietic nu s-a năpustit să înăbuşe aceste afirmări ale independenţei naţionale.

În iunie, în Polonia s-au ţinut primele alegeri libere. Fostul stat comunist începea să aducă a democraţie! Iar rezultatele alegerilor au constituit o surpriză şi mai mare:

Partidul muncitoresc Solidaritatea a câştigat toate mandatele pentru care au candidat membrii acestuia.

În august, ales personal de însuşi Lech Wałęsa, Tadeusz Mazowiecki, un lider al mişcării Solidaritatea, a devenit primul premier necomunist din Polonia de după al Doilea Război Mondial.

Şi Moscova tot nu a ripostat.

De la o zi la alta, principiul ce stătea la baza Pactului de la Varşovia, pe care până acum Moscova îl respectase doar cu vorba – cum că fiecare stat semnatar este liber să se guverneze după cum consideră de cuviinţă – devenise brusc realitate. Unul după altul, fiecare stat satelit a găsit prilejul şi mijloacele de a-şi testa limitele, pentru ca apoi să se elibereze treptat, fiecare în felul său, ghidat mai degrabă de forţele, necesităţile şi priorităţile interne decât de politica strictă a Partidului Comunist, care dictase direcţia de la al Doilea Război Mondial încoace.

Ungariei i-a urmat Cehoslovacia. Considerând că, în felul acesta, poate c-or să scape de o mână de nemulţumiţi, guvernul a pus în circulaţie un tren special, destinat celor ce alegeau să emigreze în Occident. Dar conducătorii comunişti ai Cehoslovaciei, la fel ca liderii comunişti de pretutindeni, n-aveau idee cât de răspândită era, de fapt, setea de libertate.

Fiecare tren era plin până la refuz. Firişorul de suflete s-a umflat, făcându-se şuvoi, iar şuvoiul s-a transformat într-un val seismic. În luna octombrie, „trenul libertăţii”, cu plecare din Praga, ducea mii de oameni spre o nouă viaţă în Germania de Vest.

În aceeaşi lună, în Germania de Est, liderul comunist Erich Honccker a fost înlăturat de la putere şi înlocuit cu Egon Krenz. Ungaria a continuat să joace tare: partidul aflat la putere a repudiat pur şi simplu comunismul. Ruptura Ungariei de Moscova era una pe cât de incredibilă, pe atât de iremediabilă.

Două săptămâni mai târziu, cu un curaj nemaiîntâlnit

până atunci, Ungaria şi-a proclamat independenţa.

Şi Moscova *tot* nu a ripostat!

Revoluţia din 1989 era în plină desfăşurare. Scena era pregătită pentru cataclism.

Prin breşele Cortinei din Ungaria şi Cehoslovacia, se refugiaseră deja 225.000 de est-germani. În fiecare oră, dispăreau în Vest 300 de persoane.

În doar câteva luni, 1, 5% din *întreaga* populaţie a Germaniei de Est – reprezentând segmentul cel mai tânăr şi mai viguros al forţei de muncă – se revărsase în sud, fie la Praga, fie în Ungaria, şi de acolo în Austria sau în RFG.

Şi numărul emigranţilor creştea constant. Miezul Germaniei de Est se evapora.

Pe măsură ce toamna înainta, RDG resimţea tot mai pregnant efectele acestei emigrări în masă.

Se impunea o schimbare. Dacă noul lider, Krenz, comunist la rândul său, nu lua măsuri, exodul avea să continue şi chiar să ia proporţii. În şase luni de zile, Germania de Est risca să-şi piardă 10-20% din populaţie!

Dacă nu i se punea capăt, acest val de libertate ce sfida făţiş vechea ordine comunistă avea să ducă, fără doar şi poate, la haos.

Cândva la începutul lunii noiembrie, liderii comunişti ai Germaniei de Est au hotărât să joace o carte mare. Setea de libertate lua, în mod evident, amploare. Nu aveau cum să-i pună capăt.

Totuşi, dacă nu luau măsuri pentru a stăvili exodul, în cele din urmă ţara avea să rămână fără populaţie.

Exista, firește, posibilitatea de a închide toate graniţele ţării, aşa cum fusese închisă în urmă cu douăzeci şi opt de ani graniţa din Berlin. Dar asta ar fi dus la izbucnirea unui război civil – un război pe care guvernanţii era posibil să nu îl câştige. De pe-acum, era clar că Moscova nu le va oferi niciun sprijin – membrii Pactului de la Varşovia erau pe cont propriu.

Ce-ar fi, şi-au spus atunci liderii est-germani, *dacă*, *în loc*

să încercăm să oprim exodul, *l-am legaliza*? *Ba mai mult*, *dacă am deschide graniţa dintre Berlinul de Est şi cel de Vest*?

Era o soluţie temerară!

În felul acesta, aveau să arate lumii întregi că *există* libertate în RDG. Est-germanii vor putea circula între Est şi Vest după pofta inimii. Şi, astfel, nu vor mai avea niciun motiv să emigreze.

Cei câţiva participanţi la şedinţa secretă au primit propunerea cu un aer grav, dând gânditori din cap. Comuniştii nu vorbeau niciodată deschis despre astfel de lucruri. Nu îndrăzneau. Dar acum aceasta părea să fie singura soluţie, singurul mod de a-şi salva şubredul guvern de la prăbuşire.

Unde, când şi cum a fost luată decizia, o vor descoperi istoricii viitorului. Poate că întregul adevăr nu va ieşi niciodată la iveală, unele aspecte rămânând ascunse pe veci, ca atâtea alte taine, în criptele adânci unde sunt îngropate secretele comunismului.

Dar, indiferent de felul în care a fost luată această decizie riscantă, ea avea să schimbe pentru totdeauna istoria poporului german şi a întregii lumi.

În data de 9 noiembrie, când a fost făcut incredibilul anunţ, Lisel Lamprecht nu se afla în Berlin.

Pe drumul de întoarcere, după ce dusese un grup de refugiaţi la un adăpost din Praga, de unde aveau să ia a doua zi trenul spre libertate, Lisel nu ştia nimic despre conferinţa de presă ce avusese loc în ziua aceea.

Günter Schabowski, liderul Partidului Comunist din RDG şi membru al Politburoului, anunţase aproape cu dezinvoltură că, începând de la miezul nopţii, cetăţenii est-germani erau liberi să treacă, fără vreun permis special, toate graniţele ţării – *inclusiv* punctele vamale din Zidul Berlinului.

Vestea s-a răspândit cu viteza luminii în ambele jumătăţi ale oraşului.

Zarurile fuseseră aruncate. Nu mai exista cale de întoarcere. Liderii RDG aruncaseră controlul asupra propriului viitor în vântul libertăţii.

Cu mult înainte de miezul nopţii, o mulţime uriaşă de vest-germani, pregătiţi cu sticle de şampanie şi de bere, se adunaseră la Checkpoint Charlie, în sectorul american al Berlinului, să sărbătorească. Pe la unsprezece şi jumătate, le strigau deja grănicerilor est-germani: „*Tor Auf*... *Tor Auf*!”

Croindu-şi drum prin mulţimea tot mai numeroasă, Lisel începea, în sfârşit, să realizeze incredibilul adevăr: detestatul zid fusese penetrat. Era ora douăsprezece şi un sfert, nu că ea ar fi avut habar de asta în momentul acela.

Înaintând prin acea masă frenetică de oameni, se trezi brusc în faţa Zidului. Ani de zile îl privise de la depărtare, luptând împotriva tiraniei pe care o reprezenta. Iar acum, se afla chiar în faţa lui, fără a avea de ce să se teamă.

Strigătele mulţimii se estompară, lăsând loc amintirilor. Gândul îi zbură la acea zi din adolescenţă, când, întorcându-se de la librărie, se întrebase cum ar fi să pipăie zidul.

Întinse încet braţul şi îşi puse palma pe betonul cenuşiu şi aspru. Senzaţia nu era cea la care se aşteptase, ci una comună, de ciment rece, lipsit de viaţă. Cum de a putut un lucru neînsufleţit să poarte un simbol atât de vast?

Rămase câteva clipe nemişcată, cu mâna apăsată pe bariera din piatră. Treptat, creierul începu să înregistreze din nou sunetele din jur.

— Lisel... Lisel!

Auzindu-se strigată, tânăra privi în jur, apoi în sus. Unul dintre colegii ei stătea cocoţat pe zid.

— Hai, Lisel, urcă! Hai, urcă! îi strigă acesta, aruncându-i o sfoară.

O sută de mâini se întinseră parcă la unison spre funie. Dar acesta era momentul pe care Lisel îl aşteptase de-o viaţă, pentru care se străduise şi luptase ani de zile, şi nu avea de gând să-l lase să-i scape printre degete!

Croindu-şi drum, apucă sfoara şi începu să escaladeze zidul.

Fără să vadă şi să audă ceva din ce se întâmpla în jurul ei, conştientă doar de înălţimea zidului, Lisel se căţără, cu ajutorul sforii, până văzu întinzându-se spre ea mâna prietenului ei.

Întinse braţul în sus, cât putu de mult. Fusese o luptă îndelungată, nu doar pentru ea, ci pentru Alianţă şi concetăţenii ei deopotrivă... Iar acum, în sfârşit, victoria era aproape.

8
Răbufnirea

Deceniul 1979-1989 fusese unul tumultuos pentru Lisel Lamprecht.

Plecase de acasă la vârsta de şaptesprezece ani, la un an după tragica întâmplare la care asistase în afara oraşului în acea fatidică dimineaţă ce o zguduise până în străfundurile fiinţei. Era o zi la care se gândise dintotdeauna cu strângere de inimă, a cărei amintire îi stârnea acum în suflet nu doar durere, ci şi o furie tăcută.

Printr-o eroare a judecăţii omeneşti, pe cât de iraţională, pe atât de des întâlnită, tăciunii rămaşi aprinşi în urma traumei ajunseseră să ardă cu precădere împotriva propriului ei părinte. După ce, vreme de un an, a fiert în suc propriu, întorcând chestiunea pe toate părţile, durerea cauzată de pierderea prietenei sale s-a transformat treptat în indignare, hrănindu-se cu sugestiile răuvoitoare făcute de demonii amărăciunii, ai răzvrătirii şi ai îndoielii, până când a erupt sub forma unui torent neplanificat şi imprevizibil îndreptat împotriva bietului Hermann.

Ce anume a declanşat răbufnirea contează prea puţin. Tensiunea se acumulase în timp şi, în acea dimineaţă, toate acele emoţii reprimate au luat pur şi simplu foc.

Din ziua morţii lui Girdel – zi pe care atât tatăl, cât şi fiica ar fi vrut s-o dea uitării, dacă ar fi putut – Lisel nu se mai arătase câtuşi de puţin interesată de activităţile reţelei şi nici Hermann nu fusese înclinat s-o împingă de la spate în această direcţie. Entuziasmul pe care îl arătase anterior fata faţă de reţea dispăruse cu desăvârşire, dar atât Hermann, cât şi soţia lui înţelegeau că vindecarea unor astfel de răni sufleteşti necesită timp.

Lisel era încă tânără, şi-au spus ei, trebuiau s-o lase să se dezvolte în propriul ritm, fără presiuni din partea lor.

Totuşi, pe parcursul anului următor, odată cu domolirea

durerii, au început să observe la fiica lor o independenţă sufletească tot mai pronunţată.

Deşi îndureraţi, nu le stătea în putere să se opună schimbării. Orice gest tandru, orice încercare de a discuta cu fiica lor la fel ca odinioară se lovea de un zid de piatră. Fata cândva zâmbitoare şi plină de vitalitate devenea tot mai posacă şi mai distantă. Hermann şi soţia sa aproape că nu-şi mai recunoşteau fiica.

Oare ce s-o fi întâmplat cu ea, se întrebaseră ei de nenumărate ori, schimbând priviri pline de angoasă în timp ce Lisel se mişca prin cameră ca o stafie, fără să le arunce măcar o privire.

Pe la vârsta de şaptesprezece ani. Lisel a început să iasă tot mai des de una singură. Din puţinele conversaţii pe care mai catadicsea să le poarte cu părinţii, se întrezărea vag apariţia unor noi prieteni în viaţa ei. În răstimpuri, atunci când o urmăreau cu privirea de la fereastră după ce ea îi anunţa nonşalant că „iese” puţin, soţii Lamprecht vedeau diverse persoane aşteptând-o pe trotuar sau câte o maşină necunoscută parcată în faţa casei.

Niciunul dintre ei nu era de acord cu noile obiceiuri ale fiicei lor şi nu vedea cu ochi buni aceşti aşa-zişi prieteni despre care ei nu ştiau nimic. Totuşi, le era teamă că o mustrare părintească n-ar face decât să o îndepărteze şi mai mult pe Lisel.

În locul fericirii care umplea chipul cândva zâmbitor al fetei, acum se citea asprime şi resemnare. Până şi fratele ei mai mic, în vârstă de doisprezece ani, sesizase schimbarea şi era afectat de ea. Era prea tânăr pentru a cunoaşte durerea ce stătea ca un nod de lacrimi îngheţate în inimile părinţilor săi, dar Lisel era sora lui mai mare şi, în ciuda diferenţei de vârstă dintre ei, fuseseră mereu apropiaţi. Acum îi lipsea prietenia ei şi, în sinea lui, se întreba de ce Lisel nu mai avea timp pentru el.

Lisel era, la rândul ei, cât se poate de conştientă de durerea pe care o pricinuia familiei sale. Totuşi, pe vremea

aceea avea doar şaptesprezece ani şi, hotărâtă să rămână nepăsătoare, a nesocotit toate prilejurile de a-şi asculta vocea conştiinţei până ce, încet, dar sigur, urechile ei interioare au devenit surde la tot şi la toate.

Între vârsta de paisprezece şi optsprezece ani *Sinele* este probabil mai vivace şi mai *hotărât* să ocupe tronul sufletului decât în tot restul vieţii unui om.

Din nefericire, majoritatea oamenilor îngăduie Sinelui să prindă viaţă şi să se dezvolte spre nivelul energetic de independenţă la care se simte îndreptăţit înainte de a realiza că scopul primordial al vieţii – însăşi raţiunea pentru care ni s-a dat *viaţă* – este nici mai mult, nici mai puţin decât acela de a-i *refuza* Sinelui independenţa spre care tinde, de a-l *nimici* în totalitate pentru ca *adevărata* viaţă să răsară din altarul pe care a fost jertfit acesta.

Aceasta este marea dihotomie a omenirii – ceea ce ia naştere, în mod inevitabil, în noi drept expresia cea mai *naturală* a umanităţii noastre este, de fapt, cel mai mare duşman a tot ceea ce natura noastră profundă îşi doreşte să devină. Cea mai înaltă formă de viaţă este cea care ia naştere prin *moartea* Sinelui. Căutând independenţa jinduită de Sine, nu facem decât să ne îndepărtăm tot mai mult de *viaţa* după care tânjeşte sufletul.

Eternul opus al Independenţei este Dependenţa. Pe cea din urmă, oamenii o consideră îngrozitoare, o condiţie umană de care trebuie să te fereşti ca de ciumă. De fapt, nu putem avea cu adevărat viaţă până când nu moare Independenţa şi nu recunoaştem adânca *Dependenţă* din întregul univers.

Dependenţa de eternul Tată Creator este singurul aer dătător de viaţă. Doar fiii şi fiicele Lui pot trăi sub marama ocrotitoare pe care o întinde Tatăl. Cei ce au hotărât că scopul vieţii lor este independenţa nu îşi pot găsi căminul în ea. Aceştia se vor asfixia, căci aerul tare de sub maramă nu le va pătrunde în plămâni.

Marele ţel al vieţii, şi *unicul*, de altfel, este să devenim

copii. După ce trecem de copilărie, aşa cum este înţeleasă ea în mod convenţional, ca să putem respira aerul munţilor înalţi ai fiinţei, *trebuie* să devenim copii la nivel profund.

Între copilăria convenţională şi cea profundă însă, se întind zbuciumaţii şi, pentru mulţi, fatalii ani de independenţă. Această perioadă de involuţie spirituală poate să înceapă la orice vârstă – la paisprezece, la şase, la treizeci şi şapte de ani – şi să dureze, deopotrivă, doi, cinci sau nu mai puţin de şaizeci de ani.

Ceea ce contează nu este momentul debutului, ci durata acestei perioade. Cu cât mai mult ne lăsăm stăpâniţi de demonul Independenţei, cu atât mai abrupt şi mai anevoios va fi urcuşul spre Copilărie, care trebuie să fie singurul ţel veşnic al fiinţării noastre pe pământ.

Vai şi amar, deci, de cei ce se lasă încătuşaţi de chingile Sinelui. Căci, astfel, ei nu fac decât să asigure Independenţei, duşmanul cel mai mare al adevăratei vieţi, o fortăreaţă din care aceasta să pună apoi stăpânire pe tot restul zilelor care le mai rămân de trăit pe pământ. Ce bine ar fi ca toţi să-i refuze Sinelui tronul încă de la bun început, astfel încât, odată ajunşi la maturitate, să poată porni în căutarea adevăratului ţel al vieţii.

La cei şaptesprezece ani ai săi însă, Lisel era departe de a înţelege acest lucru. Îngăduise ca demonul independenţei să-i pătrundă în rănile inimii şi, acum, acesta îşi profera minciunile în urechile Sinelui ei, împietrindu-i inima şi făcând-o să nu-i pese de suferinţa pe care le-o aducea celor trei persoane care o iubeau ca nimeni altcineva pe acest pământ.

Unii ar spune că reacţia ei era cât se poate de îndreptăţită. Dar adevărul este că, oricât de greu încercat ne-ar fi sufletul, exaltarea Sinelui este *întotdeauna* o greşeală. Prima lecţie a Copilăriei alături de Tatăl spre care trebuie să evoluăm este că fiecare dintre noi determină de unul singur direcţia şi viteza dezvoltării propriului caracter. Ceea ce devenim este ceea ce *am ales* să devenim – noi

suntem singurii responsabili, nimeni altcineva.

Furtuna s-a dezlănţuit pe neaşteptate, într-o dimineaţă de duminică.

— Unde te duci, Lisel? o întrebă mama ei când fata îşi puse haina şi porni spre uşă.

— Ies... cu nişte prieteni.

— Ce fel de prieteni?

— Simpli... *prieteni*, ripostă Lisel cu o uşoară iritare în glas.

Hermann, care tocmai intrase în cameră, auzind ultimele replici şi observând expresia de pe chipul fiicei sale, interveni.

— N-ai niciun motiv să îi vorbeşti aşa mamei tale, zise el pe un ton tăios, cum nu mai folosise de ani de zile.

Lisel, cu mâna pe clanţa uşii, lăsă să-i scape un oftat plin de năduf. Niciunul dintre părinţi nu observară norii tăcuţi de furtună ce se adunau pe fruntea ei.

Deşi era iritat de purtarea lui Lisel, Hermann regretă imediat felul repezit în care îi vorbise.

— Hai mai bine cu mine, spuse el, încercând, fără mare succes, să afecteze un ton jovial. Dau o raită cu maşina până la Grolbeeren să-i fac o vizită lui Josef.

Lisel nu răspunse nici de astă dată.

— Nici nu mai ţin minte de când nu m-ai mai însoţit, adăugă tatăl ei, încercând din răsputeri să pară în continuare bine dispus, deşi atitudinea fiicei sale îi îngreuna simţitor strădaniile.

— Ca să te ajut la treburile *reţelei*? ripostă Lisel, cu un dispreţ făţiş.

— Da. Pe vremuri îţi doreai să te iau cu mine.

— Lucrurile s-au schimbat de atunci.

— Să înţeleg că nu mai vrei să faci parte din reţea?

În ciuda strădaniilor sale de a-şi păstra calmul, Hermann simţi că începe să-şi piardă răbdarea. Numai el ştia cât de mult îl durea suferinţa ei, câte lacrimi vărsase şi câte rugi înălţase pentru ea. Totuşi, în momente ca acestea,

atitudinea nepăsătoare şi sarcasmul ei usturător nu puteau să nu-l scoată din pepeni.

— Exact, *nu mai vreau să am de-a face cu reţeaua*, ripostă Lisel cu emfază.

Hermann deschise gura să dea frâu liber tuturor frustrărilor pe care le reprimase luni în şir, dar nu reuşi să rostească decât câteva cuvinte.

— Ştii ceva? M-am săturat până peste cap de cinismul şi de aroganţa cu care ne tratezi...

Nu apucă să-şi termine vorba, că Lisel începu să ţipe la el – să strige aşa cum în urmă cu câteva luni n-ar fi îndrăznit nicidecum s-o facă.

— Iar eu m-am săturat de voi şi de reţeaua voastră stupidă! strigă ea, răsucindu-se brusc spre tatăl ei, care o asculta încremenit.

— Cum de îndrăzneşti să vorbeşti aşa, Lisel? interveni, înfuriată la rându-i, Frau Lamprecht, apropiindu-se de ea. Ştii foarte bine că tatăl tău şi-a pus viaţa în slujba...

— Da, tata şi-a sacrificat viaţa. Şi pentru ce? Pentru *ce*?!

Fiecare cuvânt al fetei era plin de ranchiună.

— I-am ajutat pe mulţi să-şi dobândească libertatea, răspunse Hermann, de-a dreptul năucit.

— Tu doar *crezi* că ajuţi, dar de fapt nu realizezi nimic! Orice ai face tu, Zidul e tot acolo!

— Omul poate fi liber în mai multe feluri.

— În fond, ce faci tu? ripostă Lisel pe un ton beligerant. Ajuţi, când şi când, câte o persoană să treacă graniţa. La ce folos? Nu *vei rezolva nimic cu asta*! Chiar dacă toţi ar urma exemplul tău şi al prietenilor tăi pioşi, care se complac în situaţia asta, lucrurile tot nu se vor schimba. Ideile voastre evlavioase despre libertatea interioară nu fac nici cât o ceapă degerată!

Torentul de mânie ce se acumulase în fiinţa ei pe parcursul ultimului an rupsese stavilele şi i se revărsa acum pe gură. Era roşie de furie. Şocaţi, Hermann şi soţia lui o priveau înmărmuriţi, nevenindu-le parcă să creadă.

— Regimul trebuie să cadă pentru ca toată lumea să fie liberă, continuă Lisel. Prietenii mei înţeleg asta. Nu, nu vreau să am nimic de-a face cu reţeaua ta neputincioasă şi ridicolă! Pe mine, una, să nu credeţi că mă prostiţi cu stupidele voastre jocuri religioase!

Hermann îşi recăpătă, în sfârşit, graiul.

— Nu pot tolera o asemenea lipsă de respect în casa mea. Încetează în momentul ăsta, că de nu...

— Că de nu, ce-ai să faci? îi strigă ea sfidătoare.

Tăcerea umplu preţ de o clipă atmosfera tensionată din casă. Atras de gălăgie, fratele lui Lisel apăruse în pragul uşii, de unde urmărise confruntarea cu ochii măriţi de uimire şi inima îngrozită. Era prima răbufnire de acest fel din căminul lor.

— Ha, ştiam eu! exclamă Lisel pe un ton zeflemitor. Ce-ai să faci?... *N-ai să faci nimic!*

Ameninţarea rostită de fiica sa repuse în mişcare creierul lui Hermann şi, cuprins de furie, acesta ripostă cum ar fi făcut-o bărbatul ce fusese odinioară.

— Am să te fac eu să taci! răcni el. Oricât de adânc ţi-ar fi pătruns în inimă acest spirit diabolic de răzvrătire, rămâi în continuare fiica mea şi...

— Ai să mă faci să tac? *Cum*? strigă ea pe un ton batjocoritor. Ai să mă iei cu tine într-o misiune, să fiu şi eu ucisă ca Girdel?! Asta chiar c-o să mă reducă la tăcere!

Rostise cuvintele cu atâta virulenţă, încât tatăl său rămase mut şi se făcu alb la faţă.

— Da, poate că voi aţi crezut c-am uitat, dar n-am să pot uita niciodată ziua aceea! *vina voastră* – a ta şi a tatălui lui Girdel şi a întregii reţele. Sunteţi *cu toţii* vinovaţi de moartea ei! vorbiţi de libertate, dar, ia spune-mi, cât de liberă este acum Girdel? câţi alţii ca ea mai trebuie să moară? Va trebui să mor şi eu?! Da, poţi să mă faci să tac, dar eu n-am de gând să păşesc de bunăvoie în braţele morţii! Nu voi sta să privesc cum lumea moare pe capete în timp ce Zidul rămâne în picioare. Nu, eu voi avea grijă să-

mi pun viaţa în slujba unei cauze care face cu adevărat o diferenţă. *Fiica ta*! repetă ea plină de ranchiună. *Am încetat să fiu fiica ta pe câmpul acela*, *când am văzut sângele lui Girdel înroşind pământul*. *Din momentul acela*, *am ştiut că nu mai vreau să am de-a face cu viaţa pe care o duceţi voi*!

Ieşi trântind uşa după ea. Sărmana Frau Lamprecht căută sprijin în braţele vânjoase ale soţului ei şi, cu faţa îngropată în umărul lui, începu să verse lacrimi amare.

Atent să nu facă zgomot, băiatul lor de doisprezece ani se retrase încet în camera lui. Alb la faţă, cu inima străpunsă parcă de un fier roşu, copilul nu înţelegea nimic din cele petrecute.

Din acea zi, nici el, nici părinţii lui n-o mai văzură pe Lisel.

9
O fiică risipitoare

Lisel a găsit repede un cămin şi o familie surogat în mijlocul prietenilor din cadrul organizaţiei numite Alianţa pentru Libertate.

Fără ca în seara aceea să se mai întoarcă acasă pentru a-şi lua lucrurile, s-a mutat împreună cu alte câteva fete din cadrul grupării. Cea mai vârstnică dintre colocatarele sale nu avea mai mult de douăzeci şi cinci de ani. Întreaga alianţă era alcătuită din tineri. Toţi erau drăguţi cu ea – la începutul maturităţii, mulţi indivizi uniţi de o cauză comună devin instantaneu mai apropiaţi de alţi tineri cu vederi similare decât de familiile de care se îndepărtează şi pe care mulţi dintre ei le lasă în urmă. Camarazii din Alianţă au ajutat-o pe Lisel să se pună pe picioare, au învăţat-o cum să nu intre în vizorul autorităţilor şi, cu timpul, tânăra a reuşit să îşi găsească un loc de muncă, devenind astfel o est-germancă independentă financiar, care putea să contribuie la cheltuielile gospodăreşti, să ajute cauza şi să se întreţină singură.

În momentul în care le-a întors spatele părinţilor săi şi a lăsat în urmă casa în care îşi petrecuse primii şaptesprezece ani din viaţă, credinţa ei era deja spartă într-o mie de cioburi.

La scurtă vreme după aceea, Lisel a avut grijă să se lepede de toate rămăşiţele principiilor ei creştine, până la ultima fărâmă. Pentru asta nu a fost nevoie decât de vreo două discuţii purtate cu câţiva colegi, mai avansaţi decât ea pe calea îndoielii şi a necredinţei, pentru a fi convinsă că creştinismul era un sistem de credinţă la fel de desuet precum comunismul împotriva căruia lupta organizaţia lor. Influenţabilă şi incapabilă să analizeze în profunzime incongruenţele din logica lor defectuoasă şi din judecata superficială, Lisel a acceptat concluziile celor mai vârstnici

fără să le pună sub semnul întrebării, făcându-şi din activismul lor auto-exaltant o nouă religie.

A trecut multă vreme până să se gândească din nou serios la religie şi, chiar şi atunci, totul s-a rezumat la o reacţie analitică, rece asupra ei. Camarazilor ei, care îi erau în mare parte colegi de generaţie, le plăcea să discute, nu doar despre eliberarea naţiunii, ci şi despre aspecte mai profunde ale vieţii, de tip cognitiv şi metafizic. În mod inevitabil, în cadrul conversaţiilor de acest fel, dezbaterea mitului legat de Dumnezeu era pe primul loc. În mod deloc surprinzător, Lisel nu era nici pe departe singura adeptă a aşa-zisului raţionalism agnostic. La fel ca ea, numeroşi alţi membri ai Alianţei pentru Libertate respingeau conceptele creştinismului, considerându-le „simpliste”. Or această potrivire de opinii îi făcea şi mai încrezători în faptul că păşiseră într-o nouă eră a cunoaşterii raţionale, cunoaştere ce le era total străină părinţilor lor cu vederi înguste, care se lăsau călăuziţi de superstiţii religioase.

Pentru Lisel, aşadar, respingerea credinţei creştine era în pas cu vremurile, căci trăia într-o epocă în care toţi tinerii de vârsta ei vedeau lucrurile într-o manieră mult mai raţională şi mai informată decât o făcuseră generaţiile anterioare. Majoritatea camarazilor ei din cadrul Alianţei îi împărtăşeau ideile. Prin urmare, pentru Lisel, agnosticismul era o evoluţie logică prin care trebuia să treacă orice individ modern şi integru din punct de vedere intelectual. Deşi pierderea prietenei sale avea s-o doară mereu, în cele din urmă, aproape că a ajuns să identifice moartea lui Girdel cu momentul propriei sale eliberări de miturile cu care fusese crescută.

În ultimul an petrecut în casa părinţilor săi, se zbuciumase îndelung, chibzuind la implicaţiile acelei zile fatidice. Ei şi fratelui său li se spusese întotdeauna că Dumnezeu era de partea lor. Dacă acest lucru era adevărat, atunci *de ce a îngăduit El uciderea lui Girdel*? Această întrebare oribilă a produs un adevărat cataclism spiritual în

fiinţa ei.

De când se ştia, părinţii o învăţaseră că Dumnezeu este bun şi ea acceptase acest lucru drept adevărat fără să-l pună sub semnul întrebării. Îi spuneau că Dumnezeu îi va ocroti, că Dumnezeu are întotdeauna grijă de cei ce cred în El.

Or, la frageda vârstă de şaisprezece ani, acel principiu a fost spulberat chiar în faţa ochilor ei. Atunci a început să se întrebe dacă nu cumva şi celelalte învăţături primite erau, de fapt, *mincinoase*. Tragedia la care asistase de la o distanţă de doar câţiva metri a adus la suprafaţă întrebări şi îndoieli la care nici măcar nu se gândise până atunci. Întrebările persistau, iar Lisel nu găsea răspuns în niciuna dintre învăţăturile părinteşti cu care fusese crescută.

Încercase toată viaţa să creadă în Dumnezeu şi să îl slujească aşa cum o făceau părinţii săi. Şi cu ce s-a ales din toate astea? Doar cu durere şi cu suferinţă! Nu avea de gând să sfârşească ucisă precum Girdel din cauza unei credinţe naive.

Căci ce altceva putea să fie credinţa, conchise ea într-un sfârşit, decât un set de principii naive, care, atunci când sunt puse la încercare, nu folosesc la nimic? Or, dacă nu aveau niciun efect, înseamnă că nu puteau fi adevărate.

Dacă ar exista un Dumnezeu, El *cu siguranţă* că nu ar fi lăsat glonţul să pătrundă în trupul lui Girdel. *Dar cum să existe un Dumnezeu*? se întrebase ea în nenumărate rânduri.

Apoi a venit, pe neaşteptate, răbufnirea în urma căreia a părăsit valvârtej casa părintească, trântind uşa după ea.

Asta se întâmpla cu nouă ani în urmă, când avea şaptesprezece ani. De atunci nu îşi mai văzuse nici părinţii, nici fratele.

În acest răstimp, avansase considerabil în ierarhia grupării secrete din Germania de Est cunoscută drept Alianţa pentru Libertate.

Fără să o ştie, călca pe urmele tatălui ei, chiar dacă

activităţile sale nu erau de natură spirituală, ci politică. Din când în când, o asaltau, fără să li se poată opune, amintiri legate de educaţia primită de la părinţi. Totuşi, de-a lungul anilor, Lisel învăţase să proiecteze asemenea cugetări departe de lăcaşul interior al fiinţei, unde sălăşluieşte tandreţea şi sensibilitatea, şi, astfel, în tot acest timp, rămăsese, pe cât se putea, mulţumită în necredinţa ei.

Cât luptaseră, câte sacrificii făcuseră pentru acest moment al eliberării! Iar acum, visul devenise realitate. Totul se petrecea cu o viteză ameţitoare, mai repede decât îşi imaginaseră vreodată c-ar fi posibil... atât de repede...

Simţi că este prinsă de mâini şi trasă în sus. Strigătele ce erau scandate în acest incredibil moment triumfal o aduseră înapoi în prezent.

10
Căderea unui zid

La capătul urcuşului, mai multe mâini o apucară de braţe şi de umeri şi o traseră în sus.

Escaladase Zidul Berlinului!

Cu mişcări nesigure, se ridică în picioare pe coama îngustă şi accidentată a zidului, apoi se îndreptă de spate şi, ridicând braţul în aer, cu pumnul încleştat, slobozi un strigăt victorios ce se alătură miilor de voci ce scandau cu aceeaşi însufleţire.

De jur-împrejur, tumultul revoluţionar străbătea aerul ca un curent electric.

Brusc, Lisel realiză că priveşte în jos spre Berlinul de Vest, unde o mulţime chiar mai numeroasă decât cea prin care îşi croise drum în sectorul estic se întindea în noapte ca o mare de suflete, umplând toate străzile. Fluierături, urale, claxoane şi faruri se contopeau într-o cacofonie sărbătorească a fericirii.

Mai mulţi fotografi şi cameramani aveau aparatele îndreptate spre cei cocoţaţi pe Zid. Lisel le strigă şi le făcu cu mâna. Nu auzi ţăcănitul aparatelor, dar minusculele explozii de lumină arătau că i se fac simultan o duzină de fotografii.

Lisel râse din toată inima, cu o bucurie nestăvilită. Îşi ridică privirea, apoi şi-o coborî din nou peste uriaşa mulţime ce sărbătorea în Berlinul de Vest.

În timp ce observa de sus epocala scenă de la miezul nopţii, tumultul din jur începu iar să se estompeze, la fel cum se întâmplase cu două-trei minute în urmă, atunci când pusese mâna pe piatra aspră a zidului.

Deşi înconjurată de sute de mii, dacă nu chiar de o jumătate de milion de oameni, Lisel Lamprecht, în vârstă de douăzeci şi şase de ani, se simţi treptat înghiţită de un val fantasmatic de singurătate. Ştia că nu îşi pierduse

cunoştinţa, căci vedea şi auzea în continuare tot ceea ce se petrecea în jurul ei. Şi, totuşi, simţurile începeau parcă să i se înceţoşeze, făcând loc unei alte dimensiuni. În mijlocul vacarmului, se cufunda într-un vis lucid.

Timpul încetini până când Lisel nu mai sesiză mişcările celor din jurul ei. Zarva ce-i bubuia în urechi se estompă până nu mai rămase decât tăcerea propriilor ei gânduri. Simţurile nu mai înregistrau drept reale mişcările de la baza zidului. Imaginile păreau să se deruleze cu încetinitorul, apoi încremeniră. Marea de oameni de dedesubt părea să fi îngheţat, amuţită, ca ea s-o poată contempla în voie.

Treptat, ca prin vis, din acea masă impersonală începură să se desprindă, aidoma unui abur ce se ridică din mare, mai multe chipuri – chipuri fericite, exuberante, vesele.

Scena îşi recăpătă mişcarea – o animaţie mută ce se juca pe miile de chipuri din mulţime. Lisel îi vedea pe cei de jos cu ochii strălucind de bucurie, mişcându-şi buzele, întorcând fericiţi capul unul spre altul, dar la urechi nu-i ajungea nicio voce.

De jur-împrejur, numai chipuri... Chipuri în faţă, în spate şi de-a lungul zidului, în toate direcţiile. Chipuri zâmbitoare, luminoase ce jubilau şi sărbătoreau victoria, acest minunat moment al libertăţii pe care îl aşteptaseră cu toţii.

Toată lumea striga, dar de ce nu le auzea glasurile? încercau să îi spună ceva – dar ce?

În mijlocul acestei reverii spectrale o trecu, brusc, un fior.

Ceva nu era în regulă... în scena la care asista cu ochii minţii avea loc o schimbare, se întâmpla ceva ciudat. Ceva groaznic.

Chipurile, milionul de chipuri, începură să se transforme... devenind groteşti şi vaporoase... prelingându-se încet şi dispărând în negura mării impersonale din care se desprinseseră.

Parcă presimţind ceea ce avea să urmeze, Lisel vru să-şi întoarcă privirea, să scuture vedenia ce începea să se

transforme într-un coşmar. Dar, incapabilă să facă vreo mişcare, rămase cu ochii aţintiţi înainte. Deschise gura şi încercă să slobozească încă un strigăt victorios, sperând ca sunetul propriei voci să spulbere înfiorătoarea transă. Dar, prinsă parcă în mrejele unui somn adânc, nu putu să scoată nici măcar un sunet.

Siluetele de negură se răsuceau, continuând să îşi schimbe înfăţişarea... lungindu-se, înălţându-se din nou... devenind enorme, înfricoşătoare, o ceaţă nesfârşită ce se ridica, unindu-se deasupra sub forma unui nor uriaş de un alb desăvârşit... toate chipurile se contopeau într-unul singur... un chip imens, mare cât tot oraşul.

Uriaşul chip palid nu mai era nor, ci se transforma într-o lună cu o strălucire stranie, trăsăturile îi deveneau tot mai clare. Îşi mişca buzele fără glas ca toate chipurile individuale ce se ridicaseră ca un văl de ceaţă în văzduh, topindu-se în el.

Lisel simţi că o străbate un fior de gheaţă. Începu să tremure din tot corpul. Ce spunea gura aceea?

Citind pe buzele acelei feţe din vis, brusc înţelese. Mesajul îi era adresat ei. *I-am ajutat pe mulţi să-şi dobândească libertatea*. *Omul poate fi liber în mai multe feluri*, *Lisel – ceea ce vezi aici este doar unul dintre ele*.

Era chipul tatălui ei!

Nu! încercă ea să strige. Dar nici de astă dată nu se auzi niciun sunet. Încercă să-şi întoarcă iar privirea.

Dar faţa tatălui său persista în continuare, imensă, în ochii minţii. Nu se citea pic de bucurie, ci o nemărginită mâhnire pe acea faţă sub formă de lună pe care încercase s-o dea uitării. Din ochii tatălui ei curgeau lacrimi. O implora să se întoarcă acasă, la ai ei.

Oricât se strădui, Lisel nu putu să-şi scoată din minte imaginea. Oare, în adâncul sufletului, realiza că acest moment reprezenta o victorie şi pentru el? Că doar şi Hermann luptase pentru libertate la fel ca ea, chiar dacă, în cazul lui, ţelul era un alt nivel de libertate.

Ultimele cuvinte pe care i le spusese tatăl ei cu nouă ani în urmă – chiar cuvintele pe care le citise acum pe buzele chipului proiectat de creierul ei – erau adevărate: Hermann Lamprecht ajutase, *într-adevăr*, pe mulţi să îşi dobândească libertatea.

Dar ei nu-i păsa de asta! Nu *voia* să-i pese.

Celebrarea victoriei din acest moment nu schimba cu nimic faptul că zidul din inima ei era la fel de impenetrabil ca betonul pe care stătea ea acum, şi nu dădea semne să se clatine. Totuşi, în cele câteva secunde ale vedeniei, un ungher minuscul ce era de mult adormit în sufletul lui Lisel auzi, în sfârşit, chemarea de a se deştepta pentru ca ea să conştientizeze zidul separării pe care şi-l înălţase singură în inimă.

Şi nici nu e de mirare, căci se înălţaseră rugăciuni pentru dărâmarea multor ziduri, nu numai a aceluia pe care stătea acum această fiică risipitoare. Totuşi, unele ziduri sunt clădite din materiale ce nu se năruie atât de uşor ca cimentul şi cărămizile. Toate lucrurile veşnice, şi mai cu seamă desăvârşirea fiilor şi fiicelor, se realizează în timp.

Căderea zidului interior *ar fi putut* să aibă loc chiar în această noapte – căci *orice* moment este un prilej potrivit pentru a îngenunchea Sinele şi a-l pune în slujba Spiritului. Dar, în cazul lui Lisel Lamprecht, asta mai trebuia să aştepte.

Nu, repetă Lisel în sinea ei, de astă dată cu mai multă fermitate. Hermann Lamprecht era o prezenţă nedorită în gândurile ei, ce îi străpungea creierul ca o săgeată otrăvită, trimisă din trecut pentru a şterbi bucuria acestui moment.

Nu! protestă ea pentru a treia oară, în sfârşit cu un susur de voce. Nu se va gândi acum la tatăl ei! *Nu* îl va lăsa să distrugă acest moment minunat!

Îşi acoperi urechile cu mâinile şi scutură din cap, parcă în încercarea de a scăpa de gândurile nedorite.

Apoi, crezând că îşi exorcizează demonii trecutului, dar cedând, de fapt, demonilor prezentului, printr-un exerciţiu

de voinţă, slobozi un strigăt răsunător.

Brusc, viziunea se destrămă şi Lisel se trezi din nou contemplând tumultul Berlinului, mulţimea exaltată, frenezia şi zarva din jurul Zidului.

Strigă şi ea vreme de vreo treizeci de secunde, sărbătorind în egală măsură triumful libertăţii şi faptul că scăpase, în sfârşit, de coşmar, apoi, răspunzând invitaţiilor venite de jos, sări de pe zid şi se alătură mulţimii din vestul liber.

Fu întâmpinată cu îmbrăţişări, urale şi strângeri de mână. Cineva îi îndesă în mână o sticlă cu şampanie, din care Lisel luă o duşcă zdravănă în cinstea momentului.

Peste câteva minute, zece mii de voci se înălţară simultan spre cer, intonând la unison acordurile emoţionante ale imnului naţional, unul dintre puţinele lucruri ce continuase să-i unească de-a lungul celor douăzeci şi opt de ani de separare pe toţi cei de naţie germană:

Deutschland, *Deutschland über alles*.

Über alles in der Welt.

Wenn es stets zu Schutz und Trutze Brüderlich zusammenhält;

Von der Maas bis an die Memel.

Von der Etsch bis an den Belt:

Deutschland, *Deutschland über alles*.

Über alles in der Welt.

11
Rugăciuni împletite în ţesătura trandafirului

În timp ce aceste evenimente epocale făceau să vibreze Berlinul şi reverberaţiile lor zguduiau întregul mapamond, toţi europenii ce fuseseră atinşi personal de efectele Zidului – ceea ce se putea afirma despre aproape oricare german atât din RFC, cât şi din RDG – reflectau la propriul trecut şi se întrebau ce putea să însemne, oare, pentru ei această schimbare majoră.

Profeţia făcută de Goethe prin celebrul său *Faust* cu privire la dezbinarea poporului german – „Două suflete sălăşluiesc în trupul meu” – se adeverise de numeroase ori în trecut şi acum era, în sfârşit, îngropată şi această ultimă eră definită de ea.

Urma o nouă epocă, în care se cerea aprofundată şi desăvârşită analiza făcută de către Nietzsche propriului său popor: „Sufletul german este... mai intangibil... mai contradictoriu, mai impenetrabil... decât sufletul oricărui alt popor... Germanii nu vor înceta niciodată să se întrebe: «Ce înseamnă să fii german?»... Sufletul german are tuneluri... şi grote, ascunzători şi tainiţe... Germanul însuşi nu există: el devine”.

Mulţi, precum cei ce se adunaseră la Zid, sărbătoreau cu o bucurie dezlănţuită. Alţii se bucurau în linişte.

A doua zi s-au vărsat multe lacrimi. Lacrimi de fericire, lacrimi de regret pentru anii pierduţi, lacrimi ce cuprindeau în ele o nostalgie complexă.

O mână de oameni din sectorul estic, intuind că vântul schimbării nu aducea nimic bun pentru cei ca ei, reprezentanţi ai vechii puteri, au început să tremure de frică. Cei câţiva care cunoşteau adevărul arătat în Romani 13:1 şi în Matei 16:19 au căzut în genunchi şi L-au întrebat pe Tatăl ce aduceau aceste evenimente pentru poporul Lui.

În timp ce se lăsa seara peste căsuţa lor din Berlinul de Est, un bărbat în vârstă şi soţia lui, care nu simţiseră nevoia să meargă la graniţă în noaptea precedentă, se rugau împreună în tăcere.

Ei nu se gândeau să se refugieze în Berlinul de Vest, devenit peste noapte accesibil. Ar fi putut s-o facă de nenumărate ori până acum. Dacă destinul nu le-ar fi fost altul, ar fi putut să se mute în Vest cu ani în urmă.

Oricât ar fi fost ele de importante, evenimentele din ultimele douăzeci şi patru de ore nu aduceau nicio schimbare majoră în viaţa lor, deşi ele aveau să înlesnească, de bună seamă, activitatea pe care o desfăşurau amândoi de douăzeci şi şapte de ani încoace.

Ceea ce le ocupa gândurile încă de când auziseră ştirile era impactul pe care ar putea să îl aibă evenimentele la un nivel mai profund. Când în rândul puterilor lumeşti are loc un cutremur de o asemenea magnitudine, reverberaţiile lui se resimt, de cele mai multe ori, şi în plan spiritual. Ce schimbări ar putea, oare, să determine asta în împărăţia cerurilor? Înfrângerea demonilor stăpânirii în plan fizic putea, oare, să aducă cu sine şi o eliberare în plan spiritual?

Ei sperau că aşa va fi... şi se rugau din tot sufletul pentru asta.

Se gândeau la fiul şi la fiica lor pe care, spre marea lor mâhnire, n-o mai văzuseră de nouă ani de zile. Un zid căzuse. Dar, în ceea ce îi privea, un altul şi mai important era încă în picioare. Totuşi zidurile ce aduc separarea în această lume începeau să cedeze şi, ei sperau că va veni şi ziua în care avea să se surpe şi cel ce le străbătea propria viaţă.

Prin urmare, ştirile despre ultimele evenimente reaprinseră speranţa în inimile lor credincioase şi încercate, făcându-i să se roage şi mai fierbinte.

De zece ani încoace, rugăciunile lor erau mereu aceleaşi, chiar dacă fuseseră rostite într-o mie de variaţiuni şi, uneori, atunci când nu-şi găseau cuvintele, redate prin

simple oftaturi şi suspine.

În această seară însă, cuvintele veniră uşor, căci cei doi soţi aveau inimile pline de speranţă.

— *Tată*, *ţine-o în paza Ta pe scumpa noastră Lisel*, se rugă mama. *Întoarce-i din nou gândurile către noi şi fă-o să înţeleagă că noi o vom iubi mereu*. *Vindecă-i rănile din suflet ca să poată redeveni copil*.

— *Ocroteşte-o*, *Doamne*, se rugă Hermann, aşa cum o făcuse de sute de ori până acum, luând mâna soţiei sale. *Sprijin-o cu mâna Ta divină*, *ca atunci când se va întoarce din nou spre Tine să ştie că i-ai fost tot timpul alături*. *Ai grijă de ea*... *şi adu-o acasă*.

— *Şi îţi mulţumim*, *Doamne Iisuse*, continuă *Frau* Lamprecht, *că veghezi asupra fiului nostru şi că îi îndrumi paşii pe calea cea dreaptă*. *Ţine-l şi pe el în mâinile Tale şi întăreşte-i credinţa că în curând îşi va putea strânge din nou sora în braţe*.

Cale de 720 de kilometri la est de Berlin, unul dintre membrii restrânsei grupări de credincioşi polonezi de lângă graniţa cu Rusia citea pentru prima dată despre uimitoarele evenimente petrecute în capitala germană cu două zile în urmă.

După ce, terminând de citit, Waclau Chmielnicki puse ziarul pe masă, îl asaltară o mie de gânduri. Era un vis devenit realitate, răspunsul rugăciunilor înălţate ani la rând – triumful libertăţii!

Sau, mai bine zis, zorii libertăţii.

Oare câte schimbări vor aduce evenimentele din Berlin aici, în Polonia? Poate că niciuna. În fond, asta nu era Germania. Polonia se alăturase colosului sovietic şi era puţin probabil ca Moscova să permită ca libertatea să se strecoare chiar *atât* de aproape de casă.

Involuntar, aruncă o privire pe fereastră, spre est. Graniţa se afla chiar acolo, sub nasul lui. Dacă ieşea din casă, putea atinge gardul. Se bucura pentru fraţii lui germani, dar atâta vreme cât gardul acela continua să-l

despartă de vărul lui, el unu rămânea circumspect faţă de dihania sovietică.

Pără să vrea, gândurile îi zburară în trecut, la zilele când, copil fiind, luase parte împreună cu tatăl său la activităţile secrete ale frăţiei. Cât de incitant fusese să participe la rugăciunile de grup, organizate pe ascuns, să-i vadă pe toţi acei refugiaţi ce treceau prin regiune şi primeau ajutor din partea frăţiei!

Apoi venise acel evreu. La scurtă vreme după aceea, tânărul lor lider a fost arestat şi totul s-a schimbat.

Fuseseră dintotdeauna conştienţi de riscurile activităţii lor, dar după arestarea lui Palacki, pericolul părea să fie tot mai aproape. Kochow Rydz, care cu timpul fusese recunoscut de către toţi drept noul lider al grupării, fusese şi el arestat cu câţiva ani în urmă. După arestarea acestuia, unele dintre răspunderile de conducător au fost preluate chiar de el, de Waclau.

La vremea aceea, tatăl lui Waclau, André Palacki şi soţia lui, Karl Laski şi Michal Malik se petrecuseră deja cu toţii din viaţă. După şapte ani de detenţie, Kochow a fost eliberat şi s-a întors printre ei. Anii în puşcărie îşi puseseră adânc amprenta asupra lui.

Waclau se cutremură când îşi aminti felul în care arăta Kochow când s-a întors acasă. Iar lui Dieder îi fusese chiar mai greu de atât, după spusele lui Rydz. Palacki încă nu se întorsese la Białystok. Totuşi, poate că în curând...

În momentul acela, intră în cameră fiul său Lecka, întrerupându-i gândurile. Waclau îi arătă ziarul şi apoi încercă să îi explice semnificaţia importantului eveniment.

— Tati, asta înseamnă că am să-l pot vizita pe unchiul Jahn?

— Mă tem că încă nu, băiatul tatii. Mă tem că gardul dintre casele noastre ne va mai despărţi o vreme.

Chmielnicki se ridică în picioare. Era timpul ca frăţia să se întrunească din nou. Trebuiau să se roage pentru Dieder Palacki, prietenul şi mentorul lor care, deşi fusese eliberat

din închisoare, era încă nevoit să acţioneze cu prudenţă. Poate că evenimentele din Berlin prevesteau ziua pentru care se rugaseră cu toţii, ziua în care Dieder va putea să se alăture din nou frăţiei, fără a trebui să se teamă pentru siguranţa celorlalţi.

Le va transmite vestea celor din Krynki, iar deseară va da o fugă cu maşina până la Białystok pentru a discuta cu Kochow.

O, *Doamne*, *se* rugă în sinea lui Chmielnicki, fă *să-l putem revedea pe fratele nostru Dieder*!

Câteva ore mai târziu, departe în sud-est, în regiunea mediteraneană considerată a fi Ţara Făgăduinţei, unde, cu patruzeci şi unu de ani în urmă, luase naştere statul liber al Israelului, doi evrei creştini, soţ şi soţie, îngenuncheară, la rândul lor, să se roage. Rugile lor, însă, nu erau înălţate nici pentru ei, nici pentru copiii lor, nici pentru camarazii lor ce făcuseră cândva închisoare, ci pentru marele oraş german în care se reîntâlniseră cu ani în urmă printr-un tunel săpat pe sub un zid care nu mai exista.

— *Îţi mulţumim*, *Tată slăvii*, începu să se roage Iosif Aviz-Rabin, evreul creştin la care se gândise cu doar câteva ore în urmă Wadau Chmielnicki şi care, în trecut, cunoscuse la rândul său, vreme de opt ani, chinul detenţiei într-o închisoare din Rusia – *pentru libertatea pe care ai adus-o la Berlin*.

— *Şi îţi mulţumim din nou*. *Doamne*, adăugă Ursula, soţia lui, *pentru libertatea pe care ne-ai dat-o aici*, *pentru miracolul pe care l-ai săvârşit reunindu-ne după o despărţire atât de lungă şi pentru bucuria acelei reîntâlniri*. *Fie ca toţi cei ce au fost despărţiţi de tirania comunistă să fie acum reuniţi aşa cum am fost noi*.

— *Te rugăm pentru prietenii noştri americani*, *Doamne*, continuă bărbatul. *Dă-ne prilejul de a-i revedea şi de a vizita încă o dată Germania*.

— *Ne unim rugile*, adăugă Ursula, *pentru sfărâmarea zidurilor ce despart sufletele oamenilor*. *Fie ca acest*

eveniment să aducă unitate şi vindecare şi să-i îndemne pe mulţi să se întoarcă spre Tine.

— *Amin*! exclamă Iosif. *Amin*!

Într-o odaie singuratică din Wrociaw, cel căruia i se datora convertirea evreului la creştinism se simţi şi el atras într-un dialog intim cu Tatăl său ceresc. Auzind la rându-i despre brusca deschidere a graniţei dintre cele două jumătăţi ale oraşului german, bărbatul realiză că acesta nu era nici pe departe un eveniment izolat.

Oare ce-ar putea să însemne asta pentru el?

Încă de la începutul anului, schimbările se succedaseră în ţara sa natală într-un ritm chiar mai alert decât în RDG. De pe-acum, Polonia se putea lăuda chiar şi cu un guvern ales în mod democratic. În urma ultimelor evenimente din Berlin, fără îndoială că influenţa occidentală se va face tot mai simţită, şi asta într-un ritm accelerat.

Nu mai exista cale de întoarcere. Nu mai avea motive să rămână ascuns. Putea să pornească la drum şi să se adreseze deschis naţiunii sale.

Intuia că venise vremea să îşi facă auzită vocea.

— *O*, *Doamne*, se rugă Dieder Palacki, *arată-mi ce vrei să fac*, *unde vrei să mă duc*, *ce vrei să spun*. *Fă din mine o unealtă pentru întărirea Bisericii Tale*. *Dă-mi curajul de a spune ceea ce trebuie spus*.

Făcu o pauză, apoi adăugă:

— *Făsănu rostesc niciodată decât cuvintele Tale*, *Tată*. *Călăuzeşte-mă spre cei cărora vrei să le vorbesc şi fie ca gura mea să vestească lumii doar mesajul Tău*.

La vreo 6500 de kilometri în vest, venind în completarea rugăciunilor ale căror fire se împleteau într-o mare ţesătură cerească al cărei scop, deocamdată nevăzut, avea să devină în scurt timp evident, în Washington, DC, capitala americană şi însuşi epicentrul libertăţii, alţi doi bătrâni credincioşi urmăreau cu sufletele la gură incredibilele evenimente ce se derulau în ţara unde îşi petrecuseră primii ani de căsnicie.

Femeia, care în ultimii douăzeci de ani abia dacă urmărise vreo emisiune televizată, acum pur şi simplu nu se mai putea dezlipi din faţa micului televizor din camera de lucru a soţului ei. Năpădită de un şuvoi de emoţii, urmărea plângând fiecare buletin de ştiri şi film documentar transmis de posturile de televiziune. Rugile pe care le înălţase ani de zile primiseră, în sfârşit, răspuns!

Mulţumescu-ţi Ţie, *Doamne*... *din suflet îţi mulţumesc*! era tot ce putea să murmure.

Aproape imediat, cei doi soţi căzură de acord să se întoarcă în Germania de îndată ce se va ivi ocazia.

12
Un adversar nevăzut

Moscova

Între timp, departe în Est, agentul KGB Andrassy Galanov cugeta la ceea ce tocmai citise în ediţia de dimineaţă a ziarului *Pravda*. Auzise de evenimentele ce avuseseră loc în Berlin cu două zile în urmă, dar, acum că citise despre ele şi văzuse fotografiile din ziar, se simţi năpădit de amintiri.

Deşi reprezenta o perioadă nenorocoasă din viaţa lui, Berlinul rămânea, totuşi, locul în care îşi începuse cariera. Gândurile îi zburară la Gustav Schmundt, fostul său şef din cadrul *Stasi*. Oare ce s-o alege acum de acest comunist într-o ţară care respingea brusc vechiul sistem?

Galanov ştia că Schmundt renunţase de ceva vreme la funcţia sa din cadrul poliţiei secrete în favoarea politicii şi că, de atunci, avusese o ascensiune impresionantă. Oare va fi înlăturat de la putere, aşa cum se întâmplase cu Honecker... sau va reuşi să supravieţuiască cutremurului ce zguduia acum Germania de Est?

Întrebarea duse la o alta, şi mai alarmantă: Ce se va alege de *el* în această restructurare ce se răspândea brusc în întreaga Europă?

Reformele introduse de Gorbaciov fuseseră o lovitură serioasă pentru vechea gardă din armată şi Politburo... ca să nu mai vorbim de KGB. Cândva puternica şi temuta agenţie nu mai era ceea ce fusese odinioară.

Aici, în Uniunea Sovietică, nu se dărâmau ziduri şi nici nu era repudiat regimul comunist – una ca asta nu putea să se întâmple nici chiar avându-l pe Gorbaciov la cârma ţării.

Totuşi, era incontestabil faptul că lucrurile se schimbau – ce-i drept, mai încet şi mai subtil decât la Berlin, dar se schimbau. Chiar dacă un gest extrem precum dărâmarea zidului ce despărţise Berlinul de Est de cel de Vest era de

neconceput aici, în URSS, nasul fin al lui Galanov detecta deja în aer mirosul schimbării.

Şi nu era sigur că îi place treaba asta.

Libertatea avea un miros cu totul aparte şi multe depindeau de tabăra în care te aflai *înainte* să înceapă a bate vânturile ei.

Ce s-ar putea întâmpla aici? se întrebă Galanov. *La ce vor duce*, *oare*, *toate astea*?

În Germania, Ungaria şi Polonia, comunismul fusese deja înlăturat. Dacă, într-o bună zi, aceleaşi vânturi vestice ale libertăţii se vor întinde până la Moscova şi chiar până la Kremlin?

Ce se va întâmpla *atunci*?

Ce se va alege de KGB?

Întrebarea declanşă unde de şoc în creierul său. Ajunsese la înalta funcţie pe care o deţinea acum anticipând orice potenţial pericol, fiind întotdeauna cu un pas în faţa adversarului.

Aşa reuşise să urce în ierarhia comunistă, chiar mai sus decât o făcuse răposatul său unchi, vicleanul şi sinistrul Korskaiev.

O amintire neplăcută îi trecu prin inimă ca un fier roşu. Nu reuşise să fie cu un pas înaintea creştinului aceluia tâmpit ce-şi spunea *Profetul*. Faptul că îi scăpase printre degete în urmă cu zece ani încă îl mai rodea pe dinăuntru şi vorbele usturătoare pe care i le aruncase Bolotnikov în urma operaţiunii ratate îi răsunau şi acum în urechi.

Totuşi, învăţând de pe urma eşecului, devenise ulterior un agent mult mai eficient şi chiar mai perfid, reuşind până şi să reintre în graţiile lui Bolotnikov, chiar dacă acesta nu se mai afla la conducerea agenţiei.

Dar cum putea să rămână cu un pas înaintea adversarului acum că adversarul era acel lucru nevăzut şi amăgitor numit *schimbare*? Cum putea să-şi planifice paşii din moment ce nu putea anticipa mişcările acestui adversar invizibil?

Dacă i-ar fi stat în fire să se roage, acesta ar fi fost momentul să recurgă la acest obicei străvechi. Aiurea! Cum de putuse să-i treacă prin minte o idee atât de ridicolă?...

Totuşi, poate că nu era o idee rea să pună de pe-acum la cale o strategie – în secret, fireşte! – pentru propria-i supravieţuire, în eventualitatea în care Gorbaciov ar pierde controlul asupra propriilor reforme... în eventualitatea că, într-o bună zi, până şi în această ţară, comuniştii, membrii de partid – şi chiar agenţii KGB! – ar ajunge să fie trataţi cu mai puţină bunăvoinţă decât în anii anteriori.

Întotdeauna bine să îţi pregăteşti din timp o apărătoare împotriva schimbătoarelor vânturi ale timpurilor noi, cugetă Galanov. Nu de alta, dar el n-avea de gând să aibă soarta pe care o avuseseră Kádár în Ungaria şi Honecker în RDG sau să fie azvârlit hodoronc-tronc în închisoare pentru anii în care servise cu loialitate sistemul sovietic.

Deocamdată n-avea de ce să se teamă. Totuşi, va începe de pe-acum să fie cu ochii în patru, pentru a detecta eventualele pericole... şi oportunităţi.

Partea a III-a
Înapoi în Europa
1992

13
Destinaţia Berlin

Washington, *DC*

Momentele de dinaintea decolării aveau întotdeauna ceva special, electrizant.

Aeroportul, prin forfota sa, îţi stimula simţurile. Afaceriştii cu servietele doldora de acte, mesajele transmise prin difuzoare, multitudinea de limbi străine, piloţii în uniformă, elegantele costume *trois-pieces* – toate îţi dădeau impresia că te afli în mijlocul acţiunii, părtaş la o operaţiune de maximă importanţă.

Şi nici nu e de mirare, căci acesta era Aeroportul Internaţional Dulles din Washington, capitala politică a Statelor Unite, locul în care se luau constant decizii de o importanţă globală. Aici, cel de care te ciocneai din greşeală nu era exclus să fie un senator sau ambasador american ori un diplomat străin. Fiecare colet sau bagaj putea conţine dosare şi acte trimise prin curier unui şef de Stat din cealaltă parte a lumii.

Fiecare frântură de conversaţie surprinsă lângă telefoanele cu plată părea să conţină informaţii de însemnătate mondială. Simplul fapt că te aflai acolo îţi eleva simţurile, făcându-te să crezi, în mod subliminal, că şi tu eşti părtaş la toate acestea – la o temerară misiune secretă de care depinde soarta întregii lumi.

Fireşte că era doar o impresie. Dar însăşi ambianţa locului sfida raţiunea, făcându-te să crezi că poate chiar *era* adevărat şi că *tu* deţineai cheia, soluţia pe care o căutau toţi aceşti oameni.

Gândurile lui Tad McCallum reveniră în prezent când se opri să arunce o privire peste publicaţiile disponibile în avion. În cele din urmă, alese două reviste şi porni de-a lungul culoarului pentru a-şi ocupa locul de lângă ceilalţi doi tovarăşi de aventură.

Trebuia să admită că existau momente când ideea unei călătorii îl cam agasa şi ar fi preferat să lucreze în linişte în biroul său de acasă. Dar îşi iubea profesia şi multe dintre atribuţiile sale nu puteau fi realizate stând în faţa calculatorului. Şi, oricum, de îndată ce ajungea la aeroport îl cuprindea iar febra aventurii. Şi asta mai ales când destinaţia era Europa.

Deşi Germania era locul în care se născuse şi cel de-al doilea cămin al său, vechiul continent îi inspira în continuare o doză de mister care îl fascina. Ori de câte ori păşea în aeroport şi începea să se gândească la destinaţia sa, îl cuprindea o stare de exaltare, de parcă ar fi pornit într-o aventură. Chiar dacă era doar un simplu traducător şi reporter-documentarist în cadrul unei agenţii de ştiri ce încă nu ajunsese să fie la fel de cunoscută precum Associated Press sau United Press International, pulsul începea să i se accelereze şi imaginaţia i-o lua la galop.

Punctul culminant era atunci când, după ce îţi aşezai bagajele de mână în compartimentul special al avionului, îţi ocupai locul şi aruncai o privire pe fereastră, oftând satisfăcut. Până acum n-a reuşit niciunul să pună mâna pe tine şi iată-te, teafăr şi nevătămat, instalat în avion! Acum te puteai relaxa până la următoarea etapă a operaţiunii, care va avea loc la destinaţie.

Locuri îndepărtate, intrigi, mistere, poveşti de iubire. Îşi imagina că este John Wayne, Harrison Ford sau Michael Douglas şi că lucrează sub acoperire. Cine ştie ce va descoperi când avionul va ateriza la Tanger, Monaco sau Istanbul şi va pune piciorul pe asfaltul fierbinte...

— Ai găsit ceva interesant? întrebă bărbatul lângă care se aşeză, întrerupându-i reveria.

— O, da... da, am găsit două reviste pe care n-am avut ocazia să le citesc acasă, răspunse Tad, punând revistele în buzunarul scaunului din faţă şi fixându-şi centura de siguranţă.

— Vom decola în curând, spuse entuziasmată femeia ce ocupa locul de lângă fereastră, aplecându-se spre ambii bărbaţi ce stăteau lângă ea şi zâmbindu-le fericită.

Vocea femeii avea un timbru plăcut şi melodios, de o vigoare tinerească ce părea să contrazică vârsta indicată de părul grizonant ce îi ajungea aproape până la umeri, în care se mai întrezărea, pe ici, pe colo – observat mai ales de ochii iubitori ai soţului ei – blondul strălucitor de odinioară.

Sabina McCallum, deşi păşise deja în cel de al şaizeci şi nouălea an de viaţă, radia şi acum de acea energie care, în urmă cu peste o jumătate de secol, înainte de război, îl atrăsese ca un magnet pe cel ce stătea acum lângă ea, atunci când făcuseră cunoştinţă, adolescenţi fiind, la o petrecere organizată în Berlin. Ridurile vârstei erau vizibile, dar pielea ei catifelată îmbătrânise la fel de graţios precum vocea. După orice standarde, Sabina trecea în continuare drept o femeie frumoasă. Lumina din scânteietorii ei ochi albaştri nu se stinsese, ba dimpotrivă, avea acum o strălucire şi mai puternică, tinerească – aşa cum se întâlneşte la toţi cei ce, asemeni Sabinei, îşi trăiesc viaţa ca nişte copii ai lui Dumnezeu.

— Mamă, zău că nu te-am văzut niciodată atât de emoţionată înainte de o călătorie, râse tânărul.

— Aproape că n-a dormit toată săptămâna, s-o fi văzut azi-noapte, Tad!

— Ei, exagerezi, Matthew, protestă Sabina, râzând la rândul ei. Dar trebuie să recunoaşteţi şi voi că aceasta nu se compară cu nicio călătorie făcută până acum. Încă nu-mi vine să cred că e adevărat. Că Germania s-a reunificat!

Bărbatul de lângă ea, Matthew McCallum, soţul ei, se bucura şi el de o condiţie fizică de invidiat în pofida faptului

că, de un an devenise septuagenar. Părul, încă des, deşi pe jumătate încărunţit, îşi păstrase culoarea originală – în cazul lui, castaniul – într-o măsură mai mare decât cel al soţiei sale. Corpul bine proporţionat îşi păstra, în mod evident, vigoarea. Matthew alerga, înota şi mergea cu bicicleta de cel puţin trei ori pe săptămână, iar el şi fiul său se întreceau în mod regulat la handbal cu intensitatea plină de voie bună ce poate exista doar între un tată şi un fiu.

Deşi se retrăsese de vreo şapte ani din diplomaţie, programul lui Matthew rămăsese la fel de încărcat ca pe parcursul numeroşilor ani petrecuţi în slujba guvernului american. Scrisese cinci cărţi de mare succes şi în fiecare lună invitaţiile de a ţine prelegeri în biserici, la conferinţe, aziluri şi la diverse evenimente erau mai multe decât putea să accepte. În ultimii douăzeci de ani devenise un recunoscut orator creştin, a cărui experienţă în politica internaţională conferea un plus de credibilitate şi de interes perspectivei sale. După moartea socrului său în 1969, urmată un an mai târziu de trecerea la cele veşnice a propriului său tată, Matthew s-a mutat împreună cu Sabina şi cei doi copii ai lor în vârstă de şase, respectiv şapte ani, înapoi la Washington, unde îşi putea îndeplini mai eficient sarcinile diplomatice. După moartea tatălui ei, Sabina a mărturisit că nu o mai leagă nimic de Germania şi că are nevoie de o schimbare.

După întoarcerea în SUA, fidel promisiunii făcute baronului von Dortmann, Matthew a început să restructureze, să interpreteze şi să facă publice, prin propriile-i scrieri, ideile, principiile şi perspectivele din jurnalele bătrânului înţelept german. Rezultatul s-a bucurat de o reuşită mai mare decât anticipaseră atât el, cât şi Sabina, de atunci Matthew devenind un autor cunoscut şi extrem de solicitat, o personalitate în toată puterea cuvântului.

Când s-a aflat povestea lui personală – aventurile prin care trecuse începând cu cel de-al Doilea Război Mondial,

legăturile sale cu John Kennedy, temerara fugă din Berlinul de Est pe care a organizat-o în 1962 – notorietatea numelui McCallum a crescut şi mai mult. Sabina şi Matthew trezindu-se, împotriva voinţei lor, victime ale înclinaţiei creştinilor de a-şi transforma personalităţile în vedete. Prinşi în acest tăvălug al celebrităţii, pentru a-şi proteja intimitatea vieţii private, cei doi soţi au hotărât să reducă la minimum numărul apariţiilor publice.

Totuşi, telefonul primit de Matthew în urmă cu şase luni venise în împrejurări cu totul excepţionale şi, după îndelungi rugăciuni, acesta acceptase invitaţia de a participa la congresul din Berlin.

Destinaţia spre care se îndreptau acum soţii McCallum împreună cu fiul lor – care urma şi el să ia parte la eveniment, din motive profesionale – era, aşadar, chiar ţara natală a Sabinei.

14
Emoţii şi îndoieli

— Va fi extraordinar să vedem cum arată totul acum, spuse Matthew, drept răspuns la întrebarea soţiei sale.

— Vai, Matthew, chiar crezi că vom putea face o vizită la *Lebenshaus*? exclamă Sabina, dând glas întrebării care îi ocupa gândurile încă din 1989, când aflase de căderea zidului din Berlin.

— Am apelat la toate cunoştinţele mele din cercurile diplomatice, răspunse soţul ei, apoi adăugă râzând: N-oi mai fi având eu influenţa de care mă bucuram cândva, dar câţiva colegi din Washington mi-au rămas datori şi mi-am zis că poate e timpul să îmi întoarcă toţi favoarea. Cu cei din Germania şi Polonia am să discut de îndată ce ajungem. Nu uita că acesta este motivul pentru care am venit cu o săptămână mai devreme.

— Doamne, cât sunt de emoţionată! Dar parcă nici nu îndrăznesc să mă gândesc c-ar putea fi adevărat. Nu vreau să-mi fac iluzii deşarte.

— Înţeleg, mamă, că vrei să-ţi revezi casa părintească, interveni în discuţie Tad, care stătea aplecat spre părinţii săi. După ce v-am auzit o viaţă întreagă vorbind despre *Lebenshaus*, şi eu abia aştept să o văd! Şi, tot aşa, înţeleg că vreţi să vă întoarceţi în Germania, acum că a fost reunificată. Dar ceea ce nu înţeleg eu, tată, este cum de ai decis să iei parte la acest congres. Credeam că, de când ai devenit atât de celebru, încerci să eviţi mega-evenimentele creştine de genul acesta.

Matthew zâmbi, gânditor.

— Şi eu m-am întrebat acelaşi lucru încă de când am acceptat invitaţia lui Darrell, răspunse el, râzând încetişor. Şi nu sunt sigur că am găsit răspunsul.

— Nici măcar acum?

— Nu... nici măcar acum. Tot ce ştiu e că, după ce

mama ta şi cu mine ne-am rugat săptămâni în şir pentru un răspuns, am simţit amândoi că este voia Domnului să participăm.

— Şi acum că decizia a fost luată şi te afli deja în avion spre Germania, aştepţi cu nerăbdare participarea la congres?

— N-aş spune.

— Şi tu, mamă?

— Eu am venit doar în calitate de turist şi de spectator, răspunse Sabina, râzând voioasă. *Eu* nu am fost invitată să particip, aşa că n-am să-mi pierd vremea întorcând chestiunea pe toate părţile cum făcea tatăl tău. Singurul lucru care mă preocupă pe mine este dacă am să-mi pot revedea casa părintească.

— Ce ai de gând să faci? îl întrebă Tad pe Matthew.

Tatăl său ridică din umeri.

— Încă nu ştiu sigur. Darrell m-a rugat să ţin vreo două seminare. Dac-ar fi după el, ştiu că m-ar pune să vorbesc în faţa întregii adunări. Dar eu încep să am tot mai multe dubii în privinţa acestui congres.

— De ce?

— Fiindcă, pe măsură ce îmbătrânesc, în minte şi în inimă, unde trăiesc cu adevărat, simt tot mai mult nevoia să stau tăcut şi retras.

— Vorbeşti exact ca Thaddeus, spuse Sabina, zâmbind cu căldură la amintirea lui, după care adăugă: Mă refer, desigur, la tatăl, nu la fiul tău.

Matthew zâmbi.

— Problema, continuă el, este că, pe măsură ce îmbătrânesc, ceilalţi par tot mai hotărâţi să facă din mine un orator şi o celebritate. Nu-mi place treaba asta.

— Acesta este preţul pe care trebuie să-l plăteşti pentru succesul de care s-au bucurat cărţile tale, spuse Tad. Tu chiar *eşti*, în mod incontestabil, o personalitate în lumea creştină, tată.

Matthew nu-i răspunse decât printr-un oftat.

— Te bucuri că ai acceptat invitaţia? întrebă fiul său.

— Da. Mama ta şi cu mine ne doream de mult să ne întoarcem în Germania şi, acum că ţi s-a cerut să scrii despre congres, am considerat că este momentul oportun s-o facem.

Vocea căpitanului de zbor răsună în difuzoare, curmându-le conversaţia. Uriaşa aeronavă Boeing 747 se puse în mişcare. În timp ce avionul companiei Lufthansa rula spre pistă, o stewardesă cu un pronunţat accent german comunică pasagerilor de la bordul cursei aeriene 431 instrucţiunile de folosire a centurilor de siguranţă, a măştilor de oxigen şi alte informaţii utile pe care familia McCallum le ascultă cu atenţie, fără a-şi relua discuţia.

În mai puţin de zece minute, avionul se înălţă cu un vuiet asurzitor în aer deasupra Washingtonului şi îşi începu zborul spre est, în direcţia golfului Chesapeake. Peste un sfert de oră, aeronava cu destinaţia Frankfurt avea să survoleze deja apele Atlanticului.

15
O nouă ordine mondială

Cine va achita nota de plată?

Când avionul atinse altitudinea de zbor de aproape 12.000 de metri, soţii McCallum şi fiul lor îşi desfăcură centurile de siguranţă şi începură să soarbă din cafeaua ce tocmai le fusese servită.

Întrucât Matthew şi Sabina se căsătoriseră târziu în viaţă, atât Thaddeus Heinrich, cât şi sora lui, Marion Rebecca, cu cincisprezece luni mai mică decât el, se bucuraseră de o relaţie nemaipomenit de strânsă cu ambii părinţi. În copilărie, fuseseră la fel de apropiaţi şi de bunicii lor, cărora băiatul le şi purta, de altfel, numele. Deşi estompată de trecerea timpului, amintirea acelor primi ani petrecuţi de toţi şase în cabana montană de deasupra satului bavarez Oberammersfeld rămânea una plină de căldură, pace şi fericire. Şi, graţie unei constituţii spirituale aparte, părinţii lor, Matthew – fiul răposatului ambasador american Thaddeus McCallum şi Sabina – fiica răposatului baron Heinrich von Dortmann au făcut ca acele relaţii familiale strânse şi acea pace să nu dispară nici după moartea celor doi bătrâni şi mutarea familiei în Statele Unite. Pe măsură ce creşteau, Tad şi Mary au descoperit că prietenii lor cei mai buni erau chiar părinţii. Drept urmare, Tad nu s-a mutat de acasă nici chiar în timpul facultăţii. A ales universitatea din Maryland, unde a studiat jurnalismul, istoria şi ştiinţele politice.

Când băiatul a absolvit facultatea, la un an după căsătoria surorii lui, Matthew abia ce se pensionase şi, astfel, cei doi bărbaţi au petrecut vara aceea transformând o porţiune din casa familiei McCallum într-un mic apartament pentru Tad, cu un birou şi o intrare separată, astfel încât acesta să poată rămâne împreună cu părinţii săi, bucurându-se totodată de o anume intimitate.

Aranjamentul a fost încuviinţat cu entuziasm de întreaga familie. Cea mai încântată de această decizie a fost Sabina. După ce vărsase potop de lacrimi când, măritându-se, Mary părăsise casa părintească, aceasta a spus că încă nu se simte pregătită să-şi piardă şi fiul.

Tad a lucrat o scurtă perioadă în cadrul Departamentului de Stat, ca asistent al unui coleg de-al tatălui său, după care a obţinut actualul său post la World News Service. Vorbind fluent nemţeşte, iniţial a fost angajat ca traducător de limbă germană şi consultant la filiala WNS din Washington, în departamentul de ştiri europene.

Acum, la douăzeci şi opt de ani, Tad lucra la agenţia de ştiri de aproape cinci ani. În acest răstimp, sfera atribuţiilor sale se lărgise considerabil. Pe lângă activitatea de interpret, pe care continua s-o desfăşoare în diverse situaţii, făcea acum şi muncă de documentare preliminară şi uneori chiar i se cerea să scrie ştiri, comunicate de presă şi reportaje în engleză sau în germană.

Solicitase agenţiei actuala sa însărcinare după ce aflase că părinţii săi vor participa la congresul organizat în Berlin pe tema propovăduirii Evangheliei în era de după Războiul Rece. Fiind pe jumătate german şi un creştin devotat, nutrea un profund interes personal atât faţă de viitorul Germaniei, cât şi faţă de evanghelizare. Principala lui sarcină era să scrie un rezumat al evenimentului, pe care WNS avea să-l difuzeze presei a doua zi după congres.

Tocmai citea noua ediţie a revistei „Time”, pe care o înhăţase din galantarul cu publicaţii în drum spre locul său, când exclamă brusc:

— Ascultaţi aici! Nici că puteam găsi un moment mai potrivit pentru a merge în Europa!

— De ce? S-a întâmplat ceva? întrebă Sabina, aplecându-se spre el.

— Doar ceea ce se întâmplă de doi ani încoace: toate se schimbă. Tocmai citeam un articol scris de Lance Henry, intitulat „Europa: Un nou tip de revoluţie”. Ascultaţi aici:

Când persoanele şi naţiunile se apropie, înghesuindu-se, împingându-se una în alta, această apropiere duce, în mod inevitabil, fie la conflicte, fie la unitate. De-a lungul secolelor, lumea a asistat la destule conflicte – acum se pare că a venit, în sfârşit, şi vremea unităţii.

După remarcabilele evenimente din anii 1980, ce au culminat cu căderea Zidului Berlinului în 1989 şi reunificarea Germaniei în 1990, evenimente urmate de dizolvarea Pactului de la Varşovia şi a Uniunii Sovietice, Europa a devenit scena unei noi revoluţii. A unei revoluţii care a fost şi va continua să fie complet diferită de orice altă revoluţie care i-a precedat în istoria omenirii. Această nouă revoluţie europeană nu doar că a avut loc aproape fără vărsare de sânge, dar este, de asemenea, o revoluţie a unităţii, ai cărei participanţi spun „Depunem armele şi suntem alături de voi", nu „Ridicăm armele împotriva voastră".

Odată cu sfârşitul Războiului Rece, a început, într-adevăr, prima revoluţie cu adevărat globală. O revoluţie a păcii care zguduie din temelii întreaga lume. Noile orientări politice, care au luat naştere atât de brusc şi de rapid, sunt însoţite de noi treziri spirituale ce oferă claritate şi poate chiar o perspectivă cosmică acestei noi ere a armoniei.

Tad puse revista deoparte şi căzu pe gânduri.

— Te supără ceva? îl întrebă Matthew.

— Acea ultimă frază mi-a proiectat gândurile într-o sută de direcţii. În ultimele luni, am citit mult despre asta şi nu pot să nu mă întreb: care este rolul creştinilor în această nouă ordine mondială de care vorbeşte toată lumea?

— Cu alte cuvinte, ce ar trebui să facem noi?

— Exact. Toate zidurile au căzut. Mediul socio-politic este în plină schimbare. Dumnezeu le reorganizează pe toate. Este un moment unic în istoria omenirii.

— Poate că vom afla câteva răspunsuri la congres.

— Totuşi mă îndoiesc că astfel de mega-evenimente ar putea oferi vreun răspuns.

— Vezi? Acum tu faci pe scepticul!

— Poate că da, râse Tad. Nu mă înţelege greşit. Şi eu mă bucur extrem de mult că Războiul Rece a luat sfârşit şi că Germania a fost reunificată. Doar că nu sunt sigur că asta este de ajuns.

— Niciuna dintre aceste schimbări nu va înlătura păcătoşenia intrinsecă fiinţei umane – la asta te referi, nu-i aşa?

— Da, tată. Este minunat că nu ne mai aflăm în pragul unui război nuclear, dar problemele cu care se confruntă omenirea sunt încă departe de a fi luat sfârşit. Exact despre asta scrie Henry în continuarea articolului său:

Da, Europa este scena unei revoluţii. Este o revoluţie fără bombe, tancuri şi arme, dar nu mai puţin radicală în impactul său înnoitor şi reorganizator asupra popoarelor ce s-au trezit împinse, peste noapte, într-o nouă eră. Nu un deceniu, ci secole întregi despart Europa anilor ’80 de cea a anilor ’90. Între anii 1980 şi 2000 se va căsca un hău imens, nu de două decenii, ci de un mileniu.

Dar încotro duce această revoluţie? Ce va aduce acest lucru pe cât de preţios, pe atât de nesigur şi de fragil numit „libertate”? Au răsărit, cu adevărat, zorii libertăţii sau va urma o perioadă de tranziţie în care mulţi vor trebui să se mulţumească cu mai puţin? Ce înseamnă libertatea pentru locuitorii Poloniei, Ungariei, Cehoslovaciei şi Rusiei, unde recoltele sunt slabe şi economia naţională este la pământ?

Ce înseamnă libertatea pentru cei din fosta RFG şi pentru cei din fosta RDG? îşi vor împărţi, oare, în mod egal bogatele resurse naţionale sau unii dintre ei vor lua partea leului şi va trebui ca ceilalţi să se descurce cu resturile?

Cine va asigura sprijinul financiar pentru reconstruire? în momentul de faţă, la Bonn, Washington şi Londra se discută deja alocarea unui buget substanţial în această direcţie. Până unde ar trebui să se întindă statele occidentale din punct de vedere financiar?

Acestea sunt întrebările care apar după orice război – fie

el rece sau fierbinte – şi ele fac intrinsec parte din ecuaţia unei revoluţii.

— A pus-punctul pe „i”, remarcă Matthew. Chiar săptămâna trecută discutam despre asta cu câţiva dintre vechii mei prieteni care încă mai lucrează la guvern. De la Biroul Oval în jos, toată lumea se întreabă acelaşi lucru: De unde se vor obţine fondurile necesare pentru a finanţa această nouă eră a păcii?

— Preşedintele tot dă înainte cu noua ordine mondială, dar cine va achita nota de plată?

— Exact, încuviinţă Matthew. Ştim cu toţii că economia Statelor Unite este la pământ.

— Probabil că vreun prieten de-al tău din Congres cu ambiţii de preşedinte va elabora un nou plan Marshall, râse Tad.

— Prietenii *mei* – asta-i bună! Am părăsit de prea multă vreme diplomaţia pentru a mai avea vreun prieten în Congres. Acum tu eşti cel care are relaţii la Capitoliu!

— Ei aş! WNS e încă o agenţie prea mică pentru a fi băgată în seamă de greii din politică.

— Asta s-o crezi tu! Te asigur că ştiu cu toţii cine eşti – şi asta nu doar fiindcă eşti fiul meu. Faptul că CNN se bazează atât de mult pe ştirile furnizate de agenţia voastră vă acordă o oarecare greutate. Şi toată lumea ştie că eşti una dintre tinerele speranţe ale WNS.

— Nu sunt decât un simplu traducător.

— Agenţia se bazează pe tine din mult mai multe puncte de vedere. Chiar deunăzi îmi spuneai că Lockhart ţi-a cerut să te ocupi mai mult de partea investigativă.

— Ei, Bob era surmenat în ziua aceea!

— Acum două zile – în timp ce eu şi mama ta făceam bagajele – mi-ai spus că, în timpul şederii noastre în Germania, pe lângă articolul despre congres, ai de gând să mai scrii unul.

— Hm, da... Aşa e.

— „Vreau să scriu un articol de investigaţie aşa cum

scrie la carte” – chiar aşa te-ai exprimat, adăuga Matthew. La ce te gândeai, mai exact?

— La o analiză mai profundă a adevăratei semnificaţii pe care o are căderea Zidului.

— Ei, vezi? în curând, munca ta în cadrul agenţiei nu se va mai rezuma nici pe departe la traduceri, ascultă ce-ţi spun! Nu m-aş mira ca, într-o bună zi, faptele tale să devină mai celebre decât ale mele! adăugă Matthew râzând.

— Nicio şansă! Cum aş putea să mă compar vreodată cu un om care a reuşit să treacă de Cortina de Fier, salvând mai multe persoane?

— Nu de, ci *pe sub* Cortină, îl corectă zâmbind Sabina, amintindu-şi de ziua în care ea şi tatăl ei se refugiaseră prin tunelul din cimitir în Vestul democratic.

— Sunt convins că va fi şi de acum înainte nevoie de acţiuni temerare, zise Matthew. Fără îndoială că vei avea nenumărate prilejuri să-ţi dovedeşti curajul, stai liniştit. Poate chiar săptămâna viitoare, când vei face investigaţii pentru articolul de care mi-ai vorbit. Mai ştii, poate că vei ajunge pe prima pagină a ziarelor!

Tad izbucni în râs.

— Apropo de fuga noastră din Berlinul de Est, adăugă Matthew, întorcându-se spre Sabina, începuseşi să-mi povesteşti despre scrisoarea pe care ai primit-o acum câteva zile de la Ursula, dar n-am apucat să ne încheiem discuţia. Sper că rămâne valabilă întâlnirea stabilită pe săptămâna viitoare.

— Iosif va veni cu siguranţă la congres, răspunse Sabina, dar Ursula încă nu este hotărâtă.

— Cum aşa?

— Abia ce-au devenit din nou bunici, după cum ţi-am *spus* deja data trecută! exclamă, râzând, Sabina.

— Şi ce au, nepoţel sau nepoţică?

— Nepoţică. Of, Matthew, tare uituc mai eşti!

— Câţi nepoţi au în total? întrebă Matthew pentru a abate discuţia de la propria sa neatenţie.

— Două nepoate şi un nepot. Dar, având în vedere că au patru copii, am impresia că acesta este doar începutul. În zece ani, vor avea tolba *plină* de nepoţi.

— Exact aşa s-ar fi exprimat şi tatăl tău, spuse Matthew, aplecându-se şi dându-i o sărutare. Îi semeni leit din toate punctele de vedere.

Sabina îi mulţumi printr-un zâmbet plin de căldură. Era cel mai mare compliment care i se putea face.

— Apropo de tolbe, adăugă zâmbind mucalit Matthew, întorcându-se din nou către fiul lor, dacă nu te pui pe treabă în curând, Tad, băiete, mama ta şi cu mine ne vom alătura bunicilor voştri în viaţa de apoi cu tolbele goale!

— Ei, nu poţi grăbi lucrurile acestea, răspunse Tad râzând. Tu ar trebui s-o ştii mai bine ca oricine. Că doar trecuseşi deja de patruzeci de ani când te-ai însurat cu mama.

— Abia ce schimbasem prefixul!

— Ei bine, eu am doar douăzeci şi opt de ani. Am toată viaţa înainte. Crede-mă, tată, că atunci când va apărea femeia potrivită – care să fie la fel de potrivită pentru mine cum a fost mama pentru tine – am să ştiu. Chiar tu eşti cel ce îmi aminteşte constant să nu mă grăbesc şi s-o aştept pe femeia pe care mi-a hărăzit-o Dumnezeu, aşa cum ai făcut tu, chiar dacă aşteptarea ar dura ani de zile. Şi-apoi, sunt convins că Mary şi Bill vor avea grijă să asigure continuitatea neamului.

— Nu pot decât să mă declar învins: m-ai lăsat fără argumente!

— Dar nu mai suntem nici noi tineri, Tad, interveni Sabina, privindu-şi fiul cu un zâmbet cald, ce vădea resemnare în faţa bătrâneţii şi nicidecum năduf. Sau poate că n-ai observat?

— Voi doi aveţi un comportament mai tineresc decât majoritatea prietenilor mei, care nu au nici jumătate din vârsta voastră, răspunse Tad. Sunt atât de obişnuit cu felul vostru de-a fi, încât pentru mine pur şi simplu nu aveţi

vârstă.

Matthew şi Sabina schimbară un zâmbet de adâncă satisfacţie şi fericire. Fiul lor era un tânăr admirabil, cu care se puteau mândri.

Când conversaţia începu să lâncezească, Tad reluă lectura articolului din revistă. După câteva minute, îşi ridică privirea şi întoarse capul spre tatăl său.

— Îmi stăruie în minte întrebarea de care vorbeam adineauri: cine are să plătească pentru schimbările din această nouă eră?

— Ei bine, eu unul nu cred că va exista un nou plan Marshall, cum sugerai tu mai înainte. Mă îndoiesc că se va face vreo propunere serioasă în direcţia aceasta. Nu mai avem puterea economică de care dispuneam în anii ’40.

— Dar nu crezi că restul lumii se va aştepta la asta din partea noastră?

— Tot ce se poate, răspunse Matthew, ridicând din umeri.

— Deci de unde vor proveni fondurile necesare reconstruirii Europei răsăritene? Mă îndoiesc că Japonia va băga miliarde de dolari în reconstrucţia Rusiei, inamicul ei dintotdeauna. Şi mă îndoiesc şi de faptul că Germania ar putea constitui soluţia salvatoare, aşa cum se aşteaptă toată lumea.

— În momentul de faţă este cea mai prosperă dintre ţările vestice.

— Dar nu crezi că, în cele din urmă, asta ar cauza mai multe probleme decât ar rezolva? Chiar tu mi-ai spus că ai văzut semne ale acestui pericol încă din anii ’50-60, când erai detaşat în Germania.

— E drept că am observat anumite lucruri pe când lucram pentru Jack Kennedy şi chiar ulterior, în timpul administraţiei Johnson. Dar la ce te referi, mai exact?

— La faptul că naţiunile sărace din Europa de Est vor lua la rând toate ţările înstărite, în căutarea celei care posedă cel mai gras cont bancar. După ce-şi vor da seama cât de

repede se evaporă finanţele Statelor Unite, se vor întoarce cu toţii către Germania. Cei ce nu au nimic au impresia că sunt îndreptăţiţi să aibă tot ceea ce posedă *bogaţii*. Cred că, în cele din urmă, asta va exercita o presiune considerabilă asupra guvernului de la Bonn. Adică, pardon, asupra guvernului de la Berlin!

— Credeam că încă n-a avut loc mutarea guvernului.

— Aşa este, dar transferul a fost deja început, din câte ştiu eu. Mutarea se va realiza în timp, urmând a fi finalizată în 1996.

— În orice caz, apropo de ce spuneai adineauri, bănuiesc că aceasta *este*, într-adevăr, una dintre caracteristicile noii ere: fiecare are dreptul să ceară o mână de ajutor.

— Imediat după căderea Zidului, Germania de Est a ridicat pretenţii la finanţele Germaniei de Vest. Iar în euforia momentului, Germania de Vest s-a arătat dispusă să împartă. Dar presiunile aşteptărilor celor din Est se fac deja simţite. Acum, tot blocul răsăritean pretinde o cotă parte. Adevărul e că, în anii care au trecut de la căderea Zidului, procesul de reconstruire s-a dovedit a fi mai costisitor decât s-a anticipat şi a necesitat un efort financiar considerabil din partea Germaniei de Vest.

— Văd că te-ai documentat temeinic! exclamă Matthew.

— Când lucrezi pentru Bob Lockhart, nu ai încotro. Pentru a avea un impact real, WSN trebuie să dispună de oameni documentaţi, care să fie la curent cu toate evenimentele principale ale momentului. Bob ne repetă constant lucrul acesta.

— Ai mai descoperit şi altceva în urma investigaţiilor tale?

— Că valul de imigranţi constituie o problemă la fel de mare ca finanţarea reconstruirii, răspunse Tad.

— Imigranţii au constituit dintotdeauna o problemă pentru ţările dezvoltate.

— Ei bine, acum această problemă s-a transformat într-o

adevărată criză în Europa occidentală. În oraşele Germaniei de Vest se revarsă constant puhoaie de cetăţeni străini. Evrei din Rusia, ţigani din România, care cerşesc pe străzi, o mulţime de turci şi de vietnamezi. Acum că frontierele sunt deschise, imigranţii dau pur şi simplu năvală în Germania. Ocupă locurile de muncă în detrimentul germanilor, destabilizează economia naţională şi profită de sistemul de asistenţă socială, ceea ce duce, în mod inevitabil, la o creştere a inflaţiei şi o scădere a nivelului de trai din Germania.

— Bănuiesc că toate acestea sunt inerente perioadelor de tranziţie.

— Poate că da. Dar eu cred că în conştiinţa europeană există probleme mai grave decât cele ce se văd cu ochiul liber – şi asta mai ales în Germania. Acesta este unul dintre motivele pentru care sunt atât de încântat să merg acolo. Pe lângă faptul că voi avea ocazia să revăd locurile în care am copilărit şi poate chiar şi casa părintească a mamei, voi putea să văd cu ochii mei care este starea lucrurilor. Am sentimentul că toate aceste schimbări vor exercita, pe alocuri, o presiune insuportabilă, ducând la reacţii cu totul imprevizibile. Nu este exclus ca un nou lider mondial, însetat de putere, să profite de noile forţe şi frici ce vor rezulta, fără îndoială, în urma schimbării.

— Te referi la un nou dictator?

— Nu neapărat. Ceea ce va urma va fi cu totul nou, nemaiîntâlnit. Chiar dacă Războiul Rece a luat sfârşit, lăcomia şi setea de putere continuă să existe în oameni. Noua eră este un sol fertil, să zic aşa, pentru apariţia unui lider mondial mincinos, care, sub o mască zâmbitoare de „pacifist”, să nu fie de fapt decât un lup îmbrăcat în oaie, după cum se arată în Biblie. Henry vorbeşte despre asta în articolul său.

— Ce spune?

Tad luă din nou revista şi începu să citească cu voce tare:

Balanţa puterii, însăşi baza puterii, se schimbă. De la armată până la economie şi la vechile alianţe rămase după al Doilea Război Mondial şi modificate de Războiul Rece, brusc totul s-a schimbat. Statele Unite par să fi intrat într-un ciclu al declinului. Noile puteri mondiale sunt acum Germania şi Japonia.

Şi întreaga ţesătură a Rusiei şi a Europei de Est este refăcută din interior.

Asta va duce, fără doar şi poate, la apariţia unor noi lideri şi a unor noi puteri. Solul este prea fertil şi climatul prea propice pentru a ne aştepta la orice altceva. Europa trece printr-o renaştere culturală, socială, politică şi poate chiar şi spirituală. Totuşi, nici chiar istoricii, politicienii sau sociologii cei mai abili nu sunt în măsură să spună cine sunt părinţii acestei noi creaţii ori cum va arăta această progenitură şi în ce se va transforma ea pe parcurs.

— Înţelegi la ce mă refer? întrebă Tad, oprindu-se din citit. Ecuaţia cu care ne confruntăm are o mulţime de necunoscute, care pot duce la orice. Şi misterul devine şi mai dinamic dacă luăm în considerare şi dimensiunea spirituală, factor pe care analiştii lumii îl ignoră cu desăvârşire.

— Am impresia că ai deja trasate în minte punctele de pornire pentru articolul de care vorbeai, cu privire la implicaţiile mai profunde ale situaţiei.

— Mda, dar am nevoie de o abordare nouă – de un punct de vedere personal care să ofere schimbării un chip, un reprezentant în carne şi oase.

Tad tăcu preţ de o clipă, apoi îngână gânditor:

— Hm...

— Ce este? întrebă Matthew.

— Articolul e însoţit de o fotografie făcută în noaptea căderii Zidului – cu mulţimea ce sărbătorea pe străzi şi persoanele căţărate pe zid, extaziate de victorie. Mă gândeam ce grozav ar fi să pot lua un interviu cuiva care a fost acolo în noaptea aceea... poate chiar unuia dintre

tinerii din poză.

— Asta ar conferi, într-adevăr, o perspectivă interesantă articolului tău.

— Hm... rămâne de văzut ce voi putea face după ce vom ajunge în Germania, răspunse Tad, după care reveni la citirea articolului.

Din multe puncte de vedere, fosta RDG se află chiar în inima acestei revoluţii tăcute, o punte între bogăţia Vestului şi nevoile disperate ale Estului. Toate forţele ce pun în mişcare revoluţia converg în deja defuncta Germanie de Est, cu centrul la Berlin.

Şi tot de la Germania aşteaptă mulţi răspunsuri la această complexă serie de întrebări pentru simplul motiv că Germania *se află acolo, la confluenţa tuturor acestor forţe într-un vortex crucial, ca o linie Mason-Dixon* [Linia Mason-Dixon, stabilită în baza unor măsurători efectuate între anii 1763-1767, reprezintă o graniţă tradiţională între statele nordice şi cele sudice din SUA, n.tr.] *a anilor 1990.*

Pe tot teritoriul Germaniei, şi cu precădere pe străzile Berlinului, se simte neliniştea revoluţiei – o nelinişte ce izvorăşte din nesiguranţa viitorului.

În momentul de faţă, atenţia tuturor este îndreptată spre cancelarul german Hans Kolter şi coaliţia sa din cadrul Bundestagului.

Toate naţiunile din fostul bloc răsăritean privesc încrezătoare spre parlamentul german, în speranţa că acesta va da dovadă de compasiune şi de generozitate cu ocazia sesiunii extraordinare convocate în a doua jumătate a lunii în vederea votării unui proiect de lege privind alocarea de fonduri pentru reconstruirea statelor est-europene. Între timp, probabil că preşedintele rus Boris El ţin se întreabă încotro va duce vântul schimbării Comunitatea Statelor Independente.

— Înţelegi, tată? Ne îndreptăm chiar spre inima revoluţiei! exclamă Tad, punând revista deoparte.

— Da. Nici că se putea găsi un loc mai potrivit pentru

organizarea congresului.

— Berlin se află chiar la răscruce de drumuri.

— Poate că... începu Matthew, după care se opri, şovăind. De fapt, nu ştiu, continuă el după un moment de gândire. Nu sunt sigur că grupările creştine şi liderii religioşi care stau în spatele acestei convenţii evanghelice ar şti mai multe despre progenitura acestei revoluţii, ca să fac uz de terminologia articolului. Nu cred că metodele folosite de comunitatea evanghelică în trecut au să ducă, neapărat, la o renaştere globală a credinţei. Nu va fi atât de uşor. Trăim vremuri noi şi importante, poate chiar preludiul celei de-a Doua Veniri a lui Iisus. Or eu cred că, în aceste împrejurări, şi evanghelizarea va trebui abordată dintr-un nou unghi. Ei, dar nu mă lua în seamă, fiule. Sunt doar gânduri de om bătrân.

— Auzi colo, gânduri de om bătrân! râse Tad. Mulţi ar da orice să aibă mintea ta... „bătrână”!

— Ei, cine ştie, poate după o săptămână petrecută la Berlin vom găsi răspunsuri la toate întrebările.

— Un lucru e cert.

— Şi anume?

— Dacă vrem să simţim pulsul viitorului... trebuie să începem cu inima. Şi noi exact asta vom face!

16
Sabotaj

În apropiere de Kiev

În timp ce aeronava în care se aflau cei trei membri ai familiei McCallum lăsa în urmă soarele ce stătea să asfinţească, la câteva mii de kilometri depărtare, unde se lăsase deja noaptea, un bărbat îmbrăcat în negru se apropie, înarmat cu un cleşte, de o porţiune neluminată a gardului de sârmă. Venise prin pădure şi se furişase prin spatele fabricii, nu pe lângă intrarea principală spre care îl purtau paşii în fiecare dimineaţă atunci când venea la muncă pe ruta obişnuită. Şi asta deoarece misiunea care îl adusese aici în această noapte era foarte diferită de activitatea pentru care era plătit peste zi, după ce se ponta şi îşi ocupa postul în cadrul secţiei de asamblare.

Ei, dar şi pentru această acţiune nocturnă va fi plătit. Şi încă gras!

Atât de gras, încât acceptase oferta fără să stea pe gânduri. Chiar şi în cadrul noului regim democratic din Ucraina, salariile erau încă mizere, suficiente doar cât să supravieţuieşti de la o lună la alta. Cu onorariul primit pentru această oră de muncă nocturnă avea să-i cumpere nevesti-sii un frigider şi copiilor, pantofi noi. Marta avea să fie şi ea recompensată în mod generos şi el era dispus să facă orice pentru ea. Cu puţin noroc, poate c-o să-i mai pice şi lui ceva. Dar răsplata lui personală avea să vină mai târziu, după ce vor...

De fapt, bărbatul care îl angajase nu fusese foarte explicit cu privire la ce se va întâmpla după aceea. Totuşi, îi sugerase clar că într-o bună zi s-ar putea să se trezească ditamai *maistrul* peste toată secţia. Pentru cele trei mii de ruble cu care era plătit pentru treaba asta, era dispus să îşi asume riscul. Făcea şi el parte din recent înfiinţatul sindicat muncitoresc şi nu intenţiona să aducă vreun prejudiciu

celorlalţi sindicalişti sau colegilor de muncă. Dar asta era o oportunitate pe care pur şi simplu nu o putea rata. Iar bărbatul îl asigurase că, în cele din urmă, chestia asta va fi în avantajul tuturor.

Pavlovici îngenunche în iarba udă de la marginea pădurii, scoase cleştele şi începu să taie sârma gardului. Locul era slab luminat, suficient cât să vadă ce face, dar nu cât să fie văzut. Complexele sisteme de securitate ale fabricii erau menite nu atât să împiedice accesul persoanelor străine înăuntru, cât să prevină accesul angajaţilor în afara incintei. Singurul paznic de serviciu în noaptea aceasta se afla în biroul său, situat taman în cealaltă parte a clădirii. Pavlovici îl cunoştea îndeajuns de bine cât să ştie că acesta probabil aţipise deja cu capul pe masă, cu paharul de votcă lângă el.

În zece minute, reuşi să taie o bucată destul de mare din gardul de sârmă şi, strecurându-se înăuntru, o zbughi – deşi, la drept vorbind, nu exista nicio primejdie de a fi descoperit – spre intrarea din spatele fabricii. Bărbatul îi dăduse o cheie. Nu l-a întrebat de unde o furase. În fond, ce importanţă avea?

Odată ajuns în interiorul clădirii, se impunea, într-adevăr, să umble cu băgare de seamă. În tăcerea mormântală în care erau cufundate utilajele, ecoul paşilor săi pe podeaua de ciment ar putea trezi chiar şi un paznic cherchelit.

Treaba îi va lua, probabil, o oră. Trebuia să plaseze câteva dispozitive explozive minuscule, să şterpelească nişte acte din două-trei dosare, să arunce un pumn de praf în uleiul ce alimenta unul dintre marile lifturi hidraulice ale uzinei şi, în cele din urmă, să taie cu ferăstrăul două treimi din grosimea unui cablu de ancorare al macaralei. Această ultimă sarcină nu va putea fi complet silenţioasă, dar va lucra încet şi va fi cu ochii în patru.

Nu îi spuseseră scopul exact ce stătea în spatele acestui act de sabotare a uzinei de automobile, doar că era menit

să pună conducerea într-o lumină proastă. Şi-apoi, îl asiguraseră că niciuna dintre acţiunile sale din această seară nu va distruge fabrica, în baza actelor pe care le va fura şi a celorlalte dovezi de a căror procurare se vor ocupa ei înşişi, răspunderea pentru daune şi pentru închiderea fabricii va cădea în cârca directorilor, care în momentul de faţă nu se bucurau oricum de prea mare popularitate printre muncitori. Aşa stând lucrurile, Pavlovici se învoise bucuros să le dea o mână de ajutor. Şi asta mai ales în schimbul a trei mii de ruble.

Încă din prima zi în care ruşii auziseră cuvântul *perestroika*, fuseseră asiguraţi că lucrurile se vor schimba în bine. Or, de atunci, trecuseră aproape opt ani. Şi nici Gorbaciov, nici Elţîn, nici dreptul de a vota democratic, nici grupul de americani care veniseră la uzină în urmă cu cinci luni ca să o modernizeze şi să pună bazele sindicatului muncitoresc, nimic din toate acestea nu schimbaseră lucrurile în bine. Acum aveau, ce-i drept, un sindicat, dar lucrurile mergeau la fel de prost ca înainte. Condiţiile de muncă erau în continuare groaznice şi salariile, mizere. Ce mai, Pavlovici aşteptase destul.

Ascultase destule discursuri care promiteau o schimbare. Acum venise timpul să facă personal ceva pentru a grăbi lucrurile.

Plasă ultimul cartuş, apoi începu să taie cablul de ancorare cu bomfaierul pe care îl primise special în acest scop. Era o muncă anevoioasă, dar ferăstrăul de mână era extrem de silenţios şi, unul după altul, firele individuale de oţel începură să cedeze. Trebuia să taie cincizeci din cele aproximativ şaptezeci şi cinci de fire metalice care, combinate, susţineau un colţ al macaralei. Când îi vor da de ştire, va mai adăuga încărcăturii încă 2300 de kilograme. Din moment ce el se ocupa de încărcarea macaralei, asta n-avea să fie o problemă. Va avea grijă să nu fie nimeni dedesubt şi apoi îi va da semnalul macaragiului. Acesta va porni macaraua şi, peste câteva secunde, când cablul se va

rupe, încărcătura se va prăbuşi la pământ.

Ceea ce, în combinaţie cu celelalte părţi ale planului, va dezlănţui infernul. Uzina va trebui să fie închisă temporar. Sindicatul va solicita efectuarea unei anchete, în urma căreia conducerea va fi considerată vinovată şi demisă. Sindicatul va numi în funcţiile de conducere propriii săi oameni, printre care se va număra, desigur, şi Pavlovici. Uzina va fi renovată şi modernizată, salariile vor fi mărite, orele de lucru vor fi scurtate şi schimbarea despre care se vorbise deja atât de mult se va face, în sfârşit, simţită.

Pavlovici ştia că mulţi dintre colegii săi erau lideri de sindicat cu greutate şi că unul dintre ei făcea chiar parte din comitetul naţional. Ceea ce ignora însă cu desăvârşire muncitorul nostru era că acţiunea subversivă la care lua parte nu era nicidecum un caz izolat, aşa cum îi spusese bărbatul care îl abordase cu o lună în urmă.

Cum să bănuiască un om simplu ca Pavlovici, fără multă şcoală şi cu o inteligenţă limitată, că era implicat într-o conspiraţie de o amploare uriaşă, menită să declanşeze un efect de domino din cadrul mai multor fabrici de tipul celei în care lucra el, astfel încât evenimentele să ducă, în cele din urmă, la izbucnirea unei revolte muncitoreşti pe plan naţional?

17
O afacere dubioasă

Bonn

În aceeaşi noapte, în vestul Europei, un bărbat aştepta la un colţ întunecos de stradă. În ciuda căldurii de afară, purta un pardesiu strâns pe corp şi o pălărie cu boruri largi, trasă pe frunte. Era clar că nu voia să i se vadă faţa.

După câteva minute, un automobil alb, de lux, trase în dreptul lui şi se deschise portiera. Bărbatul urcă repede înăuntru şi maşina o luă din loc, îndreptându-se spre parcarea subterană a uneia dintre zecile de clădiri ce aparţinuseră cândva guvernului, a căror soartă devenise însă incertă acum, după reunificare. Îndelungatul proces al mutării ocupanţilor la sediul din Berlin, noua capitală a Germaniei, fusese deja început, dar avea să fie finalizat abia peste câţiva ani.

Era târziu. În jur nu se vedea nicio altă maşină.

După ce automobilul alb intră în parcare, uşa se închise automat în urma lor. Şoferul trase în capătul opus al garajului subteran şi opri motorul.

— N-ai fost urmărit? întrebă el cu o voce gravă şi răsunătoare, fără să se întoarcă.

— *Nein*, *tierr Bunitesminister*.

— Am nevoie de serviciile dumitale. Eşti disponibil?

Tonul autoritar pe care fusese pusă întrebarea dădea, parcă, de înţeles că doar un răspuns afirmativ era tolerabil.

— Sunt la dispoziţia dumneavoastră, ca de fiecare dată.

— Ai aceleaşi tarife?

— Preţul informaţiilor este negociabil. În caz că doriţi să lichidez pe cineva, onorariul e cel obişnuit: 40.000 de mărci pe cap.

— Ai echipament nou?

— Ca de fiecare dată.

— Pari foarte sigur pe dumneata, *Herr* Claymore.

Ochii spălăciţi, înfundaţi în orbite, ai bărbatului de la volan se îngustară uşor şi acesta fu tentat să se întoarcă şi să îl străpungă cu privirea pe cel ce stătea pe bancheta din spate. Totuşi, printr-un efort al voinţei, acesta reuşi să îşi înfrâneze pornirea, trădându-şi iritarea doar printr-o mişcare imperceptibilă a groaselor sale sprâncene negre. Pentru servicii de acest tip, deşi trebuia să fii cu băgare de seamă, trebuia să te foloseşti de oricine era disponibil. Şi pe cât de mult îl detesta, acest individ era cel mai priceput dintre câţi găsise vreodată. Singurul lucru pe care îl cunoştea despre el era că-şi zicea Claymore, după vestitul paloş al unui străvechi pretendent la tronul Angliei poreclit Bonnie Prince Charlie. Nu-i văzuse niciodată faţa şi nici nu voia s-o vadă. În afaceri de genul acesta, partenerii era bine să ştie cât mai puţine unul despre altul.

— Sunt meticulos şi am grijă să nu las niciodată urme, ripostă Claymore, la fel de iritat ca încrezutul politician. Cu ce vă pot fi de folos de data asta?

— Întâi de toate, am nevoie de nişte informaţii. Apoi mai vedem. În următoarele două săptămâni vreau să lucrezi exclusiv pentru mine. Pe lângă tarifele obişnuite, vei primi un bonus pentru exclusivitate. Trebuie să fii gata de acţiune la primul meu semn. Ai viză pentru Rusia?

— Pot să călătoresc fără probleme oriunde în lume, din Anglia până în Japonia.

— Va trebui, poate, să introduci nişte arme în Rusia.

— Nicio problemă. N-ar fi prima dată când o fac.

— Următoarele două săptămâni vor fi cruciale. Încă nu sunt în măsură să-ţi spun în care parte a lumii va trebui să te trimit.

— Aştept instrucţiunile. Oricare ar fi acestea, vă asigur că nu veţi fi dezamăgit de serviciile mele.

— Înainte de toate e vorba de preşedintele CSDU, pe care ţi-am mai cerut cândva să îl supraveghezi. Fii cu ochii pe el. În curând va trebui să îl prind în plasă şi vreau să ştiu

dacă există noi afiliaţii, relaţii sau înclinaţii pe care trebuie să i le adaug la dosar. Este un om integru şi mă îndoiesc că ar ascunde vreun secret murdar. Totuşi, nu se ştie niciodată. Mi-au ajuns la ureche nişte zvonuri despre trecutul lui care se cer investigate.

— Cât timp am la dispoziţie?

— Nu mai mult de două-trei zile.

— Şi apoi?

— Încă nu ştiu. Depinde de cum evoluează lucrurile. Dar fii oricând gata să prinzi prima cursă rapidă spre est.

Zicând acestea, politicianul porni motorul, ieşi cu grijă din parcarea subterană şi rulă cale de câteva străzi, oprind apoi din nou maşina pe o porţiune întunecoasă a bulevardului, unde felinarul era stins. Rămase cu ochii fixaţi înainte până când auzi trântindu-se portiera din spate, apoi apăsă pe accelerator şi se făcu nevăzut în noapte.

Niciunul dintre cei doi bărbaţi nu văzuse faţa celuilalt.

18
Despre trecut, privind spre viitor

Deasupra Atlanticului de Nord

— Zburăm de mai puţin de două ore şi soarele e deja roş-portocaliu, comentă Sabina, privind afară pe fereastra avionului.

— În Washington e abia ora şase şi un sfert, spuse Matthew, consultându-şi ceasul. Dar ai dreptate, soarele va asfinţi în curând.

— Va fi o noapte scurtă, pe care o vom petrece fugind de soare, replică Tad.

— Nici n-o să apucăm bine să adormim, că vom fi treziţi să servim micul dejun! râse Matthew.

— Partea bună e că vom avea o săptămână întreagă să ne adaptăm la noul fus orar înainte de congres. Voi aveţi de gând să petreceţi tot acest timp în Bavaria? întrebă Tad.

— Vrem să revedem cabana şi să îi vizităm pe prietenii noştri din sat, răspunse Matthew. Dar ştii şi tu că mama ta arde de nerăbdare să afle care este statutul actual al moşiei Dortmann. Mă îndoiesc că va fi în stare să aştepte până după congres.

Sabina pufni în râs.

— Recunoaşte că şi tu eşti la fel de nerăbdător ca mine!

— Mărturisesc că aşa este. Am şi stabilit câteva întâlniri pentru a obţine mai multe informaţii despre *Lebenshaus*. Of, avem atâtea de văzut şi de făcut, că nici nu ştiu cum le vom face pe toate într-un răstimp atât de scurt!

— Unde mai pui că mai trebuie să vedem dacă putem lua cumva legătura cu vreun fost tovarăş din reţea, adăugă Sabina.

— Iar eu îmi doresc să vizitez toate locurile de care mi-aţi povestit de-a lungul anilor, interveni Tad. Nu doar *Lebenshaus*, ci şi cimitirul, casa în care ai locuit în Berlinul de Est, mamă...

— Dac-o mai exista.

— Şi penitenciarul de lângă Potsdam unde a fost închis bunicul, trotuarul din Berlinul de Vest unde v-aţi revăzut voi doi în ’61, pădurea în care ai dus-o pe mama să faceţi o plimbare călare...

Atât Matthew, cât şi Sabina zâmbiră, amintindu-şi. Chiar şi după atâta amar de vreme, amândoi păstrau vie amintirea acelor momente unice, de parcă totul s-ar fi întâmplat ieri.

— Ei, dar bănuiesc că ai şi nişte planuri personale, spuse Matthew, întorcându-se spre Tad. Ce vrei să faci *tu* pe durata şederii noastre în Germania?

— O, am mai multe planuri. Am de gând să fac nişte cercetări, probabil la Berlin, să văd dacă pot găsi vreo informaţie interesantă pentru articolul pe care vreau să-l scriu. De când am văzut fotografia din revistă, mă tot gândesc cum aş putea să aduc vorba de evenimentele din noaptea aceea în articolul despre congres.

— Sună interesant.

— Dar, mai presus de orice, continuă Tad, vreau să mă scufund în trecut, să descopăr cât mai multe despre ceea ce a fost cu adevărat important pentru familia noastră.

— Nu ţi-e dat să auzi în fiecare zi aşa ceva din partea unui fiu, remarcă Sabina.

— Nu fac decât să urmez exemplul tatălui, răspunse Tad. El i-a onorat toată viaţa atât pe tatăl tău, mamă, cât şi pe al său. După ce a studiat jurnalele bunicului Heinrich, a considerat că este de datoria lui să facă publice ideile, cugetările şi rugăciunile ce se găsesc în acestea. Aşa că eu nu fac decât să-i calc pe urme – tratând cu respect moştenirea lăsată de fostele generaţii.

— Le faci cinste atât bunicilor tăi, cât şi nouă, spuse Sabina cu nedisimulată sinceritate.

— Îmi doresc să transmit generaţiilor viitoare tot ceea ce m-aţi învăţat voi, aşa cum mi-aţi transmis voi visurile şi revelaţiile spirituale pe care le-au avut părinţii voştri când

erau în viaţă. De la voi am învăţat cât de important este să se păstreze peste generaţii roadele neîncetatei lucrări pe care o săvârşeşte Dumnezeu în vieţile oamenilor.

Matthew şi Sabina zâmbiră cu vădită mulţumire. Nu e bucurie mai mare decât să auzi astfel de cuvinte din gura unui fiu credincios şi iubitor!

— Prima săptămână vreau s-o petrec în Oberammersfeld, cutreierând câmpurile, dealurile şi potecile din zonă, continuă Tad. Vreau să îmi amintesc toate clipele petrecute acolo, nu doar împreună cu voi, ci şi cu bunicii Thaddeus şi Heinrich. Amintirile mele din acea perioadă sunt trunchiate. E curios... Deşi nu este prima dată când ne întoarcem în Germania, niciodată nu m-am simţit mai hotărât să reconstitui acele momente din copilărie pentru ca ele să devină, pentru totdeauna, parte din mine. Fără îndoială că, pe măsură ce înaintezi în vârstă, ajungi să preţuieşti tot mai mult trecutul.

— Mă bucur să te aud spunând asta, băiete, zise Matthew. Ambii tăi bunici au fost oameni de mare onoare, cu o profundă credinţă în Dumnezeu, şi merită să fie păstraţi în amintire. Redescoperirea moştenirii lăsate de ei te va îmbogăţi spiritual.

— Tu m-ai învăţat că trebuie să respect trecutul şi pe înaintaşii noştri.

Matthew zâmbi.

— Aşa o fi. Dar e plăcut să aud asta din gura ta.

Se lăsă tăcerea. Cel care o curmă după câteva minute fu tot Matthew.

— Probabil, începu el, adresându-se atât fiului, cât şi soţiei lui, că eu am să stau ca pe ghimpi toată săptămâna, întrebându-mă care ar trebui să fie rolul meu în cadrul congresului. Un lucru e cert: eu lider religios nu m-am considerat şi nici n-am să mă consider vreodată.

— Încearcă să nu te mai gândeşti la asta, râse Sabina. Ştii bine că discursurile tale cele mai reuşite sunt cele spontane. Aşteaptă până vine momentul să iei cuvântul şi

atunci ridică-te în picioare şi spune ceea ce te îndeamnă Domnul să spui.

— De astă dată nu cred c-am să pot, răspunse Matthew, lăsând să-i scape un oftat. Îmi zbârnâie creierul, nu alta – gândurile îmi zboară într-o mie de direcţii. Cum ar trebui să reacţionăm noi, oamenii lui Dumnezeu, faţă de aceste schimbări care au acaparat întreaga lume? Sau, mai la obiect, ce ar trebui să dăm noi lumii în momentul de faţă? Avem ceva de oferit? Acestea mi se par a fi întrebările esenţiale.

— Te referi la evanghelizare?

— Şi nu numai. Cum să aducem adevărul la cunoştinţa întregii lumi? Cum se vesteşte Cuvântul lui Dumnezeu oamenilor, naţiunilor, cum se transmit aceste învăţături din tată în fiu, cum se răspândesc ele de la un prieten la altul? Cum se transmite lucrarea lui Dumnezeu de la o generaţie la alta şi care sunt implicaţiile acestui lucru? Cum pot ucenicii lui Iisus să împartă oamenilor viaţa adusă de El?

— Ce crezi că ar spune tatăl meu? întrebă pe un ton serios Sabina.

Matthew cugetă îndelung înainte de a răspunde.

— Înclin să cred că şi-ar pune aceleaşi întrebări, spuse el într-un sfârşit.

— Şi eu la fel, zise Sabina.

Matthew încuviinţă gânditor din cap. Înainte de a apuca să dea şi restul răspunsului, conversaţia fu întreruptă de o însoţitoare de bord care se opri în dreptul lui Tad şi îi întrebă cu amabilitate:

— Doriţi să serviţi cina?

Partea a IV-a
Toate-s noi... şi *vechi sunt toate*

19
O nouă eră, noi oportunităţi

Bonn

În Bonn cerul era plumburiu, iar aerul, rece şi umed.

Halal loc din care să conduci un guvern, îşi spuse scârbit demnitarul în costum negru iuţind pasul pe Goerres Straße, până când ajunse la clădirea de lângă Bundeshaus în care îşi desfăşura activitatea de ani de zile, unde o luă grăbit pe scări, urcând câte două trepte odată.

Toată chestia asta nu fusese decât o aberaţie în istoria autoguvernării germane. Şi ce dacă aici se născuse Beethoven? După părerea lui Klaus Drexler, cu toate palatele sale şi istoria sa de două mii de ani, acesta era un oraş fără caracter şi fără cultură, căruia i se acordase un statut nemeritat atunci când fusese ales să găzduiască guvernul-marionetă din perioada postbelică.

Slavă Domnului că acea eră se încheiase cu doi ani în urmă. Într-o bună zi, guvernul de la Bonn nu va mai fi decât o notă de subsol în manualele de istorie ale glorioaselor Reich-uri germane – precedându-l pe cel de-al patrulea, care, era pe deplin convins, că va fi cel mai puternic şi mai măreţ dintre toate.

Hitler fusese un incompetent incult şi egocentric, care nu avea nici pe departe calităţile necesare pentru a pune în practică ideile măreţe cuprinse în doctrina sa genială. Un idiot... dar un idiot cu convingeri temerare. Din păcate însă, acele convingeri fuseseră făcute publice cu câteva generaţii prea devreme. Naziştii şi Cămăşile Brune fuseseră cu toţii nişte imbecili care nu au înţeles că militarismul era o abordare greşită pentru atingerea scopurilor urmărite de ei.

Dar el, Klaus Drexler, nu va comite o asemenea greşeală.

La momentul potrivit – şi asta cât de curând! – el va ridica viziunea führerului la un nou nivel, global, la un nivel la care Himmler, Göring şi toţi ceilalţi nătărăi din şleahta lui Hitler nici cu gândul nu gândiseră. Şi va face asta fără focuri de armă.

Fără ca armata să intervină câtuşi de puţin! Acesta era destinul lui şi toate forţele cosmice aveau să se alinieze pentru împlinirea acestui destin. Începuse o nouă eră. O eră care, datorită lui *Herr* Gorbaciov, îi stătea acum la dispoziţie pentru aplicarea planurilor sale.

O eră în care fervoarea xenofobă se cerea combinată cu valorile spirituale curente, alimentată cu ambiţii economice şi politice şi consolidată nu cu tancuri, mitraliere şi rachete de luptă, ci prin puterea banului şi măiestria de a şti cum s-o foloseşti!

Cu pas hotărât, traversă coridorul pustiu, îndreptându-se spre biroul pe care încă îl mai ocupa în această capitală *provizorie*. Era în jur de şase dimineaţa. Majoritatea colegilor săi nu veniseră încă la lucru. Deşi nu fuseseră mutate la Berlin decât câteva departamente, atmosfera începuse deja să se schimbe, într-o bună zi, aceste coridoare aglomerate vor fi la fel de lipsite de viaţă ca o arhivă somnoroasă, ferecată într-un subsol.

Viitorul era în Est. Simţise toată viaţa chemarea Berlinului. Cât tânjise să scape din văgăuna asta – pentru totdeauna! Acum că avusese loc reunificarea şi începuse deja transferul Bundestagului – asta în pofida faptului de-a dreptul ilar că acest nou sediu de proporţii gigantice abia ce fusese ridicat! – îşi va închide ultimul dintre birouri cu prima ocazie. Se preconiza că mutarea guvernului va fi finalizată abia în 1996, dar el nu avea de gând să aştepte până atunci.

Totuşi, date fiind delicateţea câtorva dintre activităţile cu care se îndeletnicea şi caracterul secret al unora dintre

parteneriatele sale, deocamdată îi convenea să mai rămână puţin şi să pună la cale anumite aranjamente de aici.

Aici era mai ascuns de ochii lumii. Înconjurat de mai puţine priviri iscoditoare. Ar fi fost o nesăbuinţă să apară în compania unor indivizi de teapa lui Claymore în apropiere de Berlin.

Nu îi rămânea decât să pună la punct ultimele detalii înainte de a pleca la Moscova. Pe parcursul summitului, va juca rolul şefului de delegaţie loial colegilor săi din Bundestag, care sprijină cu entuziasm negocierile duse de cancelar cu privire la fondurile de finanţare.

Dar adevărata istorie se va scrie la Moscova peste doar câteva ore, fără niciun spectator. El şi ministrul Apărării din această conglomeraţie neliniştită de noi republici îşi vor pune, în sfârşit, planul în aplicare. Aşteptaseră ani de zile şi acum, în sfârşit, evenimentele se aliniau în perfectă concordanţă cu scopurile lor. Summitul constituia acoperirea perfectă.

Scoase un dosar din sertar, îl răsfoi grăbit, apoi îl aruncă în servietă şi se aşeză la masă. După ce dădu două telefoane, se uită la ceas. Era 6: 23. Peste o oră şi jumătate se va îmbarca în avion, iar peste trei ore va fi deja la Moscova.

Se ridică în picioare şi aruncă o ultimă privire biroului înghesuit. Cu puţin noroc, aceasta avea să fie ultima dată când îl vedea. Peste o săptămână, maxim două, nu va mai fi nevoit să îşi ascundă planurile.

20
O plimbare printre amintiri

Oberammersfeld

Matthew îşi amintea prea bine plimbările zilnice făcute de tatăl său şi de baronul Dortmann de la cabana lor de pe povârniş până jos, în sat.

Acum, deşi pe siglă scria tot *Bakerei Rendt*, nimic nu mai era la fel cum fusese pe vremea când nu trecea dimineaţă fără ca Thaddeus şi Heinrich să calce pragul brutăriei unde joviala Frau Rendt îi întâmpina mereu cu un zâmbet. Pe atunci, căminul lor din Oberammersfeld deborda de exuberanţa libertăţii şi a noului început. El şi Sabina erau proaspăt căsătoriţi. După ani lungi de detenţie, baronul se bucura, în sfârşit, de libertate. După o lungă despărţire, Thaddeus îşi recăpătase fiul. Dintr-odată, aproape pe neaşteptate, erau din nou împreună cu toţii, fericiţi, ducând o viaţă frumoasă şi plină de bucurii. Acum, acele zile nu mai erau decât amintiri.

Matthew era acum mai bătrân decât fusese tatăl său pe vremea aceea. Cuprins de nostalgie, acesta deveni tăcut şi meditativ, tăcerea gândurilor sale contrastând puternic cu clinchetul vesel al clopoţelului ce răsună deasupra uşii când el şi propriul său fiu – deja bărbat în toată firea – ieşiră din prăvălie şi porniră de-a lungul străzii spre capătul satului.

Trecuseră trei zile de când Matthew, Sabina şi Tad stăteau la pensiunea din cătun. În fiecare dimineaţă, Matthew şi fiul său treceau pe la brutărie, de unde luau două rulouri – atât în memoria bunicilor lui Tad, cât şi pentru a-şi satisface propriul apetit – pe care apoi le savurau de-a lungul plimbării pe care o făceau agale până la cabană şi înapoi.

Dacă foietajele dulci erau la fel de savuroase ca în urmă cu treizeci de ani, când erau pregătite de bunicul actualului brutar, Matthew n-ar fi putut să zică. La fel cum nici

destoinicul bavarez din spatele tejghelei nu ştia ce semnificaţie avea atât pentru tată, cât şi pentru fiu, acest ritual zilnic menit să consolideze amintirile din trecut şi nu numai legătura dintre ei, ci şi cea cu înaintaşii lor. Deşi, după plecarea lor din Germania în 1970, Tad revenise de mai multe ori pe meleagurile natale şi ascultase deja de nenumărate ori poveştile legate de aceste locuri, Matthew i le depăna din nou, iar Tad îl întrerupea cu zeci de întrebări, cu entuziasmul şi curiozitatea unui copil de zece ani.

Amândoi simţeau, fără ca vreunul dintre ei să o spună cu voce tare, că era ultima oară când se bucurau împreună de frumuseţea acestor locuri. Şi, totuşi, acest gând nu umplea de regrete sufletul niciunuia dintre ei. Asimilând temeinic învăţăturile transmise de-a lungul timpului de cel ce-i fusese socru unuia şi bunic celuilalt, ştiau amândoi că ciclul vieţii, ilustrat atât de bine de Grădina Primăverii care aparţinuse cândva baronului Dortmann, cuprinde în egală măsură plantele şi oamenii.

Matthew ştia prea bine că grădina vieţii lui Tad tocmai ce păşea în vară, în anotimpul înfloririi, în timp ce el înainta încet, dar sigur, spre ultimele luni ale anului său lumesc. În adâncul inimii, era bucuros şi îi mulţumea lui Dumnezeu nu doar pentru amintirea anotimpurilor lăsate în urmă, ci şi pentru noua Primăvară minunată în care avea să păşească în curând.

În timp ce Matthew şi Tad urcau agale povârnişul, Sabina îşi lua ceaiul de dimineaţă la mai vechea sa cunoştinţă pe a cărei proprietate se afla actualmente cabana ce, vreme de aproape nouă ani extrem de fericiţi, fusese reşedinţa Dortmann / McCallum.

O jumătate de oră mai târziu, pe drumul de întoarcere, Sabina se întâlni cu soţul şi cu fiul ei.

— Ei, aţi mai descoperit ceva nou în dimineaţa asta?

— Am făcut cunoştinţă cu o vacă extrem de curioasă, răspunse Tad.

— E fantastic cât de puţin s-a schimbat satul în toţi

aceşti ani! remarcă Matthew, mergând alături de soţia sa.

— Da, există în continuare multe locuri ca acesta care pur şi simplu par să *nu* se schimbe, oricare ar fi schimbările ce survin pe scena politică mondială, răspunse Sabina. America se va deosebi mereu de Europa din acest punct de vedere. În Statele Unite, totul este mereu nou, într-un flux continuu, într-o permanentă schimbare, pe când aici obiceiurile şi tradiţiile strămoşeşti fac ca lucrurile să rămână neschimbate generaţii la rând.

— Şi asta mai ales la ţară, adăugă Matthew. Într-un loc ca acesta, departe de oraş.

Îşi continuară o vreme drumul în tăcere.

— Locurile acestea chiar nu s-au schimbat deloc de când am plecat în America? întrebă într-un târziu Tad.

— Îţi mai aminteşti cum arăta satul pe atunci?

— Dacă e să mă bazez pe amintirile mele, *aş zice* că totul a rămas neschimbat, râse Tad.

— Şi *chiar* a rămas, răspunse Sabina, zâmbind. Poate că oamenii nu mai sunt aceiaşi, au apărut câteva chipuri noi, bătrânii pe care îi cunoşteam pe atunci au murit, tinerii s-au maturizat, la fel ca tine; dar, în esenţă, satul a rămas acelaşi.

— Şi e, de asemenea, remarcabil cât de multe cunoştinţe avem şi acum printre localnici, adăugă Matthew.

— Îşi amintesc cu toţii de voi? întrebă Tad.

— Mai mulţi decât aş fi crezut. Amintirea bunicilor tăi a rămas înfiptă adânc în conştiinţa sătenilor. Bătrânii satului vorbesc chiar şi acum despre ei.

Se lăsă din nou tăcerea. Se apropiau de sat.

— Ce planuri aveţi pentru astăzi? întrebă la un moment dat Tad.

— M-am gândit c-am putea da o raită cu maşina pe munte să-ţi arătăm biserica la care ne-am cununat, răspunse Matthew.

— Mi-aţi arătat-o şi data trecută, râse fiul său.

— Adică acum opt ani? A trecut ceva timp de atunci, aşa

că e cazul să-ţi reîmprospătăm memoria, ripostă Matthew mucalit.

— Voi doi nu vă săturaţi niciodată să depănaţi amintiri?

— Niciodată! răspunseră într-un glas Matthew şi Sabina.

— Ai reuşit să afli ceva în dimineaţa aceasta? îl întrebă Sabina pe soţul ei, de astă dată pe un ton serios.

— Am reuşit să iau legătura cu autorităţile, dar, în urma convorbirii telefonice, nu m-am ales decât cu numele altor două persoane de contact. Germania o fi acum o ţară liberă, dar birocraţia e încă aceeaşi peste tot. Şi bineînţeles că autorităţile germane nu au, la drept vorbind, niciun cuvânt de zis în ceea ce priveşte afacerile interne ale Poloniei. Toţi cei cu care am discutat până acum s-au arătat plini de solicitudine şi dornici să ne ajute, dar de fiecare dată ne lovim de aceeaşi problemă – după război, când Rusia a retrasat, cu de la sine putere, hotarul vestic, acea porţiune a Germaniei a fost anexată Poloniei. Evenimentele ce au survenit recent pe scena politică mondială şi actualul guvern, zice-se democrat, din Polonia nu schimbă cu nimic faptul că, în prezent, *Lebenshaus* se află pe teritoriu polonez, nu german. Or tu şi tatăl tău nu aţi fost cetăţeni polonezi, ci *germani*.

— Eu încă tot nu înţeleg bine ce s-a întâmplat, spuse Tad.

— După sfârşitul războiului, toată lumea era atât de sătulă de conflicte, încât puterile occidentale practic au cedat tuturor cerinţelor înaintate de Uniunea Sovietică. Nimeni nu voia să fie reluate ostilităţile. Aşa că Rusia a putut face cam tot ce şi-a dorit cu estul Europei.

— Ce s-a întâmplat, mai exact?

— Liderii sovietici au permis Poloniei să-şi anexeze partea de est a Germaniei, până la linia Oder-Neisse. Cu alte cuvinte, hotarul polonez dintre 1919-1939 a fost mutat cu aproximativ 240 de kilometri spre vest şi, brusc, *Lebenshaus* a ajuns să facă parte din Polonia.

— Cum de SUA le-a permis ruşilor să facă una ca asta?

— După cum ziceam, americanii nu erau înclinaţi să conteste aceste demersuri şi asta cu atât mai mult cu cât Germania de Est se transforma, la rându-i, într-un stat satelit al Uniunii Sovietice. La vremea aceea, retrasarea graniţei a fost considerată o problemă prea măruntă pentru a fi băgată în seamă.

— Măruntă pentru toţi în afară de germanii care trăiau în regiunea anexată Poloniei. Cu ei ce s-a întâmplat?

— Majoritatea au fost expulzaţi pentru a face loc cetăţenilor polonezi. Poate c-ar trebui să zicem mersi că *Lebenshaus* a fost confiscată de către comunişti şi nu a fost lăsată în paragină, la cheremul vagabonzilor, al fermierilor şi al intemperiilor. În 1962, când am fost acolo, casa era renovată şi arăta cât de cât satisfăcător. Dar mă întreb oare ce s-o fi întâmplat de atunci...

Sabina oftă din greu.

— Crezi că este un vis imposibil, Matthew?

— Nimic nu este imposibil, draga mea. Aminteşte-ţi că, deşi părea iniţial imposibil, în cele din urmă, tot am reuşit să-l eliberăm pe tatăl tău din închisoare. La fel ca atunci, nu ne vom da bătuţi nici acum. Vom merge... până în pânzele albe, dacă e nevoie. Îmi doresc să revăd fosta moşie Dortmann la fel de mult ca tine. Poate că am putea să ne furişăm înăuntru, cum am făcut eu cu ani în urmă, fără a mai cere acordul autorităţilor.

Sabina zâmbi, dar era evident că optimismul ei de la început pălise şi acum se gândea cu oarecare groază la ceea ce ar putea găsi în locul unde se aflase odinioară casa ei părintească.

21
Suspiciuni

Moscova

Se punea ceva la cale, era sigur de asta.

Nu ştia ce anume, doar că era ceva de importanţă majoră – cu implicaţii mai mari decât oricare mutare din jocurile Războiului Rece. Chiar dacă Rusia şi SUA erau acum în relaţii cordiale, lumea era încă plină de oportunişti gata oricând să manipuleze lucrurile în propriul interes. Şi atâta vreme cât politica însemna luptă pentru putere, spionii ca el vor avea în continuare de lucru cu vârf şi îndesat.

Se încadră în trafic, la trei-patru maşini distanţă în spatele limuzinei negre.

Problema era că el voia să se lase de spionaj. Descoperise din întâmplare tărăşenia asta – culmea ironiei! – taman când se pregătea să părăsească ţara pentru totdeauna. Totuşi, chiar dacă va pune iţele cap la cap, la cine va putea să meargă cu rezultatele anchetei? Nu mai avea niciun prieten, niciun aliat, niciun refugiu.

Temerile pe care le avusese în momentul căderii Zidului fuseseră cât se poate de întemeiate. Aşa cum era de aşteptat, în cele din urmă, schimbarea care a acoperit ca un torent întreaga Europă de Est l-a afectat şi pe el. Coşmarul său a devenit realitate. Era în pericol chiar şi aici, în Moscova.

Totuşi, nu putea să nu joace această ultimă mână. Fusese agent KGB prea mult timp ca să-şi poată înfrâna curiozitatea acum, când fiecare atom din fiinţa lui îi spunea că se pune ceva la cale. Era aproape un reflex. Spionajul îi dezvoltase un al şaselea simţ şi, acum, acesta îi spunea că se petrece ceva de o importanţă epocală.

Ce păcat că nu avusese timp să monteze un microfon sub limuzina aceea din faţa lui! într-un fel sau altul, trebuia să afle ce se ascunde în spatele acestei întâlniri secrete

dintre Desiatovski şi demnitarul german! Expresiile pe care le văzuse pe chipurile celor doi în timpul conferinţei de presă îi dăduseră de înţeles că discuţiile lor nu se rezumau nici pe departe la pachetul de ajutoare de stat pe care intenţionau să îl aloce guvernele german şi francez nou-fondatei Comunităţi a Statelor ruse Independente. Proiectul de finanţare avea să fie supus unui vot hotărâtor în Bundestagul german în cadrul unei sesiuni extraordinare programată pe 17 ale lunii. În urma acestui mini-summit preliminar, ajutorul de stat părea să fie asigurat. Sau, cel puţin, aşa îi promitea cancelarul german preşedintelui rus.

Dar se mai pregătea ceva. Dacă asta avea sau nu de-a face cu votul, nu ştia. Se putea chiar să nu aibă nicio legătură cu negocierile. Flerul îi spunea că ceea ce se întâmpla în culise era mult mai important decât dezbaterile purtate în lumina reflectoarelor.

Îl ştia de prea multă vreme pe Bludaiev Desiatovski ca agitaţia acestuia să nu-i sară în ochi. Bărbatul îşi ştergea necontenit broboanele de sudoare de pe frunte, deşi era o zi de vară plăcută, departe de a fi toridă. Fuseseră colegi în cadrul aceluiaşi guvern vreme de două decenii. Ba de vreo două ori chiar fusese nevoit să îl spioneze. Aşa că îl cunoştea suficient de bine pentru a şti că gândurile lui Bludaiev nu stăteau nicidecum la dezbateri.

Şi de neamţ ce să mai vorbim! Nu avusese niciodată încredere în Klaus Drexler şi acum limbajul corporal al acestuia în timpul conferinţei de presă – individul fusese tot numai un zâmbet, dar era clar că ascunde ceva – nu făcuse decât să îi adâncească suspiciunile în privinţa lui.

Toţi ochii fuseseră îndreptaţi spre Boris Elţîn, Helmut Kohl şi preşedintele francez François Mitterand – vedetele spectacolului, liderii noii Europe unite. Dar nu şi ai lui Galanov. Acesta rămăsese cu privirea aţintită asupra celor doi subalterni – ministrul rus al Apărării şi mai puţin importantul *Bundesminister* german – şi în momentul în care se încheie conferinţa de presă, sări în maşină şi o luă

pe urma lor, curios să vadă cum vor evolua lucrurile.

Cine ştie? Poate că, în schimbul informaţiilor pe care le va obţine, se va alege cu plata călătoriei în Occident sau cu o funcţie în noul guvern şi ştergerea stigmatului ce i se aplică acum din cauza fostei sale ocupaţii. Asta s-ar putea să fie oportunitatea pe care o aşteptase.

De fapt, dacă se gândea mai bine, nu voia să rămână în ţară – nici chiar dacă reuşea să iasă din încurcătura asta. Totul se schimbase. Totul se întorsese cu susul în jos şi acum, din vânător, se transformase brusc într-un om hăituit, ca mare parte dintre foştii săi colegi de breaslă. Nu avea niciun viitor aici. Viaţa îi era în pericol.

În Occident, va fi în siguranţă – o siguranţă pe care nu o va avea niciodată dacă rămânea în ţara sa natală. Câţiva dintre foştii săi colegi găsiseră o cale de a se integra în noua societate rusă. Dar el nu era sigur că vrea să-şi asume riscul. Ştia că poate opta pentru China, unde se refugiau în prezent mulţi dintre cei ce făceau parte din vechea gardă comunistă.

Dar ideea asta nu-i surâdea deloc. În China, agenţii KGB ar fi exact ca naziştii refugiaţi în Argentina după al Doilea Război Mondial – ar discuta la nesfârşit despre vremurile de altă dată, de fiecare dată cu speranţa că într-o bună zi comunismul va reveni la putere şi ei se vor putea întoarce acasă. Şi, la drept vorbind, o astfel de posibilitate nu era chiar de neconceput: pe teritoriul fostei URSS exista în continuare un numeros contingent de nostalgici – coloana a cincea, care aştepta în tăcere ziua în care visul din 1917 va deveni din nou realitate.

În fond, *nu e exclus să se întâmple aşa*, îşi zise Galanov. Mandatele lui Gorbaciov şi Elţîn nu reprezentau decât o fracţiune de secundă în istoria Rusiei. Nu era garantat că democraţia va ajunge să prindă rădăcini într-o ţară ce, vreme de peste zece secole, fusese guvernată de tirani.

În fine, el nu avea de gând să rămână aici pentru a vedea ce va aduce viitorul! Ar fi prea periculos. Jocul ăsta

nu mai era de el. Trebuia să plece. Să găsească un loc unde să-şi ia viaţa de la capăt.

Pericolul era real. În lumea răsturnată a spionajului internaţional, vânătorii deveniseră peste noapte vânaţi şi viceversa. Brusc, se trezise hăituit de propriii săi oameni.

Cine ocupase o funcţie înaltă în KGB era considerat criminal în noul regim. *Oare cum a reuşit Bolotnikov să intre în graţiile noului guvern*? Ei, dar n-avea timp să se gândească la asta. Acum trebuia să aibă grijă să scape *el* cu pielea întreagă. Desiatovski era deja pe urmele lui. Probabil că îl observase încă de la conferinţa de presă. Va trebui să fie cu mare băgare de seamă.

Nici chiar descoperirea unor informaţii incriminatoare la adresa ministrului Apărării nu i-ar garanta o siguranţă totală. Va hotărî mai târziu cum să se folosească de informaţiile obţinute. Mai întâi de toate, trebuia să afle ce se petrece. Şi să fie atent să nu lase nicio urmă. În caz contrar, Desiatovski ar intra imediat la bănuieli.

Nu avea la dispoziţie decât câteva zile. Trimisese deja vorbă prin câteva dintre vechile lui contacte în Polonia şi Germania că trebuia să plece din ţară şi că avea nevoie de un mijloc de transport şi de noi acte de identitate. În momentul în care va dispune de acestea, va trebui să părăsească Rusia pentru totdeauna, indiferent dacă până atunci va fi elucidat misterul ori ba.

Înainte de toate însă, ar fi dat orice să afle ce se petrecea în limuzina care se deplasa în faţa lui. Iar, când va obţine actele solicitate, va lăsa în urmă totul – şi ancheta, şi pericolul ce îl pândea constant în această ţară – şi îşi va vedea de viaţă.

22
Birocraţie

Berlin

De două zile încoace, Matthew era purtat de la un birou la altul. Acesta fusese al patrulea.

Atât nemţii, cât şi americanii îi promiseseră că „vor analiza problema” şi că „vor vedea ce se poate face” în privinţa cererii lui, fără ca vreunul dintre ei să îi ofere însă o soluţie concretă.

În ultimul an, Matthew trimisese nenumărate cereri, dăduse zeci de telefoane şi apelase la toate cunoştinţele sale din cadrul Departamentului de Stat, dar totul fusese în zadar. Lucrurile nu mai stăteau nici pe departe ca pe vremea lui Kennedy, când era de ajuns ca preşedintele să pocnească din degete ca întregul guvern să se pună în mişcare. Între timp, războiul din Vietnam şi afacerea Watergate schimbaseră din temelii administraţia din Washington. Şi-apoi, cu actualul preşedinte, Matthew nu era în relaţii de prietenie şi nici Statele Unite nu se mai bucurau de stima pe care le-o acordase cândva Europa.

Oricum, sperase că, din Berlin, va reuşi să rezolve mult mai uşor lucrurile. Ei, aş! Singura descoperire pe care o făcuse atât de această parte a Atlanticului, cât şi la Washington, era că din influenţa de care considera că se bucurase odată nu mai rămăsese mai nimic. Cele câteva discuţii purtate înainte de călătorie cu puţinii diplomaţi activi care îi datorau o favoare sau alta nu s-au soldat decât cu programarea câtorva întâlniri cu autorităţile din Berlin, niciuna foarte promiţătoare.

Deşi bătuse deja nenumărate străzi şi dăduse atâtea telefoane că începea să dezvolte un ţiuit permanent în urechea dreaptă, până acum Matthew nu se alesese decât cu o durere înfiorătoare de picioare şi cu un năduf ce depăşea nivelul pe care ar fi vrut să îl admită. Nici măcar

documentul pe care îl recuperase, spre satisfacţia lui, dintre actele de la *Lebenshaus*, care dovedea dreptul de proprietate al Sabinei asupra moşiei, nu-i fusese de ajutor.

— Vedeţi, domnule McCallum, îi spusese funcţionara germană cu care se întâlnise recent, repetând practic ceea ce Matthew auzise deja de zeci de ori până atunci, problema este că de la reunificare încoace am primit zeci de mii de astfel de cereri de retrocedare şi, oricât de tare ne-am strădui, sortarea lor va dura ani de zile. Nici chiar existenţa acestui vechi act de proprietate nu schimbă cu nimic situaţia.

— Mă tem că eu şi soţia mea nu mai avem atât de mulţi ani de trăit, răspunse Matthew cu un surâs ostenit.

— Ştiu că este frustrant, răspunse femeia, înţelegătoare. Dar multe dintre aceste cereri legitime ascund aspecte de o complexitate extraordinară. Proprietatea dumneavoastră, bunăoară...

— Nu este proprietatea mea, ci a soţiei.

— Aşa e, îmi cer scuze. Revenind la ce spuneam adineauri, după război. Uniunea Sovietică a cedat Poloniei teritoriul pe care se află proprietatea în cauză. Prin urmare, terenul nu mai este în jurisdicţia noastră. Aceste acte par autentice, dar din păcate nu stă în puterea noastră să vă ajutăm.

— Bine, dar terenul de care vorbim a fost german, s-a aflat generaţii la rând în proprietatea unei familii de nobili *germani*.

— Înţeleg asta, dar întrucât graniţa RDG trasată în 1945 se situa la vest de acea regiune, ea a devenit teritoriu polonez.

— Da, ştiu, oftă Matthew. Dar *cineva* tot trebuie să aibă controlul regiunii.

— Fără îndoială că în tot acest timp s-a aflat în mâinile comuniştilor polonezi.

— Şi care este situaţia, acum că procesul de privatizare a fost început şi în Polonia?

— Îmi pare rău, dar nu ştiu. Vă sfătuiesc să luaţi legătura direct cu autorităţile poloneze.

— Am încercat, oftă Matthew, dar până acum n-am reuşit să primesc niciun răspuns clar.

— Din păcate, în Polonia sistemul comunist a prins rădăcini mult mai adânci decât în Germania. Fără îndoială că va dura ani de zile până se vor dezbăra de toate năravurile comuniste.

Fusese depusă o cerere oficială la Bonn, care, fusese asigurat, va fi analizată „la cel mai înalt nivel”. Dar, până nu vor primi răspunsul polonezilor, chiar şi Departamentul american de Stat avea mâinile legate.

Din punct de vedere legal, terenul aferent fostei *Lebenshaus* se afla pe teritoriu polonez şi orice eventuală modificare de statut putea fi hotărâtă *exclusiv* de către guvernul polonez.

Ce-păcat că nu-*l cunosc personal pe Lech* Wałęsa, ofta cu un zâmbet trist Matthew în timp ce se întorcea la hotel după încă o zi lungă şi nerodnică. *Poate aşa am fi avut şi noi o şansă să recuperăm casa*...

23
Pe urmele unei fotografii

Între timp, nici Tad n-a stat degeaba.

Legitimaţia WNS i-a asigurat imediat accesul la arhivele agenţiilor de ştiri din Berlin. A doua zi după sosirea în capitală, stând de vorbă cu reporterii şi fotografii berlinezi de la UPI ŞI AP, a obţinut numele a şase dintre tinerii care, în noaptea cea mare, au fost imortalizaţi stând pe Zid, în fotografia care-i atrăsese atenţia în revista pe care o citise în avion.

— Aş putea, oare, să iau legătura cu vreunul dintre ei?

— Ar fi greu şi după o zi, darămite acum c-au trecut doi ani, răspunse cel cu care vorbea.

Majoritatea celor imortalizaţi pe peliculă în acea noapte epocală din noiembrie 1989, îi explică el, se treziseră împinşi în lumina reflectoarelor din pură întâmplare, doar pentru că se aflau acolo în acel moment istoric, după care se pierduseră la fel de repede în anonimatul din care veniseră.

— Totuşi, adăugă bărbatul, la una dintre agenţiile de ştiri germane lucrează un bărbat care se ocupă cu monitorizarea disidenţilor, a instigatorilor, a revoluţionarilor şi a teroriştilor. Dacă vreuna dintre persoanele fotografiate se distinge prin ceva anume. Raul Schlink o va recunoaşte şi va spune şi o putem găsi.

— Şi Schlink? întrebă Tad. E şi *el* greu de găsit?

— Nici vorbă. Toate publicaţiile, chiar şi poliţia, apelează la serviciile lui. Locuieşte chiar aici, în Berlin.

— Cum pot să dau de el?

— Am să-ţi dau adresa. O am chiar aici, în mapă.

Spunând acestea, bărbatul îi întinse un petic de hârtie pe care era notată o adresă.

— Dacă există printre cei fotografiaţi vreo persoană cunoscută, care se află în continuare în oraş, Raul va fi în

măsură să-ţi spună.

Tad îi mulţumi pentru ajutor şi apoi părăsi clădirea.

Raul Schlink se dovedi a fi un personaj în sine. Dacă Tad n-ar fi fost hotărât să îşi continue investigaţiile cu privire la noaptea căderii Zidului, mai c-ar fi fost tentat să scrie un articol întreg doar despre Schlink.

Era de ajuns o privire ca să-ţi dai seama că acest apartament de burlac conţinea, probabil, mai multe informaţii decât bazele de date ale guvernelor american şi german puse la un loc. Etajere ticsite, fişete metalice, mormane de cărţi, dosare şi plicuri burduşite, mai multe mese acoperite cu munţi de hârtii şi acte, două calculatoare, trei maşini de scris (dintre care una de-a dreptul antică) şi un telex de modă veche – Tad zări toate acestea în cele patru-cinci secunde pe care le avu la dispoziţie pentru a arunca o privire în jur.

Era un talmeş-balmeş pe care îl simţi imediat familiar – un soi de harababură organizată în care oricare *altul* ar fi putut scotoci chiar şi o lună de zile fără să găsească măcar o fărâmă de informaţie utilă. Însă, cu ajutorul proprietarului acestei vizuine – căci locul semăna mai mult cu *bârlogul* unui copoi ştirist decât cu un birou propriu-zis – probabil că puteai accesa orice informaţie mai rapid chiar şi decât din Biblioteca Congresului SUA.

Tad întâlnise adesea oameni ca Schlink – aceştia i se păreau că prevalează în domeniul jurnalismului de ştiri, deşi, la drept vorbind, n-avea nimic concret pe ce să îşi bazeze o astfel de ipoteză. Printre angajaţii de la WNS, bunăoară, se găseau mai mulţi indivizi de acest tip. Cei ce nu îi înţelegeau îi considerau îngrozitor de dezordonaţi şi de dezorganizaţi.

Când sunt întrebaţi de sceptici: „Bine, dar cum poţi să te descurci în harababura asta... ce fel de sistem de arhivare foloseşti?”, aceştia răspund de obicei cu un zâmbet mucalit, arătând cu arătătorul spre cap: „Totul e înregistrat aici, sus, amice”.

Cei cu experienţă ştiu că pe aceste inedite sisteme de arhivare te poţi bizui oricând. Dacă doreai să explorezi nu doar şoselele principale, ci şi vreun drum lăturalnic al informaţiilor internaţionale, astfel de indivizi îţi erau de-a dreptul indispensabili şi trebuia să ştii când să te foloseşti de ei.

Schlink îl tratã pe Tad cu o uşoară nepăsare până când află că sunt colegi de breaslă.

— Da, am auzit de WNS! exclamă el şi între cei doi se încinse îndată o conversaţie plină de însufleţire.

Bărbatul, mai scund decât Tad, dar bine legat, avea un aspect neglijent ce se întâlneşte, de altfel, adesea la acest tip de oameni. Cămaşa, fără un nasture, dar relativ curată, îi era vârâtă în blugi doar pe jumătate. Ciuful de păr castaniu din vârful capului îi stătea vâlvoi, iar faţa îi era acoperită de o barbă deasă care, la fel ca mustaţa, nu mai văzuse de cel puţin o săptămână lama de ras.

După un schimb de politeţuri gazetăreşti suficient cât să se stabilească un anumit nivel de camaraderie şi încredere reciprocă între cei doi oameni de presă, Tad îi arătă lui Schlink copia fotografiei din „Time”.

— A, da! exclamă neamţul zâmbind. Aia chiar c-a fost o noapte de pomină!

— Recunoşti fotografia?

— Ba bine că nu!

— Dar nu tu ai făcut-o, nu-i aşa?

Schlink pufni în râs.

— Am fost acolo în noaptea aia... şi aveam şi aparatul de fotografiat la mine. Dar niciuna dintre fotografiile mele nu au ieşit atât de bine ca asta. Băieţii de la „Time” au aparatură serioasă, nu glumă!

— Mi s-a spus că tu m-ai putea ajuta să-i identific pe câţiva dintre oamenii ăştia şi, poate, chiar să-i găsesc.

— Hm... Nu e o treabă uşoară. A trecut ceva vreme de atunci. Totuşi, ia să vedem...

Luă fotografia din mâna lui Tad şi o cercetă cu atenţie.

— Da, ăsta e Klapmann, iar cel de acolo pare-mi-se că e...

Se opri, înşfăcă o lupă de pe una dintre mesele ticsite cu hârtii şi, mijind ochii, o îndreptă asupra fotografiei.

— Da, ăstălalt e Horst Brandes.

— Îi cunoşti pe oamenii ăştia?

— Doar pe câţiva dintre ei – şi doar din auzite. Majoritatea sunt trecători obişnuiţi care s-a întâmplat să se afle acolo în momentul în care s-a făcut poza.

— Pe ceilalţi cum de îi cunoşti? Sunt disidenţi?

— Eu, prietene, îi cunosc pe toţi revoluţionarii, protestatarii şi teroriştii activi – să zicem că e un hobby oarecum sadic de-al meu.

— Deci cine sunt cei doi bărbaţi pe care i-ai recunoscut?

— Fac parte dintr-o grupare numită Alianţa pentru Libertate. Am intrat de câteva ori în contact cu ei, aşa că le cunosc feţele.

— Şi organizaţia mai este încă activă?

— Prea puţin. După 1989, regimul împotriva căruia protestau a depus brusc armele, să zic aşa. Odată cu reunificarea, cauza lor a încetat, practic, să existe.

— Şi despre cei doi ce se mai ştie?

— Despre Klapmann n-am mai auzit nimic, răspunse Schlink. Dar ştiu că Horst a rămas în Berlin.

— De ea ştii ceva? întrebă Tad, arătând spre femeia pe care unul dintre bărbaţi o ţinea strâns de mână.

Era o tânără zveltă şi atrăgătoare, cu tenul deschis, ochii căprui şi un păr negru ce îi ajungea până la umeri. Comparativ cu celelalte persoane ce sărbătoreau victoria pe zid, părea să aibă în jur de 1, 70 m.

Schlink îşi mută lupa şi examină preţ de o clipă silueta indicată de Tad.

— Desigur! exclamă el la un moment dat. Cum de-a putut să-mi scape?

— O cunoşti?

— A făcut şi ea parte din Alianţă.

— Ştii cum o cheamă?

— Nu... nu-i ştiu decât faţa. Mi-a rămas întipărită în memorie – din prima clipă mi s-a părut că face parte din alt film.

— Cum aşa?

Schlink ridică din umeri.

— Pur şi simplu mi s-a părut că nu-şi avea locul acolo... că era altfel decât ceilalţi. Deşi, adăugă el, e în organizaţie de multă vreme şi, dacă nu mă înşel, chiar a condus gruparea împreună cu ăştialalţi doi. Ciudată treabă, nu-i aşa?

— De ce spui asta?

— Păi, din moment ce e atât de diferită de ei, ce a determinat-o să fie atât de devotată cauzei lor?

— Ai idee unde aş putea s-o găsesc?

Schlink căzu o clipă pe gânduri.

— Alianţa avea pe vremuri o casă în Berlinul de Est, în care locuiau patru-cinci femei.

— Oare se află şi acum în proprietatea lor?

— Nu ştiu, dar dacă te interesează, îţi pot da adresa.

— Ar fi grozav, îţi mulţumesc!

— Şi chiar dacă nu găsesc adresa, Horst ar trebui să ştie dacă tipa mai e sau nu prin zonă. Sunt sigur că aş putea să te pun în legătură cu el. Dar, de fapt, ce treabă ai cu ea?

— Poate că m-a frapat şi pe mine chipul ei, răspunse Tad.

— Adică ţi se pare şi ţie că nu se potriveşte în tabloul general?

— Nu neapărat, spuse Tad gânditor, după care se opri să cugete preţ de o clipă. De fapt, nu ştiu ce să-ţi spun. De îndată ce-am văzut acea faţă, m-am simţit atras spre ea... am ştiut că tânăra aceasta ascunde o poveste pe care trebuie să o descopăr.

24
Strategeme

Moscova

— Claymore?

— Da. Cu cine vorbesc?

— Cu angajatorul dumitale.

— De ce m-aţi sunat? Parcă ziceaţi că...

— N-avem timp de explicaţii. Vreau să ştiu dacă ai descoperit ceva despre Schmundt.

— Am dat de câteva piste promiţătoare.

— Adică?

Claymore slobozi un hohot hârâit.

— Ce-ai descoperit? insistă vocea de la celălalt capăt al firului.

— Probabil că suficient cât să joace cum îi cântaţi fără să cârtească.

— Nu te plătesc pentru aluzii, mârâi celălalt. Vorbeşte clar!

— Deocamdată vă pot spune un singur lucru: se pare că aţi avut dreptate în privinţa individului. Nu are un trecut imaculat.

— Arată-mi un fost comunist care să aibă!

— Da, dar unii ascund mai multe secrete decât alţii. Interlocutorul său ascultă cu atenţie preţ de câteva clipe.

— Interesant... dar faptul în sine nu înseamnă mare lucru... şi, în orice caz, nu în zilele noastre.

— Nu fiţi atât de sigur de asta.

— Trimite-mi dosarul complet. Ai toate documentele?

— Plătiţi pentru cele mai bune servicii şi asta veţi obţine. Când am să vă prezint raportul meu, veţi avea toate datele de care aveţi nevoie.

Politicianul german râse satisfăcut.

— Dar ceva informaţii de natură mai... hm... *personală* n-ai aflat?

— Vă referiţi la femei?

— Există vreuna în viaţa lui?

— După toate aparenţele, nu.

— Nu e bărbat care să n-aibă o femeie în viaţa lui.

— Ei bine, ăsta n-are. E un celibatar convins.

— Deocamdată se pare că va trebui să mă mulţumesc cu atât. Trimite-mi toate informaţiile pe care le-ai obţinut la căsuţa poştală din Berlin, pe numele obişnuit.

— Doriţi să continui investigaţiile?

— Da, va trebui să mă întâlnesc cu el în curând. Despre rus ai reuşit să afli ceva?

— Nu, pentru a afla detalii relevante va trebui să fac un drum până la Moscova.

— Asta va trebui să aştepte. Deocamdată vreau să rămâi pe aproape. Păstrăm legătura.

Drexler puse receptorul în furcă, stătu o clipă pe gânduri, apoi formă un alt număr. Nu era nevoie să se uite în agenda telefonică. Ştia numărul pe de rost de ani de zile.

— Eu sunt. Au apărut noutăţi de când am plecat? întrebă el în ruseşte, cu un uşor accent german.

— Au trecut doar două zile. Ce să se întâmple într-un răstimp atât de scurt?

— Bănuiai că ne-a urmărit cineva.

— *Ja*, un fost agent KGB care vrea să-mi vină de hac. Dar n-avea grijă, mi-am pus deja oamenii pe urmele lui. În câteva zile va fi eliminat.

— Orice scăpare ne poate fi fatală!

— Nicio grijă, prietene. Individul nu ştie nimic şi nu are cum să afle ceva nici de-acum încolo.

— Contactele tale sunt gata de acţiune?

— Totul e pregătit, stai liniştit. În câteva zile, toate sindicatele din ţară vor începe să vuiască, revendicând o schimbare, căile ferate vor fi blocate, centrele financiare – cuprinse de haos, iar armata va fi la dispoziţia mea. Fii pe pace, colaborez cu persoane competente, care depun eforturi uriaşe pentru a orchestra întreaga operaţiune.

— Se apropie momentul. Pachetul de finanţare va fi supus la vot peste nici două săptămâni. Aceea s-ar putea să constituie ocazia perfectă. Vei fi pregătit până atunci?

— N-am nevoie decât de un avans de patruzeci şi opt de ore pentru a pune lucrurile în mişcare.

— Ai grijă ca toţi oamenii tăi să fie gata de acţiune.

Bludaiev Desiatovski puse receptorul în furcă.

Asta era problema cu nemţii – îşi făceau prea multe griji. Un popor de panicarzi, mereu agitaţi, mereu nervoşi.

Şi unde mai pui că nu se încredeau decât în compatrioţii lor. Trăiau cu impresia că doar un neamţ poate face treabă bună. Ce mai, o naţie arogantă şi egocentrică – aproape la fel de răi ca americanii.

Dar, că-i plăcea ori ba, ăştia erau vecinii lor din vest. De-a lungul istoriei, ruşii descoperiseră că fie erau cooperanţi cu nemţii, fie împotriva lor, iar acum Desiatovski nu putea decât să spere că făcuse alegerea cea mai bună pentru viitorul compatrioţilor *săi* optând pentru prima variantă.

Ochi-albaştri ar face mai bine să se îngrijească de propria lui ogradă! în fond, probabilitatea de a o face de oaie era mult mai mare de cealaltă parte a hotarului.

Un vot neprevăzut, o mişcare greşită în abordarea tipului din celălalt partid, pe care încă trebuia să-l convingă să voteze favorabil, o scăpare cât de mică şi totul ar fi pierdut pentru politicianul teuton! După operaţiunea radicală pe care o punea la cale, ar cădea în groapa pe care şi-o săpase singur!

Niet, *amice*! îşi spuse rusul. *Nu pentru mine trebuie să-ţi faci matale griji*. *Păzeşte-ţi propriul cojoc*!

Se ridică şi începu să se învârtă tot mai nervos prin birou. Convorbirea cu neamţul îl scosese pur şi simplu din sărite! După finalizarea primei etape, va trebui să preia cumva frâiele situaţiei.

Nu avea de gând să rămână veşnic la cheremul acestui individ. Nu avea încredere în el.

Dar deocamdată, volens nolens, trebuia să-l suporte.

Avea nevoie de el.

Partea a V-a
Evanghelizare şi uneltiri

25
Deschiderea congresului

Berlin

— Oare Iosif o fi sosit deja? întrebă Sabina în timp ce se îndreptau spre recepţie.

Soţul ei dădu să răspundă, dar nu apucă.

— Matthew McCallum! răsună o voce entuziastă din celălalt capăt al holului.

Când ridicară privirile, Tad, Matthew şi Sabina dădură cu ochii de un bărbat ce se apropia de ei cu mâna întinsă şi un zâmbet larg, pe măsura salutului exuberant cu care îi întâmpinase.

Cei trei urcaseră din parcarea subterană în holul hotelului Westmark şi abia ce porniseră spre recepţie când fuseseră opriţi de vocea cunoscută.

Abia ce apucară să îşi întoarcă buimaci privirile, că Darrell Montgomery era deja lângă ei, bătându-l prieteneşte pe umăr pe Matthew cu mâna stângă, în timp ce cu dreapta îi scutura viguros mâna.

— Cât mă bucur să te revăd! exclamă el, după care, întorcându-se spre Sabina, adăugă cu căldură, înainte ca vreunul dintre interlocutorii săi să apuce să scoată o vorbă: Iar scumpa ta soţie este la fel de frumoasă ca întotdeauna.

Dădu mâna şi cu Sabina, apoi adăugă:

— Stimată doamnă McCallum, mă bucur nespus că l-aţi putut însoţi pe soţul dumneavoastră.

— Vă mulţumesc, domnule Montgomery.

— Ei, Darrell, cum se anunţă congresul? întrebă Matthew, reuşind să-şi revină cât de cât de pe urma acestei primiri furtunoase.

— Nici că s-ar putea ca lucrurile să stea mai bine! mai ales din moment ce ai fost de acord să ni te alături. Suntem cu toţii încântaţi să te avem printre noi şi aşteptăm cu nerăbdare să auzim ce ai de spus.

Ridicând o sprânceană, Matthew le aruncă soţiei şi fiului său o privire ce părea să spună: „Mă bucur că *el* e atât de sigur că am ceva de spus!”

— Ultima carte pe care-ai publicat-o a făcut senzaţie, continuă Montgomery. E un concept care le pune pe gânduri. Lansarea cărţii a coincis perfect cu înscrierea la congres. Nici că se putea nimeri mai bine!

— Nu cred că îl cunoşti pe fiul meu, replică Matthew. Tad, ţi-l prezint pe Darrell Montgomery, organizatorul congresului. Darrell, acesta este fiul meu, Tad McCallum.

— Încântat de cunoştinţă, spuse Tad, dând mâna cu Montgomery.

— Aşijderea! exclamă acesta. Să înţeleg că putem conta şi pe participarea dumitale?

— Fiul meu lucrează la WNS, interveni Matthew.

— Jurnalist, deci! Va trebui să-mi măsor cuvintele în preajma dumitale!

— Nu aveţi de ce să vă faceţi griji, râse Tad. Sunt doar un simplu traducător.

— Un traducător al cărui articol despre congres va fi distribuit agenţiilor de presă din întreaga lume, preciză Matthew.

— Păi atunci *chiar* că trebuie să fiu atent la ce spun!

— Mă voi rezuma la relatarea obiectivă a evenimentelor, domnule Montgomery, spuse Tad. Nu sunt un jurnalist propriu-zis. Uneori sunt detaşat în Europa pentru simplul fapt că vorbesc limba germană.

— Minunat! exclamă exuberant Montgomery. Sunt încântat că aţi venit tustrei. Va fi un congres pe cinste!

— L-ai văzut cumva pe Aviz-Rabin? întrebă Matthew.

— Pe Aviz-Rabin?... A, prietenul vostru din Israel! Nu, nu ştiu să fi sosit încă.

— Îţi mulţumesc că l-ai invitat şi pe el să ia cuvântul. Perspectiva sa de evreu creştin este inestimabilă. Sunt sigur că n-ai să fii dezamăgit.

— La cât de călduros mi l-ai recomandat, cum aş fi putut să refuz? Iar acum, veniţi, vreau să vă fac cunoştinţă cu câteva persoane!

De îndată ce se aflase de sosirea lui Matthew McCallum şi a misterioasei sale soţii ce emana atâta graţie şi prestanţă, în jurul lor începuse să se strângă tot mai multă lume. Cei doi soţi strângeau mâinile ce li se întindeau în timp ce Montgomery încerca să îşi croiască drum prin mulţime. Tad mergea în urma grupului tot mai mare de admiratori, bucuros să observe de aproape adânca stimă ce li se arăta părinţilor săi în cadrul comunităţii creştine.

Darrell Montgomery se număra printre cei mai celebri lideri evanghelici din America. Carismatic, înalt, chipeş, bronzat, înzestrat cu o siguranţă de sine şi o francheţe incurabile, acesta extinsese organizaţia evanghelică pe care o conducea mult dincolo de graniţele campusurilor şcolare şi studenţeşti în care îşi începuse activitatea cu vreo douăzeci de ani în urmă. În prezent, organizaţia se putea lăuda chiar şi cu o editură, în cadrul căreia Montgomery însuşi publicase mai multe bestselleruri, şi cu o reţea de comunicaţii ce cuprindea întregul mapamond. Ţelul său fusese dintotdeauna să salveze oile rătăcite de pe toate continentele şi din toate naţiunile şi, în ultimii ani, organizaţia nu precupeţise niciun efort în a vesti Evanghelia fiecărei fiinţe de pe faţa pământului.

Imediat după căderea Zidului Berlinului şi dezintegrarea Uniunii Sovietice, Montgomery demarase pregătirile pentru organizarea acestui congres în capitala noii Germanii şi spera ca acest rod al minţii sale să se bucure de un răsunet asemănător convenţiei de la Lausanne şi proiectului Evanghelizare 2000, deschizând calea grupărilor evanghelice către îndelung inaccesibilul bloc răsăritean. Darrell Montgomery se implicase trup şi suflet în

organizarea evenimentului, nutrind speranţe mari în privinţa rezultatelor ce se vor obţine în urma celor două săptămâni de convorbiri.

După o oră şi jumătate, când Matthew şi Sabina ajunseră în sfârşit în camera lor şi Tad în a lui, soţii McCallum erau aproape epuizaţi. Matthew se prăvăli pe pat, slobozind un oftat ce putea fi uşor confundat cu un geamăt. De cum îi întâlnise, Montgomery turuise întruna, copleşindu-i cu instrucţiuni.

— Poate c-ar fi trebuit să venim de dimineaţă, înainte să sosească grosul participanţilor, râse Sabina. Atunci ne-am fi putut ascunde în cameră!

— Poate c-ar fi fost mai bine să ne cazăm la alt hotel, cât mai departe de acesta! îi ţinu Matthew isonul, zâmbind ostenit.

— În fine, bine c-am trecut şi peste asta!

— Un lucru e sigur: Darrell a invitat toate personalităţile comunităţii creştine, spuse Matthew întinzându-se cu un oftat de plăcere.

— Şi tu eşti una dintre vedetele principale, mustăci Sabina. Ce mândru ar fi tatăl tău!

— Sunt un invitat ca oricare altul. Nu mă mai lua peste picior!

— Ei, hai c-ai văzut şi tu sclipirea din ochii lui Darrell când ne-am întâlnit în holul hotelului!

— L-ai vrăjit cu frumuseţea ta, glumi Matthew.

Sabina izbucni în râs.

— Ei, asta-i bună!

— Eşti la fel de frumoasă ca în ziua în care te-am cunoscut.

— Acum ştiu sigur că minţi. Ia nu mai încerca să schimbi subiectul! insistă Sabina, bucurându-se în sinea sa de stima ce i se arăta soţului ei la fel de mult cum o făcuse cu puţin timp în urmă Tad.

Mai târziu în după-amiaza aceea, sosi la Berlin şi Iosif Aviz-Rabin, vechiul lor prieten, şi cei patru petrecură seara

împreună, depănând amintiri şi încercând să recupereze anii de când nu se mai văzuseră.

Dimineaţa următoare, sala mare din centrul de conferinţe situat pe Leitzenburger Straße, vizavi cu hotelul Westmark, era plină ochi, în timp ce Darrel Montgomery se îndrepta cu pas hotărât spre podium, cu faţa luminată de un zâmbet larg, făcând cu mâna mulţimii care aplauda.

— Vă urez tuturor un călduros bun venit, începu el când zarva se domoli. Voi toţi, lideri religioşi care aţi venit cu această ocazie la Berlin, veţi avea privilegiul de a lua parte la o adunare creştină cum n-a mai fost alta în istorie. Căci, pentru prima dată în istorie, ne aşteaptă zile – şi poate chiar ani – în care vom avea oportunitatea fără precedent de a propovădui cuvântul Evangheliei în noi regiuni ale globului. Acesta este motivul pentru care ne-am întrunit acum aici – pentru a discuta modul în care ar trebui să acţioneze Biserica în această nouă ordine mondială în mijlocul căreia ne-am trezit brusc cu toţii.

În timp ce asculta, Matthew se întreba cu ce, oare, ar putea contribui el la dezbaterile acestei adunări. Se îndoia că principiile de natură lăuntrică şi personală pe care încerca să pună accent în cărţile sale – preluate, în mare parte, din jurnalele baronului von Dortmann – ar constitui un subiect de mare interes într-o împrejurare ca aceasta.

O oră mai târziu, Tad, Matthew, Sabina şi Iosif se ridicară cu toţii în picioare. În capătul opus al sălii, Matthew zărise un chip cunoscut. Un bărbat pe care sperase de mult să-l întâlnească. O figură proeminentă în cercurile germane religioase şi politice, cu contacte sus-puse la Bonn şi o reputaţie solidă în comunitatea evanghelică, Gentz Raedenburg nu părea a fi adeptul „evanghelizării prin satelit” şi deci constituia o curioasă notă discordantă faţă de însufleţitul discurs pe care tocmai îl ascultaseră.

Darrell pare, *într-adevăr*, *să fi adus laolaltă persoane dintre cele mai diferite*, îşi spuse Matthew.

Văzându-l pe Raedenburg, Matthew începu să cugete

mai profund la noua politică a Europei şi la măsura în care noile teritorii libere se pretau la evanghelizare. *De fapt*, se întrebă el, *în ce măsură se intersectează evanghelismul cu vederile politice ale unui individ*? *Oare noua ordine mondială presupune o nouă abordare şi în planificarea strategică creştină*?

Umplându-şi traista cu şi mai multe întrebări la care încă nu avea niciun răspuns, Matthew înainta îngândurat spre ieşire împreună cu soţia şi fiul lui, surd la tot ceea ce se întâmpla în jurul său.

26
Ministrul Apărării împletite şi fostul şef al KGB-ului

Moscova

Deşi actualul ministru rus al Apărării colaborase în repetate rânduri cu fostul şef al KGB-ului, între cei doi nu se închegase niciodată o relaţie apropiată. Erau tovarăşi de partid şi nimic mai mult. Or, acum, circumstanţele necesitau o alianţă mai strânsă.

La drept vorbind, Desiatovski nu ştia dacă se poate încrede în Bolotnikov. Ei bine, acum era timpul să se dumirească.

Avea nevoie de oameni experimentaţi care să-i fie loiali. Se înconjurase deja de un număr redutabil de aliaţi şi acum considera că a venit vremea să îl coopteze şi pe fostul şef al KGB-ului în rândurile acoliţilor săi. Trebuia să afle ce tabără va alege Bolotnikov la momentul decisiv.

Şi, până atunci, ajutorul acestuia era bine-venit.

— A, bine ai venit, tovarăşe Bolotnikov! exclamă ministrul Apărării când fostul şef al KGB-ului intră în biroul său. Ei, şi cum te împaci cu noua... ăă... cu noua dumitale funcţie din cadrul guvernului?

— Totul e bine, cu excepţia unor mici probleme de acomodare, răspunse precaut Bolotnikov. Dar vă asigur că nu e nimic insurmontabil, tovarăşe ministru.

— Mă bucur să aud asta.

Leonid Bolotnikov se pricepea de minune să îşi studieze atât adversarii, cât şi aliaţii, să îi „citească”, să le ghicească intenţiile şi obiectivele. Fără acest înnăscut simţ al observaţiei nu ar fi reuşit să urce pe culmile ierarhiei KGB-ului. Şi nici să se numere printre puţinii care se strecuraseră în noul guvern neprejudiciaţi de vechea lor reputaţie. Majoritatea foştilor săi colegi de breaslă nu fuseseră atât de norocoşi.

La cei cincizeci şi şase de ani ai săi şi o înălţime de 1, 90 m, Bolotnikov era încă un bărbat cu o forţă redutabilă, cu umerii laţi, braţele puternice şi părul încă negru, cu doar câteva fire cărunte. Se înrolase în armata sovietică la optsprezece ani şi, după 1956, când se distinsese în timpul revoluţiei ungare, cariera lui avusese o evoluţie spectaculoasă. În 1968, când a avut loc invazia Cehoslovaciei, era deja comandant de divizie, un bărbat extrem de tânăr pentru o astfel de funcţie – deşi, având în vedere predilecţia Kremlinului de a numi octogenari în funcţiile de conducere, o astfel de excepţie era practic irelevantă. La scurtă vreme după aceea, Bolotnikov a devenit membru al Politburoului, o promovare obţinută prin mijlocirea mentorului său, răposatul ministru al Apărării Dmitri Ustinov, unul dintre predecesorii lui Desiatovski. Văzând în Bolotnikov unul dintre viitorii lideri ai patriei-mamă, Ustinov nu a pregetat să-l recomande pe protejatul său pentru preluarea şefiei KGB-ului în 1978, atunci când postul a devenit vacant.

Deşi Desiatovski fusese ani de zile coleg cu Bolotnikov în cadrul Politburoului, aceasta era prima lor întâlnire privată. Încă nu înţelegea pe deplin cum de reuşise Bolotnikov s-o scoată la capăt în tumultuoşii ani ’80, la sfârşitul cărora majoritatea agenţilor KGB au căzut brusc în dizgraţie. Ei, dar el, în calitate de şef, probabil că se afla în posesia unor informaţii care ar fi putut doborî pe oricine. *I-o fi avut cu ceva la mână atât pe Gorbaciov*, *cât şi pe Elţîn*, gândi Desiatovski, *şi asta i-a asigurat o trecere lină prin dezintegrarea URSS-ului şi tranziţie*.

În timp ce şedea în faţa superiorului său, rotiţele din creierul lui Bolotnikov se învârteau la fel de repede ca ale acestuia. Mai nou, nu era rus care să nu aibă intenţii ascunse. Oare care or fi fost intenţiile lui Desiatovski? Bolotnikov hotărî să aştepte – va fi numai ochi şi urechi – şi să vadă cum vor evolua lucrurile.

— Un fost colaborator de-al dumitale, continuă

Desiatovski, unul dintre vechii dumitale aghiotanţi, dacă nu mă înşel, îmi dă niscaiva bătăi de cap.

Bolotnikov schiţă un zâmbet.

— Ştiu foarte bine la cine vă referiţi. Am înţeles că încearcă să părăsească ţara.

— Aşa o fi. Dar deocamdată e încă aici şi mă filează pe mine.

— Şi credeţi că aş putea să vă fiu cumva de ajutor în această privinţă?

— A fost unul dintre cei mai buni agenţi ai KGB-ului.

— Între timp am pierdut legătura cu el – ştiţi şi dumneavoastră cât de mult s-au schimbat lucrurile de când s-a format Comunitatea Statelor Independente. Eu am revenit în armată, dar individul de care vorbiţi a fost mai puţin norocos, să zic aşa.

Bolotnikov tatona terenul. Nu avea de gând să-şi dea frâu liber la limbă înainte de a fi aflat care erau intenţiile lui Desiatovski.

— Înţeleg, spuse ministrul. Ştiu că se află într-o situaţie grea. Poliţia îl anchetează chiar în momentul de faţă pentru *crimele* comise pe când lucra la KGB – sper să nu-mi iei cuvintele în nume de rău.

— Nicidecum.

— Totuşi, poliţia încă n-a reuşit să pună mâna pe el. Asta deşi individul se află încă în ţară – chiar în Moscova, din câte ştiu.

— Aşa am auzit şi eu, încuviinţă Bolotnikov.

— Cât timp se află în libertate, persoana cu pricina poate periclita nişte negocieri de o natură extrem de delicată în care sunt angajat în momentul de faţă.

— Să înţeleg că încearcă să vă submineze *planurile*?

— Fără doar şi poate.

— Atunci trebuie oprit numaidecât.

— Exact.

— Încep să înţeleg unde bateţi, tovarăşe ministru. Şi ziceţi că este căutat de poliţie?

— Fără niciun rezultat! Iertat să-mi fie, dar vremurile s-au...

Desiatovski făcu o pauză, cercetându-şi cu atenţie interlocutorul.

— Îmi permiţi să îţi vorbesc deschis, tovarăşe Bolotnikov?

— Chiar vă rog, răspunse acesta, înclinând din cap.

— După cum spuneam, continuă Desiatovski, vremurile s-au schimbat. În astfel de chestiuni, actuala poliţie – şi sper că îmi veţi ierta francheţea – nu are nici pe departe eficacitatea organizaţiei pe care o conduceai dumneata odinioară. Agenţii KGB ştiau cum să rezolve problemele rapid şi eficient – *dacă* înţelegi ce vreau să zic.

Era clar că Desiatovski tatona, la rândul său, terenul, încercând să afle poziţia interlocutorului său.

Şi Bolotnikov era conştient de asta.

În colţul gurii, îi apăru un surâs schiţat. Poate că îl judecase greşit pe ministru. Din ceea ce auzise, părea că ei doi s-ar putea înţelege de minune.

— Da, cred că înţeleg, răspunse el zâmbind. Şi mă simt flatat de vorbele dumneavoastră.

— Poliţia nu ştie că individul are două domicilii – deşi e clar ca lumina zilei chiar şi pentru un neavenit ca mine!

— Şi acum sunt pe urmele lui?

— Da, dar degeaba.

— Şi de ce nu le indicaţi dumneavoastră pista corectă?

— Nu pot să mă implic personal în chestiunea asta, nu înţelegi? Ne aflăm într-o situaţie extrem de... delicată în momentul de faţă. Tocmai de aceea am apelat la dumneata. Mai ţii cumva legătura cu vechile dumitale *contacte*? Crezi că ai putea să mă ajuţi?...

— Am să văd ce pot să fac, răspunse Bolotnikov pe un ton reţinut.

— Te simt reticent.

— În vremurile acestea, situaţia este delicată pentru noi toţi, tovarăşe ministru. Fiecare dintre noi trebuie să se

mişte cu prudenţă în noul regim. Realizaţi, de bună seamă, că eu însumi, în calitate de fost şef al KGB-ului, mă pot confrunta cu anumite pericole dacă fac un pas greşit.

— Înţeleg perfect. Şi da, ai dreptate – trăim vremuri grele, în care trebuie să fii precaut şi să îţi alegi alianţele şi prieteniile cu mare discreţie.

Se lăsă o tăcere grea, încărcată de cuvinte nespuse. În mod clar, ambii bărbaţi cugetau adânc la implicaţiile conversaţiei. Dacă ar fi să se creeze o alianţă între ei, aceasta nu ar fi una bazată pe încredere reciprocă, ci pe faptul că fiecare vedea în celălalt o cale de a-şi atinge propriul obiectiv.

— Spune-mi, tovarăşe Bolotnikov, întrerupse într-un sfârşit tăcerea Desiatovski, ce crezi *dumneata* despre noul regim?

— Este o întrebare complexă, tovarăşe ministru.

— Să înţeleg că nu ai curajul să răspunzi?

Bolotnikov îşi îngustă aproape imperceptibil ochii, apoi surâse. Era o provocare îndrăzneaţă – care îl atrăgea în mod irezistibil. Va aştepta să vadă ce are de spus Desiatovski.

— Vremurile s-au schimbat, răspunse el într-un târziu. Nimeni nu poate nega acest lucru. Nici chiar eu. Şi, cu toate acestea, n-ai cum să nu te întrebi dacă schimbarea a fost una pozitivă... sau una negativă pentru patria-mamă.

Erau exact cuvintele pe care sperase să le audă Desiatovski. Se pare că avusese dreptate în privinţa lui Bolotnikov.

— Să înţeleg că eşti *nemulţumit de* actualul curs al evenimentelor?

Era o provocare şi mai îndrăzneaţă.

— *Nemulţumit* sună parcă prea categoric.

— Aşa e. Şi totuşi, n-am să folosesc o exprimare mai vagă. Ei, care ţi-e răspunsul?

Fu rândul lui Bolotnikov să îşi cântărească pentru ultima dată opţiunile. Nu stătu mult pe gânduri.

— Atunci permiteţi-mi să vă dau un răspuns parţial. Da, poate că sunt, într-adevăr, aşa cum v-aţi exprimat dumneavoastră, nemulţumit.

Era tot ce voia să audă Desiatovski. Ministrul înţelesese perfect conotaţia vorbelor lui Bolotnikov.

— În acest caz, poate c-ai fi curios să afli *de ce* consider necesar ca fostul dumitale subordonat să fie oprit.

— O, da – foarte curios!

— Înainte de toate, ce zici de încă un pahar de votcă? E o poveste destul de lungă.

27
Variaţii de la adevăr

Berlin

Matthew, Tad şi Iosif îşi petrecură următoarea dimineaţă asistând la discursuri şi participând la toate seminarele organizate în cadrul congresului.

Sabina luă, la rându-i, parte, împreună cu soţul şi fiul ei, la conferinţa matinală pe tema „Rolul ce le revine liderilor religioşi în ceea ce priveşte fructificarea nou-createlor oportunităţi de evanghelizare”, dar nu reuşi nicicum să se concentreze asupra dezbaterilor, gândurile zburându-i în cu totul alte direcţii.

— *Suntem cu adevărat încrezători*, spunea vorbitorul, *în faptul că Dumnezeu va săvârşi lucruri minunate şi remarcabile printre noi pe parcursul acestor două săptămâni*. *Sunt convins că ne aflăm la una dintre marile răscruci ale existenţei umane*, *în faţa unei oportunităţi epocale de a împlini Marea Poruncă divină*. *Cât de privilegiaţi suntem să ne numărăm printre cei ce au trăit să vadă cu ochii lor evenimentele acestei epoci*!

Discursul nu trezea în mod deosebit interesul Sabinei. *Cât de diferit ar fi abordat subiectul papa*!

Începu să rederuleze în minte frânturi din conversaţiile avute cu tatăl ei în timpul războiului. Pe vremea aceea, reşedinţa Dortmann era mai mereu plină de refugiaţi evrei.

Într-o zi, îl întrebase pe tatăl ei de ce familia lor nu depune mai multe eforturi pentru a împărtăşi credinţa creştină oaspeţilor lor. Baronul zâmbise gânditor şi apoi o invitase să îl însoţească la o plimbare prin grădină.

Sabina zâmbi amintindu-şi. Fusese una dintre cele mai memorabile discuţii purtate vreodată cu tatăl ei. Şi-o amintea mereu cu mare drag. Acela fusese unul dintre ultimele momente de profundă apropiere spirituală trăite alături de tatăl ei la *Lebenshaus*.

— Sabina, scumpa mea, începuse baronul în timp ce coborau povârnişul lin spre *Der Fruhlingsgarten*, aceasta este una dintre cele mai importante întrebări pe care trebuie să şi le pună un creştin, o întrebare la care – din păcate! – copiii lui Dumnezeu nu reflectă în mod serios, cu evlavia cuvenită.

Baronul făcu o pauză şi Sabina aşteptă. Cum se întâmplase de atâtea ori în trecut, ştia că tatăl ei o va călăuzi cu blândeţe pe cărările gândirii spre înţelegerea profundă pe care şi-o dorea.

— Poate crezi, copilă, că ar trebui să le vorbim mai mult oaspeţilor noştri despre credinţa creştină? întrebă el într-un târziu.

— Cred că ar fi bine, răspunse Sabina.

— *De ce* ar fi bine?

— Fiindcă ei nu ştiu că Iisus a fost Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul lor.

— Şi trebuie să le-o spunem noi?

— Din moment ce Dumnezeu i-a trimis la noi, nu este, oare, de datoria noastră să le spunem adevărul?

— *Este* aceasta o răspundere pe care ne-o dă Dumnezeu?

— Bine, dar nu trebuie să li se spună care este adevărul?

— Nu cred că trebuie neapărat să li se *spună*. Deşi, de bună seamă, în cele din urmă, trebuie să descopere şi ei acest adevăr.

— Nu este acelaşi lucru?

— Nici pe departe.

— Bine, dar cum să afle că Iisus este Fiul lui Dumnezeu, dacă nu li se spune?

— Ai pus punctul pe „i”, scumpa mea.

Sabina surâse din nou, amintindu-şi metoda genială a tatălui ei de a o călăuzi spre o concluzie printr-o serie de întrebări bine gândite. Baronul fusese un om extrem de înţelept şi Sabina era convinsă că nici chiar acum, la o

vârstă înaintată, nu ajunsese să descopere tot ceea ce îi dezvăluise Tatăl ceresc acestui bărbat remarcabil în timpul fiinţării sale pământeşti.

Abia aştepta să îşi revadă părinţii când propriu-i pelerinaj pe acest pământ va fi ajuns la sfârşit!

Pe podium, oratorul îi dădea mai departe cu discursul său.

— *Aşadar*, *noi – noi*, *dragi prieteni*! – *ne aflăm în dreptul unei răspântii*. *Nouă ne stă în putere*, *mai mult ca oricăror alţi creştini din istorie*, *să îndeplinim porunca lui Cristos*: „*Duceţi-vă în toată lumea şi propovăduiţi Evanghelia la orice făptură*". *Ne aflăm aici deoarece ne uneşte măreţul ţel de a propovădui Evanghelia în toate cele patru zări ale lumii*.

Sabina şi tatăl ei au mers o vreme în tăcere, adâncindu-se tot mai mult în încântătoarea Grădină a Primăverii.

— Se pare că întrebarea e, mai degrabă: cum ajungem să descoperim adevărul? zise într-un târziu baronul.

— Nu mi-am pus niciodată întrebarea în această formă, dar ai dreptate: totul poate fi redus, într-adevăr, la asta, răspunse Sabina care, deşi încă tânără, începea deja să gândească aşa cum o învăţase tatăl ei.

Baronul tăcu preţ de o clipă, formulându-şi în gând următoarea întrebare.

— Spune-mi, Sabina, *tu* cum ştii că Tatăl tău ceresc te iubeşte? Să fie, oare, pentru că aşa te-am învăţat eu şi mama ta?

— Nu... nu cred.

— Şi atunci, cum de *ştii*?

— Am învăţat să îi simt personal iubirea pe măsură ce-am crescut. Am descoperit ce fel de Tată este Dumnezeu.

— Mama ta şi cu mine ţi-am vorbit despre Dumnezeu, dar tu ai descoperit iubirea Lui de una singură, nu-i aşa?

— Da, aşa este.

— Şi exact acesta este şi răspunsul la întrebarea ta: fiecare om trebuie să facă singur această descoperire.

— Te-am auzit de multe ori spunând asta, papa.

— Orice adevăr trebuie descoperit şi înţeles din *interior*. Nimic din ceea ce vine *din exterior* nu inculcă adevărul în mintea omenească. Ceea ce vine din afară poate fi perceput drept informaţie, dovadă faptică – dar nu adevăr. Adevărul vine doar din interior.

— Bine, dar să-i luăm, de pildă, pe cei ce nu îl cunosc pe Dumnezeu. Pentru a-i ajuta să-L descopere singuri, nu trebuie să începem prin a le vorbi despre El? Eu, de exemplu, am ajuns să descopăr singură adevărurile mai profunde despre Dumnezeu pentru că *tu* mi-ai vorbit despre El.

— Eu *nu* cred că îi ajutăm pe oameni să înceapă procesul descoperirii lui Dumnezeu vorbindu-le despre El. Aşa cum nu cred nici că tu ai ajuns să descoperi adevărurile mai profunde despre Dumnezeu doar fiindcă eu ţi-am vorbit despre El.

— Atunci cum de am descoperit acele adevăruri?

— Asta am să te las să descoperi singură. Dacă te gândeşti îndeajuns de mult la asta, ai să vezi că răspunsul este unul cât se poate de simplu.

Amintirea aduse din nou un zâmbet pe chipul Sabinei. Nu a trecut mult până să înţeleagă la ce se referea tatăl ei – că nu atât *vorbele*, cât *ţinuta lui morală* şi faptul că el constituise mereu *un model de viaţă trăită în credinţă* fusese ceea ce o propulsase în propria călătorie spirituală pe nesfârşitele cărări ale descoperirii.

În timp ce Sabina se adâncea în trecut, bărbatul de pe podium îşi continua cu înflăcărare pledoaria:

— *Fraţi şi surori*, *vă daţi seama ce impact uriaş am putea exercita în momentul de faţă*? *Uşile din întreaga lume stau deschise în faţa noastră şi*, *în curând*, *graţie eforturilor noastre*, *o mare mulţime va dobândi viaţa veşnică*. *Vom trimite echipe de misionari în Est*. *Vom duce milioane de cărţi şi de broşuri în regiuni unde Evanghelia n-a fost cunoscută până acum*. *Nu va mai trebui să ne furişăm cu*

câte o carte ascunsă în bagaje. *Acum vom trimite în Est camioane întregi de Biblii*!

— Bine, dar eşti şi tu de părere că creştinii îi pot ajuta pe oameni să-L cunoască pe Dumnezeu, nu-i aşa, papa? îl întrebase Sabina pe baron în timpul acelei plimbări prin grădină.

— Desigur.

— Dar asta nu neapărat vorbindu-le despre El?

— Exact. A vorbi despre Dumnezeu poate fi uneori benefic, dar nu rezolvă mare lucru. Nu, Sabina, nu *vorbele* sunt mijlocul prin care îi putem ajuta să pornească pe calea descoperirii şi a creşterii spirituale pe cei ce nu cunosc iubirea Tatălui.

— Bine, dar tu le-ai vorbit despre Dumnezeu lui Matthew şi lui Thaddeus.

— Aşa este.

— Şi asta le-a trezit interesul.

— Dar oare asta se datorează *vorbelor* mele?

Sabina îşi încreţi nedumerită fruntea.

— Sper din tot sufletul şi mă rog în fiecare zi ca Matthew şi Thaddeus să fi pornit pe calea descoperirii şi să-şi dorească să afle singuri adevărul despre Dumnezeu, adăugă baronul. Totuşi, chiar dacă acest lucru ar fi adevărat, nu *vorbele* mele au declanşat procesul, ci ceva de cu totul altă natură – acel lucru de care îţi spuneam adineauri că am să te las să îl descoperi singură. Ştii la ce mă refeream?

— Cred că da, papa.

— Matthew observase deja ceva la *tine* şi atât el, cât şi tatăl lui au observat ceva la familia şi la căminul nostru – ceva diferit în modul nostru de viaţă, în felul nostru de a fi. *Aceasta* este scânteia care aprinde focul credinţei – *ceea ce văd necredincioşii în caracterul oamenilor lui Dumnezeu*.

— Înţeleg.

— Şi un rol la fel de important îl au, desigur, rugăciunile noastre, adăugă baronul. Ne-am rugat atât pentru Matthew,

cât şi pentru Thaddeus, nu-i aşa?

Sabina încuviinţă din cap.

— Dacă într-o bună zi vom afla că Matthew şi Thaddeus au hotărât să devină fii ai Tatălui – şi sunt convins că aşa va fi – această convertire va fi fost făcută posibilă, mai presus de toate, de *rugăciunile* noastre şi de *modelul nostru de viaţă*.

În timp ce asculta discursul aşezat în rândul publicului, Matthew se întreba care ar trebui să fie rolul său în cadrul evenimentelor din săptămâna în curs. Încă nu ştia ce contribuţie ar trebui să aducă – sau dacă era cazul să aducă vreuna.

Şi el se gândea la tatăl Sabinei. Cunoştea ideile şi perspectivele spirituale ale baronului von Dortmann mai bine decât oricare altul şi, din anumite puncte de vedere, poate chiar mai temeinic decât soţia sa. Dedicase ani întregi efortului de a aduce cugetările socrului său la cunoştinţa publicului larg. Considerase mereu că este de datoria lui să transmită moştenirea spirituală a baronului generaţiilor viitoare.

Şi acum, iată-l invitat la un congres la care participau lideri creştini din întreaga lume. Să fie, oare, acesta momentul de a ţine o cuvântare şi de a încerca să comunice ceea ce le-ar spune baronul celor prezenţi, dacă ar fi avut ocazia să discute cu fiecare în parte în grădina lui de trandafiri?

Matthew ştia prea bine că baronul se rugase ani de zile pentru unificarea Germaniei şi pentru vitalitatea spirituală a naţiunii germane. Ca susţinător al ideilor acestuia, care ar trebui să fie actualul său rol în cadrul congresului? Cum să acţioneze drept purtător de cuvânt al baronului în ţara acestuia în această nouă epocă? Spre deosebire de Matthew, care încă nu găsise niciun răspuns la dilemele sale, vorbitorul de pe podium trăgea deja concluziile finale.

—... *n-am trecut cu vederea nici cel mai mic detaliu*. *Peste o săptămână* şi *ceva*, *când se va termina acest*

congres, *veţi pleca echipaţi cu strategii concrete pe care le puteți transmite imediat celor din parohiile voastre pentru a împlini ceea ce eu consider că este menirea noastră în această nouă eră*: *propovăduirea Evangheliei în întreaga lume*.

Când conferinţa luă sfârşit, Sabina, cu gândul încă la trecut, se retrase în cameră.

După o pauză de treizeci de minute, Tad asistă la o dezbatere sub genericul „Noua ordine mondială – aliat sau duşman al Evangheliei?”, în timp ce tatăl său luă parte la un simpozion pe tema „Strategii practice în Europa zilei de azi”.

Cei trei bărbaţi se întâlniră din nou cu Sabina la prânz, ocazie cu care Matthew studie programul congresului şi discută cu fiul său despre evenimentele la care puteau participa pe parcursul după-amiezii.

La un moment dat, Sabina, care fusese neobişnuit de tăcută în timpul mesei, îi anunţă că are de gând să facă o plimbare până la fostul ei apartament.

— Nu vrei să te însoţesc? o întrebă Matthew. Nu ard de nerăbdare să mă întorc la congres.

— Nu, răspunse Sabina, zâmbind gânditoare. Simt nevoia să petrec puţin timp singură.

— Este totul în regulă? o întrebă Matthew, cu vădită îngrijorare în glas.

Sabina încuviinţă din cap.

— M-am gândit mult la tatăl meu.

— Şi eu la fel.

— Amintirile m-au răscolit şi încă sunt multe lucruri cu care-mi vine greu să mă împac. Unul dintre ele este faptul că n-ai obţinut niciun răspuns concret privitor la *Lebenshaus*. Abia acum realizez cât de mult sperasem s-o revăd. Gândul că asta nu se va întâmpla niciodată sau, chiar mai rău, că *Lebenshaus* poate că nici nu mai există este greu de acceptat.

— Înţeleg, murmură Matthew.

Cei doi soţi se sărutară şi Sabina porni spre ieşire pentru a face o plimbare pe străzile Berlinului, iar Matthew, Tad şi Iosif se îndreptară spre una dintre sălile de conferinţă ale hotelului pentru a participa la dezbaterea pentru care optaseră.

La capătul coridorului, Matthew se opri şi, aruncând o privire în spate, după soţia lui, care tocmai ieşea din hotel, rosti în gând o rugăciune pentru ea. Ştia că nu va putea înţelege niciodată pe deplin ce înseamnă *să fii* german. Aceasta era o ţară complexă, cu un popor complex care încă nu ştia foarte bine care ar trebui să fie rolul şi poziţia sa în comunitatea mondială.

Germania se îmbarcă într-o nouă eră, gândi Matthew. Iar asta pesemne că reprezenta un proces mult mai dificil decât îşi închipuise el. Toţi germanii trebuiau să treacă prin această schimbare la faţă, fiecare în felul său. Ştia cum va proceda Sabina – va căuta să privească lucrurile din perspectiva tatălui ei, adică va încerca să afle voia Tatălui ceresc. Şi apropo de adaptarea la schimbare, în toţi aceşti ani se întrebase oare ce s-o fi ales de...

Nu-şi duse gândul până la capăt.

Ei, *asta-i bună*! îşi spuse el, râzând în sinea lui. Nu se mai gândise de ani de zile la vechiul său duşman şi nici acum nu avea de gând să-şi irosească timpul gândindu-se la el!

Făcu stânga-mprejur şi porni grăbit în urma fiului său. Venise vremea să îşi îndrepte atenţia spre politica noii epoci, noua ordine mondială şi oportunităţile pe care le prezentau ambele pentru lumea creştină.

Aproape în acelaşi moment, Sabina se trezi la rândul ei năpădită de un val similar de nostalgie supărătoare. Brusc, printre amintirile plăcute despre tatăl ei, *Lebenshaus* şi prima vizită făcută de Matthew la moşie se strecurase nepoftit un alt chip din trecut ce ameninţa să arunce un nor negru peste gândurile ei.

Acesta era un alt aspect legat de întoarcerea ei la Berlin

la care până acum evitase să se gândească – neplăcutul fapt că acesta era locul în care îl văzuse ultima dată pe *el*.

Nu era exclus să fie şi acum aici!

Deşi trecuseră zeci de ani de la ultima lor întâlnire, Sabina se cutremura şi acum la gândul că – prin absurd! – drumurile lor s-ar putea încrucişa din nou.

28
A fi sau a nu fi... loial?

Ar fi eronat să spunem că el nu se mai gândise la ea, căci gândurile îi zburau şi acum la Sabina şi asta deloc sporadic. Dar zilele în care tânjea după iubirea ei se topiseră de mult în amintire, la fel ca imaginea chipului ei dispărând într-un mormânt gol de lângă Zidul Berlinului în urmă cu aproape treizeci de ani.

Ei, dar câte dorinţe adormite nu s-ar fi trezit în inima lui chiar şi acum, la şaptezeci şi doi de ani, dacă ar fi ştiut că femeia la care râvnise toată viaţa cu o patimă feroce se afla la nici trei kilometri de el!

Totuşi, în momentul de faţă nu-i stătea gândul la iubirea din tinereţe, ci la politică. La trecutul recent... şi la soarta pe care s-ar putea s-o aibă în curând.

Peisajul politic se schimba cu repeziciune. Trăise să vadă atât începutul comunismului în Germania, cât şi sfârşitul lui, şi nimic nu reuşise să-l doboare. Dar cât timp va mai putea rezista în această nouă eră ce se arăta din ce în ce mai puţin binevoitoare faţă de colaboratorii fostului regim? Nu mai era tânăr. Trebuia să joace cu cap puţinii aşi pe care-i mai avea în mânecă... În caz contrar, ştia prea bine ce soartă îl aşteaptă.

Gustav Schmundt era destul de versat cât să recunoască semnele. Ştia câştigătorii şi perdanţii şi ce se întâmpla cu cei ce jucau de partea greşită a gardului politic – gard ce tăia mai abitir ca sârma ghimpată de pe fostul Zid al Berlinului.

Nu era el istoric, dar văzuse destule la viaţa lui pentru a şti că aşa fusese mereu. *Loialităţile şi alianţele sunt lucruri trecătoare pe scena politică europeană*, cugetă el în timp ce înainta cu paşi hotărâţi pe coridor.

Şi când te gândeşti că în urmă cu doar câţiva ani toate aceste clădiri erau practic pustii! Acum se proiecta un nou

sediu al Bundestagului şi el se afla la nicio aruncătură de băţ de acea parte a oraşului în care îi fusese interzis accesul vreme de aproape treizeci de ani, în drum spre biroul provizoriu al cancelarului din Berlin – cancelarul unei Germanii unite!

Da, lucrurile se schimbau cu repeziciune. Or, în aceste împrejurări, trebuia să fii cu ochii în patru, să adulmeci permanent aerul ca să vezi din care parte bate vântul schimbării şi să-ţi păzeşti mereu cojocul.

Loialitatea era, într-adevăr, un lucru trecător. Nu trebuia să ştii multă istorie pentru a realiza acest adevăr dureros. Gustav muncise din greu să ajungă unde se afla azi şi nu avea de gând să se lase tras înapoi de nişte loialităţi nesemnificative. Va face tot ce era de făcut pentru a-şi asigura supravieţuirea. Era o lecţie învăţată de la Korsch pe care nu o uitase niciodată. O cauză căreia îi rămâi loial la momentul nepotrivit poate să-ţi aducă moartea sau încarcerarea, aşa cum se întâmplase cu neghiobul de baron.

În zilele astea, nehotărârea se putea solda foarte uşor cu căderea în dizgraţie. Foştii lideri din Rusia şi Polonia erau acum şomeri sau în închisoare şi acelaşi lucru începea să se întâmple şi cu guvernanţii fostei RDG. Or el refuza să aibă soarta foştilor săi colegi. Nu avea de gând să devină şi el o victimă. Nu se va lăsa călcat în picioare. Da, ştia că actuala sa carieră politică i se datorează lui Kolter. Dar, până acum, se revanşase cu vârf şi îndesat. De la reunificare, îi cântase în strună cancelarului, votând mereu după cum îi cerea acesta. Dar, acum, trebuia să ţină pasul cu realitatea momentului, iar în acest joc...

Gândurile îi fură întrerupte când intră în anticamera cancelariatului.

— *Cuten Tag*, *Herr Schmundt*, îl salută cu răceală secretara. *Wie gent es Ihnen heute*?

— *Sehrgut*, Frau *Wildig*, *danke*.

— Vă rog să luaţi loc. Domnul cancelar stă de vorbă cu

ministrul de Finanţe. Sunt sigură că nu va mai dura decât câteva minute.

Gustav dădu din cap şi se aşeză.

Somptuozitatea noului cabinet al cancelarului îl făcu să mediteze la evoluţia evenimentelor din ultimii ani. Cine să fi crezut că totul se va schimba atât de radical de la o zi la alta? Cei ca el, care urcaseră pe scara ierarhică guvernamentală în anii ’50 şi ’60, erau convinşi că Germania de Est nu se va mai uni niciodată cu cea de Vest. Deşi, în timpul Războiului Rece, guvernanţii de la Bonn ţineau periodic discursuri pro unificare, toţi germanii – şi mai ales cei din RDG – erau convinşi că acelea nu sunt decât vorbe goale. Est-germanii nici măcar nu *îşi doreau* în mod deosebit reunificarea.

Văzuse, într-adevăr, multe la viaţa lui. Văzuse haosul din Germania postbelică. Îşi amintea şi acum dărâmăturile, clădirile bombardate, dezolarea, liniştea mormântală, bătrânele care jeleau în tăcere patria-mamă.

După aceea, urmase ruptura. Ruptura care a făcut ca soarta poporului german să o ia în două direcţii radical opuse.

Datorită reformelor introduse de ministrul Ludwig Erhard, în Republica Federală Germania a avut loc un real miracol economic. În timpul administraţiei Adenauer, Germania de Vest a cunoscut o perioadă de dezvoltare economică de-a dreptul spectaculoasă. Statul a făcut uz de numeroşii săi muncitori calificaţi, industria a înflorit în văile Rinului şi Ruhrului, eficienţa era la cote maxime, iar rata şomajului la cote minime. Din cenuşa amarei înfrângeri suferite în cel de-al Doilea Război Mondial s-au născut noi centre industriale şi reforme agricole care au revitalizat zonele rurale. Drumurile şi aeroporturile au fost reparate, iar oraşele reclădite – noua naţiune trecea printr-un proces de modernizare globală.

Iar cei din Germania de Est nu puteau decât să se uite, cu jind, la toate acestea, întrebându-se de ce nu fuseseră şi

ei la fel de norocoşi, în timp ce se arătau loiali, nu cauzei reunificării Germaniei, ci virtuţilor regimului comunist.

Ei bine, acum era rândul lor! Venise vremea ca Germania de *Est* să cunoască un miracol economic! Căci, într-adevăr, fosta

RDG trecea deja printr-o refacere chiar mai vertiginoasă decât cea care avusese loc în RFG în anii ’50. Să vadă toată lumea din ce aluat sunt făcuţi germanii – *toţi* germanii!

Începu să mediteze la propria-i carieră. Deşi nu se distinsese prin mai nimic ca ofiţer *Stasi*, activitatea în cadrul serviciului secret s-a dovedit a fi o cale cum nu se poate mai potrivită spre periculoasele desişuri ale politicii din RDG. Ascensiunea sa politică a urmat-o aproape imediat pe cea a prietenului şi colegului său Erich Honecker şi, în 1966, a părăsit *Stasi* în favoarea unei funcţii de o proeminenţă satisfăcătoare în ierarhia politică din Germania de Est.

Nu, nu se numărase printre liderii politici din RDG. Era conştient de asta. Când Brejnev sau Gorbaciov veneau în vizită, el nu era invitat să facă parte din comitetul de primire. Totuşi, iluzia puterii era satisfăcătoare şi funcţia sa în guvernul controlat de Moscova îi asigura, fără doar şi poate, un nivel de trai mult mai ridicat decât cel de care se bucurau majoritatea compatrioţilor săi.

În cele din urmă, tocmai faptul că nu s-a distins prin nimic şi că nu şi-a exprimat niciodată incisiv vederile politice s-a dovedit a fi salvarea lui. Cu trei săptămâni înainte de căderea Zidului, Honecker a fost înlocuit cu un alt lider comunist, Egon Krenz, un opozant al schimbării la rându-i. Dar nici acesta n-a avut viaţă lungă ca preşedinte al Consiliului de Stat al RDG şi – culmea! – în ajunul reunificării Germaniei, dintre toţi politicienii est-germani, cancelarul Hans Kolter l-a abordat tocmai pe *el*!

Liderul vest-german ajunsese cumva la concluzia că Schmundt, deşi fusese loial fostului regim, era un politician moderat şi, deci, un om care îl putea ajuta să conducă noul

stat german. Lui Schmundt, pe de altă parte, nici prin cap nu-i trecuse să îl contrazică. Un bărbat de vârsta şi cu trecutul lui nu era în măsură să facă nazuri. Din fericire, Kolter nu părea să aibă cunoştinţă de activitatea sa de ofiţer *Stasi* şi Gustav omisese cu dibăcie să-l informeze despre acest aspect.

Oferta înaintată de Kolter a fost una cât se poate de simplă. Dacă Gustav accepta să îl sprijine şi să renunţe complet la comunism, cancelarul va face uz de influenţa sa pentru ca Schmundt să fie ales în noul Bundestag al Germaniei unite. Avea nevoie de o coaliţie puternică, spusese Kolter, una care să includă şi câţiva dintre liderii cu reputaţie bună din fosta RDG. îl urmărise de ceva vreme, adăugase cancelarul – deşi Gustav nu ştia câte din spusele acestuia erau adevărate şi câte doar simple linguşeli – şi ajunsese la concluzia că el, Gustav Schmundt, ar constitui un real câştig pentru noul guvern.

Acceptând condiţiile cancelarului, Gustav s-a trezit brusc ales – după cum i se promisese – în funcţia de preşedinte al partidului CSDU. Era unul dintre liderii aleşi prin vot democratic în noua Germanie reunificată! Cât de repede se poate schimba soarta omului şi a unei naţii întregi!

Deşi CSDU nu avea un număr mare de susţinători, cele circa şaizeci de locuri de care dispunea pentru a reprezenta în Parlament interesele fostei RDG serveau cât se poate de bine scopurilor lui Kolter. Depăşind cu cel puţin cinci procente pragul electoral de 5% din voturi necesar unui partid pentru ca membrii săi să fie aleşi în Bundestag, soarta şi subterfugiile sistemului parlamentar au făcut ca formaţiunea CSDU să joace un rol hotărâtor în politica Germaniei, având chiar puterea de a-i determina viitorul.

Pe plan internaţional, numele lui nu va fi niciodată atât de cunoscut ca al lui Kolter. Cu toate acestea, Gustav era cât se poate de conştient de puterea sa. De voturile de care dispunea depindea victoria sau înfrângerea celui căruia îi datora actuala sa poziţie, dacă nu chiar şi libertatea.

Gustav Schmundt ajunsese să deţină dreptul de veto. O ştia şi asta îi mângâia orgoliul, chiar dacă rămânea jucătorul din umbră. Nu apărea în lumina reflectoarelor decât sporadic, atunci când se vota vreun proiect de lege important sau se vehiculau prin presă zvonuri false despre iniţierea unei moţiuni de cenzură. În rest, persoana lui era ignorată cu desăvârşire de marele public.

Totuşi, exista cineva care *nu* îl ignora niciodată – chiar bărbatul cu care urma să se întâlnească. Gândul îl făcu să zâmbească.

Vechea zicală era cât se poate de adevărată: Nu e important câţi oameni cunoşti, ci *pe cine* cunoşti. Într-un joc care se baza – o ştia oricine – pe putere şi influenţă, el deţinea tronful. Devenise unul dintre câştigătorii jocului. După ani întregi de anonimat în sectorul estic, iată-l acum în anticamera unuia dintre cei mai puternici oameni din lume, aşteptând să fie linguşit şi flatat în fel şi chip.

Hans Kolter *avea nevoie* de el, de voturile lui, de sprijinul lui. El, Gustav Schmundt, era omul de care depindea reuşita proiectului de lege pe care cancelarul îşi mizase întreaga reputaţie.

Da, Gustav trebuia să admită că îi făcea plăcere gândul că se bucură de o asemenea influenţă şi mai ales că stă în puterea lui să îi dea peste nas acestui vest-german egocentric şi plin de ifose. Faptul că îi era îndatorat cancelarului îi stătuse mereu ca un nod în gât. Kolter era un tip relativ cumsecade, cu un aplomb care făcea deliciul publicului, dar din cale afară de superficial. De la reunificare încoace, popularitatea lui crescuse văzând cu ochii, ajungând să concureze cu Reagan, Gorbaciov, Bush, Thatcher şi Elţîn drept unul dintre principalii lideri mondiali.

Cu toate acestea, Gustav înclina să creadă că dincolo de exteriorul masiv al lui Kolter, nu se ascundea, de fapt, o inimă la fel de mare. Circumstanţele istorice făcuseră din el un erou, dar Kolter nu era un erou care să determine cursul evenimentelor conform propriilor idei şi decizii. *Un erou de*

mâna a doua, îşi spuse Gustav, plin de năduf. *Şi*, *dacă e să ne gândim mai bine*, *poate că nici nu poate fi numit erou*.

Şi, totuşi, iată-l cancelar al Germaniei unite. Omul îşi jucase cărţile cu măiestrie.

Şi dacă un om superficial ca Gustav Schmundt nu reuşea să distingă prea bine iritarea de invidia pe care le simţea, cine să îi interzică această plăcere? Un om de teapa lui nu putea decât să invidieze norocul celui căruia îi era îndatorat şi să aştepte cu o satisfacţie diabolică momentul răzbunării.

În clipa aceea, gândurile îi fură din nou întrerupte de glasul secretarei.

29
Schimbări

Sabina era tăcută şi gânditoare, într-un contrast frapant cu efervescenţa zgomotoasă de pe străzile oraşului. Se gândea la toţi acei ani în care făcuse zilnic naveta din sectorul estic, la metamorfoza emoţională pe care o trăia când trecea dintr-o parte a Berlinului în cealaltă prin punctul de control. Acum, întreaga Germanie de Est trecea printr-o astfel de transmutaţie a caracterului său profund.

Şi, totuşi, acum pietonii nu mai trebuiau să treacă prin acea metamorfoză zilnică. Nu mai existau punctele vamale ce despărţeau cândva vitalitatea de tăcere. În fostul Berlin de Est, nu mai exista nicio stradă mohorâtă, tăcută şi pustie. Peste tot – şi *cu precădere* în fostul sector estic, unde locuitorii se străduiau din răsputeri să recupereze într-un timp record cei patruzeci de ani care îi despărţeau de compatrioţii lor – se construia, era plin de oameni, de maşini, de zarvă şi de agitaţie.

Sabina se duse întâi până la fostul său loc de muncă, o clădire pe cât de masivă, pe atât de banală, a cărei revedere – deşi petrecuse atâtea ore între acei pereţi – nu îi stârni nicio emoţie. Aceea fusese perioada cenuşie a vieţii ei. Perioadă ce luase sfârşit în 1961, în acea minunată dimineaţă de iunie când ieşise în sfârşit soarele şi pe strada ei.

Retrăind parcă acele momente, Sabina parcurse din nou traseul pe care îl făcea până la serviciu şi înapoi, oprindu-se să verse lacrimi de bucurie, să-şi amintească şi să înalţe noi rugi de mulţumire în faţa clădirilor care, în urmă cu treizeci de ani, găzduiseră birourile ataşate consulatului american.

Pentru ea, ziua în care îl reîntâlnise pe Matthew rămânea şi acum una miraculoasă, un vis devenit realitate. Ea şi soţul ei încă mai vorbeau despre ea şi revizitau locul acela ori de câte ori veneau în Germania. Era o amintire de

care nu se va sătura nicicând să vorbească. O amintire ce reuşea de fiecare dată s-o facă să plângă. Dumnezeu a fost atât de bun cu ea! Avea inima plină de recunoştinţă.

Într-un târziu, porni mai departe, spre fosta ei locuinţă. Trecu prin punctul de control – între timp desfiinţat – ce ducea spre sectorul estic şi o luă pe Leipzigerstra Ge. Strada, cândva atât de mohorâtă, deborda acum de vitalitate.

Un grup de turişti se adunaseră ciorchine în dreptul unei porţiuni nedărâmate din zid. Unii loveau zidul cu ciocanele, încercând să spargă câte o bucăţică din el şi s-o ia drept suvenir, alţii îl escaladau, râdeau, făceau poze. Sabina trecu pe lângă ei fără să se oprească. Pe ea rămăşiţa aceea hidoasă de zid, acoperită acum cu graffiti, nu o interesa câtuşi de puţin. Cunoscuse prea îndeaproape durerea, suferinţa şi moartea cauzate de zid pentru a sta să-l vadă imortalizat de turişti. Ea una şi-ar fi dorit ca întregul zid să se fi făcut praf şi pulbere.

Merse mai departe, cotind întâi la dreapta şi apoi la stânga. Totul i se părea familiar şi totodată diferit, ca şi cum ar fi revenit într-un vis neclar avut cu multă vreme în urmă.

Se opri şi îşi roti privirea.

Casa în care trăise ani de zile nu mai exista.

Chiar dacă se aşteptase cumva la asta, nu-şi putu înfrâna lacrimile. Strada era goală şi plină de săpături. Fără îndoială că urmau să construiască un bloc de apartamente, o clădire de birouri sau poate o parcare.

Totul se schimbase şi asta era îmbucurător. Atunci de ce plângea?

Poate pentru că simţea că, odată cu dărâmarea fostei sale locuinţe, dispăruse şi o părticică din *ea*? Fiindcă realizase că timpul trece inexorabil şi nu mai are nici ea mulţi ani de trăit? Că probabil nu va mai călca niciodată pe străzile acestea?

Cum se explica acest val de nostalgie care o cuprinsese

subit?

Ea a dus o viaţă fericită după ce a plecat de aici, se gândi Sabina cu inima strânsă, dar mulţi *alţii*, printre care şi prieteni şi colegi de-ai ei, neavând încotro, au fost nevoiţi să suporte în continuare oprimarea regimului comunist. Amintirile legate de acest loc nici măcar nu erau din cale afară de plăcute – asta până când Matthew a reintrat în viaţa ei şi i-a transformat-o într-o adevărată poveste.

Se bucura că estul îşi dobândise, în sfârşit, libertatea. Atunci cum se explicau aceste lacrimi? Poate, reflectă ea, sunt lacrimi vărsate pentru un trecut chiar mai îndepărtat decât cel în care trăise aici, în Berlinul de Est – pentru anii lipsiţi de griji ai copilăriei, pentru amintirea părinţilor ei... pentru acele clipe de fericire pe care nu le va mai putea retrăi niciodată.

Sau poate – la acest gând i se puse un nod în gât – poate că plângea de teamă. De teama că, în locul unde fusese cândva casa ei părintească, nu mai era, la fel ca aici, nimic... Că acea casă care era cândva plină de viaţă fusese dărâmată, transformată în praf şi pulbere, aşa cum ceea ce mai rămăsese din Zidul Berlinului se dezintegra acum încet, bucată cu bucată, sub ciocanele turiştilor avizi de suvenire...

Poate era mai bine că eforturile lui Matthew nu se soldaseră cu niciun rezultat. N-ar suporta să afle că *Lebenshaus* fusese demolată.

Făcu stânga-mprejur şi porni repede în direcţia opusă.

Nu se mai putea gândi la asta. Era prea dureros. Va trebui să îşi confrunte temerile, dar o va face treptat, încetul cu încetul.

Avea de mers un kilometru până la Alexanderplatz. Se va duce până acolo să vadă cum arată acum centrul Berlinului de Est. Ajungând la un colţ de stradă cu totul neremarcabil, fu copleşită de o altă amintire – de astă dată nu a unei clădiri, ci a unui chip. Acesta era locul în care se întâlnea cu Hermann ori de câte ori aveau să-şi transmită

ceva legat de activitatea reţelei.

Amintirea feţei aspre şi colţuroase a vechiului ei camarad o făcu să zâmbească.

Dragul de el, murmură ea. *Domnul să te binecuvânteze*, *Hermann*, *oriunde te-ai afla*.

Ce n-ar fi dat să ştie *unde* se afla acesta!

Dar nu îi ştiuse niciodată adresa. Întâlnirile lor aveau de obicei loc la acest colţ de stradă sau în apropiere de locuinţa ei. *Oare ce-o fi făcând acum*? se întrebă ea. O *mai fi în Berlin*? *Vai*, *cât de tare aş vrea să-l revăd*!

Nici nu îndrăznea să spere la aşa ceva. Nu putea decât să se roage pentru un miracol.

O, *Doamne*, *pentru Tine nu există imposibil*. *Acum treizeci de ani Tu ne-ai ajutat pe toţi să ne refugiem în vest*. *În comparaţie cu acel miracol*, *ar fi o nimica toată pentru Tine să-mi împlineşti această rugăminte*!

Apropiindu-se de Alexanderplatz, observă de departe cât de diferit era acum totul. Toate magazinele erau pline ochi de cumpărători. Peste tot domnea o energie frenetică aproape palpabilă, foarte diferită însă de tumultul din cealaltă parte a oraşului. În ochii multora putea fi detectat un impuls aproape febril de a *cumpăra* şi *a poseda bunuri*, ca şi cum nou dobândita libertate de a participa la sistemul economic capitalist ar fi constituit în sine o plăcere îndeajuns de mare, indiferent dacă mărfurile din galantare meritau sau nu să fie achiziţionate. Mare parte din ofertă era, în mod evident, de calitate inferioară. Era clar că magazinele de aici încă nu atinseseră nivelul calitativ al celor din Berlinul de Vest. De-a lungul trotuarelor, în ambele direcţii, se înşirau tarabe la care se vindeau vechi articole militare ruseşti, tricouri şi şepci ieftine, suvenire din Zidul Berlinului.

Sabina nu putu să simtă decât repulsie faţă de acest mercantilism de prost gust care contrasta atât de puternic cu maiestuoasele clădiri istorice din centrul oraşului. Dezgustată, se urcă într-un taxi. Mai erau câteva locuri pe

care voia să le viziteze, dar începuseră să o doară picioarele şi nu ar fi putut parcurge pe jos distanţa până la următoarea ei destinaţie.

30
Cancelarul şi şeful de partid

— Ah, Gustav, mulţumesc că ai răspuns atât de prompt invitaţiei mele, îl întâmpină cu cordialitate cancelarul.

— Era de datoria mea să o fac, domnule cancelar, răspunse Schmundt.

— Ei, zău aşa, Gustav, nu e nevoie să fii atât de formal, spuse Kolter, arătând spre scaunul de lângă el. Am trecut prin prea multe împreună în aceşti ani pentru a reduce prietenia noastră la o serie de platitudini.

— Vă rog să mă scuzaţi, domnule cancelar.

— Nu e nevoie să te scuzi. La o adică, eu trebuie să îmi cer iertare că ţi-am cerut să vii atât de grabnic. Dar, vezi dumneata, mâine dimineaţă trebuie să mă întorc la Bonn şi era imperativ să îţi vorbesc înainte de plecare.

— Vă asigur că nu este o problemă.

— Acesta este unul dintre neajunsurile navetei între Bonn şi Berlin, oftă Kolter. Ei, dar în curând toate departamentele vor fi mutate aici şi aceste neplăceri vor lua sfârşit.

Gustav încuviinţă din cap.

— Şi chiar dacă reprezentăm electorate diferite şi uneori suntem nevoiţi să adoptăm poziţii opuse în cadrul dezbaterilor parlamentare, continuă cu însufleţire cancelarul, suntem doi oameni care se respectă reciproc şi au trecut prin prea multe împreună pentru a lăsa ca acest fapt să stea în calea prieteniei lor. Eşti de acord?

— Întru totul.

Cancelarul se ridică în picioare şi se apropie de fereastra deschisă din spatele biroului său.

— Şi acum parcă-mi vine greu a crede câte s-au schimbat în aceşti doi-trei ani, adăugă Kolter, oprindu-se în dreptul ferestrei, cu spatele la Gustav. Trăim vremuri incredibile, Gustav – de-a dreptul incredibile! Stau la

fereastră şi privesc un Berlin unit... un Berlin liber! Uită-te şi tu, Gustav – clădiri, şantiere, maşini, autobuze, camioane, turişti... Toate străzile freamătă de viaţă şi de activitate, de la Alexanderplatz până la Kurfürstendam, din est până în vest, în întregul oraş. Viaţă, energie, vigoare, vitalitate! Asta îmi inspiră toţi aceşti oameni pe care îi văd mergând pe trotuar, adăugă cancelarul, arătând entuziast cu mâna spre trecători, fără să bănuiască iritarea pe care i-o provocau lui Schmundt vorbele lui.

Asta-i problema cu vest-germanii, îşi spuse Gustav în sinea lui. *Se cred salvatorii celor din Est*, *nu partenerii lor egali*.

— Uită-te şi dumneata cât de hotărâţi şi de vioi le sunt paşii! îşi continua Kolter monologul, fără a bănui scepticismul interlocutorului său. Emană cu toţii însufleţire, exuberanţă. Cum să nu iubeşti acest popor, Gustav? Nu există în toată lumea altul ca el. Şi fără îndoială că aceşti oameni de ispravă vor aduce un tribut spiritului german reconstruind din temelii fostul sector estic, aşa cum au insuflat o nouă viaţă celui vestic în anii ’50.

Se răsuci încet şi se îndepărtă gânditor de fereastră, fără a avea habar de nemulţumirea pe care i-o stârniseră celuilalt cuvintele sale.

— Câte s-au schimbat... şi asta în doar câţiva ani, oftă el. Aproape imediat după venirea lui Gorbaciov la putere, piesele de domino au început să cadă – în direcţie opusă celei de care se temeau americanii! într-un răgaz extrem de scurt, s-au succedat o serie de evenimente epocale – reformele din Rusia, organizarea de alegeri democratice... revendicările naţionaliste ale republicilor din est, căderea Zidului, colapsul Uniunii Sovietice şi acum reunificarea propriei noastre naţiuni. La ce vor duce toate acestea? Care va fi următorul pas? Cine deţine cheia viitorului?

Cancelarul se întoarse spre vizitatorul său, aşezându-se în cele din urmă pe scaunul din faţa acestuia.

— Noi deţinem acea cheie, Gustav, continuă el pe un ton

grav. În mod excepţional, acum totul stă în mâinile câtorva persoane care, prin deciziile pe care le vor avea de luat, pot schimba cu adevărat cursul istoriei. Noi doi, stimate Gustav Schmundt, ne numărăm printre aceste persoane... doi politicieni deveniţi prieteni în vâltoarea schimbărilor globale din ultima vreme, doi prieteni care evoluează cot la cot chiar în centrul scenei politice mondiale...

Oare de ce mă perie în halul ăsta? se întrebă intrigat Gustav. De regulă, înainte de a-i cere o favoare, cancelarul îl trata cu o porţie dublă de linguşiri. Ştia că nu era cazul să i se urce la cap. Va aştepta să vadă care erau, de fapt, intenţiile lui Kolter.

— Trăim o eră cum n-a mai fost alta în istorie, îi dădea înainte cancelarul. Cu oportunităţi la tot pasul. Hitler a fost un maniac nebun, din cauza căruia Germania a regresat cu cel puţin cincizeci de ani. Dar acum am ajuns din nou la un nivel care ne permite să ne împlinim menirea ca o adevărată naţiune între cele mai puternice naţiuni din istorie. Dar acest statut important implică şi obligaţii, Gustav. Obligaţiile care îi revin unui lider. Obligaţia de a închega noi relaţii cu comunitatea internaţională. Care este acum direcţia adoptată de CEE [Comunitatea Economică Europeană, n.tr.] şi cine vor fi cei ce o vor pune în practică? Acum, după dezintegrarea Uniunii Sovietice, cum se vor integra noile republici independente în politica mondială şi, în speţă, în cea europeană? Totul ţine de cei ce deţin conducerea! Aceasta este cheia viitorului. A apărut, în mod indubitabil, o nouă ordine mondială, ca să folosesc terminologia introdusă de domnul Bush. Dar cine va conduce această nouă lume în secolul al XXI-lea? Sunt sigur că ştii unde bat cu asta, Gustav. *Noi* vom fi cei ce o vor conduce – Germania, Berlinul, cancelarul şi Bundestagul. Lumea va fi guvernată chiar din acest birou, Gustav. *Acesta* este focarul viitorului, al acestei noi ordini mondiale.

Kolter se opri şi trase adânc aer în piept, vădit însufleţit de ceea ce spunea.

— Fără îndoială că RFG a fost un stat puternic şi, în mod similar, RDG a fost, din toate punctele de vedere, liderul blocului răsăritean. Dar, acum, Germania unită deţine o putere la care nici cu gândul n-a gândit vreunul dintre predecesorii noştri. Acum că Uniunea Sovietică a fost scoasă din joc, Germania a devenit *principala* putere a Europei. În momentul de faţă, dragă Gustav, cursul evenimentelor este dictat de trei mari puteri: SUA, Japonia şi Germania. Te cam trec fiorii dacă te gândeşti ce responsabilitate uriaşă apasă pe umerii noştri, nu-i aşa? Iar Japonia e o ţară atât de mică... Cât timpâşi va mai putea menţine actualul nivel economic? N-are unde să se extindă, aliaţi la care să apeleze... Mai devreme sau mai târziu, energia acestei dezvoltări industriale şi creative va începe, în mod inevitabil, să scadă. Înţelegi la ce mă refer, Gustav? Frâiele sunt în mâinile noastre. Chiar şi Statele Unite au intrat într-un declin lent, dar sigur. Or noi le suntem extrem de îndatoraţi şi este în interesul stabilităţii mondiale ca SUA ŞI NATO să rămână puternice şi de acum înainte. Totuşi, în anii care vin, tot mai multe vor depinde de noi. Şi noi vom avea obligaţia să conducem cu mare grijă această alianţă a marilor puteri. Va trebui să apărăm şi să ocrotim toate resursele lumii – resursele naturale, financiare şi, nu în ultimul rând, pe cele umane. Ceea ce mă aduce la motivul pentru care ţi-am cerut să îmi faci o vizită în această seară, dragul meu Gustav. Trebuie să discutăm despre şedinţa parlamentară de săptămâna viitoare. Sper că pot să contez în continuare pe votul partidului tău. Situaţia se arată favorabilă?

— Cât de favorabilă se poate arăta în această fază preliminară, răspunse Schmundt.

— Nu e tocmai preliminară, ripostă Kolter cu o uşoară exasperare în glas pe care şi-o mască însă aproape instantaneu. Şedinţa e programată pe săptămâna viitoare. Acest vot pentru ajutorarea fostelor republici sovietice este crucial, Gustav. Fără sprijinul nostru, toate aceste naţiuni

tinere s-ar putea să nu supravieţuiască. Ajutându-le, vom stabili un model de cooperare demn de urmat de toate statele lumii. Trebuie să mă asigur că pot conta pe voturile voastre. Cei din opoziţie vor face tot posibilul să respingă proiectul.

Gustav dădu din cap, fără a da însă de înţeles în vreun fel dacă subscrie sau nu la părerea cancelarului.

— Klaus se opune, fără excepţie, oricărei propuneri înaintate de mine, continuă Kolter. Cred că ar fi în stare să respingă chiar şi un proiect de lege pe care îl susţine în secret şi asta doar ca să-mi facă mie în ciudă. În orice caz, e hotărât să îmi submineze eforturile şi de astă dată şi cred că va avea de partea lui şi celelalte partide din opoziţie. *Nu* m-ar mira să te fi abordat şi pe dumneata! adăugă el, cu un zâmbet slab.

— Nu există secrete nici la Bonn şi nici aici, în Berlin, răspunse Gustav, întorcându-i zâmbetul.

Ambii ştiau mai multe decât erau dispuşi să admită în mod deschis.

— În orice caz, reluă cancelarul, noi doi avem o *înţelegere* pe care, după ce te-am salvat din acel guvern-epavă în ultimele luni de existenţă ale Republicii Democrate Germane şi ţi-am mijlocit alegerea în noul Bundestag, dumneata ai respectat-o mereu şi pentru asta vreau să ştii că îţi sunt extrem de recunoscător. Eşti un aliat de nădejde, Gustav Schmundt.

— Vă mulţumesc, domnule cancelar.

— Înţelegi, aşadar, cât de important este acest vot. De-a dreptul vital şi nu doar pentru republicile răsăritene, ci şi pentru mine, pentru păstrarea reputaţiei mele atât în ţară, cât şi peste hotare. Este atât de important, încât am considerat că este justificat să convoc o sesiune extraordinară. Nu-ţi ascund, prietene, că dumneata eşti cel căruia i se datorează, în mare măsură, nu doar unitatea coaliţiei mele, ci şi siguranţa statutului meu şi faptul că Germania are un cuvânt greu de spus pe scena politică

mondială. Iată de ce spuneam adineauri că noi doi – Kolter *şi* Schmundt – vom deţine împreună puterea de a stabili cursul evenimentelor. Iată de ce...

Vocea secretarei răsună în interfon, întrerupându-l.

— Mă scuzaţi, domnule cancelar... îmi pare foarte rău că vă deranjez, dar tocmai a sunat *Herr* Raedenburg şi ştiu că doreaţi să discutaţi cu dânsul.

— E încă pe fir? întrebă Kolter.

— Da, domnule cancelar.

— Îţi mulţumesc, Helga. Fă-mi legătura, răspunse Kolter, după care se duse la birou şi ridică receptorul. Gentz! Cum mai eşti, bătrâne? întrebă el zâmbind, după care ascultă cu atenţie. Da. Azi?... Înţeleg... Bineînţeles că vreau să ne întâlnim, din moment ce te afli aici. Dar, din păcate, mâine dimineaţă trebuie să plec la Bonn... Rămâi o săptămână întreagă? Perfect – ne vom întâlni când mă întorc... înţeleg. Aşa se întâmplă cu congresele astea, îţi ocupă tot timpul, la fel ca politica... înţeleg... Da, da, sună bine. Stabileşte detaliile cu Helga. Abia aştept să ne întâlnim.

După ce puse receptorul în furcă, Kolter se întoarse la invitatul său.

— Îl cunoşti pe Gentz Raedenburg? întrebă el, aşezându-se pe scaun.

— Doar din auzite, răspunse Schmundt. Nu ne-am întâlnit niciodată.

— Este un om deosebit. Ne cunoaştem de ani de zile. N-am întâlnit niciodată un om mai principial. Săptămâna aceasta, participă la un congres evanghelic organizat aici, în Berlin.

Gustav dădu din cap fără să facă vreun comentariu. Puţin îi păsa lui de alde Raedenburg şi de convenţia unor fanatici religioşi.

— Revenind la ceea ce spuneam, reluă cancelarul, soarta acestor naţiuni depinde de noi, Gustav. De mine şi de dumneata. Au trecut printr-o iarnă grea, după cum bine ştii, şi se confruntă în continuare cu probleme economice

deosebit de grave. Au nevoie de ajutorul nostru şi eu sunt hotărât să le ofer acest sprijin, dând astfel un exemplu întregii lumi.

Zicând acestea se ridică în picioare, dând de înţeles că întrevederea se apropia de sfârşit.

— Aşadar, pot conta pe tine, nu-i aşa? întrebă el, întinzând mâna spre Gustav, ca pentru a pecetlui încă o dată alianţa ce stătea la baza coaliţiei parlamentare.

— Nu v-am dezamăgit niciodată, domnule cancelar, răspunse Gustav, ridicându-se la rândul său.

Dădu mâna cu Kolter, apoi părăsi somptuosul birou, traversă coridorul şi ieşi în briza răcoroasă a serii.

31
Întrebări

În timp ce Sabina se plimba gânditoare prin marele oraş ce reprezenta chintesenţa spiritului german şi o parte integrantă a propriului ei trecut, iar Gustav cugeta la discuţia avută cu cancelarul, Matthew asculta o prelegere care îi proiectase gândurile în zeci de direcţii.

—... colapsul comunismului le-a adus multora libertatea, spunea vorbitorul. Dar, odată cu comunismul, s-a deşirat şi o anumită ţesătură socială care, deşi era urzită cu fire de teamă, tiranie, privaţiuni şi deznădejde, reuşea totuşi să ţină sudate toate elementele societăţilor răsăritene, conferindu-le o oarecare structură şi previzibilitate. Chiar dacă nu se bucurau de libertate în sensul pe care noi, occidentalii, îl atribuim noţiunii, majoritatea oamenilor aveau ce să mănânce. Diferenţa dintre categoriile sociale nu era atât de accentuată.

După colapsul dominaţiei sovietice însă, prăpastia dintre păturile sociale a devenit tot mai evidentă. Străzile din Varşovia, Praga, Budapesta, Cracovia şi Bucureşti s-au umplut brusc de persoane fără adăpost. Iar acum, când cetăţenii acestor naţiuni au libertatea de a călători peste hotare, avem de-a face cu o adevărată migraţie. Ţările occidentale s-au umplut de ţigani veniţi din Est – vagabonzi, nomazi, toţi oameni fără căpătâi. Şi oraşele vestului au devenit deşertul acestor pribegi.

În asta constă, prieteni, cea mai mare provocare şi totodată cea mai mare oportunitate a evanghelismului modern. Aceşti oameni sunt flămânzi – noi trebuie să le dăm să mănânce. Le este sete – noi trebuie să le dăm de băut. Sunt fără adăpost – noi trebuie să le găsim adăposturi. Le este frig – noi trebuie să îi acoperim cu pături călduroase. Trăiesc în deznădejde – noi trebuie să le redăm speranţa.

Noi suntem uneltele Domnului!

Căci Dumnezeu ne zice: „Ori de câte ori aţi făcut aceste lucruri unuia dintre aceşti foarte neînsemnaţi fraţi ai Mei, Mie Mi le-aţi făcut”. Aceasta trebuie să fie misiunea noastră, stindardul nostru, sunetul de goarnă al inimilor şi al glasurilor noastre – farul călăuzitor spre care să ne îndreptăm cu credinţă şi hotărâre. Este datoria noastră să vestim întregii lumi mesajul speranţei şi să îi hrănim pe cei aflaţi în nevoie, să îi îmbrăcăm, să îi adăpostim şi să le ostoim setea. Acesta este, în esenţă, mesajul Noului Testament. Şi asta, o spune chiar Domnul, ne va deschide porţile către împărăţia cerurilor.

Aşadar, nu putem rămâne indiferenţi la cuvintele Sale. Să îi hrănim pe nevoiaşi, să îi îmbrăcăm, să le găsim adăposturi. Calea noastră este clară. Însuşi Iisus ne-a arătat-o. Iar cei pe care trebuie să îi ajutăm se află chiar în faţa ochilor noştri – bătând zi şi noapte cărările asfaltate ale deşertăciunii, într-o nesfârşită pribegie a deznădejdii.

Conferenţiarul se opri, bău nişte apă din paharul din faţa lui, apoi, după ce aruncă o privire spre ceas, îşi reluă discursul.

În timp ce Matthew asculta prelegerea, gândurile îi zburau, când şi când, fără voia lui, la tatăl Sabinei.

—... ni s-au deschis larg uşile către cei nevoiaşi şi fără adăpost... Trebuie să trimitem *persoane* echipate cu tot ceea ce este necesar pentru a întâmpina nevoile despre care am vorbit. Oameni care vorbesc limbi străine, cu pregătire medicală şi psihologică – oameni ale căror mâini şi cuvinte să înlăture nevoile săracilor şi să le *atingă* sufletele.

...*Ajutoare* creştineşti – alimente, apă, pături, medicamente, mănuşi, cămăşi, încălţăminte... adunaţi şi trimiteţi toate *lucrurile* necesare misiunii noastre... ceea ce implică strângeri de fonduri, donaţii de alimente, îmbrăcăminte, pături – măsuri pe care le vom lua cu toţii în bisericile noastre şi în comunităţile în care trăim. Trebuie să

punem bazele unei organizaţii pentru adunarea donaţiilor care să asigure un flux continuu de ajutoare...

...sedii în care să se ofere călăuzire spirituală, hrană, căldură şi adăpost, birouri, locuri pentru depozitarea ajutoarelor ce urmează a fi distribuite, adăposturi propriu-zise... paturi, bucătării şi săli de masă...

...totul depinde de voluntarii noştri – de acei creştini plini de compasiune şi dăruire dispuşi să renunţe la traiul lor confortabil şi îmbelşugat şi să meargă în aceste locuri unde nevoia este atât de adâncă. De cei ce...

Câţiva ascultători îşi luau notiţe, observă Matthew, învârtindu-şi ochii prin sală. Vreo doi înregistrau prelegerea cu reportofonul. Toţi păreau de-a dreptul vrăjiţi de discurs. Bărbatul de pe podium vorbea cu un entuziasm atât de debordant, încât mai că-ţi venea să te înscrii numaidecât voluntar în proiectul expus de el.

După încheierea prelegerii, o mare parte din public mai rămase o vreme în sală pentru a pune diverse întrebări. După finalizarea dezbaterii, Matthew se întâlni cu fiul său pe coridor.

— Ei, cum a fost conferinţa la care ai participat?

— Cum mă aşteptam, răspunse Tad. Am aflat care este „*cea mai bună* metodă de evanghelizare a Europei de Est”.

— Şi care ar fi aceea? se interesă Matthew.

— Distribuirea de broşuri şi cărţi care să-i preseze pe oameni să-L primească pe Dumnezeu în viaţa lor. Chestii de genul ăsta.

— Credeam că tema congresului este noua ordine mondială.

— Şi cu, râse Tad. Dar aceea a fost doar deschiderea unei prelegeri tipice despre evanghelizare şi nevoia de a tipări numaidecât un catralion de publicaţii în toate limbile est-europene care să fie distribuite gratuit peste tot.

Matthew pufni în râs.

— Eu am asistat la un discurs cu totul diferit.

— Şi anume? întrebă Tad, aşezându-se alături de tatăl

său.

— A fost interesant. Chiar foarte interesant. Cred că ar fi trebuit să fie una dintre cuvântările-cheie adresate întregului congres.

Cel care a ţinut discursul este, în mod clar, un om dinamic. A venit cu o mulţime de sugestii practice. A vorbit despre lucrurile importante – şi, în unele cazuri, de-a dreptul imperative – care trebuie făcute. Şi totuşi... nu ştiu... parcă...

— Lipseşte ceva? sugeră Tad.

— Nu ştiu dacă „lipseşte” este cuvântul potrivit. Nu mă înţelege greşit – îi dau dreptate în tot ceea ce a spus... doar că nu pot să nu mă gândesc cât de diferite sunt toate astea – făcu un gest amplu indicând hotelul şi centrul de conferinţe – de perspectiva pe care o avea bunicul tău cu privire la modul în care trebuie să-i abordeze pe ceilalţi un ucenic al lui Cristos – pentru a avea un impact *real* în vieţile acestora.

— Mda, nu mi-l imaginez pe bunicul organizând un congres în acest scop.

— Ai dreptate, Tad. Baronul i-ar fi invitat pe toţi la *Lebenshaus* să se odihnească şi să exploreze grădina împreună cu el, dar nici prin cap nu i-ar fi trecut să organizeze un eveniment atât de... grandios, spuse Matthew, clătinând din cap. Nu mă înţelege greşit, sunt sigur că acest congres este benefic multora. Dar parcă niciuna dintre abordările pe care le-am auzit până acum nu m-a convins întru totul...

Se ridică în picioare.

— Hai să bem nişte cafea până la următoarea conferinţă. Cred că mai trebuie să reflectez puţin la asta. Se pare că fiecare nouă conferinţă generează mai multe întrebări decât răspunsuri.

32
Nemulţumire

Gustav Schmundt părăsi clădirea care găzduia biroul provizoriu al cancelarului chinuit de senzaţia supărătoare că, în toţi aceşti ani, Hans Kolter nu făcuse decât să îşi bată joc de el, cu subtilitatea care îl caracteriza, desigur, şi poate nici măcar în mod intenţionat.

De când ajunsese la putere, Hans dobândise o condescendenţă inerentă unui ego tot mai umflat. Afişa aroganţa vest-germanului care se crede superior. Or pe Gustav îl scotea din sărite când aceasta era îndreptată spre persoana lui.

Cică *amândoi* deţineau puterea! pufni dispreţuitor. Niciunul dintre ei nu credea o iotă din aceste minciuni gogonate! în realitate, Hans nu catadicsea să se întreţină cu el decât înainte de votarea unui proiect de lege important şi atunci îl copleşea, invariabil, cu un potop de vorbe măgulitoare.

Detesta să fie folosit. Ani întregi fusese marioneta comuniştilor, iar acum, după ce, făcând uz de influenţa sa, îi obţinuse alegerea în noul parlament, Kolter îl dăduse complet uitării. Îşi amintea de el doar înainte de dezbaterea unei moţiuni. Şi asta deoarece Hans ştia că Gustav îi va aduce voturile partidului CSDU. Şi Gustav o făcea de fiecare dată, fiindcă n-avea încotro.

Că-i convenea ori ba, îi era dator vândut lui Hans Kolter şi nici măcar infatuarea supărătoare a cancelarului nu putea schimba acest lucru. Fără ajutorul pe care îl primise din partea lui Kolter în 1989 şi 1990, Gustav Schmundt ar fi fost pe nicăieri în momentul de faţă – sau poate chiar în puşcărie, dacă s-ar fi aflat cumva de faptele pe care le săvârşise în calitate de ofiţer *Stasi*. Totuşi, reuşise să distrugă toate dovezile scriptice care îl implicau în activităţile mai controversate ale poliţiei secrete de la

sfârşitul anilor ’50 şi începutul anilor ’60, iar Kolter habar nu avea de trecutul său. Din câte ştia el, Gustav Schmundt fusese toată viaţa un funcţionar est-german de nivel mediu.

Şi, pentru ca lucrurile să rămână aşa, Gustav nu putea să-l calce pe coadă. Chiar dacă secretul trecutului său nu va fi descoperit niciodată, era de ajuns un cuvânt din partea lui Kolter şi îşi putea lua adio de la cariera politică. Era doar un est-german bătrân şi neinteresant pe care nimeni nu va ezita să îl înlocuiască la următoarele alegeri cu un politician mai tânăr.

Ce mai, era la cheremul lui Hans Kolter!

Câteodată mai că-şi dorea ca lucrurile să fi evoluat altfel. La drept vorbind, lui nu-i displăcuse atât de tare regimul comunist. Comparativ cu alţii, lui îi mersese destul de bine pe atunci. Totuşi, lucrurile se schimbaseră şi, în situaţia de faţă, nu putea să fie decât recunoscător pentru actualul său statut.

Chiar dacă uneori îl găsea de-a dreptul detestabil pe Kolter, adevărul e că probabil acesta îi salvase viaţa. Iar Kolter avea grijă să i-o amintească mereu. O făcea de fiecare dată subtil, desigur. Dar, înaintea unei moţiuni importante, ştia întotdeauna să joace, într-un fel sau altul, această carte a salvatorului. Uneori era de ajuns o inflexiune a vocii sau o anumită privire ca Gustav să înţeleagă exact la ce se referea cancelarul – că nu va înceta niciodată să-i reamintească de soarta pe care o avusese Honecker, soartă care l-ar fi aşteptat probabil şi pe Schmundt dacă el nu i-ar fi întins o mână de ajutor.

Oamenii de teapa lui Kolter erau experţi în astfel de jocuri psihologice, gândi ofuscat Gustav. Îşi înfigeau ghearele în victimele lor şi apoi nu le mai dădeau drumul, insuflându-le o dependenţă perversă, acoperită cu straturi de obligaţii nerostite. Nu era uşor să te eliberezi din aceste gheare, iar Kolter era un maestru al acestui joc prin care subjugase deja nenumărate persoane din întreaga Germanie. Probabil că aşa procedează toţi politicienii de

vârf. Poate că secretul succesului e tocmai acesta: a şti să „ajuţi” pe cineva pentru ca apoi să-i ceri să îţi întoarcă însutit favoarea.

Oare el de câte ori va mai trebui să-l răsplătească pe Kolter pentru supravieţuirea sa politică? N-avea cum să ştie. Oare va avea vreodată curajul să voteze împotriva cancelarului? Tot ce ştia în momentul de faţă era că se cam săturase să-i cânte în strună unui om care îl privea de sus!

Detesta să fie tratat ca un copil... şi mai ales având în vedere faptul că el era cel ce asigura unitatea coaliţiei lui Kolter. Îi fusese loial în tot acest timp. Votase în favoarea lui de fiecare dată. Oare nu venise vremea să fie tratat şi el cu puţin respect?

Totuşi, era periculos să te opui cancelarului. Dacă făcea un pas greşit şi asta mai ales acum, la o vârstă înaintată, Gustav risca să piardă totul – nu doar cariera politică! Kolter nu era genul de om pe care să ţi-l doreşti ca duşman, mai ales acum, când popularitatea de care se bucura pe plan mondial atinsese cote maxime. *Dacă e să fac o schimbare*, cugetă Gustav, *va trebui să mă asigur că voi alege tabăra câştigătoare*!

Iată de ce întâlnirea secretă pe care o avea în această seară era atât de importantă. De rezultatul întrevederii depindea viitorul multora şi, nu în ultimul rând, al propriei sale persoane.

33
O discuţie la cină

Sabina se întorsese la hotel în ultima oră de conferinţe. După încheierea dezbaterilor, Matthew o găsi aşteptându-l în cameră.

— Cum a fost plimbarea?

— Meditativă, răspunse Sabina cu un surâs.

— Şi eu am meditat la multe lucruri în după-masa asta.

— La ce anume?

— La multe. Şi eu aş vrea să-mi povesteşti despre plimbarea ta, dar ce-ai zice să luăm întâi cina? Iosif şi Tad au plecat deja să caute un restaurant bun. Am convenit să ne întâlnim cu toţii în holul hotelului peste douăzeci de minute.

— Of, gemu Sabina, mă dor îngrozitor picioarele.

— În acest caz, am putea cere să ni se aducă ceva de mâncare în cameră.

— Nici gând, vom face cum aţi convenit. În fond, o vacanţă care nu te lasă sleit de puteri nu se poate numi vacanţă!

Peste patruzeci şi cinci de minute, erau aşezaţi toţi patru la masă în restaurantul ales de Tad şi Iosif. Ospătarul tocmai le luase comanda şi conversaţia începuse să curgă liber.

— Ei, şi pe unde ai fost azi? o întrebă Matthew pe Sabina.

— M-am dus întâi la fostul meu loc de muncă, apoi la vechiul sediu al consulatului american, unde ne-am reîntâlnit noi doi, după care am mers la fosta mea adresă. Casa în care locuiam a fost demolată.

— Cum aşa?... Şi ce este acum acolo?...

— Nimic, dar se pare că se va construi ceva în curând. De acolo m-am dus până la Alexanderplatz şi apoi am luat un taxi până la cimitir.

— Vorbeşti serios? exclamă Matthew. Până la cimitirul de pe strada Fischer?

— Îmi doream să revăd locul acela, răspunse Sabina. În afara faptului că zidul a fost dărâmat, cimitirul a rămas în mare parte neschimbat.

— Şi eu trebuie să fac un drum până acolo, interveni Iosif. Ştiu că este un loc important pentru voi doi, dar nu uitaţi că are o semnificaţie profundă şi pentru mine: acolo mi-am încredinţat inima Domnului şi tot acolo am reîntâlnit-o pe Ursula după ani lungi de separare.

— Poate că am putea să mergem toţi patru, sugeră Matthew.

Toţi ceilalţi încuviinţară din cap.

— Mai e acolo mormântul lui E. Brecht? adăugă Matthew, adresându-se soţiei sale.

Sabina surâse.

— Am căutat peste tot... dar mă tem că nici mormântul nu mai există.

— Era de aşteptat. Păcat. Aş fi vrut să îi putem arăta lui Tad exact unde se afla groapa prin care ne-am refugiat.

— Şi ce ne împiedică? întrebă Iosif. Orice ar fi acum acolo, aş găsi şi cu ochii închişi locul de veci al onorabilului Brecht. Şi sunt convins că şi tu la fel, Matthew. În fond, tu ai condus întreaga operaţiune.

Matthew izbucni în râs.

— Domnul a condus-o, nu eu! Eu eram mort de frică.

— Dar n-ai arătat-o şi eu am avut încredere totală în tine, spuse Sabina, după care adăugă: Ei, dar m-am gândit destul la trecut pe ziua de azi! Povesteşte-mi mai bine despre ziua ta, Matthew. Spuneai că ai meditat la multe lucruri în după-masa aceasta. La ce te refereai, mai exact?

— Am participat la un seminar extrem de interesant, dar din păcate n-am putut să mă concentrez întru totul asupra prelegerii fiindcă gândurile îmi zburau constant la tatăl tău. Mă întrebam ce părere ar fi avut baronul despre un asemenea congres.

— Care a fost tema prelegerii?

Matthew îi explică pe scurt, conchizând:

— Dar chiar mai interesant decât ceea ce s-a spus a fost componenţa auditoriului.

— Adică? întrebă Iosif.

— În primul rând, sala a fost pe jumătate goală – nici nu ştiu dacă erau treizeci de persoane în total. Iar conferenţiarul este un om extrem de apreciat în anumite cercuri. S-a scris despre el în multe reviste importante... Ce mai, este o personalitate de talie mondială. Şi, totuşi, iată-l ţinând o prelegere despre care s-ar fi zis că nu auzise nimeni. N-am văzut în public pe niciunul dintre cunoscuţii mei şi niciunul dintre cei prezenţi nu părea să ştie cine sunt eu.

— Şi asta ţi-a atins orgoliul, tată? glumi Tad.

— Ei, bineînţeles că nu! exclamă Matthew. Mă cunoşti, doar. Ideea e că n-am văzut mulţi lideri conservatori acolo. Prelegerea a fost, ce-i drept, de factură liberală – de evanghelism social – dar extrem de convingătoare. S-au spus exact genul de lucruri pe care ar trebui să le audă liderii fundamentalişti. Dar eu n-am văzut niciunul în auditoriu. De fapt, nu m-ar mira să aflu că toţi cei ce au asistat la seminar nutresc *deja* convingeri similare.

— La fel s-a întâmplat şi în cazul conferinţelor la care am participat eu, remarcă Iosif. Nu m-am gândit până acum la asta, dar să ştii că ai dreptate: cei mai mulţi nu caută să afle idei noi, ci aleg să audieze exclusiv discursuri care confirmă poziţiile pe care le-au adoptat *deja*.

— Exact, încuviinţă Matthew. În cadrul congreselor creştine, participanţii tind să facă bisericuţe. Or, pentru a da cu adevărat rezultate, un astfel de eveniment ar trebui să consiste într-o polenizare încrucişată de idei, metode şi personalităţi. Cei ce ar fi avut de învăţat de pe urma conferinţei de care vă vorbesc probabil că asistau între timp la dezbateri despre lucrurile pe care le fac *deja*, care nu mai prezintă o noutate pentru ei. Or, aşa, unde-i provocarea în

treaba asta?

— Cum ţi s-a părut conferinţa la care ai participat? întrebă Sabina.

— Grozavă. Omul a făcut câteva sugestii demne de luat în seamă... a vorbit despre lucruri importante. Şi totuşi... nu ştiu ce să zic... Discursul a fost însufleţitor, dar parcă... unidimensional. Conferenţiarul nu a pomenit nici măcar o dată de Evanghelie şi nici de evanghelizarea propriu-zisă. N-a pomenit nimic de mântuire, de rugăciune sau de puterea lui Dumnezeu de a salva vieţi. Totul s-a rezumat la a-i ajuta pe săraci cu alimente, pături şi căni cu apă rece. Ceea ce nu e deloc greşit, pentru că aşa ne îndeamnă şi Iisus.

— Şi atunci ce anume te-a deranjat? întrebă Tad.

— Nu mă înţelege greşit. Susţin întru totul partea legată de binefacere. Dumnezeu ne îndeamnă să facem binele. Iar comunitatea creştină ar putea să facă infinit mai multe în acest sens decât o face în momentul de faţă. Din acest punct de vedere, nu pot decât să aplaud mesajul conferenţiarului. Totuşi, nu văd în ce măsură putem să numim asta *evanghelizare*. E, mai degrabă, o evanghelizare-surogat fără niciun *mesaj* evanghelic. Este binefacere şi este de *datoria* noastră să facem binele, căci aşa ne îndeamnă Iisus. Totuşi, nu ştiu dacă astfel de acţiuni pot fi numite *evanghelizatoare* doar pentru că sunt acte de caritate. Participanţii poate c-or fi evanghelişti, dar cuvintele, conţinutul Evangheliei, lipsesc cu desăvârşire.

— Eu, pe de altă parte, replică Iosif, sunt cam sătul să ascult evanghelişti care propovăduiesc *mesajul* convertirii şi al mântuirii, fără a face însă ceva concret pentru a ostoi setea unei lumi însetate.

— Sătui suntem cu toţii, încuviinţă Matthew.

— Mesajul evanghelic propriu-zis este asimilat cu mare dificultate de către evrei, continuă Iosif. De-a lungul anilor, m-am lovit constant de această problemă. Evreii înclină să respingă conţinutul învăţăturilor creştine, considerând că

acestea există în vid.

— Iubirea lui Dumnezeu trebuie împărtăşită celor aflaţi în nevoie atât prin vorbe, cât şi prin fapte, fu de părere Sabina.

— Doar că, din păcate, asta nu se întâmplă decât foarte rar, remarcă Tad.

Conversaţia le fu întreruptă de sosirea ospătarului.

— Şi ce mai face Ursula? se interesă Sabina după ce rostiră o rugăciune şi începură să mănânce.

— E bine, răspunse Iosif. Dar e necăjită că nu poate fi şi ea aici cu noi.

— Ei, chiar *atât* de necăjită nu cred eu că e acum, că are încă o nepoţică! râse Sabina.

— Aici chiar că nu pot să te contrazic, răspunse Iosif zâmbind. Şi... vrei să-ţi spun un secret?

— Bineînţeles!

— Am vorbit adineauri cu ea la telefon şi mi-a spus că totul merge bine acasă, aşa că în scurtă vreme s-ar putea să ni se alăture aici, în Berlin.

— Vai, Iosif, ar fi de-a dreptul minunat! exclamă Sabina entuziasmată.

Discutară o vreme despre familiile lor şi alte chestiuni personale, după care, cu mult înainte de servirea desertului, se adânciră din nou în dezbaterea celor mai bune metode de a face cunoscută lumii împărăţia Tatălui.

Matthew tocmai vorbise despre puternica influenţă pe care o avusese baronul în viaţa tatălui său şi asta cu toate că tatăl Sabinei nu făcuse nicio încercare vădită de a-l converti pe diplomat.

— Şi la fel s-a întâmplat şi cu noi doi, dragă Matthew, spuse Iosif, încuviinţând din cap. Faptul că azi suntem amândoi creştini nu se datorează vreunui mesaj evanghelic, ci exemplului de viaţă dat de doi oameni ai lui Dumnezeu – un exemplu atât de grăitor, încât a fost imposibil să îl ignorăm. Eşti de acord cu mine?

— Bineînţeles.

— Acesta este, de altfel, şi unul dintre motivele pentru care am ţinut să fiu prezent la acest congres – asta pe lângă şansa de a vă revedea pe voi, se înţelege!

Atât Matthew, cât şi Sabina izbucniră în râs.

— Adică nu *noi* am fost principalul motiv pentru care ai venit la Berlin?! exclamă Matthew, mimând stupefacţia.

— În toţi aceşti ani m-am rugat să am ocazia să-l revăd pe Dieder Palacki. *Trebuie* să îi strâng mâna, să mă uit în ochii lui şi să-i spun ce impact au avut cuvintele lui usturătoare şi ajutorul său plin de compasiune asupra vieţii mele.

— Nimic nu are un impact mai mare în viaţa noastră decât sacrificiul pe care este dispus să îl facă pentru noi un om al lui Dumnezeu, spuse Sabina.

Se lăsă tăcerea preţ de o clipă, răstimp în care cei doi bărbaţi reflectară la vorbele ei. Sabina se gândea, de bună seamă, la tatăl ei şi la impactul pe care îl avea şi acum asupra multora puterea de sacrificiu de care dăduse acesta dovadă toată viaţa.

— Ce înţelegi prin „cuvinte usturătoare”? întrebă în cele din urmă Tad.

Iosif zâmbi.

— Să zicem că Dieder Palacki e genul de om care nu menajează pe nimeni şi vorbeşte fără ocolişuri atunci când consideră că Dumnezeu i-a dat ceva de spus. Dacă îl asculţi cu smerenie, efectul vorbelor lui poate să-ţi schimbe viaţa. Eu trebuie să recunosc că nu m-am arătat foarte smerit când mi-a vorbit, dar eram deja de atâta amar de vreme în căutarea adevărului, încât eram dispus să acord o şansă oricui s-ar fi oferit să-mi dea un răspuns.

— Revenind la ceea ce ai spus adineauri, interveni Matthew, da, trebuie să recunosc că tatăl meu şi cu mine ne-am întors spre Dumnezeu nu atât datorită unui anumit mesaj de mântuire, cât modelului de viaţă oferit de Sabina şi de părinţii ei. Nu că învăţăturile creştine de care ne-au vorbit ar fi fost lipsite de logică sau neverosimile.

Dimpotrivă. Doar că mie şi tatii – doi atei la vremea aceea – nu asta ne-a stârnit în primul rând interesul.

— Ceea ce apropie sufletele oamenilor de Tatăl nostru ceresc nu sunt cuvintele, ci *viaţa*, spuse Iosif. Aceasta este ideea pe care trebuie să o comunicăm atunci când ne va veni rândul să luăm cuvântul. Credinţa se poate naşte *doar* din viaţă.

34
O convorbire nocturnă

La nouă ore după întâlnirea dintre Schmundt şi cancelarul german, într-un cartier mai sărăcăcios decât cel în care Gustav aştepta să treacă timpul, consultându-şi ceasul şi uitându-se pe geam din două în două minute, un alt bărbat mergea grăbit pe trotuarul prost luminat, cu un pachet la subsuoară.

Gustav habar nu avea de existenţa misteriosului pieton; acesta, în schimb, ştia o mulţime de lucruri despre Schmundt. Nu de alta, dar politicianul fără astâmpăr era chiar motivul pentru care venise Claymore în capitală – aterizase pe aeroportul din Berlin cu doar două ore în urmă – şi subiectul dosarului confidenţial pe care îl ducea acum sub braţ. Interlopul se îndrepta spre locul de întâlnire stabilit cu cel cu care avea să se vadă mai târziu, Gustav.

Claymore fusese instruit să meargă până la Poarta Brandenburg din fostul sector estic al oraşului, de acolo s-o ia spre sud pe Grotewohistraße, apoi la est, pe Behrenstraße, prin labirintul înaltelor clădiri din piatră ce găzduiau câteva dintre birourile provizorii ale noului guvern german unit, şi în cele din urmă pe Friedrichstraße, până în zona hotelului ieftin la care se cazase.

Undeva pe acest traseu, o maşină avea să tragă în dreptul lui, iar el trebuia să urce numaidecât. Dacă nu apărea nicio maşină, fusese instruit să se întoarcă la hotel şi să aştepte.

Până acum, nu-şi făcuse apariţia niciun automobil. După treizeci de minute de mers pe jos, Claymore ajunse înapoi la hotelul de unde luase recent un taxi până la Poarta Brandenburger.

Intră în hotel, străbătu holul fără să arunce măcar o privire recepţionerei şi urcă grăbit, câte două trepte odată, până la al doilea etaj. Mocheta roasă de pe scară şi

coridoare abia ce reuşea să camufleze zgomotul paşilor săi apăsaţi.

Ajuns în cameră, aprinse becul de 40 de waţi al veiozei şi se aşeză pe pat, nervos că pierduse o oră întreagă cutreierând de-a prostul pe străzi.

Peste două minute, sună telefonul. Îl lăsă să ţârâie de câteva ori, apoi se ridică fără tragere de inimă, se apropie leneş de măsuţa pe care se afla telefonul şi ridică, în sfârşit, receptorul.

— *Ja*.

— Văd că ai ajuns în Berlin la ora stabilită.

— Şi aş fi avut o oră la dispoziţie să trag un pui de somn, dacă n-aş fi fost trimis să umblu teleleu, ripostă cătrănit ocupantul camerei. De ce m-aţi pus să bat atâta drum, dacă nu aveaţi de gând să...

— Am făcut-o pentru binele tău, amice, răspunse celălalt, cu un hohot gâlgâit, gutural.

— Pentru binele *meu*?! Mersi, dar mă puteam lipsi de acest exerciţiu fizic. De ce nu m-aţi abordat pe traseu?

— Din motive bine întemeiate. Te-am urmărit.

— M-aţi urmărit?! Dacă nu aveaţi încredere în mine, de ce...

— Ei, nu te ambala! A trebuit să mă asigur că nu eşti filat. N-am de gând să-mi asum riscuri inutile. Miza jocului e prea mare. Ai la tine dosarul pe care ţi l-am cerut?

— Da, am dosarul deputatului, mârâi în receptor interlopul.

— Inclusiv dovezile de care am vorbit... cu privire la trecutul său?

— Inclusiv.

— Excelent. Lasă dosarul în faţa uşii.

— Poftim?! Aţi înnebunit?!

— Nu va rămâne acolo mai mult de zece secunde. Sunt pe aproape.

— Şi banii?

— Am să-i las în faţa uşii. După ce vei auzi o bătaie

uşoară, aşteaptă cincisprezece secunde şi apoi deschide uşa.

— Şi dacă nu vor fi de ajuns?

— Colaborarea noastră încă n-a luat sfârşit. Spuneai că mai faci investigaţii şi că s-ar putea să afli mai multe despre acest caz.

— Aşa e.

— Data viitoare am să-ţi mai dau nişte bani. Între timp, dacă onorariul pe care îl vei găsi în pachet nu e suficient, deşi eu unul mă îndoiesc sincer de asta, eşti liber să mă treci în fruntea listei negre.

Claymore nu spuse nimic.

— Data trecută am vorbit de o eventuală călătorie până la Moscova, continuă interlocutorul său. Îţi aduci aminte?

— Da.

— Ei bine, a venit vremea să faci un drum până acolo.

— În ce scop?

— Când ajungi, sună-mă la numărul privat să-mi spui cum pot lua legătura cu dumneata, apoi aşteaptă să te contactez.

— Va fi o misiune de supraveghere sau un asasinat?

— Poate şi una, şi alta. Fii pregătit pentru orice.

35
O întâlnire în miez de noapte

Nu era nicidecum prima sa întâlnire cu Klaus Drexler, dar era, de departe, cea mai importantă, iar împrejurările în care avea loc erau, fără doar şi poate, inedite.

Deşi nimeni nu o recunoştea în mod deschis, Drexler era, practic, al doilea om în stat. La drept vorbind, în calitate de parlamentar şi şef de partid, era pe picior de egalitate cu Schmundt. Întrucât Drexler, de care nu se ştia absolut nimic dincolo de hotarele Germaniei, nu avusese nici măcar trei mandate complete în Bundestag şi se afla la primul său mandat de şef al partidului, unii îl considerau şi acum un nou-venit pe scena politică naţională. Dar cei ce îl subestimau astfel nu se uitaseră niciodată adânc în ochii lui. Nu văzuseră niciodată focul care ardea în ei – un foc ce vădea ambiţii mult mai mari decât cele afişate la suprafaţă.

Gustav observase acel foc şi, de atunci, încetase să-l mai subestimeze pe Klaus Drexler. Ştia că, în pofida aparenţelor şi a vechimii mai mici pe care o avea ca deputat, Klaus Drexler era un om hărăzit unui destin măreţ. Şi, când zarurile sorţii vor fi aruncate, Gustav voia să se asigure că se va afla în tabăra câştigătorilor.

Drexler fusese cel ce îl contactase şi stabilise această întâlnire în miez de noapte. Îi trimisese o maşină, al cărei şofer nu scosese o vorbă cât timp rulaseră pe străzile tăcute ale Berlinului. Acum Gustav urca treptele, nu fără o oarecare strângere de inimă, până la etajul al doilea, unde se afla biroul lui Drexler.

Schmundt încercase toată seara să se pregătească psihic pentru această întrevedere, spunându-şi că era mai experimentat decât Drexler şi că nu avea de ce să se simtă intimidat de acesta. Totuşi, oricât s-ar fi străduit, nu putea înlătura nicicum timorarea care se încăpăţâna să izvorască în continuare din adâncurile fiinţei lui. Traversă emoţionat

tăcutul coridor, dureros de conştient de ecoul paşilor săi, şi se opri în faţa unei uşi impunătoare. Trase adânc aer în piept şi apoi bătu o dată, cu o neplănuită, dar vădită şovăială.

Din birou îi răspunse o voce autoritară. Gustav deschise încet uşa şi păşi înăuntru.

— Îţi mulţumesc din suflet că ai răspuns invitaţiei mele, dragul meu Gustav! îl întâmpină plin de căldură gazda sa, îndreptându-se spre el cu mâna întinsă. Te rog să iei loc.

Schmundt îi mulţumi şi se aşeză.

— Doreşti o cafea?

Gustav încuviinţă din cap şi privi cum bărbatul se duce la barul de lângă perete şi umple două ceşti cu cafea. Drexler avea în jur de 1, 85 m. Faptul în sine nu era remarcabil – Kolter îl depăşea cu aproape zece centimetri în înălţime şi cu mult mai mulţi la circumferinţa taliei. Ceea ce frapa era prestanţa şi extraordinara siguranţă de sine pe care le emana din toţi porii acest individ.

Părul şaten, bogat, curat şi strălucitor, pieptănat impecabil cu cărare într-o parte, îi ajungea până deasupra urechilor, lăsând să se vadă doar câteva fire cărunte în partea de sus a perciunilor. Cutele care se întrezăreau pe fruntea parţial acoperită de breton erau riduri de expresie şi nicidecum de bătrâneţe. Sprâncenele groase – mai închise la culoare decât părul capului – se mişcau cu o expresivitate subtilă, accentuând ochii pe care păreau să-i încadreze. Pomeţii înalţi şi eleganţi, obrajii supli, parcă sculptaţi, şi bărbia hotărâtă, osoasă şi uşor pătrată, confereau feţei un aspect plăcut şi viguros. Sonoritatea vocalelor germane făcea ca buzele, potrivit de groase pentru un bărbat, să stea uşor ţuguiate.

Ascultându-i vocea guturală şi calmă, autoritară fără a fi ridicată, îl vedeai parcă în faţa ochilor pe Wotan, stăpânul zeilor din opera wagneriană *Der Ring der Nibelungen*, ţinându-şi în frâu exuberanţa, aşteptând să intre triumfător în Valhalla, călare pe falnicul său bidiviu. În timbrul

deocamdată controlat se ghiceau rezerve uriaşe de energie. Un bărbat cu un caracter mai slab ar fi ridicat tonul pentru a-şi masca nesiguranţa. Drexler nu avea nevoie de astfel de trucuri. Emana autoritate din toată fiinţa şi nu trebuia să ridice vocea pentru a se face auzit. Un regizor de la Hollywood ar fi văzut în el întruchiparea perfectă a nord-europeanului viguros şi bine proporţionat.

Totuşi, dintre toate trăsăturile acestui om, cel mai mult izbeau ochii – nişte ochi strălucitori, de un albastru pal, adânciţi în orbite, de o expresivitate ieşită din comun, a căror privire intensă şi sfredelitoare avea puterea să hipnotizeze pe oricine.

Ştiind asta, Gustav Schmundt se străduia să evite efectul nimicitor al acestor ochi, fixând întâi gura, apoi fruntea şi, în cele din urmă, plimbându-şi privirea aiurea prin încăpere. Ştia că Drexler îl străpunge cu privirea. Totuşi, reuşi să reziste tentaţiei de a privi direct în ochii lui.

Drexler se aşeză pe un scaun alăturat şi sorbiră amândoi tăcuţi din cafea. Drexler stătu o vreme cu fruntea încreţită, vădit îngândurat, căutându-şi cuvintele, apoi brusc, ridică privirea.

— Gustav, vreau să fiu sincer cu dumneata.

Schmundt îl asculta cu atenţie, precaut şi totodată intrigat.

— După cum ştii, mă opun stimatului nostru cancelar în ceea ce priveşte ajutorul destinat fostelor republici sovietice. Şi te asigur că motivele mele sunt întemeiate. Nu e cazul să intrăm acum în detalii, cunoşti deja cât se poate de bine toate aspectele problemei şi sunt sigur că ai întors şi dumneata chestiunea pe toate părţile.

Schmundt încuviinţă din cap.

— Totuşi, motivul pentru care am dorit să-ţi vorbesc nu se rezumă exclusiv la următoarea sesiune parlamentară. Lucrurile vor sta la fel ca de fiecare dată: de ambele părţi se vor forma alianţe, noi doi, Hans şi ceilalţi şefi de partid vom recurge cu toţii la ameninţări şi linguşiri ca să obţinem

voturile oamenilor noştri şi, în cele din urmă, se va încheia un soi de înţelegere între partide şi parlamentari şi chestiunea va fi rezolvată fie în favoarea lui Hans, fie în favoarea mea. Dar asta contează prea puţin. Miza pe termen lung e mult mai ridicată, Gustav. Am păşit într-o nouă eră. Sunt convins că în următorii ani alianţele internaţionale vor fi extrem de fluide. Vor avea loc schimbări majore şi eu unul vreau să fiu pregătit – pentru binele alegătorilor mei şi al întregului popor german. De aceea am considerat că ar fi bine să ne unim forţele ca lideri şi prieteni – sper că nu te superi că îţi spun „prieten" – pentru a călăuzi Germania viitorului în direcţia care să fie cea mai favorabilă poporului nostru, economiei noastre şi statutului la care suntem îndreptăţiţi în această nouă ordine mondială care se impune atât de vertiginos. Înţelegi ce spun, Gustav?

— Da, cred că înţeleg foarte bine. Şi eu îmi doresc cu tărie ca Germania să devină un stat puternic.

— Germania trebuie să devină nu doar un stat puternic – în albastrul ochilor lui Drexler mai că ghiceai văpaia roşiatică a cărbunilor ce începeau să se aprindă –, ci una dintre marile puteri mondiale. Noi, germanii, suntem un popor cu tărie de caracter, hotărât şi puternic – o ştie întreaga lume. Tehnologia germană, filosofia germană, sistemul german de educaţie, ingineria germană, teologia germană şi literatura germană au condus lumea spre progres încă de pe vremea strămoşilor noştri celţi. Germania este o naţiune de oameni puternici şi competenţi. Nu eşti de acord?

— Bada.

— Şi, totuşi, meritele noastre nu au fost niciodată recunoscute pe deplin. De-a lungul istoriei, germanii nu şi-au împlinit niciodată măreţul destin, fiindcă au fost nevoiţi să se plece mereu în faţa unor popoare inferioare – în faţa italienilor, a portughezilor, a spaniolilor, a francezilor, a olandezilor şi a britanicilor în secolele trecute şi în faţa

americanilor şi a ruşilor în secolul acesta. În faţa ruşilor! îţi dai seama cât de mult am decăzut, dacă am ajuns să ne supunem unei civilizaţii atât de imbecile şi de arierate? Nici nu ştiu cum s-a putut întâmpla una ca asta. Eh, ce să-i facem, adăugă el cu un oftat amar, soarta nu ne-a prea surâs în acest secol.

Făcu din nou o pauză, apoi continuă:

— Dar sunt convins că suntem la începutul unei noi ere – o eră a oportunităţilor, în care puterea şi progresul nu vor mai fi nicidecum determinate de forţele militare, în care puterea credinţei unui popor va conta mai mult decât arsenalul de luptă al acestuia, în care cursul acţiunii va fi impus nu de armate, ci de politica economică. Asistăm la începutul unei noi ordini mondiale în care rolul de lider va trebui să revină unei naţiuni puternice şi viguroase.

Credinţă învalorile superioare ale planului cosmic, credinţă în abilitatea omului de a trăi în armonie cu întreaga creaţie, cu toţi semenii săi... Credinţă... şi leadership, Gustav! Iată cele două noţiuni care reprezintă cheia viitorului, a noii ordini mondiale, cum îi spun americanii. Şi ambele, după umila mea părere, vor trebui să provină din afara forurilor convenţionale din trecut, atât în Est, cât şi în Occident.

Este o nouă eră. Aproape fiecare zi reprezintă un nou început. Vechile convingeri se cer reinterpretate. Lumea are nevoie de noi lideri.

Îţi împărtăşesc toate acestea, Gustav, fiindcă te urmăresc cu interes de multă vreme şi am ajuns la concluzia că ai vederi la fel de optimiste şi de temerare ca mine. Eşti exact genul de om pe care îmi doresc să îl am ca aliat în viitor. Deşi e o chestiune care poate avea un impact însemnat asupra acestui viitor, nu îţi cer neapărat să votezi de partea mea în cadrul şedinţei parlamentare de săptămâna viitoare. Nu, pe mine mă interesează mai degrabă tabloul de ansamblu. Planificarea pe termen lung. Caut oameni de încredere, care să împărtăşească vederile

mele radicale, care să-şi dorească, la fel ca mine, ca Germania să devină lider mondial. Şi, din câte am văzut, dumneata eşti un astfel de om – un lider vizionar, un bărbat integru şi loial... care crede în noua ordine mondială. Eşti nemulţumit şi dumneata de starea lucrurilor sau mă înşel? Nu-ţi doreşti, la rându-ţi, o schimbare? Spune-mi, Gustav, cum vezi dumneata viitorul?

Gustav era de-a dreptul vrăjit. Cuvintele măgulitoare şi înflăcărarea cu care vorbea Drexler avuseseră efectul scontat şi asta cu atât mai mult cu cât veneau în urma a ceea ce Schmundt considerase a fi încă una dintr-un lung şir de întâlniri umilitoare cu „iubitul” cancelar german. Era plăcut, firește, să se simtă apreciat cu adevărat, să i se recunoască meritele, să i se vorbească nu aşa cum vorbeşti unui terchea-berchea, ci cu respectul cuvenit unui lider. Dată fiind funcţia lui Gustav şi reacţia pe care o avusese în urma întâlnirii avute anterior cu Kolter, era firesc să se simtă măgulit de vorbele mieroase ale lui Drexler.

Drexler se lăsase pe spătarul scaunului şi aştepta, fixându-şi colegul cu o privire întrebătoare, de parcă ar fi ars de nerăbdare să îi afle gândurile, cu un aer umil de învăţăcel aflat în faţa maestrului său, din a cărui experienţă era avid să înveţe.

De fapt, Drexler ştia foarte bine ce se petrece în mintea lui Gustav Schmundt. De n-ar fi fost un maestru al prefăcătoriei, l-ar fi trădat zâmbetul viclean abia schiţat în colţurile gurii. Ştia ce gândeşte Gustav Schmundt pentru că era un bun cunoscător al firii umane – cunoştea calităţile, defectele, metehnele, nemulţumirile şi punctele slabe ale oamenilor, le cunoştea visurile şi ambiţiile secrete, micimea de caracter, suferinţele şi anxietăţile ascunse. Iar pe Schmundt îl cunoştea îndeajuns de bine pentru a şti ce efect vor avea vorbele sale asupra lui. Îşi alesese cuvintele cu precizia cu care mânuieşte un chirurg bisturiul.

În mod inevitabil, Schmundt căzuse în mrejele întinse de el şi acum îl putea juca pe degete.

36
Cum să te împaci cu trecutul... şi cu viitorul

Se făcuse târziu.

Sabina adormise cu o carte pe genunchi şi abia ce se trezise când intrară în cameră soţul şi fiul ei. Se întorceau de la ultima conferinţă a serii. Toţi trei erau epuizaţi fizic şi emoţional. Tad le ură noapte bună părinţilor săi, apoi se retrase în camera sa.

— Ei, cum a fost conferinţa? întrebă Sabina.

— Înfiorătoare, răspunse Matthew. Mai bine nu mă duceam.

— Cum aşa?

— Prefer să nu vorbesc despre asta acum. O discuţie pe tema asta n-ar face decât să mă indispună şi mai tare, răspunse Matthew, după care se aşeză pe marginea patului şi, slobozind un oftat prelung, îşi trecu încă o dată privirea peste programul congresului.

— Te-ai gândit la ce dezbateri vei participa mâine? îl întrebă Sabina.

— Nu, încă nu m-am hotărât. Deşi aceasta a fost doar prima zi a congresului, mă simt deja epuizat psihic şi chiar am ajuns să mă întreb ce căutăm noi, de fapt, aici.

— Motivul pentru care ne aflăm aici este că *tu* ai fost invitat să ţii o prelegere menită să-i facă pe toţi cei prezenţi să vadă lucrurile într-o nouă lumină.

— Mai bine nu-mi aminteai, gemu Matthew.

— Ai auzit şi tu ce-a spus Iosif – datoria voastră este să vă spuneţi răspicat părerea.

— În momentul de faţă nici măcar nu pot gândi limpede. Mă frământă o mulţime de întrebări.

— Tu ai pus întotdeauna întrebări grele. Ne-ai asaltat cu întrebări atât pe mine, cât şi pe papa şi asta de la bun început, după care, urmând sfatul tatii, ai învăţat să cauţi

adevărul în profunzime, dincolo de aparenţe. Asta face din tine un bun scriitor.

— Ei, spui asta doar ca să mă bine dispui! râse Matthew.

— Vorbesc cât se poate de serios, dragul meu. Ai dus o luptă intelectuală şi emoţională acerbă pentru a dobândi lumina pe care o ai acum asupra lucrurilor – şi tocmai asta face ca ea să fie extrem de valoroasă. Deci, la ce conferinţe vei participa mâine?

— Îţi mulţumesc pentru vorbele frumoase, dar chiar şi aşa... încă nu m-am hotărât. Apropo de asta, tu nu intenţionezi să audiezi nişte prelegeri? în fond, şi tu te numeri printre participanţii la congres.

Sabina zâmbi.

— Mi-ar fi greu să mă concentrez asupra unei prelegeri acum, când sufletul mi-e năpădit de atâtea incertitudini. Când, la fel ca tine, nu ştiu ce înseamnă toate aceste schimbări în ceea ce...

mă priveşte.

— Te înţeleg *foarte* bine, draga mea, răspunse Matthew, dând din cap.

— Credeam că vom putea merge direct la *Lebenshaus*, continuă Sabina. Îmi făcusem atâtea speranţe...

— Vom merge de îndată ce vom obţine vizele pentru Polonia.

— Ştii că nu la asta mă referam; nutream speranţa că acum, cu toate aceste schimbări...

Matthew dădu înţelegător din cap.

— Poate tocmai fiindcă am nutrit speranţe atât de mari, îmi vine atât de greu să accept acum realitatea.

— Adică?

— În adâncul sufletului ştiam că... *într-o bună zi*... va trebui să mă împac cu trecutul... şi cu viitorul – doar că speram să pot face asta la *Lebenshaus*. Or acum încep să realizez că acest lucru n-o să se întâmple, poate, niciodată... Că poate niciodată nu mă voi putea apropia mai mult de vechea mea casă părintească, în timpul plimbării

de azi, când am văzut locul pustiu în care se înălţase cândva casa în care am locuit, am înţeles brusc că poate nici *Lebenshaus* nu mai...

Începu să plângă încetişor.

Matthew se ridică de pe pat şi, aşezându-se lângă ea pe canapea, o cuprinse tandru cu braţul. Suspinând, Sabina îşi cuibări capul la pieptul lui. Vreme de câteva minute rămaseră amândoi tăcuţi.

— Ştii foarte bine, Matthew, că aceasta s-ar putea să fie ultima noastră vizită în Germania, murmură într-un târziu Sabina. De când am realizat acest lucru, m-au năpădit o mulţime de amintiri reprimate, ca apele oceanului ce înaintează încet pe coastă în timpul fluxului.

Analogia îl făcu pe Matthew să zâmbească.

— Nu e vorba doar de *Lebenshaus*, continuă ea, ci de *persoana mea*, ca fiinţă, de viaţa mea, de trecutul meu, de istoria poporului meu. Aici nu e ca în Bavaria. Berlinul îmi stârneşte amintiri cu totul diferite. Când am părăsit oraşul, am lăsat aici o părticică din mine. Iar acum totul e atât de schimbat... Simt nevoia să reflectez asupra întregii mele existenţe, să înţeleg ce semnificaţie are ea prin prisma acestor schimbări... Eu mă apropii de sfârşitul vieţii mele, în timp ce Germania se află în faţa unui nou început.

Matthew reflectă câteva clipe la vorbele soţiei sale înainte de a răspunde.

— Nu pot pretinde, desigur, că aş înţelege întru totul sentimentele pe care le încerci tu, spuse el într-un sfârşit, dar, din punct de vedere spiritual, mă aflu şi eu cumva în aceeaşi situaţie. Acest congres îmi stârneşte o mulţime de gânduri... Simt nevoia să meditez la viaţa mea... la convingerile mele, la cum se potrivesc în tabloul de ansamblu vederile noastre despre ce înseamnă să fii creştin. La fel ca tine, îmi dau şi eu seama că ne apropiem de sfârşitul vieţii şi vreau să mă asigur că toate învăţăturile pe care le-am primit de la Dumnezeu vor fi transmise generaţiilor viitoare.

— Trebuie să reevaluăm totul.

— Aşa este, oftă Matthew. Mai multe decât aş fi crezut.

— Eu bănuiam că această călătorie va fi un prilej potrivit pentru a încheia socotelile cu trecutul, dar parcă niciodată nu te poţi pregăti întru totul pentru emoţiile care însoţesc un asemenea proces. Deşi am asistat la felul în care s-a pregătit papa pentru sfârşitul vieţii sale pământeşti, nu ştii cu adevărat cum e până nu treci personal prin asta.

Se lăsă tăcerea. Matthew se ridică încet şi o ajută şi pe Sabina să se ridice, după care se pregătiră amândoi de culcare.

37
Pion în Mâinile unui maestru

Claus Drexler nutrea aspiraţii grandioase de ani de zile. Dar ştia că nu trebuie să se pripească – planurile sale necesitau timp. Hotărâse de la bun început să ridice metodic cuburile de construcţie ale viitorului, trecând, rând pe rând, de toate obstacolele. Şi pentru asta avea nevoie de aliaţi. O ştiuse dintotdeauna.

Prin urmare, în timp ce urcase încet, dar sigur în ierarhia politică din RFG, fusese mereu cu ochii în patru, în căutare de potenţiali simpatizanţi nu ai modului său de gândire – asta putea să mai aştepte ci ai persoanei sale. Primul lucru pe listă era să şi-i facă prieteni. Să le câştige încrederea. Apoi, încetul cu încetul... restul avea să vină de la sine.

Era un proces bine gândit, lent şi îndelungat, nu o tactică de doi bani cum fusese puciul de la berărie organizat de predecesorul său neghiob! Un ignorant ce se crezuse capabil să conducă un imperiu! Nu, strategia lui era mult mai subtilă şi mai inteligent ticluită.

Între timp, *reuşise* să atragă în tabăra sa un număr mare de simpatizanţi – mulţi chiar din rândul partidelor adverse. Darnic cu serviciile sale, îşi îndatorase până acum o mulţime de politicieni influenţi din întreaga ţară care, la o adică, socotea el, nu vor ezita să îi acorde tot sprijinul necesar.

Pe Gustav Schmundt îl avea în vizor de ceva vreme şi de două ori chiar ceruse să fie investigat. În caz că Schmundt se arăta refractar, avea el ac de cojocul lui: informaţiile incriminatoare descoperite de Claymore. Dar poate că nici nu va trebui să facă uz de ele. Le va păstra drept un as în mânecă, pentru a se asigura că Schmundt îi va rămâne loial pe toată durata activităţii sale politice.

De nu voia să înfunde puşcăria pentru omucidere, Schmundt n-avea decât să-i cânte în strună!

Oricum, individul avea atâtea defecte de caracter, încât îi va fi lesne să îl joace pe degete. Când va fi terminat cu el, Schmundt nici nu va şti pe ce lume trăieşte. Multă vreme evitase, în mod intenţionat, să îl abordeze direct. Schmundt, în calitate de şef al CSDU şi membru de bază al coaliţiei lui Kolter, reprezenta un jucător relativ important pe scena politică. În consecinţă, Drexler fusese nevoit să opereze cu mare băgare de seamă. O îndepărtare prematură între Schmundt şi cancelar i-ar fi zădărnicit planurile.

Acum părea să fi venit, în sfârşit, momentul oportun.

În ultima vreme, observase că Schmundt este din ce în ce mai nemulţumit. Informatorul pe care îl infiltrase în urmă cu un an în CSDU îi confirmase faptul că liderul partidului era cătrănit pe cancelar şi că nu rareori putea fi auzit bombănind: „Tare-aş vrea să văd care ar fi reacţia stimatului domn Kolter, dacă într-o bună zi o să mi se năzărească să votez independent de scopurile dumnealui!” De astă dată, Drexler era hotărât să nu exercite nicio presiune asupra lui Schmundt. Va deschide dialogul, va tatona terenul, îi va mângâia orgoliul rănit şi nimic mai mult.

Aranjase întrevederea în biroul său, la o oră atât de târzie, pentru a apăra de eventuali ochi iscoditori atât reputaţia invitatului, cât şi pe a sa.

Acum aştepta răbdător răspunsul lui Schmundt, fixându-l cu o privire sinceră şi nevinovată – o invitaţie tacită la încredere. Schmundt cumpăni preţ de un minut înainte de a-i răspunde.

— Îţi mulţumesc pentru cuvintele măgulitoare, dragă Klaus, spuse el în cele din urmă. Într-adevăr, îţi împărtăşesc optimismul în ceea ce priveşte viitorul şi rolul Germaniei în acest viitor. Şi fireşte că şi eu îmi doresc să fiu unul dintre liderii de care vorbeşti.

— Şi vei fi, Gustav, răspunse Drexler cu însufleţire, sunt sigur de asta! După părerea mea, Germania viitorului are

nevoie de lideri ca dumneata, de oameni care au slujit această naţiune ani în şir, oameni care cunosc acest popor. Acesta constituie unul dintre motivele pentru care mă simt inspirat de dumneata şi vreau să-ţi fiu aliat. În anii care vin îmi doresc să urmez un conducător ca dumneata.

— Eşti... ăă... eşti prea amabil, colega, bâigui Schmundt, luat pe nepregătite de turnura conversaţiei. Dar dumneata dispui de un număr mult mai mare de voturi în parlament. Puterea mea politică nici nu se compară cu...

— Te înşeli, Gustav, te înşeli! Mărimea partidelor noastre este irelevantă. Eu vorbesc despre calitatea de lider. Partidul dumitale este format din gânditori independenţi, nu va atrage niciodată un număr mare de adepţi. Dar eu tocmai despre această gândire independentă vorbesc! Dumneata eşti un lider independent, hotărât să lupte pentru convingerile sale. În aceşti ultimi ani nu te-ai abătut măcar o dată de la principiile partidului pe care îl reprezinţi, deşi ştiai că eşti în minoritate. Asta numesc eu devotament adevărat! Eşti un om al viitorului, ale cărui calităţi de conducător vor fi recunoscute într-o bună zi de acest popor. Sunt convins de asta. Iar când vei fi ales lider, Gustav, vreau să fiu alături de dumneata. Să te ajut să-ţi împlineşti visurile pe care le ai pentru această naţiune. Vreau să-ţi pun la dispoziţie întreaga mea putere politică. Cred în dumneata, Gustav, şi sunt sigur că ne aşteaptă un viitor luminos dacă vom avea ocazia să colaborăm – să conducem împreună ţara spre culmi.

— Nu ştiu dacă mai apuc eu ziua aceea.

— Ei, cum să n-o apuci?

— Sunt om bătrân.

— Vârsta n-are nicio importanţă. Eu caut oameni cu vederi similare care îşi doresc, la fel ca mine, să conducă lumea spre progres. Dumneata dispui de înţelepciunea vârstei. Se apropie o nouă eră, o eră a luminii, care ne atrage în vârtejul evoluţiei. Pacea instaurată recent pe întregul mapamond aduce cu sine un nou început pentru

întreaga omenire. Armonia noastră, a oamenilor, cu noi înşine, cu natura şi cu conştiinţa universală va duce la un apogeu al evoluţiei umane. Cei ce vor deschide calea sunt o nouă generaţie de lideri din întreaga lume, bărbaţi şi femei care recunosc această armonie şi datoria noastră de a ne împlini destinul istoric.

Sunt ferm convins că ne stă în putere să reconstruim societatea conform idealurilor la care înaintaşii noştri nu puteau decât să viseze. Acum că barierele ostilităţii au fost îndepărtate şi alianţele militare aducătoare de moarte s-au dezintegrat, acest ţel suprem – de a forma o societate globală bazată pe principiile conştiinţei divine latente din sufletul omenesc – poate fi, în sfârşit, atins. Aceasta este încununarea incontestabilă a istoriei umane.

Aceasta este măreaţa cauză pe care am îmbrăţişat-o: luminarea acestui popor şi, cu timpul, poate şi a altor naţiuni astfel încât să devenim un far călăuzitor pentru toate popoarele lumii, să le ajutăm să-şi lepede lanţurile sclaviei şi ale gândirii lor limitate şi să păşească într-o nouă eră a păcii, a cooperării şi a unităţii. Oamenii ca noi trebuie să preia iniţiativa de îndată ce se va ivi prilejul.

Făcu o pauză, continuând să-şi cerceteze victima pe sub sprâncene.

— Deci, spune-mi, Gustav, cum vezi dumneata viitorul Germaniei? Te vezi în rolul de conducător şi purtător de cuvânt al acestei naţiuni? Este extrem de important să-ţi aflu părerea în această privinţă, întrucât, după cum am mai spus, îmi doresc cu ardoare să colaborăm în orice chip cu putinţă.

După ce întinse plasa, Drexler se lăsă pe spătarul scaunului şi îşi ascultă cu atenţie invitatul, continuând să îl perieze şi să îl îmbrobodească ori de câte ori se ivea ocazia.

Ceva mai târziu, Schmundt părăsi biroul lui Drexler complet vrăjit. Victima fusese – sau se lăsase de bunăvoie – prinsă în plasă.

38
O discuţie înainte de culcare

Stând întins în pat alături de soţia sa, Matthew lăsă să-i scape un oftat.

— Ce n-aş da să putem sta acum de vorbă cu taţii noştri – chiar şi numai pentru zece minute...

Sabina surâse în întuneric.

— Unul dintre puţinele mele regrete în această viaţă este că n-am petrecut mai mult timp cu papa.

— E unul dintre dezavantajele maturizării, bănuiesc.

— Totuşi, mă îndoiesc că ei ar putea să răspundă la toate întrebările cu care ne confruntăm noi acum.

— Chiar şi aşa, mi-ar fi plăcut să le aflu părerea.

— Nu uita, Matthew, că lumea în care trăim e diferită de cea pe care o cunoşteau ei. În zilele noastre, şi asta cu precădere în SUA, unde trăim noi, viaţa de creştin este mult mai complexă, mai intensă şi mai activă pe plan social.

— Da, dar să nu uităm la câte a renunţat tatăl tău pentru credinţă. A făcut chiar şi puşcărie din cauza credinţei lui. Probabil că eu nu va trebui să fac niciodată astfel de sacrificii.

— Da, dar tatăl meu nu s-a confruntat niciodată cu genul de probleme creştine cu care te lupţi tu în prezent.

— Chiar şi aşa, încă mă mai întreb dacă noi ne ridicăm cu adevărat la înălţimea exemplului de credinţă pe care ni l-au dat taţii noştri.

— Ştii bine că tu eşti un exemplu pentru Tad, dragul meu, spuse Sabina cu nedisimulată sinceritate. Fiul nostru îţi respectă credinţa în aceeaşi măsură în care am respectat-o noi pe cea a părinţilor noştri.

— Uneori mă îndoiesc că sunt un exemplu demn de urmat.

— În comparaţie cu tatăl meu?

— Inclusiv.

— Tata era un om aparte, spuse Sabina.

— Cu totul deosebit.

— E greşit să te compari cu el. Şi-apoi, adăugă Sabina, în ceea ce priveşte slujirea lui Dumnezeu, eşti, la rându-ţi, un model demn de urmat. Perspectiva pe care o are Tad asupra lucrurilor ţi se datorează *ţie* exact aşa cum sistemul nostru de gândire se datorează tatălui meu. E clar ca bună ziua. Nu-ţi mai aminteşti ce cuvinte frumoase ne-a spus în avion?

— Congresul acesta m-a făcut să mă gândesc îndelung la felul în care ne transmitem unii altora credinţa – şi să mă întreb în ce măsură am reuşit să le-o insuflu copiilor noştri.

Se lăsă tăcerea.

— Hm, ce ciudat, murmură într-un târziu Sabina. Azi, în timp ce mă plimbam, şi gândurile mele s-au îndreptat cumva în aceeaşi direcţie.

— Te-ai gândit la copiii noştri?

— Da. Mi-am amintit de discuţiile pe care le purtam cu ei pe vremea când erau copii, când le spuneam că fiecare generaţie trebuie să semene seminţele credinţei în solul generaţiei următoare. Mai ţii minte?

— Cum aş putea să uit? Au fost nişte vremuri extraordinare. Şi acum iată că Tad este deja bărbat în toată firea – un fiu de care ar fi mândru orice tată.

— Şi orice mamă. Şi atunci, cum de mai ai încă îndoieli?

— N-am îndoieli în privinţa copiilor noştri... Sunt nişte tineri deosebiţi amândoi. Doar că mă întreb dacă am avut asupra lor influenţa spirituală pe care mi-aş fi dorit s-o am.

— Cum poţi să ai dubii în această privinţă? E de ajuns să te uiţi la Tad. Este oglinda caracterului şi a înţelepciunii tale din toate punctele de vedere.

— Şi zici că gândurile tale se învârteau tot în jurul copiilor?

— Nu doar în jurul lor. Dar, cum spuneai şi tu... congresul şi faptul că mă aflu din nou în Berlin au stârnit în mine o mulţime de emoţii. M-am gândit mult şi la papa. M-

am gândit la multe.

Rămaseră tăcuţi în întuneric preţ de câteva minute, ţinându-se fericiţi în braţe.

— Totuşi, nu e chiar atât de uşor să te împaci cu faptul că ai îmbătrânit, comentă într-un sfârşit Sabina.

— Nu, nu e, răspunse Matthew, râzând încetişor. Dar, ce să-i faci, aşa e viaţa. Timpul nu stă în loc pentru nimeni.

— Şi când te gândeşti cât de repede trec plantele prin toate etapele vieţii! Acesta este unul dintre motivele pentru care papa îndrăgea atât de mult toate roadele pământului. Îi plăcea să vorbească despre anotimpurile şi ciclurile vieţii. N-a încetat niciodată să înveţe de la natură. Acum e rândul nostru să privim dincolo de sfârşitul vieţii noastre, aşa cum a făcut el acum douăzeci şi trei de ani.

— Aşa cum în urma taţilor noştri am rămas noi, tot aşa, după noi, vor rămâne pe această lume Tad şi Mary. Care este moştenirea veşnică pe care le-o lăsăm? Care dintre învăţăturile primite de la părinţii noştri vor dăinui peste generaţii? Cât de adânc *sunt* înfipte rădăcinile noastre în solul caracterelor copiilor noştri? Acestea sunt întrebările care mi se par acum mai importante ca niciodată.

— De ce acum? întrebă Sabina. Tad e bărbat în toată firea, iar Mary e deja femeie la casa ei.

— Întrebările ridicate de evanghelizare pun totul în perspectivă mai clar ca niciodată. Poate faptul că ne aflăm în acest ultim stadiu al vieţii noastre mă face să mă întreb cum vor fi următorii patruzeci-cincizeci de ani din viaţa lui Tad. Felul în care s-au dezvoltat în noi seminţele de credinţă sădite de părinţii noştri mă face să mă întreb oare ce rod vor da seminţele semănate de noi în viaţa lui Tad şi a lui Mary... Ce au însemnat vieţile noastre... Ce e veşnic din ceea ce lăsăm în urmă... Ce va dăinui peste timp... nu doar prin Tad, ci prin toţi cei pe care i-am cunoscut... prin cărţile pe care le-am scris...

— Nu sunt deloc întrebări uşoare, Matthew.

— Tocmai de aceea chestiunile discutate la acest

congres par să aibă un rol hotărâtor. Refuz să cred că singurul obiectiv al creştinilor este acela de a-i „converti” pe ceilalţi. Trebuie să existe ceva mai durabil, ceva permanent care să aibă impact nu doar asupra *prezentului*, ci şi asupra generaţiilor viitoare. Ceva cu un impact *etern*. Asta a făcut tatăl tău – a avut un impact etern. Iar acum mă întreb dacă oi fi avut şi eu un impact cât de mic...

— Ai avut, Matthew, şi nicidecum unul mic.

Se lăsă tăcerea vreme de câteva minute. Sabina credea că soţul ei a adormit, când brusc îl auzi vorbind din nou – doar că de astă dată cuvintele nu îi erau adresate ei.

— O, *Tată*, *sperăm că vieţile noastre vor fi contat în împărăţia Ta*. *Te rugăm ca tot ceea ce ne-ai învăţat*, *tot ceea ce ne-ai arătat*, *viaţa pe care ne-ai dăruit-o*, *să dăinuiască în Tad şi Mary*, *în fiii şi fiicele lor şi în toate generaţiile următoare*. *Te rugăm fierbinte pentru aceste generaţii viitoare*, *pentru mlădiţele care pot răsări din vieţile noastre*. *Fă*, *Doamne*, *ca aceşti nepoţi să ducă mai departe viaţa dăruită de Tine*... *învaţă-ne ce înseamnă să trăim pentru Tine şi să transmitem şi altora această viaţă*. *Arată-ne*, *Doamne*, *adevărul prin acest congres şi*, *mai ales*, *prin Duhul Sfânt*, *vorbind inimilor noastre*.

39
Cugetări nocturne

Spaţiosul birou era cufundat în tăcere, până şi oamenii de serviciu plecaseră de mult acasă. În afară de el, singurele persoane rămase în clădirea adormită erau cei doi paznici de la parter, aşezaţi în faţa monitoarelor de supraveghere.

Klaus Drexler se ridică încet de pe scaun şi traversă biroul, oprindu-se în dreptul ferestrei întunecate. Aici rămase nemişcat preţ de vreo zece minute, privind afară, în noapte. Chiar şi acum, la ora 2, Berlinul, luminat cât vedeai cu ochii, era încă plin de viaţă. Iată un oraş în adevăratul sens al cuvântului – capitala glorioasei Prusii, domeniul Hohenzollernilor – un oraş istoric, mândru şi puternic!

Inima Germaniei, a Europei şi a lumii întregi. Un oraş cum nu mai exista altul pe întregul mapamond.

Iar el se afla chiar în epicentrul puterii! în acest oraş, în patria lui!

Cum de le-a putut trece prin cap germanilor să instaleze guvernul într-un oraş plebeian de provincie precum Bonnul? Reunificarea şi mutarea administraţiei la Berlin constituiseră un semn clar cum că, în curând, avea să vină şi vremea lui. N-ar fi putut face asta din Bonn. În fine, acela fusese oricum doar un sediu provizoriu.

Acum iată-l privind de la fereastră centrul imperiului în care va lua în curând naştere noua putere mondială. Căderea Zidului, reunificarea, colapsul Uniunii Sovietice, toate se succedaseră cu repeziciune şi iată-l acum cuprinzând cu privirea inima Berlinului. Deodată, îi stătea în putere să facă pasul decisiv. Şi, pe zi ce trecea, lucrurile păreau să se aranjeze de la sine în direcţia dorită de el.

Klaus Drexler era un vulpoi bătrân. Ştia prea bine mersul lucrurilor.

Împinşi de un spirit caritabil exacerbat, americanii ar fi

aruncat cu bani în orice adversar înfrânt. După cel de-al Doilea Război Mondial, reconstruiseră din temelii atât Germania, cât şi Japonia, neglijând cu totul propria lor industrie şi pe cea a Marii Britanii. Acum foştii lor adversari prosperau ca lideri mondiali în domeniul industrial, în timp ce America se ducea încet de râpă din cauza datoriilor acumulate.

Culmea ironiei era că, acum, propriii săi compatrioţi – şi mai cu seamă tânăra generaţie, crescută în puf – să manifeste o atitudine ostilă faţă de SUA, arătând în schimb bunăvoinţă vecinilor din est – asta chiar dacă tocmai Uniunea Sovietică fusese cea care le dezbinase naţiunea şi ucisese sute de mii de cetăţeni germani. Totuşi, în cele din urmă, chiar şi această loialitate prost direcţională avea să acţioneze în avantajul lui.

Iar americanii nu s-au învăţat minte nici după ce s-au ars din cauza generozităţii arătate Germaniei şi Japoniei – pe care le-au transformat în puteri industriale ce au ajuns să ameninţe propria lor industrie. Nu, SUA împărţea şi acum ajutoare de miliarde de dolari în întreaga lume, susţinând dictaturi şubrede, furnizând banii necesari pentru arme şi tehnologie militară care într-o bună zi aveau să fie folosite chiar împotriva lor. Neghiobii de americani nu se vor opri din dat până nu se vor trezi cu un picior în groapă!

Chiar dacă ajutorul acordat de ei fusese în beneficiul naţiunii sale şi constituise fundamentul planurilor lui, în ochii lui Drexler, americanii erau cu toţii nişte prostănaci. A ajuta atunci când ai puterea să o faci e, fără doar şi poate, o iniţiativă meritorie şi chiar nobilă. Dar a continua să ajuţi în detrimentul propriei economii, ei bine, asta era curată nesăbuinţă.

În ultimii cincizeci de ani, rolurile se inversaseră complet. *Bogaţii* au dat *săracilor* până când, nemaiavând ce să dea, au ajuns la mila celor pe care, în urmă cu cincizeci de ani, îi ajutaseră să renască din cenuşa oraşelor lor bombardate. Ce îi făcea pe americani să arunce în

continuare cu bani în adversarii lor învinşi? Să fi fost, oare, un sentiment latent de vinovăţie?

Din moment ce „câştigaseră” Războiul Rece, Drexler nu avea niciun dubiu că acum americanii se vor arăta la fel de darnici faţă de Europa de Est şi de republicile sovietice. După ce, vreme de cincizeci de ani cheltuiseră miliarde de dolari pentru a preveni dezvoltarea Uniunii Sovietice, când aceasta s-a prăbuşit, au început să vorbească imediat despre un ajutor de stat. Era sigur că Statele Unite vor petrece *următorii* cincizeci de ani pompând bani în Europa răsăriteană; dacă ajutorul avea să fie acordat în numerar sau sub alte forme conta prea puţin. Indiferent dacă avea să constea în credite, garanţii bancare, subvenţii, ajutoare alimentare sau altele asemănătoare, rezultatul final avea să fie acelaşi.

Şi tocmai acesta era scenariul pe care se bazau stratagemele lui.

Centrul nervos al economiei mondiale avea să sufere în curând o mutaţie spectaculoasă. După previziunile lui Klaus Drexler, istoria Războiului Rece avea să se repete.

După cum planul Marshall ridicase din cenuşa înfrângerii marile puteri economice ale Războiului Rece, tot aşa, din *actuala* înfrângere, putea rezulta *următorul* centru al puterii economice. Varşovia, Budapesta, Bucureşti, Belgrad, Praga, Moscova, Kiev, Sankt Petersburg... peste cincizeci de ani *acestea* aveau să fie capitalele industriei, ale comerţului şi ale tehnologiei! învinşii Războiului Rece vor deveni marile puteri ale capitalismului. Banii americanilor vor reface din temelii Rusia şi Europa răsăriteană, aşa cum se întâmplase anterior cu Germania şi Japonia.

Odată cu înflorirea democraţiei şi a capitalismului în toate aceste capitale, cu ajutorul finanţelor şi al tehnologiei americane şi recurgând la uriaşa piaţă internă a forţei de muncă, în mai puţin de două generaţii, Polonia, Ungaria, Cehoslovacia, România şi Rusia vor deveni naţiuni la fel de avansate şi de prospere cum fusese Germania în urmă cu

câţiva ani – reconstruite, bogate, productive, dinamice, energice, eficiente, cu o rată a şomajului tot mai scăzută şi un produs naţional brut tot mai ridicat – în detrimentul statelor occidentale, care vor ajunge să se ruineze de-a binelea în încercarea de a reclădi Europa de Est.

Şi-apoi, mai era de luat în considerare şi factorul energiei naţionale. În toate statele Europei răsăritene stătea să explodeze o vitalitate comparabilă cu cea care determinase creşterea productivităţii germane din ultimii patruzeci de ani.

Ceva din caracterul sau spiritul nativ al naţiunilor celtice şi slavice, înăbuşit atâta timp de chingile regimului comunist, era gata să răbufnească. Chiar dacă nu va ajunge niciodată să egaleze hotărârea şi etica superioară a spiritului teuton, Drexler nu se îndoia nicio clipă că temperamentul slav avea să bulverseze în curând partea sa de lume.

Producţia începuse deja să fie mutată în ţări aflate în curs de dezvoltare precum Coreea, Taiwan şi China şi, în curând, producătorii mondiali aveau să-şi îndrepte atenţia spre Europa de Est. Aici oamenii erau dornici să lucreze, nu în schimbul unor remuneraţii exorbitante ca muncitorii americani, ci pur şi simplu pentru satisfacţia de a fi, în sfârşit, părtaşi la economia de piaţă.

Viitorul, aşadar, îl vor reprezenta fostul bloc comunist şi statele membre ale Pactului de la Varşovia. Cu resursele şi forţa de muncă de care dispuneau acestea şi cu banii şi tehnologia care le vor fi furnizate cu generozitate de către Occident, centrul lumii se va muta în curând undeva între Varşovia, Budapesta şi Praga – şi asta, dacă va avea şi el un cuvânt de spus, sub influenţa Berlinului!

Iar Germania, dacă îşi juca bine cărţile şi nu îşi irosea finanţele, avea să fie puterea care va coordona această mutaţie mondială.

Acesta era motivul pentru care se opunea unei contribuţii germane la pachetul internaţional de asistenţă

destinat republicilor independente din fosta Uniune Sovietică. Bineînţeles că Germania îşi va atrage critici aspre dacă va respinge proiectul de lege, dar, după ce vor bate palma cu Kolter, americanii vor prelua frâiele situaţiei şi şovăiala germanilor va fi, în cele din urmă, dată uitării.

Ajutorul va fi acordat. Naţiunile est-europene vor primi toţi banii de care au nevoie şi, în cele din urmă, vor uita de la cine i-au primit.

Nu era exclus ca, peste treizeci de ani, când nu vor mai avea nicio grijă pe faţa pământului, asemeni germanilor, să îi deteste şi ei pe americani şi să îi adore pe liderii ruşi, uitând cât a avut de pătimit întreaga lume din cauza lor vreme de cincizeci de ani.

Ce scurtă este memoria istorică a omului de rând!

Aceasta era, deci, soluţia: n-aveau decât să plătească americanii – sau oricine altcineva – pentru reconstruirea Europei de Est. Germania trebuia să rămână prosperă, să nu-şi irosească surplusul bugetar. Germania trebuia să rămână cu un pas înaintea tuturor, să nu depindă de nimeni şi să ţină sub control băncile, instituţiile financiare şi centrele industriale.

Graniţele şi hotarele lumii au fost dintotdeauna fluide, schimbătoare, considera Drexler. Acum că nu mai exista Cortina de Fier, unde aveau să fie trasate noile hotare? Unde vor fi încheiate următoarele alianţe?

Zidul Berlinului ilustrase cât se poate de bine conflictul secular dintre Răsărit şi Occident. Drexler îşi coborî din nou privirea peste oraş. Parcă vedea şi acum cu ochii minţii nemilosul şarpe de beton, lung de patruzeci şi cinci de kilometri, ce se întindea odinioară prin inima Berlinului. Nu mai rămăsese din zid decât o porţiune de două sute de metri, îngrădită şi conservată ca monument istoric. În afara gardului se afla o lespede mare din fosta barieră, destinată turiştilor ce voiau să ia ca suvenir câte o bucăţică de istorie.

Noul destin al lumii nu îşi va avea piatra de temelie nici în Răsărit şi nici în Occident, ci chiar în centru, la intersecţia

dintre est, vest, nord şi sud – o alianţă eurasiatică convergentă, noua comunitate de popoare a secolului al XXI-lea!

Cortina de Fier nu mai era decât o amintire. Noua linie de demarcaţie se va întinde de la Haga până la Zürich, de-a lungul graniţei franco-germane. Statele occidentale, Franţa, Marea Britanie şi SUA, pradă bunelor lor intenţii, vor fi tocate până la ultimul bănuţ. Capitalele financiare din Elveţia şi Olanda vor fi nevoite să decidă de care parte a liniei vor să fie.

Dar centrul va fi în Est! Chiar aici, în Berlin. Până în anul 2030, Drexler preconiza că întreaga lume va ajunge să fie condusă din Berlin. Londra, Paris, Roma, New York şi Washington îşi vor fi pierdut până atunci orice putere sau influenţă, devenind oraşe-fantomă. În mod ironic, chiar triumful capitalismului pentru care au luptat cu atâta ardoare le va aduce în cele din urmă pierzarea. Lăsaseră să li se scurgă totul printre degete. Şi acum totul era la dispoziţia lui!

După o vreme, se îndepărtă de fereastră şi se aşeză din nou la birou. Ora era înaintată, dar munca sa era departe de a fi încheiată. Scoase câteva dosare private dintr-un sertar şi începu să le răsfoiască. Totul depindea de votul de săptămâna viitoare. Trebuia să-i ţină sub control pe toţi jucătorii importanţi. Pe Schmundt, pe Otto Greim de la FDP, pe Weisskopf. Deşi nu erau toţi politicieni de vârf, fiecare juca un rol deloc neglijabil într-un minister sau altul şi în parlament.

Şi-apoi mai era şi Claymore – un tip imprevizibil, care îi fusese de mare ajutor până acum, dar care, dacă se întorcea împotriva lui... Căci, deh, nu se ştie niciodată ce i se poate năzări unui interlop...

Gândul îi zbură apoi la rus, la complicii acestuia... la individul care trăgea sforile pentru a isca o serie de revolte muncitoreşti în mai multe fabrici de automobile din CSI... la fostul agent KGB care bătea liber străzile Moscovei

încercând să le dea planurile peste cap...

Slobozi un oftat prelung. Existau atâtea necunoscute, atâtea posibilităţi ca lucrurile să meargă prost...

Mintea sa eficientă şi încrezătoare alungă însă imediat gândul supărător. Înşfăcă un creion şi o foaie de hârtie şi începu să noteze grăbit lucrurile de care trebuia să se ocupe a doua zi.

Partea a VI-a
Dezbinare în stil *modern*

40
Nori de furtună

Berlin

Lisel Lamprecht sări în sus ca arsă, gâfâind. O trezise acelaşi coşmar care îi bântuia somnul de o lună încoace. Era sătulă până peste cap de aceste vise urâte.

Privi afară. Se mijea de ziuă. Se uită la ceas. Era cinci şi un sfert. Îşi lăsă încet capul înapoi pe pernă. Deşi respira mai uşor, fragmente disparate din vis continuau să i se perinde în mintea încă ameţită de somn.

Din acea noapte epocală când, în mijlocul oraşului, se suise pe zidul ce în curând avea să cadă, Lisel trecuse printr-o adevărată metamorfoză. Deşi ar fi trebuit să se bucure de triumful cauzei pentru care luptase atâta timp, se simţi, în schimb, cuprinsă de nelinişte. La început nu ştiu cum să interpreteze asta. Neliniştea sufletească este greu de recunoscut atunci când începe să ne roadă, oarecum la fel ca foamea, marginile rezervorului de mulţumire interioară.

După acea noapte, lucrurile au început aproape imediat să se schimbe. După ce s-a risipit euforia victoriei, a dispărut treptat şi interesul pentru cauză. Lumea a început să părăsească organizaţia. Mişcarea nu mai atrăgea, ca odinioară, tineri energici, hotărâţi să schimbe lumea. Pentru ce să mai lupţi acum? Germania îşi dobândise libertatea. Ce rost mai avea Alianţa?

Acea idee înfricoşătoare îi venise în urmă cu un an sau poate acum şase luni, nu-şi amintea exact.

În starea sa germinală, gândul ce i se strecurase nepoftit în minte putea fi rezumat cam aşa: Alianţa luptase

întotdeauna – sau cel puţin aşa socotea ea – pentru libertate. Or, acum, brusc totul se schimbase: Zidul căzuse, comunismul se prăbuşise, lumea îşi *dobândise* libertatea... şi poate că şi-ar fi dobândit-o şi fără eforturile lor.

În fond, ce realizaseră în toţi acei ani? Ce rost avusese totul... dacă jugul avea să cadă oricum, indiferent de acţiunile lor? Faptul că, după căderea Zidului, interesul faţă de mişcare a dispărut aproape cu desăvârşire – în ultimii doi ani, jumătate dintre lideri hotărâseră să abandoneze alianţa şi să-şi vadă de vieţile lor – a făcut, în mod inevitabil, să-i încolţească în minte întrebarea: *De fapt*, *ce are de oferit Alianţa pentru Libertate*... *ce a avut de oferit vreodată*?

Iar acestei întrebări i-a urmat imediat o alta, care îşi avea sursa în copilărie: Dacă *ei* şi alţii asemeni lor – jumătate de mapamond – nu au reuşit să elibereze poporul de jugul comunist... atunci ce *a putut* să provoace prăbuşirea subită a două dintre cele mai puternice naţiuni ale globului fără a se trage măcar un foc de armă?

Să fi fost vorba de o forţă *superioară*... de o forţă ce o depăşea cu mult pe cea a Alianţei pentru Libertate... de o autoritate ce nu aparţinea planului lumesc, ci celui spiritual?

Răspunsul ce îi pătrunse în minte prin uşa din dos a trecutului ei consta dintr-un singur cuvânt: *rugăciune*. *Prostii*, îşi spuse ea însă aproape imediat, alungând gândul.

Dar era prea târziu. Uşa îndelung ferecată stătea întredeschisă şi prin ea se revărsau acum alte gânduri şi mai tulburătoare.

Atacul era dus de amintirea tatălui ei. Ştia ce ar spune Hermann – că libertatea dată de Dumnezeu, diferită de cea pământească, are un caracter etern.

Lisel îşi râsese de eforturile lui de a-i ajuta pe oameni nu doar să se refugieze în Vest, ci şi să dobândească libertate spirituală, strigându-i în faţă că asta nu va folosi niciodată la nimic. Dar eforturile *ei* la ce au folosit? L-a acuzat de

ineficacitate. Dar cât de eficace a fost ea?

Putea pretinde ea că ajutase cu adevărat pe cineva? Criticile aspre pe care i le adusese tatălui ei se întorceau s-o bântuie, doar că acum ele erau îndreptate împotriva propriei sale persoane!

Să fie oare posibil – îi venea greu să îşi formuleze ideea – ca eforturile celor ca tatăl ei şi *rugăciunile ridicate de aceşti creştini din lumea întreagă* să fi contribuit la căderea Zidului mai mult decât toate alianţele europene pentru libertate la un loc?

Şi, uite aşa, în ultima vreme valorile indicate de barometrul emoţional al fiinţei sale începuseră să scadă vertiginos, anunţând o schimbare iminentă.

Lui Lisel îi era scris să se confrunte cu trecutul nu într-o plăcută vară indiană sau în zilele călduţe din miez de iarnă, ci în frământata primăvară a vieţii sale, la al cărei orizont începuseră să se adune nori negri de furtună încă din noaptea căderii Zidului. Ploi torenţiale, grindină, lapoviţă şi vânturi îngheţate goneau spre ea ca să-i deştepte spiritul şi să-i redirecţioneze paşii spre tatăl ei.

Atacul începuse şi nu mai putea fi oprit. Nu va putea amâna la nesfârşit confruntarea cu propriile sentimente.

Era tulburată şi asta o nemulţumea teribil. În această dimineaţă, resimţea presiunea interioară mai puternic ca niciodată.

A fost doar un vis fără noimă! îşi spuse ea cu jumătate de inimă. *Refuz să mă gândesc la astfel de lucruri*!

Se strădui, la fel ca în noaptea în care urcase pe Zid, să alunge amintirea tatălui ei.

Aruncă plapuma la o parte şi coborî repede din pat. Deşi aproape că nu închisese un ochi toată noaptea, era hotărâtă să iasă în oraş, gândindu-se că activitatea va combate vocea conştiinţei. *Nu* va da ascultare gândurilor despre trecut. Poate că va face o plimbare până în sectorul vestic. Se va duce în parc sau la piscină. Sau la cumpărături. Azi era liberă. Îşi va petrece întreaga zi

distrându-se.

La o adică, putea să iasă în oraş chiar acum, chiar dacă era doar cinci şi jumătate. Se va opri la o cofetărie să bea o cafea, să mănânce un corn şi să vadă cum se trezeşte la viaţă oraşul!

Simţindu-se deja mai înviorată, se îmbrăcă în grabă şi, peste niciun sfert de oră, păşi afară în dimineaţa răcoroasă.

41
Bani pentru evanghelizare

Aerul era neobişnuit de rece pentru o zi de vară. Totuşi, dacă e să luăm în considerare că era doar şase şi un sfert dimineaţa şi că Berlinul se situează la numai 160 de kilometri de Marea Baltică, condiţiile meteorologice nu erau chiar atât de surprinzătoare.

Matthew McCallum inspiră adânc.

Avusese o noapte zbuciumată, în care nu-i dăduse pace întrebarea: în ce constă, de fapt, propovăduirea credinţei creştine? Nu că subiectul i-ar fi fost străin. Practic, îşi dedicase ultimii douăzeci de ani acestui scop. Dorinţa sa arzătoare de a face cunoscute învăţăturile şi valorile de viaţă ale baronului von Dortmann se rezuma, în fond, tocmai la asta – la transmiterea credinţei aşa cum aceasta îi fusese transmisă lui. Iar acum avea prilejul să ţină o prelegere pe tema asta în faţa unei adunări de lideri religioşi, doar că direcţiile şi priorităţile lor nici că puteau fi mai diferite de vederile lui.

Gimnastica mentală de peste noapte îi fusese provocată de emisiunea înregistrată pe care o vizionase seara trecută. Mai bine ar fi rămas în cameră cu Sabina. Dar nu, el hotărâse, în schimb, să urmărească pe ecranul lat al uriaşului televizor din sala bavareză a hotelului transmisia maratonului de strângere de fonduri pentru evanghelizarea Rusiei şi a blocului răsăritean.

În cadrul emisiunii, care fusese transmisă la televizor în urmă cu câteva luni, Bob MacPatrick, un evanghelist de notorietate internaţională, invitase zeci de celebrităţi ale lumii creştine, luase nenumărate interviuri şi difuzase o mulţime de filmuleţe. Evenimentul adusese, mai degrabă, a varieteu şi nicidecum a program cu caracter religios. Totuşi, campania – numită „Evanghelizarea Lumii 2000” – s-a bucurat de un succes răsunător, reuşind să strângă

incredibila sumă de treizeci de milioane de dolari pentru tipărirea şi distribuţia de literatură evanghelică în croată, sârbă, rusă şi vreo zece alte limbi est-europene. Redifuzarea transmisiunii aici, în cadrul congresului, se datora, fără doar şi poate, faptului că MacPatrick trebuia să sosească la Berlin dintr-un moment într-altul pentru a le înmâna personal liderilor creştini din blocul răsăritean cecurile necesare pentru finanţarea activităţii lor.

Cine n-ar vrea ca Evanghelia să fie vestită pretutindeni, *prin toate mijloacele posibile*? se întrebă Matthew. Cine putea să nege impactul mondial al campaniei lui MacPatrick? în fond şi la urma urmei, scopul acestui congres consta tocmai din a profita de schimbările ce aveau loc pe plan internaţional pentru a da năvală în Estul acum accesibil. Exact aşa cum spusese MacPatrick în cadrul emisiunii sale: „Nu putem şti cât timp vor rămâne deschise aceste uşi ale oportunităţii. De aceea trebuie să facem imediat tot ce ne stă în puteri pentru a răspândi mesajul Evangheliei în întreaga lume. Trebuie să pornim imediat la atac, să vestim cuvântul Evangheliei atât în scris, cât şi prin intermediul radioului şi al televiziunii”.

Deşi părea o iniţiativă lăudabilă, în spatele ei Matthew nu putea să nu sesizeze un vădit spirit de auto-promovare. Majoritatea vorbitorilor pe care îi audiase până acum nu pierduseră nicio ocazie de a vorbi despre viziunea, programul, cărţile, casetele şi produsele *lor*. Toate în numele vestirii Evangheliei, desigur. Dar, printre rânduri, se citea clar mesajul: „Metoda *mea* este cea mai bună, aşa că nu mai staţi pe gânduri: băgaţi repede mâna în buzunar şi sprijiniţi-mă!”

MacPatrick strânsese, ce-i drept, o mulţime de fonduri, dar să nu uităm că mare parte din ele aveau să revină organizaţiei sale pentru achiziţionarea de echipamente noi şi pentru extinderea editurii şi a imperiului său mediatic. Ca să nu mai vorbim de proverbialele „cheltuieli administrative” care reuşesc cumva să îşi revendice mereu

partea leului. Ce procent din cele treizeci de milioane de dolari va fi folosit, efectiv, pentru evanghelizarea propriu-zisă?

Dacă singurul ţel al celor prezenţi la congres era propovăduirea Cuvântului, atunci cum se explica rivalitatea dintre ei? Era de ajuns să te uiţi în ochii lor pentru a înţelege ce îi motivează. Dincolo de pretenţiosul jargon spiritual pe care îl foloseau cu toţii, era de ajuns să fii atent la tonul vocii, la gesturile şi la privirile lor pentru a le sesiza trufia.

Nu-şi putea scoate din cap cuvintele lui MacPatrick: „Donaţi; ajutaţi-ne să salvăm lumea până în anul 2000!”

Ajutaţi-ne să salvăm lumea, repetă Matthew în gând. De parcă Dumnezeu n-ar avea nicio legătură cu asta. Mesajele auzite până acum puseseră toate accentul pe schimbările politice, pe noile oportunităţi, pe fondurile necesare şi pe cei ce puteau să facă rost de ele. Iar, după ce vom strânge lovelele, *noi* vom salva lumea!

Majoritatea „greilor” invitaţi la congres cântau cu toţii acelaşi refren. Bani, bani şi iarăşi bani... Evanghelii... literatură evanghelică... broşuri. Dar nimeni nu pomenea o vorbă despre rugăciune sau despre lucrarea pe care o săvârşeşte *Dumnezeu* printre oameni! Nici măcar cei aflaţi la extrema opusă, care vorbeau despre nevoile propriu-zise ale oamenilor, nu îl includeau pe Dumnezeu în planurile lor.

Unde era echilibrul? Să ne implicăm personal în ajutarea celor aflaţi în nevoie, dar să nu pomenim niciodată de Dumnezeu – propovăduia una dintre tabere. Evanghelizare, dar de la distanţă! striga cealaltă. Donaţi, donaţi cu toţii. În felul acesta rezolvaţi problema simplu şi eficient, fără a trebui să propovăduiţi personal Evanghelia în zona în care *trăiţi*. Lăsaţi banii voştri să evanghelizeze lumea fără ca voi să mişcaţi un deget. Trimiteţi bani lichizi şi lăsaţi-i pe evanghelişti, pe predicatori şi pe misionari să facă munca de jos în locul vostru.

42
O plimbare matinală prin Berlin

După ce trecu de uriaşul şi modernul complex Europa Center, Matthew o luă pe Kurfürstendamm Straße spre Breitscheidplatz şi Biserica Memorială Kaiser Wilhelm. Mergea absorbit de propriile-i gânduri, fără a acorda vreo atenţie clădirilor din jurul său. Vizitase deja împreună cu Sabina vechea catedrală, distrusă în timpul războiului de bombele Aliaţilor, şi se rugaseră amândoi în noua biserică ce fusese construită alături. Dar în dimineaţa aceasta Matthew trecu pe lângă lăcaş aproape fără să-l vadă, surd la tot ceea ce se petrecea în jurul lui.

Imensa metropolă, unul dintre cele mai mari centre industriale, comerciale şi politice din lume, începea să se trezească la viaţă. Aici, în sectorul de vest, în pofida prosperităţii evidente, pe străzi şi printre clădirile noi detectai la tot pasul semne ale declinului moral.

Străzile erau populate de o lume pestriţă – familii de refugiaţi, muzicanţi ambulanţi, talentaţi sau fără pic de talent, care reluau la nesfârşit, cu mici variaţii, acelaşi repertoriu limitat, oameni de afaceri aflaţi în drum spre birou ce călcau peste cerşetorii care dormeau întinşi pe trotuare.

Întregul oraş era presărat cu astfel de juxtapuneri ale contrariilor. Democraţia şi comunismul se intersectaseră, aruncându-şi vorbe grele, chiar în inima Berlinului, vreme de treizeci de ani. Iar acea ostilitate persista, chiar dacă într-o formă mai puţin făţişă, şi acum, după căderea Zidului, când harnicul şi stoicul popor german se trezise confruntat brusc cu o afluenţă masivă de imigranţi străini – est-europeni veniţi în căutarea unei vieţi mai bune, pe care Occidentul nu era neapărat dornic să le-o ofere.

Subit, Matthew realiză că trecea tocmai pe lângă clădirile în care îşi desfăşurase activitatea atunci când

fusese detaşat în 1961. Locul unde o reîntâlnise pe Sabina în acea zi de neuitat se afla chiar după colţ!

Iuţi pasul, rederulând în minte acel moment minunat, ca şi cum totul s-ar fi întâmplat ieri. Venise aici împreună cu soţia sa imediat după ce sosiseră la Berlin. Totuşi, acum că păşea singur pe acest trotuar în primele ore ale dimineţii, se simţea parcă mai recunoscător ca niciodată pentru acel miracol.

Cât de bun fusese Dumnezeu cu ei! După toţi acei ani de despărţire, avusese şansa de a-şi trăi tot restul vieţii alături de femeia iubită. Planul divin este întotdeauna unul pe termen lung, gândi Matthew, şi timpul în care îşi săvârşeşte Dumnezeu lucrarea vindecă toate angoasele omeneşti!

Porni mai departe, revenind cu gândurile în prezent.

Oriunde se uita, nu vedea decât contraste. Sub aparenţele de prosperitate şi vitalitate se ascundeau fisurile unei societăţi ce s-a trezit dintr-odată chiar deasupra faliei unui cataclism politic major.

La doar câţiva kilometri depărtare, nevoia disperată de redresare economică a sectorului estic slăbise deja echilibrul celui vestic. Guvernul de la Bonn furnizase banii necesari reconstrucţiei acestei noi capitale a Germaniei unite şi se mai aşteptau fonduri din partea altor state occidentale. Dar aceste fonduri vor fi, oare, suficiente pentru a o scoate la capăt fără a distruge economia înfloritoare a Germaniei de Vest?

Oare, pe termen lung, căderea Zidului va aduce armonie sau, dimpotrivă, falia, cicatricea ce se întindea sub Zid, era prea veche pentru a mai putea fi vindecată? Oare cutremurele spirituale şi economice vor face întotdeauna parte din viitorul Germaniei? Prin ce se va caracteriza acest realism politic la sfârşitul secolului al XX-lea?

Pe măsură ce înainta, devenea tot mai conştient de realitatea din jurul lui şi de atmosfera generală a oraşului. La drept vorbind, Berlinul nu se schimbase mai deloc în

ultimii treizeci de ani. Oare cum ar arăta, peste zece ani, o lume guvernată de Berlin – un oraş dominat de schimbări, de contraste... şi, nu într-o mică măsură, de haos?

Se spunea că foşti comunişti din toate ţările blocului răsăritean se refugiau în această metropolă cosmopolită, nervoasă şi turbulentă, în speranţa că aici vor găsi un ungher în care să se ascundă de actualul val de intoleranţă democratică îndreptat împotriva lor.

Până una alta, oraşul era plin cu panouri şi graffiti cu svastici şi sloganuri antisemitice. La fiecare colţ de stradă se găsea câte un chioşc la care se vindeau bomboane, gumă de mestecat, ziare şi reviste pornografice a căror comercializare într-un loc atât de public ar fi fost de neimaginat în State. *Ce fel de sistem de valori morale îşi pot forma copiii când cresc înconjuraţi de astfel de mizerii*? *se* întrebă abătut Matthew.

Dar oamenii, zeci şi sute de indivizi, treceau nepăsători pe lângă toate astea. Geci de piele cu lanţuri şi ţinte lângă costume elegante şi exorbitant de scumpe, strigăte şi claxoane, camioane şi autobuze... şi fiecare îşi vedea de treaba lui fără să-i pese de cei din jurul său.

Berlinul, cugeta Matthew, era un microcosmos care reflecta perfect schimbarea la faţă prin care trecea întreaga lume în acest punct culminant al istoriei.

Şi, în mijlocul acestui tumult, câţiva lideri religioşi se adunaseră să discute despre rolul care ar trebui să-i revină Bisericii în aceste vremuri de tranziţie. Dar, în actualul context, ce relevanţă vor avea dezbaterile şi planurile lor?

Privi spre cerşetorul întins pe trotuar, spre tânărul ras în cap, cu cercel în ureche, spre omul de afaceri ce mergea cu pas hotărât şi energic, cu o servietă scumpă în mână – câtă atenţie ar acorda oricare dintre aceştia unei broşuri despre Judecata de Apoi, scrisă în germană sau în poloneză? Era posibil să se înşele, dar, din punctul lui de vedere, aprovizionarea pieţei europene cu tone de literatură creştină nu ar fi decât frecţie la un picior de lemn în

contextul real în care trăiau aceşti oameni.

Brusc, se opri în mijlocul trotuarului şi începu să se roage în gând pentru cei din jurul lui.

O, *Doamne*, *arată-Te acestor oameni*... *Salvează-i de toate acestea*, *Tată*! *Deşi nu o ştiu*, *au atâta nevoie de Tine*! *Arată-Te acestei lumi ce are atâta nevoie de dragostea Ta*. *Dă-ne nouă*, *slujitorilor Tăi*, *ochi să vedem cum să arătăm acestor sărmani copii ai Tăi iubirea arătată de Fiul Tău*. *Iartă-ne orbirea*, *Tată – dă-ne ochi să vedem*...

În momentul acela, o tânără trecu pe lângă el, întrerupându-i rugăciunea. Tânăra părea să fie de vârsta copiilor lui. Matthew simţi un junghi în inimă, un val inexplicabil de iubire.

Se răsuci şi porni pe urmele tinerei. *O*, *Doamne*, murmură el înlăcrimat, *atrage-o spre inima Ta pe această fiică dragă Ţie*. Oftă din nou, apoi se întoarse, trase adânc aer în piept şi porni în direcţia în care se îndreptase iniţial.

Campaniile de atragere de adepţi ale sectelor de tip New Age şi ale mişcărilor militante aveau o vizibilitate publică mult mai mare decât cele creştine. Principalele culte creştine din Europa aveau un caracter mai mult politic decât spiritual. Majoritatea revoluţiilor şi a revoltelor pentru libertate fuseseră conduse de aşa-zişi lideri religioşi al căror impact spiritual era îndoielnic. Şi peste tot domnea o atmosferă de decadenţă şi amoralitate... ce exporturi letale trimisese Occidentul în noile state est-europene!

Cum avea să se integreze în acest context stilul evanghelic american şi cum putea să exercite acesta un impact în mijlocul atâtor forţe, mişcări şi curente opuse?

Slobozi un oftat şi îşi continuă drumul.

Mai era puţin şi se făcea ora opt. Străzile începeau să se umple de oameni, maşini, camioane, autobuze şi taxiuri. Gălăgie, miros de motorină, claxoane nervoase. Câţiva muzicanţi ambulanţi se pregăteau să înceapă o nouă zi de cerşit artistic.

Chioşcarii îşi expuneau marfa indecentă – oferta de

reviste şi vederi dezgustător de sugestive.

Se apropia de hotel. Lunga plimbare nu rezolvase nimic, dar avusese măcar ocazia să-şi aerisească mintea şi să înalţe nişte rugăciuni şi asta îl făcea să se simtă întrucâtva revigorat.

Cu mintea încă plină de gânduri şi de întrebări fără răspuns, Matthew deschise uşa hotelului Westmark şi păşi înăuntru.

43
Jurnalistul şi activista

Când Matthew intră în camera lor de la etajul al şaselea, o găsi pe Sabina în halat de baie, înfăşurându-şi părul cu un prosop. Tocmai făcuse un duş.

— Ei, a fost plăcută plimbarea? se interesă ea.

— Mda, răspunse Matthew gânditor. M-am gândit la discuţia pe care am avut-o aseară... la ce ar face Iisusân anumite situaţii... la „fleacuri” de genul acesta.

Înainte ca Sabina să apuce să-i răspundă, se auzi un ciocănit la uşă şi, în momentul următor, Tad intră în cameră.

— Nu coborâm să luăm micul dejun? îi luă tânărul în primire pe părinţii săi.

— Sunt gata în două minute, răspunse Sabina, îndreptându-se spre baie cu o rochie în mână.

— Ai apucat să studiezi ordinea de zi? îl întrebă Tad pe tatăl său, fluturând foaia pe care o ţinea în mână.

— Nu.

— Uite, cred că am găsit o conferinţă pe gustul tău: „Strângeri de fonduri pentru evanghelizare în anii ’90”. Vor fi prezentate noi şi spectaculoase strategii de strângere de fonduri pentru cei ce vor să evanghelizeze lumea.

— Nu e deloc pe gustul meu, răspunse Matthew, oftând din rărunchi.

Se aşezară la masă şi începură să consulte împreună agenda congresului. În scurtă vreme, îşi făcu apariţia şi Sabina şi coborâră tustrei la restaurant.

— Şi chiar ai de gând să participi la seminarul despre strângerea de fonduri? îl întrebă Sabina pe fiul ei.

— Nici vorbă, răspunse acesta râzând. În dimineaţa aceasta, n-am să particip la nicio conferinţă.

— Cum aşa? întrebă mirat Matthew.

— Voi încerca să iau legătura cu o persoană care sper

să-mi poată oferi un punct de pornire pentru articolul pe care vreau să-l scriu.

— O persoană din fotografia aceea făcută în noaptea căderii Zidului?

Tad aprobă din cap.

— Ieri am reuşit să fac rost de un nume şi de o adresă. Să sperăm că persoana cu pricina nu s-a mutat între timp.

Dimineaţa nu fusese nici pe departe atât de distractivă precum sperase Lisel.

La opt şi jumătate era deja plictisită de activităţile pe care şi le planificase şi avea ciudata senzaţie că ar trebui să se întoarcă acasă. Deşi, la drept vorbind, era ultimul loc în care ar fi dorit să se afle. Colega ei de apartament era la serviciu şi, în actuala sa stare de spirit, ştia că locuinţa i s-ar fi părut îngrozitor de mohorâtă.

Totuşi, parcă împotriva voinţei ei, Lisel se trezi urcând treptele până la apartament şi băgând cheia în yală.

Intră şi se prăbuşi pe canapea.

Stătea încă acolo, nemişcată, cu ochii fixaţi în gol, întrebându-se descumpănită ce va face tot restul zilei când, brusc, cineva bătu la uşă, întrerupându-i apăsătoarea reverie.

Când deschise uşa, Lisel dădu cu ochii de un tânăr atrăgător, cu aspect îngrijit, ce părea să fie de-o vârstă cu ea.

— *Fräulein* Lamprecht?

— Da, eu sunt Lisel Lamprecht.

— Numele meu este Tad McCallum. Sunt jurnalist.

Faptul în sine nu explica pe deplin de ce se afla acolo, aşa că Lisel aşteptă să i se dea mai multe lămuriri.

— Scriu... scriu un articol despre căderea Zidului, continuă Tad. Numele dumitale mi-a fost furnizat de Horst Brandes.

Din câte înţeleg, faci parte dintr-o organizaţie numită Alianţa pentru Libertate şi este posibil să te fi numărat printre cei care au ieşit în stradă în noaptea aceea.

Lisel încuviinţă încet din cap, fără a-l gratifica însă cu un zâmbet – se obişnuise să fie circumspectă: Alianţa nu era privită cu bunăvoinţă în unele cercuri.

— Mă... ăă... mă întrebam dacă ai fi dispusă să stai de vorbă cu mine, continuă Tad. Să-mi răspunzi la câteva întrebări, să-mi spui cum a fost să fii acolo în noaptea aceea – din perspectiva unei persoane care a militat pentru cauza libertăţii.

Lisel nu răspunse imediat.

— Eşti prieten cu Horst? întrebă ea într-un sfârşit.

Ştia deja răspunsul, dar voia să-l pună la încercare. Să vadă dacă are sau nu obiceiul să umble cu cioara vopsită. Un jurnalist atât de curăţel şi de bine îmbrăcat n-avea cum să fie prieten cu fostul ei coleg.

— Nu, răspunse Tad. Am apelat la Horst Brandes doar pentru că am înţeles că el ar putea să mă pună în legătură cu dumneata.

— Cine ţi-a spus asta?

— Un coleg de breaslă pe nume Raul Schlink.

Un surâs abia schiţat răsări în colţurile buzelor lui Lisel. Asta explica totul.

— Şi de ce ai vrut să iei legătura cu mine?

— Deoarece am considerat că ar fi interesant să aflu povestea acelei nopţi din perspectiva unui martor ocular.

— Ce te face să crezi că aş fi fost printre cei adunaţi la Zid?

Fu rândul lui Tad să zâmbească.

— E o poveste ciudată, râse el. S-ar putea să nu mă crezi.

— Pune-mă la încercare.

Îi plăcea chipul lui. Inspira onestitate şi o lipsă totală de intenţii ascunse. Aceste calităţi, pe care nu le întâlnea des în domeniul ei de activitate, o făcură să-şi lepede rezerva pe care o afişa de obicei, ca pe o platoşă, faţă de ceilalţi. Ştiu aproape instantaneu că, în relaţia cu el, nu avea nevoie de o asemenea armură.

Continuând să zâmbească, Tad scoase fotografia din buzunar şi i-o întinse.

Lisel se uită la ea şi zâmbetul i se lăţi, în sfârşit, pe toată faţa. Deşi nu mai văzuse niciodată fotografia, recunoscu imediat scena.

— Se pare că ai dreptate. *Chiar* am fost acolo.

Tad nu spuse nimic.

— Şi m-ai căutat în tot acest timp? înseamnă că ai fost foarte perseverent.

— N-aş spune. Am găsit fotografia doar acum două săptămâni.

— Chiar şi aşa, înseamnă că eşti un adevărat jurnalist de investigaţie.

— Ei, aş! râse Tad. Am făcut tot posibilul să te găsesc fiindcă voiam să stau de vorbă cu dumneata, atâta tot.

— Şi iată că ai reuşit. N-ai vrea să pofteşti înăuntru?

— Nu deranjez?

— Nu. Azi e ziua mea liberă şi n-am nimic special de făcut.

— În acest caz, îţi accept bucuros invitaţia.

44
O discuţie însufleţită

În ora care trecuse parcă pe nesimţite, jurnalistul american şi activista germană discutaseră despre câte-n lună şi-n stele, subiectele abordate incluzând căderea Zidului, schimbările survenite de atunci în ambele părţi şi starea generală a lucrurilor pe plan mondial.

Fiecare îl găsea pe celălalt revigorant de diferit faţă de persoanele cu care avea de-a face în mod obişnuit, aşa că discuţia dintre ei curgea firesc, într-un mod extrem de agreabil. Tad obţinuse deja mult mai multe informaţii decât ar fi crezut că îi vor fi necesare pentru scrierea articolului şi, de pe-acum, conversaţia o luase pe alte făgaşe. Erau deja la jumătatea celui de-al doilea ibric de cafea.

— Vorbeşti germana la perfecţie, remarcase cu puţin timp în urmă Lisel. Dacă nu mi-ai fi spus că eşti american, aş fi băgat mâna-n foc că te tragi din sud-vest, din zona Stuttgartului.

Tad pufni în râs.

— Îţi mulţumesc, e un mare compliment, având în vedere că vine din partea unui vorbitor nativ. Totuşi, trebuie să recunosc că am avut un avantaj.

— Şi anume?

— Am crescut în Germania până la vârsta de şapte ani.

— Serios? Unde?

— În Bavaria.

— Deci am fost pe aproape! Cum de ai copilărit aici?

— Mama e nemţoaică.

— Din Germania de Est sau de Vest?

— Din Germania de Est... sau, mai bine zis, din amândouă. A copilărit într-o regiune care în prezent aparţine Poloniei şi apoi a trăit mai mulţi ani aici, în Berlin. Locuia în RDG şi lucra în RFG.

— Şi tatăl tău e american?

Tad încuviinţă din cap.

— În anii ’60 a lucrat aici, în cadrul Departamentului de Stat. Aşa că eu am învăţat ambele limbi.

— Şi aşa ai ajuns traducător?

— Faptul că am copilărit în Germania m-a ajutat, într-adevăr, în mare măsură.

— Şi cum s-au cunoscut părinţii tăi? Nu de alta, dar nu auzi de mulţi diplomaţi americani care să se fi însurat cu fete din Germania de *Est*.

— E o poveste lungă, râse Tad. Lungă şi plină de peripeţii.

— Mi-ar plăcea s-o ascult.

— Poate că ţi-o vor spune chiar părinţii mei – mama e fenomenală, sunt convins că ţi-ar plăcea de ea! Sunt şi ei aici, în Berlin.

— Au venit aici... în concediu?

— Participăm împreună la un congres organizat la Westmark. Ai vrea să faci cunoştinţă cu ei?

— Ăă... d-da, bâigui Lisel.

Invitaţia o luase total pe nepregătite. Oamenii cu care era obişnuită erau mult mai reţinuţi faţă de cei pe care nu îi cunoşteau bine.

— E o poveste grozavă, adăugă Tad, şi nimeni n-o poate istorisi mai bine decât mama!

— Ziceai că aţi venit la un congres. E un congres politic?

— A, nu, râse Tad. Tata s-a retras din diplomaţie de vreo zece ani. Nu, e un congres al liderilor creştini, axat pe tema evanghelizării.

Bănuind că Lisel nu este credincioasă, se aşteptase să-l întrebe ce este, mai exact, evanghelizarea. Spre mirarea lui însă, Lisel primi informaţia cu un aer îngândurat, fără să spună nimic. Ştia prea bine ce înseamnă termenul. Până şi numai gândul îi făcea silă.

Se lăsă o tăcere grea.

— Am spus ceva greşit? întrebă într-un târziu Tad, râzând nervos.

Lisel nu răspunse imediat.

Fu rândul lui Tad să aştepte.

— Nu, răspunse ea în cele din urmă, cu vădită reţinere în glas. Doar că nu mă interesează subiectul, atâta tot.

— Judecând după reacţia ta, aş zice că e vorba de mai mult de atât.

— Ei bine, da, ai dreptate. Gândul că nişte creştini se adună să discute despre *mântuirea lumii* mă scârbeşte şi mă scoate totodată din sărite. Poftim – am fost destul de clară de astă dată? îl repezi ea pe un ton ce nu mai semăna defel cu cel folosit cu un minut în urmă.

Zâmbetul prietenos de adineauri dispăruse şi el cu desăvârşire şi, acum, îl ochea pe Tad cu circumspecţie, de parcă tânărul ar fi devenit brusc adversarul ei.

— Pot să te întreb de ce?

— De putut, poţi, dar nu ştiu dacă îţi va conveni răspunsul meu.

— Acum e rândul meu să spun ceea ce mi-ai spus tu când stăteam la uşă.

Lisel îi aruncă o privire întrebătoare.

— *Pune-mă la încercare*, zise Tad. Nu mă voi simţi ofensat de cuvintele tale, orice ai avea de spus.

Lisel pironi câteva clipe podeaua, apoi îşi ridică privirea şi i se uită drept în ochi.

— După părerea mea, de-a lungul istoriei, creştinii au făcut mai mult rău decât bine. Sunt cu toţii încrezuţi, aroganţi, intoleranţi şi ipocriţi. Şi faptul că vor să transmită şi altora credinţa lor absurdă, să îi facă şi pe alţii la fel de fătarnici ca ei... ei bine, asta mă irită la culme.

— Să înţeleg că tu nu eşti credincioasă?

Lisel pufni dispreţuitor.

— *Bineînţeles* că nu. Mă mir că mai trebuie să întrebi. Nu e evident?

— Comentariile tale nu exclud neapărat posibilitatea că ai fi creştină. Şi sincer vorbind, în multe privinţe, sunt de acord cu tine.

— Poftim?... Cum poţi să participi la un congres creştin, dacă nici tu nu eşti credincios?

— N-am spus asta. Sunt cât se poate de credincios.

— Bine, dar spuneai...

— Spuneam că, în multe privinţe, sunt de acord cu tine. Singura afirmaţie cu care nu sunt deloc de acord este că ar fi absurdă credinţa creştină. În rest, nu pot decât să îţi dau dreptate.

— Eşti creştin, spuse Lisel, ochindu-l cu vădită neîncredere, şi cu toate astea îmi împărtăşeşti părerea cum că mulţi creştini sunt nişte ipocriţi?

— Desigur.

— Mă tem că nu înţeleg.

— Mulţi creştini chiar *sunt* ipocriţi. Ar fi o prostie din partea mea să neg acest lucru sau să pretind contrariul.

Lisel îl privea năucită. Acesta nu era defel răspunsul la care se aşteptase. Nu era obişnuită să audă astfel de vorbe din gura unui credincios.

— Mă bucur că o recunoşti atât de deschis, spuse ea, îmbunată.

— Nu ştiu dacă ai să te bucuri la fel de tare când ai să auzi tot ce am de spus.

Lisel îl privi cu o expresie ce îl invita să continue.

— Şi noi doi putem fi ipocriţi uneori.

— Dar eu n-am pretins că aş fi creştină, nu-i aşa?

— Nu trebuie să fii creştin pentru a fi ipocrit. *Nimeni* nu este perfect. Nimeni nu poate urma întru totul sistemul său de credinţă. Căci un ipocrit este un om care nu respectă întru totul crezurile pe care le propovăduieşte, nu-i aşa?

— Să zicem.

— Sunt sigur că ai şi *tu* principii de viaţă la înălţimea cărora pur şi simplu nu poţi să te ridici tot timpul, la fel cum nici eu nu reuşesc să mă ridic întotdeauna la înălţimea principiilor creştine după care încerc să *îmi* trăiesc viaţa.

— Şi unde baţi cu asta? îl întrebă Lisel, revenind la scepticismul de odinioară.

— Nu poţi afirma că sistemul de credinţă creştin este fals doar pentru că se întâmplă ca unii creştini să fie ipocriţi. E posibil ca doctrina creştină *să fie* adevărată sau să *nu* fie – fiecare persoană trebuie să pună în balanţă dovezile şi să hotărască pentru sine. Dar ipocrizia unor creştini nu are nimic de a face cu adevărul sau cu neadevărul creştinismului.

Lisel încercă să analizeze argumentul în mod logic, dar se simţi cuprinsă de o apăsare ciudată. Conversaţia lejeră de adineauri devenise brusc tulburător de profundă, luând-o pe făgaşe pe care nu era deloc dornică să le exploreze. Tad, pe de altă parte, datorită genelor şi educaţiei primite, avea un puternic simţ al identităţii, care se manifesta prin încredere în sine şi o sinceritate pe care încă mai învăţa – uneori prin lecţii deloc plăcute – să şi-o drămuiască.

— Eu nu am vorbit doar despre ipocrizie, spuse Lisel.

— Iar eu îţi repet că sunt de acord cu tine. Creştinii *au făcut* mult rău de-a lungul istoriei. Nu neg asta. Nu pot s-o neg, fiindcă este adevărat. Şi mie mi se face silă numai să mă gândesc la asta. Şi da, din păcate, şi creştinii pot fi încrezuţi, aroganţi şi moralişti. Şi pe mine mă supără lucrul acesta, dar cel mai tare mă supără atunci când vinovatul sunt chiar *eu însumi*, căci şi eu sunt om, şi eu sunt înclinat să fiu înfumurat şi orgolios şi să cred că numai eu am dreptate. Mi-e groază când mă gândesc ce cale lungă mai am de bătut până să ating maturitatea spirituală.

— Şi bănuiesc că urmează să-mi spui că şi eu sunt, la rându-mi, orgolioasă şi intolerantă?

— Nu sunt eu în măsură să judec asta.

Deşi îi displăceau implicaţiile vorbelor lui Tad, Lisel evită să îi dea un răspuns direct.

— Credincioşii sunt mai afectaţi de maladia asta decât necredincioşii, eu aşa cred, comentă ea.

— Hm, e o afirmaţie interesantă, spuse Tad gânditor. Într-adevăr, creştinii sunt afectaţi la modul cel mai serios. Dar dacă sunt *mai* afectaţi decât necredincioşii, asta chiar

n-o ştiu. Poate aşa o fi. Dar asta ar însemna că toţi credincioşii sunt mai orgolioşi decât necredincioşii. Or există creştini care au atins maturitatea spirituală, modeşti şi altruişti, după cum există şi creştini egoişti şi infatuaţi. Trufia este un cancer universal, care se întâlneşte în politică, în universităţi, în ateism – peste tot, nu doar în creştinism. Ceea ce încerc să spun e că nu poţi respinge veridicitatea creştinismului doar fiindcă există creştini care nu respectă întru totul preceptele credinţei lor, aşa cum nu poţi respinge democraţia ca sistem politic doar în baza faptului că nu există democraţii perfecte. Procedând astfel, nu facem decât să ne lăsăm prinşi într-o capcană logică pe cât de elementară, pe atât de orbitoare.

— Adică nici măcar politica de guvernare americană nu e un model de democraţie perfectă?

— Nici pe departe. Sistemul politic american are nenumărate lacune şi inechităţi. Şi, totuşi, este o formă de guvernământ bazată pe mai mult *adevăr* decât totalitarismul sau dictatura. *Adevărul* unui sistem nu se bazează pe calităţile sau defectele adepţilor săi. Suntem cu toţii nişte fiinţe imperfecte care trăiesc într-o lume imperfectă. *Nimic* nu este perfect. Dar asta nu înseamnă că nu există adevăr, ci doar că, fiind atât de limitaţi, nu suntem întotdeauna capabili să ne ridicăm la înălţimea acestui adevăr.

Preţ de vreo două minute rămaseră amândoi tăcuţi, căzuţi pe gânduri.

— Şi când te vei considera *matur*, cum spuneai adineauri, în calitate de creştin? întrebă în cele din urmă Lisel.

— Să zicem că voi şti că mă apropii de maturitate atunci când voi începe să mă preocup *mai puţin* de mine şi *mai mult* de ceilalţi. Pentru asta mă rog zilnic. Lepădarea totală a Sinelui este ţelul meu suprem, deşi sunt conştient că n-am să-l ating niciodată – sau, mă rog, nu în această viaţă.

— Deşi nici prin cap nu mi-ar trece să mă *rog* pentru

asta, pot spune că şi eu nutresc aceeaşi dorinţă: să mă maturizez spiritual.

— Mulţi îşi doresc asta, dar creştinismul este singurul sistem de valori care oferă un plan realist în acest sens.

— Aşa zici *tu*. Eu sunt de o altă părere. În felul meu, şi eu mă aflu în căutarea adevărului. Dar ceea ce am descoperit până acum diferă foarte tare de adevărul de care vorbeşti tu.

— Şi ce adevăr *ai descoperit* până acum? întrebă Tad fără pic de ironie în glas.

Lisel cugetă preţ de o clipă înainte de a răspunde.

— Că e important să-mi rămân fidelă mie însămi.

— Nu ştiu dacă asta se ridică neapărat la statutul de *adevăr*. Ce se întâmplă atunci când trebuie să te abaţi de la principiile tale?

— Nu mi s-a întâmplat niciodată.

— Dar dacă ţi se va întâmpla?

— Nu ştiu, voi vedea. Deocamdată, însă, acesta este crezul meu.

— Dar dacă este un crez superficial... lipsit de substanţă? în fond, ce înseamnă să-ţi fii *fidel ţie însuţi*? Cuvintele acestea nu conţin niciun crez, niciun sistem de credinţă, niciun *adevăr*. Tot ce indică este un oarecare nivel de egocentrism.

Lisel se înroşi de furie.

— Dar dacă asta vreau eu să cred, cine eşti *tu* să mă judeci?! trânti ea cu vădită iritare în glas.

— Nu spun că principiile tale sunt greşite. Aceasta este o concluzie pe care va trebui eventual s-o tragi de una singură. Nu fac decât să scot în evidenţă o lacună a sistemului tău de convingeri, a aşa-zisului adevăr după care te ghidezi în viaţă.

— Lacună?

— Spuneai că te afli în căutarea adevărului. Or, din punctul meu de vedere, a-ţi fi fidelă ţie însăţi nu are nimic de-a face cu adevărul.

— Şi atunci în ce există adevăr?

— În credinţa creştină, în a fi fidel *Adevărului*, nu doar ţie însăţi. Adevărul trebuie să provină dintr-o sursă mai înaltă, nu din vederile limitate pe care le are fiecare dintre noi. Să zicem că, într-adevăr, creştinii sunt ipocriţi faţă de tot restul lumii. Dar asta nu schimbă cu nimic *Veridicitatea* creştinismului.

— Indiferent de părerea ta, eu *aleg* să detest creştinismul şi să îl consider o credinţă absurdă. Ei, la asta ce răspuns ai?

— Există două răspunsuri posibile. Primul este că poate *nu* îţi pasă de adevăr chiar atât de mult precum susţii şi, în consecinţă, nu eşti dispusă să analizezi în mod onest principiile creştinismului. *Sau* ai avut o experienţă neplăcută în trecut, un conflict cu un creştin sau poate chiar cu unul dintre părinţii tăi, care, fiindcă încă te mai afectează emoţional, te face să întorci spatele adevărului. În acest caz, singurul mod de a-ţi manifesta mânia este respingând credinţa creştină, atât de dragă celor cu care ai avut o neînţelegere. Acesta este modul în care te răzbuni pe ei. Dar persoana pe care o răneşti cel mai mult printr-o astfel de reacţie eşti tu însăţi.

Lisel sări în picioare clocotind de furie, cu obrajii în flăcări.

— Cum îţi permiţi să îmi aduci asemenea acuzaţii?! N-ai niciun drept să mă judeci. Nici măcar nu mă cunoşti! Iniţial am crezut că eşti altfel. Dar acum îmi dau seama că eşti la fel de ipocrit ca toţi ceilalţi creştini!

Realizând că sărise calul, Tad încercă să se scuze.

— Iartă-mă, n-am vrut să... începu el, şocat de răbufnirea lui Lisel.

— Scuteşte-mă! ripostă Lisel furioasă. Nu vreau să mai aud niciun cuvânt!

— Te rog să mă ierţi, chiar n-am vrut să...

— Ieşi afară!

Năucit de turnura evenimentelor, Tad se ridică în

picioare abătut, încercând să găsească scuzele potrivite. Nu reuşi, însă, decât să dea de câteva ori din cap, cu buzele întredeschise, dar fără să poată scoate un sunet. Lisel privea, furioasă, în direcţia opusă. Era clar că nu mai exista nicio cale de întoarcere.

Tad se răsuci încet spre uşă şi părăsi apartamentul. La jumătatea treptelor, auzi uşa trântindu-se în urma lui.

În spatele uşii, Lisel Lamprecht începea deja să îşi regrete ieşirea. Avusese tot dreptul să fie supărată pe americanul ăla arogant şi atotştiutor, încerca ea să se justifice în sinea ei. Totuşi, acum, că mânia începea să i se potolească, regreta că îl dăduse afară, ba mai mult, îşi dorea să mai aibă ocazia de a vorbi cu el.

45
Diferende

În aceeaşi după-masă, la hotelul Westmark era programată o şedinţă plenară în cadrul căreia avea să ia pentru prima dată cuvântul influentul luteran german Gentz Raedenburg.

Pe la 12 şi jumătate, Matthew şi Iosif tocmai luau prânzul la cafenea când îl văzură intrând pe Tad. Matthew îi făcu semn fiului său, iar acesta se apropie de masa lor.

— Ei, ai obţinut interviul? se interesă Matthew.

— Mda, am avut o discuţie... *interesantă*, răspunse Tad în doi peri, aşezându-se lângă tatăl său, după care se grăbi să schimbe subiectul: Şi tu, Iosif? Ai reuşit să dai de prietenul tău?

Iosif clătină din cap, vădit abătut. Tad îi aruncă tatălui său o privire întrebătoare.

— Dieder Palacki ar fi trebuit să sosească astăzi pentru a rosti câteva cuvinte înainte de discursul lui Raedenburg.

— Palacki este bărbatul de care vorbeai ieri, cel ce ţi-a călăuzit paşii spre Domnul? întrebă Tad.

Iosif aprobă din cap.

— Nu l-am mai văzut din 1962. Speram să-l întâlnesc chiar la sosire pentru a stabili o întrevedere. Deşi poate că el nici nu-şi mai aduce aminte de mine.

— Din câte mi-ai spus, interveni Matthew, am impresia că nu e genul de om care să uite atât de uşor.

— Cred că ai dreptate, răspunse Iosif, zâmbind.

— Povesteşte-mi şi mie câte ceva despre Palacki, îl rugă Tad. În afară de faptul că drumurile voastre s-au încrucişat cu mulţi ani în urmă, nu ştiu mare lucru despre el.

— Chiar nu ai auzit de el? îl întrebă Iosif.

— Ştiu doar că a fost închis şi că a scris o carte intitulată *Torturat*, *dar*...

— *Torturat*, *dar neînvins*: *Credinţa în acţiune în spatele*

Cortinei de Fier, îi sări Iosif în ajutor. Manuscrisul a fost scos pe ascuns din Polonia şi, în cele din urmă, a văzut lumina tiparului în Scoţia.

— Ca să vezi cât de puţine ştiu despre el! râse Tad.

— Dieder a fost arestat, nu ştiu exact la câtă vreme după plecarea mea, pentru modul deschis în care îşi practica şi propovăduia credinţa, continuă Iosif. A stat zece sau cincisprezece ani după gratii, timp în care, deşi a trecut prin toate ororile posibile – a fost bătut, torturat, izolat de ceilalţi – nu a încetat să propovăduiască Evanghelia. Fapt care, chiar dacă nu am avut privilegiul să petrec decât un răstimp limitat în compania lui, nu mă surprinde câtuşi de puţin. De tânăr a fost neînfricat.

— Înţeleg că între timp a fost pus în libertate.

Iosif încuviinţă din cap.

— Era recunoscut drept unul dintre liderii mişcării secrete a creştinilor din Europa încă de pe vremea când era în puşcărie. După ce a fost eliberat, a călătorit în toată Europa de Est – a străbătut Bulgaria, Polonia, Rusia, Ungaria şi România, predicând şi încurajând grupurile locale de credincioşi.

— Dacă nu mă înşală memoria, pe la jumătatea anilor ’80 parcă a făcut un turneu de strângere de fonduri şi în Occident, interveni Matthew.

— *Turneu* cred că e impropriu spus, râse Iosif. Din câte ştiu eu, Dieder a făcut, într-adevăr, un tur al Statelor Unite. A luat cuvântul în biserici şi în faţa tuturor congregaţiilor dispuse să-l asculte. Încerca să strângă fonduri, aşa cum ai zis tu, ca să poată cumpăra Biblii pentru compatrioţii săi nevoiaşi.

— Şi a avut succes? întrebă Tad.

— Nu a reuşit să strângă foarte mulţi bani. Din câte am auzit, întreaga experienţă i-a lăsat un gust amar şi nu s-a sfiit să-şi arate dezamăgirea.

— Un om care a petrecut atâţia ani în puşcărie avea tot dreptul să fie cinic la adresa americanilor, comentă

Matthew. Povestea lui seamănă întrucâtva cu cea a bunicului tău, Tad.

— Cred că există, într-adevăr, o similaritate între ei, încuviinţă Iosif, deşi baronul von Dortmann era cu siguranţă mai blând în exprimare decât Dieder Palacki.

— Palacki se află şi acum în State? întrebă Tad.

— Nu, s-a întors de mult în Polonia, doar că o vreme a dispărut de pe scena publică. După dezintegrarea Uniunii Sovietice, nu a mai trebuit să se ascundă şi, de atunci, e cât se poate de activ. Totuşi, a trecut multă vreme de când n-am mai auzit nimic de el. De aceea, de îndată ce am aflat că participă la acest congres, am pus mâna pe telefon şi am sunat la agenţia de voiaj.

— Şi care este acum problema? se miră Tad. N-a sosit azi la Berlin?

Iosif se posomorî din nou.

— Ba da, dar l-am ratat. M-am întâlnit cu Darrell Montgomery şi el mi-a spus că Dieder sosise deja, dar expresia de pe faţa lui mi-a dat de înţeles că primul lor schimb de cuvinte nu fusese unul foarte amiabil.

— Adică?

— Nu ştiu exact. Montgomery nu mi-a zis decât că Palacki era nemulţumit de felul în care conturează congresul şi a refuzat să participe la întâlnirea din după-masa aceasta.

— Hm, făcu Matthew. Nu mă mir că Darrell e îngrijorat. L-a anunţat pe Palacki drept unul dintre capetele de afiş ale congresului. Prezenţa lui aici era menită să pecetluiască îndelung aşteptata uniune dintre rezistenţa creştină din Est şi bisericile libere din Occident.

— Un fel de „Estul şi Vestul îşi dau mâna peste zid”, comentă Tad.

— Exact. Palacki este o persoană cu prestigiu. E firesc ca nemulţumirea lui să îl îngrijoreze pe Darrell.

— Când este programat discursul lui? întrebă Tad.

— În penultima seară a congresului.

— Şi parcă ziceai că urmează să primească o donaţie de valoare considerabilă provenită din fondurile strânse în cadrul campaniei lui MacPatrick.

— Da, este una dintre surprizele menite să încununeze evenimentele săptămânii, confirmă Matthew. Dar deocamdată lucrul ăsta e secret – un secret de care noi *nu* ar trebui să avem cunoştinţă. Ştii bine ce vâlvă ar crea un astfel de zvon. Aşa că ai grijă să nu mai pomeneşti nimănui de asta.

— Bine, dar tot nu înţeleg de ce ar fi nemulţumit Palacki, insistă Tad. Bănuiesc că *el* ştie de donaţie.

— Dieder Palacki nu şi-ar trăda principiile nici pentru toţi banii din lume, spuse Iosif.

— Şi cum ai de gând să dai de el? îl întrebă Tad.

— Voi găsi eu o cale. În fond, Palacki este principalul motiv pentru care mă aflu aici – cu excepţia persoanelor de faţă, se înţelege!

Matthew izbucni în râs.

— Nu te teme, n-ai cum să-mi răneşti sentimentele: n-aş îndrăzni niciodată să mă compar cu un erou de talia lui Dieder Palacki!

Tad îşi consultă ceasul.

— Dacă nu vrem să ratăm sesiunea plenară, ar fi bine să mergem.

— Bine, dar nu ne-ai spus nimic despre dimineaţa *ta*, remarcă Matthew în timp ce se ridicau de la masă. Spuneai că *tu* ai dat de persoana pe care o căutai.

— Aşa e, oftă Tad, dar conversaţia a luat o turnură neaşteptată. În fine, este o tânără extrem de interesantă.

— Aha! exclamă Matthew. Aşteaptă să-i spun mamei tale!

Tad râse cu jumătate de inimă.

Cei trei bărbaţi părăsiră restaurantul şi traversară strada, îndreptându-se spre hotel.

46
Despre importanţa rădăcinilor spirituale

Matthew se întoarse repede la etaj să o cheme pe Sabina, care aşteptase discursul liderului german cu mai mult interes decât orice alt eveniment al congresului, timp în care Tad şi Iosif rămaseră în holul hotelului, în speranţa că vor reuşi să afle mai multe despre cauza nemulţumirii lui Palacki. Strânsul din umeri cu care îi întâmpinară puţin mai târziu pe soţii McCallum arăta însă clar că toate eforturile lor în acest sens fuseseră zadarnice.

Uriaşa aulă a hotelului începea deja să se umple de lume. Cei patru intrară şi îşi ocupară locurile.

La unu fără cinci minute, mai multe personalităţi ale congresului luară loc pe scaunele aşezate pe podium. Treptat, freamătul sălii se domoli şi Darrell Montgomery porni spre microfon. Marele absent al conferinţei era, fără doar şi poate, Dieder Palacki, controversatul lider polonez care ar fi trebuit să se numere printre vorbitorii conferinţei din această după-amiază.

Nedescurajat însă, Montgomery adusese în locul lui un nume chiar şi mai sonor. Proaspăt-sositul oaspete urcase pe podium împreună cu el, tot numai un zâmbet şi emanând o autosatisfacţie efervescentă, iar acum stătea pe scaun în spatele lui împreună cu ceilalţi conferenţiari. Era clar că omul era obişnuit şi nu-i displăcea defel să fie în centrul atenţiei.

— Înainte de toate, începu Montgomery plin de entuziasm, permiteţi-mi să îi urez bun venit printre noi unui om care nu mai are nevoie de niciun fel de prezentări... domnului Bob MacPatrick!

MacPatrick se ridică în picioare în ovaţiile publicului şi făcu zâmbitor cu mâna uriaşei adunări de lideri creştini. Deşi o expresie mai arogantă a încrederii în sine nici că s-ar

fi putut închipui, aceasta era atât de meşteşugit deghizată, încât nouăzeci la sută dintre privitori o ignorară cu desăvârşire. Îmbujorat de propria-i importanţă, MacPatrick continua să îşi fluture braţul şi să surâdă condescendent mulţimii de admiratori, umflându-se tot mai mult în pene pe măsură ce se prelungea ropotul de aplauze. Nu părea nici pe departe pregătit să propovăduiască preceptul biblic conform căruia smerenia merge înaintea slavei.

— După cum ştiţi deja, continuă Montgomery când aplauzele se domoliră, Bob va lua cuvântul şi ne va împărtăşi viziunea sa practică de propovăduire a Evangheliei vineri seara, când va împărţi scena cu bunul nostru prieten Dieder Palacki. În calitate de principali reprezentaţi ai Bisericii lui Cristos pe pământ, ei vor săvârşi o uniune simbolică între Est şi Vest, în spiritul care ne uneşte pe noi toţi. Astăzi nu doream decât să vi-l prezint şi să îi urez bun venit la congres.

Montgomery se întoarse spre Macpatrick şi îi scuturǎ viguros mâna, după care onoratul invitat se aşeză la loc şi gazda evenimentului reveni la microfon.

— Iar acum, continuă Montgomery după un scurt moment de tăcere, îmi face deosebită plăcere să vi-l prezint pe directorul departamentului de planificare a bugetului Bisericii Luterane din Germania, un bărbat care se bucură de înalta preţuire a liderilor politici şi religioşi din ţara sa şi a comunităţii creştine din întreaga lume, un om care poartă în mod admirabil mantaua de lider spiritual ce i-a fost transmisă de marii gânditori creştini ai trecutului, domnul Gentz Raedenburg.

În aplauzele moderate ale publicului, Raedenburg se ridică în picioare, strânse mâna lui Montgomery şi apoi rămase tăcut în partea din spate a podiumului. Prezentarea, deşi sinceră, nu se ridicase nicidecum la înălţimea celei făcute lui MacPatrick. Fără a părea să bage însă de seamă lucrul acesta, Raedenburg aştepta senin, aproape reticent să ia cuvântul. Când, în cele din urmă o făcu, vocea îi sună

blând şi reţinut, fără a trăda însă pic de timiditate. Forţa şi impactul vorbelor sale nu rezultau din volumul vocii, din ovaţii sau dintr-o mimică trufaşă, ci din prestanţa şi dinamismul ce sălăşluiau mult mai adânc în rezervoarele lăuntrice ale fiinţei.

— Mă bucur nespus să mă pot afla azi printre dumneavoastră, începu el. Această adunare în sine este, după cum ştiţi cu toţii, una inedită. Şi ineditul său este adâncit şi mai mult de diversitatea de mentalităţi şi opinii reprezentate aici. Rar se întâmplă ca evanghelismul american de tip conservator şi teologia liberală din Germania să interacţioneze în mod profund, ajungând la o apropiere spirituală veritabilă. De aceea nu pot decât să mă simt onorat de invitaţia de a lua cuvântul în faţa dumneavoastră. Sper sincer şi mă rog ca această întâlnire să ducă la o reală uniune spirituală.

La drept vorbind, eu unul nu mă consider liberal şi, deşi mă aflu aici în calitate de conducător religios, nu pun această funcţie pe primul loc. Eu sunt, înainte de toate, creştin. Un creştin care vrea să cunoască adevărul şi să i se supună. Totuşi, nu sunt un creştin naiv. Sunt conştient de felul în care am fost etichetaţi de-a lungul timpului. Ştiu că, vreme de două secole, liberalismul german a fost ca un spin în coasta fundamentaliştilor din Anglia şi din Statele Unite. Şi de multe ori nu fără motiv! Totuşi, dacă îmi veţi acorda suficientă încredere, veţi descoperi că eu nu mă încadrez în acest stereotip.

Vorbea engleza la perfecţie, jonglând cu măiestrie între expresii ale englezei britanice şi ale celei americane, iar uşorul accent nemţesc nu făcea decât să îi condimenteze vorbele cu o anumită doză de distincţie.

— Aş dori să vă vorbesc despre o serie de chestiuni care mă preocupă, continuă el. În primul rând, despre evanghelizarea la nivel naţional. Evanghelicii din Statele Unite pun accentul pe caracterul *personal* al evanghelizării. Totuşi, eu, în calitate de cetăţean german care activează în

cadrul Bisericii germane şi al administraţiei acestei ţări, aş spune că Germania are nevoie de ajutor ca *naţiune*.

Înţeleg că spiritualitatea trebuie să vină din interior, din inima fiecăruia în parte. Botezurile şi convertirile în masă care au transformat Imperiul Roman, Rusia şi alte meleaguri asemănătoare în aşa-zise „naţiuni creştine” nu au fost decât o mutare politico-religioasă pe tabla de şah a istoriei. Nu, eu nu la aşa ceva mă refer. Spiritualitatea şi convertirea la credinţa creştină sunt lucruri intime şi personale.

Totuşi, repet. Germania, ca mai toate statele europene şi americane, se află la o mare răspântie spirituală şi are nevoie de ajutor *ca naţiune*. Rugămintea mea, stimaţi confraţi, este ca, în încercările dumneavoastră de a vă adresa nevoilor *individuale* ale compatrioţilor mei, să nu le pierdeţi din vedere pe cele naţionale. Berlinul, locul în care ne-am adunat cu toţii în momentul de faţă, a devenit peste noapte centrul politic, financiar şi decizional al Europei, spre care este îndreptată acum atenţia întregii lumi.

Cu toate acestea – şi nu cred că folosesc termeni prea duri – Germania ca naţiune se află în pragul unui faliment spiritual. Noi, germanii, avem nevoie disperată de ajutor. Avem nevoie de o infuzie de *viaţă*! Nu că nu am avea rădăcini spirituale adânci. Să nu uităm că acestea sunt meleagurile unde a fost iniţiată Reforma protestantă şi că, de-a lungul anilor, această naţiune a dat istoriei adevăraţi coloşi spirituali, cum ar fi Dietrich Bonhoeffer şi Wilhelm Busch, pentru a da doar câteva exemple din trecutul recent.

Totuşi, din cauza teologiei liberale, a banilor, a prosperităţii, a orgoliului conferit de propriul succes, naţiunea germană a luat-o pe o cale greşită. Din păcate, refacerea postbelică şi toate binecuvântările ei ne-au făcut totodată să ne simţim invulnerabili, capabili să obţinem tot ce ne propunem, prin propriile noastre forţe. Ne-au făcut să credem că, pentru a ne atinge scopurile, oricare ar fi ele, nu

avem nevoie de nimeni şi de nimic... nici chiar de Dumnezeu.

Vă sună cunoscut, stimaţi confraţi americani? Păi cum altfel să vi se pară, din moment ce naţiunea dumneavoastră se confruntă cu aceeaşi problemă? Falimentul spiritual de care vă vorbesc este un cancer ce afectează nu doar ţara mea, ci şi pe cea a domniilor voastre. Şi dumneavoastră puteţi cugeta la propriile rădăcini spirituale şi la felul în care acestea sunt subminate de liberalism şi de gândirea umanistă de tip New Age.

Noi, occidentalii, suntem acum prosperi din cale afară. Germanii au din nou o ţară unită. Ce bucurie! Şi totuşi, suntem pe moarte. Suntem pe moarte căci prosperitatea noastră materială ne sufocă şi ne omoară spiritual.

Da, a căzut Zidul Berlinului. Da, Războiul Rece pe care l-aţi purtat cu Rusia s-a sfârşit. Dar, pentru a vindeca vrajba din sufletele noastre, e nevoie de mult mai mult.

Căci vrajba este, la bază, o separare de Dumnezeu pe care omul modern, prin atitudinea sa orgolioasă, nu a făcut decât să o adâncească. Or, pentru a îndepărta această vrajbă avem nevoie nu doar de o reunificare politică, ci mai ales de o reunificare a spiritului. Nu trebuie doar să încheiem un nou armistiţiu cu un adversar politic, ci mai ales să punem capăt războiului rece pe care îl ducem împotriva Creatorului nostru. Avem nevoie de o revitalizare a primelor noastre iubiri – de vigoarea Reformei germane, de spiritualitatea impetuoasă a celor ce au fondat naţiunea americană. În prezent, fervoarea naţională a credinţei creştine nu mai există nici în Germania, nici în Statele Unite, şi asta ar putea să ne aducă sfârşitul.

Şi aş merge chiar mai departe, spunând că *toate* naţiunile reprezentate aici se confruntă cu aceeaşi necesitate.

Ceea ce auziţi poate că nu este pe placul dumneavoastră, dar, dacă vrefn ca strategiile noastre pentru viitor să aibă un impact cât de mic, trebuie să

înfruntăm cu toţii realitatea.

Se poate ca unii dintre dumneavoastră să fie surprinşi şi chiar şocaţi de faptul că un om aflat în poziţia mea vorbeşte cu atâta francheţe despre un subiect rezervat de regulă fundamentaliştilor. Dar eu îmi iubesc prea mult ţara şi pe Domnul pentru a sta cu mâinile încrucişate. Sunt dispus la orice pentru a răsturna barierele ce împiedică adevărul Evangheliei să pătrundă în inimile şi în minţile celor ce au atâta nevoie de el.

47
Rugăciuni şi remuşcări

În timp ce liderul german se adresa adunării creştine, atmosfera furtunoasă din apartamentul singuratic în care îşi petrecuse Tad dimineaţa se liniştise. După fulgere şi tunete năprasnice urmase o ploaie de lacrimi şi acum se lăsase o mohorâtă ceaţă meditativă.

Lisel se străduise din răsputeri să dea uitării incidentul, dar orice efort se dovedise zadarnic. Nu-şi putea scoate din minte nici cuvintele lui Tad, şi nici pe ale ei.

Nu ştia câtă vreme rămăsese pe canapea după ce vărsase potopul de lacrimi. Într-un târziu, se ridică, se duse cu paşi împleticiţi până în dormitor, se întinse pe pat şi încercă să adoarmă, dar fără succes. Rămase întinsă ore în şir, aproape dorindu-şi să-şi poată stârni din nou mânia pentru a exorciza dureroasele mustrări de conştiinţă care-i dădeau târcoale.

Dar furia îi trecuse cu totul şi acum nu putea decât să rederuleze la nesfârşit în minte, împotriva voinţei sale, cuvintele auzite pe parcursul dimineţii: ... *nu îţi pasă de adevăr*... *nu eşti dispusă să analizezi în mod onest principiile creştinismului*... *sau ai avut o experienţă neplăcută în trecut care*, *fiindcă încă te mai afectează emoţional*, *te face să întorci spatele adevărului*... *singurul mod de a-ţi manifesta mânia este respingând credinţa creştină*... *acesta este modul în care te răzbuni pe ei*...

Şi, apoi, cuvintele care îi trecuseră ca un fier roşu prin inimă: *Dar persoana pe care o răneşti cel mai mult printr-o astfel de reacţie eşti tu însăţi*.

Între timp, într-o altă parte a Berlinului, fără să aibă habar de congresul creştin sau de maşinaţiunile politice care se puneau la cale în Germania şi în Rusia, un bătrân îngenunche în solitudinea după-amiezii şi se adânci în rugăciune – o activitate mai importantă în plan etern decât

oricare dintre problemele ce îi preocupau în momentul de faţă pe liderii politici ai ţării şi pe mulţi dintre liderii religioşi ce ascultau discursul prelatului german.

Se ruga zilnic pentru fiica sa. Totuşi, azi simţise o schimbare de îndată ce se trezise şi, până la amiază, senzaţia că se apropie un moment de cotitură devenise tot mai pregnantă.

Pe măsură ce se ruga, simţea o angoasă tot mai puternică, retrăind parcă durerea separării ca şi cum totul s-ar fi întâmplat ieri, resimţind o infimă parte din suferinţa care sfâşie inima lui Dumnezeu atunci când fiii şi fiicele Lui, în neştiinţa lor, îi resping iubirea.

De când îşi încredinţase inima Tatălui Creator, se rugase constant să devină un om mai bun, după chipul şi asemănarea Domnului său – să îi crească puterea de sacrificiu, să devină un om mai iubitor şi mai altruist, capabil să se lepede total de Sine pentru a face voia lui Dumnezeu. Nici nu bănuia că răspunsul la această rugăciune – suprema renunţare la propria voinţă pentru care se poate ruga o fiinţă – va veni sub forma unui privilegiu de care puţini au parte în această viaţă: experienţa de a cunoaşte într-o măsură mică, dar reală, agonia vizionară şi plină de speranţă a inimii Tatălui... pulsul întregii vieţi din univers.

Rănile produse de separările naţionale începeau să se vindece, dar separările ce făceau acum obiectul rugii lui erau de o natură personală.

Deşi, în timp ce se ruga, inima îi era plină de iubirea lui Cristos, nici cu gândul n-ar fi gândit sărmanul om că lacrimile pe care le vărsa acum pentru fiica sa vor servi drept lubrifiant al credinţei ce stârnise, cu doar câteva ore în urmă, mânia lui Lisel – mânie ce dusese la actuala ei introspecţie.

Orele trecuseră parcă pe nesimţite.

Trebuie să fac ceva, îşi spuse în cele din urmă Lisel. *Nu pot să stau toată ziua în pat*.

Se ridică în capul oaselor şi se aşează pe marginea patului. Nu îi era deloc foame. Totuşi, trebuia să facă *ceva*.

Chiar dacă nu era câtuşi de puţin de acord cu ideile lui McCallum, adevărul e că se comportase grosolan. Omul fusese sincer de la bun început şi nu s-a dezminţit nici când conversaţia a atins subiectul credinţei.

A spus, într-adevăr, nişte lucruri dureroase, dar, în fond, nu avea nicio vină. McCallum măcar a vorbit fără ocolişuri şi a recunoscut că şi el e, la rându-i, departe de a fi perfect. Ceea ce se putea spune despre prea puţini dintre creştinii pe care îi întâlnise ea în ultimii zece ani.

Nu putea face decât un singur lucru.

Se ridică încet în picioare şi porni spre telefon.

48
Apel la discernământ

Gentz Raedenburg se opri să tragă aer în piept, ca şi cum s-ar fi pregătit să abordeze un nou subiect, timp în care majoritatea ascultătorilor începură să se foiască uşor pe scaune.

— Strategiile noastre pentru viitor trebuie să ţină, de asemenea, cont de anumiţi factori culturali şi istorici, continuă prelatul german. Permiteţi-mi să vă dau un exemplu, referindu-mă din nou la SUA şi la Germania. Chiar dacă decăderea morală este un fenomen larg răspândit în ambele ţări, eu consider că modul în care îi abordează creştinii pe cei aflaţi pe calea pierzaniei ar trebui să difere considerabil de la o ţară la alta.

Făcu din nou o scurtă pauză, apoi continuă.

— În pofida faptului că societatea americană trece, ca întreg, printr-o epocă a umanismului şi a lipsei spiritualităţii, americanii *ştiu* că există un vid spiritual. În publicaţiile voastre se subliniază constant necesitatea revenirii la valorile spirituale. Fiecare dintre ultimi trei preşedinţi ai Statelor Unite a vorbit despre asta.

Şi, chiar dacă mulţi nu îşi doresc neapărat o trezire spirituală în propriile vieţi, lumea percepe măcar, într-o măsură mai mică sau mai mare, adevărul mesajului. Cu alte cuvinte, după cum am mai spus, americanii recunosc că există un vid spiritual. Multora nu le pasă. Mulţi nu îşi *doresc* spiritualitate. Dar recunosc, cel puţin, lipsa ei.

În Germania, pe de altă parte, asemenea mesaje sunt aproape inexistente. Nimeni nu vorbeşte în mod public despre nevoile spirituale fiindcă sunt prea puţini cei conştienţi de mlaştina necredinţei ce ne-a înghiţit ţara. Dacă aş ieşi acum în stradă şi aş întreba oamenii, în mod aleatoriu, dacă sunt sau nu creştini, probabil că şase din zece persoane m-ar privi ca pe un nebun. Ce întrebare

absurdă... Bineînţeles că sunt creştini... ca toată lumea, de altfel.

Vedeţi aşadar, ţările noastre şi-au pierdut vitalitatea spirituală – noi, germanii, am pierdut eficacitatea reformatoare a lui Luther, iar voi, americanii, pietrele de temelie pe care se bazează spiritualitatea naţiunii voastre – în moduri cât se poate de diferite.

În numele egalităţii şi al progresului, ultimele voastre generaţii de lideri au scos spiritualitatea pur şi simplu în afara legii. Şi uite aşa, acum rugăciunea este interzisă în şcoli, în timp ce avorturile sunt perfect legale – o aberaţie absurdă care probabil că i-ar fi făcut pe părinţii fondatori ai naţiunii voastre să se dezică de un asemenea guvern.

Germanii, pe de altă parte, au fost atraşi într-o capcană mult mai subtilă. Noi alunecăm în întuneric pe o cale cu totul diferită. Noi am făcut exact opusul a ceea ce aţi făcut voi: am *instituţionalizat* credinţa creştină. La şcoală, copiii noştri au ore de religie şi învaţă să se roage. Noi nu am *scos* Biserica din şcoli, ci am integrat-o *în* toate. Biserica este parte integrantă a societăţii şi a sistemului nostru de guvernământ. Atenţie, biserica, nu credinţa sau spiritualitatea... instituţia istorică, nu mireasa lui Cristos.

În calitate de conducător al bisericii, sunt plătit, în mod indirect, chiar de către guvern. Ştiu că asta ar putea să-i surprindă pe unii dintre dumneavoastră căci indică mariajul clar dintre Biserică şi Stat. Eu sunt un prelat, ordinat ca pastor al Evangheliei... şi angajatorul meu este guvernul german. Răspund în faţa lui Hans Kolter, nu a lui Iisus Cristos.

Vedeţi, aşadar, că în Germania avem de-a face cu ecuaţia spirituală inversă. O ecuaţie care a făcut ca Biserica germană să îşi piardă suflul *vieţii*, rezumându-se la o serie de dogme... dictate de guvern. Religia este o disciplină şcolară ca oricare alta. Confirmarea în biserică la vârsta de paisprezece ani e mai degrabă o ceremonie de absolvire decât una spirituală.

Voi aţi *interzis* predarea religiei în şcoli, noi *dăm* lecţii de religie – în doze bine gândite, menite să îi vaccineze pe germani, făcându-i imuni la *viaţa* şi puterea credinţei.

Poate că vă uitaţi la mine şi vă gândiţi: „Bine, dar tu deţii o funcţie importantă. De ce nu le vorbeşti liderilor ţării tale despre aceste lucruri? Fără îndoială că vorbele tale au greutate şi ar putea să aducă o renaştere spirituală la nivel naţional”.

Ah, ce bine-ar fi ca lucrurile să stea aşa! Domnul m-a binecuvântat, într-adevăr, cu o poziţie de purtător de cuvânt. Dar vocea mea e atât de slabă şi acest proces de imunizare de care vă vorbeam adineauri a fost atât de cuprinzător şi de letal în societatea noastră încât am impresia că strig împotriva vântului.

Da, îi cunosc îndeaproape pe toţi liderii partidelor politice din ţara mea. Cancelarul Hans Kolter, de pildă, este un bun prieten de-al meu şi mâine chiar urmează să luăm prânzul împreună. Iar când discut despre chestiuni spirituale, Hans este întotdeauna un ascultător atent şi deschis. Dar pentru el vorbele mele nu se deosebesc de vorbele oricărui alt politician. Biserica este parte integrantă din guvern şi felul în care îşi exprimă punctele de vedere nu diferă de cel al liberalilor, conservatorilor şi comuniştilor. *Creştini socialişti*... *creştini democraţi*... cuvântul „creştin” este vehiculat, fără pic de discernământ, de toţi politicienii noştri. A devenit un simplu cuvânt, lipsit de *viaţă* şi de spiritualitate.

Probabil că mâine Hans mă va întreba ce părere am despre pachetul de ajutor de Stat pentru fostele republici sovietice, actuala Comunitate a Statelor Independente – proiect de lege ce va fi supus la vot în Bundestag săptămâna viitoare. Este o chestiune importantă. Ştiu că mulţi sunt nemulţumiţi de politica dusă de cancelar şi că, drept urmare, Hans nu este sigur dacă va obţine un număr suficient de voturi pentru aprobarea propunerii sale legislative.

Când îmi va cere părerea, nu o va face din dorinţa de a afla care ar putea fi voia Domnului în această privinţă, ci mă va consulta ca pe oricare alt lider de partid sau al unui grup de interese care ar putea să îi aducă mai multe voturi în parlament.

Nu vă sună cunoscut, dragi confraţi americani? Şi voi vă îndreptaţi în aceeaşi direcţie. Ceea ce voi numiţi *creştinii de dreapta* sunt pe cale să devină o grupare ce nu se va deosebi cu nimic de alte partide politice, cu un impact *spiritual* aproape nul.

Ştiu asta fiindcă am văzut ce s-a întâmplat în ţara mea. De aceea, vă avertizez pe voi, cei ce încercaţi să aduceţi schimbările necesare societăţii. Nu trăiţi cu speranţa că adevărata *spiritualitate* ar putea fi încorporată în arena politică.

Este imposibil.

Ceea ce încerc să spun este că lumea de după Războiul Rece cu care vă confruntaţi voi, liderii religioşi, nu este una unidimensională. Pentru ca vorbele voastre să nu se piardă în vânt, va trebui să deschideţi ochii şi să vă acordaţi la realitatea naţiunilor cărora vreţi să le transmiteţi mesajul vostru.

Raedenburg făcu o pauză mai lungă, după care adăugă:

— Înainte de a încheia, aş vrea să vă mai atrag atenţia asupra unui lucru. Lumea secolului al XXI-lea se va deosebi din nenumărate puncte de vedere de tot ceea ce am întâlnit până acum. Căderea Zidului din Berlin în 1989 şi remarcabilele evenimente din ultimii ani au dus la reunificarea unei naţiuni şi au marcat sfârşitul celor cincizeci de ani de tensiune, perioadă pe care noi o numim Războiul Rece. Dar efectul lor nu se rezumă la asta.

În euforia acestor evenimente, cred că multora le-a scăpat semnificaţia mai profundă pe care o are acest moment în istoria omenirii. Când a vorbit pentru prima dată despre „noua ordine mondială”, preşedintele american George Bush nici nu bănuia adevărul profund pe care îl

ascunde această expresie. Între timp, cele trei cuvinte au intrat în vocabularul folosit în mod curent nu doar de scriitorii creştini, ci şi de jurnalişti, politicienii şi sociologii din întreaga lume. Or este de datoria noastră, a liderilor creştini, să distingem adevărata importanţă a acestor cuvinte. Totul s-a schimbat.

Vechile alianţe s-au destrămat peste noapte, făcând loc altora noi. În această nouă ordine a lucrurilor, mulţi trăiesc cu impresia că ne aflăm în pragul unei noi ere a armoniei globale şi că, odată cu venirea acesteia, vom lăsa în urmă toate nenorocirile care au năpăstuit, de-a lungul istoriei, omenirea. Asta susţin promotorii mişcărilor umaniste şi New Age, câştigând astfel milioane de adepţi în Germania, în Statele Unite şi pe întregul mapamond.

Dar nu vă lăsaţi înşelaţi, dragii mei. Lumea s-a schimbat – dar sufletul omului rămâne la fel de păcătos ca înainte. Sunt ferm convins că schimbările la care suntem martori sunt cele despre care Biblia spune că precedă revenirea Domnului nostru Iisus pe pământ. Ne aşteaptă mari încercări şi, de aceea, va trebui să păşim în viitor cu ochii larg deschişi, să nu ne lăsăm amăgiţi de cel rău.

Vrajba dintre naţiuni s-ar putea să ia forme noi acum, dar nu cumva să credeţi că această vrajbă ar fi dispărut cu totul. Se vor ridica noi lideri dornici să cucerească naţiuni şi continente. Naţionalismul, cupiditatea şi setea de putere nu au fost eradicate din sufletul omenesc. Dar noii cuceritori nu vor folosi mitralierele şi tancurile predecesorilor, ci vor recurge la armele *noii* ordini mondiale.

Raedenburg făcu o pauză. În marea sală de conferinţe domnea o tăcere deplină.

— Să fie acestea doar nişte temeri nefondate? întrebă el încet, după care făcu iar o pauză. Nu, nu sunt deloc nefondate. Ameninţarea orgoliului xenofob persistă în întreaga lume. Nu mă tem de o nouă lovitură militară, ci de superioritatea politică şi economică. Noua ordine mondială va fi guvernată de aceleaşi ambiţii egoiste pe care le-a

nutrit omenirea în trecut. Singura diferenţă este că acum pionii şi regulile jocului s-au schimbat. Mutările vor deveni mult mai subtile, mult mai uşor de trecut cu vederea decât bombardamentele şi invaziile cu tancuri din trecut.

Acum noi, creştinii, trebuie să dăm ascultare cuvintelor Domnului nostru mai mult ca niciodată – trebuie să fim treji şi să veghem, să fim vigilenţi, să ne punem în gardă. În viitor se vor ridica noi hitleri, stalini şi napoleoni care, deşi împinşi de aceeaşi sete de cucerire pe care o nutreau dictatorii trecutului, vor încerca să îşi atingă scopurile cu mai multă viclenie decât aceştia, răpindu-le oamenilor nu viaţa, ci sufletul, cucerind nu teritorii, ci inimi.

Cei ce vor instaura noua ordine mondială o vor face promovând prin metode nemaiîntâlnite până acum noi ideologii şi planuri naţionale meschine ce vor pune încet stăpânire pe întregul mapamond.

După cum spuneam, totul se va schimba – lucrurile au început deja să se schimbe. Dar, pentru mulţi, aceste schimbări rămân nevăzute, fiind astfel poate chiar mai periculoase decât metodele de cucerire folosite în trecut.

Noi însă ştim că ordinea mondială a noii epoci nu este decât un preludiu al prăbuşirii tuturor sistemelor de guvernare pământeşti, al marelui necaz care precedă sfârşitul prorocit în Biblie.

Până atunci însă, Domnul ne-a deschis larg aceste uşi prin care avem oportunitatea de a vesti cuvântul Evangheliei în întreaga lume. Este o perioadă cum nu se poate mai prielnică pentru săvârşirea lucrării spirituale. Totuşi, repet, nu trebuie să ne amăgim cu gândul că aceste uşi vor rămâne deschise pentru totdeauna.

Suntem recunoscători pentru reunificare. Suntem bucuroşi că libertatea şi democraţia încep să înflorească în Europa de Est. Îi mulţumim lui Dumnezeu pentru aceste oportunităţi de a face auzit cuvântul Bibliei în ţări în care acesta a fost interzis vreme de cincizeci de ani. Totuşi, nu trebuie să ne lăsăm înşelaţi de aparenţe. Duşmanul se află

încă printre noi şi este la fel de activ ca odinioară.

În 1984, după ce s-a refugiat în SUA, ucraineanul Anatoli Goliţin, un fost ofiţer KGB, a demascat politica de dezinformare dusă de către sovietici şi a spus că lumea nu a înţeles, de fapt, adevărata natură a recentelor schimbări care au avut loc în blocul comunist. Ceea ce se întâmplă în prezent, ne-a avertizat el, nu este moartea unei ideologii, ci o nouă strategie de cucerire, conformă cu noua ordine mondială. Cuvinte de-a dreptul profetice, aş spune eu.

Racdenburg făcu o pauză, apoi continuă.

— Deci câtă vreme ne vor mai rămâne deschise aceste uşi ale oportunităţii? Nu se ştie. În calitate de ambasadori ai lui Dumnezeu, datoria noastră este să ne supunem viguros şi fără întârziere poruncilor Sale. Profeţii Vechiului Testament vorbesc de o zi în care toate zidurile vor fi dărâmate şi toate porţile vor fi deschise pentru ca, după un anotimp, să fie închise la loc.

Oare profeţia se referă cumva la declanşarea unor noi războaie reci şi la instaurarea unei noi cortine separatoare? Nu se ştie.

Nu pretind că aş fi în măsură să tălmăcesc profeţia sau să prezic eu însumi viitorul. Eu nu fac decât să vă pun în gardă. Vremurile nu sunt atât de roze precum par. În această eră în care gândirea, ordinea mondială, perspectivele, jocurile politice şi filosofiile sunt toate noi, evanghelişti lui Cristos trebuie să fie mai bine echipaţi decât confraţii lor din epocile trecute – pregătiţi intelectual, pregătiţi pentru a duce bătălii spirituale, pregătiţi să dea o mână de ajutor celor aflaţi în nevoie, pregătiţi să vestească mesajul evanghelic în forme noi – indivizilor, naţiunilor, culturilor.

Misiunea noastră nu este de a sta la colţ de stradă şi a ţine predici învechite trecătorilor nepăsători, satisfăcându-ne astfel propria nevoie de a ne simţi importanţi, dar făcând, de fapt, prea puţin pentru a avea un impact real asupra celor ce ne ascultă.

Nu. Misiunea noastră este de a transmite puterea transformatoare a vieţii lui Cristos celor ce au nevoie disperată de ea.

De a fi vigilenţi şi pregătiţi intelectual pentru a confrunta lumea modernă, de a fi plini de compasiune şi de iubire şi totodată pregătiţi să ţinem piept planurilor ingenioase şi perfide ale duşmanului.

Trebuie să ne pregătim şi să ne echipăm pentru a lupta pe toate aceste fronturi. Vă întrebaţi, probabil, dacă *ne putem* ridica la înălţimea acestei misiuni. Răspunsul este unul singur: *trebuie* s-o facem!

Spunând acestea, Raedenburg se întoarse la locul său şi se aşează. Aplauzele care urmară, timide la început, deveniră tot mai intense pe măsură ce ascultătorii realizau importanţa mesajului pe care tocmai îl auziseră.

Darrel Montgomery urcă pe podium, bâigui câteva mulţumiri banale şi apoi încheie sesiunea printr-o rugăciune parcă prea pripită pentru o asemenea ocazie.

49
Un telefon neaşteptat

Mai târziu în după-masa aceea, întorcându-se în cameră într-o scurtă pauză dintre seminare, Tad observă numaidecât indicatorul luminos al telefonului. Sunând la recepţie află că fusese căutat la telefon. Persoana nu lăsase niciun mesaj, doar un număr de telefon la care îl ruga să o contacteze.

Tad puse nedumerit receptorul în furcă, întrebându-se despre ce ar putea fi vorba. Numărul în sine nu îi spunea nimic. După un moment de gândire, ridică din nou receptorul şi formă numărul.

— Alo.

Tad recunoscu imediat vocea care răspunse la celălalt capăt al firului şi se prezentă.

— O, da... bună ziua, domnule McCallum, Lisel Lamprecht la telefon. Îţi mulţumesc că m-ai sunat. Deşi... sincer, sunt surprinsă. M-aş fi aşteptat să-mi ignori mesajul.

— Nu aş fi făcut niciodată aşa ceva.

— De ce nu mă miră lucrul acesta?...

Lisel tăcu stânjenită, apoi adăugă cu jumătate de glas:

— Eu... ăă... voiam să te întreb dacă n-ai putea cumva să-mi faci încă o vizită. Dacă ai timp, fireşte; vreau să-mi cer scuze pentru ieşirea din această dimineaţă şi... să mă explic, dacă se poate.

— Desigur. Vrei să trec pe la tine?

— Da... da, dacă e posibil.

— Când... acum?

— Ştiu şi eu? N-aş vrea să ratezi vreo conferinţă din cauza mea...

— Nicio grijă, râse Tad. Majoritatea conferinţelor sunt mai degrabă anoste. La ce oră să vin?

— N-ai vrea să... luăm cina împreună?

— Desigur... dar nu e prea mare deranjul?

— Nici vorbă. Ar fi plăcut să gătesc şi pentru altcineva în afară de mine şi de colega mea de apartament. Poţi să vii la ora şapte?

— La şapte voi fi acolo, răspunse Tad, după care puse receptorul în furcă, ridicând amuzat şi totodată perplex din sprâncene.

Era cea mai rapidă şi mai radicală schimbare de atitudine din câte întâlnise. După confruntarea de dimineaţă, nici nu îndrăznise să spere că avea s-o mai revadă vreodată.

Partea a VII-a
Punct şi de la capăt

50
Un nou *regim*, *noi vânători*

Moscova

La cât de întunecoase erau străzile, n-ai fi zis că mai erau doar două ore până la răsărit.

Din depărtare răzbătea când şi când, estompat, câte un zgomot răzleţ. Scrâşnetul roţilor pe asfalt sau vuietul unui motor de automobil erau amplificate în mod disproporţionat, de parcă ar fi fost singurele sunete din întregul oraş.

Şi apoi iar tăcere – urmată de zgomotul înăbuşit al paşilor ce înaintau rapid şi ritmic prin întuneric.

Urmăritor şi urmărit, vânător şi pradă.

În timp ce, în biroul său din Berlin, Klaus Drexler cântărea în minte numeroşii factori de care depindea propulsarea sa în centrul scenei politice mondiale, la 1600 de kilometri la est de el, un alt bărbat străbătea în goană străzile întunecoase ale capitalei ruse, pustii la această oră înaintată din noapte, în încercarea de a scăpa de urmăritori. Drumurile celor doi erau menite să se încrucişeze într-un mod pe care nu îl bănuia încă niciunul dintre ei. Fiecare ştia *de* celălalt, dar nu vorbiseră niciodată faţă în faţă.

Peste doar câteva ore, Claymore, asasinul angajat de Drexler, avea să pornească spre Moscova. În cazul în care actualii urmăritori ai lui Galanov dădeau greş, va avea el grijă să îi vină de hac rusului. *Doar de aş găsi o ascunzătoare înainte de a se crăpa de ziuă*, gândi deznădăjduit Galanov în timp ce gonea pe străzile pustii. Toate necazurile i se trăgeau de la investigaţiile pe care le începuse după conferinţa de presă de săptămâna trecută.

Andrassy Galanov, care abia ce păşise în al cincilea deceniu de viaţă, era ceva mai în vârstă decât Drexler – nu că în bezna care domnea acum pe străzi ţi-ai fi putut da seama de acest lucru – şi, în ţara sa, fusese ani la rând un om la fel de influent precum era în prezent Klaus în Germania. Totuşi, spre deosebire de Drexler şi de propriul său compatriot, aliatul secret al politicianului german, din al cărui ordin era acum urmărit, el îşi exercitase puterea de influenţă în mod discret, din umbră.

Ei, dar asta fusese atunci. Acum, puterea pe care o deţinuse în trecut părea pură himeră. Nu fusese niciodată un birocrat. Deşi, dacă ar fi fost, poate că acum s-ar fi aflat în siguranţă. Ei, dar o carieră administrativă ar fi fost de-a dreptul sufocantă pentru el. Fusese dintotdeauna un om de acţiune şi asta îl ajutase să îşi menţină forma fizică, fapt pentru care era extrem de recunoscător în momentul de faţă. Nu mai avea mult timp la dispoziţie. Mai era puţin şi se mijea de ziuă.

Fuseseră pe urmele lui toată noaptea. Se folosise de toate ascunzătorile, rutele ocolitoare şi trucurile pe care le ştia şi tot nu reuşise să scape de ei. Mai avea un singur as în mânecă, de a cărui existenţă spera ca urmăritorii să nu fi aflat încă. *Dacă nu ajung la apartament înainte de răsăritul soarelui*, *sunt un om mort*.

Trase adânc aer în piept, apoi, aidoma unui maratonist bătrân ce îşi adună ultimele puteri, ieşi de pe alee şi ţâşni de-a curmezişul şoselei late de pe Vorovskovo Prospekt. Din fericire, pantofii Nike de import îi mascau perfect zgomotul paşilor, iar cel mai apropiat felinar stradal era la o distanţă de peste o sută de metri.

După ce ajunse, gâfâind, în partea cealaltă, o luă la fugă de-a lungul trotuarului, apoi coti repede pe o altă alee întunecoasă, unde se opri brusc şi se ghemui la pământ.

Fugise toată noaptea şi oboseala începea să îşi spună cuvântul. Închise ochii şi încercă să se liniştească, inspirând aerul cu nesaţ. Dar oxigenul îi umplea plămânii prea încet,

nereuşind să-i înlăture insuportabila durere din capul pieptului.

Îi era greu să audă ceva în afară de propriul gâfâit. Ciuli urechile.

Tăcere.

Uşurat, închise ochii. Poate că *scăpase*, în sfârşit, de ei. *Ce bine ar fi să ajung la apartament şi s-apuc să dorm vreo două ore*. *După aceea*, *cu mintea limpede*...

Scrâşnetul de roţi îi curmă brusc gândurile.

Blestemaţii! Erau şi acum pe urmele lui!

Deşi nu reuşise să-şi tragă bine sufletul, ţâşni din ascunzătoarea provizorie şi o luă la fugă pe aleea întunecoasă. Unde ducea, habar nu avea, dar nu putea risca să iasă din nou la şosea. L-ar fi depistat imediat.

În spatele lui, se auzea tot mai puternic vuietul nervos al motorului. O frână bruscă, scrâşnet de roţi şi farurile maşinii fură îndreptate spre el, luminând aleea pe care alerga.

Cum de dăduseră de el? Cu ultimele puteri, sprintă. Îşi simţea picioarele ca de plumb.

Automobilul porni în trombă pe urma lui, străpungând întunericul cu farurile-i ameninţătoare.

Focuri de armă!

Galanov nu se opri.

Pistolul nu îi era de niciun folos. Epuizase toată muniţia cu ore în urmă. Şi-apoi, era depăşit numeric. Probabil că în maşină se aflau vreo patru, dacă nu chiar cinci agenţi.

Noi focuri de armă. Un glonţ lovi, scoţând scântei, zidul de piatră al clădirii din dreapta lui şi ricoşă spre capătul aleii, iar un altul făcu ţăndări o fereastră din stânga lui.

Fără să realizeze bine ce face, Galanov coti brusc într-o curte îngustă mărginită de două blocuri înalte. Nu ştia dacă era o fundătură ori ba, dar de întors, nu se putea întoarce.

În spatele lui, maşina frână brusc.

Răcnete şi înjurături. Două portiere deschise şi apoi trântite la loc.

Zgomot de paşi... şi-apoi roţile scrâşniră din nou şi

maşina ieşi în marşarier de pe alee.

Galanov rămase cu urechile ciulite, neştiind ce să facă.

La orizont se zărea deja o dâră cenuşie. Deşi începea să se lumineze de ziuă, acest cartier de oameni nevoiaşi continua să doarmă.

Zgomot de paşi. *Sunt doi*, deduse Galanov. Auzea Mercedesul gonind pe străzi, virând la răstimpuri cu scrâşnet de roţi. Încercau să îi taie calea.

Agonizând, cu gambele încordate şi braţele aproape paralizate, încercând să-şi umple plămânii dureroşi cu aerul ce refuza, parcă, să intre, Galanov o luă din nou la fugă, încercând să se salveze. Efortul era aparent zadarnic, dar atâta vreme cât avea un avans chiar şi de doar 7 metri faţă de urmăritorii săi, n-avea de gând să renunţe.

Mintea, privată de somn, începu să-i amorţească. Vedea clădirile din jur ca prin vis. Nu se mai auzea gâfâind, nu se mai auzea alergând. Evenimentele de peste noapte nu i se mai păreau decât o fantasmă. Ochii minţii vedeau o cu totul altă realitate, miraje.

Totuşi ştia că e încă treaz, că încă mai aleargă.

Oare asta se întâmplă înainte de moarte? aiură creierul său obosit. *Îţi trece întreaga viaţă prin faţa ochilor*?

Brusc, îşi recăpătă luciditatea. Acum vedea totul limpede.

În celălalt capăt curtea dădea într-o altă alee. Mai avea o şansă! Vuietul Mercedesului se pierduse de mult în depărtare. Agenţii îi pierduseră urma. Or *fi*, *probabil*, *foşti birocraţi*, îşi spuse el cinic.

După ani de zile în care el îi vânase pe alţii, se trezise brusc în postura celui vânat. El, Andrassy Galanov, cândva mâna dreaptă a lui Bolotnikov, un agent KGB de teama căruia tremura odinioară toată suflarea, se afla acum la mila unor foşti *birocraţi* dornici de răzbunare.

Cât de repede se schimbă norocul omului! Acum aceşti *funcţionăraşi* erau *noii* agenţi ai aşa-zisei libertăţi.

Vederea i se înceţoşă din nou şi prin faţa ochilor

începură să i se perinde, într-o succesiune iluzorie de amintiri somnolente, chipuri şi imagini disparate din trecut.

Iar el continua să alerge...

51
Un agent de temut

Andrassy Galanov îşi dorise să devină agent KGB de când se ştia.

Născut în Germania într-o familie de ruşi, avusese doar patru-cinci ani când se sfârşise războiul. Prima amintire clară din copilărie era ziua în care tatăl său i-a spus că trupele germane ce atacau Stalingradul au fost încercuite şi îngenuncheate şi că glorioasa armată rusă a pornit spre vest pentru a elibera Rostovul, Harkovul şi Caucazul.

Personal, nu-şi amintea mare lucru din acea perioadă. Abia mai târziu, după ce s-au întors în Rusia, a ajuns să cunoască teama, o teamă ce *nu* îl părăsise toată viaţa, inspirată de discuţiile părinţilor săi despre ameninţarea pe care o reprezintă nu germanii, ci *americanii* şi despre nevoia imperativă de a apăra patria de o eventuală invazie.

În 1950, când a fost doborât primul avion de spionaj american deasupra Mării Baltice, avea doar nouă ani şi deci nu îşi mai amintea decât vag incidentul. Dar zece ani mai târziu, când sovieticii au doborât avionul american U-2, a ales ferm, influenţat nu în mică măsură de unchiul său, drumul pe care îl va urma în viaţă.

În acelaşi an, s-a înrolat în KGB şi anul imediat următor a fost detaşat deja la Berlin, în prima sa misiune peste hotare. Având rezultate bune, de atunci a continuat să urce în ierarhia Comitetului pentru Securitatea Statului.

Decesul unchiului său l-a propulsat şi mai sus şi, astfel, în ultimii ani ai administraţiei lui Brejnev şi în primii ani de mandat ai lui Gorbaciov, Galanov a devenit mâna dreaptă a lui Bolotnikov şi, deci, al doilea spion ca importanţă din întreaga Uniune Sovietică.

KGB-ul era o instituţie gigantică – cu mai mulţi angajaţi în Moscova decât aveau organizaţiile americane CIA ŞI FBI în lumea întreagă. În timpul Războiului Rece, din sediul său

de la Lubianka, KGB şi-a extins sfera de influenţă în aproape toate sferele societăţii sovietice – apărând întinsele hotare ale ţării şi pe numeroşii săi lideri politici. Serviciile secrete deţineau informaţii despre toţi, cetăţeni străini şi sovietici deopotrivă, de la jurnalişti la înalţi demnitari, şi desfăşura ample operaţiuni de spionaj pe toate căile posibile – prin intermediul ambasadelor sovietice sau al marilor companii, folosind agenţi sub acoperire ce pozau drept turişti sau sportivi.

Galanov avusese norocul de a opera pe teren încă de la începutul carierei sale, evitând să se împotmolească în urzeala încâlcită a birocraţiei. Anul petrecut la Berlin, îşi spunea el adesea, îl călise şi îl ajutase să înveţe o mulţime de lucruri despre sistem.

Nu putea nega însă faptul că activitatea în cadrul KGB-ului avusese şi o parte neplăcută. Cum să-ţi placă să deportezi un bătrân în gulag? Sau să baţi o femeie care ţipă de groază până îţi spune unde sunt ascunse actele secrete ale soţului ei? Sau să mituieşti un copilaş, cumpărând cu bomboane informaţii despre părinţii colegilor săi de şcoală?... Ei, dar n-aveai ce să faci. Un agent KGB trebuia să se execute fără a pune întrebări.

Şi să fie total lipsit de scrupule. Să îşi ignore emoţiile. În Uniunea Sovietică din timpul Războiului Rece, nu existau sentimente. Ţipetele nu contau. Nu le acorda nicio atenţie. Ţipetele nu fac nici cât o ceapă degerată. Te învăţau asta în cadrul instrucţiei preliminare şi o repetau ori de câte ori se ivea ocazia.

Ţipetele disperate ale unui compatriot care îşi simte inima smulsă din piept nu sunt *nicidecum* strigăte de durere, i se explicase, ci doar icnetele celor care nu înţelegeau scopul, necesitatea. Ale celor ce nu înţelegeau că, punând Statul mai presus de toate, KGB-ul le *apăra*, de fapt, interesele.

Ucisese pentru prima dată la vârsta de douăzeci şi şase de ani. Nu a fost uşor, dar se pregătise psihic în prealabil.

Nu pui suflet. Nu te uiţi în ochii lor. După aceea, îi poţi închide pe ai tăi preţ de o clipă dacă simţi nevoia. Dar nu îi lăsa, sub nicio formă, să te privească în ochi.

Pentru siguranţa poporului, trebuie să mai şi ucizi din când în când. Te învăţau şi asta.

Primei crime i-au urmat altele – toate comise cu sânge rece, fără a clipi măcar din ochi. A aplicat bătăi cu duiumul, a spionat o grămadă de indivizi. A minţit, a înşelat, a escrocat şi a şantajat... şi la treizeci şi cinci de ani era deja cunoscut drept unul dintre cei mai buni şi mai lipsiţi de scrupule agenţi KGB.

Faima i-a crescut atât de mult în reţelele internaţionale de spionaj, încât mulţi, şi cu precădere francezii, l-au abordat în încercarea de a-l atrage de partea lor. KGB-ul i-a acordat un concediu de doi ani, timp în care a trăit la Paris, făcându-i pe francezi să creadă că aderase complet la cauza lor. După ce le-a câştigat încrederea, a făcut mai multe incursiuni înapoi în Uniunea Sovietică, chipurile ca agent dublu lucrând în interesul francezilor, manevră pe care a practicat-o ani de zile, oferind Parisului informaţii aparent valoroase cu privire la serviciile secrete sovietice.

De fapt, totul era o înscenare elaborată, pusă la cale, până la cel mai mic detaliu, de Moscova. Ce distractiv şi uşor a fost să-i ducă de nas pe înţepaţii ăia de francezi! Ce şi-a mai râs în barbă de seriozitatea şi de eticheta lor ridicolă!

Totuşi, pe cât interesantă şi de amuzantă fusese colaborarea cu francezii, satisfacţia activităţii de agent dublu nu egalase niciodată în intensitate ura pătimaşă pe care o simţea faţă de evrei şi de creştinii fundamentalişti. Care era cauza acestei antipatii profunde, nu ştia. Probabil că maică-sa – care, pe vremea când era copil, se ruga constant, scoţându-l din sărite pe taică-său, care spunea mereu că astfel de lucruri nu-şi mai au locul în Uniunea Sovietică modernă.

De când se maturizase şi începuse să avanseze în

ierarhia KGB-ului, ajunsese la concluzia că nu există instigatori mai ascunşi, mai vicleni, mai insidioşi, mai subtili şi mai subversivi decât creştinii. Unchiu-său Korskaiev fusese întotdeauna de părerea asta şi propria sa experienţă i-o confirmase de nenumărate ori.

Creştinii îl iritaseră dintotdeauna mai mult decât toţi ceilalţi credincioşi. Păreau mai hotărâţi ca oricine să opună rezistenţă regimului comunist – întâlnindu-se în secret, rugându-se pentru răsturnarea sistemului, *introducând* pe ascuns în URSS Biblii şi texte religioase şi scoţându-*i* ilegal din ţară pe proscrişii notorii. Erau mai turbulenţi şi mai militanţi decât orice altă grupare.

La început, îi produsese o satisfacţie aparte să îi vânture, să dea buzna în mijlocul rugăciunilor de grup, să le spioneze liderii nebănuitori şi să îi deporteze în Siberia.

Dar nimic din toate astea nu a reuşit să-i oprească. Erau hotărâţi, nu glumă! La fel de loiali cauzei lor cum era el cauzei sale.

Asta a înţeles-o cel mai bine în noaptea când a condus razia făcută în atelierul din acel orăşel de lângă Moscova.

Era miez de noapte. S-au apropiat pe neauzite şi au dat buzna peste ei, prinzându-i în flagrant delict.

La început aproape că nu-şi crezuse ochilor!

În toate încăperile, la mese sau direct pe podea stăteau aşezaţi copii, adolescenţi, femei şi bărbaţi, fiecare transcriind de mână diferite secţiuni ale unei Biblii dezmembrate pe capitole. Când i-a interogat, a aflat că această activitate laborioasă avea loc în fiecare noapte.

După ce au percheziţionat camerele şi podul casei au descoperit o duzină de Biblii scrise şi legate de mână – reprezentând, probabil, rezultatul mai multor luni de muncă. Totul a fost confiscat – Bibliile complete, porţiunile în lucru *şi* originalul tipărit – şi ars.

Dar nu uitase niciodată lecţia acelei nopţi – şi anume, cât de tenace şi de muncitori pot fi aceşti oameni. Şi, de atunci, fusese mereu vigilent în combaterea atelierelor de

acest tip şi mai cu seamă a celor ce dispuneau de maşini de scris.

Îşi amintea şi acum de bătrânul schilod ce, vreme de ani întregi, şi-a petrecut fiecare zi bătând la o maşină de scris veche ca vai de ea copii ale unor cărţi religioase, pe care le dădea apoi altora pentru a fi legate şi distribuite în toată Rusia.

Nu îl aruncase pe bătrânul trădător în închisoare. N-avea niciun rost; omul avea deja vreo şaptezeci şi cinci de ani. S-a răzbunat pe moşul care îl privea cu ochii înotând în lacrimi făcându-i ţăndări maşina de scris şi punându-i casa sub supraveghere.

Da, erau hotărâţi, nu glumă!

A ajuns să fie cunoscut drept „Cel mai mare duşman al credincioşilor” – poreclă de care a aflat după ce a interceptat un bileţel scris în grabă înainte de razia planificată la un loc secret de întâlnire al creştinilor. Nu exista în tot KGB-ul un agent care să ştie mai multe despre metodele, ascunzătorile şi obiceiurile lor. Prin urmare, Galanov primea, fără excepţie, toate cazurile legate de grupările clandestine de credincioşi.

Cu paisprezece ani în urmă, când Bolotnikov a preluat conducerea serviciilor secrete sovietice, lui Galanov i-a fost uşor să intre în graţiile acestuia şi să avanseze mai departe pe scara ierarhică din simplul motiv că noul său şef îi detesta, la rândul său, pe creştini.

Duşmanul său de moarte, un important lider creştin pe nume Rostovcev – bărbatul pe care Galanov îl întâlnise pe o stradă din Moscova pe vremea când erau amândoi foarte tineri – îi scăpase ani de zile printre degete şi Bolotnikov ardea de dorinţa de a pune mâna pe el şi de a-l arunca în închisoare pe viaţă.

52
Primele mustrări de conştiinţă

Când şi de ce a survenit schimbarea... nu ştia exact. Cert e că, la un moment dat, a descoperit că, deşi îl iritaseră dintotdeauna, creştinii începuseră să îl şi... tulbure.

Poate că totul data încă de la începutul carierei sale, deşi incidentul îi revenise în minte abia recent, semănându-i în suflet un sâmbure de îndoială pe care îl ignorase la vremea aceea. Fusese una dintre primele razii de acest fel la care participase. Superiorul său dăduse buzna înăuntru, urmat de Galanov şi de alţi şase agenţi.

— Ce faceţi aici? îi întrebă el pe un ton răstit pe cei adunaţi în încăpere, deşi, judecând după cântarea pe care aceştia o reluaseră plini de seninătate, răspunsul era cât se poate de evident.

Un bărbat se apropie de ei şi le răspunse încet, pe un ton amabil şi blând:

— Îl slăvim pe Dumnezeu.

— Aiurea! Nu există niciun Dumnezeu. Opriţi-vă imediat!

— Noi credem că există şi alegem să îl slăvim, răspunse liniştit bărbatul.

— Nu aveţi voie s-o faceţi!

— De ce?

— Pentru că este ilegal. Am fost trimişi aici cu ordinul de a vă cere să încetaţi imediat.

— Dar noi *nu* încălcăm legea, răspunse bărbatul, păstrând un ton politicos. Chiar tovarăşul Lenin a spus că cetăţenii ţării noastre au dreptul şi libertatea de a-L slăvi pe Dumnezeu.

Zăpăcit de vorbele omului, pe moment, ofiţerul nu ştiu ce să răspundă.

— Tovarăşul Lenin a spus că fiecare cetăţean al ţării noastre are dreptul de a-şi practica credinţa în felul în care crede de cuviinţă, la fel cum are dreptul de a nu crede în Dumnezeu, continuă creştinul, după care cită din

Constituţia Uniunii Sovietice, în care se foloseau aceleaşi cuvinte. Prin urmare, conchise el, noi nu facem decât să ne folosim de dreptul prevăzut de fondatorul ţării noastre şi de Constituţia sovietică. Nu facem rău nimănui. Doar credem în Dumnezeu şi îl slăvim. Ce rău e în asta? întrebă el, după care tăcu, aşteptând răspunsul ofiţerului KGB.

Dar superiorul lui Galanov nu avea cum să nege adevărul afirmaţiei auzite. Nu putea decât să revină la argumentul iniţial.

— Asta n-are nicio importanţă. Încălcaţi legile ţării!

Fără să mai stea la discuţii, îl înşfăcă brutal de braţ pe creştinul care îi vorbise cu atâta blândeţe, îl scoase afară din casă şi începu să dea în el ca într-un sac de cartofi. Bărbatul nu a protestat nici măcar cu un cuvânt. Peste trei minute, agenţii se retraseră, lăsându-l pe sărmanul om desfigurat, zăcând inert în zăpadă.

Dacă îndoiala i se strecurase în suflet încă de pe atunci, Galanov nu o sesizase. La scurtă vreme după aceea, conducea deja singur razii de acest fel, ignorând, la rându-i, realitatea că legile sovietice *nu* interziceau, de fapt, libera practicare a credinţei.

Sau poate că îndoielile au început să apară după vizita făcută la închisoare, când acceptase invitaţia directorului penitenciarului de a vedea ce se întâmplă cu afurisiţii de creştini după ce ajung pe mâna *lui*. Acolo a asistat la orori inimaginabile care i-au întors pur şi simplu stomacul pe dos – oameni arşi cu fierul înroşit, schingiuiţi cu cuţitele, bătuţi cu cruzime. I s-au arătat conducte special proiectate în diferite celule prin care erau eliberaţi şobolani înfometaţi. Deţinuţii supuşi acestei torturi erau nevoiţi să se apere constant de scârboasele rozătoare, fără a închide un ochi, dacă nu voiau să fie mâncaţi de vii. Ochii directorului sclipeau de mândrie în timp ce îi arăta numeroasele şi înfiorătoarele torturi inventate de el.

Îndoiala l-a lovit pe Galanov mai ales atunci când a făcut greşeala de a-i privi în ochi. Atunci a aflat de ce i se

spusese să nu facă niciodată asta. Ochii aceia l-au tulburat din cale afară. I-au sădit în suflet îndoiala – un sentiment letal unui om aflat în poziţia lui. Exista în acei ochi ceva pentru care nimic din experienţa sa în cadrul KGB-ului nu l-ar fi putut pregăti.

Când l-a întâlnit pentru prima dată pe Rostovcev, pe o stradă din Moscova, l-au iritat nu doar aiurelile religioase îndrugate de acesta, ci şi felul lui de a fi. Curajul, blândeţea şi siguranţa cu care vorbea. Totala lipsă a fricii.

Totuşi, după noaptea în care Rostovcev le-a scăpat printre degete, când a pornit într-o cursă nebună prin Polonia şi RDG pe urmele lui, îndelungata sa ură a început să sufere o schimbare cam supărătoare.

Chiar dacă nu se poate spune că l-ar fi chinuit efectiv conştiinţa, lunga călătorie i-a dat răgazul de a medita. De a realiza că merseseră, parcă, prea departe pentru capturarea unui singur individ. Totuşi, încerca el să se convingă pe de altă parte, *Profetul* era un contact crucial, unul dintre cei mai importanţi lideri religioşi din Rusia, pentru capturarea şi chiar lichidarea căruia nu trebuia precupeţit niciun efort. La vremea aceea încă nu ştia – deşi ar fi trebuit să bănuiască – că *Profetul* şi Rostovcev erau una şi aceeaşi persoană.

În timp ce gonea spre Varşovia pe urmele lui, a continuat să-i dea ghes îndoiala. Dar treaba unui agent KGB nu era să gândească şi nici să aibă sentimente. Aşa că, pentru a-şi duce la capăt misiunea, în ultima parte a călătoriei a rămas, pe cât a putut, surd la vocea conştiinţei.

Totuşi, când s-a trezit faţă în faţă cu Rostovcev pe acel câmp şi a comis fatala greşeală de a se uita în ochii *lui*, privirea acestuia l-a năucit total preţ de o clipă.

În anii care trecuseră de la scurta lor întâlnire din Moscova, Rostovcev se schimbase considerabil – devenise mai matur, mai profund. Şi, cu toate acestea, într-un anumit sens, rămăsese... *neschimbat*. Privirea lui avea şi acum puterea de a paraliza. Când Galanov îşi reveni din

stupoare, gândul acesta îl întărâtă şi mai tare.

Şi, totuşi, noaptea aceea a marcat un moment de cotitură în cugetul lui şi de atunci i-a venit tot mai greu să evite privirea creştinilor pe care îi persecuta. N-a suflat însă nicio vorbă despre asta şi a depus eforturi îndoite pentru a-i nimici, înfuriat şi mai tare de aparenta lor capacitate de a-l face să simtă noduri în stomac.

Şi trebuia să admită că, după venirea lui Gorbaciov la putere, când KGB-ul a primit ordine să înceteze investigarea, hărţuirea şi persecutarea grupărilor creştine, în adâncul inimii a simţit o adevărată uşurare. Chiar nu îşi mai dorea să aibă de-a face cu ei.

Ochii lui Rostovcev erau motivul acestei schimbări!

Dacă n-ar fi simţit atunci nevoia de a-l lua peste picior, nimic din toate acestea nu s-ar fi întâmplat. Ar fi trebuit să îl arunce pur şi simplu în maşină şi să o ia imediat din loc. Atunci imbecilul acela de fermier n-ar mai fi avut şansa de a-i tăia calea şi de a-l doborî la pământ, Dmitri n-ar fi dispărut în noapte şi el n-ar fi împuşcat-o din greşeală pe fata care îl însoţea... Ce mai, întreaga noapte se soldase cu un eşec lamentabil!

Bine măcar că nu văzuse ochii *fetei*. În starea în care se afla atunci, se îndoia că ar fi putut suporta acea privire!

Parcă o vedea şi acum fugind cu spatele la el... fugind... detunătura pistolului său... ţipătul ei... bufnitura corpului prăbuşit la pământ.

Rederulase scena în minte de o mie de ori. Ce se întâmpla cu el? De ce îl chinuia acest sentiment de culpă? Un agent KGB nu trebuia să aibă mustrări de conştiinţă. Îşi făcuse datoria. Erau inamici ai Statului şi trebuise să...

Brusc, se împiedică de o bucată desprinsă de ciment şi, dezechilibrându-se, se prăbuşi la pământ... exact ca fata pe care o ucisese.

Căzătura îl făcu să se dezmeticească total, risipind instantaneu fantasmele trecutului.

53
Dilema lui Galanov

Nu ştia exact unde se află.

Judecând după gâfâit şi sudoarea de pe faţă şi cămaşă, era clar că alergase în tot acest timp. Cum de avusese energia s-o facă, nu ştia nici el. Se ridică, gemând, într-un genunchi. Palmele, cu care încercase să îşi atenueze căderea, îl usturau înfiorător. Genunchiul stâng îi sângera, dar de asta nu avea să-şi dea seama decât mai târziu.

Ciuli urechile. Nu se auzeau paşii urmăritorilor şi nici vuietul Mercedesului.

Răsuflă uşurat. *Nu sunt decât nişte amatori amărâţii* îşi spuse el satisfăcut. Totuşi, de tras, trăgeau cu gloanţe adevărate. Pesemne că Bludaiev ştia că-i dibuise maşinaţiunile şi tremura de frică.

Pusese întreaga poteră pe urmele lui!

Se ridică, gemând, în picioare şi privi în jur. Începea să se lumineze de ziuă. Oare cât timp să fi trecut de când o luase la goană din curticica dintre blocuri?... Cinci, maxim zece minute. Nu recunoscu imediat locul în care se afla, dar cunoştea cartierul şi faptul că nu era ţipenie de om în jur constituia un avantaj.

Nu mai dăduse de câteva zile pe acasă. Totuşi, nu putea risca să se întoarcă acolo. Precis că locuinţa îi era supravegheată deja.

Nu era, în schimb, departe de apartamentul pe care îl folosea drept ascunzătoare. Apartament de a cărui existenţă nu ştia *nimeni*.

Nici chiar Bolotnikov. Oare ce s-o fi ales de *el* în noul regim? A căzut, fără îndoială, în picioare. Cei de teapa lui reuşesc mereu să iasă basma curată! Precis că fostul său şef o fi găsit o nouă „funcţie” în actuala administraţie. Acum cei ce se aflau în pericol nu erau foştii ştabi, ci cei ca el, care le executaseră cândva ordinele.

O luă din loc, realizând pentru prima dată cât de extenuat îi era tot corpul, de la degetele amorţite până la genunchiul însângerat şi palmele julite.

Ce ironie a sorţii! îşi zise el din nou, zâmbind amar. După ani de zile în care el îi vânase pe alţii, se trezise brusc în postura celui vânat.

Dar Rusia avea o istorie care abunda în asemenea răsturnări de situaţie. În 1917, printr-o lovitură de maestru, Lenin a înlocuit burghezia ţaristă cu proletariatul şi, peste noapte, imperiul a ajuns să fie condus de oamenii din popor. Cu timpul însă, Lenin, Stalin şi Partidul Comunist au format o nouă elită, nimicindu-i şi oprimându-i pe cei aflaţi sub guvernarea lor. Iar el, în calitate de agent KGB, a fost ani la rândul... unealta lor.

Iar acum, la fel de brusc cum a luat fiinţă, totul s-a sfârşit. Uniunea Sovietică s-a dezintegrat. Lenin a căzut în dizgraţie. Comunismul a dispărut.

Totul se întorsese cu susul în jos. Revoluţia culturală din China. Cei din urmă deveniseră, brusc, cei dintâi şi cei dintâi se treziseră aruncaţi în voia sorţii.

Iar acum, că-i convenea ori ba, îi venise *lui* rândul să fie cel din urmă! Temutul agent KGB de odinioară se trezise, pe neaşteptate, în tabăra perdanţilor. Vânătorul de odinioară devenise, brusc, cel vânat. Marea curăţenie de după 1990, îi spuneau unii.

Râsese când, după ce statele baltice şi-au declarat independenţa, beretele negre s-au plâns că nu sunt lăsaţi să părăsească Lituania, făcând apel – culmea ironiei! – la aceleaşi drepturi ale omului pe care le refuzaseră ani la rând celor aflaţi sub guvernarea lor. Ei bine, acum nu mai râdea. Acum îi venise lui rândul să plătească pentru faptele din trecut.

Noua administraţie democratică era hotărâtă să cureţe societatea de băieţii răi ai fostului regim. Or, dintre agenţii KGB, el avea reputaţia de a fi fost unul dintre cei mai răi. Birocraţii pe care îi dispreţuise odinioară ajunseseră brusc

la putere... şi erau chitiţi să-i vină de hac.

Nu mai era în siguranţă nicăieri în Rusia. Democraţie... libertate... ce să însemne aceste cuvinte pentru unul ca el, un om prins în *pânza* de păianjen a prezentului, între vechea şi noua rânduială?

Marea curăţenie – acesta era un aspect al „democraţiei” ruse de care restul lumii nu va avea niciodată habar. La fel procedaseră toţi liderii trecutului – Lenin, Stalin şi Brejnev avuseseră cu toţii grijă să îşi elimine adversarii din *propriul* partid. Iar noii lideri tot ruşi erau. O nouă faţadă, dar regulile jocului rămâneau şi aveau să rămână mereu aceleaşi. Rusia nu avea să se schimbe în profunzime de la o zi la alta.

Trebuia să plece din ţară.

Aici nu va fi niciodată liber. Trebuia să se refugieze în Occident. Indiferent câte libertăţi democratice ar avea acum poporul rus, el unul nu va fi niciodată liber. Acele libertăţi nu erau destinate celor ce deţinuseră puterea în fostul regim. A rămâne aici însemna moarte curată.

Trebuia să înceapă o nouă viaţă... în altă parte.

De îndată ce va fi posibil, deşi nu avea să fie uşor având în vedere actualul său statut de proscris, trebuia să reia investigaţiile. O va face cu cea mai mare prudenţă, apelând la contactele de care mai dispunea.

Trebuia să afle ce învârtea Desiatovski cu neamţul. Fără îndoială că puneau ceva la cale şi asta la cel mai înalt nivel posibil! Trebuia să descopere despre ce era vorba! Poate că informaţiile obţinute îi vor putea facilita ieşirea din ţară.

Deşi era conştient că îşi pune viaţa în pericol, nu putea renunţa la anchetă tocmai acum, când se afla la un pas de o descoperire atât de importantă!

Poate că era o nesăbuinţă. Dar trebuia să joace această mână... şi apoi să părăsească Rusia pentru totdeauna.

54
Unde începe convertirea?

Berlin

Cine ştie din ce tărâmuri nevăzute ale scopurilor divine pornesc săgeţile adevărului şi când sunt ele lansate în direcţia unui suflet omenesc?

Cine ştie de ce aceste săgeţi par să fie trimise în mod hotărât doar spre unele suflete? De ce este de ajuns o secundă ca un criminal să vadă lumina, să se vadă aşa cum este cu adevărat şi prin pocăinţă să fie mântuit, în timp ce milioane de oameni îşi duc vieţile plini de automulţumire fără a trăi vreodată acea revelaţie crucială care duce la adevărata viaţă?

De ce unele inimi răspund chemării şi se lasă călăuzite total de adevăr, în timp ce altele rămân toată viaţa într-o stare de profundă apatie spirituală?

Care este principala deosebire dintre un suflet care se trezeşte din amorţeală şi alege să spună „da” şi un altul care priveşte nepăsător în jur, vede lumina zilei şi, totuşi, alege să se întoarcă leneş pe cealaltă parte şi să mai tragă un pui de somn?

Nu ştim decât că Mântuitorul a venit să îi salveze pe *toţi* cei pierduţi şi continuă să o facă şi în ziua de azi. Dar, în unele cazuri, lucrarea Sa e mai dificilă decât în altele.

Şi, totuşi, atunci când una dintre acele săgeţi de lumină îşi loveşte ţinta, îngerii se bucură – indiferent dacă mântuitul este un criminal, un fariseu, un credincios împăcat cu viaţa sa ori un ateu rebel. Cerurile răsună de cântarea lor de bucurie ori de câte ori un suflet – indiferent de felul în care şi-a trăit viaţa până în acel moment – este smuls din ghearele duşmanului.

Or acum se apropia tocmai un astfel de moment.

În primele ore ale dimineţii, în timp ce fostul agent KGB străbătea în fugă străzile Moscovei, încercând să scape de

urmăritori, iar sute de aşa-zişi evanghelişti dormeau liniştiţi în paturile lor, Tad McCallum rederula în minte evenimentele serii.

Fusese o seară neaşteptat de agreabilă.

Chiar dacă invitaţia la cină constituise în sine o surpriză plăcută, Tad nici n-ar fi îndrăznit să spere la primirea călduroasă pe care i-a făcut-o cea care, cu doar câteva ore în urmă, îl dăduse afară pe uşă.

Fräulein Lamprecht şi colega ei de apartament s-au dovedit a fi două gazde impecabile. Prietenoase şi atente, acestea îşi răsfăţară oaspetele cu o cină tipic nemţească – alcătuită dintr-o multitudine de mezeluri, brânzeturi, gemuri, rulouri şi foietaje – care îl lăsă fără cuvinte. După servirea cafelei, Lisel îl conduse în mica sufragerie a apartamentului şi, de îndată ce se aşezară, atacă fără ocolişuri subiectul conversaţiei lor anterioare.

— După cum ţi-am spus şi la telefon, vreau să-mi cer scuze pentru ieşirea de azi-dimineaţă. Sper să mă poţi ierta.

— N-ai de ce să te scuzi, răspunse Tad, râzând. Am dat deja uitării întregul incident.

— Îţi mulţumesc din suflet pentru înţelegere.

— A fi creştin înseamnă, implicit, a şti să ierţi. Or eu îmi iau în serios credinţa. Te-am iertat încă de azi dimineaţă.

— Bine, dar atunci eram încă prea nervoasă pentru a-mi cere iertare...

— Iertarea este una dintre numeroasele „drumuri cu sens unic” ale credinţei creştine. Porunca de a ierta îmi este adresată *mie*, indiferent dacă *tu* îţi ceri sau nu iertare.

— În orice caz, acum *chiar* îmi cer iertare şi îţi mulţumesc că eşti dispus să mi-o acorzi.

— Cu mare plăcere.

— M-am comportat urât şi, deşi nu sunt nici acum de acord cu multe dintre lucrurile pe care le-ai spus, am vrut să îmi îndrept greşeala.

— Şi ai făcut-o în mod admirabil. Îţi sunt sincer

recunoscător pentru invitaţie.

Se lăsă o clipă tăcerea.

— Chiar crezi că iertarea nu ţine de ambele persoane implicate într-un conflict? întrebă în cele din urmă Lisel. Eu aş zice că relaţia dintre doi oameni nu poate fi refăcută pe deplin dacă nu iartă amândoi.

— Iar eu cred tocmai contrariul, răspunse Tad. Fiecăruia dintre noi îi stă în putere să săvârşească actul iertării de unul singur.

— Cum?

— Iertând fără a aştepta să fii iertat la rândul tău.

Lisel ridică din sprâncene, aşteptând în mod vădit mai multe lămuriri.

— Dacă fiecare ar aştepta o dovadă a iertării din partea celuilalt, continuă Tad, nu s-ar găsi niciodată o soluţie. Iertarea trebuie să fie deplină în inima *fiecăruia*, fără a aştepta o reacţie similară de cealaltă parte. Dacă fiecare ar aştepta ca atitudinea conciliatoare să fie mereu iniţiată de celălalt, nicio relaţie dintre un bărbat şi o femeie n-ar fi refăcută vreodată cu adevărat.

Lisel căzu o clipă pe gânduri, apoi murmură:

— E o teorie interesantă.

— În cazul iertării, eu unul nu cred în teoria întâlnirii la jumătatea drumului. A ierta pe jumătate e ca şi cum nu ai ierta deloc. Sau, cel puţin, aşa mi se pare mie.

— E un punct de vedere cam desuet în era în care trăim – în această epocă a egalităţii, remarcă Lisel.

— Nu am pretins niciodată că aş avea vederi foarte moderne. De fapt, chiar sper să nu am.

— Ciudat punct de vedere.

— Ţi se pare straniu că nu vreau să fiu în pas cu timpurile?

— Da. Ţie nu?

— Cred că este cel mai înţelept mod de abordare a vieţii.

— Recunosc că este prima oară când aud aşa ceva.

— A fi în pas cu contemporaneitatea poate fi de-a dreptul fatal pentru un creştin.

— Toţi creştinii sunt de aceeaşi părere?

Tad pufni în râs.

— Nici pe departe. Să luăm, de pildă, congresul la care particip – majoritatea sugestiilor expuse până acum aduc izbitor de tare cu campaniile duse de firmele de marketing pentru schimba rea opiniei publice în chestiuni care nu au nimic de-a face cu credinţa creştină. Niciuna dintre metodele propuse până acum nu pare a fi înaintată de o organizaţie creştină. Ceea ce vine să confirme vorbele tale, cum că există atât de mulţi creştini ipocriţi.

— Mă tem că nu înţeleg...

— Creştinilor li se cere să fie *diferiţi* de restul lumii şi, cu toate acestea, majoritatea creştinilor depun eforturi considerabile încercând să fie *exact* ca toţi ceilalţi. Iată, deci, definiţia perfectă a unui ipocrit – o persoană care nu trăieşte după preceptele sistemului de valori pe care îl predică.

— Eu, pe de altă parte, am avut mereu impresia că creştinii vor să pară diferiţi de restul lumii.

— Vor să pară, dar nu sunt, precizează Tad. În adâncul sufletului, majoritatea creştinilor au aceleaşi atitudini, valori şi ambiţii ca toţi ceilalţi.

— Şi ăsta este un lucru negativ?

— N-am spus că ar fi *negativ*, am spus doar că nouă ni se cere să fim altfel. Or, dacă adevăratele noastre atitudini, valori şi ambiţii nu se deosebesc de ale tuturor celorlalţi şi doar încercăm să dăm vorbelor noastre o poleială spirituală... ei bine, asta ne aduce din nou la definiţia ipocriziei.

— Trebuie să recunosc, râse Lisel, că n-am mai întâlnit în viaţa mea un creştin atât de franc ca tine.

— Mda, am nişte vederi mai aparte, răspunse Tad, râzând la rândul său. Bănuiesc că e o trăsătură de familie. Nu mulţi creştini ar fi de acord cu ceea ce am spus

adineauri.

— Referitor la ipocrizie?

Tad încuviinţă din cap.

— Majoritatea confraţilor mei creştini, răspunse el, cu un oftat trist, sunt cât se poate de mulţumiţi de ei înşişi. Şi trebuie să fiu, la rândul meu, atent să nu cad în aceeaşi capcană, de automulţumire.

În ciuda tonului trist al lui Tad, Lisel râse încetişor, clătinând uimită din cap.

— Ce este? o întrebă Tad.

— N-am mai întâlnit niciodată un creştin care să vorbească atât de deschis despre defectele creştinismului.

— Despre felul defectuos în care creştinii îşi *trăiesc* credinţa, nu despre defectele creştinismului în sine, o corectă Tad. În ceea ce priveşte credinţa creştină, eu unul consider că nu are niciun cusur.

— Mda, ai fost cât se poate de clar în această privinţă, răspunse Lisel, zâmbind mânzeşte. În orice caz, îţi admir obiectivitatea... Şi sper că n-ai s-o foloseşti din nou împotriva mea!

— Nu, îţi promit că n-am s-o fac! răspunse Tad râzând.

Conversaţia, menţinută printr-un acord tacit într-un registru mai puţin incisiv decât cea purtată de dimineaţă, o luă încet pe alte făgaşe.

Treptat, fiecare începu să se destindă şi să-i vorbească din ce în ce mai deschis celuilalt despre sine, fără a se teme că acesta ar încerca să îi schimbe punctul de vedere. Tad avea cu precădere grijă ca replicile lui să nu sune ameninţător sau critic la adresa comentariilor făcute de Lisel – comentarii la care, adevărul fie spus, nu avea mare lucru de obiectat.

Prin urmare, discuţia curse în mod liber şi relaxat, iar la sfârşitul serii fiecare ştia deja o mulţime de lucruri despre celălalt, chiar dacă, din punct de vedere spiritual, rămâneau la poluri opuse. De fapt, era doar o aparenţă.

Până să se facă ora 10 seara, când Tad îşi luă rămas-

bun, Lisel ajunsese să îi povestească inclusiv despre educaţia ei creştină şi de răbufnirea avută în ziua în care plecase de acasă.

Deşi îi relatase incidentul cu vădită emoţie, Tad sesizase o anumită detaşare în vocea ei. Era clar că multe dintre sentimentele legate de acel moment erau încă reprimate. Era ca şi cum i-ar fi povestit despre ruptura cu tatăl ei mai mult pentru a se scuza pentru ieşirea avută în acea dimineaţă.

În tonul ei nu se simţea pic de remuşcare pentru ceea ce făcuse cu doisprezece ani în urmă. Lisel omisese însă să-i spună de moartea prietenei sale. Nu era pregătită să se întoarcă *atât* de departe în acel trecut dureros.

Tad ştia că Lisel nu îi destăinuise chiar totul – o trăda suferinţa care îi străfulgera când şi când în ochi, în pofida nepăsării pe care o afişa când vorbea despre trecut.

Nu îl deranja acest lucru. Ştia că, împărtăşindu-i chiar şi o părticică din poveste, Lisel făcuse un pas înainte spre vindecarea ei spirituală.

Începu să se roage pentru noua lui prietenă, în speranţa că într-o bună zi va putea să o considere şi soră de credinţă, până când simţi că îl fură din nou somnul.

Fusese o seară memorabilă. Aproape că nu-i venea să creadă că stabiliseră să se întâlnească şi a doua zi, la prânz. Se întâmplase cu totul spontan. Înainte de a se dezmetici bine, aranjamentele erau deja făcute.

În nici douăzeci şi patru de ore, ceea ce ar fi trebuit să fie un simplu interviu se transformase în ceva mult, mult mai complex.

Lisel se trezi şi ea în miez de noapte şi se răsuci pe spate, fixând tavanul întunecat al camerei, cu gândul la Tad.

Se deosebea de *toţi* tinerii cu care avusese de-a face în cadrul Alianţei. Era atât... atât de entuziast, de energic şi de senin... atât de inteligent şi totodată sensibil... Fusese atât de sincer şi o acceptase aşa cum era.

Să fi fost diferit pentru că era american? Sau poate că ţinea de personalitatea lui? Sau de faptul că era creştin?

Nu făcuse nicio încercare de a o converti. Poate că asta o atrăgea cel mai mult la el.

Era onest, spunea fără ocolişuri ceea ce gândea, dar fără a-i judeca pe ceilalţi. Ea, de pildă, i-a spus verde-n faţă că nu crede în adevărul creştinismului şi, cu toate acestea, el a acceptat-o, ba chiar i-a dat impresia că o place şi că se simte bine în compania ei. Ceea ce era de-a dreptul remarcabil.

Nu *putea* să nu îi fie simpatic. Nu întâlnise de ani de zile o persoană mai sinceră şi mai naturală. Cât de diferit se simţea acum în comparaţie cu dimineaţa aceea, când îl dăduse afară din casă. Era încă jenată de ieşirea ei, dar bine măcar că reuşise să dreagă situaţia.

Acum mintea îi era plină de gânduri plăcute, chiar dacă discuţia din această seară atinsese, la rându-i, câteva puncte sensibile. Tad spusese unele lucruri pe care avea să şi le amintească mai târziu, când va veni vremea ca acestea să-şi facă lucrarea chirurgicală.

Pentru moment însă, Lisel adormi din nou cu un surâs pe faţă, fericită cum nu se mai simţise de luni de zile.

Nu doar cei doi tineri erau treji în această noapte.

Într-o altă cameră de pe palierul unde se afla camera lui Tad, în timp ce soţul ei dormea liniştit, Sabina McCallum fusese deşteptată din somn de o chemare lăuntrică imperioasă.

Începu imediat să se roage – nu ştia de ce sau pentru cine, dar presimţea că se pregătesc nişte schimbări extrem de importante în plan spiritual pentru care trebuie să se roage.

În timp ce se ruga în linişte să se facă voia lui Dumnezeu oricare ar fi forţele ce ar vrea să îi zădărnicească planurile, gândurile Sabinei zburară la tatăl ei.

Toată viaţa se călăuzise după sfaturile lui înţelepte. Fiecare fir din ţesătura fiinţei ei fusese ţesut de mâna

Tatălui ei ceresc la războiul care fusese viaţa pământească, învăţăturile şi caracterul baronului von Dortmann. Iar acum realiza mai clar ca niciodată moştenirea spirituală care, prin ea şi soţul ei, era transmisă nu doar băiatului lor, ci şi altora, multor persoane pe care ea nu avea să le cunoască niciodată.

Începu să se roage pentru *toţi* cei ce au fost înrâuriţi, în orice fel şi în orice măsură, de viaţa ei, a baronului sau a lui Matthew, pentru cei înrâuriţi de toţi cei ce făcuseră parte din *Reţeaua Trandafirului* şi pentru cei ce vor fi înrâuriţi în viitor de fiul ei şi de fluxul vieţii spirituale ce va continua prin el.

Şi iată că, în miez de noapte, la hotelul Westmark din Berlin, se adăugau noi fire de rugăciune în ţesătura *Trandafirului*, ţesătură urzită de mâna nevăzută a Tatălui de două generaţii încoace.

Mama şi fiul erau amândoi treji fiindcă, pentru doi dintre cei pentru care se rugau – unul în mod conştient, celălalt fără să o ştie – se apropia trezirea spirituală.

Se apropia o naştere ce se cerea însoţită de *multă* rugăciune. Duhul le vorbise celor ce îi cunoşteau vocea, cerându-le să se roage ca şi cei ce o vor recunoaşte în curând să fie pregătiţi pentru revelaţie.

Iar Sabina şi Tad nu erau singurii copii ai lui Dumnezeu ce înălţau cerului rugăciuni în acest moment. Departe în est, prins în aceeaşi ţesătură a vieţii cu fire ce îl legau atât de Sabina, cât şi de Lisel, un credincios fiu al Tatălui stătea într-o cămăruţă întunecoasă aşteptând... şi rugându-se.

Se rugase de ani de zile pentru această oportunitate. Duhul se pregătea, într-adevăr, să vorbească acelor două suflete ce, deşi îi aparţineau, până acum fugiseră de El.

Săgeţile mântuirii, lansate deja în direcţia lor, erau pe cale să îşi lovească ţinta.

Unde îşi are originea mântuirea? Unde începe convertirea? în sânul Tatălui, în străfundurile inimii lui Dumnezeu.

55
Un moment de iluminare

Moscova

Fugarul înainta pe străzile pustii ale Moscovei, adâncit în gânduri.

Fostul agent KGB şi prigonitor al creştinilor se trezise brusc singur, părăsit... fără niciun punct de referinţă... fără prieteni... fără niciun sprijin în afară de propriul orgoliu al autosuficienţei.

Începură să-l asalteze din nou vedeniile trecutului... oameni pe care îi băgase ca pe nişte animale în furgonetele ce aşteptau să îi ducă la penitenciar... bătăi... ţipete... femei din mâinile cărora smulsese Biblii... un bărbat care a plătit scump pentru că îngenunchease să se roage pentru el. Să se roage pentru *el*!

Cum puteau oamenii ăia să se roage pentru el? îi detesta! Bătuse, aruncase în puşcărie şi chiar omorâse creştini doar pentru că avuseseră curajul să rostească numele aşa-zisului lor Mântuitor! *Şi ei se rugau pentru el*! Era de-a dreptul absurd!

Şi cu toţii aveau o privire plină de... o privire pe care nu putuse niciodată să o descrie în cuvinte.

Îi răsunau şi acum în urechi cuvintele pe care le-a rostit bărbatul când a îngenuncheat: „O, *Tată iubitor*, *în numele Fiului Tău Iisus*, *Te rog să îl ierţi pe acest om şi într-o bună zi să îl atragi spre Tine cu iubirea Ta nemărginită*.

Nu a apucat să-şi încheie rugăciunea. În clipa imediat următoare patul puştii lui Galanov l-a izbit cu cruzime în cap şi omul s-a prăbuşit la pământ fără să scoată un sunet.

Oricât încercase, nu putuse să dea uitării acele cuvinte. Îi rămăseseră parcă marcate în inimă cu fierul roşu şi refuzau să se şteargă.

Iubire... *iertare*... ce voia să zică omul cu asta? Cuvintele alea nu aveau nicio legătură cu *el*!

Nu putuse uita nici felul în care îl privise creştinul înainte de a închide ochii să se roage. Doamne, ce privire!

Brusc, îi apăru o lumină puternică în faţa ochilor, întrerupându-i şirul gândurilor. Simţi că îi stă inima în loc. Îl dibuiseră! Bine, dar cum de nu auzise zgomotul maşinii?

Fără să mai stea pe gânduri, se răsuci şi o luă la goană în direcţia opusă. Apoi, amintindu-şi că fusese urmărit şi din spate, se opri şi privi în jur. Tăcere.

Adineauri văzuse un singur fascicul de lumină, nu două, cum ar fi trebuit dacă ar fi fost vorba de farurile Mercedesului. Şi-apoi, farurile unei maşini nu puteau proiecta o lumină atât de puternică.

O voce interioară îl îndemnă să se întoarcă. Incapabil să se opună chemării, se supuse şi porni încet spre lumină.

Brusc, îl trecu un fior de groază. *Oare nu cumva oi fi înnebunit*? Nu era deloc neobişnuit ca un spion să o ia razna. Sau poate că surmenajul îi afectase creierul şi acum nu mai era în stare să facă diferenţa dintre închipuire şi realitate?

Tăcerea dimineţii cenuşii era neperturbată. Nu se auzea niciun zgomot de paşi, niciun vuiet de motor. Singurul lucru pe care îl percepeau simţurile sale era lumina aceea strălucitoare care îl chema spre ea.

Opreşte-te, îi şopti o voce lăuntrică. Galanov se opri în loc şi rămase nemişcat şi mut, oscilând între groază şi curiozitate... în aşteptare.

Trecură câteva minute sau poate doar secunde – nu ştia exact – apoi, dintr-odată, din lumina aceea strălucitoare răsună... o voce. Dacă vocea putea fi auzită sau nu cu adevărat, habar n-avea. Tot ce ştia era că o *simţea* în adâncul fiinţei.

— De ce Mă prigoneşti? *De ce îmi tiranizezi poporul*?

Vocea, adâncă, autoritară şi clară, părea să vină chiar din mijlocul luminii.

Am halucinaţii, îşi spuse îngrozit Galanov. *Sau poate că mi-am pierdut complet minţile*. Totuşi, neputând să ignore

vocea ce i se adresase cu atâta autoritate, se trezi răspunzându-i.

— Ci-cine eşti? întrebă el cu vocea tremurândă. Ai venit să... să mă arestezi... să mă ucizi? îngăimă el cu jumătate de gură, privind în lumină.

— *Am venit să îţi aduc viaţă*.

— Bine, dar... cine te-a trimis? bâigui Galanov.

— *Eu sunt Cel ce trimite şi Cel ce dă viaţă*.

— Nu... nu înţeleg... Cine...

— *Eu sunt Domnul pe ai cărui copii îi hărţuieşti*, veni răspunsul cu un amestec de severitate, compasiune şi tărie. Forţa vocii nu era dată de volum, ci de capacitatea ei de a impune supunere.

— *Iar acum du-te*. *Începând de azi*, *ai să mă slujeşti*. *Nu Mă vei mai prigoni*, *ci îmi vei vesti Cuvântul printre oameni*.

Când Galanov ridică din nou ochii, lumina dispăruse. Era din nou înconjurat de tăcere, singur pe străzile pustii şi mohorâte ale Moscovei.

Mai rămase nemişcat preţ de o clipă, apoi o luă din loc cu paşi împleticiţi. Brusc, mintea i se limpezi şi recunoscu locul în care se afla. Revenindu-şi treptat din stupoare, inspiră de vreo trei ori adânc, apoi iuţi pasul.

Dintr-odată, vedea totul mai clar ca niciodată şi simţi speranţa reînviindu-i în inimă. Nu se opri să se gândească dacă aceste senzaţii erau legate direct de extraordinara experienţă pe care tocmai o avusese. Se lăsă pur şi simplu călăuzit de sentimentele ce luau naştere în fiinţa lui. Se va gândi mai târziu la ce însemnau toate acestea.

În pofida oboselii şi a lipsei de somn, fostul agent KGB se trezi cuprins de o profundă stare de bine. Străbătu energic cele zece străzi care îl despărţeau de adăpost, fără să întâlnească pe drum ţipenie de om şi fără a se sinchisi să se asigure că nu este urmărit. Ceva îi spunea că acum este în siguranţă şi, pe măsură ce înainta, simţea că păşeşte tot mai sprinten.

Mai mult din deprindere decât de frică, luă, totuşi,

măsurile obişnuite de precauţie: intră pe aleea alăturată, stătu cinci minute la pândă, după care intră în clădirea învecinată urcând pe scara de incendiu. Din fericire, uşa nu era niciodată încuiată. Străbătu coridorul lung, luminat de un singur bec chior de cincisprezece waţi – bine că de pe-acum ştia coridorul ca-n palmă şi se putea descurca uşor şi pe întuneric – şi apoi coborî trei etaje, până în magazia de la subsol. Abia aici îşi scoase lanterna de buzunar. Era întuneric beznă.

Atent să nu facă zgomot, traversă culoarul de la subsol şi intră, aplecându-se, în tunelul înalt de doar 1, 50 m ce făcea legătura cu clădirea de peste drum. Peste vreo trei minute se afla deja în bloc. Aici urcă până la etaj, ieşi pe o fereastră deschisă, urcă pe scara de incendiu, traversă acoperişul şi sări pe acoperişul blocului său, coborî pe scara de incendiu, intră în clădire şi o luă în jos pe scări spre mica sa ascunzătoare – cele două camere pe care le procurase cu ani în urmă în acest bloc vechi şi dărăpănat fuseseră folosite de când lumea pe post de spaţiu de depozitare. Pe uşă scria şi acum „Magazie”, iar el era singurul care deţinea o cheie. Pentru orice eventualitate, încăperea din faţă era şi acum plină de cutii, lăzi şi aparatură stricată. În cămăruţa din spate abia încăpuseră un pat, un scaun, o masă şi o comodă.

Descuie uşa, răsuflând în sfârşit uşurat, şi îşi aprinse lanterna. Toate erau aşa cum le lăsase.

Trecu printre muntele de cutii şi deşeuri şi intră în bârlogul din spate, unde, fără să aprindă lumina, se prăbuşi pe pat, făcând arcurile slabe de sub saltea să scoată un geamăt metalic. Abia ce se opri scârţâitul, că în cameră răsună o voce care îl băgă în sperieţi:

— Mă bucur să te revăd în sfârşit, *Herr* Andrassy Galanov. Am fost trimis după dumneata.

56
Socotelile unui rus pragmatic

Bludaiev Desiatovski nu era un om înclinat spre meditaţie, ci unul mai degrabă pragmatic.

Fiecare cu ce ştie – asta era deviza lui. Chinezii cu filosofia, japonezii şi nemţii cu tehnologia, americanii cu fanfaronada.

Singurul lucru la care Desiatovski se pricepea mai bine decât ei toţi era puterea... puterea brută. Puterea de a manipula şi de a controla evenimentele mondiale şi de a le schimba cursul în propriul avantaj.

Şi tocmai de aceea, socotea rusul, în final marele câştigător va fi chiar el. Asta nu reuşea să înţeleagă imbecilul de neamţ. Nemţii îi subestimaseră întotdeauna pe ruşi, crezuseră mereu că îi pot juca pe degete. Ei, dar nu şi acum... nu cu acest rus. Veneau timpuri noi. O nouă ordine mondială! Una pe care o va dicta el, nu blegul de preşedinte american.

Abia trecut de şaizeci de ani, Desiatovski era cel mai vârstnic dintre actorii piesei la a cărei scriere participa el însuşi. Fiind un executant supus, avansase încet de-a lungul administraţiilor Hruşciov, Brejnev şi apoi Gorbaciov, aşteptând în toţi aceşti ani o asemenea oportunitate.

Şi acum se ivise.

Cum stătea el îngândurat la birou, luând când şi când câte o înghiţitură de votcă din paharul pe care îl ţinea în mână, corpul masiv i se afunda încet în scaun şi ochii erau aţintiţi înainte, nu cu focul pârjolitor al viziunii înalte, ci mai degrabă cu trufia şi mulţumirea de sine a celui ce aproape că a ajuns, în sfârşit, pe culmile puterii. Nu avea de gând să filosofeze pe tema puterii, ci doar să o acapareze pur şi simplu.

Ridică din nou paharul la buze. Deasupra buzelor groase, cărnoase, ochii mult depărtaţi erau încadraţi de o

frunte înaltă şi nişte obraji dolofani şi buhăiţi. Părul, rar şi aproape complet cărunt, îi era acoperit în timpul zilei de cascheta militară. Drexler ar fi fost şocat să vadă cât de bătrân părea complicele său rus acum, în intimitatea singuratică a acestui miez de noapte.

Desiatovski nu mai era tânăr şi forma sa fizică lăsa mult de dorit. Colăceii de grăsime, ce se înmulţiseră îngrijorător pe trupul său voluminos în ultimii zece ani, erau şi ele camuflate cu pricepere de uniforma militară. Totuşi, în public sau la telefon, generalul exercita în continuare o autoritate de fier ce nu depindea câtuşi de puţin de fizicul său tot mai şubred.

Desiatovski goli dintr-o înghiţitură păhărelul de cristal, apoi se ridică, descuie fişierul din lemn de stejar şi, căutând prin multitudinea de dosare, scoase în cele din urmă o mapă din carton gros, sigilată la rându-i cu un lacăt miniatural, pe care scria mare, cu litere roşii: „STRICT SECRET: Exclusiv în atenţia domnului general Desiatovski”. Lăcăţelul şi avertizarea erau menite să înfrâneze curiozitatea personalului. O persoană cu adevărat dornică să afle ce se găsea înăuntru putea rezolva uşor problema cu ajutorul unui cuţit cu lama ascuţită. Dacă ar fi dat afară sau cineva ar încerca să intre cu forţa în birou... ei, dar până atunci totul se va fi sfârşit. Dacă planul său va eşua, până să pună ei mâna pe mapă, el se va fi sinucis deja, aşa cum făcuse Boris Pugo.

Iar, dacă va ajunge undeva pe-un nor, alături de Pugo, să-şi deplângă reciproc eşecurile – Pugo pentru faptul că nu-l putuse răsturna pe Gorbaciov, iar el pe Elţîn – ei bine, atunci puţin îi va păsa în mâinile cui vor ajunge dosarele!

Închise la loc cartoteca şi, întorcându-se cu mapa în mână, scoase din al treilea sertar al biroului o cutiuţă care avea o încuietoare cu cifru. Învârti repede minusculul cadran întâi spre dreapta, apoi spre stânga şi din nou spre dreapta, după care, ridicând capacul, scoase o cheiţă de bronz cu care deschise lacătul mapei de pe birou. După ce

puse la loc cheiţa şi cutia şi închise sertarul, Desiatovski deschise mapa şi scoase din ea mai multe plicuri căptuşite, marcate „Armată”, „Industrie/afaceri”, „Lideri străini”, „Politicieni/Moscova”, „Politicieni/republici”, „Presă”, „Transporturi” şi „Finanţe”. Pe fiecare plic era trecut câte un număr de telefon.

Asta nu au înţeles niciodată Ianaev, Hruşciov, Baklanov, Starodubţev şi Tiziakov. Imperiul sovietic se schimbase radical de la 1985 încoace. Acum nu mai era atât de uşor să tragi sforile. Lumea era mai vigilentă. Aceştia nu luaseră în considerare toţi factorii necesari, toate segmentele societăţii şi nu acţionaseră decisiv, impetuos şi fulgerător.

Şi bineînţeles că nu luaseră în considerare redutabilul suport public şi internaţional de care se bucura Boris Elţîn. Ei bine, el nu va comite asemenea greşeli. El, Bludaiev Desiatovski, va avea grijă să ţină *toate* elementele sub control. *Totul e în dosarele astea*, îşi spuse generalul cu satisfacţie.

Ani de muncă, sute de favoruri şi o răbdare de fier. Din fericire, presimţind schimbarea, părăsise partidul încă din anii ’80, când începuse restructurarea. Ştiuse că era inutil să rămână împotmolit în trecut, aşa cum făcuseră partizanii partidului comunist care eşuaseră atât de lamentabil în 1991.

Nu, doctrina lui era una cu totul nouă, în stilul lui Volski, Kozirev şi Eduard Şevardnadze, dar menită să întreacă glasnostul şi perestroika şi să ducă Rusia pe culmi care lui Gorbaciov şi lui Elţîn nici nu le-au trecut prin cap!

Va face din Rusia suverană piatra de temelie a noii ordini căreia Drexler îi plăcea să-i spună Alianţa eurasiatică – un stat puternic, măreţ, prosper, viu, viguros, fără pereche în lume.

Revoluţia din 1917, comunismul. Comunitatea Economică Europeană, Pactul de la Varşovia, NATO – toate acestea făceau de pe-acum parte din trecut. Chiar dacă multora dintre colegii săi le-ar fi venit greu s-o admită, doar

capitalismul trecuse testul timpului.

Dar, aidoma comunismului, acum şi capitalismul american zăcea în ruine! *Ambele* tabere pierduseră Războiul Rece.

Şi din cenuşa lor se născuse o nouă comunitate de naţiuni. Nemaifiind trasă în jos de fostele republici sovietice, Rusia se va ridica semeaţă în noua comunitate curasiatică, cu puteri reînnoite şi o voce răsunătoare cu care să proclame viitorul. Iar *el*, Bludaiev Desiatovski, nici comunist, nici capitalist american, ci un lider de tip nou pentru această nouă eră a omenirii, se va afla în fruntea acestor naţiuni, călăuzindu-le spre mileniul al III-lea!

Ministrul îşi trecu gânditor degetul peste foile din singurul dosar fără titlu. De aici va începe operaţiunea. Totul era să acţioneze la momentul potrivit. Circumstanţele trebuiau să fie perfecte. Să fie cu toţii la un loc... un accident... o limuzină... un tren... un terorist nebun.

Situaţia perfectă se ivise odată cu aşa-zisul summit. Acum răsfoia dosarul unui asasin cu experienţă care ştia să îşi acopere urmele. Se încredea orbeşte în el, mai mult decât în individul de care îi vorbise Drexler.

Dacă totul se va duce de râpă, îi dăduse ordin să se îngrijească inclusiv de *propria* sa moarte prematură. Nu de alta, dar, dacă dădea greş, n-avea de gând să înfrunte consecinţele. Aşa că, pentru orice eventualitate, îi achitase deja omului onorariul pentru lichidarea sa.

Gândurile îi zburară iar la Pugo. Tresări şi alungă ideea unei sinucideri aranjate. Toate se vor întâmpla conform planului... nu avea *ce* să meargă prost. Se ocupase personal de toate detaliile. O dovedeau celelalte dosare de pe birou.

Luă din teanc un alt dosar, intitulat „Presă”, se lăsă pe spătarul scaunului, îşi puse picioarele pe masă şi începu să îl răsfoiască. Aici trebuia să se asigure că nu va exista nicio scăpare. Radioul, televiziunea, ziarele... toate trebuiau să relateze, simultan, aceeaşi versiune a ştirii. Îi pusese deja în

gardă pe mogulii presei – oameni cărora le cultivase prietenia de ani de zile. Niciunul dintre ei nu ştia încă întregul adevăr şi nici nu trebuia să-l ştie. Era de ajuns ca fiecare să se ocupe de felia lui.

Cu armata, *însă*, *lucrurile au fost ceva mai complicate*, îşi zise el, punând la o parte dosarul şi ridicându-l pe cel aflat în vârful teancului.

Cei ce figurau aici – în mare parte colonei – puseseră planul la cale împreună cu el. În afară de el, din grupul conspiratorilor nu mai făceau parte decât alţi doi generali. Ceilalţi făceau parte din vechea gardă şi pierduseră legătura cu subordonaţii. Coloneii – ei deţineau adevărata putere. Ei îi manevrau pe ofiţeri. Acesta era motivul pentru care Desiatovski începuse cu ani în urmă să-şi concentreze eforturile asupra acestor tinere speranţe ale ierarhiei militare.

Generalii care orchestraseră evenimentele din 1991 pierduseră contactul cu realităţile noii armate sovietice. Drept consecinţă, aceasta nu îi urmase. Dar *pe el* îl va urma pentru că îi avea la dispoziţie pe coloneii în care soldaţii se încredeau şi pe care îi vor urma orbeşte.

Recrutase, de asemenea, şi un grup de sergenţi din fiecare republică, oraş, batalion şi regiment. Coloneii vor aduce cu ei corpul de ofiţeri şi fiecare ofiţer va avea în subordine unul sau doi sergenţi care îi vor conduce pe soldaţi. Şi astfel, de astă dată, armata nu va mai rupe rândurile.

E un plan infailibil, îşi spuse el zâmbind satisfăcut, după care puse deoparte dosarul şi luă un altul intitulat „Politicieni/republici”. Şi pe acest front era sigur de reuşită. Trebuia să primească sprijin simultan din partea oficialităţilor din toate statele estice – din partea primarilor, a politicienilor şi a conducătorilor de stat. Îşi trecu privirea peste zecile de nume şi dosare. Budapesta ridicase câteva întrebări supărătoare... Doneţk intrase până la urmă în joc... Riga şi letonii...

Hm, chiar dacă unii s-au arătat reţinuţi, ne putem descurca şi fără ei...

În afară de câteva incertitudini pe ici pe colo, totul era aranjat. Mută scrisoarea de la primarul maghiar în dosarul „Lideri străini”, reflectând din nou la ironia sorţii.

Industrie... Protestele muncitoreşti şi greva sindicatelor erau deja în plină desfăşurare.

Unul câte unul, Desiatovski analiză toate dosarele din mapa confidenţială, făcând însemnări, notându-şi nume, stabilind ceea ce îi mai rămânea de făcut şi reparcurgând pentru a o sută oară fiecare etapă a grandioasei operaţiuni pe care o punea la cale.

Nimic nu putea fi lăsat la voia întâmplării!

După două ore, avea deja o listă cu numele celor douăzeci şi trei de persoane pe care mai trebuia să le contacteze. Împături cu grijă foaia de hârtie şi o puse în buzunar. Ar fi fost periculos s-o lase la vedere. Închise lăcăţelul mapei cu dosarele secrete, reaşeză mapa în cartoteca din care o scosese cu câteva ore în urmă şi apoi se întinse pe canapea. Fusese o zi lungă. Va trage un pui de somn până pe la şapte şi apoi se va duce să mănânce ceva.

Aşa îmbrăcat cum era, în uniformă, Desiatovski adormi buştean în nici zece minute.

Când se trezi, biroul era deja scăldat de razele dimineţii. Se ridică, se întinse, îşi aranjă uniforma şi apoi se duse să ia micul dejun.

57
Visuri năruite

Mohorâta clădire din piatră începea să revină la viaţă. Secretara ministrului Apărării era deja la birou şi coridoarele începeau să se umple de asistenţi şi funcţionari de nivel mediu.

Când Desiatovski ieşi din birou, o femeie de vreo patruzeci de ani îl aţinti cu privirea. Când trecu pe lângă ea, Bludaiev îi zâmbi scurt, fără a schiţa însă vreun gest care să denote cât de puţină intimitate.

Marta Repninka simţi cum i se accelerează pulsul. Dar nu de plăcere, cum s-ar fi întâmplat cu o săptămână în urmă, dacă Bludaiev i-ar fi aruncat o astfel de privire. Nu, de astă dată avea inima împărţită. Sentimentelor pe care le nutrise anterior li se adăugau acum mânia şi nesiguranţa.

Cum să procedeze?

Să se prefacă că nu auzise nimic şi să spere că înţelesese greşit cuvintele lui? Sau să îl avertizeze pe Iuri? Dar vor fi descoperiţi şi poate că atunci lucrurile vor sta şi mai rău.

De-ar avea cu cine să vorbească, o persoană care s-o poată ajuta!

În seara aceea, Marta se întoarse în apartamentul ei rece şi solitar la fel de debusolată, departe de a fi găsit un răspuns la dilema ei emoţională. Îşi lăsă geanta în hol şi se privi în oglinjoara ovală de pe perete. Văzându-şi părul negru ce începea să încărunţească, încercă să îşi aranjeze, involuntar, câteva fire răzleţe. Apoi brusc, îşi întoarse privirea, dezgustată, începând să lăcrimeze. Ce-ar fi putut să găsească el atractiv la o asemenea faţă?

Cum putuse să creadă în minciunile lui seducătoare? Era o femeie trecută de prima tinereţe, ştearsă şi prea rotofeie chiar şi pentru o rusoaică. Şi, cu toate astea, el a făcut-o să se creadă frumoasă. Se simţise atât de măgulită! Ar fi dat

orice să nu fi aflat ce părere avea *cu adevărat* despre ea. Dar era prea târziu pentru asta. Nu putea da timpul înapoi. Acum ştia adevărul şi era mai nefericită ca niciodată.

Blestematul! Ar fi implântat cu plăcere un cuţit în pieptul acela lat şi puternic... Dar nu era încă pregătită să moară şi nu putea să îl trădeze pe Iuri.

Deschise dulapul – singurul pe care îl avea în bucătărie, înăuntru nu erau decât o jumătate de franzelă uscată şi câteva conserve de legume – încropeşte o masă dacă poţi! îşi aminti că mai rămăsese nişte brânză în frigideraş. Nu mai mâncase carne de o lună. În cele din urmă, luă din dulap o sticlă pe jumătate plină, ieşi din bucătărie şi se lăsă moale pe singura piesă confortabilă de mobilier din întregul apartament – un fotoliu negru cu tapiţeria roasă. Nu îi era, oricum, foame. Poate că votca o va ajuta să uite. Deschise sticla, îşi umplu paharul şi apoi, dintr-o înghiţitură, îl sorbi jumătate.

Marta Repninka lucrase toată viaţa la Kremlin, ocupând diverse funcţii insignifiante. Şi, în toţi aceşti ani, rămăsese nemăritată şi nebăgată în seamă şi nu îndrăznise niciodată să spere la o viaţă mai bună.

La început, reformele introduse de Gorbaciov îi umpluseră pe toţi de speranţă. Funcţionarele ca ea au început să primească, la diferite ocazii, pachete cu alimente şi cupoane cu ajutorul cărora îşi puteau cumpăra haine şi chiar pantofi înainte de restul lumii. Dar, pentru cei mai mulţi dintre compatrioţii ei, Marta ştia că „schimbarea” şi „vremurile mai bune” de care vorbea secretarul de Stat în toate discursurile sale cu privire la perestroika se aflau undeva în viitorul îndepărtat – nişte promisiuni vagi şi din ce în ce mai puţin tangibile pe măsură ce economia ţării intra tot mai mult în declin.

Ea se numărase printre puţinii norocoşi ai perioadei de tranziţie. În timp ce uriaşa şi invincibila mamă Rusie se dezintegra încet din interior, soarta îi surâsese, propulsând-o în cabinetul noului ministru al Apărării, drept unul dintre

numeroşii asistenţi ai secretarei personale a acestuia. Mărirea de salariu nu fusese una consistentă. Trăia în continuare în acelaşi apartament sărăcăcios. Nici acum nu îşi putea procura şi nici nu îi dădea mâna să cumpere carne decât foarte rar. Totuşi, noul post îi redase speranţa în vremuri mai bune.

Concomitent cu avansarea sa, şi fratele ei, Iuri, care trăia la Kiev cu soţia, fiul şi fiica lui fusese promovat în cadrul fabricii la care era angajat. Ei erau singurele rude ale Martei Pavlovna Repninka şi, deşi îi despărţeau şapte sute de kilometri, Iuri nu renunţase niciodată să spere că poate, într-o bună zi, sora lui va găsi un loc de muncă în Kiev şi li se va alătura.

Marta se întrebase mereu cum de aflase ministrul de fratele ei şi de ce se arăta atât de interesat de familia lor. Bludaiev a început să manifeste un interes subtil faţă de ea încă din prima zi – zâmbindu-i în treacăt, complimentându-i ba munca, ba ţinuta – şi cam tot pe atunci a început să se intereseze şi de fratele ei din Kiev.

Acum înţelegea, în sfârşit – ah, cât de sfâşietoare era această descoperire! – că ar fi trebuit să fie mai prevăzătoare, să se întrebe de la bun început cum de obţinuse un asemenea post în cadrul ministerului.

Dar atenţia cu care o trata o dezarmase complet. Cât de proastă şi de naivă a putut să fie! Ministrul i-a sedus mintea şi emoţiile... iar ea i-a căzut, ca o gâscă, în plasă! A folosit-o... iar acum se pregătea să se descotorosească de ea ca de o haină veche!

Of, dar cât de măgulită se simţise! îşi dăduse uitării vârsta, părul cărunt, fălcile şi şoldurile lăsate... O frază, un zâmbet, o vorbă bună fuseseră de ajuns pentru a o face să se simtă din nou tânără. Şi ea a lăsat garda jos şi, fără să îşi dea măcar seama, a început să îi dezvăluie tot mai multe ministrului – despre speranţa de a duce o viaţă mai bună şi mai ales de a se muta la Kiev pentru a fi alături de fratele ei. Bludaiev o asculta plin de interes, iar ea îşi descărca

inima în faţa lui fără nicio reţinere.

Totul culminase cu prea fericita zi de acum şase luni când a invitat-o să ia masa împreună cu el – în mod discret şi privat. Inima îi bătuse nebuneşte toată dimineaţa şi chiar îndrăznise să îi spună, în gând, pe numele mic. *Bludaiev* – ce şuvoi de emoţii îi stârnise în suflet acel cuvânt!

— Am nevoie de ajutorul dumitale, Marta Pavlovna, îi mărturisise ministrul.

Îşi amintea discuţia ca şi cum ar fi fost ieri. Mai că-i sărise inima din piept la gândul că un om atât de puternic avea nevoie de... ea.

Cere-mi orice, *Bludaiev*, *dragul meu*! îi răspunsese ea în gând. Răspunsul dat cu voce tare fusese însă unul mai formal:

— Cu ce vă pot fi de folos, domnule ministru?

— Este o chestiune extrem de delicată, răspunse Desiatovski. Nimeni nu trebuie să afle de această conversaţie.

Ea încuviinţă cu înflăcărare din cap, iar el continuă promiţând că-i va da câte-n lună şi-n stele dacă îl va ajuta şi îi va garanta şi participarea fratelui ei – căci avea nevoie de un om de încredere la Kiev. Era o operaţiune strict secretă de care depindea siguranţa, dacă nu chiar supravieţuirea naţională. Existau şi acum forţe care încercau să preia puterea. Iar el, ca ministru al Apărării, avea datoria de a le opri. Dar pentru asta avea nevoie de ajutor. Se putea încrede în ea? Dacă operaţiunea va fi încununată de succes, familia fratelui ei va fi răsplătită cum se cuvine, iar ea va fi promovată şi se va putea muta la Kiev.

Dispusă să facă orice pentru bărbatul visurilor sale, Marta luă imediat legătura cu fratele ei şi stabili o întâlnire între acesta şi omul ministrului. Lucrurile se puseră imediat în mişcare. Iuri făcu rost de cele necesare şi începu numărătoarea inversă.

Între timp, la Moscova, Marta acorda în fiecare zi mai

multă atenţie ţinutei de serviciu, cumpără chiar şi un parfum ieftin pentru un efect sporit şi seara, când se întorcea acasă, încerca să mănânce mai puţin. Ba mai mult, începuse chiar să se joace cu gândul de a *nu* se muta, totuşi, la Kiev.

Ştia că Bludaiev este căsătorit. Dar ce importanţă are realitatea pentru o femeie îndrăgostită când e atât de uşor să fii cu capul în nori? Va găsi ea diverse moduri de a-i face pe plac şi în curând ministrul o va da cu totul uitării pe nevastă-sa!

Şi, uite aşa, Marta bâjbâia visătoare prin birou toată ziulica, trăind pentru acele scurte clipe de fericire când ministrul trecea pe lângă biroul ei sau – cel mai minunat cadou! – îi dădea o însărcinare specială.

Asta până ieri... când toate visurile i se năruiseră la picioare ca nişte castele de nisip.

În sminteala ei de femeie îndrăgostită, nu se putuse opune îngrozitoarei şi totodată irezistibilei tentaţii de a trage cu urechea la conversaţia privată pe care o purta iubitul său închipuit. Biroul era gol. Chiar şi şefa ei, secretara ministrului, era plecată. Observând că este aprinsă luminiţa roşie care arăta că Bludaiev este angajat într-o conversaţie telefonică în biroul lui, Marta se apropie tiptil de biroul secretarei şi ridică receptorul, ascultând cu inima tremurândă vocea ministrului.

Chiar şi după ce realiză cu stupoare că vorbea despre *ea*, frica şi durerea ce o cuprinsese brusc o împiedicară să îşi îndepărteze receptorul de la ureche.

— Da, cu cât mai repede, cu atât mai bine, spunea Desiatovski. Nu vreau să se facă vreo legătură între el şi explozie. O eventuală anchetă ar duce imediat la soră-sa şi la cabinetul meu.

— Cum să-l lichidez? întrebă interlocutorul său pe un ton rece şi impersonal.

— Asta e treaba dumitale, ripostă iritat ministrul. Important e să rezolvi problema cât mai repede. Cum, te

priveşte – aruncă-i maşina în aer, omoară-l în bătaie ca să pară c-a fost victima unei încăierări stradale, trage-i un glonţ în cap. Nu-mi pasă cum procedezi, important e să-i faci felul.

— Şi cu familia lui cum rămâne?

— Pune-ţi mintea la contribuţie.

— Îi lichidez pe toţi?

— Ascultă, amice, Drexler a spus că eşti as în domeniu. Chiar trebuie să-ţi dau mură-n gură...

— Am înţeles. Consideră problema ca şi rezolvată, îl întrerupse celălalt. Ai pomenit şi de o femeie, o angajată de-a ministerului.

— Am eu grijă de ea.

— Cum?

— Asta nu te priveşte pe dumneata!

Desiatovski făcu o scurtă pauză, apoi pufni într-un hohot sardonic.

— Poate că am să mă ocup personal de ea. Ha, ha, ha! Cred că grăsana e îndrăgostită de mine! Ha, ha! Asta-i bună, nu crezi... cum spuneai că te cheamă?

— Numele meu nu te priveşte. Tot ce trebuie să ştii e că, dacă o faci de oaie, nu e exclus ca şeful meu să-mi ceară să înfig un paloş scoţian în inima *dumitale*.

— A da, este exact genul de replică pe care ar da-o melodramaticul meu amic *Herr* Drexler. Ha, ha! Transmite-i din partea mea că ar face mai bine să nu o dea *el* în bară! Şi stai liniştit, voi avea eu grijă ca femeia să tacă pentru totdeauna – iar dumneata ocupă-te de frate-su. Ţi-am dat toate informaţiile de care ai nevoie. Mâine vreau să fii deja la Kiev.

Albă ca varul, de parcă tocmai ar fi privit moartea în faţă, Marta puse încet receptorul în furcă şi se furişă într-un alt colţ al încăperii, unde nu avea să bată la ochi.

Bine măcar că ziua era aproape pe sfârşite. Tremura toată de panică şi simţea că se sufocă de groază. Cu chiu, cu vai reuşi să reziste, totuşi, cumva până la sfârşitul zilei

de lucru şi apoi porni cu paşi împleticiţi spre casă, oscilând între stupoare şi groază. Deşi în noaptea aceea aproape că nu închisese un ochi, avusese mintea prea înceţoşată pentru a se gândi la o soluţie salvatoare.

Azi, în timp ce rederula pentru a mia oară în minte îngrozitoarele cuvinte ale ministrului, realizând cu durere că nu fusese decât un pion în jocul plin de cruzime al acestuia, oricare ar fi fost el, şi că ea nu însemnase niciodată nimic pentru Desiatovski, începu să o cuprindă încet o furie mută. Cât de oarbă fusese, cât de imbecilă!

Viaţa ei conta prea puţin. Dar trebuia să îi salveze pe Iuri şi pe ai lui! Îl va suna să-l avertizeze în seara aceasta... chiar acum.

Dar ce va face apoi în privinţa acelui om abject şi mârşav pe care crezuse că îl iubeşte? Oricare ar fi fost planul lui, ticălosul era dispus chiar şi să ucidă pentru el. Cât de tare i-ar plăcea să-l vadă îngenuncheat, îndepărtat de pe înaltul său tron!

M-oi fi comportat eu ca o neghioabă, dar proastă nu sunt. Am să găsesc eu o cale de a mă răzbuna pe domnul ministru!

Ridică privirea. Se lăsase deja întunericul. Cât timp o *fi* stat aşa, dusă pe gânduri? Paharul transparent pe care îl ţinea în mână era gol. Fără să-şi dea seama, băuse o jumătate de sticlă de votcă.

Încercă să se ridice în picioare, dar genunchii îi cedară şi se prăbuşi înapoi în fotoliu. Capul îi căzu pe spate şi în clipa imediat următoare începu să sforăie.

Dormi buştean până pe la vreo trei noaptea, când se ridică din fotoliu şi porni cu paşi împleticiţi spre pat.

58
Dan Davidson

Urâtă meserie îşi mai alesese!

Dar practica spionajul de ani de zile şi cu timpul reuşise să se descotorosească de multe scrupule.

Calea cea mai rapidă de a afla secretele unui bărbat este prin intermediul femeilor din viaţa lui. Aceasta era una dintre primele lecţii pe care le învăţase cu mult timp în urmă la Langley, în Virginia.

Or lui Dan Davidson îi plăceau femeile. Ba chiar le respecta, deşi nu era căsătorit. Femeile erau nişte fiinţe sensibile, emotive şi adesea foarte vorbăreţe... dacă ştiai cum să le iei. Era o slăbiciune feminină pe care o exploatase deja de zeci de ori şi pe care, înainte de-a fi capturat, ucis sau lăsat la vatră, o va mai exploata de alte zeci de ori.

Acum că se sfârşise Războiul Rece, era mai mare mirarea că şefii nu îl convocaseră încă înapoi în State. Mulţi dintre colegii lui care operaseră în statele cunoscute până mai ieri sub denumirea de „bloc răsăritean” (când se va obişnui cu toate schimbările acestea?) fuseseră expediaţi acasă şi acum lucrau ca funcţionari, desfăşurând activităţi administrative dintre cele mai banale.

El fusese mai norocos şi se afla încă aici. Doi-trei ani reprezentau, în fond, o perioadă destul de scurtă şi Washingtonul trebuia să fie ţinut în continuare la curent cu jocurile de culise, chiar dacă acum Kremlinul şi Casa Albă erau, chipurile, prieteni la cataramă.

Aşa că nu-i rămânea decât să le mai tragă o vreme de limbă pe femei, să ungă şuruburile mecanismului pe care îl pusese la punct de-a lungul anilor şi să spere că micile descoperiri făcute din când în când vor reuşi să-i justifice şederea prelungită aici, în Europa.

Decât să învârtă hârtii opt ore pe zi, aşezat în spatele

unui birou, prefera să îşi dea demisia. Lucrurile, ce-i drept, nu mai erau nici pe departe la fel de palpitante ca înainte de căderea Zidului, dar oricum, el unul prefera să rămână aici.

Ah, dar câtă nostalgie îl cuprindea când îşi amintea de vremurile de odinioară, oricât de periculoase ar fi fost ele! Iugoslavia, locul în care îşi dobândise porecla... urmărirea din Leningrad... fuga din Kiev la Praga în ’79, când a aflat de invazia sovietică în Afghanistan... Ce vremuri, domnule!

Ce-i drept, fusese la un pas de a da ortul popii la Marea Adriatică – atât din cauza gloanţelor, cât mai ales a frigului. Dar uite că supravieţuise. Şi se putea mândri, pe deasupra, şi cu câteva acte de eroism făcute în serviciul patriei sale. Dacă ar fi ajuns la Praga cu doar două zile mai repede şi ar fi trimis vorbă în State, poate că ar fi putut salva preşedinţia lui Carter.

Dar ajunsese prea târziu.

Totuşi, avusese şi câteva reuşite notabile. De vreo două ori, de pildă, îi salvase pielea lui Ronald Reagan, fără ca bătrânul pezevenghi să o afle vreodată.

Scandalul Iran-Contra. Ăla chiar c-a fost un adevărat fiasco! Fără munca lui de teren şi şpăgile substanţiale făcute persoanelor potrivite, George Bush nu ar fi devenit niciodată preşedinte.

Ei, da, îşi slujise ţara cu onoare – nu ca democrat şi nici ca republican, ci ca american. Un american muncitor, devotat patriei sale.

Şi asta va continua să fie şi de acum încolo: un american devotat.

Davidson luă o înghiţitură din cafeaua călduţă, făcu o grimasă şi îşi trecu privirea peste cele două foi de pe biroul său. *Se ascunde ceva aici*... *dar ce anume*? *Spre ce indică toate informaţiile astea*?...

Îi mirosea a ceva important... A subterfugii, conspiraţie şi manevre secrete. Sau poate că totul exista doar în închipuirea lui de agent bătrân, care trăia în trecut şi ducea

dorul pericolului vieţii de spion, pericol ce dispăruse cu totul în această nouă ordine mondială? Nu cumva... se seniliza şi pierdea legătura cu realitatea?... Asta chiar c-ar fi fost moarte curată pentru un agent CIA!

Totuşi, era convins că *se pune* ceva la cale. Trăise mulţi ani aici şi recunoştea semnele. În pofida libertăţii şi a democraţiei proaspăt instaurate, ruşii rămâneau ruşi şi aveau un mod aparte de a face lucrurile. Dar el putea detecta o conspiraţie... în orice limbă ar fi fost făcută ea, iar circumstanţele de faţă păreau să indice că tocmai se punea una la cale.

De aceea trebuia să obţină informaţii din interior. Pe cine-ar putea să tragă de limbă? Funcţionarii de nivel inferior ştiu mereu câte ceva, fără a realiza, de cele mai multe ori, importanţa informaţiilor pe care le posedă.

Acum însă, era mai greu să găseşti o persoană dispusă să vorbească. Înainte, mulţi şi-ar fi vândut şi propria mamă în schimbul promisiunii că vor fi ajutaţi să se refugieze în Occident... sau câteva blănuri... sau chiar pentru un coş cu alimente – până şi o recompensă atât de insignifiantă făcea minuni acum zece ani, când asemenea lucruri erau de-a dreptul nepreţuite în Uniunea Sovietică. Dacă îi momeai cu morcovul potrivit, puteai face ce voiai din ei.

Între timp însă, totul se schimbase. Restricţiile de călătorie fuseseră ridicate aproape în întregime. Nivelul de trai începea să se îmbunătăţească. Democraţia din Rusia era un lucru bun, dar îi îngreuna teribil munca.

Nu mai rămâneau mulţi morcovi de dat. Deşi, având în vedere actualul declin economic, alimentele ar putea să reprezinte în continuare o soluţie viabilă.

Alimentele şi banii. Banii continuau să-i motiveze pe oameni mai mult ca orice altceva. Şi tocmai de aceea le spusese recent superiorilor săi că, dacă vor informaţii, n-au decât să cotizeze.

Fiecare persoană avea o slăbiciune, pe care trebuia doar să afli cum s-o exploatezi.

Şi, mai presus de orice, fiecare *femeie* avea punctul ei sensibil. Acesta era adesea mai subtil şi mai ascuns, dar odată ce îl găseai... o jucai pe degete!

Scrută din nou foile de pe masă, apoi dădu pe gât restul cafelei din cană.

Venise vremea să îl sune pe Iasceak. O năpârcă de om, dar util dacă erai dispus să îi achiţi preţul cerut. Un agent avea nevoie de un informator în fiecare oraş în care activa. Informatorul lui Davidson din Moscova era Iasceak.

No scruples, *only rubles* [„Ruble, nu scrupule”, n.tr.] era deviza lui Iasceak – de altfel, singurele cuvintele inteligente pe care le ştia în engleză, extrem de edificatoare în privinţa caracterului său de parazit. Iasceak cunoştea oameni de toate soiurile, de la înalţi demnitari până la infractori de cea mai joasă speţă.

Agentul CIA ridică receptorul şi începu să formeze numărul. *De fapt*, *cred c-ar fi mai bine să discut cu el faţă în faţă*. Puse rapid receptorul în furcă, se ridică în picioare, îşi înşfăcă jacheta şi porni spre uşă.

Partea a VIII-a
Trecutul întâlneşte viitorul

59
O voce din trecut

Moscova

La auzul cuvintelor nemţeşti ce răsunară în întunericul camerei, Galanov simţi că îi sare inima din piept. Chiar şi agenţii KGB se sperie atunci când sunt prinşi cu garda jos.

— Pentru numele lui Dumnezeu, cine-i acolo? strigă el, ridicându-se înfricoşat în capul oaselor.

— Un om care vine în numele lui Dumnezeu, răspunse vocea. Nu ai de ce să te temi.

— Pot să aprind lumina? bâigui Galanov, începând să-şi revină în fire. Aş vrea măcar să văd cine e omul care a reuşit să mă captureze. Presupun că eşti înarmat.

— Poţi aprinde lumina, răspunse vocea.

Galanov se dădu jos din pat şi trase de cablul care atârna din mijlocul tavanului. Deşi era un bec amărât de doar 40 de waţi, lumina care curmă brusc întunericul părea de-a dreptul orbitoare.

Necunoscutul îl privea calm, stând pe scaun.

— Bine, dar... cine eşti dumneata?... Nu te-am mai văzut niciodată! bolborosi buimac agentul.

Afectat de oboseala nopţii nedormite şi a straniei experienţe avute cu puţin timp în urmă, nu putea să-l disocieze pe străin de urmăritorii săi.

— Sunt un prieten.

— Bine, dar... cum de ai descoperit ascunzătoarea asta? Nu ştie nimeni de ea!

— Am mulţi prieteni – oameni care vor să te ajute.

— Să mă ajute? făcu Galanov pe un ton zeflemitor. Cine ar vrea să mă ajute pe mine? Pentru Dumnezeu, nici măcar

nu eşti înarmat! Ce te face să crezi că am să te las să... Totuşi cum ai intrat aici? Răspunde-mi odată!

Realizând că nu este în pericol de moarte, că omul nu îl imobilizase şi nici nu ţinea o armă îndreptată spre el, Galanov începuse să braveze puţin. Din cauza oboselii, avea nervii întinşi la maxim.

Oaspetele său nepoftit şedea în continuare liniştit, fixându-l cu o privire gravă şi totodată blândă, care conţinea un amestec nedefinit de tristeţe şi durere sufletească, fără să spună nimic.

— Răspunde-mi! se răsti la el Galanov, clocotind de furie. Dacă ai de gând să mă arestezi, fă-o odată! Deşi, având în vedere că nu eşti înarmat, n-ai nicio şansă. Te omor, dac-ai să încerci!

— N-am venit să te arestez.

— Atunci de ce-ai venit?

— Ia loc, *Herr* Galanov.

Galanov rămase preţ de o clipă nemişcat, holbându-se la străin. Calmul care se citea pe chipul acestuia reuşi în cele din urmă să îi potolească furia şi Galanov se aşeză pe marginea patului.

— După cum ţi-am spus, spuse bărbatul într-un târziu, am fost trimis după dumneata.

— *Trimis*? Cine te-a trimis?

— Un Prieten de-al dumitale.

— Un prieten?! Spionii nu au prieteni! Singurul scop în care te putea trimite cineva este ca să mă deportezi în Siberia!

— Ba *ai* prieteni, *Herr* Galanov. Eu sunt unul dintre ei şi la fel este şi Cel ce m-a trimis.

— Cine te-a trimis, omule?! Vorbeşte odată!

Străinul continuă să îl privească imperturbabil în ochi şi aşteptă ca rusul să se liniştească.

— Priveşte în ochii mei, prietene, spuse în cele din urmă străinul, pironindu-l cu privirea. Priveşte în aceşti ochi şi spune-mi ce vezi.

Deşi era o cerere aparent absurdă, Galanov se simţi incapabil să i se opună.

— Văd... pentru numele lui Dumnezeu, omule, ce să văd? Văd faţa unui bărbat! Un străin... Cine eşti?

— Priveşte cu atenţie, *Herr* Galanov. Nu vezi nimic mai mult?

Galanov simţi că îl lasă puterile. Chiar şi în lumina slabă din apartament, se simţea cuprins de aceeaşi transă în care se afundase cu o jumătate de oră în urmă, când văzuse acea lumină terifiantă şi auzise vocea din mijlocul ei. Îl trecu iarăşi un fior de groază şi întoarse privirea.

— Nu-ţi întoarce privirea, *Herr* Galanov, spuse străinul. Trebuie să te uiţi în ochii mei.

Fostul agent KGB nu avu nici de astă dată puterea de a i se opune.

— Dumneata... dumneata eşti cel ce mi-a vorbit adineauri... pe stradă? întrebă el derutat. Ai folosit un proiector...

— Te aştept aici de trei ore, răspunse străinul.

— Dar atunci cum de ai... şi vocea dumitale... mi-e cunoscută. Dacă nu dumneata mi-ai vorbit adineauri, pe stradă... atunci de ce mă simt...?

— Uită-te în ochii mei, *Herr* Galanov, insistă bărbatul.

Galanov se conformă.

— Nu... nu e vorba doar de voce, spuse el într-un târziu, cu jumătate de gură. Îţi... îţi recunosc şi ochii. Te *cunosc* de undeva...

Străinul continuă să îl fixeze cu privirea, fără să răspundă.

Pe chipul lui Galanov se succedară mai multe expresii – recunoaştere, apoi îndoială, apoi iar recunoaştere. Părea să retrăiască un moment din trecutul îndepărtat, unul dureros.

Amintirea îl făcu să se cutremure. Închise ochii preţ de o secundă. Părea că încearcă să îşi păstreze cumpătul, să respingă o astfel de posibilitate... dar până la urmă trebui să accepte că era adevărat şi, odată cu asta, îl cuprinse o

durere sufletească profundă cum nu mai încercase în toată viaţa lui.

— Dumneata... dumneata eşti...

Nu putu să-şi ducă vorba până la capăt şi îşi întoarse privirea.

— Spune-o cu voce tare, *Herr* Galanov. Cine sunt eu?

— Eşti... eşti bărbatul care... care m-a atacat în acea dimineaţă... pe acel câmp de lângă Berlin.

— Aşa este, *Herr* Galanov. Pe fiica mea ai împuşcat-o în spate... şi ai ucis-o atunci când *Profetul* a luat-o la fugă.

60
Săgeata îşi atinge ţinta

Pe fiica mea ai ucis-o. Spiritul de autoconservare, nervii de oţel, insensibilitatea, indiferenţa faţă de semeni – tot ceea ce îl definise vreme de treizeci de ani pe fostul comunist şi agent KGB se evaporă într-o secundă la auzul acestor cuvinte cutremurătoare şi Andrassy Popovici Galanov, omul care se opusese o viaţă întreagă emoţiilor umane, ba chiar le negase existenţa, se trezi brusc vulnerabil, copleşit de un noian de sentimente neaşteptate.

Încercă să îşi înghită nodul care i se pusese în gât. Scrută încăperea, cu ochi goi şi lipsiţi de viaţă. Oricât ar fi încercat însă, nu putea să ignore prezenţa celui ce stătea aşezat pe scaun, vizavi de el.

De ce se simţea atât de intimidat de acest om? Era un simplu fermier... pe când el fusese unul dintre cei mai influenţi agenţi ai imperiului sovietic. Atunci de ce – cât de greu îi venea s-o admită! – de ce... se temea să îl privească în ochi?

Clipi o dată... şi încă o dată. Fir-ar să fie, de ce lăcrima? Pesemne că îi venea să strănute.

Fără să vrea, ridică privirea. Bărbatul îl privea şi acum drept în faţă.

— Atunci... atunci, pentru Dumnezeu, de ce te afli aici? îngăimă Galanov.

— Tocmai din acest motiv.

— Ai venit să mă ucizi?

— Oarecum, răspunse bărbatul, schiţând un surâs. Dar nu în sensul în care bănuieşti dumneata.

— Nu înţeleg... Dacă eşti, cu adevărat, cine spui că eşti...

— Ţi-am mai spus: am venit să te ajut.

— Să mă ajuţi?... în ce sens?

— Să te ajut să scapi de urmăritori. Am aflat de la

camarazii mei că eşti în pericol.

— Şi ce îţi pasă dumitale?... Nici nu ştiu dacă e cazul să-ţi dau crezare. Tot ce spui este absurd!

— Îmi pasă fiindcă, începând cu acea dimineaţă fatidică, n-am încetat să mă rog pentru dumneata. M-am rugat zilnic pentru dumneata, *Herr* Galanov. M-am rugat ca, într-o bună zi, drumurile noastre să se încrucişeze din nou, să te pot privi în ochi şi să-ţi spun că te iert.

De parcă omul ar fi vorbit într-o limbă necunoscută, rusul rămase o clipă încremenit, incapabil să proceseze informaţia.

Pe măsură ce realiza încet înţelesul vorbelor pe care tocmai le auzise, îi reveni în minte celălalt incident de care îşi amintise în timp ce fugea pe alee, celălalt om care se rugase pentru el şi pe care, drept mulţumire, îl trosnise cu patul puştii în moalele capului.

— Să mă *ierţi*... repetă uluit Galanov, cu vocea tărăgănată. Bine, dar... nu înţeleg... După ce ţi-am făcut, de ce ai vrea să mă... *ajuţi*?

— Când *Trandafirul*, reţeaua de credincioşi pe care, ani la rândul, ai căutat cu atâta înverşunare să o distrugi, a aflat că te afli în pericol şi că încerci să te refugiezi peste hotare, am considerat că aceasta este şansa pentru care m-am rugat. Şansa de a te ajuta. M-am rugat şi am postit pentru dumneata. Şi, la un moment dat. Domnul mi-a vorbit. Mi-a zis aşa: „*Du-te la omul acesta*. Du-te la Moscova şi caută-l. Mâna Mea este asupra lui. Îl voi atinge şi îi voi vorbi. Du-te personal la el. *Vorbeşte-i despre iertare*. Spune-i că noua viaţă pe care o caută n-o va dobândi căpătând azil politic în Occident, ci încredinţându-şi sufletul Mie. Spune-i că l-am ales, în ciuda urâciunii păcatului său, pentru a-Mi vesti împărăţia. *Şi spune-i cine este Cel ce i-a vorbit*". Iată, deci, *Herr* Galanov, de ce mă aflu aici. Am venit să îţi vorbesc despre iertare, să îţi spun că te iert şi că te iartă şi Dumnezeul cel atotputernic, Tatăl nostru, Creatorul cerurilor şi al pământului. Căci *El* este Cel ce ţi-a

vorbit de curând. Nu ştiu când şi în ce fel a făcut-o, dar mi-a poruncit să îţi spun că vocea pe care ai auzit-o a fost vocea *Lui*. Şi că trebuie să te supui poruncii Sale.

Gândurile lui Galanov zburară la cuvintele auzite pe acea alee pustie. *Am venit să îţi aduc viaţă*... *Eu sunt Domnul*... *începând de azi*, *ai să mă slujeşti*.

Rămase încremenit şi mut, cu privirea pierdută în depărtări nevăzute altor ochi omeneşti.

— Bine, dar *cum* poate fi adevărat ceea ce spui tu? spuse el într-un sfârşit, abia şoptit; nu mai opunea nicio rezistenţă.

— Căile Domnului depăşesc puterea noastră de înţelegere, răspunse germanul. Eu sunt un om simplu, *Herr* Galanov. Dumneata probabil că ai mai multă şcoală decât mine. Nu pot, deci, să îţi ofer un răspuns care să îţi satisfacă intelectul la întrebarea: „Ce îl poate determina pe un comunist ateu să îmbrăţişeze, de la o zi la alta, credinţa creştină?” Transmiterea vieţii nu este un simplu exerciţiu intelectual, ci o renaştere care are loc într-un om. Am venit să îţi vorbesc, nu despre religia creştină, ci despre Cel ce a adus viaţa lui Dumnezeu pe pământ, despre Omul care a murit pentru păcatele noastre, ca noi să fim iertaţi, curăţaţi şi reîntregiţi, al cărui Spirit poate sălăşlui alături de noi şi în noi, punându-ne într-o relaţie permanentă cu Dumnezeu, Tatăl nostru şi al Lui. Acest Om este Iisus Cristos. El este Cel ce îţi dăruieşte acum adevărata viaţă.

Se lăsă tăcerea.

— Bine... dar dintre toţi oamenii, de ce tocmai *dumneata* eşti cel ce îmi vorbeşte de asemenea lucruri? Ar trebui să mă urăşti.

Buzele fermierului schiţară un surâs trist ce arăta că se luptase şi el îndelung cu aceeaşi dilemă.

— Nu am un răspuns la întrebarea dumitale, spuse el cu blândeţe. Domnul nostru ne cere să ne dăm viaţa unul pentru celălalt. Confruntându-mă cu suferinţa mea personală, am ajuns să înţeleg că am fost ales să

împărtăşesc în mod intim amestecul de iubire şi durere din inima Tatălui – un sacrificiu cunoscut de foarte puţini: renunţarea, din iubire, la viaţa propriului copil pentru salvarea mai multor vieţi. Dumnezeu ni L-a dat pe Fiul Său pentru ca noi să îi cunoaştem iubirea. Şi mi-a îngăduit să l-o dau pe fiica mea pentru ca *tu* să îi cunoşti iubirea.

— E un sacrificiu prea mare pentru salvarea unui singur suflet.

— Mântuitorul nostru S-ar fi lăsat răstignit chiar şi pentru izbăvirea unui *singur* păcătos. Dacă eu sau dumneata am fi fost singurii oameni de pe pământ, El tot şi-ar fi dat viaţa pentru a ne mântui. Poate că, pentru fiica mea, a fost un privilegiu să participe la acest adevăr – dându-şi *propria* viaţă pentru ca *o altă* fiinţă creată de Dumnezeu să înţeleagă că, sacrificându-Se pentru noi, Fiul Său ne-a salvat pe fiecare. Şi, prin lucrarea lui Dumnezeu, sunt convins că, într-o bună zi, multă lume va cunoaşte acest adevăr.

Fermierul tăcu, gânditor, schiţând din nou un surâs ce conţinea profunzimi nerostite, un amestec straniu de durere şi triumf.

— *De ce*, *Herr* Galanov? reluă el pe un ton blajin. Asemenea întrebări îşi găsesc răspunsul doar în inima lui Dumnezeu. El a spus că doar prin iubire putem dovedi oamenilor că suntem ucenicii Lui. Iar eu unul, chiar *sunt* ucenicul Său. Şi de-a lungul anilor, în timp ce mă rugam pentru dumneata, Dumnezeu mi-a sădit în suflet nu doar iertare, ci şi *iubire*. Am venit la dumneata pentru că am fost trimis. Nu ştiu cum şi nici de ce. Dumnezeu mi-a cerut să vin aici, să-ţi spun că te iert şi să îţi vorbesc de puterea transformatoare a dragostei Sale. Îţi acord tot sprijinul meu. Şi îţi spun că El te iubeşte ca pe un fiu şi *asta m-a făcut şi pe mine să te iubesc ca pe un frate*.

Galanov nu mai auzise în viaţa lui asemenea cuvinte.

În timp ce stătea pe marginea patului, privind cu ochi goi înainte, în răstimp de doar câteva minute, i se

rederulară în minte imagini fragmentate din sute de scene venite să-l bântuie din genunile trecutului. Viaţa pe care o dusese până acum se dezvăluia în toată urâţimea ei conştiinţei ce începea să se trezească, aruncându-l într-o agonie de nedescris.

Chipuri... cuvinte... strigăte... ţipete... acte de o cruzime înfiorătoare. Vocea lui le acoperea pe celelalte. Şi în acea voce se detecta clar negarea obstinată a adevărului care fusese mereu chiar în faţa ochilor săi.

Lumina orbitoare şi cuvintele pe care le auzise cu o oră în urmă pe acea alee pustie.

Iar cel mai zguduitor şi mai îngrozitor dintre toate, lucrul pe care nu putea să îl înţeleagă, oricât de mult ar fi încercat, era faptul că omul căruia îi omorâse fata cu treisprezece ani în urmă îl *iertase.*

Şi asta m-a făcut şi pe mine să te iubesc ca pe un frate – nu-şi putea scoate din minte cuvintele acelea.

Întrebările „cum?” şi „de ce?”, la care căutase cu atâta disperare răspuns cu doar câteva clipe în urmă, îşi pierdură brusc orice importanţă.

Din adâncurile fiinţei sale, ca dintr-un izvor lăuntric ce se umfla văzând cu ochii, plin de apele clocotitoare ale noii vieţi, îi ţâşniră pe buze cuvinte de recunoştinţă şi de capitulare – cuvinte pe care nu le mai rostise niciodată, al căror sens îi era aproape necunoscut.

Fără să îşi dea seama ce face, se prăbuşi în genunchi şi îşi aplecă faţa scăldată de lacrimi spre podea, abandonându-se total miracolului renaşterii, care îi umplea fiecare por al fiinţei.

Fermierul german se ridică încet de pe scaun, se apropie de el, îşi aşeză blând mâna pe umărul său scuturat de suspine şi îngenunche lângă el.

În următoarele treizeci de minute se rugară, vărsând amândoi lacrimi fierbinţi.

61
Informatorul

— *Ce* mai faci, pungaşule? îl luă, râzând, în primire Davidson, într-o rusă cursivă.

— Dacă altcineva spune aşa la mine, răspunse piţigăiat mărunţelul, într-o engleză stricată, nu mai apuca zi de mâine.

— Ei, ştii doar că ţin la tine. Te răsplătesc gras de fiecare dată, nu-i aşa?

— Mda, dar într-o bună zi poate sari cal.

— Mă îndoiesc, râse Davidson. Îi cunosc prea bine pe cei de teapa ta. Mai degrabă ţi-ai tăia o mână decât să-ţi elimini o sursă de venit.

Iasceak îi aruncă o privire de gheaţă ce nu trăda nicio emoţie. Era genul de om care îşi câştiga traiul de pe urma talentului de a-şi ascunde adevăratele sentimente. Purta un costum negru de prost gust şi o cămaşă albă veche, murdară în jurul gâtului. Postul pe care îl ocupa în cadrul Kremlinului era cu totul insignifiant, dar, făcându-şi un obicei din a-şi petrece timpul liber în locurile frecventate de persoanele importante, ajunsese să fie cunoscut de toată lumea. Auzul extraordinar de fin, viclenia şi abilitatea de a citi oamenii mai bine decât s-ar fi bănuit făceau din el o inestimabilă sursă de informaţii.

Chiar dacă nimeni nu îi gusta în mod deosebit replicile linguşitoare, majoritatea îl tolerau ca pe o pacoste minoră. Părul negru şi unsuros, dinţii îngălbeniţi şi mirosul persistent de transpiraţie ce ieşea în evidenţă chiar şi în Rusia, unde deodorantul nu se număra printre importurile cele mai căutate, indicau, în mod deloc eronat, o persoană neîngrijită şi grosolană.

Ei, dar de-a lungul carierei sale Davidson avusese de-a face cu indivizi mult mai respingători. Iar Iasceak îşi dovedise abilităţile de zeci de ori până acum. Dacă voiai să

obţii ceva, Iasceak era omul la care să apelezi. Într-un acces de sinceritate, poate că Davidson ar fi recunoscut că omuleţul îi era oarecum chiar simpatic.

— S-ar putea să fi dat de o pistă, continuă el. Trebuie să mă infiltrez cumva în Ministerul Apărării.

— Tu, personal?

— Nu, bineînţeles că nu. Am nevoie de o persoană din interior, de un om de încredere. Sau măcar de o persoană care poate fi mituită – de un nemulţumit, de cineva care să-i poarte pică şefului său. Vreau să fac rost de nişte informaţii, pe orice cale posibilă.

— Ministerul Apărării, hai?... Nu uşor deloc. O să te coste, Danny.

— Totul costă. Sunt dispus să plătesc. Cunoşti pe careva?

— Poate că da, răspunse Iasceak cu un rânjet viclean.

— De ce nu mă mir?

— Am relaţii în tot Kremlin. În tot Moscova.

— Şi în toate republicile nou-formate?

— Lucrez la asta.

— Şi inclusiv în lumea interlopă, nu-i aşa? Bănuiesc că te-ai bine cu toate lichelele.

— Ai grijă, Danny. Aveţi voi o vorbă: „Nu jigni mâna care te hrăneşte”.

— De fapt, corect e „nu muşca mâna care te hrăneşte” şi, dacă nu mă înşel, ne hrănim unul pe altul, aşa că ar fi indicat ca niciunul dintre noi să nu îşi arate colţii... în fine, cunoşti vreo persoană care să mă poată ajuta în chestiunea asta?

— Tot ce se poate.

— O femeie?

— Poate că da, poate că nu.

— Ei, lasă textele astea. Cunoştinţele tale sunt mai mereu de sex feminin! exclamă Davidson, rânjind.

— Şefii nu bagă în seamă pe femei. Şi la femei nu place asta. Femeile se supără şi supărarea dezleagă limba la ele.

— Mare pezevenghi mai eşti, Iasceak!

— Dacă ştii cum să iei pe ea, femeia e cel mai bun informator. Spune tot şi de multe ori nici nu dă seama că divulgă informaţii care face rău la şeful ei. Aşa că, după aia nu ai niciun bătaie de cap: femeia nici măcar nu ştie ce a făcut.

— Cunoşti pe cineva în Ministerul Apărării?

— Am contacte care are şi ei contacte. Dar de ce atâtea întrebări, Danny? Ştii că nu te-am dezamăgit niciodată. Tu spune la mine ce îţi trebuie şi eu rezolv. Am cunoştinţe peste tot în Moscova. Ai răbdare, Danny.

— De astă dată s-ar putea să nu am prea mult timp la dispoziţie.

— De ce e atâta de urgent? Haide, Danny, ştii că poţi să spui la Iasceak.

— Ei, dar ştii că ai haz? Eu te plătesc să îmi dai informaţii, nu viceversa! Dacă ţi-aş spune chiar şi doar o parte din ceea ce ştiu, ai da imediat fuguţa să vinzi altcuiva informaţia pentru o mână de ruble!

— Da’ de unde!

— Şi-apoi, s-ar putea să fie doar o alarmă falsă. Ai noştri au interceptat un mesaj trimis de primarul Budapestei ministrului rus al Apărării – un mesaj foarte criptic, care mi s-a părut puţin suspect. Vreau să analizez chestiunea şi dintr-un alt unghi, atâta tot.

— O să văd ce pot să aflu.

— Tot ce trebuie să faci e să găseşti o angajată nemulţumită din Ministerul Apărării şi să-mi aranjezi o întâlnire cu ea. Şi, ca de obicei, nu care cumva să-i sufli o vorbă despre mine în prealabil.

— Ştiu, ştiu... asta e regula numărul unu.

— Fă bine şi nu uita lucrul ăsta.

62
Prima lecţie de credinţă

Trecuseră şase ore.

Bărbatul care zdruncinase din temelii viaţa lui Andrassy Galanov stătea calm de veghe pe coridorul pustiu, aşezat direct pe podeaua murdară, pentru ca noul său frate să poată recupera măcar câteva dintre orele nedormite.

— Nici măcar nu ştiu cum te numeşti, îi spusese Galanov înainte de a se despărţi. Am găsit! îţi voi spune *Der Deutsche Prophet*, având în vedere că pe profetul nostru autohton l-am izgonit din ţară.

Vizitatorul clătină din cap.

— Spune-mi, simplu, „Germanul” dacă doreşti.

Galanov îşi făcu din nou apariţia pe coridor cam la aceeaşi oră când avea loc întâlnirea dintre Davidson şi Iasceak.

— Sper că ai dormit bine, îi spuse zâmbind germanul, ridicându-se în picioare.

— Ca un prunc, răspunse rusul. Am dormit atât de adânc, încât, atunci când m-am trezit, aveam impresia că totul a fost doar un vis. Aproape că mă aşteptam să deschid uşa şi să nu găsesc pe nimeni aici.

— Ţi-am spus că nu am să te părăsesc nicio clipă.

— Ştiu, dar... trebuie să înţelegi că...

— Fireşte că înţeleg, răspunse germanul, zâmbind şi punându-şi blând braţul peste umerii lui. Aproape totul este nou pentru tine. Totuşi, am convingerea că vei învăţa repede.

— Ce anume să învăţ?

— Ai multe de învăţat. În timpul pe care îl vom petrece împreună am să încerc să îţi explic tot ce pot. Dar, înainte de toate, trebuie să mănânci ceva.

— Eu ar trebui să fac oficiile de gazdă, dar mă tem că n-am cu ce să te servesc, se scuză Galanov. Petrec prea puţin

timp în acest loc pentru a păstra provizii.

— Nicio problemă. Acum că te-ai trezit, am să mă duc să cumpăr ceva de mâncare, spuse fermierul, pornind spre scară.

Brusc, se opri şi se întoarse spre Galanov, care rămăsese nemişcat în dreptul uşii.

— Şi ce simţi acum, Andrassy? încă mai crezi că totul a fost doar un vis?

— N-avea cum să fie, din moment ce te afli încă aici.

— Nu la asta mă refeream, ci la schimbarea care a avut loc *în sufletul* tău.

Galanov chibzui preţ de o clipă înainte de a răspunde.

— Nici asta nu putea să fie doar un vis, răspunse el tărăgănat, cumpănind încă problema. Mă încearcă şi acum un sentiment ciudat... simt o... o...

— *Pace*? sugeră germanul.

— Da, se poate spune şi aşa. În orice caz, e un sentiment pe care nu l-am mai trăit niciodată, care parcă îmi umple şi acum ochii de lacrimi.

— Ce fel de lacrimi?

— Lacrimi de... Nici nu ştiu... De durere, cred. Mă doare când mă gândesc ce fel de om am fost, ce am făcut... şi totodată... mă simt uşurat că acum am lăsat toate astea în urmă şi că viitorul va aduce ceva nou şi poate... mai bun în viaţa mea. Îmi vine să plâng de durere, dar şi de bucurie. Cunoşti sentimentul?

— Înainte de a-ţi răspunde, permite-mi să-ţi mai pun o întrebare. Eşti dornic să iei totul de la început sau ai vrea, mai degrabă, să te întorci la vechea ta viaţă?

— O, nu, acum că am realizat cât de păcătos am fost, nu m-aş întoarce în ruptul capului la viaţa pe care am dus-o anterior! Totuşi, trebuie să spun că necunoscutul mă cam... sperie. Lumina pe care am văzut-o azi-noapte a fost la fel de înfricoşătoare ca echipa de agenţi care era pe urmele mele. Vocea care mi-a vorbit mi-a dat fiori. Şi, totuşi, cum să nu-i dau ascultare? *Nu pot* să mă mai întorc la vechea

mea viaţă.

— Atunci totul e aşa cum ar trebui să fie, răspunse, zâmbind, germanul. E normal să ai asemenea sentimente. Şi, ca să-ţi răspund la întrebare, da, ştiu la ce te referi. Renaşterea spirituală este, de cele mai multe ori, însoţită de lacrimi de bucurie, dar şi de tristeţe.

— Bine, dar cum este posibil să încerc simultan două sentimente radical opuse?

— Durerea te va însoţi mereu, prietene. Pe măsură ce viaţa Duhului Sfânt va creşte şi se va extinde în fiinţa ta, vei ajunge să îţi cunoşti tot mai bine străfundurile sufletului. Iar ceea ce vei găsi acolo nu va fi întotdeauna plăcut. Ai gustat deja durerea acelei prime lecţii de credinţă. Dar acum în fiinţa ta, pe lângă durere, sălăşluieşte şi bucuria vieţii lui Dumnezeu, care va da un ţel existenţei tale. Un ţel care te va face să înţelegi tot restul lucrurilor.

— De ce ai spus că totul e aşa cum trebuie să fie? întrebă Galanov.

— După ce se căiesc pentru păcatele lor în faţa Tatălui, unii se retrag în ei înşişi în loc să îmbrăţişeze *viaţa* pe care le-o dăruieşte El. Dar ţie trecutul ţi-a devenit odios şi eşti dornic să păşeşti în adevărata *viaţă*. Mulţi se răzgândesc, după ce deznădejdea ce i-a făcut să se căiască încetează să mai pară atât de neagră. Tu, în schimb, ai făcut pasul o dată şi pentru totdeauna şi, de aceea, vei învăţa repede cum se trăieşte viaţa în credinţă.

— Sper. Mă *rog* să fie aşa, spuse Galanov cu nedisimulată sinceritate. Ai dreptate, *chiar* îmi doresc să las trecutul în urmă o dată şi pentru totdeauna.

— În acest caz, avem multe de discutat, răspunse germanul. Dar, înainte de toate, trebuie să mă duc să cumpăr nişte provizii. Spiritul are nevoie de un trup sănătos.

Băgă mâna în buzunarul gecii şi scoase o cărticică pe care i-o întinse lui Galanov.

— Îţi las asta. Mai devreme ţi-am spus că Iisus este omul

care ne-a adus viaţa Tatălui. Îţi aminteşti?

Galanov aprobă din cap.

— Ei bine, aceasta este povestea vieţii Lui. În nemţeşte.

— Nu e o problemă, răspunse Galanov.

— Am însemnat câteva pasaje pe care le poţi citi cât timp sunt plecat. La întoarcere, am să-ţi spun mai multe.

Galanov primi cărticica aproape cu reverenţă. Fără să vrea, gândurile îi zburară la faptele detestabile pe care le săvârşise în trecut. Câte Biblii, câte cărţi creştine confiscase şi arsese de-a lungul carierei sale!

Acum avea sentimentul că ţine în mâini o comoară inestimabilă. Abia acum înţelegea de ce creştinii pe care îi persecutase de-a lungul anilor fuseseră dispuşi să-şi dea chiar şi viaţa pentru a o salva.

Se întoarse fascinat în cămăruţă, sorbind deja cuvintele primelor pagini ale Evangheliei.

Ridicând spre cer rugi de recunoştinţă, germanul coborî repede scara şi, după câteva clipe, cutreiera deja străzile Moscovei, sub razele călduţe ale soarelui.

63
O rugăminte surprinzătoare

După întoarcerea germanului, cei doi îşi petrecură restul după-amiezii adânciţi într-o conversaţie cum niciunul dintre ei nu mai purtase vreodată.

Germanul era conştient că, pentru siguranţa lui Galanov, timpul de care dispunea pentru a-i inocula esenţialele principii spirituale era extrem de limitat. În urma celor opt ani în care pusese zilnic câte o vorbă bună Celui de Sus pentru el, acum Galanov, un ascultător receptiv şi smerit, dornic să afle cât mai multe despre această nouă viaţă ce îi fusese dăruită, absorbea fiecare informaţie ca un veritabil burete spiritual.

fermierului mai că nu-i venea să creadă. Fără să vrea, gândurile îi zburau constant la Faptele apostolilor 9:18-21 şi, cu adâncă uluire plină de evlavie, îi mulţumea lui Dumnezeu pentru privilegiul de a fi părtaş la o convertire atât de remarcabilă.

Analizară împreună mai multe pasaje din Biblie. Când se întorsese la ascunzătoare cu pâinea pe care o cumpărase, germanul îl găsise pe Galanov adâncit în lectură, preocupat nu de foamea care îi rodea stomacul, ci de cea spirituală.

— Uite... uite ce am găsit! îi spusese acesta entuziasmat, ţinând Biblia într-o mână şi un pix în cealaltă. De aici i se trage numele lui *Der Prophet*.

Germanul aruncă o privire peste versetele subliniate de Galanov, apoi zâmbi.

— Şi bănuiesc că i se potriveşte şi ceea ce a spus Iisus despre Sine: „Un proroc nu este dispreţuit decât în patria lui”.

Amintirea îl făcu pe Galanov să se întunece la faţă, dar de îndată ce se aşezară să mănânce se înseninã din nou şi continuă să îl asalteze pe german cu întrebări, dăruindu-se învăţării principiilor spirituale cu acelaşi zel de care dăduse

dovadă în tot ceea ce făcuse.

Ziua era deja pe sfârşite când reveniră din nou la subiectul salvării lui.

— Trebuie să te scoatem din ţară, spuse germanul. Tatăl a investit mult în tine şi noi trebuie să respectăm lucrul acesta.

— Încă nu pot părăsi Moscova. Am descoperit o... o pistă politică pe care simt că trebuie să o urmez până la capăt.

— Întregul concept al reţelei se bazează pe viteză şi discreţie. Ar trebui să ştii asta mai bine ca oricine.

Galanov zâmbi amar. Toate se schimbaseră atât de subit în viaţa lui! Amintirea trecutului îi umplea încă sufletul de un noian de sentimente contradictorii.

— Chiar dacă azi-noapte ai reuşit să scapi ca prin urechile acului, mai devreme sau mai târziu cei ce sunt pe urmele tale vor descoperi şi această ascunzătoare. Dacă noi am reuşit să dăm de tine, presupun că şi ei pot s-o facă.

— Şi totuşi cum ai reuşit să mă găseşti? întrebă Galanov. Încă tot nu înţeleg cum de mi-ai descoperit ascunzătoarea.

— Reţeaua este mai amplă decât îţi închipui.

— Chiar şi acum, când cetăţenii ruşi pot să călătorească peste hotare şi să îşi practice liber religia? se miră Andrassy.

— Ai dreptate, în ultimii trei ani situaţia s-a ameliorat şi activitatea noastră a avut parte şi ea de schimbări de care suntem extrem de mulţumiţi. N-am mai ajutat pe nimeni să fugă peste hotare din noaptea – se opri, şovăind preţ de o clipă – din noaptea aceea în care ne-am întâlnit. Dar trebuie să înţelegi că o astfel de schimbare nu are loc de la o zi la alta şi nu este întotdeauna completă. Cu puţin timp în urmă, cei ce încercau să fugă peste hotare erau împuşcaţi. Chiar şi în prezent mai există pastori şi predicatori creştini închişi sau exilaţi. Am avut mult de lucru chiar şi după începutul acestei ere noi. În lunile în care guvernul cehoslovac a pus în circulaţie trenul libertăţii, ascunzătorile

reţelei au operat la cotă maximă. Acele zile ale noilor începuturi au fost pline de pericole, rezistenţa vechii gărzi devenind chiar mai agresivă în unele părţi. Mulţi şi-au pierdut vieţile, inclusiv câţiva membri ai reţelei.

— Bine, dar *acum* că e democraţie, ce vă mai rămâne de făcut? Uită-te la mine – sunt o dovadă vie a faptului că persecutorii vechiului regim au căzut în dizgraţie.

— Conform presei internaţionale, se pare că statele fostului bloc răsăritean şi-au dobândit, în sfârşit, libertatea. Într-o oarecare măsură, aşa s-a şi întâmplat şi asta nu poate decât să ne bucure. Totuşi, în culise, acolo unde nu pătrund ochii jurnaliştilor străini, multe lucruri au rămas neschimbate. Propriii dumitale compatrioţi, Goliţîn şi Soljeniţîn bunăoară, ne avertizează în scrierile lor că, nu de puţine ori, aparenţele înşală, lucru ce rămâne valabil şi în ziua de azi, în pofida schimbărilor ce au avut loc pe scena politică.

— Bine, dar acum creştinii nu mai trebuie să se ascundă şi să se teamă pentru vieţile lor.

— Şi totuşi, mulţi creştini continuă să fie precauţi şi să se întâlnească pe ascuns. Chiar dacă vremurile s-au schimbat din punct de vedere politic, străvechiul conflict dintre bine şi rău, dintre poporul lui Dumnezeu şi duşman, continuă să existe.

— Prin duşman... te referi la statul comunist? Dar nu are niciun sens... Regimul comunist a sucombat!

Germanul râse încetişor – râsul lui nu conţinea pic de ranchiună, ci doar o iubire plină de blândeţe faţă de ignoranţa umilă a celuilalt.

— Oamenii lui Dumnezeu au un alt duşman, Andrassy. Un inamic din planul spiritual care trebuie să fie combătut pe căi şi cu arme ce rămân necunoscute chiar şi multora dintre cei credincioşi.

— Sunt deja intrigat.

— Şi, la rându-ţi, eşti deja angajat în această luptă, continuă germanul, chiar dacă încă poate că nici nu îţi dai

seama de asta. În orice caz, pentru a-ţi răspunde la întrebare, legăturile dintre credincioşi au rămas intacte şi strânse şi asta din mai multe motive. Ceea ce, în urmă cu câţiva ani, funcţiona drept o „conductă” prin care oamenii se refugiau în Vest, iar noi introduceam pe ascuns Biblii în Est, s-a transformat între timp într-o reţea de distribuţie a literaturii creştine. În ceea ce priveşte circulaţia persoanelor, „conducta” continuă să funcţioneze, dar în sens invers. Acum aducem în Est predicatori şi lideri religioşi din Occident pentru a ajuta şi a instrui grupurile locale de credincioşi. Existenţa reţelei, drept conductă vitală pentru propagarea Duhului lui Dumnezeu, a rămas, deci, necesară şi în ziua de azi.

— Să înţeleg că, după ce l-ai ajutat pe Rostovcev... pe Profet să se refugieze în Berlinul de Vest... conducerea reţelei ţi-a revenit... *ţie*?

— Nici vorbă! râse celălalt. Eu nu sunt nici pe departe liderul reţelei, ci doar unul dintre sutele sau poate chiar miile de membri ai acesteia.

— Înseamnă că nu tu ai pus la cale această... această operaţiune de salvare?

— Fireşte că nu! După cum ţi-am mai spus, mă rugam pentru tine şi Dumnezeu m-a îndemnat să te găsesc şi să încerc să te ajut. Dar n-am mai fost niciodată la Moscova. Nu ştiu o boabă ruseşte. Nu sunt decât un om simplu, Andrassy, un om care îşi câştigă pâinea cu sudoarea frunţii. Nu ştiu ce m-aş fi făcut dacă n-ai fi vorbit atât de bine nemţeşte! Ei, dar Dumnezeu întinde de fiecare dată o punte peste defectele noastre.

— Atunci cum de te afli aici?

— Am dat sfară în ţară că vreau să te găsesc, iar de restul s-a ocupat reţeaua. Credincioşii din Moscova m-au primit cu căldură. Auziseră de tine şi s-au arătat foarte sceptici când le-am împărtăşit planul meu. Totuşi, au acceptat să mă ajute.

— Auziseră de mine?

— Numele tău i-a făcut să se cutremure de groază. Mi-au spus că ai fost, ani la rândul, cel mai mare duşman al Bisericii. Totuşi, eu am insistat, spunându-le că sunt convins că mâna Domnului e asupra ta.

Realizând din nou enormitatea păcatului său, Galanov îşi plecă iar capul în pământ şi rămase multă vreme dus pe gânduri.

— A apărut la un moment dat un tânăr agent care îmi călca pe urme, zise el într-un târziu. A trecut atâta vreme de atunci că aproape l-am dat cu totul uitării. Totuşi, acum, în lumina a tot ceea ce s-a întâmplat, chipul lui mi-a revenit brusc în minte. Era tânăr, entuziast şi fusese însărcinat să îi terorizeze pe creştinii din Rusia, lucru la care se pricepea de minune. La douăzeci de ani, conducea deja multe dintre razii. În secret, începusem chiar să mă tem că într-o bună zi îmi va sufla postul.

— Să înţeleg că nu şi-a continuat activitatea în cadrul KGB-ul, i?

— Nu, flacăra lui în cadrul agenţiei, deşi intensă, s-a stins repede.

— Ce s-a întâmplat cu el?

— A dezertat, răspunse Galanov. A sărit de pe o navă pe coasta Columbiei Britanice.

— Ai mai primit veşti de la el?

— Nu, dar am auzit că s-a convertit la creştinism, ba chiar se vehicula zvonul că ar fi publicat o carte în Statele Unite – carte la care bineînţeles că nu a avut acces niciunul dintre noi. KGB-ul îl considera un renegat. Vestea dezertării lui a ajuns la cel mai înalt nivel şi câţiva dintre superiorii mei de la vremea aceea au fost sancţionaţi sever pentru lipsa lor de vigilenţă.

Galanov căzu iar pe gânduri, apoi adăugă:

— Deşi era un subiect tabu pe atunci, am reuşit totuşi să aflu că, din Canada, fostul meu coleg trimitea mesaje mişcărilor creştine secrete din Rusia – chiar celor pe care îi persecutase odinioară. Se spunea că până şi în cartea lui îşi

cerea iertare faţă de cei pe care îi rănise şi faţă de rudele celor pe care îi ucisese în cadrul raziilor.

Făcu o pauză, apoi privi cu nedisimulată sinceritate în ochii germanului.

— M-ai putea, oare, ajuta să-i întâlnesc pe câţiva dintre cei pe care i-am persecutat?...

— Multora le-ar fi prea frică să se întâlnească cu tine.

— Dar cum altfel să le spun cât de rău îmi pare... Cum altfel aş putea să-mi răscumpăr greşeala?...

— Mă tem că nu ar da crezare convertirii tale.

— Dar *trebuie* să le vorbesc. Eu nu sunt Serghei Kurdakov, nu scriu cărţi. Eu trebuie să îi privesc în ochi şi să le spun ce este acum în sufletul meu. Ce-ar fi dacă le-ai spune tu?

— Mulţi ar crede că m-ai dus de nas. Nu uita că, pentru aceşti moscoviţi, eu nu sunt decât un străin. Un om pe care nici nu-l cunoşteau în urmă cu două zile.

— Ce s-a ales de Rostovcev? El ar putea să îmi susţină cauza în faţa creştinilor.

— *Profetul* a părăsit Europa.

— A păţit ceva?

— Nu, este în siguranţă.

— Unde?

— Undeva în Statele Unite. Nici măcar eu nu ştiu unde se află exact.

— Cu ce se ocupă acum?

— Din păcate, Andrassy, nici la această întrebare nu pot să-ţi răspund. Bănuiesc că a primit o nouă identitate, un loc de muncă... Din câte am auzit, mulţi creştini de acolo îl consideră în continuare profet şi încearcă, împreună cu alte persoane cu vederi similare, să avertizeze lumea cu privire la vremurile periculoase ce au să vină. În afară de asta, însă, nu ştiu nimic concret. Poate că s-o fi întâlnit la un moment dat chiar şi cu fostul tău coleg.

— Exclus, oftă amărât Galanov.

— De ce?

— La niciun an după dezertarea lui, Kurdakov a fost prins de agenţii noştri.

— Şi a fost închis?

— Nu. I s-a înscenat sinuciderea. A fost împuşcat.

Cămăruţa se cufundă în tăcere.

— Deci, mă vei ajuta? întrebă rusul într-un târziu.

— În ce sens?

— Îmi vei aranja o întâlnire cu câţiva dintre prietenii tăi creştini din oraş?...

— Acum ei sunt şi prietenii tăi, Andrassy. Fraţii tăi şi surorile tale. Da, bineînţeles că am să încerc. Voiam doar să te previn în privinţa reacţiei lor. Dar da, m-aş considera cu adevărat binecuvântat să-i pot fi de ajutor noului *meu* frate.

Spunând acestea, germanul se ridică în picioare şi îi întinse mâna. Nimic nu-i va putea îndepărta vreodată din suflet durerea pricinuită de pierderea fiicei sale. Dar zâmbetul care îi apăru acum pe chip arăta că aceasta nu murise în zadar.

64
Primul rendez-vous

Marta Repninka îşi trase şi mai strâns şalul negru peste urechi. Era o zi toridă, dar prefera să transpire decât să îşi arate faţa.

Tremura toată pe dinăuntru. După poveştile de groază pe care le auzise încă din copilărie despre spionii americani, uite că acum îşi punea viaţa în pericol vorbind cu unul. Totuşi, prietenul colegei sale de birou, care o abordase acum câteva ore, în timpul mesei de prânz, o asigurase că n-are de ce să se teamă de acest bărbat.

— Acum agenţii CIA sunt prietenii noştri, îi spusese el. Poţi avea încredere în Dan. Iar, dacă îl vei ajuta, adăugase omuleţul cu un rânjet care îi dezvăluia dinţii gălbui, are să te răsplătească pe măsură.

Chiar şi aşa, ea tot era agitată. Dacă o vedea vreun amic de-al lui Bludaiev sau careva de la birou?

Trăgând cu ochiul din spatele şalului negru care îi acoperea jumătate din faţă, îl văzu venind înspre ea, cu un ziar sub braţ, aşa cum zisese Iasceak.

Preţ de o secundă, Marta cochetă cu gândul de a face stânga-mprejur. Poate că înţelesese greşit cuvintele lui Bludaiev! Poate că ar trebui să se ducă la el, să-i spună ce a auzit şi să-i ceară să-i explice ce însemnau acele cuvinte îngrozitoare. Cu siguranţă că intenţiile lui nu erau chiar atât de negre pe cât păreau!

Ei, dar ştia prea bine că asta era doar o iluzie deşartă. Şi-apoi, era prea târziu. Bărbatul o reperase şi acum venea direct spre ea.

Gândurile continuară să îi zboare, derutate, într-o mie de direcţii, până când vocea americanului i le curmă brusc.

— Domnişoară Repninka, cred că eu sunt cel pe care-l aşteptaţi, spuse acesta într-o rusă impecabilă.

Femeia ridică speriată privirea. Bărbatul se afla chiar

lângă ea! Deşi nu zâmbea, nu semăna nici pe departe cu căpcăunul fioros pe care se aşteptase să-l întâlnească.

— Să facem o plimbare, spuse bărbatul, luând-o din loc.

Buimacă, Marta porni la pas alături de el.

— Din câte înţeleg, aţi putea să-mi faceţi rost de nişte informaţii, adăugă bărbatul după câteva momente.

— Nu ştiu, răspunse Marta şovăielnic, cu vocea tremurândă.

— Aveţi cunoştinţă de planurile ministrului?

— Ce planuri?

— Mi s-a spus că ştiţi ce pune la...

— Nu ştiu decât că sunt în pericol de moarte, îl întrerupse femeia pe un ton defensiv.

— Sunteţi în măsură să aflaţi mai multe? – Nu ştiu. Tot ce se poate.

— Dacă vă garantez siguranţa personală, aţi putea obţine anumite informaţii din dosarele lui?

— Nu ştiu ce anume doriţi.

— Am să vă explic cât se poate de clar. Aveţi sau nu acces la dosarele lui?

— L-am auzit vorbind despre ceva operaţiune secretă.

— Ce operaţiune?

Femeia şovăi.

— Vreţi bani, domnişoară Repninka? Se aranjează. Sau doriţi, poate, să începeţi o nouă viaţă în Occident? Şi asta se poate rezolva.

— Nu, răspunse Marta, clătinând din cap şi ştergându-şi o lacrimă cu capătul şalului. Tot ce-mi doresc e un loc de muncă în Kiev, să fiu aproape de frate-meu. Dacă vă ajut, va trebui să aveţi grijă şi de familia lui.

— Se poate aranja.

Femeia trase adânc aer în piept, încercând să-şi stăpânească şuvoiul de emoţii. Apoi, amintindu-şi cât de trădată se simţise noaptea trecută, începu să clocotească iar de furie.

— Am să vă fac rost de informaţiile de care aveţi nevoie,

spuse ea hotărâtă. Spuneţi-mi exact ce doriţi să aflaţi.

Fără a se opri din mers, americanul îi relată pe scurt conţinutul mesajului pe care îl primise de la Belgrad.

— Nu ştiu exact ce căutăm, domnişoară Repninka. Va trebui să mă bazez pe informaţiile de care puteţi face rost. E, cel mai probabil, ceva legat de conversaţia pe care aţi auzit-o. Dar voi avea nevoie de dovezi concrete.

— Şi cum vom lua legătura dacă descopăr ceva?

— Vă voi suna sau voi aranja să ne întâlnim personal în fiecare seară. Dumneavoastră nu mă veţi contacta. Am să vă urmez ca o umbră ca să mă asigur că nu păţiţi nimic. În felul acesta, voi fi mereu pe aproape în caz că descoperiţi ceva.

Marta dădu din cap, aparent satisfăcută, apoi îşi coborî ochii şi oftă din nou. Când îşi ridică privirea, rămase încremenită.

Bărbatul dispăruse.

65
Într-o pivniţă din Moscova

Întreaga pivniţă fremăta de nerăbdare.

Nu toate chipurile erau zâmbitoare. De fapt, nerăbdarea ce plutea în aer se împărţea, în mod egal, între un amestec înăbuşit de resentimente şi mânie, pe de o parte, şi o curiozitate lipsită de prejudecăţi, de cealaltă parte.

Niciunul dintre cei adunaţi aici nu se aşteptase să trăiască o asemenea zi – ziua în care se vor întâlni faţă în faţă cu cel ce, vreme de două decenii, fusese unul dintre cei mai aprigi prigonitori ai lor.

Unii erau nemulţumiţi că i se acordase un asemenea prilej. Câţiva au protestat deschis. Câţiva au recomandat să fie tratat cu reţinere. Şi câţiva erau plini de voie bună şi de entuziasm, dornici să facă exact aşa cum îi instruise Domnul lor în materie de vrăjmaşi. Pe scurt, evenimentul nu îl lăsa rece pe niciunul dintre cei prezenţi.

Pe vremuri, treptele ce duceau la subsol, în încăperea în care se adunaseră, erau ascunse, separate de casă printr-o trapă. Dar glasnostul schimbase multe lucruri, inclusiv necesitatea de a ţine întâlnirile religioase pe ascuns, iar chepengul, ce le ocrotise odinioară vieţile, fusese între timp îndepărtat cu mare bucurie, ca o relicvă a unor vremuri trecute ce, sperau cu toţii, n-aveau să mai revină niciodată. Totuşi, pivniţa rămânea cea mai spaţioasă încăpere de care dispunea această frăţie din Moscova şi, astfel, ea continua să fie locul unde îşi ţineau întâlnirile săptămânale.

Erau deja prezenţi în jur de patruzeci şi cinci de creştini şi numărul lor continua să crească văzând cu ochii. În final se preconiza să se adune nu mai puţin de şaptezeci-optzeci de credincioşi.

Întâlnirea fusese organizată în pripă, chiar a doua zi după ce Galanov îl rugase pe mentorul său german să mijlocească o asemenea întrevedere. Când cei doi bărbaţi –

ambii cunoscuţi după reputaţie, chiar dacă nu şi după chip – intrară în încăpere, în urma moscovitului care făcea parte din reţea, se iscă un murmur de voci în toate direcţiile. Totuşi, şoaptele se stinseră aproape instantaneu, făcând loc unei tăceri desăvârşite. Toate privirile erau fixate asupra nou-veniţilor. La drept vorbind, înfăţişarea lui Galanov nu era nici pe departe una care să inspire încredere. În pofida păcii interioare pe care o simţea, oboseala ultimelor zile îşi spunea cuvântul şi cutele adânci de pe faţă indicau o persoană terminată atât fizic, cât şi emoţional. Din suma gândurilor ce răsăriră în mintea fiecărui bărbat şi a fiecărei femei ce îl privea acum pe fostul agent KGB s-ar fi putut scrie, fără doar şi poate, o carte foarte, foarte groasă.

Rusul care îi însoţise pe cei doi păşi imediat în faţă.

— Fraţilor, începu el, mărturisesc că ştiu la fel de puţine ca voi despre ceea ce vom auzi în seara aceasta. Am venit doar să vi-l prezint pe noul meu prieten din Germania. Chiar dacă şi eu l-am cunoscut abia acum trei zile, vă pot spune cu mâna pe inimă că este fratele nostru, un om deosebit, împreună cu care am avut marea bucurie de a îngenunchea pentru a-L slăvi pe Domnul. Acest om a venit ieri după-masă la mine şi mi-a povestit ceva ce, la început, nici eu n-am putut să cred că poate fi adevărat. Dar eu îl cred *pe el*, aşa că m-am învoit să vă rog să ne adunăm în seara aceasta şi să îi servesc pe post de interpret. Vi-l prezint, aşadar, pe fratele nostru german, camaradul nostru în slujba Domnului. Am să-l las să vă spună cu cuvintele lui de ce v-a chemat aici, iar eu am să-i tălmăcesc spusele cât mă pricep de bine.

Spunând acestea, se dădu la o parte, făcându-i loc germanului.

— Dragi fraţi şi surori, începu acesta în nemţeşte, după care se opri şi-l lăsă pe bărbatul de lângă el să îi traducă vorbele în ruseşte, metodă pe care cei doi aveau s-o menţină pe tot parcursul cuvântării. Deşi străin de loc, vin la voi ca un frate de-al vostru întru Domnul. Vă transmit,

înainte de toate, salutări din partea creştinilor germani şi polonezi din reţea cu ajutorul cărora am ajuns aici. Am venit, de asemeni, să vă spun ceva ce unora dintre voi probabil le va fi greu să creadă. Căci cu toţii ştiţi, fără îndoială, că omul care mă însoţeşte în această seară – adăugă germanul, arătând spre Galanov, care stătea aşezat alături el – este un fost agent KGB, un om pe care mulţi dintre voi probabil că îl ştiu după reputaţie: Andrassy Galanov.

La auzul numelui, ascultătorii începură să fremete, fără însă ca vreunul din ei să scoată un cuvânt.

— Mă aflu aici, dragi prieteni, pentru a vă spune că *Herr* Galanov nu mai este duşmanul vostru. Ieri, în zorii zilei, *Herr* Galanov şi-a încredinţat inima, la fel cum a făcut-o fiecare dintre noi, Fiului lui Dumnezeu, Domnului nostru Iisus Cristos.

Încă un murmur de voci, de astă dată mai pronunţat. Câţiva se foiră neliniştiţi pe scaune.

— *Herr* Galanov m-a rugat să îi mijlocesc această întâlnire pentru a vă putea vorbi, iar eu m-am învoit. Totuşi, înainte de a-i da cuvântul, aş dori să vă spun cum l-am cunoscut pe *Herr* Galanov, în speranţa că propria-mi mărturie vă va convinge de adevărul spuselor sale. După ce veţi fi ascultat ceea ce avem să vă spunem, sunteţi liberi să trageţi propriile voastre concluzii.

Privi în jur, trase aer în piept şi apoi continuă.

— Drumul meu şi al acestui om s-au încrucişat pentru prima dată acum treisprezece ani, în Germania de Est. Prima noastră întâlnire a fost, cum e lesne de închipuit, una deloc plăcută. Eu făceam încă de pe atunci parte din reţeaua creştină şi încercam să îl ajut pe Rostovcev, compatriotul vostru zis *Profetul*, să se refugieze în Vest. *Herr* Galanov pornise pe urmele *Profetului* imediat după fuga acestuia din Moscova şi a încercat să îl captureze în apropiere de graniţa cu Germania de Vest. Când ochii ni s-au întâlnit prima dată, ne duşmăneam cu încrâncenare.

Se opri, vădit emoţionat.

— După acea întâlnire, Domnul m-a îndemnat să mă rog pentru acest om. Şi asta am făcut. Deşi nu l-am mai revăzut de atunci, nu a trecut zi în care să nu mă rog pentru el. De curând, reţeaua a aflat că Galanov, vechiul nostru duşman de moarte, este acum vânat de către noul regim democratic din ţara sa pentru faptele pline de cruzime pe care le-a comis, ani la rând, în numele unui comunism despotic. La fel s-a întâmplat şi în ţara mea – de la o zi la alta, foştii adepţi ai lui Erich Honecker au devenit proscrişi şi sunt vânaţi pretutindeni. Spre deosebire de mulţi dintre fraţii mei creştini care s-au bucurat la auzul acestei veşti, eu nu am simţit nicio bucurie. Mă rugasem zi de zi pentru acest om şi, când am auzit că viaţa îi este în pericol, m-a cuprins o milă adâncă pentru el. L-am întrebat pe Domnul ce ar trebui să fac, ce rugi ar trebui să înalţ. Drept răspuns, Domnul mi-a vorbit în duh, spunându-mi să vin aici. Mi-a spus să mă duc la Galanov şi să îi vorbesc despre iertare şi despre iubirea lui Dumnezeu pentru el şi apoi să îl ajut să scape de această năpastă prin intermediul reţelei.

Tăcu preţ de o clipă, lăsând minţile ascultătorilor să proceseze cele auzite. Reacţiile nici că puteau fi mai diferite.

— Aşa că am dat ascultare îndemnului lăuntric, continuă germanul. Neştiind ce voi găsi şi ce-ar putea să mi se întâmple aici, vă puteţi lesne imagina neliniştea care m-a cuprins. În cele câteva ore de dinainte de răsărit pe care le-am petrecut aşteptând în ascunzătoarea domnului Galanov, cuprins de îndoieli ca Iisus în grădina Ghetsimani, am înălţat rugi fierbinţi, implorându-L pe Tatăl să depărteze de la mine paharul. Căci trebuie să vă mărturisesc că, deşi mă rugasem pentru acest om, tot îmi era frică de el. În momentul în care îmi va descoperi prezenţa, ce-l va împiedica să scoată un pistol şi să mă împuşte? mă întrebam eu. Nu aveam niciun motiv să cred că îmi va cruţa viaţa. Văzusem cu ochii mei o crimă săvârşită de el. Dar,

acum, iată că ne aflăm amândoi în faţa voastră, ceea ce este o dovadă clară nu doar a faptului că nu m-a împuşcat, ci şi a miracolului săvârşit de puterea dragostei izbăvitoare a lui Dumnezeu. Căci acum eu mă aflu aici pentru a vă spune vouă, dragi fraţi moscoviţi, că omul care îmi stă alături este fratele vostru în familia lui Dumnezeu!

Un murmur de uimire străbătu încăperea, însoţit de şoapte, comentarii şi o uşoară foială.

— De ce ar trebui să credem ceea ce spui? întrebă morocănos un muncitor robust din spatele adunării.

Asprimea care i se citea pe faţă era cauzată de anii în care se spetise muncind sub jugul comunist şi neîncrederea lui era scuzabilă sub acelaşi temei precum cea a predecesorului său spiritual, apostolul Toma. Viaţa în această societate îl învăţase un lucru: că e mai bine să te încrezi în lucrurile palpabile, pe care le vezi cu ochii tăi.

— Nu zic să tăbărâm pe el şi să-l linşăm, continuă el. Dar omul ăsta a făcut prea mult rău creştinilor şi eu, unul, n-am de gând să-l răsplătesc cu o strângere de mână.

Moderatorul rus tălmăci cuvintele în germană.

— Drept răspuns, dragii mei fraţi, spuse germanul, am să-l las pe *Herr* Galanov să vă vorbească el însuşi. După ce va fi spus ce are de spus, fiecare dintre voi este liber să aleagă dacă se încrede sau nu în adevărul cuvintelor mele.

Spunând acestea, germanul făcu un pas în spate şi luă loc pe un scaun.

Galanov se ridică încet şi înfruntă privirile aţintite spre el. În ochii compatrioţilor săi se citea nu atât iubire, cât îndoială.

66
O mărturie incredibilă

Vreme de câteva clipe, fostul agent KGB nu avu puterea să rostească nici măcar un cuvânt.

Bărbatul care, de-a lungul nemiloasei sale cariere, terorizase mii de persoane, era acum intimidat de mai puţin de o sută de oameni de rând – înfiorat de tăcerea lor grea, conştient de ceea ce gândeau despre el, de vrajba justificată pe care i-o purtau unii dintre ei.

Când, într-un târziu, începu să vorbească, glasul lui îi surprinse pe toţi. Vocea domoală şi umilă, îmblânzită brusc pe parcursul ultimelor treizeci şi şase de ore, abia de răzbătea până la cei din spate.

— Nu îndrăznesc să vă spun prieteni şi nici fraţi, începu Galanov, abia şoptit. V-aş spune tovarăşi, căci chiar dacă nu ne uneşte nimic altceva, avem acelaşi sânge. Dar acum până şi cuvântul „tovarăş” a căpătat brusc o conotaţie negativă, evocând vremurile de tristă amintire când pretindeam că toţi ruşii sunt tovarăşi ce luptă împreună pentru cauza comunistă.

Străfulgerat de durerea amintirii, făcu o pauză, apoi trase adânc aer în piept.

— Dar, cum voi v-aţi dat seama cu mult înaintea mea, noţiunea de „tovărăşie” a fost doar o amăgire, o minciună. Un cuvânt ce înseamnă „unitate” şi „fraternitate”, folosit într-o societate în care unitatea şi fraternitatea lipseau cu desăvârşire. Un cuvânt folosit în sensul de „armonie” de către cei aflaţi la putere, drept proptă pentru regimul lor şubred, într-o societate în care cei cărora continuam să le spunem, în mod mincinos, „tovarăşi” erau victime ale represaliilor şi ale unui tratament barbar şi nedrept.

Aşa că nu, nu pot să vă spun tovarăşi. Pentru că, orbit de răul ce sălăşluia în sufletul meu, am făcut eu însumi parte din acel regim odios şi inuman.

Dar acum ochii încep să mi se deschidă – încep să văd, în sfârşit, ce fel de om sunt acum şi ce fel de om am fost înainte. Şi, de aceea, vă rog, îngăduiţi-mi să vă adresez aceste cuvinte măcar în calitate de compatriot, un compatriot ce îşi doreşte cu ardoare – deşi nu o merită nici pe departe – să vă fie frate şi prieten.

Inspiră adânc, ridicându-şi ochii spre tavan. Încordarea i se citea pe faţă şi îi veni extrem de greu să înfrunte din nou privirea ascultătorilor săi.

— Abia de curând am început să reflectez la viaţa pe care am dus-o înainte. Când vechiul regim a început să se dezintegreze, adepţii lui care, vreme de decenii întregi, au lăsat Statul să gândească pentru ei, au fost constrânşi, pentru prima dată în viaţă, să gândească în mod independent. Au început să mă bântuie nenumărate amintiri de pe vremea când eram agent KGB. Chipurile persoanelor pe care le-am bătut cu cruzime şi pe care le-am aruncat în închisoare... voci... nume...

Se opri, vădit tulburat, apoi continuă cu vocea gâtuită:

— Dumnezeule, trecutul a început să mă răscolească! *Dumnezeu*... M-am trezit rostindu-i numele tot mai des, chiar fără să ştiu de ce! Cuvântul îmi ieşea pur şi simplu pe gură, deşi refuzasem întotdeauna să cred într-un Creator divin sau în viaţa de apoi. După aceea am început să îl blestem pe Dumnezeu fiindcă numele Lui îmi era permanent pe buze! îl blestemam ca şi cum ar fi existat cu adevărat, în timp ce eu încercam să mă conving tocmai de contrariu!

Amintirile au început să mă bântuie în număr tot mai mare, tot mai chinuitor. Apoi noul guvern a început o vânătoare împotriva celor ce îmbrăţişaseră fără rezerve cauza fostului regim. KGB-ul era primul de pe lista neagră. Niciunul dintre foştii agenţi nu mai era în siguranţă.

Iar acum trei săptămâni – ce să vezi? – am descoperit că se pusese un preţ pe capul *meu*. Dacă nu mi-ar fi ajuns la ureche lucrul acesta, aş fi fost închis deja. Dar am aflat la

timp şi, de atunci, mă ascund şi încerc să găsesc o cale de a mă refugia în occident.

Acum două nopţi... au fost la un pas de a mă captura. Am fugit pe străzile oraşului toată noaptea, până aproape că nu mai ştiam de mine.

Se opri, amintindu-şi viziunea pe care o avusese după ce căzuse şi vocea pe care o auzise. Totuşi, încă nu era pregătit să vorbească despre asta.

— Printr-o minune, am reuşit să ajung cu bine la ascunzătoare, continuă el. Dar eram sigur că mai devreme sau mai târziu vor descoperi şi acel adăpost. Nu ştiam ce să fac. Nu aveam prieteni, nu aveam la cine să apelez pentru ajutor. După ce m-am prăbuşit pe pat, am descoperit că în cămăruţa mea întunecoasă mai era cineva. Acest bărbat, adăugă el, arătând spre fermierul german. Cum de îmi descoperise ascunzătoarea şi de ce se afla acolo, habar n-aveam. La început, m-am speriat cumplit. Nu mai eram agentul KGB de odinioară, ci un fugar îngrozit, care se temea pentru propria viaţă. Credeam că venise să mă aresteze... sau chiar să mă ucidă.

La scurtă vreme după aceea am aflat însă că scopul pentru care se afla acolo era, aşa cum v-a spus şi el, de o cu totul altă natură. Când a început să-mi vorbească, aproape că n-am înţeles o iotă din ce spunea, deşi vorbesc cursiv nemţeşte. Cuvintele pe care le-a rostit mi-au înviorat sufletul... erau cuvinte de iertare, exact ceea ce, fără să îmi dau seama, tânjeam să aud. Eram atât de chinuit de remuşcări din cauza păcatelor pe care le săvârşisem, gândindu-mă la oamenii pe care i-am torturat... la toţi acei creştini nevinovaţi pe care – *Dumnezeu să mă ierte*! – i-am ucis.

Da, exact asta eram... un ucigaş! Şi, totuşi, acest om... acest om îmi vorbea de iertare şi de un Tată care mă *iubeşte*! Vă puteţi închipui cât de uluit am fost la auzul acestor cuvinte? Un Tată care mă iubeşte! Părea de-a dreptul absurd... de necrezut. Cum ar putea unul ca mine –

un netrebnic de cea mai joasă speţă, un criminal – să fie iubit de cineva?! Şi, totuşi, omul acesta stătea calm, uitându-se în ochii mei, şi îmi spunea că Tatăl mă iubeşte.

În timp ce îl ascultam, ceva îmi spunea că îl *cunoşteam* de undeva. Şi în cele din urmă... mi-am amintit...

Incapabil să continue, îşi întoarse privirea şi îşi şterse ochii plini de lacrimi.

— Da, îl *cunoşteam* pe acest om care a venit să mă caute... să mă *ajute*... care se *rugase* pentru mine. Îl întâlnisem acum treisprezece ani, când îl urmăream pe îndrăgitul vostru Profet... Cel ce m-a adus în faţa voastră în această seară... omul *acesta*, adăugă el, arătând spre germanul ce şedea în faţa lui, înlăcrimat la rândul său, mi-a sărit înainte, punându-şi viaţa în pericol pentru a o salva pe a *Profetului*... şi... după câteva minute... *iartă-mă*... *o*, *iartă-mi*, *te rog*, *îngrozitoarea faptă*!... fiica lui s-a... *o*, *Doamne*!... fiica lui s-a prăbuşit neînsufleţită la pământ... ucisă de glonţul pistolului *meu*!

Iar acest om... omul care m-a adus azi aici... şi care v-a vorbit despre mine... omul acesta *s-a rugat pentru mine în toţi aceşti ani*... s-a rugat pentru mine – *ucigaşul fiicei sale*! – şi apoi a venit să mă caute, riscându-şi din nou viaţa... şi, când m-a găsit, m-a privit în ochi şi mi-a spus că mă *iartă* şi că Dumnezeu mă *iubeşte*!

Cum puteam să nu-l ascult?

Cum puteam să nu cred în acest Tată de care îmi vorbea? Căci acest om fie era nebun să-mi vorbească despre iertare – *mie*, *celui pe care ar fi trebuit să îl urască*! – fie cunoştea un secret al vieţii ce nu era ştiut de niciunul dintre comuniştii pe care i-am întâlnit vreodată.

De îndată ce l-am văzut şezând liniştit în ascunzătoarea mea, am ştiut că acest om nu este nici pe departe nebun şi, la scurtă vreme după aceea, am descoperit că şi eu îmi doream să cunosc acest secret ce îi dădea puterea să iubească şi să ierte un netrebnic ca mine.

Nu mai putu să continue. Zguduit de suspine, se prăbuşi

pe un scaun, sub privirile consternate ale creştinilor moscoviţi.

Germanul se ridică de pe scaun, se apropie încet de Galanov şi, fără să spună un cuvânt, îşi puse încurajator mâna pe umărul lui.

Alţi doi îi urmară exemplul. În nici trei minute, Galanov era deja înconjurat de zece – cincisprezece persoane care, atingându-l blând cu mâinile, se rugau, unii în gând, alţii cu voce tare, pentru noul lor frate.

Continuară să se roage vreme de jumătate de oră, după care se retraseră rând pe rând, unii rămânând în picioare lângă Galanov, ceilalţi întorcându-se la locurile lor.

După câteva minute, muncitorul cel neîncrezător, un munte de om, cu mâinile şi faţa încă înnegrite în urma unei zile de muncă în minele de cărbuni, se ridică încet de pe scaun şi porni cu pas apăsat spre Galanov.

Andrassy ridică privirea.

— Dacă un frate german se încrede în tine, nu văd de ce n-ar face la fel şi un compatriot rus, zise uriaşul, întinzându-i mâna. Bine ai venit printre noi, frate Galanov.

67
Cele două uşi

Berlin

Tad McCallum manifesta din ce în ce mai puţin interes faţă de congresul liderilor creştini. Pe parcursul ultimelor trei zile, se întâlnise zilnic cu Lisel Lamprecht – de două ori la prânz, o dată la cină şi într-o seară făcuseră împreună o plimbare extrem de agreabilă în Tiergarten – şi îi era din ce în ce mai greu să îl convingă pe oricare dintre părinţii săi că aceste întâlniri aveau loc în scop strict „profesional”.

Prin urmare, în ultima vreme, Matthew, care participa în continuare la conferinţe în pofida dubiilor pe care le nutrea cu privire în propriul său aport, se bucura tot mai rar de compania fiului său.

În după-masa zilei care tocmai se sfârşise, Tad o adusese pe Lisel la hotel ca s-o prezinte părinţilor săi. Întrucât vizita fusese una de scurtă durată, Lisel nu avusese ocazia să audă misterioasa poveste a mamei lui, dar Tad nutrea speranţa că vor putea remedia această situaţie în viitorul apropiat.

— Părinţii tăi sunt de-a dreptul minunaţi, îi spuse Lisel când ieşiră din hotel.

— Aşa e, nici c-aş putea să-mi doresc nişte părinţi mai buni.

— Mama ta are o privire atât de blândă! Am simţit imediat că îi sunt dragă.

— Pentru că aşa şi este, răspunse Tad. Mi-am dat şi eu seama că te place. După expresia ochilor.

— Mă privea… ca şi cum m-ar *cunoaşte*, adăugă Lisel. La început m-a zăpăcit puţin.

— Nu ţi s-ar părea atât de ciudat dacă l-ai fi cunoscut pe tatăl ei, răspunse Tad, râzând.

— De ce?

— Pentru că şi baronul, bunicul meu, se uita mereu *în*

inima lucrurilor, după cum spune mama.

— Adică?

— Adică încerca să descopere, dincolo de aparenţe, sensurile profunde, rădăcinile, lucrurile cu adevărat importante, nu pe cele trecătoare.

— Bine, dar nu sunt toate trecătoare?

— Bunicul meu ar spune că nu. Şi eu la fel. În orice caz, cred că mama a moştenit ochii tatălui ei. De-a lungul timpului, am învăţat să detectez pe faţa ei acea privire pătrunzătoare care, chiar şi atunci când nu rosteşte un cuvânt, îmi spune că priveşte dincolo de ceea ce văd ceilalţi.

— Nu cred că-mi place cum sună.

— De ce?

— Nu ştiu. Sună puţin înfricoşător. Poate că nu *vreau* să se vadă tot ce este în inima mea.

Tad pufni din nou în râs.

— Când acea privire este îndreptată asupra altor oameni, ea este plină de iubire, spuse el. Iubirea – că este cea care face ca unii ochi să vadă mai adânc în interiorul lucrurilor decât alţii. Nu poţi pătrunde cu privirea ceea ce nu iubeşti. Aşa că n-ai absolut niciun motiv de îngrijorare.

— Să înţeleg că mama ta mă privea în felul acela pentru că mă *iubeşte*?

— Exact.

Lisel rămase multă vreme tăcută, cumpănind vorbele lui Tad.

— Eşti norocos, spuse ea în cele din urmă, că ai asemenea părinţi. Se vede că ţii la ei şi că îi respecţi.

— O, da! Le sunt foarte recunoscător pentru educaţia pe care mi-au dat-o, răspunse Tad.

Lisel căzu iar pe gânduri preţ de câteva minute.

— Dar, din păcate, nu toţi sunt atât de norocoşi ca tine, spuse ea într-un târziu.

— Şi unde baţi cu asta?

— Unii pornesc în viaţă cu un avantaj. Ceea ce, dacă

există un Dumnezeu, nu mi se pare defel o rânduială dreaptă.

— Este una dintre consecinţele necesare ale liberului arbitru cu care ne-a înzestrat, răspunse Tad. Dar e un subiect prea amplu pentru a-l dezbate acum. Aş adăuga doar că nimeni n-a spus că viaţa ar fi dreaptă. Dacă porneşti de la premisa *echităţii*, vei descoperi că există multe lucruri în viaţă care te pot face să-ţi iei câmpii dacă te gândeşti îndeajuns de mult la ele.

— Crezi că Dumnezeu este nedrept?

— Nu. Cred că *viaţa* e nedreaptă. Şi probabil că aşa este şi *menită* să fie. Pentru a putea înţelege cât de puţin viaţa şi adevărul, cred că e necesar să te debarasezi de premisa echităţii. La sfârşit va triumfa *dreptatea*, însă nu şi echitatea. Dumnezeu va face fiecăruia dreptate. Dar asta tot nu înseamnă că viaţa ar fi dreaptă.

— De ce nu?

— Dreptatea lui Dumnezeu şi dreptatea vieţii sunt două lucruri total diferite. Dar şi acesta este un subiect prea complex pentru a-l ataca acum. Să revenim la ceea ce ai spus adineauri.

— Şi anume?

— Ai spus că nu toţi sunt la fel de norocoşi ca mine, că unii par să fi pornit în viaţă cu un avantaj.

— Şi nu eşti de acord?

— Aş spune că este unul dintre acei factori cărora li se atribuie mai multă importanţă decât au de fapt.

— Ţie, în calitate de beneficiar al unui astfel de avantaj, ţi-e uşor să spui asta.

— Fiecare individ trebuie să se zbată pentru a descoperi adevărul pe cont propriu, răspunse Tad. Calea mea spre adevăr poate că diferă de a ta, dar asta nu înseamnă că mie totul mi-a picat din cer fără ca eu să trebuiască să mişc un deget. Liniile inechităţii sunt rânduite în mod diferit în viaţa fiecăruia. Fiecare dintre noi obţine unele lucruri *mai uşor* şi altele *mai greu* decât ceilalţi.

— Aşa este, încuviinţă Lisel.

— Fiecare primeşte un set unic de împrejurări de viaţă, continuă Tad. Dacă e să luăm în considerare toţi factorii, toate lucrurile văzute şi nevăzute, mă îndoiesc că ecuaţia generală a existenţei omului pe pământ ar fi chiar atât de *nedreaptă* precum suntem înclinaţi să credem uneori. Orişicum, suntem cu toţii nevoiţi să facem faţă circumstanţelor în care ne aruncă viaţa şi să folosim aceste circumstanţe pentru a descoperi adevărul şi a trăi călăuziţi de el. Într-adevăr, poate că unii pornesc în viaţă cu un avantaj, dar chiar şi aşa – fiecare trebuie să descopere adevărul pe cont propriu.

— Chiar dacă pentru unii este mai greu decât pentru alţii?

— Iar ridici problema echităţii, râse Tad. Faptul că e greu şi chiar nedrept este, oare, o scuză pentru a sta cu braţele încrucişate şi a ignora cu totul adevărul? *Adevărul trebuie să fie descoperit*, fie că drumul către el e uşor sau greu, fie că *altul* a pornit la drum cu un avantaj ori ba.

Lisel nu răspunse imediat.

— Să zicem că avem două uşi închise, continuă Tad. În spatele fiecăreia dintre uşi se află câte un lingou din aur. Tot ce trebuie să faci pentru a pune mâna pe lingou este să deschizi uşa şi să îl ridici! E limpede până aici?

— Da.

— Şi acum să zicem că apar două persoane. Fiecare se apropie de o uşă şi apasă pe clanţă. Una dintre uşi are balamalele bine unse şi se deschide cu uşurinţă. Prima persoană intră, ridică lingoul şi se bucură de descoperirea sa. Cealaltă însă descoperă că uşa în faţa căreia se află are balamalele ruginite şi este înţepenită, întrebarea mea este următoarea: Ce-ar face în acest caz un om înţelept? Uşa este, într-adevăr, greu de deschis, dar ştim că lingoul este în spatele ei. În pofida dificultăţilor, un om înţelept ar încerca să găsească o modalitate de a deschide uşa şi de a obţine aurul, nu crezi?

— Ba da.

— A te plânge că uşa cealaltă s-a deschis mai uşor şi a folosi asta drept scuză pentru a face stânga-mprejur, lăsând aurul acolo, ar fi curată nebunie. Un om cu adevărat înţelept ar spune: „Chiar dacă uşa e înţepenită, eu tot am să găsesc o modalitate de a o deschide şi de a lua aurul!”

Lisel nu răspunse nici de astă dată şi o vreme îşi continuară drumul în tăcere.

Tânăra avea multe de chibzuit şi, mai presus de toate, nu reuşea să-şi scoată din cap surâsul din ochii mamei lui Tad.

Nu ştia că Sabina se rugase pentru ea. Impactul acelor rugăciuni se făcea deja simţit în sufletul lui Lisel, fără ca ea s-o bănuiască măcar.

68
Viaţă prin moarte

Moscova

Următoarele două zile au fost neaşteptat de plăcute atât pentru Galanov, cât şi pentru prietenul şi mentorul său german.

După ce au fost primiţi cu inimile deschise de primul grup de credincioşi, cei doi au avut ocazia să cunoască mulţi alţi creştini din frăţii similare. Galanov îşi dorea să participe la cât mai multe întâlniri de acest fel, căci presimţea că nu are mult timp la dispoziţie şi voia să îşi ceară personal iertare de la cât mai mulţi credincioşi. Reţeaua le-a asigurat găzduire şi hrană din belşug, aşa că Galanov n-a mai fost nevoit să se întoarcă în ascunzătoarea lui.

Atât germanul, cât şi rusul şi-au istorisit povestea vieţii în faţa mai multor grupuri de creştini şi au avut numeroase prilejuri de a li se alătura acestora în rugăciune şi de a asculta predici ţinute în diferite unghere ale congregaţiei cândva secrete ce număra deja peste o mie de suflete.

Galanov s-a supus unui curs intensiv pentru a-şi însuşi bazele noii sale credinţe. Învăţăturile erau cu atât mai profunde, cu cât îi erau transmise de compatrioţi de-ai săi pe care, până nu de mult, îi tratase cu dispreţ. Acum rolurile se inversaseră şi el era primul care o recunoştea.

Oriunde mergeau erau primiţi cu căldură, căci povestea lor circula prin ţesătura congregaţiei mai rapid decât o făceau paşii lor. Scepticismul şi mânia persistau şi ele, chiar dacă în cantităţi mai reduse, dar de obicei erau de ajuns câteva cuvinte rostite fie de neamţ, fie de gazda lor, un pastor rus pe nume Karl Medvodev, ca acestea să se risipească şi Galanov să-şi poată istorisi povestea fără a fi privit cu ostilitate.

Deşi, cu timpul, a început să se simtă tot mai în largul lui

stând în faţa compatrioţilor săi, ochii continuau să i se umple de lacrimi ori de câte ori li se adresa. Tema principală a mesajului său rămânea iertarea.

— Dragi prieteni, spuse el în cadrul unei întâlniri matinale, nici nu vă închipuiţi ce impact are asupra unuia ca mine – un netrebnic care realizează pentru prima dată ce viaţă ticăloasă a dus până acum – faptul că, deşi am păcătuit atât de grav, ştiu că sunt iubit şi iertat. Nici nu vă puteţi închipui puterea pe care o are asupra mea iertarea voastră! Cu câtă disperare mă face să-mi doresc să fiu întreg, curat. În aceste zile, m-a curăţat şi mi-a dat speranţă iertarea pe care am primit-o de la omul care stă aici, lângă mine... un om care ar fi avut toate motivele să mă urască. Nu mă pot gândi...

Ochii i se umplură iar de lacrimi.

— Nu mă pot gândi la fapta mişelească pe care am comis-o fără să simt apăsarea zdrobitoare a răului care sălăşluieşte în mine. „Doamne!” am strigat de nenumărate ori zilele acestea, „ia-mi viaţa, Doamne, şi redă-i acestui om copilul!”

Se opri preţ de o clipă să se şteargă la ochi.

— L-am implorat în repetate rânduri pe Dumnezeu să îmi pună capăt zilelor! Dar El n-a făcut-o. Iar omul acesta care îmi stă alături, îngenunchează să se roage cu mine, cu mâna aşezată pe umărul meu, vorbindu-mi de puterea Tatălui de a spăla multitudinea de pete ce îmi întinează sufletul... petele vinovăţiei pe care o simt pentru sângele pe care l-am vărsat.

Fără *iertare*, dragi prieteni şi fraţi, nu există renaştere. Ştiu asta fiindcă sunt zilnic purificat de exemplul viu al iubirii acestui om faţă de Tatăl lui, care i-a spus să se roage pentru cei ce îl urăsc şi să facă bine celor ce îl prigonesc... şi să ierte.

După ce părăsiră acel grup de credincioşi, la amiază, în timp ce aşteptau să întâlnească o altă frăţie în cealaltă parte a oraşului, Galanov, cuprins de deznădejde, imploră

din nou cerurile să îl zdrobească şi să pună capăt pentru totdeauna nefericirii şi remuşcărilor ce-l apăsau.

— Bine, dar nu vrei s-o revezi pe fata mea şi să-i spui cât de mult te căieşti? îl întrebă cu blândeţe prietenul său german.

— Este tot ce îmi doresc!

— Atunci prinde inimă. Căci o *vei revedea*.

— Lasă-mă să-mi pun capăt vieţii. Vreau să mă duc la ea chiar acum!

— Ah, prietene, oftă neamţul, călcând pe urmele predecesorului său Barnaba care, aşa cum se arată în Faptele apostolilor 9, s-a ridicat pe deplin la înălţimea numelui său, care înseamnă „fiul încurajării”, risipind îndoielile similare ale lui Saul, dar nu crezi că fiica mea s-ar bucura mult mai mult de acest dar al iertării dacă ai putea aduce în faţa ei alţi o sută ca tine? Sau poate o mie... sau chiar mai mulţi! Fraţi şi surori pentru care moartea ei să fi deschis calea către împărăţia veşnică!

Luat pe nepregătite de complexitatea întrebării, Galanov nu spuse nimic.

Germanul continuă să îi mângâie sufletul îndurerat vorbindu-i despre viaţă şi speranţă.

— Frate, nu înţelegi că, dacă nu te foloseşti de această oportunitate pe care ţi-a dat-o Tatăl pentru a-i face împărăţia să crească printre oameni, fiica mea va fi murit ca să deschidă *doar* ochii tăi? După cum ţi-am mai spus, Iisus S-ar fi jertfit chiar şi pentru izbăvirea unui singur păcătos. Dar n-ar fi minunat ca moartea lui Girdel să aducă Tatălui sute sau chiar mii de suflete?

— Gândul acesta îmi unge inima, spuse rusul. Chiar crezi că e posibil să îi ofer fetei tale un asemenea dar, un dar care o va face să se *bucure* când mă va revedea?

— Ba chiar mai mult de-atât. Un asemenea dar o va face să te îmbrăţişeze cu o nemărginită bucurie, nu ca pe un adversar, ci ca pe un frate, nu ca pe cel ce i-a *luat* viaţa, ci ca pe cel prin care Tatăl vostru a putut să *dea* darul vieţii la

mii de oameni. Şi astfel, pentru ea, pierderea propriei vieţi va deveni cel mai mare şi mai binecuvântat sacrificiu pe care îl putea face pentru Mântuitorul ei, urmând aceeaşi cale pe care a urmat-o şi El, nu spre moarte, ci spre *viaţă*. Ascultă ce-ţi spun, frate Andrassy, fata mea se bucură încă de pe-acum că, în împărăţia Tatălui, i s-a acordat marele privilegiu de a-şi da propria viaţă în numele credinţei pentru ca mulţi alţii să ajungă să creadă. Vei putea să o îmbrăţişezi... să priveşti în ochii ei şi să-i spui: „Te iubesc, sora mea. Iartă-mă. Îţi mulţumesc că ţi-ai dat viaţa... pentru ca eu să-L pot cunoaşte pe Tatăl”.

— Ceea ce spui sună... aproape de necrezut. Cum poate un muritor să cuprindă cu mintea astfel de adevăruri colosale? Dacă aş putea să cred că este adevărat ceea ce spui – o, *ce n-aş da să fie aşa*! – din răul pe care l-am făcut ar putea rezulta... ceva bun... ceva important.

— *Crede* în ceea ce-ţi spun! Dăruieşte-ţi viaţa complet, fără rezerve, cauzei Domnului nostru şi El o va folosi pentru împlinirea planului Său perfect. Nici nu-ţi închipui ce miracole poate săvârşi Tatăl nostru dacă îţi aşezi viaţa în mâinile Lui ca lutul pe roata olarului. Noi nu putem înţelege scopurile înalte pe care le are Dumnezeu pentru omenire. Chiar şi aşa însă, este posibil ca scopul pentru care Tatăl i-a dat viaţă fiicei mele să fi fost tocmai acela ca ea să şi-o jertfească, dăruindu-ţi ţie adevărata viaţă. Unul dintre principiile împărăţiei constă în faptul că adevărata viaţă poate fi căpătată doar prin moarte. Domnul nostru a spus că dacă grăuntele de grâu care a căzut pe pământ nu moare, rămâne singur; dar dacă moare şi îşi revarsă suflul vieţii, el va aduce mult rod.

Fiica mea a fost o singură sămânţă, un grăunte de grâu... o viaţă. Dar căzând pe pământ şi murind, ea aduce acum rod bogat şi oamenii aud deja – din gura ta – Vestea cea Bună a puterii regeneratoare a iertării pe care n-ar fi auzit-o niciodată de la fata mea. Azi le vorbeşti credincioşilor. Dar va veni, în curând, şi ziua când vocea ta

se va face auzită până departe, printre necredincioşi, sădind sământă ce va da rod însutit şi înmiit, precum marele apostol pribeag din vechime pe urmele căruia cred că eşti destinat să calci. Chiar nu înţelegi? Pentru că fata mea şi-a dat viaţa, Dumnezeu pregăteşte deja pământul ca viaţa ta să dea rod însutit.

— Bine, dar... dar *cum* să *fie* posibil aşa ceva? Pare de-a dreptul incredibil!

— Căile Domnului nu se aseamănă cu căile omului. Legile împărăţiei lui Dumnezeu sunt opuse legilor împărăţiei omului.

— Opuse în ce fel?

— Oamenii spun că în viaţă trebuie să ai, să strângi, să acumulezi tot mai multe. Dumnezeu, pe de altă parte, spune că, dacă *ai* cu adevărat, secretul este să dai, să dai şi iar să *dai*. Mintea omenească, prea limitată ca să înţeleagă acest lucru, crede că asta este o prostie. *A avea* şi *a da* sunt două lucruri diametral opuse. Doar văzute prin ochii lui Dumnezeu cele două devin unul şi acelaşi lucru.

— Cred că înţeleg acum, spuse Galanov, cu vocea tărăgănată. Nu e uşor să înveţi să priveşti lucrurile dintr-o perspectivă cu totul nouă. Poţi să îmi dai şi alte exemple?

Germanul chibzui preţ de o clipă, apoi spuse:

— Oamenii spun: „*Salvează*-ţi viaţa”. Dumnezeu spune că, dacă vrei să te mântuieşti, trebuie să îţi *pierzi* viaţa. Oamenii spun: „*Urăşte*-ţi duşmanii”. Dumnezeu spune, din contră, că trebuie să îi *iubim* pe vrăjmaşii noştri. Pentru a înţelege viaţa în împărăţia lui Dumnezeu trebuie să renunţăm cu totul la judecata omenească. Oamenii spun: „*Trăieşte*”. Dumnezeu spune că drumul către viaţă trece prin moarte. Oamenii spun: „*Prosperă*”. Dumnezeu spune că, dacă vrei să fii desăvârşit, du-te şi *dă tot ce ai* la săraci.

Cum se explică asta? Prin faptul că Dumnezeu este Tatăl nostru. Tatăl fiicei mele, Tatăl meu şi acum şi Tatăl tău. El face toate aceste lucruri fiindcă suntem copiii Lui şi El le ştie pe toate mai bine decât noi.

Galanov rămase tăcut. Avea multe de chibzuit.

69
Iosif şi părinţii săi spirituali

Berlin

— Dragii mei, permiteţi-mi să vi-l prezint pe vechiul meu prieten, Dieder Palacki. Dieder, ţi-i prezint pe Matthew şi Sabina McCallum, pe care îi cunosc cam de pe vremea când te-am cunoscut şi pe tine.

Cei trei îşi strânseră zâmbitori mâinile.

— Dar vă rog să poftiţi înăuntru şi să luaţi loc, spuse Sabina cu un surâs cald pe buze, făcând graţioasă oficiile de gazdă chiar dacă se aflau într-o cameră de hotel. Bine aţi venit în modesta noastră reşedinţă provizorie.

— Reputaţia vă precedă, domnule Palacki, spuse Matthew după ce luară cu toţii loc. Nu putem decât să admirăm activitatea pe care aţi depus-o în toţi aceşti ani.

— Vă mulţumesc, răspunse polonezul. Admiraţia este reciprocă. Am avut deosebita plăcere de a citi câteva dintre cărţile dumneavoastră.

— Trebuie să mărturisesc că asta mă surprinde puţin. Nu ştiam ca vreuna dintre cărţile mele să fi fost distribuită în aceste părţi ale Europei.

— Am petrecut ceva timp în State.

— A, da, desigur. Iosif a pomenit ceva despre asta.

Palacki îi aruncă lui Iosif o privire întrebătoare.

— V-a urmărit activitatea în toţi aceşti ani, explică Matthew în numele prietenului său.

— Încep să realizez lucrul acesta, răspunse surâzând Palacki, după care se întoarse iar spre Matthew şi adăugă: Pe lângă publicarea cărţilor dumneavoastră, aţi redactat, dacă nu mă înşel, şi câteva dintre scrierile lui Heinrich von Dortmann?

Matthew încuviinţă din cap, zâmbind, după care arătă spre Sabina.

— Soţia mea este fiica baronului.

Un murmur de uimire şi încântare scăpă de pe buzele lui Palacki.

— Ah, în acest caz este o onoare chiar mai mare decât realizasem să vă cunosc pe amândoi! Nu făcusem legătura.

— N-am apucat să-i vorbesc lui Dieder despre voi, explică Iosif. Abia ce-am schimbat două cuvinte.

— Sunt un mare admirator atât al tatălui, cât şi al soţului dumneavoastră, stimată doamnă, spuse Palacki cu nedisimulată sinceritate. Sunteţi o femeie cu adevărat norocoasă. Aţi avut privilegiul de a trăi alături de doi oameni remarcabili.

— Da, mă simt într-adevăr binecuvântată. Dar vă rog să-mi spuneţi Sabina.

— De acord, cu condiţia să renunţăm amândoi la formalisme.

— Ba eu zic să renunţăm cu toţii! adăugă Matthew râzând.

— Nici nu vă puteţi închipui cât de mult înseamnă pentru mine să vă am pe toţi trei alături, spuse Iosif.

— Cum v-aţi regăsit unul pe celălalt după toţi aceşti ani? întrebă Matthew.

— Schimbaţi! răspunseră la unison Palacki şi Iosif, pufnind amândoi în râs.

— V-aţi fi recunoscut dacă v-aţi fi întâlnit pe stradă?

— Dac-ar fi trecut pe lângă mine, probabil că nu l-aş fi recunoscut, răspunse Palacki. Dar vocea i-aş fi recunoscut-o dintr-o mie.

— Şi eu pot spune acelaşi lucru, zise Iosif. Eu *poate* că l-aş fi recunoscut pe stradă şi asta din simplul motiv că în toţi aceşti ani m-am rugat să am ocazia de a-l revedea şi de a-i spune că îi mulţumesc.

— Se pare că Domnul ţi-a ascultat rugile.

— Slăvit fie numele Său! De treizeci de ani mi-am dorit să fim împreună cu toţii, în formaţie completă. Voi sunteţi părinţii mei spirituali! Singurul care lipseşte este tatăl tău, Sabina.

— Şi Ursula, adăugă Sabina.

— Soţia mea, explică Iosif, aruncând o privire spre Palacki.

— Înţeleg. *Ei bine*, abia aştept să aud extraordinara poveste pe care ziceai că vrei să mi-o împărtăşeşti, spuse pastorul polonez. Nici nu-ţi închipui cât de fericit şi de încurajat mă simt ştiind că ai umblat alături de Domnul în tot acest timp! Deşi niciunul din frăţie n-a ştiut, desigur, ce s-a întâmplat cu tine după ce ai plecat din Białystok, noi am continuat să ne rugăm pentru tine.

— Iar Domnul v-a ascultat rugile, călăuzindu-mi paşii spre *ei*, spuse Iosif, arătând spre Matthew şi Sabina. Când am ajuns la Berlin eram pregătit să dau ascultare îndemnului tău, iar cu ajutorul lor şi al baronului, mi-am încredinţat inima în mâinile Domnului.

— Şi de atunci îl urmezi?

Iosif aprobă din cap.

— Slăvit fie Domnul! exclamă Palacki. În domeniul meu de activitate rar ţi-e dat privilegiul de a vedea roadele lucrării lui Dumnezeu. Această veste minunată nu mi-a făcut doar ziua mai frumoasă, mi-a făcut mai frumos tot *anul!*

Izbucniră cu toţii în râs.

— Abia aştept să îţi ascult povestea, adăugă Palacki.

— Vrei să auzi versiunea completă sau pe cea abreviată? întrebă Iosif.

— Pe cea completă, fireşte. Nu mai am niciun angajament pe ziua de azi.

Iosif trase adânc aer în piept, îl privi în ochi pe fiecare dintre cei trei prieteni ai săi, apoi începu povestirea pe care aşteptase s-o spună vreme de trei decenii.

Trecuseră deja patru ore, soarele asfinţise, cei patru creştini – un polonez, un evreu rus, o nemţoaică şi un american – consumaseră de mult cina care ceruseră să le fie servită în cameră, dar conversaţia din camera de zi a apartamentului pe care îl ocupau soţii McCallum la hotelul

Westmark încă tot nu dădea niciun semn de epuizare. Fuseseră cele mai agreabile patru ore pe care le petrecuse fiecare dintre cei prezenţi de când sosise la Berlin.

— Ce păcat că nu e şi Tad aici, oftă la un moment dat Sabina.

— Chiar aşa, unde e Tad? se interesă Iosif. Pe la vreo conferinţă?

Matthew şi Sabina pufniră în râs.

— Ei, aş! răspunse Matthew. Are întâlnire cu o tânără domnişoară.

— Oho... ceva serios?

— Cine ştie? Totul a început cu un simplu interviu, dar de atunci se întâlnesc zi de zi.

— Din câte am eu impresia, interveni Sabina, vorbesc despre câte-n lună şi-n stele. Ceea ce arată că se potrivesc: pot discuta despre orice unul cu celălalt. Aminteşte-ţi cum eram *noi*, Matthew.

Soţul ei aprobă din cap.

— Când o începe să-i dăruiască trandafiri, *atunci* chiar c-am să intru la bănuieli! râse el.

Se lăsă din nou tăcerea preţ de câteva clipe.

— Cine mai doreşte nişte cafea? întrebă Sabina, ridicându-se. Să mai fac o porţie?

Bărbaţii încuviinţară din cap şi Sabina se duse să prepare cafeaua în chicinetă, continuând să asculte discuţia care se purta în camera de zi.

Iosif se interesă de ceilalţi membri ai frăţiei din Białystok.

— În ultimii ani ne-am văzut mult mai rar decât mi-aş fi dorit, răspunse Palacki. Totuşi, acum trei luni am apucat să fac un drum până acolo, ocazie cu care am reînnodat vechile prietenii. A fost minunat. În ceea ce mă priveşte, frăţia din Białystok rămâne căminul şi sprijinul meu spiritual. Fraţii mei sunt bine. Între timp fireşte că bătrânii – tatăl meu şi mulţi dintre prietenii împreună cu care a pus bazele frăţiei – s-au dus. Dar frăţia s-a îmbogăţit cu membri

noi, cu tineri credincioşi. Dintre cei ce erau de faţă la întâlnirea pe care am avut-o cu tine, la drept vorbind, nu mi-i amintesc cu certitudine decât pe Kochow Rydz şi Waclau Chmielnicki. A trecut mult timp de atunci.

— Eu nici măcar nu-mi mai amintesc numele multora dintre ei, spuse Iosif. Frăţia desfăşoară în continuare activităţi clandestine?

— Mai mult decât ai crede. S-or fi schimbat multe lucruri, dar Rusia rămâne Rusia, aşa că fraţii continuă să îl roage pe Domnul să îi folosească pentru a face voia Sa.

Se lăsă tăcerea, dar doar preţ de un moment.

— Spune-mi, Dieder, zise Matthew, *tu* despre ce ai să vorbeşti săptămâna viitoare?

— Din inflexiunea vocii tale înţeleg că întrebarea ascunde un tâlc mai profund.

— Să zicem doar că mă confrunt cu o criză interioară în privinţa rolului pe care ar trebui să îl am *eu* în cadrul acestui congres.

— O criză?

— Mă întreb în ce constă, de fapt, evanghelizarea şi dacă toată tevatura care se face aici oglindeşte cu adevărat voia Domnului.

— Bănuiam eu că ne uneşte acelaşi spirit, spuse Palacki zâmbind. Şi asta doar citindu-ţi cărţile. Ei bine, acum *ştiu* sigur. Vei lua şi tu cuvântul?

— N-am făcut o promisiune fermă, dar Darrell mă pistonează întruna.

— Şi pe mine, răspunse Palacki, zâmbind mucalit. Eu însă am unele reţineri. Nu mă împac prea bine cu rolul ăsta de vedetă a creştinismului răsăritean pe care îl are în gând pentru mine.

— Şi tu pari la fel de sceptic cum mă simt şi eu de la o vreme încoace, râse Matthew.

— Nu vreau să par cinic, dar când Domnul îmi arată voia Sa, eu *spun* lucrurilor pe nume, nu mă ascund după deget.

— Da, parcă Iosif a pomenit ceva despre asta, râse

Matthew. În cei treizeci de ani de când ne cunoaştem, Iosif n-a încetat nicio clipă să-ţi fie recunoscător pentru curajul şi francheţea cu care i-ai vorbit *lui*.

Palacki oftă.

— Îţi mulţumesc că mi-ai spus, zise el, după care se întoarse spre Iosif şi adăugă: Fii binecuvântat că ţi-ai deschis inima mesajului lui Dumnezeu. După cum cred că ţi-am spus şi la vremea aceea, cuvintele mele nu sunt întotdeauna primite cu atâta smerenie şi recunoştinţă.

— Confruntarea cu propriile defecte nu este întotdeauna o experienţă plăcută, dar este necesară, răspunse Iosif. Oamenii ca tine şi ca tatăl Sabinei, care văd lucrurile mai clar decât restul creştinilor şi fac ca adevărul să nu fie dat niciodată uitării, sunt de o necesitate vitală în Trupul lui Cristos.

— A pune adevărul în lumină nu este o sarcină uşoară.

— Dacă Domnul este cel ce îl inspiră, adevărul trebuie spus, fie că este plăcut ori ba celui ce îl aude. Cuvintele lui Iisus erau cel mai adesea aspre şi chiar mustrătoare, nu calde şi blânde.

Palacki încuviinţă din cap.

— O ştiu prea bine, răspunse el cu un oftat. Dar trebuie să înţelegeţi că m-am luptat cu această dilemă încă de când am pornit pe calea credinţei. M-am întrebat constant: ce să *fac* cu adevărurile pe care mi le arată Domnul? Calea pe care am ales-o n-a fost una plăcută şi nici uşoară. Nu de puţine ori L-am implorat pe Domnul să îmi ia darul discernământului, pe care, la fel ca Pavel, îl simţeam ca pe un ţepuş în carne.

— Şi ţi l-a luat? întrebă Sabina, revenind în cameră.

— Ba din contră, răspunse pastorul polonez. M-a făcut să văd lucrurile şi mai clar şi mi-a spus: „Trebuie să înveţi să îmi iubeşti poporul aşa cum îi iubesc Eu, să îţi dai viaţa pentru ei aşa cum Mi-am dat-o Eu şi să le vorbeşti despre tot ceea ce îţi arăt”. Iar de-a lungul anilor am încercat să mă supun, cu smerenie, poruncii Lui.

Palacki făcu o pauză, apoi adăugă:

— Asta nu înseamnă că le dau permanent târcoale semenilor mei, în căutare de defecte pe care să le pot analiza şi pune în lumină. Dar când Dumnezeu îmi deschide ochii asupra unui lucru, întâi mă consult cu El în rugăciune şi abia apoi şi la îndemnul Lui, vorbesc despre ceea ce mi s-a arătat. Atunci când e clar că vorbele mele nu vor avea niciun impact sau că vor semăna doar vrajbă, prefer să tac. Chiar dacă se mai poate întâmpla când şi când ca vorbele mele să aducă dezbinare, asta nu este niciodată intenţia mea. Vorbesc doar atunci când simt că asta va fi în folosul şi spre beneficiul celui care ascultă sau atunci când Domnul îmi arată clar că, pentru evoluţia viitoare a unui om, sunt necesare câteva cuvinte mai aspre.

— Şi cum reacţionează, în general, lumea? întrebă Matthew.

— Când vorbele sunt usturătoare şi îi privesc personal, mulţi creştini, deschişi doar în aparenţă, le acceptă cu reticenţă. Dumnezeu nu mi-a hărăzit să văd lucrurile superficiale. Lumina harului meu se îndreaptă spre interior, spre acele slăbiciuni şi defecte ale oamenilor ce îngreunează lucrarea lui Dumnezeu. Şi, de aceea, de regulă oamenii nu reacţionează într-un mod foarte plăcut.

— Şi nemulţumirea lor este îndreptată împotriva ta?

— De cele mai multe ori. Dacă mă pot denigra – dacă îmi taie puţin din nas, să zicem aşa – au impresia că sunt îndreptăţiţi să îmi ignore vorbele.

Căzură cu toţii pe gânduri preţ de câteva clipe.

— Şi, ca să-ţi răspund la întrebare, Matthew, adăugă într-un târziu Dieder, nu, încă *nu* ştiu ce ar vrea Domnul să spun săptămâna viitoare. Mă rog fierbinte pentru un răspuns, dar deocamdată tot ce ştiu sigur este că mă simt din ce în ce mai străin de ceea ce se întâmplă aici.

Matthew oftă. Cunoştea perfect sentimentul.

— Cum proceda tatăl tău în asemenea situaţii? o întrebă Palacki pe Sabina.

— Atunci când avea de-a face cu alţi oameni şi cu reacţiile lor? La asta te referi?

Palacki încuviinţă din cap.

Sabina zâmbi. Întrebarea în sine îi stârnise atâtea amintiri legate de tatăl ei, încât avu nevoie de câteva momente pentru a se reculege înainte de a răspunde.

— Abordarea tatălui meu era diferită de cea pe care Domnul ţi-a insuflat-o ţie. Tata nu îi punea pe ceilalţi faţă în faţă cu adevărul, ci mai degrabă îi provoca să-l descopere singuri.

— Îi *provoca*? în ce fel?

— Îi provoca să îşi schimbe modul în care îl priveau pe Dumnezeu, să se gândească mai mult la latura lui de Tată iubitor şi mai puţin la cea de judecător neînduplecat. Nu-i aşa, Matthew?

— Absolut. Tocmai acesta este motivul pentru care astăzi sunt credincios. Tu, Dieder, l-ai făcut pe Iosif să îşi *înfrunte* propriile slăbiciuni. Baronul von Dortmann, pe de altă parte, m-a *provocat* să îmi schimb singur perspectiva pe care o aveam asupra lui Dumnezeu. Să îl privesc, aşa cum zicea Sabina, ca pe un Tată iubitor.

— Aş spune că, în toată viaţa lui, cea mai arzătoare dorinţă a tatii a fost să schimbe felul în care îl privesc oamenii pe Tatăl lor ceresc, adăugă Sabina. Aceasta este moştenirea lui spirituală.

— Iar străduinţele noastre de-o viaţă s-au îndreptat spre transmiterea acestei moşteniri generaţiilor viitoare, zise Matthew. Spre a integra învăţăturile primite de la el în viaţa *noastră* de zi cu zi şi spre a le transmite şi *altora* aceste adevăruri despre Dumnezeu.

— Într-adevăr, interveni Iosif, este de datoria noastră să pătrundem adânc în inima şi în mintea semenilor noştri şi să-i facem să-L vadă pe Dumnezeu într-o lumină nouă. Matthew, tu spuneai că baronul vorbea despre latura de *Tată* a lui Dumnezeu, în comunitatea în care trăiesc, eu folosesc constant atât abordarea directă a lui Dieder, cât şi

pe cea a baronului pentru a-i determina pe oameni să vadă în Iisus Cristos latura de *Fiu* a Lui Dumnezeu. În ziua de azi, oamenii pur şi simplu nu realizează complexitatea şi profunzimea divinităţii.

Axându-se cu precădere pe acest subiect, cei patru continuară să discute până seara târziu – despre cum poate fi schimbat felul în care îl percep oamenii pe Dumnezeu, caracterul şi lucrarea Lui şi despre schimbările ce se impun în cadrul Bisericii pentru ca aceasta să aibă un impact real asupra oamenilor.

La zece fără câteva minute, printr-un acord tacit, cei patru copii credincioşi ai lui Dumnezeu începură să îşi reverse spontan către Tatăl lor dorinţele inimii.

— *Doamne*, începu să se roage Matthew, *deşi umblăm de atâta vreme alături de Tine*, *avem în continuare nevoie de călăuzirea Ta pentru a vedea clar*. *Uneori mi se pare la fel de greu ca la început să înţeleg care Ţi-e voia*. *Te rog acum să îmi arăţi în continuare ce vrei să fac şi să mă ajuţi să mă supun voii Tale*.

— *Da*, *Tată*, se alătură Sabina rugii soţului ei, *şi îţi mulţumim pentru privilegiul de a trăi alături de oameni precum Thaddeus şi tatăl meu*, *care ne-au învăţat să trăim în credinţă şi ne-au lăsat o moştenire spirituală atât de bogată*. *Totuşi*, *Doamne*, *realizăm că acum noi suntem cei ce trebuie să păstreze vii aceste învăţături*. *Ajută-ne să o facem cu credinţă*, *astfel încât miracolul vieţii Tale să fie transmis mai departe*, *urmaşilor noştri*.

— *Arată-ne cuvintele pe care vrei să le rostim în cadrul acestui congres*, se rugă Palacki. *În aceste împrejurări pe care uneori le găsim dezagreabile*, *dă-ne un spirit smerit ca să îţi auzim vocea şi să ne iubim fraţii*.

— *Căutăm răspunsuri la Tine*, *Doamne*, spuse Iosif. *Nu ştiu cum e mai bine să procedăm pentru ca oamenii să se întoarcă spre Tine*. *Nouă ni se pare că porunca Ta de a-ţi vesti Numele pe tot pământul nu se rezumă la conferinţe şi la discursuri*. *Arată-ne*, *Tată*, *adevărul Tău*.

— *Ajută-ne să vedem toate aceste lucruri aşa cum le vezi Tu, prin ochii Tăi, din perspectiva Ta*, adăugă Palacki.

— *Şi dă-ne, Doamne, curajul de a vorbi atunci când ne îndemni Tu s-o facem şi credinţă în Tine să păstrăm tăcerea până atunci*, spuse Matthew.

— *Da, Doamne, curajul de a vorbi... şi încrederea în Tine de a păstra tăcerea*, repetă Palacki.

— *O, Tată*, se rugă din nou Sabina, *fă ca felul în care ne trăim vieţile să întoarcă priviri şi să-i facă pe oameni să te vadă pe Tine sălăşluind în noi. Deşi suntem prea slabi pentru a trăi exact aşa cum ne-a învăţat Iisus, foloseşte-Te, Te rog, de noi chiar şi în moduri nevăzute nouă, astfel încât faptul că Te cunoaştem pe Tine să schimbe cumva vieţile oamenilor, îţi mulţumim, Doamne, Dumnezeule, pentru dragostea Ta nemărginită şi pentru bunătatea pe care ne-o arăţi. Te iubim, Tată*!

— *Amin*! murmurară cu toţii.

— *Doamne*, adăugă Iosif, *ne dorim să avem un impact asupra credincioşilor, dar asta doar în modul dorit de Tine. Ajută-ne să rămânem credincioşi moştenirii spirituale lăsate de oameni precum tatăl Sabinei şi mai ales de cea lăsată de Domnul pe care L-a urmat acesta, Fiul Tău Iisus Cristos.*

— *Amin*!

70
Cine trebuie să facă primul pas?

Berlin

Tad stătea treaz în pat, rederulând în minte conversaţia avută cu Lisel în ajun.

De atunci, gândul îi zburase de mai multe ori la pilda cu uşile şi lingourile de aur pe care o ticluise în timp ce vorbeau. Acum se întreba ce-ar fi făcut *el* dacă s-ar fi trezit în faţa unei uşi cu balamalele ruginite şi nu a uneia unse cu mirul lubrifiant al credinţei înaintaşilor.

Zăbovi cu gândul la Lisel, care – era sigur de asta – după dureroasa ruptură de tatăl ei, zăvorâse uşa care ducea spre acesta şi o lăsase să ruginească.

Cauzele ruginirii diferă, desigur, de la caz la caz, cugetă el. Dar de datoria cui este să înlăture rugina *relaţională* şi să ungă iar balamalele cu untdelemnul împăcării?

Gândurile îi zburară brusc la Zidul Berlinului. *Dar cum rămâne cu zidurile dintre oameni*? se întrebă el, aducându-şi aminte de conversaţia avută cu Lisel în prima seară.

Brusc, se trezi cumpănind asupra unei întrebări la care nu se mai gândise niciodată. În acea seară, pornind de la faptul că o iertase pentru ieşirea ei anterioară, îi spusese lui Lisel că, în relaţia dintre doi oameni, fiecare trebuie să ierte, fără a aştepta să fie iertat, la rândul său, de *celălalt*. Acum se întreba dacă acelaşi lucru era valabil şi în relaţia părinte-copil.

Primul răspuns care îi veni în minte fu că responsabilitatea refacerii unei relaţii ar trebui să revină, în mod logic, celui mai vârstnic, mai puternic şi mai înţelept. Dar dacă ruptura a intervenit din cauza celui mai tânăr, mai slab şi mai necopt? Ce ar *putea* face, în acest caz, persoana mai matură pentru a repara ruptura? Până nu ar apărea o schimbare în sufletul celuilalt, orice strădanie a sa probabil c-ar fi în van.

Gândurile i se întoarseră iar la Germania. Separarea care dezbinase ani la rând acest popor fusese iniţiată de cei din Est. Zidul fusese ridicat de cei din Est şi, prin urmare, tot de datoria lor fusese şi să îl dărâme. Oricât de puternică şi de prosperă ar fi fost şi oricât de mult şi-ar fi dorit restabilirea unităţii naţionale, Germania de Vest fusese cu totul neputincioasă în această privinţă. Nu putuse decât să aştepte, să spere şi să se roage.

Dărâmarea Zidului, dacă era dat ca acesta să cadă vreodată, nu putea fi iniţiată decât de Germania de *Est* – Germania mai mică, mai slabă şi mai puţin matură, care era răspunzătoare de ruptură.

Ce dihotomie spirituală! se gândi Tad. Cei *maturi*, capabili să vadă adevărul şi să acţioneze în conformitate cu el, sunt *incapabili* să iniţieze o schimbare. Schimbarea trebuie să fie iniţiată de cei *imaturi*, care sunt cel mai puţin capabili să o instaureze.

Ceea ce ilustrează perfect răzvrătirea omului împotriva lui Dumnezeu, îşi spuse Tad. Oricât de puternic şi de iubitor este Dumnezeu, există un lucru pe care nici măcar El nu îl poate face – nu poate dărâma zidurile de separare pe care le-a ridicat omul împotriva Lui. Aceste ziduri pot fi năruite, restaurând unitatea dintre Creator şi creaţie, *doar în inimile oamenilor*.

Gândurile îi reveniră la Lisel şi la ruptura dintre ea şi părinţii ei, ruptură pe care el nu o cunoscuse niciodată. Cât de diferită fusese viaţa lui! Domnul îl binecuvântase cu o moştenire spirituală pentru care avea să îi fie veşnic recunoscător. Lisel avusese perfectă dreptate când spusese că el a pornit în viaţă cu un avantaj. Lui *chiar* că îi fusese mai uşor să deschidă uşa spre adevărul credinţei creştine.

Dar dacă lucrurile ar fi stat altfel? Dacă în viitor se va confrunta cu greutăţi nebănuite? Dacă s-ar trezi, la rândul lui, într-o asemenea situaţie, de datoria cui va fi să aducă o schimbare? Dacă, Doamne fereşte, s-ar ridica un zid între el şi propriul său tată, pe umerii cui ar cădea răspunderea de

a-l dărâma?

Drept răspuns la întrebare, gândurile îi zburară imediat la Evanghelia după Luca, capitolul 15. Nu *tatăl*, realiză el, s-a dus la fiul său pentru a-şi cere iertare şi a dărâma zidul lăuntric ce îi separa. Fiul a fost cel care, atunci când i-a venit în cele din urmă mintea la cap, şi-a spus: „Mare neghiob am fost! Am păcătuit. *Am să mă scol şi am să plec la tatăl meu*".

Ceea ce se întâmplase între cele două Germanii evoca perfect parabola fiului risipitor! Germania mai tânără, mai slabă şi mai mică s-a întors la patria-mamă. Iar acum Germania era din nou reîntregită.

A fost de datoria *copilului* să-şi recunoască greşeala şi să se ducă la părintele său. Inima tatălui fusese întotdeauna plină de iubire, dar acesta nu putuse decât să aştepte, să se roage şi să scruteze cu privirea drumul, aşteptând ca fiul său să se întoarcă, gata de a-l primi cu braţele deschise.

Zidurile separării nu pot fi surpate decât din interior.

Tad nu putea decât să spere că, într-o bună zi, şi Lisel va găsi puterea de a o face.

Doamne, se rugă el, *unge balamalele uşilor ei lăuntrice*. *Deschide-i inima către tatăl ei*... *şi către Tine*.

Era o rugăciune simplă. În astfel de chestiuni nu e nevoie să faci risipă de cuvinte.

71
Pregătiri de plecare

Moscova

— *A* venit vremea să mă întorc acasă, spuse germanul. Şi va trebui să te iau cu mine. Pericolul care planează asupra ta creşte pe zi ce trece.

— Crezi că de asta-mi pasă mie acum? ripostă Galanov.

— Nu avem voie să fim risipitori cu ceea ce ne-a dat Dumnezeu. Domnul ţi-a dat şansa unei noi vieţi, iar tu trebuie să ai grijă de ea ca de un dar nepreţuit, nu să-i dai cu piciorul.

— Da, poate că ai dreptate. Dar i-am hărţuit atâta vreme pe oamenii aceştia, că simt că este de datoria mea să petrec măcar o vreme printre ei, pentru a-mi răscumpăra, în cât de mică măsură, greşelile din trecut.

— Cu cât rămâi mai multă vreme aici, vorbeşti cu mai multe persoane şi povestea ta devine mai cunoscută, cu atât creşte riscul de a fi depistat de cei care se află pe urmele tale. La drept vorbind, mă mir că încă n-au aflat de activităţile tale. Chiar tu spuneai că s-a pus un preţ pe capul tău. Dacă mai rămâi mult aici, rişti să fii arestat.

— Gândul arestării nu mă mai înfricoşează.

— Chiar şi aşa, gândeşte-te la pericolele pe care le-ai putea atrage asupra noilor tăi fraţi de credinţă. Nu avem cum şti ce repercusiuni s-ar putea să existe. Şi-apoi, cum rămâne cu cei la care Dumnezeu ar vrea să te trimită de acum încolo ca să le vorbeşti despre Fiul Lui? La ei nu te gândeşti? Nu vei putea îndeplini misiunea pe care ţi-a încredinţat-o Tatăl dacă eşti aruncat după gratii sau deportat în Siberia pentru tot restul vieţii.

— M-ai lăsat fără argumente, prietene. Mărturisesc că nu m-am gândit la implicaţiile mai profunde ale situaţiei mele.

— Acesta este motivul pentru care simt că trebuie să

plecăm neîntârziat din Rusia. Azi am revizuit detaliile planului împreună cu Medvedev. Aproape totul este aranjat. Ia aminte: cu cât rămâi mai mult în Moscova, cu atât creşte pericolul.

Galanov rămase tăcut preţ de câteva clipe, cumpănind cuvintele prietenului său.

— Da, murmură el într-un sfârşit. Ai, fără îndoială, dreptate. Cu cât rămân mai mult în ţară, cu atât îmi scad şansele de a putea face vreun bine în altă parte.

— Exact. Trebuie să ajungi în Occident. Acolo vei fi liber şi în siguranţă.

— Mă las pe mâna ta, prietene.

— Şi amândoi ne vom lăsa pe mâinile fraţilor noştri din *Das Christliche Netzwerk*.

— Crezi că vor fi dispuşi să mă ajute? Vor avea, oare, încredere în mine? Nu vom avea timp să ne istorisim povestea fiecărei persoane de contact.

— Sunt sigur că ne vor ajuta. Şi-apoi, nu toată lumea trebuie să îţi cunoască identitatea – sau, mai bine spus, fosta identitate. Agentul KGB Andrassy Galanov nu mai există. A murit. Pe parcursul călătoriei poate c-ar fi indicat să foloseşti un alt nume. Astfel vom evita problemele ce s-ar putea ivi în raporturile cu membrii reţelei şi urmăritorilor tăi le va fi mai greu să te depisteze.

— Cum doreşti, răspunse Galanov. Când vrei să plecăm?

— Cât mai curând posibil.

— Putem să plecăm chiar în seara asta, dacă doreşti. Nu trebuie decât să-mi iau câteva lucruri din ascunzătoare şi sunt gata de plecare.

— Totul este aranjat, dar asta nu înseamnă că nu ne putem odihni câteva ore înainte de a porni. Nu vrei să-ţi contactezi rudele, prietenii, să treci pe acasă?...

— Spionii nu au familie, răspunse abătut Galanov. Părinţii mi-au murit, amândoi. Iar cu neamurile care mi-au rămas n-am păstrat legătura. Singurii prieteni mi-au fost colegii, dar prieteniile acelea au încetat odată cu închiderea

KGB-ului. Domiciliul din buletin ţine de fosta mea viaţă. Sunt convins că apartamentul este supravegheat şi, oricum, n-am de ce să mă întorc acolo. Maşina, mobila, hainele – n-au decât să rămână aici, nu mai am nevoie de ele. Banii mi i-am scos de la bancă cu mult timp în urmă, de îndată ce au început tensiunile, i-am ascuns în fosta magazie în care mă adăpostesc acum. Este tot ce voi lua cu mine. De altceva nu am nevoie.

— Cred că aşa e cel mai înţelept. În felul acesta, chiar dacă ţi-au descoperit şi cea de-a doua adresă şi apartamentul este supravegheat, nu vei lăsa impresia că porneşti într-o călătorie.

— Când vrei să plecăm?

— Întoarce-te în seara asta la ascunzătoare. Aş vrea să plecăm din Moscova înainte de a se lumina de ziuă. Îl voi contacta pe bărbatul care m-a adus cu maşina din Smolensk şi îi voi spune să ne aştepte în locul în care m-a lăsat când am venit.

— Voi fi pregătit, răspunse Galanov.

72
Schimbare de planuri

În micul apartament pe care îl folosea drept ascunzătoare, Andrassy Galanov stătea întins în pat, cu ochii pironiţi în tavan.

Era trecut de miezul nopţii. Nu mai avea la dispoziţie decât vreo două ore, cât să tragă un pui de somn, şi apoi va părăsi Moscova pentru totdeauna, împreună cu prietenul său german.

Acesta era locul unde, cu atât de puţin timp în urmă, viaţa îi fusese zdruncinată din temelii. Era ca şi cum Dumnezeu ar fi întins mâna din ceruri şi, smucindu-l dintr-o viaţă, l-ar fi aşezat într-alta. Dintr-odată, toate lucrurile care îl înconjurau, amintind de viaţa pe care o dusese odinioară în calitate agent KGB, îi păreau străine, îndepărtate şi complet lipsite de importanţă...

Se ridică în capul oaselor şi îşi fixă privirea pe scaunul uzat, singurul din încăpere, pe care şezuse prietenul lui, aşteptându-l. Ce groază îl apucase când îi auzise vocea în întuneric!

Şi cealaltă voce... cea care răsunase din acea lumină orbitoare, înainte de întâlnirea cu germanul. Nu avusese timp să cumpănească bine la semnificaţia acelor cuvinte. Era atât de obosit şi de stresat, încât cuvintele îi intraseră şi îi ieşiseră din creier cu lipsa de claritate a unui vis.

Totuşi, acum, în timp ce reflecta atât la trecutul pe care îl lăsase în urmă, cât şi la viitorul necunoscut ce se aşternea înaintea lui, cuvintele îi reveniră în minte cu o claritate răsunătoare cum nu avuseseră nici chiar atunci când le auzise pe alee. „*Eu sunt Domnul... începând de azi, ai să mă slujeşti*”.

Şi apoi cuvintele pe care Dumnezeu i le spusese germanului: „Mâna Mea este asupra acestui om”. Şi cuvintele prietenului său: „Nici nu-ţi închipui ce miracole

poate săvârşi Tatăl nostru dacă îţi aşezi viaţa în mâinile Lui”.

Atâtea întrebări îi vâjâiau în creier! La ce vor duce toate acestea? Unde ducea calea destinului său? Se pregătea să îşi părăsească patria, poate pentru totdeauna.

Coborî din pat, alunecă în genunchi şi începu să se roage. *Doamne*, *toate acestea sunt noi pentru mine*. *Sunt atâtea lucruri pe care nu le ştiu*... *învaţă-mă*. *Doamne*, *arată-mi*... *ajută-mă să fiu copilul pe care Ţi-l doreşti*. *Arată-mi ce să fac*... *calea pe care să pornesc*.

Un gând nu îi dădea pace. I se înfiripase în minte încă de dimineaţă şi, de patru ore încoace, de când el şi germanul începuseră pregătirile de plecare, îi dădea ghes tot mai abitir. Acum, în liniştea nopţii, cum stătea el îngenuncheat lângă pat, rugându-se, Galanov începea să realizeze tot mai clar că, în spatele întâlnirii dintre cei doi lideri politici, care îi mirosise suspect încă de la bun început, se ascundea, într-adevăr, ceva de importanţă majoră şi că, poate, nu îi era dat să plece înainte de a descoperi exact despre ce era vorba.

Oare ce să fi însemnat toate acele indicii?... Intuiţia îi spunea că se punea ceva la cale... Când începuse să investigheze chestiunea, o făcuse din pur instinct profesional. Asta face, în fond, un spion: cercetează şi pune întrebări. Or el avea spionajul în sânge.

Şi acum iată-l, dispus să îşi lase brusc în urmă întregul trecut. Totuşi, oare nu îi era hărăzit să mai facă, să mai descopere ceva... *înainte* de a pleca?

Aceasta era întrebarea care îl frământase toată ziua.

Îmi mai rămâne ceva de făcut, *Doamne*?

Răspunsul veni prompt şi fără echivoc – da, înainte de a pleca mai avea de îndeplinit o ultimă misiune.

Dar în ce anume consta aceasta, nu ştia. Clar *era* doar faptul că avea de-a face cu cei doi lideri politici.

Brusc, îi veni o idee pe cât de nebunească, pe atât de genială! în fond, încercarea moarte n-are, îşi spuse el.

Oricum, în sursele *autohtone* nu se mai putea încrede. Era pe cont propriu. Dar nu putea descurca iţele de unul singur. În meseria asta nu ajungi niciodată departe de unul singur.

Avea nevoie de ajutor.

Acum americanii nu mai aveau niciun motiv să îi facă vreun rău. Va lua legătura cu agentul CIA, unul dintre cei mai aprigi inamici pe care îi avusese în trecut. Poate că *el* ştia mai multe. Şi, în fond, era şi cazul să facă, în sfârşit, pace cu fostul său adversar.

Da, asta va face – va lua legătura cu Blue Doc.

Peste câteva ore cineva ciocăni încet la uşă. Era prietenul său german, care venise să îl conducă până la maşina cu care planificaseră să părăsească Moscova în această dimineaţă. După ce acesta intră, Galanov îl anunţă fără nicio introducere, imediat după ce închise uşa:

— Mă tem că încă nu pot să plec. Sper să mă poţi înţelege.

— S-a... s-a întâmplat ceva? Sper că nu dai înapoi...

— Nu, frate, nici vorbă de aşa ceva, îl linişti, râzând, Galanov. Credinţa mi-e neclintită. E vorba de pista pe care am descoperit-o întâmplător înainte de sosirea ta. Intuiţia îmi spune că ar trebui s-o urmez până la capăt şi să descopăr ce se petrece.

— Eşti sigur? Pericolul de a fi arestat creşte cu fiecare zi.

— Aşa este, dar am chibzuit şi m-am rugat îndelung înainte de a lua această hotărâre. Sunt sigur că trebuie să duc investigaţia până la capăt. Am impresia că e important să o fac atât pentru copiii lui Dumnezeu, cât şi pentru viitorul ţării mele. Mai multe nu pot să-ţi spun şi asta din simplul motiv că deocamdată nici eu nu ştiu mai mult de atât.

— Dacă tu crezi că asta e voia Domnului, atunci rămâi.

— Dar vreau ca *tu* să te întorci în Germania, aşa cum am planificat.

— Nu pot pleca fără tine.

— Trebuie s-o faci. Câtă vreme rămâi cu mine vei fi şi tu

în pericol.

— Tu eşti motivul pentru care am venit aici.

— Şi ţi-ai îndeplinit misiunea. Insist să pleci neîntârziat. Îmi va fi mai uşor să fac ceea ce am de făcut ştiind că eşti în siguranţă.

Prietenul său german căzu câteva clipe pe gânduri, apoi încuviinţă din cap.

— Mă bucur că eşti de acord, spuse Galanov. Am să te urmez cât de repede pot. Lasă-i lui Medvedev instrucţiuni cu privire la ceea ce va trebui să fac când voi fi gata. Sper să nu zăbovesc aici mai mult de două-trei zile.

— Am să mă rog pentru tine zi şi noapte, frate dragă.

— Drum bun şi Dumnezeu să te aibă în pază. Voi aştepta cu nerăbdare clipa revederii.

Cei doi bărbaţi se îmbrăţişară cu lacrimi în ochi şi îşi luară rămas-bun.

Partea a IX-a
Schimbare de perspectivă

73
Cum să se facă auzit... Cuvântul lui Dumnezeu

Berlin

În timp ce Iosif lua masa împreună cu Dieder Palacki, într-un alt restaurant din vecinătatea hotelului, Tad şi părinţii săi tocmai serveau o cină tipic americană, alcătuită din friptură şi cartofi prăjiţi. De două-trei zile încoace, aceasta era prima dată când cei trei membri ai familiei McCallum petreceau, în sfârşit, puţin timp singuri.

Matthew şi Sabina manifestau o vădită curiozitate cu privire la Lisel, despre care Tad le spusese tot ceea ce era de spus – şi anume, că o plăcea mult şi că discuta despre o mulţime de lucruri cu ea. Pentru moment, adăugase el, nu le putea spune nimic mai mult. Trebuiau să aştepte, la fel ca el, să vadă la ce vor duce toate astea.

— Ştii ceva despre familia ei? îl întrebă Sabina.

— Nu mare lucru, răspunse Tad. Ştiu că părinţii ei sunt creştini. Cu toate astea, în momentul de faţă Lisel este mai degrabă reticentă faţă de Domnul.

— Şi se prefigurează vreo schimbare? întrebă Matthew.

— Domnul lucrează în sufletul ei, se vede dar lucrul ăsta, răspunse Tad. Sunt convins că mâna Lui este asupra ei.

Când, după cină, porniră încet în direcţia hotelului, Matthew simţi cum i se strecoară în suflet o uşoară stare de melancolie. Dilema cu privire la propriul său aport în cadrul congresului îi apăsa în continuare spiritul şi nu avea chef să se întoarcă încă la hotel. O *plimbare poate că mi-ar prii*, gândi el. Erau slabe şanse ca plimbarea să îi spulbere

îndoielile, dar – cine ştie? – poate că îl va ajuta să îşi îndrepte gândurile în noi direcţii.

— Aveţi chef să dăm o raită până la Poarta Brandenburg? întrebă el, privind spre soţia şi spre fiul lui.

— Sigur, răspunse Tad.

— Sabina?

Sabina chibzui preţ de o clipă, dar intuind că tatăl şi fiul aveau nevoie de un moment de intimitate, răspunse zâmbind:

— Mergeţi voi doi. Eu aş prefera să mă întorc în cameră.

— Eşti sigură?

Sabina încuviinţă din cap.

Cei doi bărbaţi o însoţiră până la hotel, apoi Matthew chemă un taxi.

Zece minute mai târziu, Matthew şi Tad McCallum coborâră din taxi, păşind în aerul călduţ al serii. La o sută de metri în faţa lor se înălţa, impunătoare şi solemn iluminată, Poarta Brandenburg, simbolul emblematic al naţiunii germane reunite.

Cei doi traversară tăcuţi întinsa piaţă, observând mulţimea pestriţă din jurul lor. Deşi era trecut de ora nouă, judecând după forfota de pe străzi ai fi zis că e miezul zilei – pe străzi mişunau o mare de turişti, americani şi de multe alte naţionalităţi, familii cu copii şi rebeli autohtoni, excentrici şi bizari, majoritatea tineri, cu părul vopsit în culori stridente sau raşi în cap, echipaţi în blugi zdrenţăroşi, geci de piele şi bocanci negri cu ornamente metalice, ce duhneau a băutură şi sfidau ordinea publică şi bunul simţ prin manifestările lor zgomotoase şi pline de furie.

Printre trecători roiau, de asemenea, fel de fel de activişti şi de guru în căutare de noi adepţi, unii înarmaţi cu pancarte pe care erau trecute sloganuri înfricoşătoare din trecut.

În depărtare, un tânăr se opri brusc, îşi descheie pantalonii şi se uşură într-o tufă ornamentală de pe marginea trotuarului. Un bărbat decent îmbrăcat, care

mergea cu câţiva paşi în urma lui împreună cu fiica sa, o luă repede de mână pe fată şi ieşi grăbit în stradă pentru a evita să treacă pe lângă el. Tânărul neruşinat slobozi un hohot batjocoritor, sonor şi viril, în timp ce se încheia la şliţ, după care se puse să strige insulte profane şi virulente în urma bietului tată.

Matthew îşi întoarse dezgustat privirea şi Tad îl urmă pe o stradă lăturalnică, departe de grosul mulţimii. Era o stradă bine iluminată, dar mai liniştită, şi o vreme cei doi îşi continuară drumul în tăcere.

— Cât de diferit este totul acum, oftă Matthew la un moment dat.

— În ce sens?

— Înainte sectorul estic era gol, tăcut şi rece, răspunse Matthew. Când treceam prin Checkpoint Charlie pentru a mă întâlni cu mama ta, chiar aici, lângă Poarta Brandenburg, aceste bulevarde erau pustii – nu vedeai niciun pieton, nicio maşină, nicio persoană ieşită la cumpărături, niciun turist. Magazinele erau puţine, iar cele de suvenire lipseau cu desăvârşire. Peste tot domnea o atmosferă mohorâtă. Era ca şi cum ai fi păşit într-unul din acele filme vechi în care protagonistul se trezeşte brusc într-un oraş pustiu, unde toţi locuitorii au fost răpiţi de extratereştri. Totul contrasta în mod şocant cu forfota de pe străzile Berlinului de Vest şi cu ritmul alert de lucru din cadrul Departamentului de Stat. Când păşeam în Berlinul de Est, mă treceau fiorii. Multe clădiri bombardate în timpul războiului zăceau încă în ruine.

— După atâta vreme?

Matthew încuviinţă din cap.

— Da, de parcă abia ce-ar fi fost bombardate. Iar aici, în mijlocul dărâmăturilor, se ridicau, ca nişte mausolee tăcute, santinele ale unor vremuri de mult apuse, maiestuoasa Poartă Brandenburg, clădirea Reichstagului, care s-a întâmplat să cadă în sectorul estic, şi alte monumente impunătoare. Era o atmosferă aproape... funerară. Şi asta,

cu atât mai mult cu cât, la doar câţiva kilometri în vest, străzile erau atât de pline de viaţă, de oameni, de forfotă şi de energie. Ce contrast! îmi doream atât de mult s-o conving pe Sabina să se mute în sectorul vestic!

— Dar mama voia să rămână în Est, nu-i aşa?

— Da, din cauza reţelei şi a bunicului tău. Nu bănuiam că, de la o zi la alta, cele două sectoare vor fi separate de un zid.

Peste vreo zece minute, după ce străbătură liniştita stradă lăturalnică, se treziră din nou în mijlocul vacarmului.

O multitudine de chioşcuri, vânzători ambulanţi, turişti, taxiuri, autobuze, tarabe cu reviste pornografice şi de scandal, magicieni, jongleri, muzicanţi şi activişti de tot soiul, printre care şi o mână de predicatori creştini, care împărţeau broşuri şi îşi pledau cauza oricui se întâmpla să privească în direcţia lor.

Cei doi îşi continuară drumul pe bulevardul Unter den Linden, numit astfel după teii care mărgineau magistrala. Acesta era vechiul *Centrum*, fala Germaniei înainte de anii ’30. Câteva hoteluri şi cafenele trecuseră testul timpului, fără a-şi păstra opulenţa şi farmecul pe care le avuseseră în urmă cu şaizeci de ani. În depărtare, înnegrită de pe-acum, se înălţa clădirea care, până recent, servise drept sediu al celebrei poliţii secrete est-germane cunoscute drept *Stasi* – aproape o versiune modernă a SS-ului. În spatele acelor ziduri se ţinuseră cândva dosarele a peste două milioane de vest-germani. În afară de SUA ŞI URSS, probabil că n-au existat alte două state care să se spioneze unul pe celălalt mai acerb decât se spionaseră între ele cele două Germanii înainte de reunificare. Se spunea că unul din cinci est-germani a fost informator. *Stasi* vedea şi auzea tot.

Involuntar, gândurile lui Matthew zburară la Gustav şi la întâlnirea pe care o avuseseră în cimitir în acea zi fatidică din urmă cu treizeci de ani. Oare ce se întâmplase cu Schmundt după aceea?

Îi reveniră în minte fragmente din discursurile pe care le

audiase până acum în cadrul congresului. Era just să acuze congresul de ineficacitate pentru că mesajul său trecea neobservat de milioanele de persoane ce mişunau pe străzile acestui colos urban?

Probabil că nu. În fond, congresul nu fusese organizat cu scopul de a-i converti pe locuitorii Berlinului, ci pentru a discuta diferite metode de propovăduire a Evangheliei în colţurile mai îndepărtate ale lumii.

Oare ce-ar scrie un jurnalist laic precum Tad despre această întâlnire a liderilor religioşi? Oare n-ar vedea-o ca pe un simplu exerciţiu intelectual între liberalii şi conservatorii unei religii numite creştinism, doar una dintre zecile de religii cărora li se făcea reclamă ca fiind „adevărata cale" în această metropolă multiculturală?

În fond, ce însemna evanghelizarea într-un loc ca acesta? Cum putea pătrunde aici cuvântul Evangheliei? Ce-ar fi făcut Iisus dacă nu S-ar fi întrupat în Galileea secolului I, ci în Berlinul secolului al XX-lea? Cum să se facă auzit Cuvântul lui Dumnezeu într-un loc ca acesta?

De pe-acum, Matthew şi Tad făceau deja cale întoarsă. Mergeau agale, schimbând doar când şi când câte o vorbă, afundat fiecare în propriile gânduri.

Într-un târziu, printr-un acord tacit, realizară amândoi că văzuseră destule. Berlinul nu era un oraş care să afişeze ce este mai bun în natura umană. Departe de a fi revigorantă, plimbarea fusese una mai degrabă deprimantă şi erau amândoi pregătiţi să se întoarcă la hotel.

Matthew făcu semn unui taxi.

— Hotelul Westmark.

Fără a avea nevoie de alte indicaţii, taximetristul porni în trombă.

În cele zece minute în care goniră pe străzile aglomerate ale oraşului, rotiţele din creierul lui Matthew începură să se învârtească. Voia să evadeze din oraş, să petreacă o vreme undeva într-un loc liniştit, departe de congres şi de toate acele *cuvinte* şi *idei* evanghelice.

Spre bucuria lui, când se întoarseră în cameră, o găsiră pe Sabina trează, citind o carte. Sabina observă schimbarea de pe chipul lui de îndată ce ridică privirea.

Dădu să spună ceva, dar soţul ei i-o luă înainte.

— Mi-a venit o idee grozavă! Ce-aţi zice de o schimbare de peisaj?

— Vrei să ne mutăm la alt hotel? întrebă Sabina, nedumerită.

— Nu la asta mă refeream, râse Matthew. Ce-aţi zice să plecăm o vreme din Berlin? Eu unul m-am cam săturat de congres şi simt nevoia să iau o scurtă pauză. Cred că a venit vremea să le facem o vizită vechilor noştri prieteni.

La auzul acestor cuvinte, Sabina mai că nu sări în sus de bucurie.

— Tare-aş vrea să-l revăd pe Udo Bietmann! adăugă Matthew. Tad, tu ce zici? Poţi să vii cu noi sau te reţin aici obligaţiile de serviciu?

— Bineînţeles că pot să vin, se grăbi să confirme Tad.

— Şi cu... hm... cu *articolul* tău cum rămâne? îl întrebă Matthew, zâmbind pe sub mustaţă.

— Ai dreptate, cred că mai trebuie să iau un scurt interviu mâine dimineaţă. Oricum, mi-ar face plăcere să vă însoţesc.

Matthew zâmbi, simţind cum efectele negative ale plimbării încep deja să se risipească.

— Minunat. Atunci, rămâne stabilit! exclamă el. Vom pleca mâine dimineaţă, de îndată ce te întorci.

— Atunci e cazul să mă retrag la culcare, răspunse Tad, îndreptându-se spre uşă.

74
Vechiul secret

Era, ce-i drept, cam devreme pentru o vizită, dar Tad era dispus să îşi asume riscul.

Fără să o realizeze la început, după doar câteva zile petrecute în compania tinerei nemţoaice, se simţea mai ataşat de ea decât crezuse iniţial că ar fi posibil. Discuţiile dintre ei erau atât de variate, profunde, sincere şi interesante, încât mai că-i ieşise din minte faptul că Lisel *nu* era – cel puţin, judecând după spusele ei – o persoană credincioasă. Tad nici nu bănuia cât de tare se asemăna relaţia care îmbobocea între ei cu cea care se înfiripase cu cincizeci şi trei de ani în urmă între părinţii lui.

Între timp, între Lisel şi Tad se formase o prietenie sinceră, bazată pe un respect reciproc. Animozitatea care existase în primele lor conversaţii dispăruse complet şi acum discutau deschis despre orice, chiar şi despre spiritualitate, mânaţi amândoi de o adâncă sete de cunoaştere, bucuroşi să înveţe unul de la celălalt şi să exploreze împreună principiile credinţei.

Iată de ce, acum când aştepta în faţa uşii ei, la care bătuse în urmă cu câteva clipe, Tad nu se gândea că înăuntru locuieşte o persoană necredincioasă, ci o prietenă dragă de la care trebuia să îşi ia rămas-bun înainte de a pleca din oraş.

Consternarea care apăru pe chipul lui Lisel când aceasta deschise uşa şi dădu cu ochii de Tad nu dură decât o secundă, transformându-se imediat într-un zâmbet de încântare.

— Tad!

— Scuză-mă, ştiu că e devreme...

— N-ai de ce să te scuzi, e în regulă! Pofteşte înăuntru!

— Eşti sigură că nu te inoportunez?

— Cât se poate de sigură. Vezi doar că sunt deja

îmbrăcată. Peste o oră trebuie să fiu la serviciu. La drept vorbind, tocmai ce făcusem nişte cafea şi mă gândeam ce plăcut ar fi dac-am putea s-o savurăm împreună.

— Ei, de asta chiar că mă îndoiesc! râse Tad. Orişicum, îţi accept bucuros invitaţia.

— E adevărul adevărat, spuse Lisel zâmbind.

Tad o urmă înăuntru, cu mâna dreaptă încă ascunsă la spate.

— Ţi-am adus ceva, spuse el, întinzându-i cadoul pe care îl ţinuse ascuns – o tulpină lungă, la capătul căreia se afla un boboc de trandafir de culoarea piersicii.

— Vai, Tad, este superb... îţi mulţumesc! exclamă Lisel, ducând trandafiraşul la nări şi inspirând cu un zâmbet plin de încântare.

— Nu prea e parfumat, spuse Tad, uşor fâstâcit, dar, de cum l-am văzut, m-am îndrăgostit de culoare. Nu ştiu exact de ce, dar mi s-a părut că e trandafirul perfect pentru tine.

— *Are* un parfum subtil, misterios.

— Părinţii mei spun că trandafirii au secrete. Poate că acesta îşi ţine parfumul ascuns de noi tocmai din acest motiv.

— Din care motiv?

— Din pricina secretului său.

— Ce înţeleg părinţii tăi prin *secretele* trandafirului?

— Nu ştiu şi nici n-au să-mi spună vreodată. De fiecare dată când îi întreb, ei doar îmi zâmbesc şi-mi spun că este ceva ce va trebui să descopăr singur.

— Se pare că şi părinţii tăi au secrete, la fel ca trandafirii. Ia loc. Am să-ţi aduc nişte cafea.

Spunând acestea, Lisel se duse în bucătărie, puse trandafiraşul în vază şi apoi reveni cu cafelele. Îi întinse o ceaşcă lui Tad şi apoi se aşeză lângă el.

— Dar cum se explică trandafirul şi această vizită matinală?

— Nu ştiu, răspunse Tad. Am văzut trandafirul şi m-am gândit că ţi-ar plăcea. E un fel de cadou de rămas-bun.

— De *rămas-bun*?

— Plec o zi-două împreună cu ai mei să facem o vizită unor prieteni de-ai lor.

— Of, ce m-ai speriat! Preţ de o clipă am crezut că...

— Nu, ne vom întoarce în seara asta sau cel târziu mâine seară. Dar n-am vrut să plec fără să te mai văd o dată.

— Mă simt flatată, spuse Lisel, oftând. Şi îţi mulţumesc. Eşti unul dintre cei mai atenţi oameni pe care i-am întâlnit vreodată.

Tad nu zise nimic. În cele câteva secunde de tăcere ce urmară, Lisel rămase cu privirea pironită asupra trandafirului. Cuvântul „misterios”, pe care îl rostise adineauri, îi reveni în minte, ameninţând să deschidă o uşă spre trecut, spre unghere ascunse ale sufletului ei pe care nu avea încă dispoziţia necesară să le exploreze.

— Având în vedere că vine din partea ta, am s-o iau ca pe un mare compliment, spuse Tad după câteva secunde, întrerupându-i, în mod salvator, reveria.

— Deci, unde mergeţi azi? întrebă Lisel, bucuroasă să îşi îndrepte gândurile într-o altă direcţie.

— La sud-est de Berlin, cred. Nu ştiu sigur ce localităţi vom vizita. Mama are mulţi prieteni pe care nu i-a mai văzut din 1962.

— Au trecut mulţi ani de atunci.

— Mama spune că mulţi dintre ei probabil că nici nu mai sunt în viaţă sau şi-au schimbat domiciliul. Orişicum, încercarea moarte n-are.

— Încă n-a apucat să-mi spună povestea ei.

— Stai liniştită, vom aranja o nouă întâlnire de îndată ce ne întoarcem.

Tad sorbi din cafea şi apoi se ridică în picioare.

— Iar acum e cazul să plec. Ai mei mă aşteaptă la hotel, iar *tu* trebuie să te duci la serviciu.

— Îţi mulţumesc că ţi-ai făcut timp să treci pe la mine, spuse Lisel, conducându-l până la uşă. Şi pentru trandafir,

adăugă ea, ridicându-şi zâmbitoare ochii spre el.

Tad o privi adânc în ochi preţ de o clipă, apoi înclină din cap.

— Am să te sun când mă întorc.

75
Vechi vrăjmaş

Moscova

Dan Davidson şi Andrassy Galanov, cândva rivali, stăteau acum aşezaţi faţă în faţă.

— Chiar că s-au schimbat vremurile, comentă Blue Doc. Un agent CIA şi un agent KGB aşezaţi la aceeaşi masă, aşa ceva ar fi fost de neconceput în vechiul regim.

— Totuşi, trebuie să fim cu băgare de seamă, spuse Galanov. S-a pus un preţ pe capul meu.

— Da, am auzit.

— Prietenii s-au transformat în duşmani şi duşmanii... uită-te la noi!

— Chiar dacă nu suntem tocmai prieteni, de astă dată n-am instalat niciun microfon sub masă. Dar poate c-ai avut tu grijă de asta!

Galanov pufni în râs.

— Nu, prietene. N-am ascuns niciun microfon. Dar schimbarea constă în primul rând în ceea ce încercăm să facem – ca aliaţi.

— Da, americanii şi ruşii sunt acum o mare familie fericită! replică Davidson ironic. Cine-ar fi crezut că Războiul Rece va duce la una ca asta?

— Nu chiar atât de fericită dacă bănuielile mele se confirmă, răspunse rusul.

— Văd că te mai ţii şi acum de spionaj.

— Năravurile vechi dispar greu, răspunse Galanov. Şi-apoi, dacă reuşesc să descurc iţele, nu e exclus să îmi pot negocia graţierea.

— Treci la subiect. Despre ce-i vorba? Şi de ce m-ai ales tocmai pe mine?

— Eşti singurul la care pot apela. Obiectul investigaţiei mele ne plasează de astă dată pe amândoi în aceeaşi tabără.

— Crezi că ţi-aş putea fi de ajutor?

— N-am nimic de pierdut. Unde-s doi, puterea creşte. Şi cu atât mai mult când e vorba de doi foşti spioni.

— Bine, te ascult, spuse Blue Doc. Ce informaţii ai?

— Deocamdată e doar o bănuială, răspunse rusul. Ce ştii despre Desiatovski?

— Te referi la ministrul Apărării?

— Da.

— Nu foarte multe, răspunse Davidson, alegând să nu îşi dea încă planurile în vileag.

— Dacă intuiţia nu mă înşală, individul pune la cale o conspiraţie majoră.

— Şi de ce nu îţi urmezi pista până la capăt?

— Pentru că m-a dat în urmărire. Un pas greşit şi sunt un om mort. Nu pot să dau de cap tărăşeniei ăsteia fără ajutorul tău.

Blue Doc rămase tăcut, întrebându-se cât de tare se putea încrede în agentul rus care îi fusese rival ani de zile. Îl străpunse îndelung cu privirea pe Galanov, încercând să îşi dea seama cât este de sincer şi, în cele din urmă, aparent satisfăcut, hotărî să îşi arate asul din mânecă.

— Nu m-ar mira deloc dacă bănuielile tale s-ar dovedi *a fi* corecte.

— Chiar? făcu uimit Galanov, ridicând întrebător o sprânceană.

— Întâmplarea face că de curând am intrat în posesia unor informaţii ce par să confirme bănuielile tale.

— Ce fel de informaţii?

— Un mesaj ciudat... din afara ţării.

— Aşa...

— Am pus pe cineva să se intereseze.

— Şi ce se spunea în mesaj?

— Mesajul era vag, dar pe mine m-a pus pe gânduri ceea ce se citea printre rânduri. Sper să primesc în curând veşti de la persoana mea de contact. De îndată ce aflu ceva, iau legătura cu tine. Cum pot să te contactez?

— Nicicum, ţi-am spus că sunt urmărit – răspunse fostul agent KGB. Am să te contactez eu mâine.

Se ridică în picioare şi dădu să plece, dar se răzgândi.

— Dan, sper că n-ai să-mi ascunzi nimic. De astă dată va trebui să fii cinstit cu mine. Dacă aflu ceva, te anunţ imediat şi la fel mă aştept să procedezi şi tu. Trebuie să lucrăm în echipă. S-ar putea ca de asta să-mi depindă viaţa.

— Voi juca cu toate cărţile pe faţă, Andrassy. La Kiev, în iadul care s-a dezlănţuit după ce s-a deschis focul, ai fi putut să mă lichidezi cu uşurinţă, dar tu m-ai lăsat să-mi iau tălpăşiţa. Atunci aş fi putut să-mi pierd eu viaţa. Acum îmi spui că tu s-ar putea s-o pierzi pe a ta şi eu te cred. E o chestiune de onoare. N-aş putea să uit vreodată un astfel de favor.

— Îţi mulţumesc, Dan, spuse Galanov, strângând mâna americanului.

— Am să-ţi spun tot ce aflu.

76
Călătorie în trecut

Fosta Germanie de Est

După atmosfera tot mai sufocantă din oraş şi de la congres, călătoria cu automobilul închiriat făcută la sud-vest de Berlin s-a dovedit a fi de-a dreptul tonică pentru familia McCallum. O adevărată gură de aer curat.

Singurul lucru care ar fi putut s-o facă mai fericită, comentase Sabina, ar fi fost ca destinaţia lor să fie *Lebenshaus*.

Singurul lucru care l-ar fi putut face mai fericit pe Tad ar fi fost să o aibă alături şi pe Lisel, dar pentru moment tânărul alese să îşi păstreze sentimentele pentru sine. Îşi dorea ca ea să îi cunoască mai bine părinţii, dar până acum cei trei nu avuseseră ocazia să se întâlnească decât de câteva ori şi mereu în fugă.

Dincolo de Berlin, pe care se grăbiseră să îl lase în urmă, drumul era mărginit de terenurile agricole ale regiunii care, cu doar puţin timp înainte, se numise, cinic, Republica *Democrată* Germană. Din când în când, treceau prin secţiuni ale Pădurii Brandenburg, unde pâlcuri de mesteceni şi pini se încrucişau cu poteci şi drumuri de pământ. Pe mare parte din teren se înălţau ogoare întinse de cereale, unele secerate, altele încă în curs de coacere şi câteva în curs de recoltare. Majoritatea lanurilor străluceau aurii în soare, întrerupte doar ici şi colo de frunzişul verde al cartofilor şi al sfeclei de zahăr. Loturile de teren cultivat erau vaste, contrastând puternic cu micile ferme private din Vest, unde se cultiva o varietate mai mare de plante şi se practica rotaţia culturilor.

Aici câmpurile nesfârşite, cultivate ba cu grâu, ba cu cartofi, stăteau mărturie sistemului colectivist încă existent în Est, care nu încerca să scoată maximul de profit din teren. Deşi mii de foşti proprietari înaintaseră guvernului

german cereri de retrocedare, sortarea şi verificarea acestor cereri necesita un timp îndelungat, după cum descoperise şi Matthew pe propria-i piele, şi doar câteva fărâme de teren fuseseră înapoiate familiilor cărora le aparţineau de drept, în unele cazuri de secole întregi. Iar, între timp, noul guvern făcea eforturi colosale pentru a menţine cooperativele agricole rămase moştenire de la vechiul regim comunist.

Dacă graniţele ar fi fost retrasate altfel, cugetă Matthew, *poate că am mai fi avut o şansă de a recupera Lebenshaus*.

După ieşirea din oraş, observară imediat uriaşa diferenţă dintre şoseaua cu două benzi pe care rulau acum şi drumurile din Vest. Acelea erau spaţioase, frumos asfaltate, cu benzi de semnalizare clare, vopsite în alb şi în galben, şi acostamente late. Aici, drumurile, care nu mai fuseseră reparate de zeci de ani, erau înguste, nemarcate corespunzător şi pline de hârtoape. Ocolirea gropilor îi încetinea în mod simţitor, iar evitarea traficului din sens opus era o adevărată aventură. Cât de bine îşi amintea Matthew aceste drumuri! Cu ani în urmă le bătuse în lung şi-n lat în încercarea de a da de Sabina şi de baron şi... de a scăpa de Gustav.

Marca auto predominantă rămânea bătrânul Trabant, micul automobil fabricat în fosta RDG. Unii, mai groşi la pungă, îşi dăduseră vechiul Trabant la fier vechi, înlocuindu-l cu o maşină nouă, fabricată în Vest. Dar celor mai mulţi nu le dăduse mâna s-o facă şi astfel, şoselele erau în continuare împânzite de sute de Trabanturi, relicve cu aspect de jucărie ce înaintau zgomotos, scuipând fum negru pe ţeava de eşapament. De pe-acum, toate fabricile de automobile marca Trabant şi Wartburg fuseseră închise, având aceeaşi soartă precum Interflug, singura companie aeriană est-germană, şi majoritatea întreprinderilor de acest tip care, din cauza incapacităţii de a concura cu Occidentul, dăduseră faliment.

În baza instrucţiunilor primite de la Matthew şi uneori de

la Sabina, Tad conduse întâi prin Potsdam, unde părinţii săi îi arătară penitenciarul, acum abandonat, în care fusese închis bunicul lui.

Apoi, încercând să reconstituie traseul urmat de Matthew şi de Sabina în fatidica zi a primei lor tentative de fugă peste hotare, pe care aceştia o istorisiră din nou fiului lor printre zâmbete amestecate cu lacrimi, îşi continuară drumul spre satul Grolbeeren.

Aici se opriră la casa familiei Brumfeld, care rămăsese neschimbată, dar, după toate aparenţele, atât Clara, cât şi Erich decedaseră, iar actualii proprietari nu auziseră niciodată de Willie. Josef Dahimann, fratele Angelei, dispăruse, de asemenea, fără urmă.

Revederea acestor locuri stârni un şuvoi de emoţii în sufletele celor doi bătrâni. Lămuririle date lui Tad erau urmate de pauze uneori îndelungi în care aceştia priveau tăcuţi pe geam, revăzând cu ochii minţii chipuri, întâmplări, momentele tensionate pe care le petrecuseră ascunşi în şuri, pivniţe şi păduri, aşteptând să treacă pericolul, cu inimile bubuind, tresărind la cel mai mic zgomot...

Da, acelea fuseseră vremuri pline de pericol, în care mulţi oameni de credinţă îşi pierduseră viaţa. Acum toate aceste drumuri, sate şi păduri aveau un aer atât de diferit – erau liniştite, netulburate, ca şi cum acele vremuri cumplite nici n-ar fi existat vreodată.

După-amiază realizară că le mai rămânea un singur loc în care s-ar putea să dea de un chip cunoscut – un chip pe care Matthew îşi dorise să îl revadă încă din ajun. Era timpul să se îndrepte spre Kehrigkburg.

La tot pasul era clar că guvernul recent reunificat de la Berlin depunea eforturi considerabile pentru a aduce Estul la nivelul Vestului, şi asta în cel mai scurt timp posibil. În fiecare aşezare prin care treceau se făceau reparaţii la drumuri, se demolau clădiri vechi şi se ridicau altele noi, munţi de moloz tronau lângă şanţuri adânci în care se turnau fundaţii şi se instalau conducte noi, se construiau

poduri... case, fabrici, şcoli şi câte şi mai câte!

Acelaşi proces de reconstrucţie care se desfăşura şi în Berlinul de Est, cu o fervoare ce te făcea să crezi că est-germanii voiau să recupereze cei cincizeci de ani de delăsare în doar câteva zile. Totul fremăta de activitate şi de viaţă!

— Cât de mult s-au schimbat toate! exclamă Matthew. Ultima dată când am fost aici, drumurile, clădirile, căile ferate, automobilele, străzile... toate erau vechi şi lăsate în paragină. Ba mai rău, renunţarea se citea şi pe chipurile oamenilor. Toţi erau letargici, apatici, mohorâţi şi lipsiţi de vlagă. Acum parcă, dintr-odată, totul a revenit la viaţă. Oriunde te uiţi, oamenii păşesc cu acea vigoare nemţească proverbială, zâmbesc, reconstruiesc, sunt activi şi plini de entuziasm. Cât de minunată trebuie să fie această schimbare pentru ei!

Sabina încuviinţă, tăcută, din cap. Ea, care trăise peste cincisprezece ani în Berlinul de Est, înţelegea mai bine ca oricine cuvintele soţului ei.

Tad, care nu mai fusese niciodată în Germania de Est, remarcă multe diferenţe în structura clădirilor pe lângă care treceau, instituţiile masive, numeroasele blocuri de apartamente, uriaşe şi mohorâte, şi numărul comparativ redus al caselor particulare – toate stând mărturie colectivismului cultivat vreme de cincizeci de ani de regimul comunist. Multe case şi hambare din cătunele prin care treceau erau într-o stare deplorabilă – dărăpănate ca vai de ele, cu acoperişurile surpate şi utilajele agricole abandonate pe câmp, mâncate de rugină.

Chiar dacă reconstruirea ţării nu avea să se realizeze, în mod evident, peste noapte şi condiţiile de trai continuau să fie mai grele decât în Vest, se observa la tot pasul atenţia acordată aparenţelor. Un exemplu îl constituiau glastrele cu flori multicolore aşezate, cu vădită fală, în faţa unor case ce mai că stăteau să se surpe.

— Priviţi, spuse Tad, arătând spre o bătrână care mătura

cu grijă pământul bătătorit din faţa porţii. Oamenii ăştia nu încetează să mă uimească. Acordă atâta atenţie ordinii şi curăţeniei! Unde mai vezi oameni care să măture pământul?! Ei, dar dacă aleea de lângă gardul casei nu e *asfaltată*, neamţul face şi *pământul* să strălucească de curăţenie!

Comentariul fiului ei o făcu pe Sabina să zâmbească.

În drum spre Kehrigkburg, Matthew îi povesti din nou lui Tad toate evenimentele care precedaseră prima lui întâlnire cu Udo Bietmann şi toate eforturile depuse de acesta, chiar cu riscul propriei vieţi, pentru a-i ajuta să se ascundă de Gustav.

— S-a comportat ca un adevărat frate spiritual, conchise Matthew. M-am rugat ani la rând să am ocazia să-l revăd.

— Ştie că îl veţi vizita? întrebă Tad.

— I-am scris acum o lună că vom veni la Berlin, răspunse Matthew. Dar, cum nu îi ştiu adresa exactă, s-ar putea ca scrisoarea să nici nu fi ajuns la el.

77
Schimbările aduse de libertate

Kehrigkburg, *fosta Germanie de Est*

De cum intrară în sătuc, atât Matthew, cât şi Sabina fură năpădiţi de amintiri. Totul rămăsese aproape neschimbat!

Peste doar câteva minute, băteau deja, cu inimile strânse atât de teamă, cât şi de emoţie, la uşa casei în care nu o dată li se oferise adăpost.

Când Christa Bietmann deschise uşa, bucuria revederii lumină instantaneu atât chipul gazdei, cât şi feţele soţilor McCallum. Ochii Christei şi ai Sabinei se umplură imediat de lacrimi. Tad privea totul de la distanţă, cu o încântare similară celei pe care o simţise bunicul său atunci când asistase la discuţia plină de spiritualitate frăţească dintre cei ce îl aduseseră aici.

Ce poate fi mai plăcut ochiului decât comuniunea spirituală dintre fiii şi fiicele lui Dumnezeu? Fire cărunte, feţe brăzdate de riduri şi inimi în care, chiar dacă li s-ar fi adăugat încă treizeci de ani de viaţă, iubirea ce strălucea acum în ochii umeziţi de lacrimi ar fi rămas la fel de puternică.

— Vai, ce-o să se bucure Udo! exclamă Christa. Ne-am rugat Domnului să treceţi şi pe la noi.

— Aţi primit scrisoarea? întrebă Matthew.

— Da, acu-s două săptămâni. De atunci n-am mai avut stare, zău aşa!

— Unde-i Udo?

— Pe câmp, răspunse Christa, arătând cu mâna spre terenul din spatele casei.

Din depărtare răzbea huruitul tractorului. Privind în direcţia indicată de Christa, îl zăriră pe soţul ei arând un lan de ovăz secerat de curând.

Sabina o urmă pe Christa înăuntru, iar Matthew şi Tad ocoliră hambarul din cărămidă de lângă casă şi o luară

peste mirişte. Când, într-un târziu, îi observă traversând brazdele, recunoscându-l pe Matthew, bărbatul care conducea tractorul opri brusc motorul şi, în clipa imediat următoare, sări din cabină şi o luă la fugă spre ei. Udo şi Matthew căzură unul în braţele celuilalt şi Tad asistă la un nou şuvoi de lacrimi, ce curgeau şi de astă dată fără pic de sfială, chiar dacă erau vărsate de doi bărbaţi.

Tânărul lui suflet creştea de bucurie să vadă cât de iubiţi erau părinţii lui de cei ce îi cunoşteau cu adevărat – de cei ce îi cunoşteau sufleteşte.

Urmară prezentările, însoţite de zâmbete, exclamaţii de încântare şi o călduroasă strângere de mână.

Peste o jumătate de oră, oaspeţii erau aşezaţi la masa din modesta bucătărie a soţilor Bietmann, pe scaune simple de lemn, bând cafea şi ciugulind pateuri cu carne. Fie că trăia în est ori în Vest, fie că era înstărită ori ba, nu se pomenea gospodină germană care să nu aibă câteva bunătăţi puse deoparte pentru musafiri neaşteptaţi. Şi cum aceşti musafiri fuseseră aşteptaţi cu mare emoţie şi nerăbdare, de astă dată pateurile fuseseră pregătite într-o cantitate mai mult decât generoasă.

Reîntâlnirea dintre cei patru a fost una bogată spiritual şi încărcată de bucurie. Printre zâmbete şi lacrimi, împletite într-o combinaţie curioasă, Matthew şi Sabina povestiră din nou tot ceea ce li se întâmplase după plecarea lor din Kehrigkburg la începutul lunii septembrie 1962. Tad auzise povestea fugii lor de nenumărate ori, dar parcă niciodată aşa cum era povestită acum.

— Sincer să fiu, de-a lungul anilor am mai aflat şi eu una, alta despre voi, spuse Udo după ce soţii McCallum le povestiră pe scurt despre viaţa pe care au dus-o după mutarea în Statele Unite. Am reuşit să fac rost de câteva dintre cărţile tale – adăugă el, observând nedumerirea de pe faţa lui Matthew. Deşi eşti mai în vârstă decât mine, permite-mi să-ţi spun că sunt mândru de tine.

— Mă flatezi, Udo! răspunse Matthew râzând.

Conversaţia continuă vreme de o oră şi jumătate cu aceeaşi însufleţire şi emoţie.

— Nu vrem să vă reţinem întreaga zi, spuse Matthew în cele din urmă. Ştiu că sunteţi ocupaţi cu recoltatul, aşa că probabil a venit vremea să ne luăm rămas-bun.

Dădu să se ridice, dar Christa şi Udo săriră imediat să-l oprească.

— Doar n-aveţi de gând să plecaţi! exclamă Udo.

— Păi, ştiu şi eu...

— Nici să nu vă gândiţi la una ca asta! După ce-am aşteptat treizeci de ani să vă revedem, doar nu credeţi c-o să vă lăsăm să plecaţi atât de repede!

Matthew pufni în râs.

— Înnoptaţi aici şi petreceţi măcar câteva zile împreună cu noi!

— Vă mulţumim, răspunse Matthew. Cunoscându-vă atât de bine, bănuiesc c-ar fi trebuit să mă aştept la o asemenea ospitalitate. Dar muncile câmpului nu pot să aştepte. N-oi fi eu agricultor, dar atâta lucru tot ştiu.

— Aşa e, dar hrana sufletească este mult mai importantă decât grânele din care se face pâinea necesară trupului. Şi-apoi, majoritatea lanurilor au fost deja secerate. Fraţii mei s-au ocupat de recoltare după ce eu am fost chemat la datorie.

— Ai fraţi fermieri? întrebă Tad.

— Fraţi de credinţă, răspunse germanul. Fraţi spirituali. Ne ajutăm unii pe alţii în cadrul comunităţii. Când am fost nevoit să plec pentru câteva zile, ei s-au ocupat şi de ogoarele mele. Aşa că mie nu mi-a mai rămas decât aratul, adăugă el căscând.

— Dar văd că eşti obosit, obiectă Matthew. Poate că ar fi mai bine să revenim în altă zi. Vom fi în Berlin...

— Nici vorbă! îl întrerupse fermierul. Nici nu mă gândesc să vă las să plecaţi atât de repede. În seara asta *veţi fi* oaspeţii noştri. Nu înţelegi că m-am rugat ani în şir să vă pot revedea?

— Nu eram sigur că am să vă găsesc, râse Matthew. Sunteţi singurii prieteni de care am reuşit să dăm pe parcursul zilei de azi.

— Sunt convins că şi prietenii voştri menoniţi sunt nerăbdători să vă vadă, zise Bietmann.

— Ştiu că suntem în Germania? întrebă Sabina.

— Glumeşti? Christa şi cu mine am dat fuga la ferma lor de îndată ce am primit scrisoarea. De atunci, aproape că n-a trecut zi fără ca un menonit să nu treacă pe aici ca să ne întrebe dacă avem noutăţi. În seara asta ar fi o adevărată onoare pentru mine să vă pot prezenta celorlalţi fraţi din Kehrigkburg.

— Noi ne-am simţi onoraţi, răspunse Matthew. Singurul meu regret e că n-am avut posibilitatea de-a vă vizita mai devreme.

— Momentul ales de Dumnezeu nu vine niciodată prea repede sau prea târziu. Este o lecţie pe care am învăţat-o de multe ori în acest colţ de lume. E o vorbă pe care mi-o spun de fiecare dată când simt că-mi pierd răbdarea, când lucrurile nu se întâmplă atât de repede pe cât şi-ar dori-o firea mea pământească: *în împărăţia lui Dumnezeu*, *toate se întâmplă la timpul lor*. Voi aţi venit acum, deci acesta este momentul potrivit.

— E o vorbă înţeleaptă, care poate preveni luarea unor decizii pripite, comentă Matthew.

— Exact. Este un adevăr cu mii de aplicaţii. Dumnezeu nu se grăbeşte niciodată. Planul Lui se împlineşte întotdeauna, dar rareori de la o zi la alta.

— Tata obişnuia să spună acelaşi lucru, zise Sabina.

— Dumnezeu să-l binecuvânteze, spuse Udo cu evlavie. A fost un om după sufletul lui Dumnezeu.

— Amin, adăugă Matthew.

— Fiica voastră locuieşte în apropiere? întrebă Sabina.

Se lăsă tăcerea.

— Girdel... răspunse într-un târziu *Herr* Bietmann, nu... nu mai e alături de noi.

Sabina nu mai puse alte întrebări. Dacă aşa o vrea Dumnezeu, avea să afle mai multe la momentul cuvenit.

— Şi cum e viaţa voastră acum? se interesă Tad, incapabil să îşi ţină prea mult timp în frâu curiozitatea de jurnalist. Situaţia s-a îmbunătăţit acum, că Estul şi-a dobândit libertatea?

Bietmann rămase un răstimp îndelungat adâncit în gânduri. Într-un târziu, oftă adânc şi zise:

— M-am întrebat adesea ce i-aş spune unui occidental, dacă aş avea libertatea de a-i explica situaţia noastră în profunzime.

— Ei bine, acum ai, spuse Tad.

— Lucrurile pe care le am eu de spus nu sunt cele pe care se aşteaptă să le audă un american.

— Perfect. Nu te-aş fi întrebat dacă n-aş vrea să ştiu ceea ce crezi cu adevărat. Ştiu care sunt impresiile părinţilor mei de când am ajuns în Germania. Acum vreau să le aflu pe ale tale.

— E un jurnalist în devenire, explică Matthew zâmbind, înarmat cu toată curiozitatea necesară pentru a săpa dincolo de aparenţe.

— Asta mi-e deja cât se poate de clar, răspunse Udo.

— Şi nu vreau să iau de bună versiunea dată de ziare, adăugă Tad. Vreau să aflu care este opinia *ta*.

Bietmann aruncă o privire spre Matthew şi Sabina. Aceştia încuviinţară din cap, încurajându-l să vorbească fără ocolişuri.

— Atunci am să-ţi spun, băiete, cum văd eu lucrurile.

Preţ de o clipă se lăsă iar tăcerea, apoi Udo continuă.

— La început, a fost o euforie generală. Călătorii, vizite în Vest, libertatea de a cumpăra produse occidentale la care, cu puţin timp în urmă, nici nu visam, recuperarea terenurilor confiscate – toţi erau încântaţi de schimbare! Erau, în sfârşit, liberi să viziteze coasta Mediteranei, Alpii elveţieni, Franţa, Italia – minuni ale Vestului care, deşi se aflau la doar patru-cinci ore distanţă de noi, ne fuseseră

inaccesibile până atunci. Nici nu-ţi poţi închipui ce lucru nepreţuit este libertatea pentru cei cărora le-a fost refuzată o viaţă întreagă. Libertatea de a călători, libertatea de exprimare, libertatea religioasă, libertatea presei, drepturile de proprietate privată – toate aceste libertăţi dobândite după 9 noiembrie 1989, când a căzut Zidul Berlinului, au fost şi sunt în continuare de-a dreptul nepreţuite pentru toate naţiunile fostului bloc răsăritean.

— Totuşi, după tonul vocii tale, înţeleg că lucrurile nu se rezumă la atât, spuse Tad când Bietmann făcu o pauză.

Stăpânul casei zâmbi.

Aşa este. Ai perfectă dreptate. Euforia nu a durat multă vreme. Imediat după reunificare au apărut îndoielile şi chiar unele regrete. În cazul confraţilor noştri din Vest, îndoielile erau legate mai ales de cine are să plătească „nota de plată”. Marca germană este, într-adevăr, cea mai puternică monedă din Europa, dar chiar dacă în viitor o Germanie unită şi puternică va putea beneficia de pe urma reunificării şi va deveni pentru Europa ceea ce reprezintă Statele Unite în Americi, pentru moment situaţia nu este deloc uşoară pentru compatrioţii noştri din Vest. Impozitele s-au mărit şi guvernul a fost nevoit să se împrumute, or aceste lucruri i-au afectat în mod serios pe confraţii noştri prosperi.

— Şi pe voi nu?

— În cazul germanilor din Est, situaţia este diferită. La început, în schimbul mărcilor noastre lipsite de valoare, ni s-au dat mărci vest-germane. Toată lumea era extaziată. Dar în curând ne-am dat seama că ne-am bucurat prea repede. Când mărcile primite iniţial s-au dus, n-au mai fost altele care să le înlocuiască. Ce e de preferat, ne-am întrebat noi cei din Est în repetate rânduri: să ai bani, cum se întâmpla pe vremea comunismului, dar prea puţine mărfuri pe care să îi cheltuieşti sau magazine ce gem de mărfuri occidentale pe care însă nu ţi le poţi permite? Căci în prezent, aceasta este situaţia în majoritatea ţărilor est-europene: oamenii abia de îşi permit strictul necesar.

— Cum aşa?

— Fiindcă economiile statelor estice s-au prăbuşit. În cele patru decenii de comunism, toate s-au deteriorat în mod înfiorător – construcţiile, industria, transporturile, mediul, nivelul de trai. Avem şine de cale ferată şi macazuri care datează de la sfârşitul secolului trecut. După al Doilea Război Mondial, sovieticii au dezafectat cele mai bune fabrici est-germane şi au subtilizat toate utilajele. Apoi au pângărit pământul. Toate râurile şi apele subterane sunt îngrozitor de poluate. În unele păduri, copacii îşi pierd frunzişul cu mult înainte de sfârşitul verii. Aerul e plin de sulful emanat la arderea cărbunilor. Fluviul Elba e plin de plumb şi de pesticide. Sovieticii au devalizat şi şi-au bătut joc de toate ţările aflate sub ocupaţia lor. Capitalismul şi economia de piaţă sună bine pe hârtie şi toţi est-europenii şi-au dorit să trăiască în democraţie. Dar, în realitate, acestea i-au aruncat pe cei mai mulţi într-o sărăcie lucie. După instaurarea sistemului liberei iniţiative, magazinele şi comercianţii au putut să îşi stabilească singuri preţurile. Şi astfel, dintr-odată, totul a devenit de zece sau chiar douăzeci de ori mai scump decât era înainte. Toată lumea a fost şocată. Produsele de bază, pe care, până mai ieri, le putuseră cumpăra fără probleme, deveniseră brusc inaccesibile din cauza preţului exorbitant. În Cehoslovacia lucrurile stau chiar mai rău de-atât. Acolo se vorbeşte de catastrofă, tragedie şi haos. La fel s-a întâmplat şi în Rusia anul acesta, în ianuarie, când Elţîn a pus capăt politicii de intervenţie a Statului în controlul preţurilor. Lumea abia de-şi mai permite să cumpere alimentele de bază – pâine, lapte, carne. Fructele proaspete au devenit un adevărat lux. Iar preţul carburanţilor e atât de mare, încât oamenii nu-şi mai permit să călătorească, chiar dacă acum sunt liberi să meargă unde vor.

— E vorba doar de creşterea preţurilor? Cu timpul fără îndoială că preţurile se vor stabiliza.

— Da, încep deja să se stabilizeze. Dar o problemă şi

mai mare şi din ce în ce mai răspândită o reprezintă şomajul. În unele oraşe există o rată a şomajului de 70-80%. Nici nu-ţi poţi închipui câte ramuri ale economiei au dat faliment. Aproape toate fabricile din RDG au fost închise. Nu aveau cum să concureze cu Occidentul – şi în niciun caz cu RFG. În medie, un muncitor est-german produce doar 25% din producţia realizată de un confrate vest-german.

— Bine, dar nu există ajutor de şomaj? Germania de Vest nu a luat nicio măsură în acest sens?

— S-au alocat nişte fonduri. Dar acestea au fost puţine şi sunt deja pe terminate. Pe lângă costurile uriaşe necesare pentru reconstruirea Germaniei de Est, noul guvern ar da faliment dacă ar trebui să ofere, pe deasupra, şi indemnizaţii pentru şomeri. Totuşi, est-germanii se consideră norocoşi că a existat o Germanie de Vest cu care să se reunească. Economia germană probabil că se va reface în câţiva ani, maxim într-un deceniu, două. Pentru toate *celelalte* state est-europene însă, tranziţia va fi mult mai îndelungată – vor trece, probabil vreo două generaţii până când se vor reface complet. Declinul economic continuă şi toate aceste popoare se luptă pentru supravieţuire. Da, ne-am dobândit libertatea, dar ne confruntăm cu greutăţi financiare enorme. Chiar dacă RDG a fost cel mai puternic stat din blocul comunist, nu suntem nici pe departe în stare să concurăm cu Occidentul. Iar ţări precum Rusia, Cehoslovacia sau Bulgaria se află într-o situaţie şi mai precară.

Bietmann făcu o pauză, răstimp în care cei trei oaspeţi ai săi cugetară adânc la cele auzite. Sabina era cea mai afectată de cuvintele lui, căci era vorba de meleagurile ei natale.

— Regiunea aceasta este cunoscută şi acum drept Germania *de Est*? întrebă Tad.

— Denumirea oficială este „*Die fünf neuen Bundesländer*”...

— Cele cinci noi landuri federale, murmură Matthew în engleză.

— Dar, continuă Udo, adevărul este că da, mulţi îi spun şi acum *Ostdeutschland*.

— Şi cum reacţionează oamenii la toate aceste schimbări? întrebă Matthew după un moment de tăcere.

— Sentimentele sunt mixte. Lumea se bucură că ne-am dobândit libertatea, dar confruntarea cu greutăţile aduse de ea reprezintă o luptă zilnică pentru marea majoritate. Se spune că în prezent est-germanii se află într-o stare maniaco-depresivă. Uneori există răbufniri de furie chiar şi împotriva noului nostru guvern, din cauza noilor reglementări, din cauza pierderii locurilor de muncă, din cauza noii birocraţii. Libertatea pe care am dobândit-o este, în mare parte, o libertate de care se pot bucura doar cei groşi la pungă. Oamenii sunt foarte dezamăgiţi.

— Sunt convinsă că le este foarte greu să se adapteze la noile condiţii de viaţă, murmură Sabina.

— În prezent, doar o treime din populaţia est-germană trăieşte mai bine decât trăia înainte de căderea Zidului, continuă Udo. Unii chiar îşi doresc ca zidul să nu fi căzut deloc.

— Nu pot să cred aşa ceva! exclamă Tad.

— Şi totuşi, este adevărat. Oamenii sunt atât de descumpăniţi şi de dezorientaţi, încât nu e de mirare că există câţiva care consideră că înainte viaţa, chiar dacă nu era trăită în libertate, era măcar mai uşoară. Mai previzibilă.

— Dar spuneţi-mi, vă rog, că aceştia constituie doar o minoritate restrânsă!

— Aşa este. În general, suntem cu toţii foarte mulţumiţi de schimbare. Doar că voiam să ştii că există şi excepţii.

— Şi cum o duce în prezent biserica? întrebă Matthew.

— Efectele tranziţiei sunt, şi în acest caz, mixte. Noi, cei din RDG, ne-am bucurat mereu de o relativă libertate religioasă, chiar dacă, înainte de căderea Zidului, se mai întâmpla să fim hărţuiţi şi priviţi cu suspiciune. Acum

această libertate este şi mai mare, dar mulţi se confruntă cu probleme financiare atât de grave, încât nu mai sunt în stare să se gândească la cele spirituale.

— Despre creştinii din restul Europei de Est ştii ceva?

— Situaţia copiilor lui Dumnezeu este, în general, înfloritoare, deşi multă vreme cei din ţările estice au fost nevoiţi să-şi practice credinţa în condiţii dintre cele mai primitive. Spre deosebire de RDG, în Rusia, bunăoară, adevărata biserică a trebuit să funcţioneze clandestin. În Cehoslovacia, tinerii sub vârsta de optsprezece ani nu aveau voie să meargă la biserică – asta deşi mersul la biserică nu era, practic, interzis de lege. Totuşi, dacă încălcau această lege nescrisă, îşi pierdeau privilegiul de a face studii superioare. Aşa că, deşi acolo nu a existat o biserică secretă propriu-zisă, preţul pe care trebuia să îl plăteşti pentru credinţă era, totuşi, extrem de mare. Creştinii din RDG şi din Polonia s-au confruntat şi ei cu greutăţi similare.

— Şi care este acum situaţia în Germania de Est? întrebă Matthew. Cum o duce comunitatea voastră?

— Nu putem decât să fim recunoscători, răspunse Udo. Dumnezeu este bun, iar acum, când nu mai trebuie să ne temem de persecuţii din partea autorităţilor, numărul celor ce răspund la chemarea Domnului creşte pe zi ce trece. În plus, în această regiune, lumea o duce bine şi din punct de vedere financiar. În baza unui decret emis în iulie 1990, toate terenurile confiscate de comunişti după 1949 au fost retrocedate proprietarilor de drept. Şi cum multe dintre fermele din zonă, printre care şi a noastră, sunt proprietăţi strămoşeşti, acum avem din ce să ne câştigăm traiul. Utilajele noastre sunt vechi şi banii puţini şi acum, dar ne ajutăm unii pe alţii şi putem să ne cultivăm pământurile ca să avem ce pune pe masă. Munca cinstită, în sine, aduce multe satisfacţii.

— Bine, dar odată cu eliberarea naţiunii, n-a avut loc şi o trezire spirituală? întrebă Tad.

— În prezent se desfăşoară o activitate spirituală bogată, ce-i drept, dar nu cred că putem vorbi de o trezire la nivel naţional. Viteza nebună cu care se transformă întreaga societate, din Berlin şi până la Moscova, are şi numeroase dezavantaje. Unul dintre ele îl reprezintă noianul de reviste, cărţi şi filme pornografice care au apărut brusc la fiecare colţ de stradă. De la o zi la alta, blestemul decadenţei occidentale şi-a pus amprenta pretutindeni.

— Înainte nu se vindeau astfel de publicaţii?

— Nu, erau cenzurate de comunişti.

— Din motive morale?

— Ei, aş! Comuniştii au interzis comercializarea materialelor pornografice doar pentru că nu voiau ca ele să distragă atenţia oamenilor de la obiectivele lor socialiste. Chiar şi în materie de religie, libertatea politică nu aduce întotdeauna *viaţă*.

— Mă tem că nu înţeleg.

— După prăbuşirea comunismului s-a creat brusc un vid spiritual. Ideologia care a guvernat întreaga societate a dispărut peste noapte, iar acum edilii oraşelor, liderii guvernamentali şi directorii şcolilor caută cu mare zel ceva cu care s-o înlocuiască. Se roagă de pastori şi de mireni calificaţi să predea învăţăturile creştine şi Biblia în şcolile publice.

— Pare o idee minunată, spuse Sabina.

— Problema e că primele care au sărit să dea curs invitaţiei au fost sectele. Acestea au fost mai rapide şi s-au folosit primele de nou-creatul vid spiritual. Prin urmare, acum principalii profesori sunt sectanţi sau reprezentanţi ai unor grupări religioase minoritare şi bineînţeles că foştii comunişti habar nu au de falsitatea învăţăturilor acestora. Iar, între timp, aceste culte şi secte şi-au întins mrejele asupra întregii societăţi. Mulţi oameni care până acum n-au pus piciorul într-o biserică sunt dornici să afle mai multe despre religia creştină. Vor să afle ce au pierdut în toţi aceşti ani. Şi asta îngreunează şi mai mult eforturile noastre

de evanghelizare. Din cauza unei mărturii mincinoase primită anterior de la reprezentanţii unei secte, mulţi ne privesc derutaţi atunci când le spunem adevărul. Ba mai rău, atunci când mergem din casă în casă, există şi oameni care nici nu vor să ne asculte, fiindcă sunt sătui de metodele agresive de convertire practicate de sectanţi. Dacă îi abordezi după ce au avut de-a face cu astfel de indivizi, te vor privi cu ochi răi când le spui că eşti *creştin*. Şi ca să-ţi răspund la prima întrebare, există o mare sete de spiritualitate în Est. Doar că, din păcate, aceasta este contracarată de derută şi de neliniştea creată de numeroşi alţi factori ai schimbării.

— Bine, dar persecutarea creştinilor a încetat, nu-i aşa? întrebă Sabina.

— Aici, în RDG, a încetat. Totuşi, contactele mele din Cehoslovacia îmi spun că acolo, în unele cazuri, lucrurile stau chiar mai rău decât înainte. Comuniştii din garda veche se folosesc de schimbări în propriul avantaj, uneori vărsându-şi mânia pe creştini, biserici şi pastori. Toţi cei aflaţi acum la putere – şi asta este valabil pentru toate ţările est-europene – sunt foşti comunişti. Retragerea lor din Partidul Comunist a fost una dictată de circumstanţe şi nicidecum de o schimbare a modului lor de gândire. Mulţi dintre poliţiştii şi înalţii funcţionari ai fostului regim sunt încă la putere – ei sunt profesorii, demnitarii şi directorii cu care avem de-a face în ziua de azi. Noi, cei din Germania de Est, am fost mai norocoşi, dar viaţa creştinilor din alte ţări nu a devenit mai uşoară aşa, peste noapte. Nu de puţine ori se întâmplă ca donaţiile primite din Occident să nu ajungă la cei ce au cea mai mare nevoie de ele. Bibliile şi cărţile creştine trimise la Praga şi în alte mari oraşe au fost acaparate de lideri ai cultelor majoritare, care le-au vândut apoi la preţuri exorbitante. Am auzit, de pildă, că o Biblie cu coperţi necartonate s-a vândut la Praga pentru echivalentul a 150 de mărci germane. Şi comunitatea noastră a primit literatură creştină, pentru care îi mulţumim lui Dumnezeu.

Dar de obicei occidentalilor care fac astfel de donaţii nu prea le pasă ce se întâmplă cu conţinutul coletelor după ce le livrează şi pleacă acasă. Chiar şi aşa, există foarte mulţi tineri dornici să îmbrăţişeze cariera preoţească şi din ce în ce mai mulţi est-europeni se întorc, într-adevăr, spre Cristos.

— Spuneai că, în cadrul comunităţii voastre, lucrurile merg bine.

— Da. Mulţi localnici se confruntă cu probleme financiare şi sunt cuprinşi de deruta şi frustrarea de care vă vorbeam adineauri. Totuşi, din punct de vedere spiritual, norul fricii de a fi creştini practicanţi a fost ridicat de deasupra noastră şi asta e o adevărată binecuvântare. Acum, delectându-ne, să zic aşa, cu darul libertăţii, ne întâlnim, chiar dacă nu în mod oficial, de mai multe ori pe săptămână. Am să le dau imediat de ştire celorlalţi săteni că în seara asta veţi lua şi voi parte la întrunire.

Matthew aruncă o privire spre Sabina.

— Rămâneţi la noi în noaptea asta, repetă Christa.

Matthew şi Sabina se priviră din nou, apoi se întoarseră spre Bietmann, ridicară din umeri şi, zâmbind radioşi, încuviinţară din cap.

78
Comuniune spirituală

În seara aceea Matthew, Sabina şi fiul lor au luat parte la un act de profundă comuniune spirituală, cu totul diferit de orice altă întâlnire religioasă la care participaseră vreodată, la care au fost trataţi ca nişte oaspeţi de cinste.

Pe Sabina, amintirea vremurilor de odinioară şi a anilor de dinaintea minunatei zile a reîntâlnirii cu Matthew o copleşi cu o intensitate pe care n-ar fi putut-o înţelege pe deplin nici soţul şi nici fiul ei.

Îşi petrecuseră restul după-amiezii plimbându-se pe afară, observând cu mare interes diferenţele dintre condiţiile de trai din Est şi cele din Vest. În timp ce Matthew şi Tad au făcut ocolul fermei împreună cu Udo, soţia acestuia i-a povestit Sabinei, printre lacrimi, despre dureroasa pierdere a fiicei lor şi despre oportunitatea de slujire care li s-a arătat după aceea.

Seara, după cină, se înghesuiră toţi cinci în micul automobil al fermierului şi merseră cale de doi-trei kilometri până la casa unde avea loc adunarea. Cei trei membri ai familiei McCallum simţiră căldura sufletească de cum păşiră înăuntru.

— Udo! strigară imediat mai multe voci.

Urmară strângeri de mână, îmbrăţişări, bătăi prieteneşti pe umăr, prezentări, cuvinte de bun venit, noi strângeri de mână şi încă un val de zâmbete prietenoase şi un şuvoi de urări de bine. Când reieşi că printre cei prezenţi se aflau şi câţiva menoniţi din comunitatea care îi adăpostise cu ani în urmă pe Matthew şi pe Sabina, bucuria şi entuziasmul întâlnirii se amplificară şi mai mult.

În mijlocul agitaţiei, Tad observă cum un bărbat îl trage pe Udo la o parte şi îi şopteşte ceva la ureche. Bietmann se întunecă brusc la faţă şi îi răspunse în şoaptă. La urechile lui Tad nu ajunseră decât câteva cuvinte:

—... Dumnezeu e mare... trebuie să ne rugăm... E un moment hotărâtor...

Celălalt bărbat spuse din nou ceva. Bietmann aprobă din cap.

— Poate... în curând... fu tot ce auzi Tad, fiindcă în momentul imediat următor părinţii săi îl luară de braţ să îl prezinte prietenilor menoniţi.

Majoritatea celor prezenţi erau îmbrăcaţi în haine simple de lucru. Bărbile, acoperămintele capului şi ţinuta unora dintre ei indicau apartenenţa lor la comunitatea menonită, dar fără a crea o notă distinctă de restul adunării. Ulterior Bietmann le-a explicat celor trei invitaţi că mica lor frăţie cuprinde, de asemenea, catolici, baptişti, luterani, vreo doi adventişti şi o duzină de nou-veniţi care nu păreau să aparţină vreunei confesiuni anume.

— Suntem un grup mixt, eterogen de oameni care cred în Iisus, le spusese el. Fără nume şi fără afilieri la vreo biserică. Un grup în care oricine este bine-venit, indiferent de confesiune... dacă are vreuna!

— Primiţi şi necredincioşi printre voi? întrebă Tad.

— Bineînţeles! răspunse Bietmann. Cum altfel crezi că se explică acest entuziasm spontan? La întâlnirile noastre participă întotdeauna şi oameni care nu cred în Dumnezeu. De fiecare dată când ne adunăm, există nou-veniţi – prieteni, vecini etc. Entuziasmul împărtăşirii credinţei noastre este de-a dreptul molipsitor. Oamenii pe care i-aţi cunoscut în seara aceasta se roagă toată ziua pentru cunoscuţii pe care speră să îi poată ajuta sau să îi aducă la întrunirile noastre. Şi cât de mare ne e bucuria când la fiecare întâlnire – în fiecare săptămână... în fiecare zi chiar! – vedem că rugile noastre au primit răspuns! Există astfel de grupuri, tot mai numeroase şi mai pline de viaţă, în toate satele din zonă.

— Obişnuieşti să vizitezi şi alte frăţii de acest tip?

— Nu călătoresc foarte mult, răspunse Bietmann, dar uneori sunt nevoit s-o fac. Şi pot să vă spun că foarte mulţi

încep să îl primească în inimile lor pe Mântuitorul nostru.

— Mă bucur să aud asta, spuse Matthew gânditor, şi mai ales să o *văd* cu ochii mei şi să fiu aici alături de voi.

După ce se încheiară prezentările şi Bietmann explică pe scurt cine erau invitaţii lui şi cum de erau prezenţi la adunare, toată lumea începu să cânte şi o pace plină de evlavie se pogorî asupra spaţioasei încăperi. În timp ce cântau, toată lumea se aşează, câţiva pe scaune, iar marea majoritate direct pe podea.

Nu aveau instrumente muzicale şi nici cărţi de cântări, iar imnurile religioase pe care le înălţau, contrastând cu zarva plină de veselie de la începutul întâlnirii, erau în mare parte unele vechi, în gamă minoră. Totuşi, acest fapt nu le ştirbea câtuşi de puţin intensitatea, căci fiecare voce se ridica în unison cu celelalte, amintindu-i lui Tad de maiestuozitatea unui cor călugăresc străvechi.

Acestea nu erau refrene facile, cântate cu inima uşoară, ci cuvinte de slavă şi de mulţumire simţite până în adâncul sufletului şi înălţate cu pioşenie de voci grave şi solemne. Pe chipurile celor ce cântau se vedeau cutele adânci lăsate de anii de muncă trudnică, greutăţi şi persecuţii prin care credinţa le-a fost încercată, adâncită şi confirmată în creuzetul asprului trai dus sub jugul comunist.

Experienţa îi mişcă până în adâncul sufletelor pe toţi membrii familiei McCallum, deşi niciunul dintre ei n-ar fi putut să spună exact de ce. Avea să mai treacă un timp până să înţeleagă pe deplin semnificaţia acestei seri.

Tad îşi întoarse privirea spre bărbatul pe care tatăl său ţinuse atât de mult să-l revadă, ce stătea acum cu ochii închişi şi cânta încetişor împreună cu prietenii lui creştini. Oamenii aceştia, realiză tânărul, plătiseră scump pentru credinţa lor. Bucuria şi entuziasmul exuberant pe care le manifestau acum veneau după ani şi ani de încercări şi suferinţe prin care el, personal, nu trecuse niciodată. Acum înţelegea de ce părinţii săi erau, chiar şi după atâta vreme, legaţi sufleteşte de aceste locuri.

Bietmann era, în mod vădit, un om liniştit, cu un caracter puternic şi plin de profunzime, exact aşa cum i-l descrisese tatăl său. Tad, care, prin prisma meseriei, era obişnuit să întâlnească tot soiul de oameni, nu putuse să nu remarce, de asemenea, maturitatea spirituală şi înţelepciunea cu care vorbea şi se comporta acest bărbat.

Udo părea să aibă în jur de cincizeci şi opt-şaizeci de ani, dar aparenţele puteau fi înşelătoare – în scurta perioadă de timp petrecută în sectorul estic, Tad descoperise deja că aici oamenii păreau mai bătrâni decât erau de fapt, că deznădejdea unei vieţi trăite sub opresiune le afectase spiritul, îmbătrânindu-le chipurile înainte de vreme. Prietenul tatălui său nu era pastorul comunităţii – la drept vorbind, nici nu părea să existe vreun pastor printre ei –, dar era, fără doar şi poate, unul dintre liderii ei spirituali.

Într-un târziu, cântarea încetă. Ridicând privirea, Tad văzu că Bietmann şi alţi câţiva bărbaţi îl împing pe tatăl său în faţă. Trezindu-se brusc în faţa celor aproximativ treizeci de persoane care îl priveau într-o tăcere deplină, Matthew, luat pe nepregătite, avu nevoie de o clipă pentru a-şi aduna gândurile.

— Nici nu ştiu cu ce să încep, spuse el, cu o uşoară stinghereală în voce. În dimineaţa aceasta, când am pornit la drum, nici măcar nu eram siguri că îl vom găsi pe vechiul nostru prieten, adăugă el, arătând spre Bietmann. N-am mai fost pe aici de treizeci de ani. Şi cu toate astea, am dat de Udo şi iată-ne acum înconjuraţi de o mulţime de noi prieteni! Ştiu că sunt în asentimentul soţiei şi fiului meu când spun că ne simţim extraordinar de binecuvântaţi să putem fi aici, în mijlocul vostru, şi vă mulţumim că ne-aţi primit cu inimile deschise. Sper şi mă rog să găsim o cale de a ne exprima recunoştinţa şi iubirea în scurtul răstimp pe care îl vom petrece împreună.

79
Elucidarea misterului

Moscova

Telefonul îl luă prin surprindere pe fostul agent KGB.

— Nu mă aşteptam să mă cauţi chiar atât de repede.

— Ne putem întâlni undeva? întrebă Blue Doc.

— Unde anume?

— Tu eşti cel urmărit. Alege tu locul şi eu am să fiu acolo. N-o să-ţi vină să crezi ce am descoperit.

— În regulă, stai să mă gândesc puţin.

Rămase tăcut preţ de o clipă, apoi îi comunică fostului său adversar locul de întâlnire.

— Voi fi acolo peste o jumătate de oră, răspunse Blue Doc, după care puse receptorul în furcă şi se uită încă o dată la incredibilul dosar pe care îl ţinea în mână.

Îi fusese livrat în urmă cu o oră. Cum de reuşise femeia să pună mâna pe el şi cum i-l pasase lui Iasceak, nu ştia. Şi nici nu-l interesa! Important era că îl avea, asta era tot ce conta.

Simţea că-i zbârnâie creierul. Avea încă dubii în privinţa rusului. Dar, aşa cum îi spusese şi lui, îi era dator. Şi îşi dăduse cuvântul.

Peste treizeci de minute, cei doi agenţi erau aşezaţi unul lângă altul la adăpostul umbrei unui pod puţin circulat construit peste un afluent mai mic al râului Moscova. Pentru binele amândurora, ceea ce aveau de discutat nu trebuia să ajungă la urechile nimănui.

— Am avut dreptate în privinţa lui Desiatovski? întrebă Galanov.

— Ai tras lozul cel mare, amice! Dacă poţi numi aşa o conspiraţie de a răsturna guvernele din toate republicile sovietice şi de a reinstaura o putere de stat unică în CSI.

— Poftim?!

— E totul aici – fiecare detaliu al unei operaţiuni menite să mute frâiele din mâinile republicilor direct în mâinile

amicului nostru Bludaiev Desiatovski.

— Incredibil! Se pune la cale un nou... puci? Bine, dar n-are cum să le iasă figura acum când Uniunea Sovietică s-a dizolvat!

— Desiatovski a planificat totul până în cel mai mic detaliu. După părerea mea, nu poate fi vorba decât de o lovitură de stat. Dar poţi să te convingi şi singur.

Davidson deschise mapa pe care o ţinea în mână, scoase mai multe dosare şi, sprijinindu-se într-un genunchi, le răsfiră pe jos, în faţa rusului.

În timp ce studia dosar cu dosar, îngrijorarea vizibilă de pe faţa lui Galanov devenea tot mai adâncă. Când vorbi din nou, tonul vocii sale vădea gravitatea situaţiei.

— Ai dreptate. Toate par să indice că se pregăteşte o lovitură de stat. Cu toate că, având în vedere schimbările care au avut loc după dezintegrarea Uniunii Sovietice, nu văd cum ar putea s-o scoată la capăt. Totuşi, trebuie să recunosc că, în comparaţie cu ăsta, puciul anterior pare o treabă făcută de amatori. Desiatovski n-a lăsat să-i scape niciun detaliu. Şi-a asigurat sprijinul fiecărui segment al societăţii şi al liderilor tuturor republicilor.

— Crezi că el e capul conspiraţiei?

— Cine altcineva ar putea să fie? Nu ziceai că mapa a fost luată din cabinetul lui?

Blue Doc încuviinţă din cap.

— Citeşte şi asta, spuse agentul CIA, înmânându-i încă două-trei foi de hârtie.

Galanov îşi trecu repede privirea peste ele, apoi scoase un fluierat prelung.

— Exact ceea ce bănuiam...

— Să înţeleg că nu eşti surprins? întrebă Blue Doc.

— Am intrat la bănuieli încă de când i-am văzut împreună.

— Ştiam eu că nu e o idee rea să te am drept partener, spuse agentul CIA, zâmbind pe sub mustaţă.

— Drexler e unul dintre politicienii de vârf din

parlamentul german.

— Şi ce urmăreşte?

— Nu ştiu exact. E un om influent, şef de partid, lider al opoziţiei în Bundestag, cea mai puternică figură politică din Germania după Kolter.

— Şi l-ai văzut recent în compania lui Desiatovski?

Galanov aprobă din cap.

— După summit.

— Da, îmi amintesc de dezbaterile acelea cu privire la ajutorul la stat. Crezi că există vreo legătură între propunerea de finanţare şi conspiraţie?

— Nu ştiu. Dar puneau ceva la cale, de asta am fost sigur de cum i-am văzut. De fapt, tocmai ăsta a fost motivul pentru care am început investigaţia. Asta până n-am fost dat în urmărire. Sunt sigur că m-au mirosit.

Fu rândul lui Blue Doc să scoată un fluierat admirativ.

— Sau, mai bine zis, că i-ai mirosit tu pe ei.

— Cum ai făcut rost de dosare? întrebă Galanov. Cu toată experienţa mea de agent KGB, mă îndoiesc că aş fi putut obţine nişte informaţii atât de explozive. Ceea ce avem aici e suficient pentru a le dejuca toate planurile.

— Le-am furat.

— *Tu* le-ai furat... chiar din biroul lui Desiatovski?!

— Ei, nu eu personal. Mi s-a dat o mână de ajutor, să zicem aşa.

— Voi, americanii, sunteţi de-a dreptul ingenioşi! Trebuie să recunosc că v-am subestimat.

— Nu-mi pot asuma toate meritele. Complicii mei au fost ruşi get-beget, râse Blue Doc. În meseria asta, succesul depinde de persoanele pe care le cunoşti şi de informaţiile pe care ţi le pot procura ele.

— Iar când dai de greu şi nu ai *niciun* prieten... eşti terminat, spuse gânditor Galanov.

— Să înţeleg că în situaţia asta te afli tu acum?

Rusul încuviinţă din cap.

— Ei bine, probabil că, aşa cum spuneai ieri, vei putea

să te foloseşti de aceste informaţii pentru a ieşi din încurcătură.

— Trebuie să acţionăm cu grijă... şi repede. Având în vedere actualul meu statut de paria, în Rusia nu există nicio persoană căreia aş avea curajul să-i încredinţez acest secret.

— Probabil că ar trebui să ne adresăm lui Kolter şi celor din Departamentul de Stat, spuse Blue Doc. Ei vor şti ce să facă. Informaţiile trebuie să ajungă la Berlin şi la Washington.

— Nu ai o linie directă cu CIA? Sună-ţi superiorii, sugeră Galanov.

Blue Doc rămase o clipă tăcut, analizând în gând numeroşii factori ai problemei. După ce deunăzi îşi spusese că toate tensiunile de pe mapamond luaseră sfârşit, iată-l acum în posesia unor informaţii-bombă şi neştiind ce să facă cu ele!

— Tu eşti cel ce trebuie să-i dea în vileag, spuse el în cele din urmă.

— De ce? obiectă rusul. Tu îi poţi anunţa pe americani mult mai repede.

— Dacă informaţia vine din partea CIA, ruşii vor pretinde că SUA încearcă să reia ostilităţile Războiului Rece. Cu contactele din mass-media pe care le deţin, vor putea desfiinţa cu uşurinţă orice acuzaţie bazată pe informaţii furnizate de CIA şi nu e exclus să convingă întreaga lume de asta. Nu, informaţia trebuie să vină din partea ta.

— Hm... înţeleg unde baţi, murmură Galanov, aruncându-şi din nou privirea peste dosare. Ai dreptate – cu Alekdaniov de partea lui, *nimeni* n-ar putea să-i ţină piept.

— Ascultă, ne vom întoarce la biroul meu şi vom fotocopia toate dosarele. Tu vei lua originalele, iar mie îmi vor rămâne copiile, pe care le voi da colegilor mei... în caz că tu dai de necaz.

— Ai putea să îi pui imediat la curent şi să le spui să nu facă nicio mişcare până când nu dezvălui eu informaţiile.

— Dac-ar afla, cei din Departamentul de Stat n-ar putea păstra tăcerea nici preţ de o oră. Washingtonul, care pur şi simplu nu realizează cu câtă antipatie sunt văzute Statele Unite de aproape tot restul lumii, s-ar grăbi să denunţe public conspiraţia. Nu, prefer să aştept câteva zile înainte de a lua o decizie.

— Atunci eu va trebui să părăsesc cât mai repede Rusia. În orice caz, fii pregătit. Dacă cei ce mă urmăresc îmi vin de hac, situaţia va fi în mâinile tale.

— Vrei să te ajut să treci graniţa? Am contacte.

— Nu, mă descurc singur.

— Cum? Parcă spuneai că nu mai ai niciun contact.

— Nu contează cum. Pentru siguranţa ta, e mai bine să ştii cât mai puţine, răspunse Galanov.

— Dacă zici tu... Dar eşti sigur că te vei descurca?

— Am câţiva colaboratori noi, care au planificat deja întreaga operaţiune. Dar de îndată ce facem fotocopiile, va trebui să ne despărţim. Nu putem risca să fim capturaţi amândoi. Nici n-am să mă mai întorc la apartament. Timpul e prea scurt. Voi părăsi Moscova înainte de miezul nopţii.

— N-am să fac nimic până nu mă asigur că ai reuşit să părăseşti cu bine ţara sau că, dintr-un motiv sau altul, nu vei putea s-o faci.

— Dacă vezi că lucrurile se pun în mişcare, ia măsuri. Dacă până atunci nu vei fi primit veşti de la mine, înseamnă că am fost arestat sau că zac mort pe undeva.

— În regulă, spuse Blue Doc. Pentru orice eventualitate, am să-ţi dau numele persoanei mele de contact din Washington.

Scoase un petic de hârtie, notă pe el un nume şi un număr de telefon şi apoi îi întinse bileţelul lui Galanov.

— Dacă dai de necaz, sună la numărul ăsta şi spune parola notată aici. În felul acesta, suntem acoperiţi amândoi, în caz că mi se întâmplă mie ceva. Vreau să mă asigur că, orice s-ar întâmpla, măcar *unul* dintre noi va putea lua legătura cu Washingtonul sau cu Berlinul.

Galanov încuviinţă din cap.

— Totuşi, nu cred c-ar fi înţelept să te însoţesc până la birou. Probabil că Desiatovski a pus deja sub supraveghere ambasada americană, în caz că aş cere azil politic.

— Uite, la asta nu m-am gândit. Ai perfectă dreptate. Şi-apoi, lumea ar intra la bănuieli dacă am fi văzuţi împreună.

Îngândurat, Blue Doc strânse toate hârtiile şi le puse la loc în dosare.

— Am să mă întorc singur la birou, voi fotocopia dosarele şi apoi ţi le voi aduce. Ne întâlnim aici peste două ore.

— De acord.

Se ridicară şi îşi strânseră mâinile cu un aer solemn, fiecare realizând cât se poate de bine că, printr-o ironie a sorţii, ajunsese să îşi încredinţeze viaţa tocmai în mâinile adversarului său de-o viaţă.

Partea a X-a
Încotro

80
O ultimă trecere în revistă

Moscova

Bludaiev Desiatovski merse cu pas hotărât şi un aer plin de importanţă pe lângă funcţionarii rămaşi la birou la acea oră târzie, fără să arunce măcar o privire spre confidenta lui, Marta Repninka. Adevărul fie spus, de două zile încoace, femeia tremura ca varga la vederea lui şi stătea toată ziua aciuată prin colţurile cele mai îndepărtate ale biroului în speranţa că acesta nu va detecta groaza şi trădarea ce se citeau în ochii ei.

Mai ales acum, că săvârşise îngrozitoarea faptă!

Pe lângă mânia pătimaşă pe care o simţea clocotindu-i în piept împotriva acestei bestii cu două feţe, Marta încerca totodată şi un sentiment aproape incontrolabil de groază la gândul că, dintr-o privire, Bludaiev va înţelege imediat ce făcuse. Nu-şi dorea decât să se termine odată programul de lucru şi să părăsească pentru totdeauna acest birou. Nu se va mai întoarce niciodată aici. Americanul îi promisese că se va îngriji de siguranţa ei. Mâine la ora asta va fi... ei bine, nu ştia sigur unde va fi, dar aici nici vorbă.

Marta putea sta liniştită. Gândurile ministrului rus al Apărării erau în cu totul altă parte. Acesta păşi în biroul său cu un surâs infatuat, apoi închise uşa în urma lui satisfăcut.

Fusese una dintre acele zile când, contrar zicalei, toate îi merseseră *bine*. Ba chiar incredibil de bine! Toate lucrurile păreau să se aranjeze de la sine în avantajul lui.

Astăzi purtase trei discuţii importante care, după părerea lui, nu doar că măreau în mod semnificativ şansele reuşitei sale finale, ci păreau să genereze şi să stimuleze

circumstanţele necesare pentru atingerea scopului său fără ca el să ridice un deget. Lui nu-i va rămâne decât să dea un mic ghiont situaţiei pentru ca evenimentele să o ia pe inevitabilul făgaş spre care se îndreptau deja. Făcând uz de ridicola analogie folosită de paranoicii de americani, el nu va mai trebui decât să dărâme prima piesă de domino şi restul va veni de la sine!

Întregul univers părea să conspire la împlinirea destinului său, după cum suna una dintre aiurelile metafizice pe care le îndruga mereu fanfaronul de Drexler.

Erau o grămadă de baliverne, desigur, chit că nu i-ar fi spus-o niciodată verde-n faţă neamţului. La o adică, va aborda şi el acelaşi discurs de tip New Age. Asta voiau să audă oamenii – sau, cel puţin, bogătaşii nemţi şi ceilalţi indivizi de teapa lor care tăiau frunză la câini cât era ziulica de lungă, zgâindu-se la stele şi la cristale şi dezbătând astfel de tâmpenii. În privinţa compatrioţilor săi nu avea nicio grijă – ruşii erau oameni cu picioarele pe pământ, nu credeau în bazaconiile astea aşa-zis spirituale.

Totuşi, după ziua de azi, aproape că înclina să-i dea dreptate lui Drexler. Mai ştii? Poate că neamţul se rugase la vreunul dintre cristalele alea ridicole ale lui şi rostise niscaiva incantaţii care făcuseră ca toate lucrurile să se alinieze scopurilor sale.

Nici n-ar fi putut să viseze la împrejurări mai favorabile! Cutremurul din Azerbaidjan... cine ar fi putut regiza un preludiu mai potrivit? Lucrurile vor decurge de la sine fără ca ei să trebuiască să le creeze în mod artificial.

Şi ce noroc cu accidentul petrecut recent la centrala nucleară din Kuibîşev! Nu fusese nici pe departe atât de grav precum cel de la Cernobîl şi impactul asupra industriei era aproape nul, dar ştirea făcuse ocolul întregului mapamond şi toată lumea era alarmată.

Ceea ce se potrivea de minune planurilor sale. O populaţie nervoasă constituia fundalul perfect. Iar vizita pe care Elţîn, Şevardnadze şi preşedinţii altor trei dintre cele

mai mari republici stabiliseră s-o facă la reactorul nuclear şi apoi la Kirovabad... cădea la ţanc, nu alta!

Prima „criză a Comunităţii Statelor Independente”, aşa o numeau – un prilej de a demonstra unitatea existentă între noile republici independente. Un summit menit să arate lumii întregi că liderii fostei Uniuni Sovietice îşi doresc menţinerea relaţiilor de armonie şi solidaritate între fostele state membre.

Şi astfel, la momentul crucial, toţi liderii politici vor fi plecaţi, înlăturase îndoielile Doneţkului la Budapesta. Aproape toate breşele planului fuseseră astupate. Chiar dacă două-trei republici mai mici se vor arăta refractare, vor fi luate pe sus de iureşul evenimentelor. Nu-i mai rămânea decât să dea câteva telefoane. O va face la sfârşitul săptămânii şi apoi nu va mai trebui decât să aştepte.

Graţie atenţiei arătate grăsanei de Repninka, greva sindicatelor muncitoreşti era deja în plină desfăşurare.

Evenimentele se apropiau de apogeu în toate celelalte arene. Până să se dezmeticească lumea, el va fi pus deja bazele unui comitet de urgenţă ce va ţine legătura cu lideri din toate cele opt grupuri vitale – verigi intrinseci puterii – din fiecare republică.

Comitetul format de el va prelua controlul în toate capitalele republicilor. Totul se va petrece fulgerător, înlăturând complet posibilitatea unui eşec sau a unei riposte armate.

Nimeni nu va vorbi de *puci*. O măsură de consolidare a puterii impusă de această tulburătoare şi neaşteptată situaţie de criză, aşa o va numi când se va duce la postul naţional de televiziune să anunţe tragicul accident în care şi-au pierdut viaţa mai mulţi lideri ai Comunităţii Statelor Independente. O tragedie în urma căreia liderii din toate domeniile s-au adunat în jurul lui, dedicaţi menţinerii principiilor democratice de independenţă introduse de aceşti iubiţi conducători răposaţi.

De noţiunea de *puci* poate că va pomeni doar atunci când le va spune oamenilor că el şi cei din jurul său luau deja măsuri pentru a se asigura că nu va exista nicio acţiune de subminare a ordinii de stat, nicio tentativă de *lovitură de stat*, că în fiecare dintre republici totul va rămâne aşa cum era înainte şi că el şi Comitetul pentru Apărarea Comunităţii Statelor Independente fac tot ce le stă în puteri pentru a preveni preluarea controlului de forţe însetate de putere, dornice să folosească situaţia de criză pentru atingerea propriilor scopuri necinstite.

Le va spune că vorbise deja la telefon cu preşedintele american şi cu alţi lideri mondiali şi că-i asigurase că în Comunitatea Statelor Independente domnea calmul şi ordinea, că nu existau nelinişti sociale, acte de violenţă sau proteste şi că procesul democratizării şi al independenţei va continua neperturbat în toate republicile suverane.

Ah, mai că nu-i venea să creadă că se va întâmpla cu adevărat! Şi va fi chiar mai uşor decât îşi imaginase.

Poate că ideile lui Drexler despre stele, destin, karma şi alinierea forţelor cosmice ascundeau, totuşi, un sâmbure de adevăr. Simţea că momentul culminant al destinului său este mai aproape ca niciodată.

Îşi turnă nişte votcă în pahar şi se aşeză la birou, reflectând la evenimentele de peste zi.

De dimineaţă se întâlnise cu mogulul media Valeri Alekdaniov. Deşi, în urmă cu doar zece ani, ar fi fost de neconceput să foloseşti termenul *mogul* cu referire la un rus, de pe-acum Valeri devenise cu adevărat versiunea rusească a eroului şi mentorului său personal Ted Turner, cu care era prieten de ani de zile şi împreună cu care întorsese planul pe toate părţile de câteva luni încoace.

Valeri e la fel de însetat de putere ca mine, îşi spuse zâmbind Desiatovski. Aveau amândoi de câştigat din treaba asta. Alekdaniov va avea controlul total asupra mass-mediei. Desigur că o va face indirect, numindu-l probabil în funcţia de ministru, dar efectul va fi acelaşi. Alekdaniov va

deţine controlul asupra ştirilor externe difuzate în ţară şi a celor interne comunicate agenţiilor internaţionale şi îi va sta în putere să influenţeze fluxul informaţiilor în avantajul lor. Iar în schimb, Alekdaniov îi va oferi ceea ce voia *el*.

Desiatovski se ridică, se duse până la dulapul în care era montat televizorul, îl deschise, introduse în aparatul video caseta pe care o primise în urmă cu două ore şi, în liniştea biroului său, vizionă încă o dată materialul regizat de Valeri.

Ce mai, omul ăsta era un adevărat geniu! Problema era că o ştia şi avea un orgoliu pe măsură.

Iată, deci, buletinul de ştiri pregătit *în prealabil*, gata de a fi transmis în toată ţara şi „interceptat” în mod cât se poate de oportun de CNN şi difuzat în întreaga lume.

La *cererea* lui Elţîn şi a preşedinţilor republicilor, iată-l pe *el*, Bludaiev Desiatovski, plin de siguranţă şi prestanţă, la cârma CSI în absenţa lor. Faptul că o asemenea cerere nu îi fusese, de fapt, înaintată şi că absenţa lor era una silită, nu era, desigur, menţionat. Alekdaniov montase materialul cu măiestrie, tăind ingenios pe ici şi colo, astfel încât niciun cuvânt să nu sune nelalocul lui. Şi asta mai ales în cazul interviurilor care însoţeau discursul lui Desiatovski – cu lideri din diverse domenii care declarau că sprijină fără rezerve şi încurajează din tot sufletul această măsură provizorie de „consolidare a puterii”.

Printre cei intervievaţi se numărau lideri parlamentari din toate republicile şi toţi, fără excepţie, îl ridicau în slăvi pe preşedintele interimar al CSI, Bludaiev Desiatovski.

Oare cum de reuşise Valeri să obţină toate aceste interviuri? se întrebă Desiatovski. Multe dintre ele erau realizate cu persoane de care nici nu ştiuse că ar fi implicate în conspiraţie. Să fi montat Valeri materialele de aşa natură? Era o simplă făcătură? Să se datoreze totul montajului?

Când îl întrebase, Alekdaniov zâmbise şi îi spusese doar atât:

— Secretele meseriei, prietene. Nu e cuminte să pui

prea multe întrebări. Dacă îţi divulg chiar totul, *mie* nu-mi mai rămâne niciun as în mânecă.

Mare şmecher!

În orice caz, important era că acest material avea să fie vizionat de milioane, dacă nu chiar de miliarde de persoane. Era atât de impecabil şi de credibil, încât nimeni nu va pune la îndoială adevărul afirmaţiilor lui. Şi asta mai ales după ce vor urmări interviurile realizate deja cu lideri şi persoane influente din diverse domenii de activitate, care vor confirma totul. Chiar dacă ar fi intervievaţi de CNN, rezultatul ar fi acelaşi – cu toţii vor declara în mod unanim că îl sprijină pe noul preşedinte al Comunităţii Statelor Independente şi al Comitetului de Apărare.

Desiatovski scoase caseta video, o puse deoparte şi introduse în aparat o copie a interviului pe care îl înregistrase pe parcursul zilei şi pe care Alekdaniov urma să îl monteze, la momentul oportun, combinându-l cu un material în care vor fi prezentate ştirile curente şi detalii ale situaţiei. De astă dată Desiatovski se adresa naţiunii şi lumii întregi, cu o mină gravă, relatând evenimentele care duseseră la această schimbare necesară – evenimente ce nu se petrecuseră încă – solicitată chiar de către Boris, Eduard şi preşedinţii celorlalte republici.

Ce mai, suna cât se poate de convingător! Dacă n-ar *fi* ştiut cum stăteau, de fapt, lucrurile, aproape c-ar fi crezut-o şi el! Valeri avea talentul de a face pe oricine să dea bine în faţa unei camere de filmat... şi de a modifica, prin montaj, mesajul unui interviu după bunul lui plac!

Momentul crizei – criză ce va impune consolidarea puterii – se apropia vertiginos. În mai puţin de o săptămână, întreaga lume va urmări cele două înregistrări lipite sub forma unui singur material şi prezentate ca şi cum ar fi fost realizate în iureşul evenimentelor.

Da, lovitura de stat începea deja să se contureze în mod clar.

Fusese o alegere inspirată să îl coopteze din timp pe

Alekdaniov. Cu ajutorul acestui geniu al mass-mediei, va fi floare la ureche să ducă poporul de nas.

Scoase caseta, închise aparatul şi, aşezându-se la birou, începu să reflecteze la cea de-a doua discuţie de peste zi.

Ajunsese la biroul generalului Feodor Şapoşnikov pe la ora două. Kieveanul, de care îl lega o prietenie îndelungată, fusese şeful Statului Major în vechiul regim şi, după dezintegrarea Uniunii Sovietice, devenise primul ministru al Apărării din Ucraina. Totuşi, renunţase la această funcţie pentru a reveni la Moscova şi, mai exact, la Kremlin, unde, de şase luni încoace, activa în calitate de comisar militar şi persoană de legătură între agenţiile militare separate din cadrul CSI Prin prisma noii sale funcţii, care prevedea coordonarea relaţiilor militare dintre cele cincisprezece republici, Şapoşnikov menţinea aproape constant legătura cu Desiatovski şi cu liderii militari din celelalte state. Dintre toţi, era cu precădere apropiat de subordonaţii săi direcţi din Ucraina, ţara sa natală, Uzbekistan şi Kazahstan – preşedinţi ai căror ţări vor fi cu toţii plecaţi, împreună cu Elţîn, să viziteze centrala nucleară.

Rusia şi aceste trei republici însumau o populaţie de peste 235 de milioane de persoane, adică peste 82% din totalul populaţiei din CSI Cui îi păsa dacă Turkmenistanul sau Tadjikistanul, cu cele unu sau două procente ale lor, nu voiau să intre în joc? Principalele patru republici erau suficiente şi Şapoşnikov va avea grijă ca liderii militari ai acestora să le urmeze ordinele.

Şapoşnikov, care urcase şi el încet pe scara ierarhică în timpul administraţiei Gorbaciov, era aliatul militar perfect, gândi satisfăcut Desiatovski. La sfârşitul anilor ’80, nu ieşise în evidenţă drept unul dintre susţinătorii înfocaţi ai regimului, astfel încât, după dezintegrarea Uniunii Sovietice, putuse să revină pe scena politică drept un politician moderat, respectat de către occidentali, un reprezentant al „noii clase politice” din Rusia, cum spuneau analiştii americani de la Kremlin. Nimeni nu cunoştea

intenţiile şi ambiţiile ascunse ale lui Feodor mai bine decât vechiul său prieten Bludaiev Desiatovski şi, ca atare, kieveanul fusese aproape de la început unul dintre principalii complici ai ministrului.

Preparativele făcute de Şapoşnikov erau la fel de eficiente şi de ample ca ale mogulului Alekdaniov. Kieveanul luase în considerare orice scenariu, antiscenariu şi contrascenariu posibil. De la generali şi până la locotenenţi, toţi ofiţerii – şi conduşi de ei, toţi tinerii recruţi – erau pregătiţi să intre în acţiune pentru a înlătura neliniştile populaţiei şi a grăbi lucrurile. La un semn din partea lui Feodor, maşinăria militară din toate republicile, de la comandanţii centralelor nucleare şi până la răcani, se vor uni sub comanda lui.

Feodor nu era singurul lider militar care îl susţinea. În afară de acesta erau dedicaţi cauzei încă vreo douăzeci de colonei şi doi-trei generali. Unii erau conservatori nemulţumiţi care, în adâncul sufletului, nu acceptaseră niciodată reformele, alţii – radicali impetuoşi, dornici de schimbare. Cu toţii, însă, fără excepţie, erau dispuşi să şteargă cu buretele diferendele ideologice dintre ei şi să participe împreună la o nouă ordine mondială şi, mai ales, la o nouă ordine *sovietică* în care se vor bucura din nou de putere şi prestigiu – chiar dacă va trebui să împartă între ei atât puterea, cât şi prestigiul. Planul era ingenios, iar implementarea lui – sigură.

Ministrul Apărării recapitulă în minte detaliile militare.

Era de o importanţă vitală ca, în momentul loviturii de stat, să poată comunica simultan cu toţi subordonaţii din poziţiile-cheie. Ceea ce probabil că nu va fi deloc uşor. O altă problemă delicată era felul în care va porţiona ulterior puterea.

Trebuia să se asigure de sprijinul ziarului „Pravda” şi al agenţiei de presă Tass, deşi probabil că Alekdaniov se va putea ocupa singur de asta. Nicio operaţiune de o asemenea amploare nu e lipsită de complicaţii... şi de

riscuri.

Gândurile îi zburară la ceilalţi jucători-cheie ai planului său. *Puciul din interior*, aşa îl numea. Gunder Haslack, directorul Băncii Comunităţii Europene şi preşedintele cartelului bancar internaţional cu sediul central la Haga şi un important centru operaţional la Geneva, îi va atrage de partea lor pe liderii financiari din Europa şi va preveni instalarea panicii pe piaţa bancară.

La New York îl aveau pe Carter McPherson, iar la Tokio – pe I lawasaki Nakasone. Ambii vor fi intervievaţi „în direct”, ocazie cu care vor declara că nu se anticipau fluctuaţii majore nici pe Wall Street, nici la bursa japoneză. Activitatea de pe piaţa bursieră se desfăşoară normal, vor spune ei, ba chiar pare să fi luat avânt după difuzarea ultimelor ştiri.

De fapt, graţie lui Alekdaniov, acele interviuri fuseseră deja înregistrate şi se aflau în prezent la montaj. În mai puţin de douăzeci şi patru de ore vor fi gata să fie difuzate în cadrul buletinelor de ştiri din toată lumea în momentul în care Desiatovski va da undă verde.

Următorul care îi veni în minte fu Valentin Gorbunoviev, preşedintele Comitetului pentru democratizare şi informare – o organizaţie cu caracter informal menită să asigure comunicarea dintre liderii tuturor fostelor provincii sovietice şi să le coordoneze, cu permisiunea lor, desigur, paşii nesiguri spre viitor. Comunicatele pe care le va trimite Gorbunoviev tuturor republicilor – cu scopul de a linişti parlamentele respective şi, mai ales, de a le câştiga de partea noii administraţii de la Kremlin, asigurându-le că preşedintele Desiatovski îşi dorea cu tărie să menţină independenţa şi autonomia provinciilor – fuseseră deja redactate. Această manevră, se va explica ulterior, era doar o măsură provizorie şi necesară de consolidare a puterii de stat care nu va pune capăt, ci dimpotrivă, va accelera procesul democratizării.

Bludaiev Desiatovski, se menţiona mai departe,

intenţiona să facă o vizită în fiecare republică pentru a-i asigura pe toţi liderii politici că susţine şi încurajează direcţiile lor independente, întâi, preşedintele se va concentra asupra Rusiei, Ucrainei, Uzbekistanului şi Kazahstanului, state ai căror preşedinţi au pierit într-un mod atât de tragic. Acesta va lua, desigur, cuvântul la funeralii şi se va asigura ca alegerea noilor preşedinţi să se petreacă în cea mai mare regulă. Ceea ce *nu* se preciza în comunicate era faptul că Desiatovski îi alesese deja pe succesorii viitorilor defuncţi.

Pe parcursul zilelor de criză se va repeta pe toate căile posibile – în discursurile publice, în interviurile televizate şi din presa scrisă, în cadrul întâlnirilor cu liderii străini – că Desiatovski este un politician progresist, care susţine republicile şi nu îşi doreşte decât să le faciliteze tranziţia spre independenţă, occidentalizare şi o economie de piaţă. Îi abordaseră deja pe Vadim Petrikov, preşedintele Republicii Moldova, Anatoli Dzasohov, preşedintele Republicii Belarus, şi Evgheni Baramertnikim, preşedintele Kîrgîzstanului.

Era riscant să cooptezi în plan nişte persoane atât de importante. Dar fără riscuri, nu există câştig – şi în niciun caz unul atât de mare precum cel ce se contura la orizont. Oricum, toţi trei, îl informaseră persoanele lui de legătură, erau nemulţumiţi de felul în care merseseră lucrurile în ultimii doi ani.

Erau, ce-i drept, state mici. Dar, din moment ce patru preşedinţi vor fi dat ortul popii şi ştia că se poate baza pe sprijinul acestor trei, se îndoia că restul s-ar arăta refractari să colaboreze. Între timp nu putea decât să spere că niciunul dintre cei trei preşedinţi nu va divulga secretul înainte de vreme.

Sabotajul planificat la uzina kieveană va duce, fără doar şi poate, la un val de proteste muncitoreşti. Din cauza recentei crize de alimente şi a salariilor mici, situaţia era deja extrem de tensionată, aşa că liderul de sindicat

Marktov Bobrikov îl asigurase că, în termen de treizeci şi şase de ore, toată muncitorimea din Ucraina va fi în grevă.

Guvernanţii ţării se vor trezi brusc depăşiţi de situaţie şi intervenţia lui va fi pe deplin justificată.

Apropo de asta, trebuia să-i elimine pe Repninka şi pe frate-său ca să nu mai rămână nicio pistă care să ducă la el. N-ar fi trebuit să ceară ajutorul unei angajate. A fost o greşeală de amator... dar se putea remedia cu uşurinţă.

Cu câteva ore în urmă avusese cea de-a treia întâlnire importantă de peste zi, cu ministrul Transporturilor, Nursultan Hasbulacek, şi magnatul Max Harmin. Întrucât distribuţia mărfurilor şi a alimentelor era o problemă cu care ruşii se confruntau de ani de zile, cei trei nu fuseseră niciodată nevoiţi să se întâlnească în secret. Propunerile lui Harmin de a introduce în CSI tehnologie americană, franceză şi japoneză şi de a ajuta la modernizarea sistemului de transport rus pentru a face posibilă implementarea reformelor considerate necesare de către Desiatovski – toate aceste discuţii fuseseră consemnate. Marele public nu avea însă habar de amploarea planurilor dezbătute de cei trei odată ce uşile fură închise şi discuţiile „oficiale”, lăsate deoparte.

Parcurse încă o dată în minte numele tuturor jucătorilor principali, cu gândul la anii de preparative, la colosala muncă din spatele operaţiunii, la toţi informatorii plasaţi strategic cu mult timp înainte. Asistase, aşteptând momentul potrivit, la succesul lui Gorbaciov şi apoi la căderea lui din graţiile poporului. Aşteptase ani la rând, urzind încet acest plan genial ce cuprindea persoane de la cel mai jos până la cel mai înalt nivel.

Dădu satisfăcut capul pe spate şi goli dintr-o înghiţitură votca rămasă în pahar.

Sub conducerea lui, Rusia îşi va redobândi măreţia de odinioară. Ruşii nu vor mai muri de foame. Le va reda speranţa şi pofta de viaţă. Ah, poporul îl va adora!

Adună notiţele cu privire la discuţiile purtate peste zi, se

ridică şi porni încet spre fişierul din lemn de stejar de pe peretele opus. În dreptul cartotecii, scoase cheile din buzunar, introduse una în broască, deschise larg sertarul de sus şi, fără să se uite înăuntru, cu mintea aiurea, băgă mâna în locul unde ţinea mapa cartonată cu dosarele secrete.

Nu simţi sub degete decât câteva plicuri căptuşite.

Brusc îl trecu un fior de groază şi sângele i se scurse din obraji.

Mapa dispăruse!

81
O chestiune urgentă

Înnebunit, cu fruntea îmbrobonită brusc de sudoare, Desiatovski scotoci cu degetele tremurânde întregul sertar.

Mapa, ia-o de unde nu-i! Cum de era posibil aşa ceva?!

Fără să catadicsească să închidă sertarul sau să adune fişele pe care le aruncase pe jos în panica momentului, Desiatovski se răsuci pe călcâie şi, cu groaza întipărită pe faţă, se năpusti în secretariat, încercând din răsputeri să ascundă teama cumplită care pusese stăpânire pe el.

În afară de credincioasa lui secretară, toţi ceilalţi angajaţi plecaseră deja acasă.

Câteva întrebări puse la repezeală îl asigurară că secretara nu ştia nimic. Lucra pentru el de ani de zile şi nu era, oricum, îndeajuns de şireată pentru a minţi cu seninătate în legătură cu ceva atât de important.

Ignorând privirea ei îngrijorată şi întrebările pe care i le punea femeia alarmată de anxietatea lui, ministrul se întoarse în birou şi trânti uşa. Gâfâind, cu pete mari de sudoare formate la subsuorile cămăşii groase, se prăbuşi pe scaun şi rămase cu ochii fixaţi în gol, mut de stupefacţie.

Cum de era posibil aşa ceva? Cine putuse să se infiltreze în biroul lui?... Şi, mai ales, ce era de făcut acum?

Lipsa mapei schimba brusc întreaga situaţie! întrebarea era *cine* subtilizase dosarele şi dacă acea persoană avea sau nu inteligenţa necesară pentru a descifra semnificaţia conţinutului lor. Dar oricine ar fi, mai devreme sau mai târziu, tot se va dumiri.

Dacă nu acţionau rapid şi decisiv, toţi acei ani de preparative se vor duce pe apa sâmbetei, iar el va fi condamnat la muncă silnică în ocnele de sare din Siberia! Democraţia nu schimbase chiar totul.

Se ridică şi începu să se învârtă agitat în jurul biroului, de parcă mişcarea ar fi constituit singurul mod de a scăpa

de vertijul care îl cuprinsese.

Cum s-a putut să dispară mapa? *Ce să mă fac acum*? se întrebă el din nou.

Dar ce mai conta în acest moment *cum* de fusese posibil? Cineva *umblase* la dosarele lui private. Era prea târziu pentru a mai schimba asta.

Întrebarea importantă era... *cine?*

Se aşeză din nou la birou şi îşi desfăcu cravata şi gulerul cămăşii de pe-acum aproape leoarcă de transpiraţie. *Cine are priceperea*, *experienţa şi curajul necesare pentru comiterea unei asemenea fapte*?... *Cine ar avea de câştigat de pe urma*...

Luminându-se brusc, izbi furios cu palma în masă.

Desigur! *Cum de-am putut fi atât de neghiob*?

Era clar ca bună ziua! Din ce alt motiv l-ar fi urmărit nemernicul acela de Galanov? Ştiuse de la bun început că individul era periculos. Ar fi trebuit să pună mai mulţi oameni pe urmele lui. Doar un agent KGB ar fi putut să intre şi să iasă din biroul lui fără a mişca măcar un fir de praf.

Cei trimişi pe urmele lui Galanov erau cu toţii nişte imbecili. După ce, acum patru nopţi, fuseseră la un pas de a pune mâna pe el, tâmpiţii îi pierduseră complet urma!

Situaţia era clară. Fostul agent *trebuia* să fie găsit şi dosarul – recuperat. Cu orice preţ!

Înşfăcă receptorul şi atacă discul telefonului cu degetele încă tremurânde şi o hotărâre plină de venin.

— Bolotnikov, a sosit vremea să intri personal în acţiune, spuse el fără nicio introducere când celălalt răspunse la apel. Atât eforturile oamenilor tăi, cât şi ale contactelor mele s-au dovedit a fi insuficiente. A avut loc un furt care ne periclitează întregul plan. Galanov trebuie să fie găsit şi redus la tăcere – imediat!

Celălalt puse o întrebare.

— Da, sunt sigur că e vorba de el! tună ministrul.

Bolotnikov mai spuse ceva.

— Or fi ei cei mai buni în domeniu, dar de astă dată au dat greş, răspunse Desiatovski, începând să se calmeze. Individul trebuie eliminat imediat. În momentul de faţă, dumneata eşti singurul în care mă pot încrede. Chestiunea asta nu suportă amânare!

Bolotnikov mai puse câteva întrebări.

— Pare să fie pista corectă... murmură ministrul. Da, vreau să te ocupi personal... Ei, chiar e atât de greu de înţeles, Leonid?! Dacă vrei să avansezi în noul regim, aşa cum am discutat, fă-i felul, la asta mă refer!

Desiatovski trânti iritat receptorul şi se lăsă pe spătarul scaunului.

Bolotnikov era un om înfricoşător. Dacă nu l-ar fi avut la mână cu dosarul despre trecutul său, s-ar fi temut ca nu cumva să preia *el* puterea.

În orice caz, nemilos şi lipsit de scrupule, Bolotnikov era exact genul de om de care avea nevoie pentru o asemenea misiune. Dacă şi el o dădea în bară, puteau să-şi facă bagajele cu toţii pentru Siberia!

Ştia că mai avea de dat un telefon, dar îi era groază s-o facă. De astă dată va fi mult mai greu. Stătu câteva minute, încercând să formuleze o introducere şi gândindu-se la toate întrebările care i-ar putea fi adresate.

În cele din urmă ridică din nou receptorul, formă cu mişcări tărăgănate numărul şi apoi se lăsă pe spătar, aşteptând, fără tragere de inimă, să i se răspundă. Nu, de astă dată nu va fi deloc uşor.

82
Visuri măreţe

Claus Drexler puse pe masă documentul pe care tocmai îl citise, o înştiinţare cu privire la ajutorul de stat, se ridică şi se îndreptă, cu pas agale şi totodată hotărât, spre fereastra biroului său. Aici se opri, trase adânc aer în piept şi apoi expiră lent.

Situaţia stătea să dea în clocot. În curând vor trebui să treacă la acţiune. După cum se arăta clar în înştiinţarea care îi fusese livrată în urmă cu doar câteva ore prin curier special din partea cabinetului premierului, Kolter pornea deja la atac, solicitând, după ce reconvocase de urgenţă Bundestagul, votarea imediată a pachetului de finanţare.

Dar Drexler era pregătit. Îşi asigurase din timp alinierea factorilor necesari, inclusiv sprijinul lui Gerhardt Werner. Se va folosi de acest prilej ca să-l îngenuncheze pe Kolter iniţiind o moţiune de cenzură şi ca, în vidul astfel creat, să-i ia locul la conducerea ţării.

Venise, în sfârşit, momentul mult aşteptat!

Proiectul de lege va fi uşor de respins per să se gândi Drexler. Germania acordase deja fostei Uniuni Sovietice mai multe împrumuturi decât îşi putea permite. În cazul în care celor 250 de miliarde de mărci germane cheltuite pentru reconstruirea fostei Germanii de Est li se va adăuga şi masivul ajutor de stat propus de Kolter, trezoreria din Berlin aproape că ar rămâne fără fonduri. Şi toate astea doar pentru a sprijini o industrie complet ineficientă, fărâmiţată şi neomogenă precum cea ex-sovietică, ce habar nu avea cu ce se mănâncă economia de piaţă. N-ar fi decât bani aruncaţi pe apa sâmbetei – un munte de bani făcuţi cadou fostei URSS pentru simplul motiv că avusese bunul simţ de a depune în sfârşit armele şi de a admite că sistemul comunist nu funcţionează.

Lasă-i pe americani să-şi cheltuiască dolarii pe

modernizarea industriei sovietice, pe implementarea de reforme economice, pe crearea unei burse moscovite viabile, care să genereze creştere economică, şi pe atragerea de investitori străini în fostele republici sovietice. Acum e drept că americanii dădeau din colţ în colţ, dar, în cele din urmă, tot ar face-o – asta dacă Germania nu va sări să ducă greul în locul lor! Germanii trebuiau, considera el, să îşi canalizeze eforturile spre consolidarea unei Germanii unite care, atunci când CSI şi toate celelalte state din blocul răsăritean vor fi făcut deja trecerea la un capitalism înfloritor, să poată conduce această alianţă prorăsăriteană în cel de-al XXI-lea secol.

Momentul era potrivit, forţele cosmice erau aliniate pentru a-i împlini destinul. Va câştiga această bătălie şi, în mai puţin de două săptămâni, va fi noul cancelar al Germaniei.

Ce mai, avea o karmă de învingător! Era, într-adevăr, predestinat să joace un rol decisiv în modelarea relaţiilor politice internaţionale! Acum nu-i mai rămânea să se ocupe decât de câteva detalii finale, ca totul să fie pregătit atunci când va ajunge la putere. Alianţa cu Comunitatea Rusă era de o importanţă crucială şi la fel de important era să se asigure că sindicatele industriale şi militare ale ambelor ţări vor acţiona simultan.

Kolter era, într-adevăr, un politician redutabil. Dar trecuseră mai bine de zece ani de când era la putere şi acest fapt, în sine, îl făcea vulnerabil. Sindromul Thatcher. Indiferent cât de mari ar fi realizările unui politician, după urcuş vine şi coborâş; nimeni nu poate rămâne pe culmea succesului la nesfârşit. Kolter realizase multe, dar după atâta timp petrecut în lumina reflectoarelor, sosise vremea ca steaua lui să apună. Acum!

Iar el, Klaus Drexler, era pregătit să treacă la atac. Atâta vreme, desigur, cât rusul putea fi convins să acţioneze şi el în acelaşi timp.

În ochi îi ardea focul aprig al unui destin autoproclamat,

viziunea unui viitor măreţ, clădit cu ingeniozitate. Prevăzuse totul încă de acum şapte-opt ani, când, urmându-i lui Cernenko în funcţia de secretar general al Partidului Comunist, Mihail Gorbaciov începuse să vorbească de *glasnost* şi de *perestroika*. Drexler, aflat pe atunci abia la al doilea său mandat în Bundestag, începuse imediat să caute susţinători printre intelectuali şi oamenii de afaceri, să se facă plăcut colegilor săi politicieni şi, cel mai important aspect, să viziteze tot mai des Uniunea Sovietică pentru a tatona terenul, să zicem aşa, pentru a-i cunoaşte pe cei aflaţi la periferia puterii – următoarea generaţie de lideri – şi a le afla calităţile şi defectele. Încă de pe-atunci ştiuse că Boris Elţîn reprezenta o forţă redutabilă. Dar acesta nu se potrivea scopurilor lui – era prea independent, prea năvalnic, prea lipsit de subtilitate. Totuşi, învăţase câte ceva atât din relaţia cu Elţîn, cât şi din cea cu Gorbaciov. Ambii erau politicieni pricepuţi, dar le lipsea viziunea necesară pentru a modela cu adevărat viitorul. Niciunul dintre ei nu putea spera să-i fie alături atunci când el va conduce lumea în secolul al XXI-lea.

Aşa că îşi continuase căutările până la sfârşitul anilor ’80, când soarta i-l scosese în cale pe Desiatovski, un politician viclean care nutrea aceleaşi ambiţii nerostite şi reciproc avantajoase. Tentativa sovietică de lovitură de stat din 1991 fusese o lecţie bună pentru amândoi – învăţaseră în acest mod ce greşeli să evite şi cât de important era ca toate elementele să fie coordonate concomitent, fără nicio scăpare.

Şi în tot acest timp, Drexler îşi clădise o reputaţie şi o imagine publică de lider vizionar şi intelectual rasat, aşa cum îşi imagina că trebuie să fie conducătorul german al viitorului, profitând subtil de pe urma visurilor de odinioară şi a speranţelor actuale ale unei naţiuni care nu dobândise niciodată cu adevărat prestigiul şi puterea mondiale la care năzuise şi continua să năzuiască. Devenise purtătorul de stindard al unei noi generaţii de politicieni inteligenţi şi

competenţi ce se bucurau de o mare popularitate în rândul celor ce uitaseră, în mod convenabil, evenimentele din anii 1930-1940. Împachetate într-o retorică de tip New Age, discursurile pline de înflăcărare în care pleda pentru reafirmarea Germaniei ca putere mondială erau percepute cu precădere în termeni economici. În viziunea lui Drexler, puterea viitorului nu consta în informaţii sau industrie, cum susţineau mulţi, ci pur şi simplu în bani. Tehnologia, economia, afacerile, modernizarea şi competitivitatea industrială, productivitatea, comunicaţiile... toate acestea depindeau de banii pe care îi aveai în bancă. Statul cu cea mai puternică monedă, cu cea mai mare rată a lichidităţii şi cu cel mai mic grad de îndatorare naţională le va conduce pe toate celelalte. Or, din aceste puncte de vedere, Germania se afla deja în fruntea tuturor naţiunilor.

De îndată ce George Bush a început să vorbească de o nouă ordine mondială, Drexler a prevăzut oportunităţi atât pentru el, cât şi pentru naţiunile din fostul bloc răsăritean. Oportunităţi la care ştia că nu se gândeşte niciun alt occidental. Posibilităţile economice ce se conturau în Est erau de necrezut! Nu-l deranjase să-i lase pe Bush, Gorbaciov, Kolter, Elţîn, Mitterand şi Major să se bucure o vreme de lumina reflectoarelor. În fond, aceştia nu făcuseră decât să împingă lucrurile în direcţia dorită de el. Dar acum răsăriseră zorii unei noi epoci şi era rândul lui să îşi revendice centrul scenei.

În momentul acela reveria îi fu întreruptă brusc de zbârnâitul telefonului.

83
Lucrurile se precipită

— Drexler? Desiatovski la telefon. Eşti sigur că nu suntem ascultaţi?

— Foarte sigur.

— În regulă, fiindcă ceea ce am să-ţi spun este...

Desiatovski nu fu în stare să-şi ducă fraza până la capăt.

— Spune odată! se răsti Drexler, impacientat. Ce s-a întâmplat?

— Ceva îngrozitor, îngăimă Desiatovski. Ni s-a înfundat.

— Poftim?!

— Mapa cu dosarele secrete mi-a fost furată din birou.

— Poftim?! tună Drexler. Cum de-a fost posibil aşa ceva, imbecilule?

— Uite c-a fost, se oţărî Desiatovski, ofensat de lipsa de respect cu care i se adresase neamţul. Cum de-a pătruns în biroul meu, nu ştiu, dar dosarul va fi recuperat.

— Ştii cine l-a furat?

— Un agent KGB. Vom pune mâna pe el.

— Cum poţi fi atât de sigur?

— Nu-i vom lăsa nicio cale de scăpare.

— Claymore e la Moscova. Am să-i dau ordin să te ajute să rezolvi problema.

— N-am nevoie de ajutor, ripostă rusul. Am oamenii mei. Ne vom descurca şi singuri.

— Aşa cum te-ai descurcat când hoţul ţi-a suflat mapa de sub nas? Nu, insist să colaborezi cu Claymore. Dacă există probleme de securitate, el le va rezolva rapid şi eficient.

— Cum îţi permiţi să îmi vorbeşti aşa? se burzului Desiatovski.

— Dacă ai vreo obiecţie, poate că n-ar fi rău să-i spun lui Claymore să se ocupe de *dumneata* dacă tot e în Moscova.

Se lăsă tăcerea, răstimp în care furia celor doi aspiranţi

la titlul de lideri mondiali începu să se potolească.

— Ştii ce înseamnă asta, spuse în cele din urmă Desiatovski.

— Trebuie să acţionăm imediat.

— Am să iau măsurile necesare de îndată ce încheiem convorbirea.

— Adică?

— Prima piesă de domino. Am să dau câteva telefoane pentru a aranja instigarea grevei sindicale şi a protestelor muncitoreşti. Apoi totul va urma de la sine.

— Pe când e programată vizita lui Elţîn şi a celorlalţi preşedinţi în zonele sinistrate?

— La sfârşitul săptămânii. Săptămâna viitoare CSI va fi deja în mâinile mele. Tu ai grijă să fiţi *voi* pregătiţi.

— Stai liniştit, amice. Voi avea grijă ca totul să meargă conform planului. Îţi amintesc că *nu mie* mi s-a furat dosarul de sub nas.

În scurtă vreme, încheiară convorbirea şi fiecare se retrase în intimitatea propriilor gânduri.

Desiatovski răsuflă uşurat. O făcuse şi pe asta. Ba chiar reuşise să nu se piardă cu firea, ceea ce era mare lucru, date fiind circumstanţele. Agitat şi încă transpirând abundent, se aşeză la birou şi îşi mai turnă nişte votcă în pahar.

Între timp, la Berlin, calm, sigur pe el şi hotărât, Klaus Drexler rămase nemişcat lângă biroul său – purtase convorbirea stând în picioare – rederulând pentru a suta oară în minte scenariul pe care îl pusese la punct şi gândindu-se, în răstimpuri, cât de nătărău era ministrul rus.

Ce n-aş da să mă pot descurca şi fără eil îşi spuse el cu părere de rău. Ei, dar visul său era prea măreţ pentru a-l putea realiza fără ajutorul ruşilor.

Ce păcat că nu erau toţi la fel de competenţi ca nemţii!

84
Indicii biblice

Moscova

Fizic şi mintal, Leonid Bolotnikov întruchipa perfect prototipul rusului robust, calculat şi viclean, fidel unei singure cauze – propriei persoane.

Din cauza fostei sale funcţii de şef al KGB-ului, acum acesta era nevoit să facă o echilibristică periculoasă pe sârma dintre trecut şi viitor. Trebuia să se supună noilor guvernanţi şi să pretindă că le cântă în strună, fără a-şi trăda însă ambiţiile personale cu bătaie lungă. Până acum se descurcase binişor. Nimeni nu ştia ce părere are, *de fapt*, despre Gorbaciov, Elţîn şi ceilalţi susţinători ai reformelor.

Va veni din nou şi vremea lui. Până atunci... trebuia să meargă mai departe pe sârmă. Dar, în curând, vremurile aveau să se schimbe. Acesta era motivul pentru care aderase la planul ministrului. Nu că l-ar fi respectat din cale afară pe Bludaiev Desiatovski. Totuşi, trebuia să admită că acosta era un demnitar destul de competent, cu ţeluri îndrăzneţe şi multe relaţii.

Desiatovski avea poziţia, contactele şi prestigiul necesare pentru reuşita unui asemenea plan. Iar, dacă planul lui dădea greş, ei bine, Bolotnikov trecuse prin multe la viaţa lui şi ştia cum să iasă basma curată dintr-o încurcătură. Se va achita de sarcina ce-i fusese încredinţată şi, chiar dacă se va alege praful de lovitura de stat, el tot va ateriza cumva în picioare şi va continua să meargă înainte... ascendent.

Asta deoarece Leonid Bolotnikov avea *propriul* său ţel – şi anume, o nemărginită sete de putere. Şi nimeni dintre cei ce îl cunoşteau nu ar fi comis greşeala de a crede că acesta ar fi ajuns deja pe culmea carierei sale politice.

Ecoul paşilor săi răsuna puternic pe strada pustie, mărginită de clădiri abandonate. *Ce cartier jalnic*, îşi spuse

el. *Locul perfect pentru o ascunzătoare*. Asta dacă pista şi bănuielile sale se vor dovedi a fi corecte.

El aşa ar fi procedat. Subordonatul său învăţase bine lecţia. Şi acum iată-l aici, încercând să îl ucidă tocmai pe cel împreună cu care arestase pe vremuri tot soiul de nelegiuiţi. Cum se pot schimba lucrurile de la o zi la alta! De ce nu înţelesese Galanov că, pentru a răzbi, trebuia să li se alieze, nu să încerce să-i submineze...

De fapt, realiză el, fostul său subordonat nu prea avusese de ales. Tocmai *el*, Bolotnikov, fusese cel ce îl denunţase pentru a-şi consolida poziţia în cadrul noului regim. Totuşi, preferase ca, faţă de Desiatovski, să facă pe neştiutorul. Nu de alta, dar în această parte a lumii, pentru a avansa pe scara ierarhică, trebuia să te asiguri că ştii mereu mai multe decât cred colegii tăi – aliaţi şi adversari deopotrivă.

Schiţă un zâmbet sardonic. Adevărul fie spus, dacă ar fi fost în locul lui Galanov, şi el ar fi făcut exact acelaşi lucru – ar fi furat dosarele în încercarea de a-şi salva cojocul. Da, din anumite puncte de vedere, fostul său subaltern rămânea protejatul lui. Aproape că era mândru de el.

Fireşte că asta nu schimba cu nimic lucrurile, îşi zise el când intră în clădirea dărăpănată de la adresa pe care o notase în grabă pe un petic de hârtie. Că se mândrea ori ba cu Galanov, de ucis, tot trebuia să-l ucidă.

În afară de chiţăitul de şobolan ce răzbea în răstimpuri din depărtare, coridorul era cufundat într-o tăcere deplină. Bolotnikov înaintă aprinzându-şi când şi când lanterna, pentru orice eventualitate, deşi se îndoia că ar întâlni pe cineva pe aici. Clădirea părea abandonată.

Aerul ce pătrundea prin ferestrele sparte genera un curent slab de-a lungul întunecosului coridor. Podeaua era plină de bucăţi de tencuială, căzute din tavan cu cine ştie câte luni în urmă. Judecând după aparenţe, probabil că nu se mai făcuse curăţenie pe aici de cel puţin cinci ani.

Coti şi urcă două etaje, scrutând întunericul în

încercarea de a desluşi ce era scris pe uşi. Aici, palierele erau ceva mai curate. *Pesemne că mai există câţiva chiriaşi în dărăpănătura asta*, îşi spuse Bolotnikov. La etajul trei, se opri şi porni tiptil de-a lungul coridorului. Aici trebuia să fie ascunzătoarea lui Galanov. Asta dacă informatorul îi spusese adevărul. Dar, la câţi pumni îi administrase, se îndoia că ar fi îndrăznit să-l mintă.

Ce idee ingenioasă! îl felicită el în gând pe cel pe care intenţiona să-l omoare. *Două locuinţe separate*, *la nici doi kilometri una de cealaltă*. *Iar de una dintre ele nu mi-ai vorbit nici măcar mie*, *şefului tău*.

Bolotnikov zâmbi din nou, apoi băgă mâna în buzunar şi scoase un pistol semiautomat de ultimă generaţie.

În timp ce înainta în vârful picioarelor, cu lanterna stinsă şi arma pregătită, expresia feţei spunea totul despre caracterul lui. Ochii mijiţi cu care scruta întunericul ar fi fost negri chiar şi la lumina zilei, oglindind perfect bezna din sufletul lui. Pieptul lat şi braţele musculoase nu fuseseră dobândite prin fapte bune.

Gândurile îi zburară la incidentul din urmă cu treisprezece ani, când nenorocitul de Rostovcev le scăpase printre degete. Cât timp pierduse încercând să pună mâna pe liderul reţelei creştine!

Cu gândul la eşecul de odinioară, Bolotnikov se opri în faţa uşii şi o izbi năprasnic cu piciorul. Uşa, crăpată în patru, se prăbuşi cu un zgomot puternic ce reverberă de-a lungul întregului coridor. Bolotnikov se năpusti imediat înăuntru, cu degetul pe trăgaci.

Privind în jur, realiză că se afla într-o magazie. Era înconjurat de cutii, lăzi şi produse de curăţenie. Păşind încet printre deşeuri, se îndreptă spre capătul întunecat al încăperii, unde atârna o draperie.

Cu pistolul pregătit, dădu perdeaua la o parte şi privi înăuntru. Beznă totală. Ţinând în continuare arma cu mâna dreaptă, cu stânga aprinse lanterna. Mica ascunzătoare se umplu brusc de lumină pentru ca în clipa imediat următoare

să se cufunde din nou în întuneric. O privire fusese de ajuns pentru a-şi da seama că încăperea era goală. Aprinzând din nou lanterna, Bolotnikov se apropie de şnurul becului care atârna din tavan şi trase de el. Becul se aprinse.

Nemişcat, Bolotnikov îşi roti privirea prin cămăruţă. Toate rămăseseră aşa cum le lăsase Galanov. Bolotnikov îşi puse pistolul la loc în buzunar. După aspectul şi chiar mirosul acestei încăperi, era clar că nimeni nu mai fusese aici de cel puţin douăzeci şi patru de ore. Bolotnikov începu să cotrobăie prin cameră, deschizând câteva sertare şi un dulap.

Era, fără doar şi poate, ascunzătoarea lui Galanov. Recunoştea hainele, stilul, ba chiar şi... mirosul fostului său coleg. Rămăseseră doar ei doi sau mai bine zis, el în persoană şi spiritul lui Galanov, încleştaţi într-o ultimă luptă pentru supremaţie. Din care el trebuia să iasă învingător.

Va găsi aici ceva, un indiciu care să-l trădeze pe fostul său protejat, bărbatul care stătea între el şi următoarea treaptă ierarhică. *Va găsi* ceva ce-l va duce direct la Galanov!

Răscoli vreo douăzeci de minute peste tot, scotocind printre haine, cercetând fiecare petic de hârtie. Într-un târziu privirea îi căzu pe o cărticică parţial ascunsă de cămaşa ce fusese aruncată peste ea. Cum de n-o observase până acum? Ei, dar asta conta prea puţin. Înşfăcă intrigat volumul. Era singurul material scris pe care îl găsise în odăiţă şi, ca atare, un posibil indiciu.

Volumaşul cu coperţi necartonate avea vreo douăzeci-treizeci de pagini şi părea mai degrabă o broşură decât o carte propriu-zisă. Bolotnikov începu să frunzărească grăbit cărticica. Era scrisă în nemţeşte. Cunoştinţele lui de limba germană erau prea sărace pentru a înţelege despre ce era vorba în text. Părea să fie un soi de broşură religioasă. Titlul, trecut în partea de sus a primei pagini, era *Die Gute Nachricht Nach Markus*.

Ce să caute aici o carte religioasă, *scrisă* în *nemţeşte*?

se întrebă mirat Bolotnikov. *Galanov detestă religia*.

În timp ce răsfoia distrat cărticica, ochii îi căzură asupra unor rânduri ce fuseseră subliniate. Lucrul acesta îi atrase imediat întreaga atenţie. Miji ochii şi scrută de aproape textul în lumina slabă, încercând să înţeleagă semnificaţia cuvintelor ce urmau imediat după numărul 6 de la începutul paragrafului... *Aber Jesus sagte zu ihnen*: *Ein Prophet wird überall geachtet*, *nur nicht în seiner Heimat*, *bei seinen Verwandten und în seiner Familie*.

Ce-or fi însemnând cuvintele astea? se întrebă nedumerit Bolotnikov. *Pesemne că e ceva important din moment ce-au fost subliniate*.

Parcurgând încă o dată pasajul, un cuvânt se detaşă brusc de celelalte, atrăgându-i atenţia. *Prophet* – iată un cuvânt german al cărui înţeles îl cunoştea prea bine!

Gândurile îi zburară într-un trecut îndepărtat, la ziua de care îşi amintise în timp ce traversa coridorul... ziua în care netrebnicul de Rostovcev îi scăpase printre degete. *Der Prophet* – aşa i se spunea lui Rostovcev, în *nemţeşte*!

Galanov era cel pe care-l trimisese pe urmele lui Rostovcev, până hăt în Berlin, dar nici acesta nu reuşise să pună mâna pe liderul religios. Oare o fi păstrat în tot acest timp broşura drept memento al acelui eşec?

Era îndoielnic. Avea el o senzaţie... o bănuială... intuiţia îi spunea că era vorba de mult mai mult de-atât. De ceva...

Înşfăcă din nou cărticica. Mai erau şi alte pasaje subliniate, îşi aminti el, răsfoind înfrigurat broşura. Iată unul ce părea să fie marcat cu numerele 8:34, orice o fi însemnând asta: ... *Dann nef Jesus die ganze Menschenmenge hinzu und sagte*: „*Wer mit mir kommen will*, *der darf nicht mehr an sich selbst denken*. *Ei muss sein Kreuz auf sich nehmen und mir auf meinem Weg folgen*. *Denn wersein Leben retten will*, *wird es verlieren*. *Aber wer sein Leben für mich und für die Gute Nachricht verliert*, *wird es retten*”.

Reciti de mai multe ori cuvintele, încercând a le traduce

cu ajutorul brumei de germană pe care o ştia... *cineva*... *să vină după mine*... *să se lepede*... *să urmeze*... *viaţa o va pierde*... *din cauza mea*...

Bolotnikov se opri din citit şi căzu iar pe gânduri. Dintr-odată, se lumină! Asta era! Desigur! Neghiobul schimbase macazul... devenise unul de-al lor! Vânătorul fusese sedus de pradă!

Imbecilul de Galanov devenise creştin!

Bolotnikov îşi lăsă capul pe spate şi slobozi un hohot de râs. Ei, asta-i bună! Ironia situaţiei era de-a dreptul delicioasă. Şocul schimbării de regim îi luase minţile nenorocitului de Galanov! *Ha*, *ha*, *ha*! Situaţia era de-a dreptul comică!

Brusc, amintindu-şi motivul pentru care se afla acolo, Bolotnikov se opri din râs şi coborî fulgerător privirea spre cărticică. Dar aceasta nu-i putea răspunde la întrebarea care tocmai îi explodase în creier. Galanov avea dosarele şi datoria lui era să-i dea de urmă.

Iar acum ştia cum să procedeze. Totul era legat de ridicolul de Rostovcev şi clica lui de creştini răsfiraţi prin toată Europa. Asta era! Galanov încerca să fugă din ţară cu ajutorul celor ce îşi spuneau *Das Christliche Netzwerk*.

În secunda următoare, fostul şef al KGB-ului ieşi valvârtej din cămăruţă, la fel de zgomotos precum intrase, călcând nepăsător peste uşa pe care o dărâmase la sosire. Reţeaua se mişca repede. Nu avea niciun minut de pierdut.

85
Dosarele poloneze

Leonid Bolotnikov năvăli în biroul său aproape la fel de vijelios cum dăduse buzna în apartamentul lui Galanov cu o oră în urmă.

Se năpusti la cartotecă, deschise fulgerător al doilea sertar, aproape trântindu-l de pământ, şi îşi trecu înfrigurat degetele peste vechile dosare marcate drept „clasificate”.

Aici se aflau toate informaţiile strânse de-a lungul anilor despre reţelele creştine, inclusiv dosarele predecesorului său. Douăzeci şi cinci de ani de nume, locuri, contacte, spioni, informatori... datând încă de pe vremea lui Nikiforov şi Kurdakov. Execuţiile de la botezul din Elizovo... dezertarea lui Serghei în 1971 – toate erau aici!

Câte informaţii din vechiul dosar mai erau valabile, n-avea cum să ştie. În pofida eforturilor depuse, a investigaţiilor efectuate şi a informatorilor folosiţi, nici măcar KGB-ul nu reuşise să descopere totul despre vasta reţea creştină şi cu atât mai puţin despre cei ce îi ajutau pe fugari. Existau lacune majore.

Cunoşteau câteva puncte de legătură, dar nu pe toate – cele câteva locuri de întâlnire de care aveau cunoştinţă erau prea puţine la număr pentru a forma un fir continuu în ceea ce priveşte activitatea reţelei şi modul său de operare. Chiar şi după ce Gorbaciov redusese restricţiile religioase, el continuase să strângă discret informaţii despre reţea... pentru orice eventualitate. Astfel reuşise să mai descopere câteva necunoscute, să mai afle câteva nume. La ordinele sale, în ultimii ani, oamenii lui îşi concentraseră atenţia îndeosebi asupra punctelor de trecere a frontierei care erau, fără doar şi poate, de o importanţă crucială în această chestiune.

După toate probabilităţile, Galanov încerca să se refugieze în Occident, or ruta cea mai scurtă pentru a

ajunge în Vest era via Polonia, până în Germania. Fireşte că existau multe alte rute posibile – putea s-o ia spre nord, prin ţările scandinave, sau spre sud, prin Turcia, pe coasta mediteraneeană, sau chiar prin Orientul Mijlociu – cine să ştie ce avea de gând să facă Galanov cu acele documente?

Totuşi, dacă era ajutat de creştini, principala rută pe care o foloseau aceştia în cazul fugarilor ducea întotdeauna spre vest.

Poate că se înşela, dar era un risc pe care trebuia să şi-l asume, în fond, nu putea să se împartă în zece!

Se aşeză şi începu să caute prin vechile dosare, oprindu-se la cel marcat „Puncte de trecere a frontierei în Polonia”. Nu putea decât să spere că Galanov se afla încă pe teritoriul Rusiei. Acesta reprezenta singurul avantaj al faptului că era ajutat de creştini. Deşi nu pierdeau timpul, creştinii înclinau să fie extrem de atenţi şi să-şi ia numeroase măsuri de precauţie, ceea ce îi încetinea în mod considerabil. Nu era exclus să-i poată intercepta înainte de a trece graniţa.

Înşfăcă o hartă a regiunii nord-vestice şi o desfăşură pe masă, aruncând câte o privire asupra ei în timp ce parcurgea dosarul.

Existau trei puncte vamale pentru care era posibil să opteze cei din reţea, îşi spuse el, trecându-şi degetul peste linia de frontieră trasată pe hartă la sud de Kaliningrad până la Liov. Conform vechilor dosare ale KGB-ului, creştinii foloseau punctele de trecere a frontierei din Brest şi Przemyśl, dar aveau contacte şi dincolo de graniţă, unde drumurile fuseseră închise, în Hrodna şi la sud Kaunas. Drumul din Brest, pe de altă parte, era deschis.

Bolotnikov scoase din calcul punctul cel mai nordic şi pe cel mai sudic. Galanov îşi dorea, de bună seamă, să părăsească ţara cât mai repede şi, deci, va opta pentru ruta cea mai directă. Prin urmare, nu rămâneau decât două puncte de trecere a frontierei, din fericire apropiate una de alta, la Hrodna şi la Brest. Până una, alta, va lua măsuri

pentru închiderea întregii graniţe.

Înşfăcă receptorul şi formă numărul ministrului Apărării.

86
O ultimă misiune

Berlin

În seara zilei de după vizita lui Tad, când auzi un ciocănit insistent la uşă, Lisel alergă într-un suflet să deschidă, în speranţa că era chiar prietenul ei american care, pesemne, se întorsese deja la Berlin.

Dar, în momentul în care deschise uşa, cuvintele exuberante de bun venit ce îi stăteau pe limbă îi pieriră pe buze şi zâmbetul radios îi păli instantaneu, făcând loc unei vădite surprinderi.

— Horst?!

Fără a catadicsi să îi răspundă cu un zâmbet sau un salut şi fără a aştepta vreo invitaţie, vizitatorul privi agitat în jur şi apoi dădu buzna înăuntru, aproape răsturnând-o pe Lisel, cu care era, în mod evident, în relaţii apropiate.

Până s-apuce gazda să închidă uşa şi să îl urmeze înăuntru, vechiul ei coleg se învârtea deja ca un leu în cuşcă prin minuscula cameră de zi a apartamentului.

— Poţi să-ţi iei câteva zile libere?

— Nu ştiu, răspunse Lisel şovăind. Câte zile?

— Câteva zile... poate o săptămână.

— Nu pot să lipsesc atâta timp de la serviciu.

— E vorba de o misiune importantă.

— Ce misiune?

— S-a ivit o oportunitate de a restabili reputaţia Alianţei.

— Nu... nu înţeleg despre ce vorbeşti, Horst. Ce poate fi chiar atât de...?

— E o chestie colosală, Lisel, o întrerupse Brandes. Colosală.

— Bine, dar ţi-am spus că sunt pe tură.

— Schimbă tura.

— Nu e atât de uşor.

— Dă-ţi demisia.

— Ei, zău aşa, Horst!

— Îţi fac eu rost de un alt loc de muncă.

— Aşa, pocnind din degete?

— Ai încredere în mine. Am nevoie de ajutorul tău. E o chestie colosală, ascultă ce-ţi zic. Asta e ocazia pe care am tot aşteptat-o de a readuce Alianţa pentru Libertate în lumina reflectoarelor. Nu a trecut nicio lună de când îmi spuneai că şi tu îţi doreşti acelaşi lucru.

Lisel nu răspunse imediat. Îşi amintea conversaţia. De atunci părea să fi trecut un an întreg, nu doar patru săptămâni. Atât de multe se schimbaseră între timp... Horst Brandes îi părea atât de diferit acum, când îl cunoştea pe Tad!

Dădu încet din cap.

— Despre ce e vorba?

— M-a sunat o cunoştinţă.

— Cine?

— Nu-l ştii. E implicat într-o misiune importantă şi are nevoie de ajutor. S-a oferit să îmi dea patru mii de mărci pentru deranj.

— Şi ce te opreşte să accepţi?

— Tipul spune că, la sfârşit, o să ne putem asuma meritul pentru întreaga tărăşenie. Pe el nu-l interesează să culeagă laurii.

— Despre ce lauri vorbeşti?

— Despre reputaţia Alianţei. Ce, nu ţi-s toţi boii acasă, Lisel? Ce ai?

— N-am nimic, răspunse Lisel, uşor iritată. Trebuie să fie, într-adevăr, o chestie importantă, dacă zici că ştirea va ajunge în presă.

— Va ajunge garantat. Dar nu pot să-ţi spun mai multe.

— De ce?

— Fiindcă atâta ştiu şi eu. Contactul meu din Rusia îmi va da mai multe detalii.

— Din *Rusia*?!

— Trebuie să mergem într-un orăşel de lângă graniţa

dintre Polonia şi Belarus şi să-i aşteptăm instrucţiunile. Paşaportul şi viza îţi sunt încă valabile?

Lisel încuviinţă din cap, deloc sigură însă că-i surâde ideea unei asemenea deplasări. Colegul ei avea ochii bulbucaţi şi plini de patimă. Nu îl mai văzuse atât de agitat de mai bine de doi ani. Părul îi stătea vâlvoi şi arăta ca şi cum nu dormise şi nu se mai spălase de câteva zile.

— Cine va mai lua parte la misiune? îl întrebă Lisel.

— Nimeni. Vom fi doar noi doi.

— De ce ai nevoie de mine?

— S-ar putea să am nevoie de un şofer.

Lisel îi aruncă o privire pătrunzătoare. Focul pătimaş din ochii lui avea ceva neliniştitor şi îi spunea că ar trebui să refuze. Dar Horst şi cu ea trecuseră prin multe împreună şi, dintre toţi, rămăseseră cam singurii membri devotaţi cauzei Alianţei.

Dacă nu îl ajuta ea, nu îl va ajuta nimeni.

87
Evenimentele iau o turnură tragică

Moscova

Martei Repninka nici prin cap nu-i trecea să se întoarcă la locul ei de muncă. Tot ce îşi dorea era să plece departe, cât mai departe de Moscova.

Când Davidson o sunase ca să-i spună unde să meargă şi cum să procedeze, avea deja bagajele făcute, pregătită să ia trenul spre Kiev ce pornea peste o oră. Aşteptase tot restul zilei ascunsă în casă, tremurând de frică, numărând clipele ce se scurgeau cu o încetineală chinuitoare.

Americanul îi spusese că o va aştepta în faţa blocului la 10 seara şi o va duce cu maşina până la gară, de unde ea va lua trenul de noapte. La sud de Kiev o va aştepta un colaborator de-al lui, care o va însoţi până în locul în care se afla familia fratelui ei. Mâine, înainte de ora prânzului, îi promisese el, vor fi cu toţii în siguranţă, în afara oricărui pericol.

La zece fără un sfert, nemaiavând răbdare să aştepte, Marta aruncă o ultimă privire plină de alean micului ei apartament, apoi stinse lumina şi o luă în jos pe scări cu cele două valize ale ei. Va aştepta ultimele minute în stradă, în caz că americanul îşi făcea apariţia mai devreme. Nu voia să-l rateze.

Lui Claymore nu-i plăcea să lucreze pentru doi stăpâni odată.

Cu Drexler se înţelesese întotdeauna, chiar dacă acesta era un înfumurat şi jumătate. Dar cu rusul cu care îl instruise Drexler să ia legătura nu era sigur că se va înţelege la fel de bine. Îl şi avertizase pe Drexler la telefon că, de data asta, prea întinsese coarda.

Dar neamţul îi promisese o recompensă pe măsura deranjului la sfârşitul misiunii. Şi-apoi, reflectă Claymore, făcea şi asta parte din riscurile meseriei. În orice caz, dacă

dădea de bucluc din cauza asta, le va face de petrecanie amândurora – atât neamţului, cât şi rusului.

Gratis.

Rusul cel mătăhălos îi spusese să rezolve chestiunea pe stradă.

— Nu trebuie să existe vreo trimitere nici la cabinetul meu, insistase el, nici la apartamentul ei. Fă să pară victima unui act de violenţă stradală, importată din SUA. Un produs colateral al democraţiei. Voi avea grijă ca incidentul să fie prezentat ca atare în presă.

Politicienii chiar că sunt un soi aparte, îşi spuse Claymore în timp ce aştepta în maşină, umplându-şi încă o dată cana cu cafea. În curând se va lăsa întunericul. Cu atât mai bine, gândi el. Totuşi, abia aştepta să rezolve odată problema. Aştepta aici de o zi întreagă. Femeia asta chiar nu avea de gând să mai iasă din casă?

Într-un târziu, văzu că se stinge în sfârşit lumina în apartament. Poate că se pregăteşte să meargă la culcare, îşi spuse el. Totuşi, nu strica să se pregătească, pentru orice eventualitate. Aşeză cana pe panoul de bord şi se aplecă după armă.

Blue Doc începea să aibă tot mai multe dubii cu privire la decizia luată. Într-un domeniu de activitate în care lucrurile nu erau întotdeauna în alb şi negru, aceasta era una dintre cele mai tulburi situaţii cu care se confruntase vreodată.

Nu că s-ar fi îndoit de buna credinţă a lui Galanov sau de abilitatea acestuia de a duce treaba la bun sfârşit. Doar că nu era obişnuit să stea cu braţele încrucişate, aşteptând ca altul să ducă greul în locul său.

Singurul lucru pe care îl avusese de făcut azi fusese să ia legătura cu colaboratorii săi din Kiev pentru a aranja ultimele detalii în privinţa Martei Repninka şi a familiei fratelui ei. Acum totul era rezolvat, găsiseră chiar şi o ascunzătoare în care fugarii puteau locui o lună de zile. Nu îi mai rămânea decât să o ducă pe femeie până la gară.

Probabil c-ar fi trebuit să aranjez să plece mai devreme, *cu o maşină CIA*, îşi spuse el. Dar voise să evite riscul de a fi văzută în plină zi. Din moment ce erau atâtea în joc, Desiatovski probabil că nu se va da în lături de la nimic.

Trenul de noapte era o soluţie discretă şi sigură. O va conduce personal până pe peron şi îi va mai da câteva sute de ruble pentru drum. Femeia va fi în al nouălea cer, iar aceasta va fi cea mai mică sumă pe care o cheltuise vreodată CIA pentru a împiedica o lovitură de stat.

Era la trei străzi depărtare de blocul dărăpănat în care locuia Marta. Farurile maşinii sale erau singurele care luminau amurgul tăcut din oraşul nordic.

Brusc, Blue Doc zări pe strada din faţa lui portiera deschisă a unei maşini. Instinctiv, apăsă pedala de frână şi stinse farurile. Nu trebuia să fie reperat. Numărul de corp diplomatic al maşinii ar fi prea uşor de recunoscut.

În timp ce aştepta, văzu un bărbat înalt şi zvelt coborând din maşina parcată pe strada alăturată. Pesemne vreun alt locatar, îşi spuse Davidson. Va aştepta ca individul să intre în blocul în care locuia, oricare ar fi acela, şi apoi va porni. În depărtare o vedea deja pe Marta, care îl aştepta în stradă, încadrată de două valize.

Stai aşa! *Ce-are individul în mână*?! Nu, era imposibil... se uitase la prea multe filme cu spioni! Ba nu, imaginaţia nu îi juca feste: individul chiar avea o armă!

Toţi anii de instructaj şi de experienţă i se învălmăşiră în minte, întunecându-i judecata. Piciorul drept căută, în mod reflex, pedala de acceleraţie, iar mâna dreaptă se avântă în buzunarul interior al hainei, în căutarea armei.

Totuşi, recenta remodelare a creierului său opri ambele acţiuni.

Discreţie... acum totul trebuie făcut cu cea mai mare discreţie – aşa sunau toate ordinele şi comunicatele primite în ultimii doi ani. Nw *provocaţi niciun fel de incidente*... *Nu deranjaţi nici măcar un fir de praf*... *Lăsaţi această revoluţie democratică să se desfăşoare fără intervenţia noastră*.

Aceleaşi cuvinte fuseseră repetate în înştiinţarea pe care o primise de la Langley cu nici patru luni în urmă.

Totuşi, ceea ce plutea acum în aer era tocmai opusul democraţiei, punând totul în pericol. Nu era de datoria lui să apere interesele Statelor Unite? Prin gestul său, Marta apărase interesele democraţiei. Nu merita ea, oare, să fie ajutată şi apărată?

Toate aceste gânduri contradictorii i se învălmăşiră în minte, luptându-se fiecare pentru supremaţie, în mai puţin de două secunde. Dar acest răstimp de şovăire, pe cât de scurt, fu suficient ca necunoscutul să îşi ocheaască victima.

Blue Doc apăsă, în sfârşit, acceleratorul până la podea, privind cu groază cum străinul se apleacă, reazemă arma letală pe capota maşinii şi ocheşte.

Maşina lui Davidson nu apucă să înainteze nici şapte metri când bubuitul puştii sfărâmă tăcerea nopţii, acoperind scrâşnetul făcut de pneurile lui pe asfalt şi apoi stingându-se printre clădirile înalte. Ca într-un film derulat cu încetinitorul, Blue Doc o văzu în depărtare pe sărmana femeie prăbuşindu-se neînsufleţită pe trotuar, într-o baltă de sânge.

Oricât de obişnuit ar fi fost odinioară cu astfel de scene, în ultimii ani gheaţa din inima lui Blue Doc începuse să se topească, făcând loc omeniei, şi stomacul fostului spion se revoltă la văzul înfiorătoarei privelişti.

Accelerând, băgă mâna în haină şi îşi scoase pistolul. Trecuseră vreo trei-patru ani de când nu îl mai folosise. Ei bine, acum îl va folosi din nou! îl va ucide pe ticălosul acela fără inimă care împuşcase o femeie nevinovată!

Un nou foc de armă îi făcu ţăndări parbrizul maşinii, readucându-l la realitate.

Doc apăsă frâna. Maşina se înclină într-o parte şi se opri scrâşnind. Aripa laterală fu ciuruită de o ploaie de gloanţe. Într-o secundă, Blue Doc ţâşni afară, îngenunche în spatele portierei deschise şi, ridicând mâna deasupra capotei, trase orbeşte câteva focuri în direcţia ucigaşului. Dacă unul

dintre gloanţele sale nu îşi nimerea din întâmplare ţinta, nu avea nicio şansă împotriva unei puşti automate.

Un nou foc de armă îi explodă în urechi şi oglinda laterală, aflată la doar câţiva centimetri de capul lui, care se făcu ţăndări, împroşcându-l cu cioburi.

Blue Doc se aruncă la pământ, acoperindu-şi faţa. Când ecoul detunăturii se estompă, Davidson se ridică într-un genunchi şi ridică pistolul, dând să riposteze. Dar era prea târziu. Maşina ucigaşului se îndepărta deja în viteză.

88
Raportul lui Claymore

Era târziu, trecut de ora la care obişnuia să se culce.

Dar acestea erau vremuri periculoase. În ultimul timp, petrecuse multe nopţi albe în acest birou şi noaptea asta nu se anunţa a fi cu nimic diferită. Până nu va recupera acele dosare, nu va putea dormi liniştit.

Ţârâitul telefonului îl făcu să tresară. Ministrul înşfăcă înfrigurat receptorul.

— Am fost asigurat că nu vor exista complicaţii, mârâi vocea de la celălalt capăt al firului.

— Complicaţii? Ce complicaţii?

— Mai era cineva acolo.

— Unde? întrebă buimac ministrul Apărării, care încă nu îşi recunoscuse interlocutorul.

— La blocul femeii. Unde altundeva, idiotule?!

Acum îl recunoştea – era nesimţitul pe care i-l băgase Drexler pe gât.

— Aşa, şi?

— Am reuşit să spăl putina, dar nu-mi place să fiu văzut. E O complicaţie de care mă pot lipsi bucuros.

— Ţi-a văzut cineva faţa?

— Nu.

— Şi cu femeia ce s-a ales?

— Stai liniştit, am rezolvat problema.

— Şi cealaltă persoană... ce te face să crezi că...

— Pentru că s-a tras asupra mea, uite de-aia! îl repezi Claymore.

Desiatovski căzu o clipă pe gânduri. Oare cine-o fi persoana asta misterioasă care s-a nimerit să fie de faţă la momentul asasinatului?

— Ai fost urmărit? întrebă el în cele din urmă.

— Dumneata chiar ai impresia că stai de vorbă cu un imbecil?! Nu, fireşte că n-am fost urmărit!

— Atunci cum de...

— Cum s-a întâmplat să mai fie cineva acolo, n-ai decât să descoperi dumneata! se zborşi la el ucigaşul plătit.

— I-ai văzut faţa?

— Nu, eram prea ocupat să mă feresc de gloanţele lui!

— Maşina?

— De fabricaţie rusească, dar cu număr de înmatriculare străin.

— Polonez, german?...

— Nu. Nu sunt sigur. Venea în viteză spre mine când am tras asupra lui. Dar cred că era numărul unei ambasade.

— Care ambasadă?

— Probabil cea americană, dar nu sunt sigur.

— Hm, murmură Desiatovski, cu creierul zbârnâind. În regulă... Dă-te la fund. Am să rezolv eu problema asta.

— Pentru propria *ta* siguranţă, chiar te-aş sfătui s-o faci!

89
Soi rău

Când telefonul sună din nou, la scurtă vreme după convorbirea cu Claymore, ministrul era încă adâncit în gânduri. Era, totuşi, bucuros de partea bună a veştilor.

— Cred că ştiu cum să dăm de el, spuse Bolotnikov. Puteţi să închideţi graniţa cu Polonia?

— Întreaga graniţă?

— Da, întreaga graniţă!

Desiatovski căzu o clipă pe gânduri.

— Ar fi fost mai bine să nu se fi ajuns la asta decât peste câteva zile, spuse el. Un ordin de o asemenea amploare îi va afecta pe lituanieni, bieloruşi şi ucraineni şi s-ar putea să işte un val de nemulţumiri, ceea ce nu e deloc indicat în acest moment.

Bolotnikov înjură în barbă.

Cu doar trei ani în urmă, în calitate de şef al KGB-ului, i-ar fi stat în putere să închidă *toate* graniţele şi asta în mai puţin de o oră. Acum erau la cheremul unei mâini de republici independente. Ei, dar, din fericire, în curând toate astea aveau să se schimbe!

— Am putea măcar să solicităm ca toţi cei ce vor să treacă graniţa să fie opriţi şi supuşi unui control riguros, sugeră Bolotnikov.

Desiatovski rămase tăcut, cântărind în continuare opţiunile. Orice mişcare ar face putea pune în pericol lovitura de stat.

— Iată cum vom proceda, spuse el după un moment de gândire. Am să-l sun pe generalul Şapoşnikov. El e de partea noastră şi îi stă în putere să închidă graniţa sudică dintre Polonia şi Ucraina. Eu am să închid graniţa în nord. Să sperăm că asta îl va descuraja pe Galanov să se refugieze în Lituania. Şi, chiar dacă va avea o tentativă, graniţa lituaniană nu se întinde pe o distanţă mare. Să sperăm că va funcţiona. Nu vreau să creez nemulţumiri în

rândul lituanienilor înainte de vreme. Problema e graniţa cu Republica Belarus. Aceea ar fi ruta cea mai directă. Spuneai că există două posturi de frontieră pentru care s-ar putea să opteze?

— Da, Hrodna şi Brest, răspunse Bolotnikov.

— Ambele situate în Belarus. Hm... nu, nici acolo nu ne putem permite să tulburăm apele.

— Aţi putea lăsa lucrurile în seama mea, sugeră Bolotnikov.

— Are cine să te-ajute?

— Dacă îmi daţi undă verde, voi face tot ce este necesar.

Desiatovski nu şovăi decât un moment. Mersese deja prea departe pentru a da înapoi acum.

— Dacă dai greş, spuse el pe un ton grav, va trebui să spun că nu am avut cunoştinţă de acţiunile tale.

— Înţeleg, răspunse fostul şef al KGB-ului.

— E clar, deci, faptul că nu acţionezi la ordinele mele directe?

— Cât se poate de clar.

— Atunci fă ce trebuie să faci. Graniţa bielorusă e în mâinile tale.

— Îl voi intercepta pe trădător şi voi recupera dosarul furat fără ca bieloruşii să-şi dea măcar seama că am fost pe-acolo.

Urmă o scurtă pauză.

— Avem încă o... ăă... încă o problemă.

— Vă ascult, răspunse Bolotnikov.

— Se pare că un agent CIA a mirosit ceva.

— Unde? Aici, în oraş?

— Da.

— Îi cunosc pe toţi agenţii americani din Moscova. Doriţi să îl...

— Nu, îi curmă vorba Desiatovski, cumpănind la miriada de opţiuni de care dispunea. Am să mă ocup eu de problemă. Tu du-te la graniţă după Galanov. Trebuie să

recuperăm dosarele!

Bolotnikov puse receptorul în furcă, reflectă preţ de o clipă, apoi îl ridică din nou şi spuse pe un ton răstit:

— Am nevoie de elicopter!

După ce îşi adună toate dosarele cu privire la grupările creştine din Minsk, Kiev, Liov şi estul Poloniei, Bolotnikov ieşi valvârtej, înşfăcându-şi doar haina, pălăria şi pistolul. Era tot ce îi trebuia. Nu avea să fie o misiune complicată. Un glonţ şi problema va fi rezolvată!

90
Arestarea

Dan Davidson, alias Blue Doc, îşi dobândise porecla în urma unei confruntări înfricoşătoare avute pe coasta iugoslavă a Adriaticii, prima sa ciocnire serioasă cu KGB-ul, din care scăpase ca prin urechile acului. De atunci, porecla îl însoţise pe tot parcursul carierei sale de agent sub acoperire în Uniunea Sovietică şi alte puncte din estul Europei.

Gândul îl făcu să râdă amar. Acum, atât Iugoslavia, cât şi Uniunea Sovietică erau de domeniul trecutului!

Condusese toată noaptea, încercând să înţeleagă ceea ce se petrecuse cu câteva ore în urmă, oscilând între remuşcările simţite din cauză că îngăduise să se întâmple ceva ce ar fi trebuit să prevină şi gândul că nu el era, de fapt, cel vinovat pentru moartea femeii. Până acum nu ajunsese la nicio concluzie fermă.

Fusese şi de astă dată norocos, la fel ca în urmă cu ani de zile, pe coasta Adriaticii. Dar niciodată n-aveai cum să ştii dacă, data viitoare, soarta va fi cu tine sau împotriva ta. Vremurile deveniseră mai liniştite sau cel puţin aşa se spunea. Probabil că era adevărat, iar asasinatul la care asistase în seara aceasta în apropierea blocului de apartamente constituia doar o excepţie de la regulă. Totuşi, incidentul îi confirma clar faptul că încă nu se putea încrede nici cât negru sub unghie în KGB.

Dar oare ordinul asasinării femeii să fi venit, într-adevăr, din partea fostei agenţii comuniste de securitate? întrebarea îl duse iar cu gândul la noul său aliat.

Galanov era altfel. Nu ştia exact de ce, dar îl credea. Şi-apoi, dosarele erau o dovadă clară. Trebuiau luate măsuri şi propriile sale surse îi confirmaseră că Galanov se afla de ceva vreme pe lista neagră a „noului KGB”. Ceea ce îi punea, oarecum, pe amândoi în aceeaşi oală, să zicem aşa.

Deşi, din punct de vedere oficial, „noul KGB” era „aliatul” Statelor Unite, ceea ce însemna că proscrisul Galanov ar trebui să fie, în continuare, adversarul lui.

Cum să mai înţelegi ceva din harababura asta? Cum să mai ştii cine ţi-e prieten şi cine – duşman, în această nouă eră ridicolă în care toate se schimbau de la o zi la alta? Uneori mai că-i era dor de vremurile Războiului Rece. Pe atunci, cel puţin, ştiai care-s *băieţii buni* şi care – *băieţii răi*.

În ceea ce-l privea, noul KGB nu-i inspira mai multă încredere decât cel vechi. Şi, dacă Galanov fusese sincer ori ba, conta prea puţin. În momentul acesta, dosarul se afla în posesia amândurora.

Dacă Galanov reuşea să treacă graniţa şi să demaşte tentativa de lovitură de stat, prea bine. Dar el unul n-avea de gând să aştepte cu braţele încrucişate.

Probabil c-ar fi trebuit să ia legătura cu preşedintele american de îndată ce citise dosarele. N-ar fi trebuit să tragă de timp.

Gândul acesta îl măcinase pe tot parcursul zilei de ieri şi nu putuse să închidă un ochi toată noaptea. Şi, din cauza asta, o femeie nevinovată – femeia căreia îi datorau totul – plătise cu viaţa!

Cum se explicau chestiile alea religioase de care îi vorbise Galanov? Tot ce ştia era că ele ridicau anumite semne de întrebare cu privire la starea mintală şi emoţională a rusului. Încă un motiv, în afară de incidentul de aseară, pentru care acum, la treizeci şi şase de ore de la despărţirea lor, Davidson hotărâse că nu mai poate aştepta. Acum, vieţile amândurora erau, probabil, în pericol. Trebuia să comunice imediat la Washington cele aflate.

E drept că, după părerea lui, pentru o mai mare credibilitate, demascarea trebuia să fie făcută din interiorul CSI, şi nu de către SUA.

Totuşi, reflectând îndelung, realizase că luarea unei asemenea hotărâri nu îi revenea *lui*. El lucra pentru CIA, nu pentru sine. Nu era în măsură să hotărască într-o chestiune

atât de importantă.

Şefii de Stat Major, preşedintele şi Consiliul Securităţii Naţionale trebuiau să decidă între a acţiona prompt şi deschis sau a aştepta până-şi va juca Galanov cartea.

La orele mici ale dimineţii, Blue Doc era încă la volan, rulând pe străzile Moscovei spre ambasadă, cu dosarele furate aşezate pe bancheta din spate. Regreta că nu făcuse imediat fotocopii. Astfel ar fi putut lăsa mapa în biroul lui Desiatovski şi acesta nici n-ar fi bănuit furtul. Dar nu avuseseră destul timp la dispoziţie şi-apoi, ar fi fost prea complicat să îi însărcineze pe Iasceak şi pe Marta cu aşa ceva. Acum era, oricum, prea târziu. Nu putea decât să spere că Desiatovski nu descoperise încă lipsa dosarelor. Le va trimite prin fax la Washington, apoi îi va anunţa imediat telefonic pe superiorii săi.

Era la şase străzi de ambasadă când sirena unei maşini de poliţie răsună brusc în spatele lui. Trase pe dreapta. Uitându-se în oglinda retrovizoare, văzu că, în timp ce poliţistul rămâne în spatele volanului, bărbatul de lângă el coboară şi se apropie de maşina lui. Judecând după pardesiu, pălărie şi expresia feţei, era fără îndoială un agent KGB. După atâţia ani de experienţă, Blue Doc ajunsese să-i poată recunoaşte într-o secundă, fie că făceau parte din noul *sau* din vechiul regim.

— Vă rog să veniţi cu mine, domnule Davidson, spuse bărbatul într-o engleză precară.

— Regret, răspunse Blue Doc, gândindu-se că noii spioni nu se comparau nici pe departe cu cei din vechea gardă, dar mă tem că nu se poate. Sunt un angajat al ambasadei americane. Am la mine actele care atestă faptul că fac parte din corpul diplomatic.

Dădu să bage mâna în haină, dar agentul îl opri.

— Vă rog, domnule Davidson, spuse el, încruntat de astă dată, aşezându-i mâna pe umăr. Şeful meu ar dori să vă vorbească. Acum.

— Dar eu nu vreau să vorbesc cu şeful dumitale.

— Mă tem că trebuie să insist.

Cu aceste cuvinte, agentul scoase de sub pardesiu un pistol şi îl apropie de tâmpla lui Davidson.

— Ei, în acest caz, bănuiesc că pot să îmi rup *puţin* timp, răspunse Blue Doc, încercând să facă haz de necaz. Apropo, şeful dumitale e tot vechiul meu amic Bolotnikov sau, între timp, a ajuns şi el pe lista neagră?

— Tovarăşul Bolotnikov a trebuit să părăsească oraşul într-o chestiune urgentă, răspunse cu răceală bărbatul. Am primit ordin să vă duc la tovarăşul ministru Desiatovski.

Blue Doc coborî din maşină.

— Şi încă ceva, domnule Davidson, adăugă agentul. Vă rog să luaţi cu dumneavoastră şi dosarele acelea de pe bancheta din spate.

Partea a XI-a
Das Christliche Netziverk

91
Chemarea destinului

Kehrigkburg, *Germania*

Seara era liniştită şi caldă. Pe grătarul din grădină placat cu piatră, se rumeneau vreo treizeci-patruzeci de cârnăciori groşi ce răspândeau arome inconfundabile de mirodenii nemţeşti, deşi fumul se ridica direct în sus. Nicio adiere de vânt nu tulbura aerul serii.

Adulţii, vreo treizeci şi cinci la număr, discutau şi râdeau plini de voie bună, răsfiraţi în grupuri de câte trei, patru sau şase, în timp ce vreo duzină de copii zburdau veseli pe câmpul din apropiere. Era o adunare de prieteni şi vecini aşa cum scrie la carte, plină de culoare locală. Jumătate din bărbaţi aveau câte o sticlă de bere neagră în mână, în timp ce restul scormoneau pământul cu toiegele. Majoritatea erau îmbrăcaţi cu cămăşi de lucru din bumbac şi *ledern hosen* sau pantaloni scurţi ce le veneau până la genunchi, iar femeile purtau şorţuri înflorate. Toţi cei prezenţi se bucurau din plin de acest prilej de a sărbători împreună după datina străveche a locului.

Pentru familia McCallum, cele două zile petrecute alături de Udo şi Christa Bietmann şi de creştinii din zona Kehrigkburgului fuseseră de o nepreţuită bogăţie sufletească şi, acum, cei trei îşi luau rămas-bun de la noii lor prieteni.

— *Dos Fleisch ist gleich fierţig*! strigă o voce de lângă foc, anunţând adunarea că friptura era aproape gata.

Ca la un semn, toată lumea porni spre grătar. După o rugăciune de mulţumire plină de entuziasm, Christa începu să umple farfuriile cu salată de cartofi, în timp ce cârnăciorii

picanţi din carne de porc dispăreau de pe grătar cu o viteză ameţitoare.

După ce fură umplute toate farfuriile, conversaţia, glumele şi voia bună continuară neperturbate, în timp ce invitaţii se înfruptau cu poftă din mâncare şi din băutură.

— Un toast! strigă într-un târziu Udo. Trebuie să închinăm paharul în cinstea oaspeţilor noştri care au avut generozitatea de a organiza această petrecere.

— Bine zis!

— Am să ţin eu toastul, spuse un fermier pe nume Micka, care probabil că se bucurase de timpul petrecut în compania familiei McCallum mai mult ca oricine, din motive ştiute doar de el şi de Bietmann.

De-a lungul anilor, Micka fusese unul dintre cei mai curajoşi colaboratori pe care îi avusese Udo în cadrul reţelei.

Se lăsă o tăcere deplină. Micka, unul dintre puţinii nemţi care nu consumau băuturi alcoolice, ridică paharul său cu *Apfelsaft*, în timp ce restul înălţară paharele lor cu licoarea pe care o consumau în momentul acela, şi spuse tare şi răspicat:

— Să închinăm paharul în cinstea lui Matthew, a Sabinei şi a lui Tad McCallum, oaspeţii noştri pe cât de neaşteptaţi, pe atât de bine-veniţi. Vă mulţumim pentru vizită. Vă mulţumim că ne-aţi oferit acest prilej de a petrece împreună. Vă mulţumim pentru cârnaţi şi pentru bere!

Adunarea izbucni în urale.

— Iubirea, gândurile şi rugăciunile noastre vă vor însoţi mereu, adăugă Micka. Fie ca Dumnezeu să îşi reverse binecuvântările asupra voastră şi să vă poarte din nou paşii pe aceste meleaguri în viitorul apropiat!

Cuvintele îi fură primite cu urale şi un ropot de aplauze.

— Acum va trebui să le adresezi şi tu câteva cuvinte, îi şopti Udo lui Matthew.

— Bine, dar am luat deja cuvântul aseară! obiectă în şoaptă Matthew.

— N-are a face, răspunse Udo, zâmbind cu toată faţa.

Matthew se ridică încet şi dădu să îşi înceapă cuvântarea, dar văzând-o pe Christa venind dinspre casă, şovăi preţ de o clipă.

Femeia se apropie de soţul ei şi îi şopti ceva la ureche. Udo primi informaţia cu o mină gravă.

— Am venit în Germania, începu Matthew, pentru a revedea meleagurile natale ale soţiei mele şi pentru a participa la un congres organizat în Berlin pe tema evanghelizării. Totuşi, trebuie să spun că, în ceea ce priveşte propovăduirea Cuvântului, n-am găsit la nicio conferinţă răspunsurile pe care le-am descoperit aici, în mijlocul vostru.

Văzând că soţia lui Udo se întoarce şi porneşte înapoi spre casă, Matthew se opri.

—... Nici nu ştiţi cât vă suntem de recunoscători pentru ospitalitatea, prietenia şi exemplul spiritual pe care ni le-aţi arătat, continuă el în cele din urmă. Vă mulţumim tustrei din adâncul inimilor şi fie ca Domnul să vă binecuvânteze pe fiecare în parte.

Udo se apropie de Matthew şi îi spuse şoptit:

— Iartă-mă, prietene, dar a intervenit o situaţie care necesită atenţia noastră imediată... şi rugile noastre. Pot să te întrerup?

— Desigur, spuse Matthew, dându-se la o parte.

— Dragi fraţi şi surori, se adresă Udo adunării, am de făcut un anunţ important. Foarte important. În momentul de faţă, soţia mea vorbeşte la telefon cu noii noştri prieteni din Moscova. *Herr* Karl Medvedev a sunat să ne informeze că noul nostru frate de credinţă, despre care v-am vorbit şi pentru care ne-am rugat cu toţii, este deja în drum spre noi.

Cuvintele sale iscară un val de şuşoteli şi exclamaţii în rândul ascultătorilor.

— Karl spune că prietenul nostru se află în mare pericol. Trebuie să ne rugăm pentru el. Sunt ferm convins că mâna lui Dumnezeu este asupra acestui om, indiferent de faptele

pe care le-a săvârşit în trecut. Deşi abia ce m-am întors acasă de două zile şi încă n-am apucat să-mi refac forţele pe deplin în urma călătoriei, simt că este de datoria mea să îi merg în întâmpinare şi să îl însoţesc personal până aici. Vreau să vedeţi cu ochii voştri miraculoasa putere transformatoare a lui Dumnezeu pentru care şi-a dat viaţa scumpa noastră Girdel.

— Lasă pe altcineva să se ducă, Udo, îl îndemnă Micka. Eu nu am acum de lucru şi aş avea timp să...

— Îţi mulţumesc, prietene, spuse Bietmann. Dar asta e ceva ce cade în răspunderea mea. Este destinul meu, în calitate de tată al lui Girdel. Domnul a ales familia mea – pe Christa, pe mine şi pe fiica noastră – drept canale prin care şi-a revărsat Spiritul în inima celui ce odinioară L-a prigonit şi acum îi este fiu. Este destinul care mi-a fost hărăzit – acela de a-mi sacrifica, *la rându-mi*, viaţa pentru acest om. Este o cale pe care trebuie să o urmez.

92
O invitaţie periculoasă

Peste o oră şi jumătate, după ce petrecerea în aer liber a luat sfârşit în urma unei solemne rugăciuni de grup în care s-au adâncit toţi cei adunaţi în jurul focului, Matthew, Sabina şi Tad ascultau povestea soţilor Bietmann, relatată chiar de Udo şi de Christa – una dintre cele mai cutremurătoare mărturii despre suferinţă, rugăciune şi victorie din câte auziseră vreodată.

Deocamdată, nici Matthew şi nici Sabina nu aveau habar că bărbatul despre care vorbeau fusese, în calitate de aghiotant al lui Gustav, unul dintre urmăritorii lor atunci când organizaseră evadarea baronului din închisoarea de la Potsdam. Chiar dacă nu se întâlniseră niciodată faţă în faţă, drumurile lor se încrucişaseră cu siguranţă în împrejurări dintre cele mai periculoase.

— Într-o bună zi, poate c-am să scriu un articol despre asta, îi spuse Tad tatălui său după ce Udo îşi încheie incredibila istorisire, trăgând cu ochiul la Christa, care vărsa în tăcere lacrimi de durere şi de bucurie.

Durerea de a-şi fi pierdut odorul, care n-avea să se şteargă niciodată din sufletul ei, şi bucuria că Dumnezeu fusese atât de bun cu ei. Sabina stătea lângă ea, ţinând-o de mână. Şi mama lui Tad cunoscuse, la rândul ei, suferinţa şi asta îi dădea puterea de a-i consola pe cei mâhniţi.

— Oamenii trebuie să audă despre evanghelizarea prin sacrificiu, adăugă Tad.

Matthew oftă adânc.

— *Nu este mai mare dragoste decât să-şi dea cineva viaţa pentru prietenii săi*, murmură el gânditor. Chiar aseară am citit acest verset în timp ce reparcurgeam Evanghelia după Ioan. La asta se reduce totul.

Tad încuviinţă din cap.

Printr-un acord tacit, se luară toţi cinci de mână şi

începură să se roage spontan pentru siguranţa şi viitorul noului lor frate întru Cristos, care, chiar şi în acel moment, deşi nu ştiau unde anume se află, era călăuzit, îndrumat şi susţinut de noua viaţă ce îi răsărise în suflet.

În timp ce se rugau, în mintea lui Tad începu să se înfiripe o idee năstruşnică, pe care tânărul o îndepărtă la început ca fiind pură fantezie, dar a cărei sursă profundă fu apoi confirmată de cuvintele ce ieşiră din gura lui Udo în momentul imediat următor.

— În timp ce ne rugam, spuse acesta, deschizând ochii şi uitându-se la cei doi americani, mi-a venit o idee.

Matthew şi Tad aşteptară curioşi continuarea.

— Vi se pare cu adevărat interesant ceea ce v-am povestit? îi întrebă el.

— Da, desigur... n-am mai auzit niciodată aşa o poveste, răspunse Matthew.

— N-aţi vrea să aflaţi mai multe?

Aprobară amândoi din cap. De pe-acum şi Sabinei îi fusese stârnită curiozitatea şi aceasta aştepta, la rându-i, continuarea cu vădit interes.

— Tad, chiar crezi că într-o bună zi vei scrie despre ce v-am povestit în seara asta?

— Nu pot fi sută la sută sigur, răspunse tânărul. Dar asta mi-e profesia, *sunt* jurnalist – sau cel puţin încerc să fiu – şi, cum zicea şi tata, asta chiar *este* o poveste ieşită din comun. Aşa că, da, *chiar* cred că lumea ar fi cu adevărat binecuvântată să o audă.

— Nu v-ar plăcea să ne ajutaţi în îndeplinirea misiunii pe care ne-a încredinţat-o Dumnezeu? întrebă Bietmann, întorcându-se din nou către Matthew.

— Cum să nu!

— Atunci, nu veniţi amândoi cu mine? întrebă germanul după un moment de ezitare.

— Până în Rusia?! exclamară, aproape la unison, tatăl şi fiul.

— Măcar până la graniţa poloneză. Medvedev spune că

am ajunge la graniţă cam în acelaşi timp cu camarazii lui.

Matthew şi Tad se uitară unul la altul cu ochii mari de uimire.

— Ei, asta chiar că e o idee temerară! murmură Matthew.

— Pe care ai face bine să ţi-o scoţi imediat din cap.

Deşi Sabina rostise cuvintele pe un ton glumeţ, nu încăpea nicio îndoială că vorbeşte foarte serios.

— Ai participat deja la o fugă şi asta e de ajuns pentru o viaţă de om, adăugă ea. Nici prin cap nu-mi trece să te las să pleci!

Cuvintele ei îl făcură pe Matthew să pufnească în râs.

— Şi-apoi, suntem prea bătrâni pentru aşa ceva, adăugă Sabina.

Tad tăcea. Şi lui îi venise aceeaşi idee în timp ce se ruga.

— Oricât ar protesta Sabina, recunosc că mi-ar face mare plăcere să te însoţesc, zise Matthew. Dar, din păcate, nu pot să lipsesc atât de mult de la congres. Şi aşa, am senzaţia că mi-am cam neglijat obligaţiile. Ce mai, mă apasă simţul răspunderii!

— Te înţeleg, răspunse Udo. A fost nesocotit din partea mea să îţi fac o asemenea propunere când tu ai alte angajamente pe care trebuie să le onorezi. Şi nu-mi doresc nici pe departe să bag zâzanie între tine şi încântătoarea ta soţie.

— În această privinţă n-avea nicio grijă, prietene, răspunse Matthew râzând. Dacă m-aş învoi să te însoţesc, nu mă îndoiesc că Sabina mi s-ar alătura şi ar da dovadă de mai multă cutezanţă şi hotărâre decât doi bărbaţi de jumătatea vârstei ei la un loc!

— Tad, tu ce zici? întrebă Bietmann, întorcându-se spre tânăr. Tu nu trebuie să iei cuvântul la congres. Există vreo şansă să mi te alături?

— Eu ar trebui să scriu despre congres. În fond, acesta e scopul pentru care am fost trimis la Berlin.

Din tonul vocii lui Tad, era cât se poate de evident că entuziasmul cu care abordase iniţial această sarcină de serviciu îl părăsise aproape complet.

— Operaţiunea asta e de zece ori mai importantă decât conferinţele din Berlin, spuse tatăl său. Dacă şeful tău nu înţelege atâta lucru, trimite-l la mine. Am să-l lămuresc eu!

Gândul unei confruntări în cadrul căreia tatăl lui îl pune la punct pe Lockhart îl făcu pe Tad să izbucnească în râs. După câteva clipe de tăcere, tânărul începu să dea încet din cap şi zâmbetul i se lăţi pe toată faţa.

— Da, cred că este exact ceea ce trebuie să fac.

— *Sehr gut*! exclamă Bietmann.

— Când plecăm? întrebă entuziasmat Tad.

— Ca să ajungem acolo la timp, răspunse germanul, va trebui să pornim la noapte.

La auzul acestor cuvinte, gândurile lui Tad zburară imediat la Lisel. Îi spusese tinerei că a doua zi se va întoarce la Berlin.

— De acord. Cu condiţia ca, înainte de a pleca, să pot da un telefon la Berlin.

93
Pe cărări ocolite

În partea de vest a Republicii Belarus

Andrassy Galanov era încă novice în credinţa creştină şi nu era obişnuit să se oprească pentru a se ruga ori de câte ori se afla în faţa unui punct de cotitură, cum făcea actuala lui călăuză.

Nu că toţi cei pe care îi întâlnise până acum ar fi procedat aşa.

Învăţase, într-adevăr, multe de la creştinii cu ajutorul cărora traversase partea de nord-vest a Rusiei până în Belarus, pe ruta Moscova-Smolensk-Minsk-Baranovichi, schimbând ghidul o dată la câteva ore.

Călătorise cu maşina, cu motocicleta şi chiar cu barca, pe Nipru între Orsa şi Moghilev, dar drumul până la locurile de întâlnire – în păduri şi pe cărări obscure, în mijlocul pustietăţii – îl făcuse mai mereu pe jos.

Datorită acestei experienţe personale, acum putea, în sfârşit, înţelege cum de creştinii reuşiseră să îşi desfăşoare atâta timp activitatea fără a fi prinşi de KGB. Iar ironia sorţii făcea ca acum propria sa viaţă să depindă tocmai de reţeaua pe care, ani la rândul, încercase din răsputeri să o distrugă.

La fiecare punct de legătură, fuseseră rostite rugăciuni, cu precădere de către membrii reţelei. De cele mai multe ori, el se simţise ca un observator extern. Cu unii nu discutase nimic în afară de strictul necesar. Alţii, dimpotrivă, vorbeau deschis şi cu vădită bucurie despre schimbările din ultimii ani. Cei tăcuţi păreau să trăiască şi acum cu teama că poliţia secretă îi va găsi şi îi va arunca în închisoare.

Niciunul dintre ei, realiză Galanov, nu ştia cine este el cu adevărat. Prietenul său german avusese grijă ca identitatea lui să rămână secretă atunci când îi pusese la cale fuga cu

ajutorul lui Medvedev, colaboratorul lor din Moscova.

— Haide, prietene, spuse actualul său ghid, întrerupându-i reveria. Nu mai e mult până la locul de întâlnire. Dea Dumnezeu să ajungem la râu înainte de revărsatul zorilor. Dacă n-ajungem, persoana de legătură se va întoarce acasă şi va trebui să petreci douăsprezece ore în pădure până la lăsatul serii.

Spunând acestea, călăuza – un bărbat zvelt şi vorbăreţ – se puse în genunchi şi începu să se roage.

— Trebuie să ne grăbim, spuse el după ce încheie rugăciunea, ridicându-se satisfăcut în picioare. Mai avem de mers vreo trei kilometri.

Galanov era un bărbat puternic, dar, în pofida experienţei sale şi a condiţiei fizice bune, lunga călătorie îl sleise de puteri.

După ce va trece graniţa, în Polonia lucrurile vor merge mai uşor, încercă el să se încurajeze. Din câte ştia, în prezent, KGB-ul avea un acces limitat pe teritoriul polonez.

De unde să fi ştiut el ce i se pregătea atunci când părăsise Moscova împreună cu Medvedev? Nu-i de mirare că reţeaua le scăpase mereu printre degete! Rostovcev organizase totul în mod ingenios, ba chiar cu un strop de ironie pe ici pe colo, aproape râzând în nas KGB-ului. Într-un oraş, bunăoară, după ce petrecuse câteva ore într-o ascunzătoare, fusese pasat următoarei călăuze într-o brutărie situată chiar lângă secţia de poliţie, în faţa căreia erau adunaţi la momentul respectiv o droaie de poliţişti! Câtă siguranţă de sine şi ce simţ al umorului trebuie să fi avut autorul unui plan atât de îndrăzneţ!

Doamne, ce periplu! Cutreierase păduri, făcuse călătorii lungi şi anoste cu automobilul, ba chiar zburase câţiva kilometri cu un biplan vechi de când lumea, ce părea să se dezintegreze la fiecare mişcare... Ce aventuri! De dormit, dormise iepureşte pe unde apucase – pe câte-o canapea, pe bancheta din spate a unei maşini sau chiar direct pe podea. O, şi să nu uităm de aranjamentul spontan făcut cu

un taximetrist chiar în mijlocul Smolenskului!

Realiza, desigur, că fiecare misiune a reţelei era abordată diferit, folosind mereu alte persoane de contact, alte rute şi alte puncte de legătură, şi că niciunul dintre aceşti oameni nu ştia foarte multe despre restul operaţiunii. Călăuzele nu aveau habar de membrii moscoviţi ai reţelei şi nici de destinaţia ulterioară a „prizonierului” lor. Ei doar îndeplineau sarcina ce le revenea personal, despre care primeau anticipat vorbă într-un fel sau altul. Uneori instrucţiunile se comunicau chiar şi telefonic, dar de fiecare dată în limbaj codificat, ceea ce avea drept rezultat nişte convorbiri de-a dreptul bizare.

După două ore, când ieşiră din luminiş, călăuza se opri. În faţa lor, scăldat de razele semilunii, se zărea luciul unui râu.

— Am ajuns la timp, încă nu s-a risipit întunericul, spuse însoţitorul lui Galanov. Iată barca, adăugă el, pornind spre malul apei.

Acolo, legată de un copac, era o luntre cu o singură vâslă.

— Vei lua barca şi vei merge o jumătate de kilometru în aval. Curentul nu e rapid, dar va trebui oricum să vâsleşti cu putere, continuă călăuza. Vezi copacul acela înalt şi singuratic? întrebă el, arătând în josul apei, spre malul opus.

Galanov se uită în direcţia indicată, apoi aprobă din cap.

— Acolo te va aştepta un alt frate, care te va duce la el acasă, în Mosty, unde te vei putea odihni câteva ore. Domnul să te aibă în pază, frate!

Spunând acestea, bărbatul cel subţirel se făcu nevăzut printre copaci.

Aşa se întâmpla de fiecare dată, cugetă Galanov dezlegând luntrea. Cuvintele de despărţire erau la fel de puţine precum cele cu care era întâmpinat. Acestea erau, toate, tovărăşii necesare, de scurtă durată, şi nicidecum împrejurări în care să poţi lega prietenii pe viaţă.

Împinse luntrea cu piciorul, apoi sări înăuntru şi se aşeză. Peste câteva clipe, plutea deja lent şi silenţios în aval, vâslind cât putea el de bine spre copacul singuratic ce se înălţa în depărtare.

94
În captivitate

Moscova

În împrejurări normale, Blue Doc era un om cu o fire relativ echilibrată. Dar aceste împrejurări nu erau nici normale, nici rezonabile şi americanul se învârtea ca un leu în cuşcă, spumegând de furie. După al cincisprezecelea ocol al cămăruţei, izbi nervos cu piciorul într-un scăunel, azvârlindu-l de perete.

Trecuseră mai bine de douăzeci şi patru de ore de când era ţinut captiv în apartamentul ăsta jegos. Îi era frig. Simţea că o ia razna. Dar, mai presus de orice, era furios.

Cum îndrăzneau ruşii să recurgă la o astfel de manevră perfidă, tipică Războiului Rece? Dar cineva va plăti pentru asta. Va plăti scump! După ce va scăpa de aici, va trage toate sforile de care dispunea în comunitatea diplomatică şi, la o adică, se va adresa chiar celor mai înalte foruri!

Forurile cele mai înalte – nici nu mai ştia ce înseamnă asta acum. Gândul îl făcu să-şi vină în fire. Se calmă şi se aşeză pe scaun.

Probabil că era prea târziu pentru a împiedica lovitura de stat. Îi luaseră dosarele, pistolul, până şi actul de identitate şi apoi îl aruncaseră în celula asta improvizată în care era ţinut captiv şi acum.

Bine măcar că nu făcea foamea. Cei ce îl ţineau prizonier îi aduceau de mâncare şi, în afară de faptul că fusese imobilizat la început, îl trataseră fără pic de violenţă. În acest sens nu avea ce să le reproşeze.

Gândul îi zbură la scurta discuţie pe care o avusese cu Desiatovski imediat după arestarea sa. De fapt, fusese mai degrabă un interogatoriu. Cum a făcut rost de dosare, cine l-a ajutat, cine mai avea cunoştinţă de asta şi alte întrebări de genul ăsta. Întrebări la care el nu a dat niciun răspuns. Deşi simţea că generalul clocoteşte de furie pe dinăuntru,

acesta reuşise să afişeze, totuşi, un aer calm.

— Eu unul mă bucur că am recuperat dosarele, domnule Davidson, spusese în cele din urmă Desiatovski. Şi, orice veţi fi dedus dumneavoastră după citirea lor, vreau să vă asigur că nu este nicidecum ceea ce credeţi. Modurile noastre de operare diferă de cele ale Statelor Unite chiar şi acum, în noua eră. Mintea unui occidental n-are cum să înţeleagă metodele noastre. Aşa că, în interesul menţinerii relaţiei de cooperare dintre naţiunile noastre, vă sfătuiesc să daţi uitării conţinutul acestor dosare.

Ai vrea tu, *amice*! îşi spusese Bluc Doc în timp ce încuviinţa, chipurile, din cap.

Şi apoi îl aruncaseră în dărăpănătura asta!

De atunci, singurul său vizitator fusese un agent KGB care îl interogase, probabil vreun acolit de-al tovarăşului Bolotnikov, un veritabil atavism al vechiului regim.

Acesta nu fusese atât de subtil. Nici măcar nu încercase să îşi mascheze furia. Intrase cu un aer ameninţător şi nu îl rugase, ci îi ceruse pe un ton imperativ să îi spună cu cine colabora.

Deşi agentul nu rostise nici măcar o dată numele lui Galanov, era clar că ştia. Blue Doc dăduse dinadins răspunsuri evazive, lăsând totodată de înţeles că ar fi comunicat deja informaţia forurilor din Washington.

Măcar de-ar fi fost aşa! Acum era sigur că nu va mai avea posibilitatea să ia legătura nici cu CIA, nici cu Departamentul de Stat, nici cu Pentagonul şi nici cu Casa Albă înainte ca acest cuib de conspiratori să-şi fi pus în aplicare mârşavul plan.

Nu-i rămânea decât să spere că Galanov reuşise să treacă graniţa.

95
Trufie şi credinţă

În *partea de vest a Poloniei*

— Probabil că a fost egoist din partea mea să-ţi cer să mă însoţeşti, spuse Udo Bietmann.

— Glumeşti? exclamă Tad. N-aş fi ratat o asemenea aventură pentru nimic în lume!

Singurul său regret, pe care îl păstră însă pentru sine, era că nu o găsise pe Lisel acasă atunci când o sunase. Nu luase legătura cu ea la momentul stabilit şi acum cine ştie cât timp va trece până o va revedea.

Chiar şi aici, în nord, drumul îngust cu două benzi pe care rulau spre est era deja cufundat în întunericul nopţii. Trecuseră graniţa în Polonia de o jumătate de oră şi, cu Fordul lui Bietmann şi rezerva de carburant asigurată de unul dintre membrii reţelei special pentru astfel de ocazii, avea să le fie lesne s-ajungă până la persoana lor de contact din Varşovia, unde vor realimenta şi vor vedea dacă au apărut între timp noi instrucţiuni. Bietmann spera să poată porni mai departe spre Białystok încă înainte de revărsatul zorilor. Dar asta depindea în mare parte de starea drumurilor şi de viteza cu care se vor putea deplasa pe timp de noapte.

Până la destinaţie aveau de parcurs în jur de 500 de kilometri.

— Să nu faci pe grozavul. Nu subestima dificultatea acestei misiuni, spuse într-un târziu Bietmann. Mulţi occidentali au dat greş tocmai fiindcă n-au tratat cu seriozitatea cuvenită activitatea creştină din aceste părţi ale lumii.

— Îmi pare rău, cred că m-am exprimat greşit, spuse Tad. Nici prin cap nu-mi trece să tratez misiunea cu neseriozitate. Voiam doar să spun că sunt foarte bucuros că am prilejul să iau parte la o asemenea operaţiune împreună

cu tine.

— Ştiu.

— Totuşi, m-ai făcut curios. De ce mi-ai spus să nu fac pe „grozavul”?

Bietmann cugetă adânc înainte de a răspunde.

— După ce graniţele au fost deschise, spuse el într-un târziu, creştinii din Occident au început să vină în Germania de Est în număr tot mai mare. La început, mi-a fost greu să le înţeleg intenţiile.

Bietmann tăcu din nou, scrutând întunericul, în timp ce maşina înainta hurducându-se pe drumul plin de gropi.

— De fapt, pentru a înţelege mai bine la ce mă refer, am să-ţi povestesc întâi despre doi bărbaţi. Unul este Franz Schmidt, un prieten de-al meu vest-german, cu neamuri în Germania de Est. Bucurându-se încă de pe vremea vechiului regim de o relativă libertate de a călători peste hotare, acesta a vizitat ani la rând comunitatea noastră şi alte grupuri asemănătoare, aducându-ne clandestin tot felul de lucruri de care noi nu puteam face rost. Uneori Biblii şi literatură creştină, dar cel mai adesea articole de uz practic – o chitară sau o muzicuţă, un casetofon, alimente, cărţi în limba germană, stofă pentru femei, câte o pereche de cizme noi pentru unul dintre săteni. Uneori chiar şi o ladă cu fructe proaspete aducea lacrimile în ochii multora. Nici nu-ţi poţi închipui – niciun occidental nu poate – ce înseamnă să fii privat ani întregi de lucrurile cele mai elementare! Pentru noi, Franz a fost un adevărat colac de salvare, omul care ne-a ajutat să nu cădem uneori pradă celei mai amare deznădejdi. Tot prin intermediul lui am reuşit să fac rost de câteva dintre cărţile tatălui tău.

Cel de-al doilea bărbat despre care am pomenit la început este chiar bunicul tău. Baronul von Dortmann a fost un om minunat, dispus să sufere pentru credinţa sa şi să se roage pentru poporul lui Dumnezeu. Pentru noi, în toţi aceşti ani el a rămas o legendă, în adevăratul sens al cuvântului, un exemplu de spiritualitate şi de sfinţenie.

Acesta este motivul pentru care îi stimăm atât de mult şi pe părinţii tăi.

— Îţi mulţumesc că mi-ai împărtăşit acest lucru.

— Şi, prin extrapolare, simt nevoia să îl adaug pe listă şi pe tatăl tău. Ar fi trebuit să zic de la bun început *trei*, nu doi bărbaţi.

Se lăsă o vreme tăcerea, apoi Bietmann continuă.

— Tatăl tău şi Franz sunt excepţiile de la regulă. După căderea Zidului în urmă cu câţiva ani şi mai ales de la reunificare încoace, am avut o mulţime de vizitatori din Occident. Cum, nu ştiu, dar cu toţii aflaseră despre comunitatea noastră şi despre alte frăţii similare. Unii îmi ştiau chiar şi numele şi au venit să mă caute în mod special. Cum or fi aflat de mine, habar n-am. Izolarea în care au trăit ani în şir est-germanii este acum de domeniul trecutului, între timp, am intrat în contact cu o mulţime de creştini americani. Şi ştii motivul pentru care vin ei aici? întrebă el, privind spre Tad.

Tânărul clătină din cap.

— Nu vin să asculte ce avem de zis, nici să discute cu noi în pace şi evlavie şi nici să se roage. Nu-i interesează gândurile şi sentimentele noastre. Ai observat cum s-au comportat părinţii tăi cu persoanele din comunitate? Matthew şi Sabina i-au ascultat pe fraţii mei. I-au tratat cu căldură şi cu iubire.

— E de la sine înţeles! exclamă Tad. Mama e, doar, nemţoaică. Cum altfel să se poarte cu compatrioţii ei?

— De când trăiesc în America, atât Sabina, cât şi Matthew ar fi putut să se schimbe. Nu, ceea ce face diferenţa nu este sângele german al mamei tale, ci caracterul părinţilor tăi. Ceilalţi nu ajung să ne ştie după numele mic şi, atunci când pleacă, nu se despart de noi cu cuvinte pline de căldură precum cele rostite de părinţii tăi. Nu spun că vor să ne ajute şi să facă parte din vieţile noastre.

— Şi atunci *de ce* vin aici? întrebă, nedumerit, Tad.

— Fiecare vine pentru a-şi începe *propria* lucrare, cum îi zic ei, răspunse Bietmann. Vin aici pentru că au impresia că noi le putem oferi o bază locală pentru înfiinţarea unei biserici sau pentru desfăşurarea a ceea ce ei numesc cu atâta mândrie *lucrarea* lui Dumnezeu. Te rog să mă ierţi dacă vorbele mele sună puţin cinic. Dar adevărul e că noi nu valorăm nimic pentru ei dacă ne arătăm reticenţi faţă de planurile lor. Ei nu ne privesc ca pe nişte fraţi şi surori de credinţă, ci ca pe nişte mijloace de a-şi atinge propriile scopuri, de a-şi extinde organizaţiile. Dacă am accepta să ne alăturăm cauzei lor şi să le purtăm numele, ne asigură că ne vor trimite bani şi ajutoare şi cărţi şi misionari americani care vor „vesti Cuvântul" în Est. Dar, dacă încercăm să le spunem: „Dumnezeu lucrează aici şi noi îi vestim deja Cuvântul pe toate căile posibile. Nu dorim să ne alăturăm organizaţiei voastre, dar dacă ne puteţi ajuta cu...", nici nu apucăm să ne ducem vorba până la capăt, că ei vor fi plecat deja să caute un alt loc în care să-şi construiască o filială cu o firmă impunătoare care să proclame *lucrarea* la care este ataşat importantul nume al organizaţiei *lor*.

— Schmidt vă mai vizitează? întrebă Tad.

— O, da, Dumnezeu să-l ajute! Şi ne aduce în continuare diverse lucruri de care avem nevoie şi asta fără intenţii ascunse, în modul cel mai dezinteresat cu putinţă. Omul acesta şi-a dovedit ani de zile iubirea pe care ne-o poartă şi continuă să şi-o arate în modurile cele mai practice.

— Şi el este singurul care vă ajută în mod dezinteresat?

— Da. După reunificare, am fost vizitat de nu mai puţin de douăzeci şi unu de grupuri de creştini americani. Tu şi părinţii tăi sunteţi cel de-al douăzeci şi doilea.

— Înseamnă că soţia ta nu mai pridideşte cu munca! Şi toţi aceşti americani au stat la voi?

Bietmann pufni în râs.

— Tad, tu n-ai auzit ce ţi-am spus până acum? *Niciunul* n-a stat la noi! Voi sunteţi primii vizitatori americani dornici

să petreacă mai mult timp în comunitatea noastră. Spre deosebire de voi, ceilalţi n-au participat la nicio întâlnire a frăţiei, la nicio rugăciune de grup, la nicio discuţie, la nicio petrecere în aer liber. Niciunul dintre ei n-are habar de existenţa reţelei sau de legăturile care îi unesc pe creştinii din toată Europa de Est. Au venit, ne-au vorbit – nu au vorbit *cu* noi – şi apoi au plecat, ştiind la fel de puţine despre situaţia noastră reală precum ştiau la sosire. N-ar fi *vrut* să stea mai mult timp la noi nici dac-aş fi apucat să le fac invitaţia.

— Şi, totuşi, *unde* au stat toţi oamenii aceştia?

— La hotel, în Berlin.

— Din acest punct de vedere, n-aş putea spune că ne deosebim de ei. Şi noi suntem cazaţi la hotel.

— Asta fiindcă participaţi la un congres. E o mare diferenţă. Cei de care îţi vorbesc au venit la noi cu maşinile lor de lux, îmbrăcaţi în costume scumpe, pregătiţi cu discursuri învăţate de dinainte prin care eram informaţi despre mulţimea de avantaje pe care le-am avea dacă ne-am alătura organizaţiilor lor. Ne-au vorbit cu un aer superior, aşteptându-se să cădem în genunchi de recunoştinţă, ca în faţa unor salvatori. Au venit – şi unii chiar au avut tupeul să ne-o spună deschis – ca să „sondeze terenul” în numele Domnului. De parcă, în acest colţ îndepărtat de lume, lucrarea lui Dumnezeu nu s-ar fi putut săvârşi decât acum, c-au venit *ei*.

— Şi chiar n-a participat niciunul la întrunirile frăţiei voastre?

— Unii au fost atât de aroganţi, încât nici prin cap nu mi-a trecut să le fac cunoştinţă cu vreun membru de-al comunităţii noastre. Am aruncat o privire peste broşurile lor şi apoi le-am spus, pur şi simplu, că nu suntem interesaţi. Au existat, totuşi, şi unii care păreau să aibă intenţii sincere şi pe aceştia i-am invitat la întâlnirile grupului nostru. Doar că, în cele din urmă, toţi, fără excepţie, au sfârşit prin a încerca să ne convingă să ne alăturăm organizaţiei *lor*

„deschizătoare de drumuri” şi să vestim Cuvântul Evangheliei după metodele *lor*. „N-am putea, oare, ridica aici o biserică *baptistă* sau o filială a organizaţiei *cutare*?” Dar noi nu de *asta* avem nevoie aici, în Est, ci de oameni care să acorde sprijin comunităţii *noastre* religioase, în şcoli şi la locurile de muncă, şi care să ajute la formarea noii generaţii de pastori. Voi ne-aţi ascultat, ne-aţi tratat ca pe nişte egali. Şi asta face toată diferenţa din lume. Vorbele acestor indivizi sclivisiţi care vin „să sondeze terenul” se lovesc de un zid şi asta mai cu seamă acum, când o mulţime de est-germani sunt şomeri şi trăiesc de la o zi la alta. Faptul că tatăl tău a cumpărat cârnaţi şi bere şi a organizat o petrecere pentru aceşti oameni a însemnat mai mult pentru comunitatea noastră decât toate vorbele celorlalţi americani la un loc.

— Niciunul dintre ei nu s-a oferit să vă ajute, să vă procure lucrurile de care aveţi nevoie?

— Niciunul.

— Nici măcar Biblii şi cărţi creştine?

— Aici, în Germania, Bibliile s-au putut procura mereu fără mare dificultate şi desigur că acum este şi mai uşor să faci rost de literatură creştină. Dar în Polonia, Rusia şi alte ţări est-europene accesul oamenilor la aceste cărţi este considerat un adevărat miracol. Aşa că, vezi tu, e eronat să spun că americanii n-au oferit nimic. Este o adevărată binecuvântare că Scripturile se revarsă în Est într-un număr atât de mare. Dar chiar şi asta are adesea un caracter impersonal. În câteva dintre marile oraşe, în loc să hrănească suflete flămânde, Bibliile donate ajung fie pe piaţa neagră, fie să fie vândute la preţuri exorbitante chiar de către reprezentanţii Bisericii. Uneori zău că am impresia că americanii trimit camioane încărcate cu literatură creştină nu atât pentru a schimba vieţile celor de aici, cât pentru a da bine în ochii celor de-acasă.

— Chiar crezi asta?

— Li se citeşte în ochi. Unii vizitatori vin încărcaţi cu

cărţi creştine. Noi le primim cu bucurie şi suntem recunoscători pentru ele. Dar pe feţele lor nu se citeşte decât trufia. E ca şi cum ar spune: „Ia priviţi ce v-am adus *noii* Nu-i aşa că ne sunteţi recunoscători?” Acestea nu sunt daruri făcute din spirit de sacrificiu, ci din mândrie. Există o mare diferenţă între a *dărui* şi a *dona*, între jertfirea de Sine şi altruismul mimat, între slujirea adevărată şi cea afişată. Mulţi nici nu realizează ce preţ mare pun pe aparenţe. Dar întrebarea este: câţi se jertfesc cu adevărat pe ei înşişi pentru a-i sluji pe alţii? Aceeaşi era situaţia şi în cazul *echipelor* de americani care veneau aici pe vremuri, chipurile „în vacanţă”, cu scopul secret de a distribui Biblii. Pentru ei, nu contam nici noi, nici nevoile noastre reale. Tot ce conta era să se poată umfla în pene în faţa compatrioţilor lor, să se laude cum au reuşit ei să introducă pe ascuns Biblii, în numele Domnului, dincolo de Cortina de Fier. Cei precum prietenul nostru Schmidt sau fratele Andrew – oameni care şi-au riscat în repetate rânduri vieţile pentru a ne ajuta în mod dezinteresat şi nu pentru a-şi umfla lista meritelor spirituale – au fost puţini la număr.

Rulară mai bine de cinci minute în tăcere pe şoseaua pustie.

— Iată de ce ţi-am zis să nu faci pe *grozavul*, spuse într-un târziu Bietmann. Mulţi compatrioţi de-ai tăi vin aici cu un subtil aer de superioritate spirituală care nu le face cinste şi nici nu le câştigă simpatia creştinilor din Est. Dar, de cum te-am cunoscut, mi-am dat seama că tu eşti altfel, mult mai profund. Mi-a făcut plăcere compania ta în aceste două zile. Am ştiut de la bun început că eşti făcut din acelaşi aluat spiritual ca bunicul şi părinţii tăi. De aceea, vreau să ajungi să ne cunoşti la un nivel mai profund decât sunt capabili să o facă alţi americani.

— Îţi mulţumesc că îmi spui toate aceste lucruri.

— Ne aşteaptă o misiune grea şi periculoasă. Sincer să fiu, în timp ce ne rugam cu toţii, am simţit un impuls cum că s-ar putea să am nevoie de ajutor în această misiune şi,

nu ştiu de ce, m-am gândit imediat la tine. Mi-am spus că faptul că tu şi familia ta vă aflaţi la noi în momentul în care am fost chemat la datorie nu poate fi pură întâmplare. Sper că acel impuls a fost, într-adevăr, un imbold al Duhului Sfânt.

— Sunt şi eu convins că Domnul a aranjat lucrurile în felul acesta pentru un motiv bine întemeiat, răspunse Tad. În împărăţia lui Dumnezeu nu există momente sau împrejurări întâmplătoare.

— Poate că, într-o bună zi, vei scrie despre lucrurile de care ţi-am vorbit şi pe care le-ai văzut cu ochii tăi. Creştinii din Occident trebuie să ştie cum stau, de fapt, lucrurile în Est la fel de mult ca pe vremea când eram persecutaţi.

— Sper că voi avea prilejul s-o fac.

— Şi-apoi, dacă următoarele două zile vor fi aşa cum bănuiesc, voi avea nevoie să am alături un războinic spiritual. Acesta este principalul motiv pentru care am considerat că trebuie să mă însoţeşti – pentru a lupta întru Spirit împreună cu mine.

— Am să mă străduiesc.

— Nu trebuie decât să te rogi ca duşmanul să fie legat de mâini şi de picioare. S-o fi instaurat o nouă ordine mondială, dar puterea răului rămâne la fel de mare. Cei ce îşi urmăresc propriile interese joacă în continuare pe viaţă şi pe moarte.

— Cel pe care îl vom ajuta deţine, cumva, vreo funcţie importantă în guvern? întrebă Tad cu o mină gravă.

— Nu, este doar un fost agent KGB care încearcă să îşi salveze viaţa, spuse gânditor Udo. Pe plan spiritual, niciun om nu e mai important decât celălalt. Dar convertirea sa a fost una spectaculoasă şi sunt convins că mărturia lui va avea un răsunet uriaş. Trebuie să îl ajutăm, Tad. Există forţe care vor să îl reducă la tăcere. Iar eu sunt convins că este voia Domnului ca omul acesta să propovăduiască Evanghelia multor necredincioşi.

— De ce nu te-a însoţit acum două zile, când ai plecat

din Moscova?

— După cum ţi-am spus, este un fost agent KGB. Convertirea lui s-a produs fulgerător şi pe neaşteptate. A fost un privilegiu să asist la ea. Totuşi, schimbarea a apărut atât de brusc, încât i-a fost cu neputinţă să îşi lase imediat în urmă fosta viaţă. Când ne-am cunoscut, era în toiul unei investigaţii. Nu mi-a divulgat detaliile, dar mi-a spus că trebuie să mai rămână o vreme la Moscova pentru a descurca nişte iţe şi că simte că asta este şi voia lui Dumnezeu. Descoperise nişte maşinaţiuni politice şi considera că este de datoria lui să le dea de capăt. Fiind conştient de pericolul în care se afla câtă vreme rămânea la Moscova, am insistat să vină cu mine. Dar el mi-a spus că se pune la cale o conspiraţie periculoasă şi că trebuie să afle exact în ce consta aceasta.

— Sună periculos.

— Omul a fost spion toată viaţa, Tad. Lumea lui e cu totul diferită de cea pe care o cunoaştem noi.

— Ai idee ce fel de dificultăţi au întâmpinat la trecerea graniţei?

— Nu ştiu să fi întâmpinat greutăţi. Dar, din câte am înţeles, au existat mulţi factori de risc.

— Cum ar fi?

— Nu cunosc detalii. Apelul pe care l-am primit a fost unul de urgenţă şi în aceste cazuri, mesajele sunt, de regulă, foarte succinte.

— Şi cum de te-a contactat tocmai pe tine? Tu eşti, cumva, marele cap?

Bietmann pufni în râs.

— Nici pe departe. Dar sunt unul dintre cei mai vechi colaboratori ai reţelei. Chiar nu ştii cine sunt – sau, mai bine zis, au fost – adevăraţii „capi” ai organizaţiei noastre?

— N-am nici cea mai vagă idee.

— Unul dintre ei a fost chiar bunicul tău, Tad – *el* este cel care a pus bazele întregii reţele, în timpul războiului. După război, cât timp baronul a fost închis, mama ta a fost

cea care a început să extindă *Reţeaua Trandafirului*. Totul li se datorează lor... rugăciunilor înălţate de ei, credinţei... şi curajului de care au dat dovadă. Sabina chiar nu ţi-a spus nimic despre asta?

Tad primi cuvintele lui Bietmann cu vădită uimire.

— Mama mi-a spus că a colaborat cu *Trandafirul*, dar... n-a pomenit niciun cuvânt cum că ea însăşi ar fi condus reţeaua...

Bietmann zâmbi în întuneric.

— La cât este de modestă, nici nu mă mir. Când ne-am întâlnit prima dată, nici eu n-am ştiut cine este. Pe vremea aceea, eram şi eu relativ novice în cadrul reţelei. Doar după ce au plecat mi-am dat seama pe cine avusesem privilegiul să ajut.

— Şi de atunci ce s-a întâmplat?

— Pe măsură ce reţeaua s-a extins, de ce să mint, mi-a revenit onoarea de a juca un rol din ce în ce mai proeminent. Poate datorită faptului că locuiesc aproape de Berlin, am devenit principala verigă din Vest, aşa cum era *Der Prophet* la Moscova. El era la start, iar eu la finişul cursei, să zicem aşa.

— *Der Prophet*?

— E o poveste lungă. Am să-ţi spun mai multe despre el la întoarcere... Asta, dacă apucăm să ne întoarcem.

— Acesta este motivul pentru care te-au contactat pe tine?

— Plus faptul că îl cunosc personal pe fugar.

Bietmann căzu o clipă pe gânduri, apoi adăugă:

— Trebuie să înţelegi că acest om i-a persecutat pe creştini cu o cruzime cumplită, a fost un adevărat Saul... Convertirea lui a fost unul dintre cele mai extraordinare lucruri la care am asistat vreodată. Dar printre credincioşi s-ar putea să existe şi câţiva care încă nu sunt pregătiţi să îl primească în rândul lor pe acest adversar de odinioară. M-am confruntat deja cu problema asta la Moscova. Acum, că se află în dificultate, este de două ori mai important să fiu

alături de el. Chiar dacă reuşeşte să treacă graniţa, s-ar putea să aibă nevoie de un aliat care să-i susţină cauza faţă de ceilalţi credincioşi.

— Un Barnaba personal, murmură gânditor Tad. Asta e de o sută de ori mai interesant decât toate discursurile pe care le-am ascultat la congres!

— E trecut de miezul nopţii, încearcă să tragi un pui de somn, spuse Bietmann. Mai târziu poate că va trebui să îţi cedez volanul.

Cei doi creştini nu aveau cum să ştie că automobilul lor nu era singurul care străbătea Polonia în acea noapte. Două maşini păreau să se îndrepte spre aceeaşi destinaţie, dar în scopuri ce se deosebeau ca de la cer la pământ.

Una se îndrepta spre Est în spiritul milosteniei, iar cealaltă, în care se aflau Horst Brandes şi Lisel Lamprecht, într-o misiune dictată de îngerul morţii.

Fără să o ştie, Lisel era un pion – din fericire, tot mai reticent – în mâna duşmanului. Încă nu realiza cât de puternică devenise între timp conştiinţa ei, dar în curând va avea prilejul s-o afle.

Numeroase erau rugăciunile cărora li se dădea răspuns în ambele maşini şi, mai cu seamă, rugile înălţate de doi taţi iubitori pentru fiicele lor.

Una dintre fiice se afla deja la Tatăl ceresc, în timp ce tatăl ei de pe pământ se ruga pentru bărbatul care o trimisese acolo.

Cealaltă era gata să pună capăt vieţii duse până atunci şi să se întoarcă acasă.

96
Adăpostul de lângă graniţă

La sud de Krynki, *în apropierea graniţei dintre Polonia şi Belarus*

Condiţiile de cazare nu erau tocmai de cinci stele. Patul improvizat din paie şi fân nu se compara, bunăoară, nici pe departe cu cearşafurile din mătase şi plăpumile fine cu care fusese obişnuit Galanov pe vremea când cutreia Europa în interes de serviciu, trăgând la cele mai bune hoteluri din Moscova, Kiev, Praga, Bucureşti, Belgrad, Paris şi Londra. Bine măcar că hambarul ăsta n-avea acoperişul găurit. Şi că paiele erau uscate. După obositoarea călătorie nocturnă pe care o făcuse din Mosty până aici, nici prin cap nu-i trecea să se plângă.

Soarele se înălţa deja pe cer, proiectându-şi razele portocalii printre scândurile din peretele estic al hambarului. Dar pe el nici măcar asta n-avea să-l ţină treaz. Se aşeză pe o grămadă moale de paie, rezemându-se cu spatele de un snop nedesfăcut de fân, şi închise ochii. Străbătuseră Volkovyskul cu maşina. Nu exista niciun risc de a fi luaţi la întrebări, îl asigurase călăuza. Era un oraş mic, care, la fel ca restul aşezărilor din preajmă, de câţiva ani încoace nu mai era supravegheat de către grăniceri. Cândva existase un punct de trecere a frontierei între Volkovysk şi oraşul polonez Białystok, dar acesta fusese închis, iar drumul care ducea spre el pe teritoriul rusesc, distrus pe o distanţă de şapte kilometri.

Ultimii şapte kilometri îi parcurseseră pe jos.

Iar acum iată-l odihnindu-se la nicio aruncătură de băţ de gardul ce despărţea fosta Uniune Sovietică de teritoriul polonez, odihnindu-se în vechiul hambar al unui frate creştin care se presupunea că ştie cum să-l treacă graniţa în Polonia.

Cum anume, Galanov nu avea habar. Dar, dacă acest

pelerinaj îl învăţase un lucru, acela era că poate să se încreadă în creştini. Oamenii aceştia acţionau cu cap. Şi se rugau mult. Nu aveau încotro, spuneau ei. La cât de multe erau în joc, cum să *nu* se roage? îi repetau ei tot timpul.

Actuala sa gazdă îi spusese că avea un văr de cealaltă parte a graniţei, în Polonia. Datorită înrudirii dintre ei, de-a lungul timpului, cei doi păstraseră legătura într-o măsură mai mare decât ştiau sau ar fi aprobat autorităţile din ambele ţări.

Uriaşul lot de teren, care aparţinuse de generaţii întregi familiei poloneze, fusese cultivat de străbunicul şi de bunicul lor înainte de al Doilea Război Mondial, când întreaga regiune făcea parte din teritoriul Poloniei.

Totuşi, pe măsură ce Rusia îşi extindea teritoriile spre vest, între 1940 şi 1945, o parte din pământ a ajuns sub dominaţie sovietică, rezultatul fiind că, după război, când hotarele Uniunii Sovietice au fost retrasate, Polonia a pierdut o parte mai mare din teritoriile sale strămoşeşti decât Estonia, Letonia, Lituania, România sau Cehoslovacia.

Şi, astfel, ferma familiei a fost împărţită în două şi, copil pe atunci, actuala călăuză a lui Galanov, polonez prin naştere, tradiţie şi sânge, s-a trezit brusc în jumătatea din Bielorusia, o republică a URSS. Deşi terenul tatălui său a fost confiscat de către stat şi integrat în sistemul sovietic colectivist, familiei i s-a permis, totuşi, să trăiască în continuare acolo şi să cultive o porţiune infimă din fostul lor pământ strămoşesc.

Datorită faptului că aici frontiera nu era patrulată cu aceeaşi vigilenţă ca în alte părţi, fraţii – taţii celor doi veri – reuşiseră cumva să păstreze legătura de-a lungul anilor.

Ambii fiind creştini, în cele din urmă şi fiii lor au ajuns să fie implicaţi în activitatea reţelei clandestine. Încă din adolescenţă, cei doi băieţi înjghebaseră, cu ajutorul unor cabluri subterane, un sistem telegrafic între cele două reşedinţe. Deşi agricultori pe timp de zi, ambii aveau un talent tehnic înnăscut (şi un pronunţat apetit pentru risc) şi

astfel îşi petreceau nopţile meşterind tot felul de dispozitive şi perfecţionându-şi mijloacele de comunicare astfel încât, deşi nu se puteau vizita personal, să poată măcar discuta între ei după pofta inimii.

Având amândoi ambiţia de a da peste nas regimului care le distrusese ferma, în cele din urmă au găsit o modalitate de a tăia o gaură cu diametrul de aproximativ jumătate de metru în gardul de la graniţă, fără a fi surprinşi de semnalul electric care ar fi declanşat alarma la punctul de control aflat la o distanţă de trei kilometri.

Totul s-a petrecut într-o singură oră, atunci când curentul electric a fost oprit pentru efectuarea unor lucrări de întreţinere. Băieţii au tăiat gardul, au montat noi cabluri electrice şi apoi au pus la loc bucata tăiată din gard şi au transplantat în dreptul ei câteva tufe sălbatice care creşteau în număr mare în zonă. Astfel camuflată, porţiunea de gard nu era văzută niciodată de aproape cu ocazia rarelor controale care se făceau pe acolo.

Efectul imediat a fost că verii puteau să se viziteze reciproc şi să pună la cale alte pozne relativ nevinovate, vorbind faţă în faţă. Totuşi, cu timpul, după ce mentorul lor a fost aruncat în închisoare, pe măsură ce credinţa li s-a adâncit şi cei doi s-au implicat tot mai serios în activităţile reţelei creştine secrete, spărtura din gard a servit unui scop mult mai înalt, ajutând la refugierea a zeci de creştini din Uniunea Sovietică.

Dar de doi ani încoace lucrurile începuseră să se schimbe în bine şi, până acum, nu mai apelase niciun fugar la ajutorul lor.

— De ce nu treci, pur şi simplu, graniţa? îl întrebase bărbatul pe Galanov, încă nedumerit de motivul pentru care era necesară atâta discreţie. Mai nou, aproape că nici nu se uită la acte. Atmosfera s-a destins complet. Dacă vreau să-i fac o vizită lui văru-meu, mă urc în maşină şi într-o clipită am şi trecut graniţa. Nu înţeleg ce rost are să te ascunzi. Te pot duce cu maşina dacă vrei.

— Te asigur că *mie* mi-ar controla actele, râse Galanov. Din nefericire, sunt căutat, probabil la fiecare punct vamal dintre Marea Neagră şi Finlanda.

— Da’ de ce, ce-ai făcut? întrebă bărbatul, oarecum mirat.

Galanov râse din nou.

— Cu cât ştii mai puţine, cu atât va fi mai bine pentru tine, prietene. Dar stai liniştit, n-am comis nicio crimă. Sau, cel puţin, nu împotriva statului sovietic, murmură el, gândindu-se abătut la păcatele săvârşite împotriva credincioşilor, care îi apăsau greu conştiinţa, după care adăugă: Nu, dacă e să ies din ţară, n-am s-o pot face decât în secret. Îmi pare rău că îţi pricinuiesc neplăceri, mai ales din moment ce n-ai mai fost nevoit să participi la astfel de operaţiuni de câţiva ani de zile.

— Să nu-ţi pară! Eu unu’ mă bucur că se-ntâmplă – în sfârşit! – ceva interesant. De când am primit vorbă c-ai să vii la noi, aproape că n-am mai avut astâmpăr. Nu ştiu cine eşti şi de ce e atât de importantă fuga ta, dar văru-meu şi cu mine vom face tot ce ne stă în puteri să te ajutăm. Eu am să rămân polonez cât trăiesc şi, câtă vreme familia noastră e despărţită de gardul acela şi pământul *nostru* e lucrat de alţii, n-am să încetez să lupt pentru libertate.

— N-am cuvinte să-ţi mulţumesc.

— Puţin îmi pasă că acum îi zice Republica Belarus, dacă face parte din URSS sau din CSI ori dacă-i independentă sau guvernată de Elţîn. Eu sunt *polonez* şi pământul ăsta – la fel; şi n-am să uit niciodată că ni l-au furat. Or fi vorbind ei de independenţă în stânga şi-n dreapta, dar tot o naţie de hoţi şi de criminali rămân. Faptul că acum i se zice Comunitatea Statelor Independente nu schimbă nimic. Sunt tot urmaşii lui Stalin şi soldaţii lui Stalin l-or omorât pe bunicul.

— Îmi pare rău s-aud asta.

— A trecut multă vreme de-atunci. Ţi-am zis toate astea ca să înţelegi de ce văru-meu şi cu mine luptăm cu atâta

îndârjire pentru libertate. Ce rost are să te numeşti creştin, dacă nu faci nimic concret ca să-i ajuţi pe alţii? Aceasta-i calea ce ne-a fost hărăzită. Şi iată că... am ajuns, adăugă el, deschizând uşa şubredă şi conducându-şi oaspetele înăuntru.

— Care e următorul pas? întrebă Galanov.

— Azi vei dormi aici, în hambar. La asfinţit, nevastă-mea îţi va aduce ceva de-ale gurii. Încearcă să te odihneşti. La miezul nopţii, te vom trece în Polonia.

97
Amintirea unor clipe de tihnă

Kehrigkburg

În noaptea în care Udo şi Tad se îndreptau cu maşina spre Est, iar cel pe care sperau să-l ajute se odihnea pe un pat încropit din paie, Matthew şi Sabina au avut parte de un somn liniştit în casa Christei Bietmann.

Acum, după ce luaseră micul dejun în agreabila companie a soţiei lui Udo, cei doi erau în drum spre comunitatea menonită în sânul căreia petrecuseră zile pline de fericire şi tihnă cu treizeci de ani în urmă, înainte de fuga lor peste hotare. Dimineaţa şi amiaza aceea au fost momente de mare bucurie pentru amândoi.

Atunci când ne întoarcem în locurile de care ne leagă amintiri fericite, de cele mai multe ori se întâmplă să descoperim că împrejurările, oamenii şi relaţiile s-au schimbat odată cu trecerea timpului, pierzându-şi luciul şi strălucirea pe care tinde să le atribuie memoria umană anumitor imagini şi clipe fericite din trecut.

Totuşi, acesta s-a dovedit unul dintre acele prilejuri rare când anii, cât de mulţi la număr, se topesc instantaneu şi totul este aşa cum era înainte. Reîntâlnirea cu mulţi dintre prietenii lor de acum treizeci de ani se lăsă cu strângeri în braţe şi lacrimi de bucurie. Totul rămăsese aproape neschimbat – asta, desigur, cu excepţia faptului că *toţi* erau cu treizeci de ani mai în vârstă, la fel ca soţii McCallum. Arndt Moeller trecuse între timp în lumea celor drepţi, dar văduva lui era încă în viaţă şi fiul lor era acum unul dintre cei trei patriarhi ai comunităţii.

De astă dată, în locul baronului şi al bătrânului patriarh de odinioară, Matthew şi Fritz Moeller erau cei ce se plimbau împreună pe câmp, discutând liniştiţi – asta cu excepţia momentelor în care Matthew izbucnea pe neaşteptate în râs atunci când recunoştea câte o porţiune

de teren pe care o arase el cu stângăcie pe vremuri sau când se apleca şi îşi îndesa degetele în pământ, amintindu-şi cât de minunat fusese acest refugiu pentru ei în 1962, când fuseseră nevoiţi să se ascundă de periculoşii lor urmăritori.

Cei doi – tinerii de odinioară care acum erau, la rândul lor, ninşi de ani – se plimbau discutând şi cumpănind împreună la o mulţime de lucruri şi cu precădere la moştenirea spirituală lăsată de cei pe urmele cărora călcau. Şi, cum fiecare descoperea cu bucurie în celălalt un om cu vederi similare, se treziră întrebându-se cu voce tare care ar fi metoda cea mai eficace de a transmite noilor generaţii, aşa cum le fuseseră inculcate lor, perspectivele spirituale ale înaintaşilor.

Între timp, femeile trebăluiau şi conversau voioase în bucătărie, la fel ca odinioară. Sabina avea senzaţia că nu trecuse nici măcar o zi de când plecase de aici! Erau prezente trei generaţii – cea reprezentată de Sabina, Frau Moeller şi alte câteva femei mai vârstnice, mamele care fuseseră copile cu treizeci de ani în urmă, şi copilaşii care zburdau în jurul lor, generaţia viitoare care avea să ducă mai departe tradiţiile comunităţii şi care constituia principalul obiect al rugilor înălţate de cei doi bărbaţi care se plimbau afară, discutând despre aspectele profunde ale vieţii de creştin.

În după-masa aceea, între orele patru şi şapte, întreaga comunitate de la ferma Moeller avu parte de un festin ca-n poveşti. Când aflară însă că onoraţii lor oaspeţi trebuiau să se întoarcă la Berlin, toţi se arătară trişti şi reticenţi.

— N-aţi putea să înnoptaţi la noi şi să plecaţi mâine dimineaţă? îi imploră Frau Moeller.

Matthew şi Sabina se uitară unul la altul şi apoi izbucniră în râs. Vizita lor în afara oraşului se prelungise, oricum, mai mult decât anticipaseră. Ce mai conta încă o noapte? La rugăminţile stăruitoare ale gazdelor, în cele din urmă se învoiră, aşadar, să rămână acolo până a doua zi. Dar de

culcat, nu ajunseră să se culce decât după miezul nopţii.

Era imperativ să se întoarcă la Berlin – chiar şi doar pentru a recupera somnul pierdut!

A doua zi dimineaţă, în timp ce se întorceau cu maşina la Berlin, obosiţi dar totodată bine dispuşi, gândurile Sabinei zburară pe neaşteptate la Hermann.

Acesta fusese cel mai apropiat colaborator al ei şi una dintre persoanele cărora le datorau libertatea. Hermann îşi pusese în joc propria viaţă şi libertate pentru ei.

Era un tip dur şi ursuz şi nu simţise niciodată că l-ar „cunoaşte” cu adevărat. Abia după ce Hermann a ieşit din viaţa ei, a realizat cât de mult ţinea, de fapt, la el.

Vechiul ei camarad de reţea confirma, mai mult ca oricare altul, adevărul conform căruia apropierea sufletească se prezintă într-o varietate uriaşă de învelişuri umane şi că aparenţele sunt adesea înşelătoare.

Inima îi spunea Sabinei că Hermann este încă în viaţă şi că trăieşte şi acum la Berlin. De-ar putea să dea cumva de el! Nu voia decât să i se uite în ochi... şi să îi *spună* cât de mult înseamnă pentru ea.

98
Piesele de domino încep să cadă

Brest, *Belarus*

— Credeam că ai pus deja mâna pe el! tună nervos la telefon vocea ministrului Apărării.

— Staţi liniştit, am să recuperez dosarele. Doar că va dura puţin mai mult decât am anticipat.

— Ultima dată când am vorbit mi-ai spus că, dacă închidem o porţiune din graniţă, îl vei putea intercepta pe trădător. Eu m-am ţinut de înţelegere. Am dat telefoanele necesare, l-am cooptat pe Şapoşnikov... Agentul american a fost arestat şi-acum stă la răcoare...

— A ciripit?

— Aşa ar vrea el să ne facă să credem, dar n-avea cum. Mapa era încă la el când a fost arestat şi de la Washington nu se aude nimic. Dac-ar fi ciripit, s-ar fi încins de pe-acum toate liniile telefonice ale americanilor.

— Dacă americanul avea dosarele, poate că Galanov nu e decât un mijloc de diversiune.

— Nu, idiotule! zbieră Desiatovski. Davidson avea doar *copiile* dosarelor. Pesemne că Galanov e în cârdăşie cu el. Continuă căutările. Trebuie să dai de Galanov fără întârziere!

— Pista care ducea la Brest s-a dovedit a fi falsă. Nu trece nicio muscă pe aici. Acum mă duc să verific personal toate rutele spre graniţa lituaniană. Între timp, oamenii mei – câţiva dintre cei mai buni agenţi care mi-au rămas loiali – îi interoghează pe toţi creştinii menţionaţi în dosarele KGB. Vom descoperi în curând dacă se pune ceva la cale în cadrul reţelei.

— N-avem mult timp la dispoziţie.

— Pornesc chiar acum. Vom continua căutările toată noaptea.

— Nu avem nicio clipă de pierdut, insistă ministrul.

Accidentul care va avea loc pe ruta dintre reactorul nuclear de la Kuibişev şi Kirovabad este deja aranjat până în cele mai mici detalii. Şi la fel sunt toate celelalte! Dacă nu pui mâna pe Galanov, totul se va duce de râpă!

— Staţi liniştit, nu va reuşi să-mi scape.

— Alekdaniov are deja interviurile pregătite pentru difuzare, continuă Desiatovski, livid atât de mânie, cât şi de teamă. Azi am luat legătura cu Gorbunoviev şi am vorbit la telefon cu Petrikov, Dzasohov şi Baramertnikh. Aseară a avut loc în mai multe fabrici a doua rundă de explozii. Cu doar două ore în urmă Bobrikov a luat cuvântul la televiziunea naţională şi a convocat o grevă generală. Hasbulacek va prelua controlul asupra căilor ferate la noapte. Piesele de domino încep să cadă!

— Şi Germania?

— N-avea tu grija Germaniei! Fandositul ăla de Drexler n-are decât să-şi facă treaba, dacă nu vrea să rămână de căruţă. Am să-l sun imediat şi-am să-i pun clar în vedere lucrul ăsta.

— Pe mine vă puteţi bizui.

— Fapte, Leonid, nu vorbe! Dacă nu-mi faci rost de dosar până mâine dimineaţă, eşti un om pierdut! răcni Desiatovski, după care trânti receptorul.

Bolotnikov făcu o grimasă. O fi fost Desiatovski un om influent, dar cum de-şi permitea să-l trateze cu atâta lipsă de consideraţie? Ei, dar lasă, va veni ea şi vremea răzbunării.

Netezind cutele orgoliului său şifonat, Bolotnikov inspiră adânc, apoi ieşi din biroul în care purtase convorbirea şi se năpusti spre elicopterul care aştepta în faţa clădirii.

99
Fire împletite în ţesătura trandafirului

Białystok, *Polonia*

În timp ce Matthew şi Sabina se bucurau de compania prietenilor vechi şi noi din comunitatea menonită, fiul lor era angajat într-o conversaţie antrenantă cu unul dintre membrii frăţiei din Białystok. După o oră de discuţii amicale, cei doi descoperiseră că au o cunoştinţă comună – pe Iosif – şi, din acel moment, dialogul parcă prinsese aripi.

Polonezul se arătase nerăbdător să afle noutăţi despre fugarul evreu cu care se împrieteniseră cu ani în urmă membrii frăţiei şi fusese din cale afară de încântat când Tad îi spusese că Iosif era la Berlin şi că tot acolo avusese ocazia de a-l întâlni, cu câteva zile în urmă, şi pe îndrăgitul lor conducător spiritual Dieder Palacki. Din acel moment, întrebările începură să curgă cu repeziciune.

— Deci şi tu ai fost închis, dar nu din motive religioase? îl întrebă Tad pe bărbatul în casa căruia se aflau de trei ore încoace.

— Am fost considerat disident, răspunse acesta. Asta se întâmpla pe vremea când grevele erau privite drept acţiuni subversive. Lech Wałęsa, liderul sindicatului Solidaritatea care a organizat nenumărate proteste, a ajuns preşedinte. Eu, în schimb, cu doar câţiva ani în urmă, am fost închis şi bătut din acelaşi motiv – pentru că eram lider de sindicat. Bănuiesc că aşa se întâmplă atunci când încerci să schimbi sistemul înainte de vreme.

— Şi cât ai stat la puşcărie? întrebă Bietmann.

— Doar patru ani.

— Bine, dar Dieder Palacki nu era lider de sindicat şi l-au ţinut închis mai mult de-atât, din câte ştiu eu.

— Nu, nu era lider de sindicat, ci un simplu pastor. Dar ataca problema intoleranţei religioase mult mai direct decât

îndrăzneam noi să atacăm orice altă chestiune. Autorităţile de la Moscova şi marionetele lor din Varşovia nu-l înghiţeau.

— Câtă vreme a fost închis?

— Cincisprezece ani.

— Şi spui că v-aţi reîntâlnit în închisoare, după ce, ani de zile, nu mai ştiuseşi nimic de el?

— El era în al şaselea an de detenţie când am ajuns eu acolo – mi s-a rupt inima când am dat prima oară ochii cu el. Ce privelişte sfâşietoare! Aproape că nu l-am recunoscut. Îmi amintesc că m-am întrebat îngrozit: Oare şi pe mine mă aşteaptă aceeaşi soartă? Preferam să mor decât să îndur câte îndurase el. Avea corpul plin de vânătăi de pe urma bătăilor, capul plin de contuzii şi buzele însângerate. Era dureros să văd starea jalnică în care îl aduseseră pe acest om la care ţineam cu toţii atât de mult.

Tad McCallum şi Udo Bietmann ajunseseră la casa lui Kochow Rydz pe parcursul după-amiezii, trăseseră un pui de somn şi acum stăteau de vorbă cu stăpânul casei în timp ce soţia acestuia pregătea masa de seară. După cină, vor încerca să se mai odihnească puţin înainte ca Rydz să le dea detaliile exacte ale întâlnirii nocturne pe care o vor avea cu ultima persoană de contact, Waclau Chmielnicki, un membru al frăţiei din Białystok care îl întâlnise pe Iosif pe vremea când era copil, şi a cărui fermă se afla la distanţă de patruzeci şi trei de kilometri în est, chiar la graniţă.

— Ai petrecut mult timp în compania lui câtă vreme aţi fost în închisoare? întrebă Bietmann.

— Eram în celule apropiate, răspunse Rydz. Nu că asta ar fi contat foarte mult. Nu era deţinut care să nu-l cunoască pe Dieder. Chiar şi în închisoare, Palacki şi-a continuat misiunea şi, în cele din urmă, a reuşit să vorbească fiecărui deţinut.

— Ce misiune? întrebă Tad.

— Propovăduirea Evangheliei. Nici nu vă puteţi închipui

ce tare era Dieder în credinţa lui! Gardienii îl băteau ori de câte ori aflau că vorbise cuiva despre Dumnezeu, dar asta nu l-a oprit niciodată.

— Cum de a supravieţuit bătăilor?

— Era de ajuns să te uiţi în ochii lui ca să înţelegi că în el ardea un foc aparte. Noi, cei din frăţie, am ştiut-o încă de pe vremea când era băieţandru. De aceea l-am ales să ne fie pastor la o vârstă atât de fragedă. Era, în mod clar, un ales al Domnului. În ciuda rănilor, a cicatricelor şi a evidentei subnutriţii, chiar şi în închisoare, în acel loc înfiorător, ochii lui străluceau plini de viaţă... şi de iubire. Era de ajuns să îl priveşti în ochi pentru a şti că te *iubeşte*.

— Şi a reuşit să convertească mulţi deţinuţi? întrebă Bietmann.

Rydz aprobă gânditor din cap. Gândurile lui Tad zburară la Iosif.

— Nu cred că ar putea cineva să asiste la suferinţele îndurate de un om ca Dieder Palacki, răspunse în cele din urmă Rydz, şi să vadă iubirea pe care o poartă acesta în suflet fără a fi schimbat de o asemenea experienţă. De obicei, oamenii îşi încredinţau inimile Tatălui după doar două-trei discuţii avute cu Dieder. Îşi doreau şi ei viaţa pe care o vedeau în el. Dieder nu pierdea nicio ocazie de a se ruga împreună cu oricare alt deţinut, chiar dacă erau amândoi conştienţi că vor fi bătuţi din cauza asta.

Se lăsă tăcerea preţ de o clipă, apoi Tad întrebă:

— Ţi s-a întâmplat şi dumitale?

— Ce anume?

— Să fii bătut pentru că te-ai rugat împreună cu Dieder.

Rydz surâse.

— O, da! în repetate rânduri. Ne rugam împreună de câte ori aveam ocazia. Drept urmare, eram adesea bătuţi sau ţinuţi în detenţie solitară. Eu unul n-aş fi rezistat nicio lună de zile dacă nu l-aş fi avut pe Dieder în faţa ochilor drept un exemplu constant de credinţă. Ei, şi de câte ori nu l-am auzit rugându-se chiar şi pentru prigonitorii lui!

— Şi tu ai petrecut acolo patru ani?

— Da, patru.

— Şi eu care credeam că *mie* mi-a fost greu! exclamă Bietmann, râzând încetişor. Am fost închis de două ori, dar în total am stat în detenţie doar vreo doi ani şi jumătate.

— Poftim? exclamă Tad, întorcându-se spre el. Până acum nu mi-ai pomenit nimic despre asta!

— În această parte a lumii, dragă Tad, răspunse Udo zâmbind, nu ne place să facem paradă cu faptele noastre de curaj. Aici am suferit *cu toţii* pentru credinţă. Ne aşteptam să suferim şi de aceea nu acordăm prea multă importanţă suferinţelor noastre.

Spunând acestea, Bietmann se întoarse iar spre Rydz.

— Şi ce s-a întâmplat în cele din urmă cu Palacki?

— A stat în închisoare nu mai puţin de cincisprezece ani, răspunse gazda. Când a fost eliberat, era deja considerat un adevărat sfânt. Deşi slăbit trupeşte, a vizitat biserici şi frăţii secrete din Polonia, Bulgaria, România şi chiar şi Rusia. Pe unde mergeam, întâlneam bărbaţi şi femei care spuneau că mântuirea lor se datorează iubirii, credinţei şi inimii lui iertătoare. Câţi copii spirituali trebuie să aibă omul ăsta în toată Europa de Est... Cred că sunt cu miile!

— Unul dintre ei este prietenul nostru de familie, Iosif Aviz-Rabin, spuse Tad.

— Exact.

— S-a întors aici, în ţara lui natală? întrebă Bietmann.

— Nu, n-a stat decât puţină vreme printre noi. Părinţii îi muriseră deja amândoi şi nu voia să ne pună în pericol.

Căzură tustrei pe gânduri.

— E o poveste cu adevărat extraordinară, murmură Tad într-un sfârşit. De fapt, întreaga noastră călătorie a fost o înlănţuire de poveşti extraordinare.

— Şi încă n-am ajuns la sfârşitul călătoriei, spuse Bietmann. Să sperăm că înainte de revărsatul zorilor vei ajunge să îl cunoşti pe bărbatul a cărui convertire constituie una dintre cele mai emoţionante poveşti pe care le vei fi

auzit vreodată.

— Cine este acest bărbat? întrebă Rydz.

— Sper că voi putea să îţi fac şi ţie cunoştinţă cu el, răspunse Bietmann.

— Aş fi onorat.

— Este adevărat, adăugă Udo, că Tatăl nostru nu face deosebire între oameni atunci când îi alege pe cei care îi vor duce mai departe lucrarea în această lume.

100
Încolţiţi

Graniţa dintre Polonia şi Belarus

Andrassy dormi neîntors pe patul de paie, mai bine decât ar fi făcut-o în aşternuturi din mătase. Ziua trecu repede, iar bucatele reci aduse pe un fund de lemn de către gazdă nu i s-ar fi părut mai gustoase nici dacă le-ar fi servit într-un restaurant de lux, la lumina lumânărilor. După cină, aţipi din nou.

La un moment dat – habar nu avea cât trecuse de când adormise – o mână îi atinse umărul, trezindu-l, şi o voce îl anunţă:

— E timpul.

Era gazda lui.

Se furişară afară din hambar. Călăuza lui Galanov avea în mână o lanternă mică de buzunar. Traversară un câmp şi apoi intrară într-un desiş.

Fermierul trimise trei semnale luminoase în direcţia graniţei. Dintre copacii din cealaltă parte licăriră, una după alta, două scântei. Fermierul răspunse cu două semnale luminoase, după care zise:

— E văru-meu. E pregătit şi calea e liberă.

— Procedaţi la fel de fiecare dată? întrebă Galanov, surprins de aparenta simplitate a metodei.

— Nu, folosim de fiecare dată un alt semnal şi acţionăm la ore diferite din noapte. Pe vremuri foloseam sisteme care de care mai complicate ca să ne camuflăm mişcările. Dar acum lucrurile s-au schimbat. Nu mai există pericolul de odinioară.

— Sper să ai dreptate.

— Să mergem.

Porniră prin întuneric spre gard de-a curmezişul unei pajişti presărate cu tufe şi niscaiva copaci.

Brusc, deasupra lor se auzi un vuiet teribil de elice. Un

elicopter scruta câmpurile cu un proiector uriaş!

Nu dură decât vreo două-trei secunde până lumina orbitoare a proiectorului îi dibui şi se opri asupra lor, ţintuindu-i locului. Nu aveau cum să se mai ascundă. Elicopterul plana ameninţător deasupra lor, iscând rafale năprasnice.

— *Nu mişcaţi*! *Sunteţi înconjuraţi din toate părţile*, veni avertizarea prin megafon. *Dacă faceţi chiar şi o singură mişcare*, *vom deschide focul*.

Ca pentru a confirma că nu erau doar vorbe goale, câteva detunături asurzitoare despicară demonstrativ tăcerea nopţii şi gloanţele loviră pământul la nici trei metri de locul în care se aflau cei doi. Galanov rămase nemişcat. Orice încercare de a scăpa ar fi fost inutilă. Recunoscuse vocea şi ştia că stăpânul ei vorbise cât se poate de serios.

Partea a XII-a
Tensiunea atinge cote maxime

101
Presiuni de ultim moment

Berlin

Se auzi o bătaie în uşă. Matthew se ridică şi se duse să deschidă. Cel ce aştepta pe holul hotelului era chiar organizatorul congresului, Darrell Montgomery.

— Am auzit că te-ai întors la Berlin, spuse acesta, strângând mâna lui Matthew, şi m-am gândit să trec pe aici ca să văd dacă totul este în regulă.

— Nici că se poate mai bine, Darrell, răspunse Matthew. N-ai vrea să pofteşti înăuntru?

— Doar pentru un minut, nu vreau să deranjez.

Montgomery îl urmă pe Matthew în apartament şi o salută pe Sabina. După ce bărbaţii luară loc, se lăsă o tăcere stânjenitoare.

— Ei bine, asta-i seara cea mare, spuse în cele din urmă Montgomery.

Matthew dădu din cap fără tragere de inimă.

— Nu te-ai răzgândit, nu-i aşa? Sper că mâine vei ţine discursul, aşa cum am stabilit.

— Nu mi-am luat niciun angajament ferm în acest sens, ripostă Matthew. Am spus doar că am să mă rog pentru un răspuns.

— Dar nu ai spus nu.

— N-am spus nici da.

— Am presupus că...

Montgomery nu-şi duse fraza până la capăt.

— Acum câteva zile m-am rugat împreună cu Dieder, adăugă Matthew. Amândoi L-am rugat pe Domnul să ne arate când să vorbim şi când să păstrăm tăcerea.

— Tu şi Palacki vă cunoaşteţi personal? întrebă Montgomery, cu o uşoară îngrijorare în voce.

Matthew încuviinţă din cap. Montgomery primi informaţia cu vădit interes. Nu era convenabil ca nemulţumiţii să petreacă prea mult timp împreună.

— Şi ce *v-a arătat* Domnul?

— Dacă nu mă înşel, Dieder simte că *trebuie* să ia cuvântul în cadrul congresului.

— Şi tu?

— Încă nu ştiu.

— Ei, zău aşa, bătrâne! protestă Montgomery. Acesta este punctul culminant al săptămânii! Lipsa ta de entuziasm nu va da deloc bine.

— Îmi pare rău, Darrell, dar va trebui să fac ceea ce îmi dictează conştiinţa.

— Şi eu ce să înţeleg din asta? Ai face bine să-ţi faci ordine în idei înainte de a urca pe podium.

— *Dacă* voi urca pe podium, n-am să te fac de ruşine, stai liniştit.

— N-ar strica să asculţi discursurile din seara asta. Lipsa de interes pe care ai manifestat-o zilele astea mă îngrijorează la modul cel mai serios şi mă face să mă-ntreb dacă nu cumva începi să pierzi legătura cu realitatea. Ai grijă de tine, frate.

— Voi avea.

— În seara asta eşti bine-venit să împarţi scena cu ceilalţi invitaţi speciali.

— Nu, mulţumesc, Darrell. Nu ţin să mă număr printre invitaţii „speciali”, cum spui tu. Sabina şi cu mine putem sta foarte bine undeva în spate.

— Ei, zău aşa, bătrâne! exclamă Montgomery, trădându-şi iritarea. Tu chiar nu înţelegi că unii dintre noi, printre care te numeri şi tu, ne aflăm în poziţii de vârf şi, ca atare, trebuie să ne exercităm din când în când talentul şi chemarea de lider? Turmele au nevoie de păstori.

— Vorbeşte în numele tău, Darrell. În ceea ce mă

priveşte, nu îmi doresc decât să trăiesc ca fiu al lui Dumnezeu. Să fiu *copilul* lui Dumnezeu, nu purtătorul Lui de cuvânt şi nici conducătorul turmelor Sale. Aşa că îţi mulţumesc, dar nu vreau să împart scena cu voi. În privinţa discursului de mâine, am să mă mai gândesc şi-ţi voi da de ştire de îndată ce voi fi luat o decizie.

— În ordine, amice. Ai grijă de tine. N-aş vrea să se spună că ai căzut de la credinţă taman la congresul *meu*. Nu de alta, dar mi-ar strica reputaţia. Ha, ha!

Montgomery se ridică hohotind şi porni spre uşă. Matthew îi scutură încă o dată mâna, apoi închise uşa în urma lui şi se întoarse în cameră. Aruncându-i Sabinei o privire care nu avea nevoie de cuvinte, lăsă să-i scape un oftat prelung şi apoi se aşeză lângă ea.

— Simt nevoia să ies puţin. Să găsesc un loc liniştit unde să pot să mă plimb sau să mă aşez şi să citesc şi să vorbesc cu Domnul până când îmi va da un răspuns clar cu privire la ceea ce trebuie să fac.

— Totuşi, pe moment înclini să crezi că n-ar trebui să ţii discursul, nu-i aşa? îl întrebă Sabina.

Matthew încuviinţă din cap.

— Cât de bine mă cunoşti! exclamă el, râzând încetişor. Totuşi, trebuie să fiu sigur.

— Fireşte.

— Dacă este voia Domnului să iau cuvântul în faţa acestor oameni, trebuie să fiu dispus să îi dau ascultare.

— Şi tu eşti întotdeauna dispus să i te supui.

— Bănuiesc că da. Totuşi, *am* sentimentul că de astă dată ar fi inutil să adaug propriile-mi cuvinte celor ce-au fost rostite din belşug până acum. De astă dată, răspunsul cuvenit s-ar putea să fie tocmai tăcerea. Dar, după cum am mai spus, trebuie să fiu sigur.

102
O alianţă incertă

— Cum eşti, dragul meu Gustav? răsună vocea de la celălalt capăt al firului.

— *Sehr gut*, *Herr Chancellor*, răspunse Schmundt.

— Ei, zău aşa, ce rost au formalităţile astea între doi oameni care sunt prieteni de atâta vreme? Credeam că am stabilit deja asta data trecută. Prieteni şi aliaţi, nu-i aşa, Gustav?

— Da... da, desigur, Hans, răspunse Schmundt cu jumătate de gură, încercând să îşi ascundă nervozitatea.

Sperase că nu va mai trebui să vorbească încă odată cu cancelarul. Bine măcar că acesta îl sunase la telefon şi nu îl convocase iar în biroul său.

— A venit vremea, Gustav, continuă Kolter, să punem din nou la încercare prietenia ce ne uneşte şi să demonstrăm lumii, aşa cum am demonstrat-o naţiunii noastre, că privim spre viitor. Nu eşti de acord?

— Ba da, Hans, cum să nu fiu?

— Dezbaterea aproape c-a ajuns la final, Gustav. În după-masa asta va fi supus la vot proiectul de lege privind acordarea ajutorului de stat. Va fi, fără doar şi poate, o luptă strânsă. Prietenul nostru comun *Herr* Drexler a reuşit să îi atragă de partea sa pe mulţi dintre colegii noştri din parlament. Nu e exclus ca ecologiştii şi cei din FDP [Partidul Liber Democrat, în germană *Freie Demokratische Partei*, n.tr.] să voteze împotriva noastră. Tu ştii ceva despre asta, Gustav?

— Doar că informaţiile tale sunt corecte, răspunse Schmundt cu reţinere în glas. Într-adevăr, Klaus n-a stat degeaba.

— Presa şi comunitatea internaţională sunt de partea noastră, ripostă Kolter, şi sunt convins că, în cele din urmă, şi ceilalţi se vor da pe brazdă. Este clar pentru orişicine că

guvernul german are răspunderea de a ajuta nou-fondata Comunitate a Statelor Independente. Cred că nu trebuie să ne facem nicio grijă în această privinţă.

— Sunt sigur că ai dreptate.

— Totuşi, nu mi-au plăcut deloc argumentele potrivnice care s-au înaintat azi dimineaţă în parlament. Deşi vulpoiul de Drexler a tăcut chitic, sunt convins că toate au pornit de la el.

Schmundt nu zise nimic.

— În orice caz, continuă Kolter, chiar dacă îi va avea pe ecologişti şi pe cei din FDP de partea lui şi nu ne vom putea bucura de un vot majoritar, coaliţia CSUD/CDU va garanta măcar un vot favorabil.

— Înţeleg unde baţi, răspunse Schmundt, evitând să comenteze ultima afirmaţie făcută de Kolter. O victorie răsunătoare în parlament ar fi reprezentat o garanţie mai fermă a poziţiei noastre.

— Da, dar *noi* ne vom mulţumi cu ce putem obţine, nu-i aşa, Gustav? îi ridică mingea la fileu Kolter, punând dinadins accentul pe cuvântul „noi”.

— Victoria e victorie, indiferent dacă se obţine printr-un vot majoritar ori ba, o întoarse Schmundt.

— Aşa te vreau! Voiam doar să mă asigur că nu ţi-ai schimbat între timp vederile în această privinţă, spuse cancelarul. Dar sunt sigur că eşti ocupat, aşa că nu te mai reţin.

— La revedere, domnule cancelar.

— Ne vedem la şedinţă, Gustav.

Schmundt puse receptorul în furcă. Era lac de transpiraţie.

103
O ofertă greu de refuzat

Moscova/Berlin

— Ţi-am spus să nu mă suni la numărul ăsta decât în caz de forţă majoră, idiotule! tună Drexler.

— Acesta s-ar putea să fie tocmai un astfel de caz, răspunse sec Claymore.

— S-a întâmplat ceva? întrebă Drexler.

— Se pregăteşte o lovitură de stat.

— Ştiu. Dar n-avea grijă – totul e sub control.

— Eu nu sunt atât de sigur. Rusul e un om periculos.

— Desiatovski?

— Da. Întreaga CSI stă pe un butoi cu praf de pulbere. Eu mă întorc... să-mi ridic onorariul şi să ies din afacerea asta până nu mi se dărâmă totul în cap!

— Aşteaptă! exclamă Drexler, cu creierul zbârnâind.

Dar Claymore n-avea niciun chef să aştepte.

— Ce să mai aştept? replică el ţâfnos. CSI e pe cale să se dezintegreze. Peste o zi, două, se va instaura dictatura militară şi nu e exclus să se închidă toate graniţele. Nu, eu unul n-am să rămân aici acum, când jumătate din republicile ex-sovietice sunt la un pas de anarhie!

— Stai liniştit, chicoti Drexler, amuzat de anxietatea interlocutorului său. Totul face parte din plan. Lucrurile sunt exact aşa cum trebuie să fie. Totul este sub control, crede-mă. Desiatovski are complici care trag sforile în toate domeniile – inclusiv în armată. Chiar dacă vor închide graniţele şi vor exista niscaiva ciocniri între republici, tu n-ai de ce să-ţi faci griji. Atâta vreme cât eşti cu mine, Desiatovski te va proteja.

— Să-mi pun viaţa în mâinile unui rus?! pufni Claymore. Asta chiar că-i prea de tot!

— Putem să ne încredem în el.

— Eu nu mă-ncred în nimeni!

— Nu înţelegi că situaţia este sub control?

— Eu ştiu un singur lucru şi anume că ţara asta e la un pas de dezastru. Îl cunoaşteţi pe Bolotnikov?

— Am auzit de el, răspunse Drexler. Din câte înţeleg, e de partea noastră.

— Ei bine, şi ăsta e o bombă cu ceas.

— Atunci urmăreşte-l şi, dacă devine periculos, ucide-l. Desiatovski nu-şi va da niciodată seama că noi ne aflăm în spatele asasinatului.

— Uşor de spus, dar Bolotnikov e genul de om cu care până şi *eu* aş prefera să n-am de-a face. Şi oricum, nu ştiu unde se află acum. A pornit pe urmele cuiva.

— A, da, îşi aminti Drexler, el a fost trimis pe urmele celui care a furat dosarele. Asta înseamnă că agentul KGB este încă în libertate? Dar Desiatovski m-a asigurat că problema asta va fi rezolvată rapid!

— Eu nu ştiu decât că Bolotnikov încă nu s-a întors la Moscova, mârâi Claymore.

— Atunci n-ai decât să dai de el cât mai repede. Individul pe care îl urmăreşte *trebuie* eliminat cu orice preţ.

— Să-l elimine cine-o putea! Eu unul n-am de gând să mai rămân nicio clipă prin părţile astea.

— Termină cu prostiile! Dacă pui mâna pe hoţ înaintea lui Bolotnikov, îi faci felul şi recuperezi dosarele pe care le are la el, am să-ţi triplez onorariul.

Oferta îl amuţi pe Claymore.

— Am chemat deja întăriri ca să mă asigur că nu ne scapă, spuse el după un moment de gândire.

— Puţin îmi pasă ce măsuri ai luat! Pe mine nu mă interesează decât să rezolvi problema. Cum, te priveşte.

— De acord, se învoi Claymore după câteva momente de gândire.

Fusese o mişcare inspirată să îl cheme pe Brandes din Berlin. Şi nici nu îl costase mult. Poate că îi va da încă două mii de mărci şi-l va lăsa pe Bolotnikov în seama lui.

— Atunci dă-i bătaie! îi zbieră Drexler în ureche,

întrerupându-i gândurile. Data viitoare când mă suni sper că o vei face din Germania ca să-mi spui că ai făcut rost de dosare, încheie Drexler pe un ton tăios, trântind receptorul în furcă.

Un zâmbet perfid i se lăţi încet pe buze. Dacă neghiobul de Claymore *reuşea* să pună mâna pe hoţ înaintea lui Bolotnikov, dosarul ar constitui arma supremă pe care o va putea folosi în viitor împotriva lui Desiatovski – dovada că acesta orchestrase întreaga operaţiune. Şi, astfel, îl va avea la mână pe imbecilul ăla de rus pentru totdeauna. În cele din urmă, furtul dosarului s-ar putea dovedi cel mai bun lucru care ar fi putut să se întâmple!

Brusc, zâmbetul îi păli şi se ridică în picioare. Îngrijorarea lui Claymore nu era, totuşi, complet neîntemeiată, căci, într-adevăr, cine să poată prevedea cum vor evolua lucrurile în CSI după începerea operaţiunii? Exista mereu posibilitatea ca, după ce va deschide uşa spre schimbare, la fel ca Gorbaciov înaintea lui, Desiatovski să nu fie în stare să ţină evenimentele sub control. Următoarele patruzeci şi opt de ore aveau să fie hotărâtoare pentru viitorul omenirii. Şi-apoi, chiar dacă CSI se va dezintegra, asta tot nu schimba cu nimic ceea ce trebuia să facă pentru a asigura împlinirea *propriului* destin.

Venise vremea să îl îngenuncheze pe Kolter. O va face chiar azi.

Ieşi din birou şi porni de-a lungul coridorului. Nu mai era mult până la şedinţă. Trebuia să vorbească încă odată cu Keil Weisskopf, liderul partidului ecologist şi cu FDP-istul Otto Greim.

Îşi va juca ultimele cărţi cu fiecare şi îşi va asigura reuşita recurgând la un pic de şantaj neaşteptat.

104
Despărţire de trecut

Graniţa dintre Polonia şi Belarus

Lisel nu dormise nici trei ore şi nu mâncase mai nimic de seara trecută, când plecaseră din Berlin.

Ajunseseră în apropiere de graniţa poloneză, în locul unde li se spusese să aştepte la revărsatul zorilor. De atunci, stătuse mai tot timpul în maşina aceasta neîncăpătoare şi incomodă, coborând doar când şi când ca să-şi întindă mădularele. Horst plecase de mai multe ori, întorcându-se de fiecare dată doar cu câteva sticle de bere caldă, ceea ce explica, într-o măsură mai mare decât oboseala, roşeaţa din ochii lui, ce devenea tot mai accentuată pe oră ce trecea.

Cu stomacul strâns de emoţii, Lisel nu reuşise să înghită toată ziua nimic în afară de coltucul rupt din franzela pe care o adusese de acasă, pe care îl mesteca acum în timp ce aştepta din nou să se întoarcă Horst.

Călătoria ce durase toată noaptea şi clipele de aşteptare din această zi aduseseră la suprafaţă multe lucruri neaşteptate în conştiinţa lui Lisel. Cel mai mult o presa întrebarea, pe cât de simplă, pe atât de dureroasă: *Ce văzuse vreodată într-o astfel de viaţă*?

Dintr-odată, farmecul, importanţa şi misterul pe care i le atribuia odinioară dispăruseră cu desăvârşire. Era o viaţă *de nimic*, asta era!

Şi ce văzuse vreodată la Horst?! Acum i se deschiseseră ochii şi îl vedea pentru prima dată aşa cum era cu adevărat – un individ superficial, egocentric, lipsit de principii, beţiv, slinos, nemanierat, care îşi urmărea doar propriul interes şi nu punea pe nimeni mai presus de sine.

Pe scurt, nu era tocmai o plăcere să fii în compania lui. Era un om egoist care nu putea purta o conversaţie inteligentă şi raţională pe nicio altă temă în afară de

vederile sale politice radicale. Politeţea, amabilitatea, bunăvoinţa – acestea erau concepte complet străine de persoana lui.

Şi unde mai pui că azi duhnea a băutură. De fapt, la drept vorbind, Horst duhnea tot timpul. Cum de nu realizase până acum cum este el cu adevărat? Cum de nu-şi dăduse seama de *atâtea* lucruri? Ce fel de viaţă dusese în ultimii zece – doisprezece ani? Până şi porcii o duceau mai bine decât oamenii în multe dintre locurile în care trăise până acum!

Lisel îşi ridică ochii înceţoşaţi de lacrimi şi îl văzu pe Horst alergând spre ea dinspre satul la periferia căruia parcaseră maşina. Avea ochii bulbucaţi, plini de un entuziasm frenetic. Fără să se oprească din fugă, acesta îşi duse sticla la gură, îi dădu pe gât conţinutul şi-apoi azvârli sticla pe drum.

— Am luat în sfârşit legătura cu Claymore! exclamă el înfierbântat când ajunse la maşină. Trecem la acţiune! Ambele grupuri sunt de cealaltă parte a graniţei, unde stă el la pândă. Mi-a dat semnalmentele lor şi mi-a spus unde să aşteptăm.

În timp ce vorbea, Brandes scotocea înfrigurat prin grămada de lucruri aruncate pe bancheta din spate a neîncăpătorului automobil. *Probabil o fi căutând o altă sticlă de bere*, îşi spuse Lisel.

În cele din urmă, acesta reuşi să desprindă o porţiune din podea, pe care o ridică, dezvăluind un mic compartiment ascuns, şi apoi, satisfăcut, se aşeză la volan lângă Lisel, ţinând în fiecare mână câte un pistol automat de fabricaţie rusească.

Cu o expresie de om nebun, îi întinse una dintre arme lui Lisel.

— Ce sunt astea?! exclamă tânăra, îngrozită.

— Tu ce crezi? hohoti Brandes ca un dement. Sunt instrumentele noastre de lucru, asta sunt!

— Armele n-au fost niciodată instrumentele *mele* de

lucru, Horst! Ce vrei să facem cu ele?

— Să ducem la îndeplinire misiunea pentru care am venit aici.

— *Misiunea*?! Ce misiune?

— Vom împuşca un fost KGB-ist de rang înalt. Ştirea va fi titrată pe prima pagină a ziarelor din toată Europa!

— Horst! ţipă îngrozită Lisel, nevenindu-i să-şi creadă urechilor.

— Ţi-am spus că e o chestie colosală. Aşa că fă bine şi lasă sentimentalismele astea. Ştii care-i miza.

Vocea bărbatului devenise, brusc, rece şi plină de sarcasm.

— Până acum n-am folosit niciodată arme.

— Vorbeşte în numele tău, hohoti Brandes cu cruzime.

— Horst!

— Nu mai fi atât de naivă, Lisel, mârâi dispreţuitor bărbatul.

— *Naivă*?! Credeam că luptăm pentru nişte idealuri! spuse deznădăjduită tânăra, pe un ton rugător.

Nu-i venea să-şi creadă urechilor.

— Credeam că luptăm pentru libertate! Dar ce libertate e aceea pentru care trebuie să iei viaţa unui om?

— Asta nu-i America! o repezi Brandes. Aici libertatea nu se câştigă decât prin vărsare de sânge!

— Eu nu aşa vreau să lupt pentru libertate.

— Şi ce-o să faci, o să întorci spatele cauzei? Ai întârziat cam vreo zece ani cu asta, cumătro! ripostă Brandes, râzând sardonic.

— Până acum nu mi-ai pus niciodată o armă în mână.

— Ei bine, îţi pun una acum. Iar dacă eşti de partea mea, va trebui s-o şi foloseşti.

— *Nu!* Refuz să fiu părtaşă la o crimă! strigă Lisel, zgâlţâind disperată portiera până reuşi s-o deschidă.

— Nu fi proastă. Suntem în Polonia. N-ai maşină, n-ai bani, n-ai unde să te duci. *Trebuie* să rămâi cu mine! spuse el pe un ton care, departe de a fi liniştitor, suna mai

degrabă a amenințare.

— Acum că știu ce ești cu adevărat, Horst Brandes, n-am de gând să mai rămân cu tine nici măcar o secundă!

Spunând acestea, Lisel sări afară din mașină și o luă la goană de-a lungul străzii, cu ochii plini de lacrimi. Totul era cu atât mai înfricoșător, dat fiind faptul că realizase atât de brusc această realitate de coșmar.

— Lisel, întoarce-te imediat! strigă Brandes în urma ei. N-ai să poți ajunge departe de una singură. Dacă nu mă ajuți s-o scot la capăt, Claymore are să te găsească și-n gaură de șarpe și el nu e așa milos ca mine.

Dar Lisel continua să fugă, plângând în hohote, fără să aibă habar încotro o duceau pașii.

Brandes privi o vreme în urma ei. Vederea și judecata îi erau ambele încețoșate. Las' că se întoarce ea. Lisel nu va putea supraviețui fără el. Dar el unul n-avea de gând să alerge după ea. Va aștepta ca vulpița să se întoarcă din proprie inițiativă și să îl roage în genunchi s-o ierte.

Până una, alta, trebuia să treacă la acțiune. Băgă cheia în contact și porni motorul. Venise vremea să se ducă la locul indicat de Claymore.

Nu era înțelept să se lase așteptat de un om atât de periculos.

105
La graniţă

Tad McCallum şi Udo Bietmann ajunseră la ferma familiei Chmielnicki, situată chiar la graniţa cu fosta Uniune Sovietică, la două ore după miezul nopţii.

Iniţial întâlnirea fusese stabilită pe mai devreme, dar Kochow Rydz primise în ultimul moment un telefon prin care erau informaţi că fuseseră detectate mişcări suspecte şi zgomot de elicopter de cealaltă parte a hotarului şi erau rugaţi să îşi amâne plecarea cu câteva ore.

Acum, cei doi ascultau stând în picioare, în timp ce Waclau, noua lor gazdă, le relata pe scurt soarta pe care o avuseseră vărul lui şi fugarul pe care veniseră să îl treacă graniţa.

— Au fost capturaţi la o aruncătură de băţ de hotar. Elicopterul a apărut din senin şi eu n-am mai putut să fac nimic.

Tad şi Bietmann se priviră alarmaţi.

— Nu-mi dau seama cum de au ştiut exact unde ne vom afla, adăugă Chmielnicki.

— Au fost răniţi? întrebă Bietmann. Au fost duşi înapoi la Moscova?

— Nu, niciunul dintre ei n-a fost rănit şi, din câte ştiu, se află încă aici, în zonă, răspunse Waclau într-un amestec de poloneză şi germană. Norocu’ meu a fost că n-au ştiut că eram ascuns printre copaci. Că altfel m-ar fi dibuit şi pe mine cu proiectorul ăla al lor şi nu mă-ndoiesc că tipu’ din elicopter m-ar fi împuşcat făr’ să stea pe gânduri.

— Înseamnă că nu te-au văzut?

— Nu. M-am culcat la pământ şi am văzut tot ce s-a întâmplat. Elicopterul a aterizat şi din el a coborât un bărbat solid, cu o armă în mână. A urmat un schimb de cuvinte, apoi i-au băgat pe văru-meu Jahn şi pe omu’ vostru în elicopter şi duşi au fost. Dar, judecând după lumina şi

zgomotul elicopterului, mi-am dat seama că au aterizat pe undeva pe aproape. După ce-au plecat, m-am furişat prin gard şi m-am luat după ei, cale de nici trei kilometri, până la fostul post de grăniceri pe unde trecea odată drumul. Elicopterul a aterizat acolo şi-am văzut şi câteva maşini. De atunci, ţinem locul sub supraveghere, aşa că ştim că încă îi ţin închişi în una dintre celulele din clădirea principală. Pe vremuri, toate posturile de grăniceri aveau încăperi speciale pentru cei arestaţi. Elicopterul a plecat după o vreme fără niciun pasager, dar maşinile au rămas.

— Şi care este situaţia acum? întrebă Bietmann.

— Supraveghem şi-acu' clădirea de aici, de pe teritoriul polonez. Nu se vede nicio mişcare, dar cât timp au să-i interogheze, n-avem cum să ştim. S-ar putea să-i transfere la Moscova dintr-un moment într-altul. Poate că elicopterul o să se întoarcă mai târziu după ei.

— Există vreo posibilitate de a trece frontiera pe drumul ăsta de care ai pomenit? întrebă Bietmann.

— Nu, răspunse Chmielnicki. Acu' drumul e tăiat de un gard înalt cu fundaţii adânci de beton şi înconjurat cu sârmă ghimpată. Unde mai pui că e luminat la tot pasul. Iar, în situaţia de faţă, patrulele care îl păzesc sunt mai vigilente ca oricând.

— Şi tu pe unde ai reuşit să treci dincolo?

— Printr-o spărtură în gard pe care am făcut-o cu ani în urmă împreună cu văru-meu, care e deconectată de la circuitul lor electric.

— Ce distanţă spuneai că e până la postul de grăniceri?

— În jur de trei kilometri.

— Zonă împădurită sau câmp deschis?

— Şi una, şi alta. Am avut noi grijă ca zona să rămână plină de copaci şi de tufe dese şi viguroase. Totuşi, e o adevărată minune că n-au descoperit încă „trecătoarea". Poate că locul pare atât de pustiu, că nici nu le-a dat prin cap să îl verifice îndeaproape.

Aşa că am putut să ne strecurăm pe acolo ani de zile,

fără să trezim vreo bănuială.

Rămaseră cu toţii tăcuţi câteva clipe, cumpănind situaţia.

— Cred că, înainte de toate, cel mai bine ar fi să ne rugăm, sugeră Bietmann.

— Le-am dat deja de veste creştinilor din zonă şi membrilor frăţiei, adăugă Chmielnicki.

— În miez de noapte? se miră Bietmann.

— Voi sunteţi aici, nu-i aşa? Când e vorba de lucrarea lui Dumnezeu, nu există timp de odihnă, nici pentru cei ca voi, care o săvârşesc, şi *nici* pentru cei ce se roagă.

— Aşa e, încuviinţă Bietmann zâmbind. Ar avea cine să ne ajute în caz de nevoie?

— Pot conta sigur pe patru-cinci inşi.

— În regulă.

— Unul dintre ei stă de veghe chiar în momentul ăsta. Dar haideţi să intrăm, adăugă Chmielnicki, părăsind punctul de observaţie de unde scrutaseră până atunci graniţa şi îndreptându-se spre casă. Nevastă-mea are să ne pregătească nişte ceai să ne încălzim, iar noi o să ne rugăm şi-o să punem la punct un plan de acţiune, după care voi doi ar trebui să vă odihniţi un pic.

106
O rugăciune simplă

Lisel habar nu avea cât timp trecuse de când stătea aşezată pe bordura trotuarului murdar şi denivelat de la marginea satului.

Era deja trecut de patru după-masa, dar ei numai la asta nu-i stătea capul. Nu realiza cât este ceasul şi la fel de puţin ţinea seama că îi chiorăia stomacul de foame. Ştia doar că îi este sete, dar deocamdată nici măcar nu încercase să găsească o soluţie la această problemă.

Pe faţa-i murdară de praf se vedeau dârele lăsate de lacrimi. Rătăcise suspinând o oră şi ceva, fără o ţintă anume, mânată doar de gândul disperat că trebuie să se ascundă de Brandes. Îşi păstrase îndeajuns cugetul cât să realizeze din căutătura pe care i-o aruncase Horst că, pentru două mărci, acesta n-ar fi ezitat să folosească una dintre arme împotriva ei.

Totuşi, pe măsură ce trecea timpul, conştientizând pe deplin semnificaţia vorbelor lui Horst, teama pentru propria-i siguranţă trecuse în plan secundar, făcând loc uneia mult mai mari. Horst spusese că avea de gând să *ucidă* pe cineva.

Era cumplit chiar şi să se gândească la o asemenea atrocitate!

Cum putea să-l oprească? Cum putea să prevină această crimă la comiterea căreia aproape că ajunsese să fie, fără voia ei, complice?

Tăvălugul odată pornit, întrebările deveniră din ce în ce mai grele. Ce *putea* ea să facă? Horst avusese dreptate – era singură, într-o ţară străină. N-avea la ea bani, n-avea nimic. Nu putea face nimic. Nici măcar nu ştia cum avea să-şi ostoiască setea şi foamea... cum avea să se întoarcă acasă...

Horst era singurul care o putea ajuta – singura ei

legătură cu trecutul – dar nu ştia unde se află acum acesta şi, chiar dac-ar fi ştiut... îi era teamă de el. Cum îl putea opri? Cum se va putea întoarce acasă?

Nu se mai simţise în viaţa ei atât de singură, de oropsită şi de neputincioasă. Autosuficienţa de odinioară dispăruse cu desăvârşire şi acum nu mai simţea decât deznădejde şi un adânc sentiment de singurătate.

Într-un târziu, se opri din mers şi aproape că se prăbuşi pe trotuarul pe care şedea acum, izbucnind din nou în suspine amare.

Lisel plânse îndelung. Apoi, dintr-un rezervor adânc de deznădejde ieşiră la suprafaţă cinci cuvinte şoptite pe care, în urmă cu nici două luni, nici cu gândul n-a gândit că le-ar putea rosti vreodată: *Doamne*... *ajută-mă*, *Te rog*!

107
O revedere neaşteptată

Tad şi Udo avuseseră parte de un somn revigorant şi acum, la aproximativ paisprezece ore de la sosire, stăteau la masă în casa familiei Chmielnicki, în compania a şase creştini polonezi – dintre care doi luaseră parte, cu ani în urmă, şi la operaţiunea de salvare, la fel de periculoasă, a lui Iosif Aviz-Rabin – trecând pentru ultima oară în revistă detaliile planului pe care îl chibzuiseră în dimineaţa aceea.

Era, ce-i drept, un plan riscant din mai multe puncte de vedere. Bietmann voise să îşi asume toate riscurile, dar Tad insistase să împartă cu el greul.

Waclau, care trăia aici de ani de zile, trebuia să rămână în continuare în afara oricărei suspiciuni şi deci nu putea participa la operaţiune, conchisese Bietmann. Capturarea lui ar fi pus în pericol siguranţa reţelei în caz că va fi nevoie de serviciile acesteia în viitor.

Aşijderea, Bietmann insistase ca şi ceilalţi membri ai frăţiei să rămână în spatele scenei, unde riscul de a fi arestaţi va fi minim.

În timp ce discutau, sosi Erik Gomułka, un alt membru al frăţiei. Acesta îl luă pe Waclau deoparte şi îi şopti:

— Pe drum încoace am dat peste o tânără nemţoaică care şedea pe trotuar. M-am oprit s-o întreb dacă n-are nevoie de ajutor şi fata a început să bolborosească, printre lacrimi, că se pune la cale o crimă şi că n-are cum s-ajungă acasă.

— Crimă? Ce crimă?

Gomułka ridică din umeri.

— Nu ştiu. Vorbea fără noimă şi n-am înţeles mare lucru. E într-o stare jalnică, sărăcuţa. Se vede clar că-i lihnită de foame şi ruptă de oboseală.

— Şi unde se află acum?

— Am adus-o cu mine – sper să nu te superi.

— Cum să mă supăr? Adu-o înăuntru. Nevastă-mea îi va pregăti o baie şi-o masă caldă şi-apoi are s-o ducă să se culce. Totuşi, ce-ai înţeles tu din vorbele ei?

— Ştiu şi eu? Mă întrebam dacă n-o fi cumva ceva legat de cel pe care vrea să-l ajute germanul.

Chmielnicki dădu din cap, cu o expresie gravă întipărită pe chip.

— Hai să vedem dac-om putea desluşi ceva din ceea ce zice.

— Şi după aia, vorbeşte cu neamţul, sugeră Gomułka. Poate-o şti el vreo cale de a o ajuta să se întoarcă acasă.

Chmielnicki aprobă din cap.

— Adu-o în casă, Erik. Între timp, eu am să le explic celorlalţi situaţia.

Gomułka se întoarse la maşină şi Waclau, la oaspeţii săi. Înainte s-apuce el să-şi termine istorisirea, Gomułka îşi făcu din nou apariţia, însoţit de o tânără femeie.

Când o văzu, Tad sări imediat în picioare.

— Lisel! exclamă el, alergând spre ea.

— Vai, Tad... ce mă bucur să te văd... dar cum... cum de...

Epuizată, flămândă, speriată şi consternată, sărmana Lisel nu putu exprima în mai multe cuvinte uriaşa uşurare pe care o simţise explodând brusc în mijlocul derutei şi al disperării care puseseră stăpânire pe ea. Se prăbuşi în braţele lui Tad şi începu să plângă ca un prunc.

Trecu o vreme până ce tânărul reuşi să înţeleagă ceva din explicaţiile pe care i le dădea ea printre suspine ca să le transmită şi celorlalţi. Acestor informaţii li se adăugară apoi fragmentele cunoscute de Gomułka şi, încetul cu încetul, versiunea lui Lisel.

Udo Bietmann n-ar fi recunoscut-o pe fata vechiului său prieten dacă Tad nu i-ar fi rostit numele. Realizând că tânăra era chiar fiica pe care camaradul său de reţea nu o mai văzuse de mai bine de doisprezece ani, ochii i se umplură instantaneu de lacrimi.

Ştia că Dumnezeu ascultă rugăciunile oamenilor şi le dă răspuns. Văzuse lucrarea Lui miraculoasă în cazul lui Galanov. Dar niciodată nu şi-ar fi imaginat că rugile înălţate de dragul de Hermann pentru fiica *lui* ar putea fi împletite într-un mod atât de neaşteptat cu propriile-i rugi pentru Girdel. Totuşi, va trebui să procedeze cu mare evlavie şi băgare de seamă în privinţa lui Lisel. *Nu* putea să îi divulge în întregime ceea ce îi lega pe amândoi de bărbatul pe care sperau să îl salveze. Fără doar şi poate că tânăra nu era încă pregătită să facă faţă unei asemenea informaţii.

Peste o oră, Lisel îşi reveni suficient cât să poată relata în mod coerent ceea ce i se întâmplase. Deşi Bietmann se schimbase foarte puţin, din cauza stării ei fizice şi emoţionale şi a mediului străin în care se trezise brusc, la început Lisel nu l-a recunoscut pe tatăl prietenei sale din copilărie.

Înainte ca soţia lui Waclau să o ducă la culcare, Bietmann îi spuse cine este. Lisel primi vestea cu aceeaşi consternare cu care privise tot ceea ce i se întâmplase de câteva ore încoace. Era prea epuizată psihic pentru a înţelege toate acestea şi adevărul e că pe Bietmann abia şi-l mai amintea.

— Du-te de te culcă, draga mea, conchise Udo. Şi fii liniştită, te afli printre prieteni şi eu voi avea grijă să ajungi cu bine acasă.

Lisel fu lăsată în grija plină de blândeţe a soţiei lui Waclau, care o ajută să se spele, îi pregăti o masă uşoară şi apoi o duse la culcare. Tânăra adormi buştean în doar câteva minute.

Din informaţiile furnizate de ea, chiar dacă acestea nu înlesneau cu nimic operaţiunea pe care o aveau în faţă, bărbaţii deduseseră între timp că ţinta dementului de Brandes era nimeni altul decât Galanov, noul lor frate de credinţă.

— Pare-se că trebuie să fim şi mai precauţi decât credeam c-o să fie nevoie, conchise Chmielnicki.

Bietmann reveni asupra aspectului despre care discutau înainte de sosirea lui Lisel: crearea diversiunii. El însuşi avea să conducă principalul vehicul-ţintă.

— Ar putea arunca maşina în aer cu un singur proiectil lansat din elicopter, obiectă unul dintre polonezi.

— Este un risc pe care va trebui să mi-l asum, replică Udo. Oricum, mă îndoiesc că vor trage asupra noastră. Or să încerce să ne captureze pe toţi vii.

— Şi dacă vă capturează, ce i-ar opri să vă omoare?

— Există, într-adevăr, şi acest risc. Dar, unu la mână, mă voi afla pe teritoriu polonez şi, în această nouă eră, mă îndoiesc că ar risca să provoace un incident de frontieră. Doi la mână, cred că am să-i pot convinge că sunt doar un excursionist german inofensiv care s-a aventurat, din greşeală, prea aproape de graniţă.

Bărbaţii din jurul mesei rămaseră tăcuţi, căzuţi pe gânduri. Ca planul lor să funcţioneze, toate detaliile trebuiau să se succeadă cu o precizie de ceasornic.

— Şi nu uitaţi, adăugă într-un târziu Bietmann, că maşina pe care o voi conduce, preferabil un Mercedes, trebuie să aibă un motor puternic şi transmisie manuală. Trebuie să facă zgomot la schimbarea treptelor de viteză. Puteţi să faceţi rost de-un asemenea automobil?

— Da.

— Va trebui să vă mişcaţi repede. Trebuie să fim gata de acţiune de îndată ce se întoarce elicopterul.

— Şi ce se întâmplă dacă nu se întoarce?

— Să sperăm că se va întoarce. Elicopterul joacă un rol-cheie în planul nostru.

— Maşina pe care ai cerut-o îţi va fi adusă într-o oră.

— Perfect. Santinela trebuie să ne dea de veste de îndată ce va auzi zgomot de elice. Va trebui să acţionăm de cum aterizează elicopterul. Probabil că imediat după aceea prizonierii ar urma să fie transferaţi la Moscova.

108
Un rezultat şocant

Berlin

Atmosfera din parlamentul german fusese încinsă pe întregul parcurs al dezbaterilor din acea după-amiază. Totuşi, nu chiar atât de încinsă cât să lase de înţeles neaşteptata turnură pe care aveau s-o ia în curând evenimentele.

Spre sfârşitul zilei, sătui să mai asculte argumente pro şi contra şi sătui de această inoportună întrerupere a vacanţei lor de vară, cei peste 650 de deputaţi erau pregătiţi să voteze şi să se întoarcă la casele lor. În adâncul sufletului, majoritatea erau iritaţi că Hans Kolter convocase această sesiune extraordinară. Şi de ce la Berlin? Era peste mână. Majoritatea îşi aveau încă birourile la Bonn şi, lăsând simbolismul la o parte, acela ar fi fost, deci, locul în care ar fi trebuit să se organizeze, în mod logic, o asemenea sesiune. Dar, având în vedere importanţa momentului istoric şi a deciziei pe care o aveau de luat, fuseseră de acord şi cu Kolter şi cu simbolismul locului ales de acesta.

În cele din urmă chestiunea fu, deci, supusă la vot. După câteva remarci previzibile cărora niciunul dintre parlamentarii prezenţi nu le acordară mare atenţie, cancelarul Hans Kolter, vorbind în numele CDU, depuse toate cele 211 voturi ale partidului *în favoarea* acordării ajutorului de stat.

Următorul care se ridică în picioare fu Klaus Drexler. Cu un surâs un pic cam prea trufaş, considera Kolter, având în vedere înfrângerea sa certă, acesta declară că voturile RDP-ului, 197 la număr, erau toate *împotriva* propunerii legislative, după care se aşeză la loc fără să facă nicio observaţie suplimentară.

Keil Weisskopf, şeful partidului ecologist, se ridică în picioare şi rosti câteva cuvinte despre meritele proiectului

de lege şi despre faptul că este de datoria naţiunilor occidentale să aloce fonduri şi energie pentru modernizarea standardului de viaţă din fostele republici sovietice, devenite de curând independente. Cu toate astea, adăugă el, în ultima vreme îl cuprinseseră anumite îndoieli cu privire la această finanţare şi, până nu se va înainta o propunere mai coerentă, ceea ce spera să se întâmple în viitorul apropiat, el unul vota *nein*. Şi cu acestea omul se aşează, înconjurat de exclamaţiile de mirare ale colegilor săi.

Kolter era, în mod vădit, bulversat de această răsturnare bruscă de situaţie. Totuşi, încercă să îşi păstreze calmul. Nu era mare lucru că pierduse 51 de voturi. Dar nemerniculuide Weisskopf îi va zice vreo două mai târziu.

Cele 63 de voturi *ja* venite din partea DHP înclinară din nou balanţa, chiar dacă doar uşor, în favoarea coaliţiei lui Kolter.

Dar cancelarul nici nu apucă bine să răsufle uşurat, că urmă o altă trădare, şi anume cele 33 de voturi *împotrivă* ale FDP, însoţite de explicaţiile trase de păr date de Otto Greim, care semănau izbitor de tare cu cele oferite de Weisskopf.

Clocotind de furie, Kolter aproape că nici nu auzi când fură declarate cele 27 de voturi *pentru* ale CSP. Acum cancelarul avea 301 voturi favorabile. Şi, deşi cu cele 87 pe care le va primi din partea CSDU, va avea destule cât să îngroape opoziţia, faptul că Drexler reuşise să strângă 281 de voturi şi să atragă de partea sa două dintre partidele mai mici, ei bine, asta îl înfuria la culme! Ei, dar îi va face el să regrete această trădare!

Gustav Schmundt se ridică încet în picioare.

În calitate de preşedinte al celui mai mare partid minoritar, de câte ori nu savurase el acest moment, când totul depindea de votul CSDU, de votul final! Coaliţia CDU/CSDU/DHP supravieţuise zece ani de zile datorită loialităţii sale. Chiar dacă tabăra lui Kolter mai şi pierduse de-a lungul anilor, în tot acest timp Schmundt îi rămăsese

fidel cancelarului. Acum câteva dintre partidele mai mici din coaliţie schimbaseră însă, brusc, macazul.

Doar el, Gustav Schmundt, ştia cât de bulversantă era cu adevărat această schimbare de poziţie. Simţi că îl trec din nou năduşelile. Dar hotărârea era luată. Făcuse o alegere şi nu mai exista cale de întoarcere.

Toate privirile erau îndreptate spre el. Soarta Germaniei în noua ordine mondială depindea acum de un singur om. Nu de Kolter, nici de Drexler... ci de el, de Gustav Schmundt.

— Stimaţi colegi şi prieteni, începu el cu jumătate de voce, încercând din răsputeri să-şi ascundă nervozitatea, hotărârea pe care trebuie s-o luăm azi este de o importanţă colosală, care depăşeşte ajutorul de stat pus actualmente în discuţie. Dacă ar fi să luăm în considerare doar factorii economici, decizia noastră ar fi una relativ simplă. Dar această decizie, fie că suntem sau nu conştienţi de asta, va determina relaţiile pe care le vom avea în viitor cu toate statele din fostul bloc răsăritean.

Schmundt vorbea cu tot mai multă înflăcărare şi siguranţă de sine. Kolter îi sorbea uimit fiecare cuvânt, aproape nerecunoscându-l pe fostul est-european pe care îl scosese din anonimat cu ani în urmă şi pe care îl considerase în tot acest timp un aliat naiv şi uşor de manipulat.

— În faţa noastră se înalţă destinul naţiunii germane, continuă Schmundt. Un destin măreţ ce se întinde dincolo de momentul prezent. În calitate de cetăţeni ai acestei Germanii reunite, trebuie să ne întrebăm încotro ne îndreptăm *noi* şi totodată ce rol vrem să jucăm *noi*, ca lideri, în noua comunitate europeană. E, oare, înţelept să ne irosim forţele şi resursele financiare într-un moment atât de dificil, în care ne confruntăm, la rândul nostru, cu o criză economică? Sau e mai bine să gândim pe termen lung, să spunem „nu” astăzi pentru ca, în viitor, Germania să poată deveni un lider mai puternic şi mai apt să acorde ajutor?

Acestea sunt întrebările pe care trebuie să le luăm în considerare...

Dacă până atunci Hans Kolter nu dedusese amploarea trădării, judecând după timbrul ferm al vocii lui Schmundt şi după faptul că acesta îi evita constant privirea în timp ce vorbea, cuvântul *nu* din penultima frază constitui un semnal de alarmă cât se poate de clar. Preţ de câteva momente creierul cancelarului încetă să mai înregistreze şuvoiul de cuvinte ce se revărsa de pe buzele fostului său aliat.

Când îşi reveni în fire, Kolter nu mai auzi decât:

—... având în vedere toate aceste considerente, CSDU, partidul pe care îl reprezint, a decis să voteze *împotriva* acestei propuneri.

Spunând acestea, Schmundt luă loc, iar sala izbucni într-un ropot de aplauze, presărate cu strigăte de bucurie şi murmure de uimire. Vreo douăzeci de parlamentari săriră ca arşi şi se năpustiră spre ieşire. Într-o oră, ştirea neaşteptatei înfrângeri a cancelarului va face ocolul întregii lumi!

În mijlocul hărmălaiei, Kolter, negru de supărare, se răsuci în scaun şi căută privirea lui Schmundt. Dar Gustav era întors cu spatele la el. Era conştient de ce făcuse şi nu avea de gând să privească în ochii celui pe care îl trădase.

Drexler se ridică brusc în picioare.

— *Meine Damen und Herren*! strigă el, acoperind zarva. Vă rog să mai rămâneţi o clipă la locurile dumneavoastră!

Treptat agitaţia din sală se potoli.

— Ştiu că sunteţi cu toţii nerăbdători să părăsiţi Berlinul, dar am să vă rog să vă amânaţi, totuşi, plecarea cu o zi. Ceea ce s-a întâmplat azi, ultima dintr-o serie de rupturi îngrijorătoare care au avut loc în cadrul coaliţiei Kolter, demonstrează clar că actualul nostru cancelar este incapabil să conducă această instituţie în mod eficient. Prin urmare, cer Bundestagului să înainteze o moţiune de cenzură, retrăgând mandatul domnului Kolter, şi să îmi dea astfel posibilitatea de a forma o nouă coaliţie majoritară. Vă

cer să supunem la vot această moţiune mâine după-masă, prilej cu care fiecare partid îşi va face cunoscută decizia cu privire la persoana care va conduce Germania spre culmi în anii următori!

Cuvintele sale dezlănţuiră un adevărat pandemoniu, care de astă dată dură o oră întreagă, până se goli sala.

109
În aşteptare

Graniţa dintre Polonia şi Belarus

— Maşina e la locul convenit! anunţă cu o voce triumfătoare tânărul polonez care tocmai intrase pe uşă.

Bărbaţii adunaţi în casa lui Waclau Chmielnicki îşi întoarseră cu toţii privirile spre noul venit.

— Cei de la postul bielorus de frontieră au văzut-o?

— Tot ce se poate, nu ştiu. Am dat încet în marşarier în timp ce ei aveau treabă în altă parte. Când am ajuns la cincizeci de metri de gard, m-am strecurat afară şi m-am furişat înapoi prin pădure.

— Bravo... te-ai descurcat de minune! Eşti sigur că n-ai fost văzut?

— Foarte sigur. Am aşteptat până s-or întors amândoi în clădire şi atunci mi-am luat tălpăşiţa.

— S-or fi dus să raporteze apariţia automobilului, râse unul dintre bărbaţii adunaţi în jurul mesei.

— Şi, chiar dacă nu l-au remarcat încă, în scurtă vreme tot o să le sară în ochi, comentă Bietmann într-o poloneză din ce în ce mai cursivă, deşi trecuseră ani de zile de când nu mai folosise limba statului învecinat. Şi noi chiar asta ne dorim. Încă n-a apărut elicopterul? îl întrebă el pe tânăr.

— Nu, răspunse nou-venitul, clătinând din cap.

— Şi n-ai văzut nici maşina de care ţi-am vorbit? interveni Lisel, care acum, după două ore de somn, era dornică să se facă utilă.

— Cred c-am văzut-o, în apropiere de locul unde am parcat Mercedesul, răspunse tânărul. Dar pe colegul tău nu l-am văzut nicăieri.

Lisel dădu din cap, întrebându-se dacă n-ar trebui cumva să pornească personal în căutarea lui Horst. Dar, gândindu-se mai bine, ajunse la concluzia că nu era, totuşi, o idee prea bună.

— Când am coborât din maşină, continuă tânărul, am luat-o la fugă prin pădure şi m-am întâlnit cu Raul şi micul Leeka, care stăteau de veghe la nord de drumul cel vechi. Raul mi-a zis că n-a văzut nicio mişcare de cealaltă parte a graniţei.

Rămaseră cu toţii îngânduraţi preţ de o clipă, apoi Bietmann întrerupse din nou tăcerea.

— Şi cheia unde-ai lăsat-o?

— În contact. Dar stai liniştit, nimeni n-are să se atingă de maşină.

— Ce îmi mai poţi spune despre automobil?

— E un Mercedes nemţesc clasic. Când bagi în a-ntâia, face zgomot de ţi-e mai mare dragul.

— Cum ai făcut rost de ea?

— Ei, am eu metodele mele, răspunse tinerelul cu un zâmbet hâtru, dezvăluind o gură pe jumătate ştirbă. Îs mecanic auto şi-am multe cunoştinţe. Am „împrumutat” maşina de la un cunoscut care n-o să ştie în veci ce s-a întâmplat.

Câţiva dintre cei prezenţi izbucniră în râs. Era clar că asta nu era prima dată când camaradul lor recurgea la astfel de soluţii ingenioase în folosul reţelei.

Bietmann încuviinţă din cap, surâzând la rândul său amuzat. Totuşi, când reluă conversaţia, o făcu pe un ton cât se poate de serios.

— Va trebui să ne mişcăm cât mai rapid. Dacă prizonierii sunt scoşi din clădire, totul e pierdut.

— Leeka e cel mai rapid băiat din frăţia noastră. Deşi n-are decât unşpe ani, aleargă trei kilometri în zece minute. Dacă el ar da fuga până la ferma lui Raul, nevasta lui Raul ar putea veni să ne ia cu maşina şi să ne aducă înapoi pe căi ocolite.

— Zece minute el... cincisprezece, noi, la întoarcere – mă tem că n-avem atâta timp la dispoziţie.

— Ai dreptate. Cea mai rapidă rută e prin pădure.

— Cu bicicleta? sugeră cineva.

— Nu există bicicletă care să străbată pădurea mai repede decât picioruşele lui Leeka, răspunse Chmielnicki.

— Hm... murmură Bietmann, cumpănindu-şi opţiunile. Poate că n-ar trebui să mai pierdem vremea. Am putea să ne ocupăm poziţiile acum când cei doi grăniceri păzesc clădirea, în felul acesta, în momentul în care aterizează elicopterul, vom fi pregătiţi de acţiune.

— Bine, dar cei mai mulţi membri ai echipei de salvare trebuie să treacă pe teritoriul bielorus, obiectă Waclau. Or singura cale de acces prin gard e aici, la distanţă de trei kilometri.

— Aşa e. Cum de nu m-am gândit la asta?

— Haideţi să formăm două echipe, sugeră unul dintre bărbaţi. Cei ce trebuie să treacă dincolo or s-o facă acum şi vor aştepta ascunşi în desişul de la marginea câmpului, la doar jumătate de kilometru de postul de grăniceri. Între timp, cealaltă echipă îşi poate ocupa poziţiile. Noi, cei de dincolo, vom aştepta semnalul vostru şi apoi vom trece la acţiune.

— Ce semnal? întrebă Bietmann.

— O explozie. De ce crezi c-am adunat toată ziua grenade? întrebă bărbatul, zâmbind pe sub mustaţă.

Udo şi Waclau se priviră unul pe altul şi apoi încuviinţară din cap.

— Ce fel de proiectile sunt? întrebă Bietmann.

— De pe vremea celui de-al Doilea Război Mondial, răspunse Chmielnicki, slobozind un oftat în care speranţa se împletea cu un dram de îndoială. Dar important e că le *avem*.

— Şi armele în ce stare sunt?

— Toate sunt ruginite şi doar jumătate sunt încărcate. Dar stai liniştit, cele trei pistoale de care avem nevoie sunt deja pregătite.

— În regulă. Atunci cred că a venit momentul ca ambele echipe să îşi ocupe posturile de observaţie.

Toţi bărbaţii se ridicară. Chmielnicki împărţi uneia dintre

echipe grenade, măşti şi cele trei revolvere vechi de care pomenise adineauri. Între timp, Bietmann şi membrii echipei sale adunară proiectilele pe care aveau să le ducă la nord de drumul vechi pe care fusese parcat Mercedesul, acolo unde aveau să aştepte ei.

— Nu uitaţi că grenadele nu trebuie să cadă în apropiere de elicopter, spuse Bietmann. Elicopterul *trebuie* să fie funcţional.

— Şi nu ţintiţi nici spre grăniceri, le aminti Waclau. Nu vrem să rănim pe nimeni, doar să producem zarvă şi derută.

— Dacă voi trei puteţi să le aruncaţi în aer maşinile fără a răni pe nimeni, nu ezitaţi s-o faceţi, spuse Udo, adresându-se echipei care avea să treacă graniţa. Dar nu zăboviţi mult. Furişaţi-vă repede în spatele clădirii şi-apoi ascundeţi-vă din nou printre copaci. Până atunci să sperăm că se va fi lăsat deja întunericul. N-o luaţi de-a lungul graniţei înapoi spre sud până nu vedeţi că elicopterul a pornit pe urma mea. Trebuie să rămâneţi ascunşi până când se face nevăzut, adăugă el, aruncând o privire pătrunzătoare celor trei bărbaţi înarmaţi. Din aer are să vă zărească imediat chiar şi pe întuneric dacă ieşiţi din ascunziş înainte de vreme. Aşteptaţi până ce elicopterul se va fi pierdut în zare, dincolo de graniţă. Ne-am înţeles?

Încuviinţară tustrei din cap.

— Atunci, să mergem! spuse Bietmann, dând mâna cu ei. Domnul să vă aibă în pază. Nu ne vom revedea, aşa că vă mulţumesc de pe-acum pentru tot. Iar cu tine, Waclau, adăugă el, întorcându-se spre Chmielnicki, mă voi întâlni în Krynki. Dacă vor trage asupra maşinii şi n-am s-o mai pot folosi, am să vin pe jos. Iar dacă voi fi ucis, dă-i de veste lui Tad şi ai grijă ca el şi Lisel să ajungă cu bine la Berlin.

Polonezul încuviinţă zâmbind din cap.

— Domnul va fi cu tine, prietene. Ne-am rugat cu toţii pentru reuşita acestei operaţiuni şi pentru ocrotire. Ne vedem la locul de întâlnire.

— Vă rog să fiţi cu băgare de seamă, adăugă Lisel. Horst este un om periculos. Nu l-am văzut niciodată atât de pornit. Pur şi simplu *vrea* să ucidă.

— Domnul ne va apăra, copila mea, răspunse Bietmann zâmbind. Şi-apoi trebuie să scap teafăr ca să te pot duce înapoi acasă. Dar am să-ţi ascult sfatul. Voi fi cât se poate de prevăzător.

Îi zâmbi cu blândeţe tinerei şi apoi se întoarse spre Tad.

— Ei bine, băiete, spuse el, strângând mâna tânărului său prieten şi privind adânc în ochii lui, tu joci rolul cel mai important. Părinţii tăi şi-au dovedit deja curajul cu mulţi ani în urmă, când au fugit din RDG. Acum se pare că e rândul *tău*.

Tad aprobă din cap.

— Sper că nu va trebui să aştepţi mult.

Cu aceste cuvinte, Udo se răsuci şi ieşi din casă însoţit de alţi patru bărbaţi care duceau grenadele şi celelalte proiectile învechite. Ceilalţi trei porniră spre breşa din gard.

Chmielnicki, Tad şi Lisel se priviră unii pe alţii, zâmbiră şi apoi se aşezară. Începea aşteptarea.

Timpul trecu repede. Acum că fusese salvată din propriul său infern şi adusă în acest paradis în care exista atâta iubire şi căldură, Lisel se simţea în al nouălea cer, chiar dacă era conştientă că se aflau într-o situaţie extrem de periculoasă şi revederea cu Bietmann îi răscolise, în mod inevitabil, amintiri dintre cele mai dureroase. Încă nu îi trecuse prin minte să întrebe cum de tatăl prietenei sale din copilărie lua parte la operaţiunea de salvare a unui fost agent KGB.

Auzise, de asemeni, suficient de multe din discuţia cu privire la legăturile care îi uneau pe aceşti creştini polonezi de prietenul tatălui ei şi de părinţii lui Tad pentru a începe să se îndoiască de faptul că prezenţa ei aici era pură coincidenţă. Prin urmare, îşi pusese o mulţime de întrebări şi acum era, în sfârşit, pregătită să asculte răspunsurile, orice implicaţie spirituală ar fi avut acestea.

— La ce s-a referit Bietmann când a spus că părinţii tăi şi-au dovedit curajul cu mulţi ani în urmă? îl întrebă ea pe Tad.

— Aceasta este povestea pe care am promis că ţi-o va istorisi mama.

— Udo Bietmann a jucat şi el un rol în această poveste?

Tad aprobă din cap.

Lisel cumpăni la potenţiala semnificaţie a acestui fapt. Legăturile dintre aceşti oameni păreau să fie mai numeroase şi mult mai îndelungate decât realizase. Asta nu era nici pe departe o reuniune întâmplătoare.

— Fuga părinţilor tăi a avut vreo legătură cu *Reţeaua*... *Trandafirului*? întrebă ea după un scurt răgaz de tăcere.

— Dar tu cum de ştii de reţea?! exclamă uimit Tad.

— Să zicem că asta ţine de *propria-mi* poveste. E o poveste lungă pe care am să ţi-o spun într-o bună zi.

Conversaţia o luă apoi pe alte făgaşe. În sinea ei, Lisel hotărî să îi spună lui Tad totul cu privire La Girdel Bietmann şi tatăl ei de îndată ce vor porni spre Berlin.

110
Veniţi la mine... şi eu vă voi da odihnă

Berlin

trecuseră vreo două-trei ore de când Matthew se plimba rugându-se în tăcere şi privind îngândurat amalgamul de oameni ce se perindau pe lângă el, dintre care îi atrăgea din când în când atenţia ba chipul nevinovat al unui copilaş ce privea în jur cu ochii mari de uimire, ba privirea preocupată a unui om de afaceri angajat într-o discuţie serioasă cu un partener, ba ochii reci şi goi ai unui aşa-zis revoluţionar.

Doamne Iisuse, spuse el în gând, *ce ai face dacă ai fi acum în locul meu*, *plimbându-te pe această stradă*? *Ai trece rugându-Te pe lângă aceşti oameni*, *aşa cum fac eu*? *Sau i-ai opri*, *poate*, *pe toţi şi le-ai vorbi despre Tatăl Tău*? *Ai săvârşi o minune*? *Le-ai da ceva să citească sau ceva de mâncare*? *Cum le-ai vorbi Tu despre adevărata viaţă*?

Brusc, avu o revelaţie. *Dar Tu eşti* deja *aici*, *nu-i aşa*, *Doamne*? *Păşeşti pe acest drum alături de mine*... *în sufletul meu*... *cu mine*! *Eşti aici*! *Aşadar*, *ce ai face*... *ce ai vrea să fac* eu? *Dacă înmomentul acesta eu sunt reprezentantul Tău*, *mâinile*, *picioarele*, *urechile Tale*, *ochii Tăi*, *gura Ta*, *cum să le împărtăşesc oamenilor viaţa care este în mine – viaţa* Ta? *Cum să-i fac să înţeleagă*?

În faţa lui, chiar în mijlocul largii alei pietonale, se afla un chioşc cu suvenire şi reviste. În faţa chioşcului, pe un stativ, erau expuse o sumedenie de cărţi poştale: jumătate erau vederi înfăţişând diferite locuri din Berlin, iar celelalte conţineau imagini şi cuvinte obscene. În spatele tejghelei, două-trei duzine de reviste erotice îşi etalau în văzul tuturor coperţile indecente.

Un bărbat îmbrăcat într-un costum scump de culoare albastră stătea de vorbă cu proprietarul gheretei, un grăsan

chel cu cămaşa murdară, un rânjet desfrânat pe faţă şi o privire libidinoasă, care tocmai îi arăta o revistă deocheată. Cu o mişcare rapidă, acesta deschise revista exact la pagina potrivită, desfăcând cu neruşinare sub ochii pofticioşi ai muşteriului un poster uriaş, cât se poate de sugestiv.

Matthew nu era îndeajuns de aproape de ei pentru a auzi despre ce discutau. Dar nici nu avea nevoie să audă. Satisfacţia depravată ce le strălucea în ochi le arăta cât se poate de clar gândurile obscene.

Matthew coborî privirea şi încercă să treacă repede pe lângă ei, bucuros că Sabina nu era cu el.

Chioşcarul, nevrând ca marfa să-i fie ignorată, îi lansă în gura mare o invitaţie fără perdea, fluturând indecentul poster în direcţia lui. Bărbatul în costum albastru se răsuci pe jumătate şi, tăindu-i calea lui Matthew, duse mâna în dreptul gurii şi îi suflă, chipurile în mod confidenţial, ca de la gentleman la gentleman, că individul îşi cunoaşte meseria şi ştie de ce are nevoie un bărbat, după care îi făcu cu ochiul şi îi aruncă o privire cu subînţeles.

Matthew ridică privirea şi i se uită în ochi. O secundă fu de ajuns. Creierul abia de înţelesese ceea ce-i spusese bărbatul, dar inima înţelesese totul. Brusc, ochii i se umplură de lacrimi şi porni grăbit mai departe, surd la obscenităţile pe care le striga în urma lui chioşcarul înfuriat.

Matthew rătăci îndelung cu mintea înceţoşată, fără să ştie încotro merge. Nici chiar cu ajutorul unei hărţi n-ar fi putut să-şi reconstituie traseul. Când îşi veni, în sfârşit, în fire, se afla departe de aglomeraţia, turiştii şi agitaţia din centru, aproape de un părculeţ cu două-trei statui şi câteva bănci răsfirate pe ici, pe colo. Pe jos erau aruncate hârtii şi gunoaie. Cei câţiva trecători din apropiere se îndepărtau cu paşi grăbiţi, nerăbdători să lase parcul în urmă.

Matthew se aşeză pe o bancă liberă, îşi puse cartea deoparte şi îşi îngropă capul în palme. Când plănuiseră călătoria nu asta se aştepta să găsească în Germania! Oare

lucrurile se schimbaseră, într-adevăr, atât de mult prin părţile acestea... sau *el* devenise mai sensibil la deşertăciunea lumii?

Gândurile îi zburară la congres şi la conversaţia avută cu Darrell Montgomery. Asta era seara cea mare, aşa spusese Darrell. Seara în care va lua cuvântul MacPatrick şi, într-un discurs mişcător, îi va felicita pe toţi cei prezenţi că sunt dispuşi să îşi unească eforturile pentru a salva lumea până în anul 2000.

Vai, *cât de vanitoşi sunteţi*, *dragii mei confraţi*! strigă inima lui. *Sunteţi atât de absorbiţi de proiectele voastre de aşa-zisa evanghelizare*, *că aţi şi uitat să luaţi pulsul vieţii reale*!

Îi veni în minte un fragment dintr-un jurnal al baronului pe care tocmai îl citea. Adusese volumaşul cu el, dar îl dăduse cu totul uitării până acum. Luă cărticica de pe bancă, şi-o aşeză pe genunchi şi căută pagina. Da, iată pasajul – era un fragment pe care baronul îl transcrisese cu mâna sa din scrierile autorului său scoţian preferat.

Deşi citise deja pasajul în acea dimineaţă, Matthew hotărî să îl parcurgă din nou.

Ce cuib de griji şi de dureri e inima omenească! Ce nevoie disperată are de un refugiu! Câtă nevoie are omenirea de un Mântuitor la care să se poată adăposti orişicare, în orişice moment!

Îmi vin în minte cuvintele Evangheliei: *Veniţi la Mine*, *toţi cei trudiţi şi împovăraţi*, *şi Eu vă voi da odihnă*.

Ah, cum te ung la inimă aceste cuvinte dumnezeieşti!

Căci, într-adevăr, ceea ce ne dorim este ODIHNA – pacea sufletească pe care am simţit-o în copilărie. Nu irosiţi timpul întrebându-vă cum v-o poate da. Rugaţi-L doar să vă ierte, să vă cureţe sufleteşte şi să îndrepte lucrurile în viaţa voastră. Dacă nu o face, înseamnă că nu este Mântuitorul omenirii şi că nu i s-a dat pe bună dreptate numele de Iisus.

Veniţi, dar, la chemarea Creatorului care tămăduieşte şi dă pocăinţă şi lumină tuturor păcătoşilor, voi toţi cei pe

care vă apasă povara păcatului. Căci El vă iubeşte din toată inima! Amintiţi-vă cum a iertat El păcatele oamenilor, îndepărtând astfel din inimile lor povara zdrobitoare ce îi paraliza. Dintre toate cuvintele ce-au fost rostite de-a lungul istoriei, au existat vreodată unele mai blajine, mai duioase, mai smerite şi mai încântătoare ca acestea? *Veniţi la Mine*, *toţi cei trudiţi şi împovăraţi, şi Eu vă voi da odihnă*. *Luaţi jugul Meu asupra voastră şi învăţaţi de la Mine*, *căci Eu sunt blând şi smerit cu inima*; *şi veţi găsi odihnă pentru sufletele voastre*. *Căci jugul Meu este bun*, *şi sarcina Mea este uşoară*.

Acestea sunt cuvinte pe care orice inimă omenească s-ar bucura să le-audă! Şi ele sunt adevărate. Domnul vrea să aducă pace în sufletele noastre – pacea LUI. Sau poate această pace vi se pare, dragi prieteni, prea îndepărtată de durerile şi suferinţele acestei lumi, de grijile voastre de zi cu zi?

Lucrurile din jurul nostru nu ne aduc pace. Pacea trebuie să vină din altă parte. Şi-apoi, nu sunt chiar sufletele noastre cele ce tânjesc după o viaţă mai nobilă, mai bună şi mai frumoasă?

Vai de bieţii muritori şi de inimile lor încercate! Vino, dar, inimă îndureratăla Domnul şi vezi dacă inima Lui o poate tămădui pe a ta. Căci El ştie ce sunt suspinele şi lacrimile.

Iubiţii mei, TREBUIE să ne lepădăm de suferinţa asta a noastră, căci ea ne ucide. Transformă acest frumos pământ într-un iad şi inimile noastre – în focul ce-l alimentează. Ascultaţi cuvântul Celui ce spune că ştie. Mergeţi la Cel ce, cu blândeţea şi milostenia Lui eterne, spune: *Veniţi la Mine*, *toţi cei trudiţi şi împovăraţi*, *şi Eu vă voi da odihnă*. *Luaţi jugul Meu asupra voastră şi învăţaţi de la Mine*, *căci Eu sunt blând şi smerit cu inima*; *şi veţi găsi odihnă pentru sufletele voastre*. *Căci jugul Meu este bun*, *şi sarcina Mea este uşoară*.

Cu mult înainte de a ajunge la sfârşitul pasajului, ochii

lui Matthew se umplură de lacrimi. Cuvintele scoţianului, transcrise de mâna scumpului său socru, se împleteau în mintea lui cu imagini distorsionate de la congres şi cu chipurile şi vocile celor doi bărbaţi de la chioşcul din centru şi toate acestea îi stârniră în inimă o durere adâncă, de parcă ar fi resimţit suferinţa întregii omeniri.

Lăsă cartea să cadă lângă el pe bancă şi acolo, în acel parc singuratic dintr-un colţ îndepărtat al Berlinului, nevăzut de nimeni, bărbatul pe care mulţi îl socoteau a fi unul dintre cei mai importanţi autori creştini contemporani vărsă în tăcere lacrimi amare pentru această lume pe care Domnul său venise să o salveze de la pierzanie.

Mai târziu în după-masa aceea, când se întoarse la hotel, Matthew o găsi pe soţia sa în compania unui vizitator.

— Bună ziua, Matthew.

— Dieder! Mă bucur să te văd.

Cei doi bărbaţi dădură mâna.

— După cum îi explicam încântătoarei tale soţii, spuse pastorul polonez, am venit să vă spun că am hotărât să *iau* cuvântul în seara asta.

Matthew primi informaţia cu un aer grav, dând din cap.

— Ai hotărât deja ce vei spune?

— Încă nu, răspunse Palacki. Trebuie să mă mai rog îndelung pentru călăuzire. Tocmai ce m-am întâlnit şi cu Aviz-Rabin şi i-am cerut acelaşi lucru pe care vi-l cer acum şi vouă – să vă rugaţi ca diseară să mă pot lepăda complet de Sinele meu şi să rostesc doar cuvântul Domnului, fie el unul de încurajare, fie de mustrare.

— Vom fi onoraţi să dăm curs rugăminţii tale.

— După ce plec de la voi, adăugă Palacki, voi petrece tot restul zilei singur, vorbind cu Domnul. *El* îmi va arăta ce trebuie să spun în seara asta. Şi tu? Ai luat deja o hotărâre?

Matthew oftă, apoi spuse cu voce tărăgănată:

— Da... cred că da.

Sabina şi oaspetele lor aşteptară plini de interes continuarea.

— Am multe pe suflet, zise Matthew într-un târziu. Totuşi, simt că pe mine Domnul mă îndeamnă să procedez exact invers – că acesta e un moment în care tăcerea mea va transmite cel mai eficient mesajul Său.

— Şi care este acest mesaj? întrebă Dieder.

Matthew zâmbi.

— Sincer, încă nici eu nu ştiu. Va trebui să aştept şi eu ca să-l aflu, la fel ca toţi ceilalţi. Dar am presentimentul că va fi un mesaj bazat pe experienţă de viaţă, nu pe vorbe goale. Sper ca discursul tău şi tăcerea mea să se împletească în mod fericit spre împlinirea voinţei Lui.

— Amin! răspunse cu entuziasm Palacki.

— Poate c-ar fi bine ca acum să ne rugăm împreună tustrei, sugeră Sabina, şi să închinăm aceste două zile şi chiar rugile pe care le vom înălţa ulterior împlinirii scopului lui Dumnezeu.

Cei doi bărbaţi încuviinţară din cap. Îngenunchează tustrei pe podea, se prinseră afectuos de mâini şi închiseră ochii pentru rugăciune. Era cel mai restrâns şi totodată cel mai puternic şi mai simbolic cerc uman cu putinţă – funia împletită în trei ale cărei rugi, făgăduise Fiul, *vor* fi îndeplinite de către Tatăl Lui.

111
Trecerea frontierei

Graniţa dintre Polonia şi Belarus

Exploziile începuseră deja să răsune în depărtare de vreo patru-cinci minute când Leeka se năpusti gâfâind în casa familiei Chmielnicki, unde Tad, Waclau şi Lisel aşteptau cu sufletele la gură. Cei doi bărbaţi începuseră să se roage atât pentru siguranţa confraţilor, cât şi pentru cea a adversarilor lor, încă de când auziseră vag dinspre nord zgomotul produs de explodarea primei grenade.

Lucrurile se petrecuseră exact aşa cum intuise Bietmann.

După ce elicopterul se întoarse şi ateriză lângă clădirea abandonată a fostului post de grăniceri, evenimentele se succedaseră într-un ritm alert.

Bolotnikov sări din elicopter înainte ca aparatul de zbor să atingă bine pământul şi se năpusti în clădire, iar după nici două minute fură chemaţi înăuntru şi bărbaţii care stăteau de pază la gard, în locul pe unde trecea odinioară drumul.

Polonezii mai aşteptară un minut.

Tânărul Leeka dădu fuga prin pădure să raporteze aterizarea elicopterului şi se afla deja la jumătatea distanţei până la casă când prima grenadă fu aruncată peste gard, explodând inofensiv la vreo douăzeci de metri de clădirea principală.

Aceasta fu urmată de o alta şi apoi exploziile se ţinură lanţ, împrăştiind fum şi flăcări peste tot. Două dintre anexele pustii fură incendiate.

Haosul neaşteptat camuflă apropierea celor trei polonezi înarmaţi, care se furişau acum dinspre sud către clădirea în care erau ţinuţi prizonierii. Camarazii lui Bietmann îşi lansaseră în mod intenţionat grenadele spre nordul clădirii şi, de pe-acum, majoritatea paznicilor se năpustiseră în

direcţia aceea.

Ajunşi în interiorul complexului, cei trei sabotori putură să lanseze cu mai multă precizie grenadele pe care le aveau la ei. Două automobile săriră în aer, o altă anexă izbucni în flăcări şi un turn de tragere de lângă gard se prăbuşi la pământ.

Derutaţi de infernul ce se dezlănţuise în jurul lor, în cele din urmă grănicerii ruşi ripostară şovăielnic, în încercarea de a apăra elicopterul. Printre exploziile zecilor de grenade aruncate de polonezi – care se dovediră a fi funcţionale într-un procent mult mai mare decât se aşteptaseră aceştia – se auzeau, aşadar, şi câteva focuri de armă trase de ruşi la întâmplare, căci habar n-aveau de poziţiile inamicului.

Cei trei polonezi îşi puseră măştile şi aruncară o grenadă care explodă cu un zgomot asurzitor, spărgând zidul din spate al clădirii. Înainte ca praful şi fumul să se degajeze, cei trei năvăliră înăuntru, cu armele pregătite de tragere.

— Unde-s prizonierii? strigă unul dintre ei în ruseşte.

Singurul paznic din clădire, un băiat de nici douăzeci de ani, ridică speriat o mână în aer şi cu cealaltă arătă spre o uşă. Polonezul care vorbise continuă să îl ameninţe cu pistolul, în timp ce un altul se năpusti către uşă, o dărâmă cu piciorul şi dădu buzna înăuntru.

— Jahn... vino repede! îi strigă acesta în poloneză vărului lui Chmielnicki.

În mai puţin de un minut de la explozia eliberatoare, cei trei polonezi, împreună cu cei doi prizonieri – dintre care unul avea sub braţ un dosar cu coperţile boţite pe care îl înşfăcase de pe o masă în drum spre ieşire – se năpustiră afară şi o luară la goană la sud de clădire, în timp ce tânărul grănicer dârdâia încă de groază, cu mâinile ridicate în aer, în cămăruţa unde îl lăsaseră.

Când, auzind explozia, îşi făcură apariţia alţi câţiva grăniceri, care până atunci se aflaseră la nord de clădire, unde părea să fie concentrat atacul, cei cinci erau deja ascunşi în desişul de arbuşti, la vreo şaptezeci şi cinci de

metri de postul de frontieră.

Stăteau culcaţi pe burtă, nemişcaţi, rugându-se să nu fie detectaţi.

Văzându-le fuga din punctul de observaţie unde se afla împreună cu Raul, la nord de graniţă, pe teritoriul polonez, Bietmann îşi luă grăbit rămas-bun de la tovarăşii săi şi porni spre Mercedes pentru a duce la îndeplinire ultima şi cea mai periculoasă fază a diversiunii din această seară.

— Aşteptaţi două minute. Până atunci voi fi deja la volanul maşinii sau, oricum, îndeajuns de aproape. Apoi aruncaţi gardul în aer şi fugiţi cât de repede vă ţin picioarele!

— Domnul să te aibă în pază, frate, spuse Raul, îmbrăţişându-l.

— Voi face zgomot cât pentru zece evadări, spuse Bietmann. Voi întoarceţi-vă acasă, la familiile voastre, înainte să apuce ruşii să înceapă vreo anchetă. Fiţi binecuvântaţi cu toţii, fraţilor! adăugă el, după care o luă grăbit din loc.

Între timp, Leeka transmisese mesajul şi, drept răsplată, primise un pahar cu lapte şi o bucată de pâine pe care le savura acum în compania soţiei lui Chmielnicki şi a lui Lisel, în timp ce Tad şi Wadau se îndreptau spre breşa din gard pentru a-i întâmpina pe cei doi evadaţi.

Zgomotul exploziei care făcu o spărtură în gard la nord de locul unde se aflau Raul şi camarazii săi fu atât de puternic, încât fu auzit clar cale de trei kilometri la sud, de către Tad şi Waclau, şi chiar mai clar de atât în tufele în care stăteau pitiţi cei doi evadaţi şi salvatorii lor. Raul păstrase două-trei cartuşe de dinamită special pentru o asemenea ocazie.

Detunătura fu suficient de răsunătoare pentru a zgudui întreaga unitate de grăniceri şi, instantaneu, toţi îşi îndreptară din nou atenţia spre nord, unde gardul era învăluit de fum şi bucăţele din el pluteau încă în aer. Grănicerii răspunseră cu o rafală de mitraliere, în timp ce

unul dintre superiorii lor răcnea, încercând să acopere vacarmul:

— După ei... după ei!

După ce zgomotul exploziei şi al focurilor de armă ce urmară se stinse, aerul nopţii fu spintecat de un alt sunet, cu totul neaşteptat. Era motorul unei maşini! După câteva turaţii furioase ale motorului, şoferul eliberă ambreiajul şi apăsă până la podea pedala de acceleraţie. Cu roţile scrâşnind, bolidul porni în trombă de lângă gard în direcţia opusă, pe teritoriul polonez.

— *Maşina*! Au trecut dincolo de gard şi au întins-o cu maşina! Cum de i-aţi lăsat să scape, idioţilor?! răcni Bolotnikov, livid de furie. La elicopter! îi strigă apoi unui grănicer înarmat cu o mitralieră, alergând spre aparatul de zbor. Îi vom tăia calea cât ai zice peşte!

Peste nici treizeci de secunde, elicopterul se ridică în aer şi trecu, la distanţă de doar douăzeci de metri de sol, graniţa în Polonia, scrutând cu proiectorul vechiul drum de frontieră, învăluit acum în întunericul tot mai adânc al nopţii.

Elicele trecură vâjâind deasupra celor cinci fugari ascunşi la sud de postul de grăniceri, culcând la pământ iarba şi tufele în care se adăposteau aceştia.

Fugarii – ai căror camarazi se despărţiseră între timp şi se îndreptau acum fiecare spre casa lui – mai aşteptară un minut, până când elicopterul se pierdu în zare pe urma Mercedesului şi restul grănicerilor se năpustiră prin gaura din gard înspre nord, apoi se ridicară în sfârşit din ascunziş şi o luară la goană cât de repede îi ţineau picioarele spre sud, la spărtura din gard făcută cu ani în urmă de cei doi veri.

Acolo îi aştepta Chmielnicki.

Acesta îl salută grăbit pe vărul său, adună armele şi apoi astupă gaura din gard, îi trimise pe cei trei camarazi ai săi la casele lor şi îl duse repede pe confratele său rus la automobilul care aştepta la câteva sute de metri de casa

lui, cu motorul pornit.

Waclau îl împinse pe rus pe bancheta din spate a maşinii, iar Tad se aşeză rapid la volan. Polonezul închise ambele portiere, le adresă câteva cuvinte şoferului şi pasagerei din dreapta lui, îl bătu afectuos pe spate pe Tad prin fereastra deschisă şi apoi rămase făcându-le cu mâna în timp ce automobilul se îndepărta în viteză spre vest.

Cei trei lăsară în urmă ferma familiei Chmielnicki şi o luară pe un drum lăturalnic, neasfaltat, ce ducea spre Wasilkow. Era cea mai scurtă rută spre autostradă. Întrucât Tad nu mai fusese niciodată prin aceste locuri, la răspântii aveau să fie aşteptaţi de membri ai reţelei ce le vor indica direcţia corectă.

După vreo două-trei minute, în care, deşi întunericul se adâncea, farurile maşinii rămăseseră stinse, şoferul se întoarse şi i se adresă pasagerului din spate.

— Nu ştiu dacă înţelegeţi ce zic, domnule Galanov. Din păcate, singura limbă europeană pe care o vorbesc este germana. Numele meu este Tad McCallum, iar domnişoara de lângă mine este Lisel Lamprecht.

112

Diversiunea

În timp ce maşina condusă de Tad se îndepărta în viteză peste câmp în direcţia indicată de Chmielnicki, elicopterul ajunse din urmă Mercedesul ce gonea pe şoseaua poloneză şi, îndreptându-şi asupra lui proiectorul care scăldă drumul în lumină, îl depăşi în viteză şi, cu un vuiet de elice de rău augur, ateriză la o sută cincizeci de metri în faţa automobilului.

Mercedesul se opri scrâşnind din roţi. Fostul şef al KGB-ului sări din elicopter şi, năpustindu-se spre automobil cu mitraliera în mână, îi răcni şoferului:

— Coboară imediat din autovehicul!

Cu ochii măriţi de groază şi de nedumerire, Bietmann deschise portiera şi coborî, cu mâinile pe cap, strigând în nemţeşte:

— Nu trageţi... nu trageţi!

— Ce cauţi aici? îl repezi Bolotnikov.

Răspunsul dat de Bietmann, tot în nemţeşte, arăta că nu pricepuse întrebarea şi nici motivul pentru care fusese oprit într-un mod atât de brutal.

— Ce cauţi aici? repetă Bolotnikov, de astă dată în poloneză.

— Turist... turist german, îngăimă Bietmann.

Deşi rostise cuvintele într-o poloneză stricată, reuşise să se facă înţeles.

— Ce cauţi pe drumul ăsta? întrebă rusul, ameninţându-l furios cu arma.

— Vreau văzut graniţă... văzut Rusia... Nu vreau face niciun rău, bâigui Bietmann, chipurile îngrozit.

— Minţi! zbieră rusul. Unde-s dosarele?

— Nu ştiu despre ce...

— Dă-te la o parte, imbecilule! răcni furios Bolotnikov, îmbrâncindu-l cu arma la pământ şi vârându-şi fără nicio ceremonie capul în autovehicul.

Cu mişcări rapide şi aproape panicate, aruncă o privire în jur, pipăi cu degetele sub scaunele din faţă, în torpedou şi sub bancheta din spate. Negăsind nimic, smulse cheia din contact şi dădu fuga în spatele maşinii, deschise portbagajul şi îi cercetă rapid conţinutul.

Nimic. Maşina era goală!

Clocotind de furie, Bolotnikov se năpusti spre germanul ce se căznea să se ridice în picioare şi, lovindu-l cu cizma în coaste, cu cruzime, îl făcu să se prăbuşească iar la pământ, gemând de durere.

— Unde-i dosarul? răcni rusul scos din minţi. Unde-i Galanov? Vorbeşte, câine mincinos, că de nu te omor!

— Rog... rog... nu faceţi rău la mine, scânci germanul, acoperindu-şi înfricoşat faţa cu mâinile. Eu doar voiam să văd graniţă... nu venit cu gând rău, adăugă el, izbucnind în plâns.

— Minţi, nenorocitule! strigă Bolotnikov, făcând un pas în spate şi privind spre pateticul laş ce-i stătea încovrigat la picioare de parcă s-ar fi întrebat dacă merită sau nu să-i cruţe viaţa.

Brusc, se răsuci pe călcâie şi, cu un zgomot asurzitor, îşi descărcă arma şi nervii în roţile automobilului, după care, înainte ca ecoul împuşcăturilor să se stingă, fugi înapoi la elicopter.

Ştiind că se lăsase tras pe sfoară, înjură de toţi sfinţii, blestemând atât propria naivitate, cât şi pe nemernicul de Galanov, apoi porni din nou motorul elicopterului şi, ridicând aparatul în aer, vină înapoi spre graniţă.

Un Trabant vechi şi paradit trecu duduind şi scuipând fum pe lângă Mercedes, încercând să ajungă din urmă elicopterul. Realizând că nu avea nicio şansă, în cele din urmă şoferul opri, coborî vijelios din maşină şi începu să tragă în aer, în direcţia lui Bolotnikov.

Deşi fusese un gest inutil, în ochii înceţoşaţi de băutură ai celui ce continua să se zgâiască în direcţia în care trăsese se citea, totuşi, o uşoară satisfacţie.

În depărtare, dintr-un automobil de fabricaţie germană parcat pe teritoriul bielorus, într-un loc adăpostit, la vreo cinci sute de metri de răvăşitul post de grăniceri, un bărbat urmărea evenimentele cu vădit interes, încercând să înţeleagă ce se petrecea de cealaltă parte a frontierei.

Acum, văzând că elicopterul se întoarce în viteză în direcţia lui, Claymore deduse că Bolotnikov fie *reuşise* să pună mâna pe documentele furate, fie alergase după potcoave de cai morţi.

Dacă Bolotnikov *recuperase* dosarele, el nu mai putea face mare lucru. Totuşi, în caz că rusul dăduse greş, urmărirea va continua, fără doar şi poate, pe teritoriul Poloniei.

Ceea ce ar fi perfect, îşi spuse Claymore. Varşovia era mai aproape de casă. De Moscova era deja sătul până peste cap. Va mai sta un pic la pândă şi, în caz că Bolotnikov nu recuperase dosarul, va porni *el* pe urmele lui Galanov şi îl va găsi şi-n gaură de şarpe.

113
Fuga

Chiar mai departe decât se afla punctul de observaţie al lui Claymore, la adăpostul unui desiş de copaci situat la sud-vest de locul evadării, era parcată o altă maşină. De douăzeci de minute încoace, cei patru ocupanţi ai acesteia ascultau vâjâitul elicelor enorme prin noapte şi priveau cu sufletele la gură cum proiectorul elicopterului scruta gardul de la graniţă, încercând să-i localizeze pe fugari.

Adică pe ei.

În acest răstimp, nu schimbaseră decât câteva vorbe. Deşi Tad, Lisel şi Galanov vorbeau nemţeşte, iar polonezul care li se alăturase de curând o rupea puţin pe englezeşte, cei patru comunicau mai ales prin semne. După ce elicopterul survolă de două-trei ori de-a lungul gardului, în ambele direcţii, şuieratul elicelor se auzi brusc extrem de aproape.

Ţinându-şi cu toţii răsuflarea, cei patru îl auziră despicând aerul deasupra lor şi apoi îndepărtându-se spre nord.

— Pericol trecut acum, spuse polonezul ce şedea pe bancheta din spate, lângă Galanov. Putem să porneşte... arăt eu drum.

Tad porni motorul şi, ieşind dintre copaci, reveni pe drumeagul pe care se întâlniseră cu ghidul lor cu puţină vreme în urmă.

Prin întunericul tot mai adânc îi venea din ce în ce mai greu să vadă drumul. Dar elicopterul nu se îndepărtase încă îndeajuns de mult şi nu îndrăznea să aprindă farurile. Dacă ar fi detectat lumina, Bolotnikov ar fi recuperat distanţa care îi despărţea cu o viteză înfricoşătoare.

Străbătură câteva câmpuri golaşe şi o pădure. În locul în care drumul de pământ se intersecta în unghi drept cu un altul, Tad opri maşina.

— Faci stânga, îl instrui călăuza. Mergi cinci kilometri... până la hambar mare, părăsit. Acolo opreşti... şi aştepţi ghid următor.

Fără niciun alt cuvânt, bărbatul coborî din maşină, închise portiera şi porni grăbit înapoi pe drumul pe care veniseră.

Tad porni mai departe, urmându-i instrucţiunile. După zece minute, opri din nou maşina şi aprinse farurile. Da, acesta era hambarul. Stinse farurile şi trase maşina lângă clădire.

În jur, domnea o tăcere de mormânt şi nu părea să fie nici ţipenie de om.

— Aici trebuie să aşteptăm, spuse Tad. N-aţi vrea să coborâm din maşină ca să ne dezmorţim puţin picioarele?

Galanov şi Lisel aprobară din cap.

Dădură o raită prin jur, deşi prin bezna adâncă nu prea vedeau mare lucru. Dar, chiar dacă l-ar fi văzut pe Galanov la lumina zilei, Lisel tot nu şi-ar fi dat seama că el era cel pe care îl întâlnise cu mulţi ani în urmă – în ziua în care fusese înălţat propriul ei Zid al Berlinului, un zid lăuntric ce încă nu fusese dărâmat – şi nici că *acest* om, nu tatăl ei, era cauza răzvrătirii interioare pe care o păstrase în toţi aceşti ani împotriva Tatălui.

Dar în curând, prin harul Duhului Sfânt, iertarea avea să-şi trimită mireasma tămăduitoare în mai multe direcţii.

— Păcat că n-am la mine o lanternă, se plânse Tad. Mi-ar fi plăcut să arunc o privire prin hambar.

— N-avem timp de asta, prietene McCallum, rosti în germană o voce pe care tânărul o recunoscu imediat.

Ridicând privirea, văzu două persoane ieşind din hambar şi îndreptându-se spre ei. În ciuda întunericului, recunoscu imediat silueta lui Udo Bietmann.

— Udo! exclamă el, pornind entuziasmat în întâmpinarea lui Bietmann. De unde-ai apărut?

— Waclau şi cu mine vă aşteptăm de-o veşnicie, răspunse Bietmann râzând.

— Iată, prietene, că am aflat şi eu, în sfârşit, cum te numeşti! exclamă Galanov, apropiindu-se în spatele lui Tad.

Cei doi bărbaţi se îmbrăţişară.

— Mă bucur să te revăd, frate, spuse Bietmann.

— Şi eu aşijderea, răspunse Galanov. Trebuie să recunosc că *Das Netziverk* are nişte membri de-a dreptul ingenioşi. Nu-i de mirare că KGB-ul n-a putut niciodată să ţină pasul cu voi.

— Fă cunoştinţă cu cel care a pus la cale evadarea ta, spuse Udo, trăgându-l spre el pe Chmielnicki. Vărul lui este bărbatul care a fost capturat împreună cu tine.

Galanov şi Waclau îşi strânseră mâinile cu căldură.

— A fost, într-adevăr, un plan ingenios, spuse fostul agent. Dar cum de-aţi reuşit să îl duceţi de nas pe un ofiţer de talia lui Leonid Bolotnikov?

— Datorită rugăciunilor pe care le-au înălţat fraţii noştri, răspunse Bietmann. De curând am făcut cunoştinţă cu cizma lui Bolotnikov. Nu e un om pe care-am să-l uit cu una, cu două.

— Unde se află acum?

— Dacă nu mă înşel, cercetează încă împrejurimile cu elicopterul. Dar n-are să găsească pe nimeni. Toţi colaboratorii noştri au ajuns teferi la casele lor.

— Iar voi patru trebuie s-o luaţi din loc, îi spuse Chmielnicki lui Bietmann.

— Bolotnikov nu va renunţa atât de uşor, comentă Galanov.

— Vă aflaţi la doar trei kilometri de şoseaua care duce la Białystok, adăugă Waclau. Acolo veţi trage la fratele Rydz, unde o să vă puteţi trage sufletele şi ostoi foamea.

— Atunci să nu mai zăbovim, spuse Galanov, după care se întoarse spre Bietmann. Îţi aminteşti ce ţi-am spus despre investigaţiile mele?

Bietmann aprobă din cap.

— Ei bine, treaba e mai groasă decât bănuiam. Trebuie să ajungem la Berlin fără întârziere.

— În acest caz, vom călători toată noaptea, dacă va fi nevoie, spuse Bietmann. După cum vezi, nu eşti singurul nostru pasager. Şi Lisel merge tot la Berlin.

— Da, mi-a spus.

— Frăţia noastră va continua să se roage pentru voi, adăugă Chmielnicki. Iar acum, Domnul să vă aibă în pază, prieteni!

Cu aceste cuvinte, Waclau se răsuci şi porni spre hambar, unde îi era ascunsă maşina.

— Rămâi tu la volan, îi spuse Bietmann lui Tad, deschizând portiera din partea opusă. Până acum te-ai descurcat de minune.

Îi deschise portiera lui Lisel şi apoi se aşeză pe bancheta din spate, lângă Galanov. Tad porni motorul.

— Fii binecuvântat, frate! strigă Udo în urma lui Waclau.

— Cum ai ajuns aici? întrebă Tad după ce porniră.

— Waclau aştepta în apropiere în momentul în care elicopterul şi-a luat din nou zborul, răspunse Udo.

— Ai fost rănit?

— Nu foarte tare. Bolotnikov ar fi putut să mă omoare cu uşurinţă. Dar, în schimb, el a preferat să-şi descarce nervii pe maşină.

— A distrus maşina?

— Nu. Dar sper că băiatul care a luat-o „împrumut” ştie cum să facă rost de două anvelope noi. Când şi-a dat seama că a urmat o pistă greşită, Bolotnikov a tras în cele vechi până le-a făcut ferfeniţă!

Partea a XIII-a
Adevăruri usturătoare

114
Au aplaudat cei cinci mii?

Berlin

Când Matthew, Sabina şi Iosif intrară în spaţiosul şi opulentul centru de conferinţe, lumea fremăta deja de entuziasm în aşteptarea evenimentului de gală din acea seară care fusese anunţat cu surle şi cu trâmbiţe de câteva zile încoace şi, deci, nu putea fi ratat.

Cei trei se fofilară prin mulţime, încercând pe cât posibil să treacă neobservaţi, şi se aşezară pe un rând din fundul sălii. De jur-împrejur, sala era plină de personalităţi ale lumii creştine. Aceştia erau cei ce conduceau întru credinţă milioane de oameni din întreaga lume.

Oare la ce s-or fi gândind toţi aceşti lideri religioşi? se întrebă Matthew.

Privind în jur, văzu că toţi erau zâmbitori şi toţi aveau carneţele pline cu citate, idei şi comentarii. Înregistrările diverselor conferinţe se vindeau, pare-se, ca pâinea caldă. Fiecare cumpăra câteva sute de exemplare pentru a le duce celor de acasă. Dar oare câţi dintre ei se plimbaseră pe străzile Berlinului în zilele acestea şi câţi priviseră în ochi această lume rătăcită? Şi, dacă au făcut-o, cu ce impresie au rămas? *Oare era vreunul dintre ei*, se întrebă Matthew, *apăsat de aceleaşi îndoieli şi întrebări cu care se confrunta el*?

În momentul acela, în ropotul de aplauze al publicului, Darrell Montgomery îl anunţă pe Bob MacPatrick, invitatul de vază al serii, care aştepta aşezat în spatele scenei, tot numai un zâmbet.

— Aşadar, dragi prieteni, începu Montgomery, ştiu că...

Matthew asculta doar cu o ureche, în timp ce în minte îi răsunau cu totul alte cuvinte, sacre şi veşnice, ce contrastau puternic cu cele rostite de Darrell.

Veniţi la Mine...

—... acest lider ale cărui influenţă şi lucrare... mai mult pentru cauza lui Cristos prin intermediul mass-mediei şi...

...*toţi cei trudiţi şi împovăraţi*...

MacPatrick se ridică şi porni spre microfon.

— Vă mulţumesc... vă mulţumesc...

Ovaţiile publicului erau atât de puternice, încât îi acopereau vocea. MacPatrick zâmbi, le făcu semn admiratorilor săi din sală chipurile să se potolească, deşi adulaţia mulţimii îi crea, în mod evident, nu puţină plăcere.

Luaţi jugul Meu asupra voastră...

În timp ce reflecta la cuvintele sfinte şi pline de blândeţe pe care le citise în jurnalul baronului, Matthew se întrebă oare cum se comporta Iisus atunci când se adresa mulţimilor. Nu şi-i putea închipui pe cei cinci mii primindu-L cu aplauze şi ovaţii şi nici pe Petru prefaţându-l intrarea în scenă cu o scurtă trecere în revistă a faptelor măreţe pe care le-a săvârşit Domnul său.

Şi nici pe Ioan ridicându-se în picioare în faţa celor patru mii de persoane adunate în Galileea şi spunând:

— Dragi evrei, păgâni, leproşi şi farisei... vă invit să îl primim cu aplauze pe cel ce a vindecat mii de oameni şi a depus cele mai vajnice eforturi de a face din nou auzită vocea lui Dumnezeu de la Ioan Botezătorul încoace. Doamnelor şi domnilor, să îi urăm, deci, un călduros bun venit celui căruia încă nu îi cunoaştem numele întreg, aşa că îi spunem, simplu, Iisus din Nazaret!

Matthew se mustră imediat pentru sarcasmul gândurilor sale. Nu săvârşise cumva un sacrilegiu gândind astfel? Sau era o comparaţie justificată, având în vedere adulaţia arătată de public în această seară şi plăcerea cu care acceptau cei de pe podium ovaţiile confraţilor?

O, *Doamne*, *Dumnezeule*! strigă Matthew în sinea sa,

închizând ochii. *Doamne Iisuse*, *când am încetat să luăm drept exemplu Noul Testament*? *Când am uitat să ne modelăm vieţile după faptele Tale*?

Deschise ochii şi privi din nou spre podium. Aplauzele încetaseră. MacPatrick rămase tăcut preţ de o clipă, zâmbind în continuare cu toată faţa.

...Învăţaţi de la Mine...

— Doamnelor şi domnilor, începu MacPatrick, nici nu vă puteţi închipui cum mi se umple inima de bucurie... în măsură să propovăduim Evanghelia atâtor oameni... organizaţia noastră... datorită sprijinului... milioane de dolari...

Chiar totul trebuie să se învârtă în jurul banilor? se întrebă Matthew. *Evanghelizarea chiar trebuie să se reducă mereu la strângerea de fonduri*? *Iisus a strâns*, *cumva*, *donaţii de la toţi nazarinenii înainte de a-şi părăsi meleagurile natale*?

—... aş vrea să vă spun cum văd eu evanghelizarea în viitor...

...*căci Eu sunt blând*...

—... şi nădăjduiesc ca, înainte de anul 2000, să îmbrăţişaţi cu toţii viziunea mea... şi s-o împărtăşiţi şi celor de acasă... să strângeţi cu toţii fonduri... ca să cucerim întreaga lume în numele lui Cristos... înainte de sfârşitul mileniului...

...şi *smerit cu inima*...

—... n-avem mult timp la dispoziţie, prieteni... trebuie să folosim toate mijloacele de care dispunem... tehnicile de care aţi auzit în cadrul seminarelor... principii sănătoase... e nevoie de bani... bani ca să trimitem echipe în întreaga lume... oamenii au mare nevoie de Biblii şi de literatură creştină... Bani pentru difuzarea de programe radio şi TV... televiziunea creştină prin satelit... oportunităţi ivite datorită progresului mass-mediei... oportunităţi nemaiîntâlnite...

Oare ce-ar zice Tad dacă ar auzi asta? se întrebă Matthew, făcându-i-se brusc dor de fiul său şi tânjind să îl

aibă din nou alături. *Ce-ar zice tata sau baronul*? *Doamne*... Tu *ce zici*?

—... sunt, aşadar, extrem de mândru de realizările noastre... Domnul ne cheamă... să vestim Evanghelia fiecărei făpturi...

şi noi luăm măsuri pentru a-l îndeplini această poruncă... voi şi cei pe care îi păstoriţi, sunteţi cu toţii părtaşi la...

...şi *veţi găsi odihnă pentru sufletele voastre*...

—... sunt convins că, până în anul 2000, vom putea declara cu mândrie că mesajul Evangheliei a fost auzit de întreaga suflare... ne vom putea uita în ochii Domnului... şi El ne va spune, fiecăruia dintre noi: „Bine, slujitor bun şi credincios”... pentru că...

Bob, *tu auzi ce spui*?! exclamă în sinea sa Matthew, nevenindu-i să-şi creadă urechilor. „*Sunt* mândru... noi *vom face şi vom drege*, noi *în sus şi* noi *în jos*... *e nevoie de* bani... *viziunea* mea, a mea”. *Bob*, *ascultă-ţi propriile cuvinte*! *Nu vorbeşti decât despre tine şi despre bani şi despre eforturile* noastre. *Duhul Sfânt unde este în toată povestea asta*, *Bob*? *La voia lui Dumnezeu de a pedepsi oamenii şi de a-i atrage spre El nu te gândeşti câtuşi de puţin*?

—... de aceea, sunt extrem de mândru că pot să...

...*Căci jugul Meu este bun*...

—... care va avea loc în seara aceasta... după ce vă voi împărtăşi mai multe despre viziunea mea... e o mare realizare după toţi anii pe care i-am consacrat...

Doamne, *Dumnezeule*, se rugă Matthew în tăcere, *ajută-l pe fratele Dieder care se află acolo pe scenă*, *aşteptând să ia cuvântul*. *Vorbeşte inimii lui*, *chiar şi în acest moment*. *Arată-i clar ce vrei să le spună acestor oameni*, *copiilor Tăi*. *Şi ajută-mă şi pe mine*, *Doamne*. *Călăuzeşte-mi gândurile spre adevăr*, *uşurează povara care-mi apasă inima*. *Păstrează-mi inima curată*. *Tată*... *ajută-mă să îţi înţeleg voia*!

...*şi sarcina Mea este uşoară*.

115
Cine este răspunzător?

Polonia

Porniseră la drum de aproximativ o oră.

Discuţia generală de la începutul călătoriei se transformase, treptat, în două conversaţii separate – între Lisel şi Tad, pe de o parte, şi respectiv între Bietmann şi Galanov, care stăteau pe bancheta din spate. Deşi dialoga cu fratele său rus, în adâncul sufletului, Udo nu încetase nicio clipă să se roage pentru cei doi tineri care stăteau în faţă.

Susţinut în felul acesta, Tad McCallum păşea, fără să o ştie, pe urmele bunicului său, vorbindu-i lui Lisel despre latura de Tată a lui Dumnezeu cu aceeaşi claritate cu care baronul îi vorbise odinioară curiosului şi pe atunci tânărului Matthew McCallum.

Şi, astfel, năzuinţa baronului von Dortmann de a împărtăşi oamenilor iubirea lui Dumnezeu era transmisă peste generaţii, şi, prin intermediul nepotului său, trandafirul continua să îşi reverse mireasma, în cercuri concentrice tot mai ample, celor ce îi îndrăgeau florile.

Rulară o vreme în tăcere. Era întuneric beznă şi drumul, pustiu. Benzina ar fi trebuit să le ajungă, fără probleme, până la Berlin. Judecând după sforăitul ce începuse să se audă din spate, pesemne că Bietmann şi Galanov aţipiseră.

Cei doi tineri îşi reluară conversaţia, ajungând treptat să vorbească despre trecutul lui Lisel. În cele din urmă, tânăra îi povesti lui Tad totul despre prietena ei, fiica lui Udo, şi despre tragicele evenimente care lăsaseră o rană adâncă în sufletul ei şi o făcuseră, în cele din urmă, să plece de acasă. Tad o asculta uluit – cu doar o noapte în urmă ascultase versiunea lui Bietmann – realizând că nici Lisel nu ştia încă întreaga poveste, şi anume că bărbatul care dormea acum pe bancheta din spate era chiar cel ce luase viaţa prietenei

sale cu treisprezece ani în urmă.

După ce Lisel îşi încheie povestirea, se lăsă tăcerea.

Liniştea nopţii şi faptul că îşi descărcase pentru prima dată inima faţă de o persoană care (simţea ea) o înţelegea şi nu avea să o condamne pentru ceea ce a făcut şi nici să îi ia partea, săvârşiră un fel de vindecare preliminară în sufletul lui Lisel. Comunicarea, m şi prin sine, este adesea tot ce trebuie pentru ca numeroase uşi să înceapă a se deschide şi aşa se întâmplă şi în această noapte.

Spre surprinderea ei, după ce îşi relată întreaga poveste, simplul fapt că acum Tad o cunoştea la un nivel mult mai profund decât înainte o făcu să se simtă brusc destinsă şi în largul ei. Da, ştia că îşi pusese sufletul pe tavă şi acesta era unul dintre motivele pentru care se simţea acum atât de bine. Totuşi, mai exista şi un *alt* aspect. În prezenţa lui Tad, nu era bine să te arăţi vulnerabil dacă nu erai pregătit să înfrunţi consecinţele. Dacă nu erai pregătit să auzi răspunsul lui. Căci un lucru era sigur: Tad nu era genul de om care să vorbească pe ocolite!

Şi, totuşi, Lisel nu se temea. Ceva din sufletul ei îi spunea că, în sfârşit, era şi ea pregătită să facă faţă unui răspuns franc.

— De atunci nu ţi-ai mai revăzut părinţii? întrebă într-un târziu Tad.

— Nu.

Pentru prima dată în cei treisprezece ani de când plecase de acasă, în vocea ei nu se simţea pic de sfidare, ci, din contră, o uşoară notă de regret.

— Şi *vrei* să îi revezi?

— Nu ştiu. Până acum nu mi-am pus niciodată această întrebare.

— Sunt convins că nu-i poţi urî atât de tare, încât să nu-ţi doreşti să-i mai revezi vreodată.

— A, nu... nu-i urăsc deloc.

— Să înţeleg că îi *iubeşti*?

— Nu ştiu. Nu cred. Dacă i-aş iubi, n-aş mai fi atât de

supărată pe ei, nu crezi?

— De ce *eşti* supărată pe tatăl tău, Lisel?

Tânăra cugetă o vreme înainte de a răspunde.

— La început l-am considerat pe el vinovat de moartea lui Girdel. Acum însă, dacă stau şi mă gândesc, cred că ar fi fost mai raţional să dau vina pe Udo, adăugă ea. Dar, întrucât tata era cel pe care îl vedeam în fiecare zi, a fost firesc să îmi descarc mânia pe el.

— Când lucrurile merg prost, dăm mereu vina pe persoanele care ne sunt cele mai apropiate, remarcă Tad.

— Vrei să spui că tata n-a avut nicio vină?

— Poate c-o fi avut, nu ştiu. Tot ce voiam să spun este că, atunci când lucrurile devin supărătoare în *propriile* noastre vieţi, tindem să dăm vina tocmai pe persoanele ce ne sunt alături. Pe ele ne este cel mai uşor – chiar dacă uneori e un lucru cu totul lipsit de logică – să le transformăm în ţapi ispăşitori pentru ca noi să nu fim nevoiţi să privim înăuntrul nostru. Cred că facem asta indiferent de circumstanţe... indiferent de *cine* este vinovat pentru cele întâmplate.

— Şi ce faci atunci când cei apropiaţi chiar *sunt* de vină?

— Nu ştiu, spuse Tad gânditor. Întrebarea nu e atât cine se face vinovat de cutare sau cutare lucru, cât cine are răspunderea de a remedia situaţia.

— Cel vinovat, desigur.

— Nu şi dacă vrei să găseşti o soluţie, replică Tad.

— Adică vrei să spui că răspunderea de a găsi o soluţie revine tocmai persoanei care n-are nicio vină?!

— De multe ori, da.

— Nu văd cum s-ar putea aşa ceva. După părerea mea, lucrurile ar trebui să stea exact invers.

— Creştinii văd viaţa cu totul altfel decât restul lumii.

Lisel dădu, oftând, din cap.

— Da, cred că ai dreptate. Totuşi, ceea ce ai spus adineauri mi se pare şi acum complet lipsit de logică.

— Să-ţi explic mai bine la ce mă referem, spuse Tad.

Mult mai mult decât cel ce e vinovat contează *cine e cel ce învinuieşte*. Acolo e, de fapt, cauza rupturii dintre doi oameni. Nu în faptul că se întâmplă lucruri rele şi nedrepte, ci în acela că o persoană foloseşte o asemenea situaţie pentru a da vina pe o alta. Şi, făcând asta, ridică instantaneu un zid între sine şi celălalt. Nu *fapta rea* a ridicat zidul, ci mânia, înverşunarea, neînduplecarea şi durerea care au urmat indiferent cine este vinovat – *acele sentimente negative au ridicat zidul*.

— Şi ce se întâmplă dacă ele sunt justificate?

— Sentimentele negative?

— Da. Dacă mânia e una întemeiată?

— Şi ce dacă-i întemeiată? Oamenii îşi aruncă adesea vorbe grele şi dureroase şi îi fac pe alţii să sufere; aşa e viaţa. Sau poate te-aştepţi, să nu fii niciodată rănită? De la cearta cu tatăl tău, nu te-a mai supărat nimeni?

— Ba da.

— Cu puţină vreme în urmă, chiar şi eu te-am rănit prin vorbele mele şi tu te-ai înfuriat. Dar nu ai ridicat o barieră permanentă între noi. M-ai iertat aproape imediat.

— Acum înţeleg ce vrei să zici.

— Noi suntem cei ce *alegem* între a permite durerilor noastre sufleteşti să ridice un zid între noi şi ceilalţi sau a ierta şi a le trece cu vederea greşeala. *Reproşurile*, fie că sunt îndreptăţite ori ba, nu contează. Noi suntem cei ce *alegem* între a ridica sau nu acel zid sufletesc.

— Şi ce se întâmplă atunci când există, într-adevăr, un zid între două persoane? întrebă Lisel cu vocea tărăgănată, de parcă o parte din ea ar fi vrut să afle părerea lui sinceră, în timp ce cealaltă o ştia deja şi nu era foarte încântată de idee.

— Responsabilitatea dărâmării zidului revine, în mod evident, persoanei care l-a ridicat.

Lisel nu răspunse imediat.

— De aceea am spus că nu contează atât cine este vinovat de o anumită situaţie, cât cine este *cel ce*

învinovăţeşte. Acela are răspunderea de a găsi o soluţie.

— Cu alte cuvinte, totul este vina mea, nu a tatălui meu.

— Nu pot spune că este *vina* ta, fiindcă eu nu te *învinuiesc* de nimic, răspunse Tad. Spun doar că, *indiferent cine este vinovat de cele întâmplate*, responsabilitatea dărâmării zidului îţi revine *ţie*.

— Ţi-am mai spus că tu eşti cel mai franc creştin din câţi am cunoscut! spuse Lisel, chicotind în întuneric.

— Pur şi simplu n-am înţeles niciodată ce sens ar avea să umblăm cu jumătăţi de adevăr şi să privim mereu doar locurile „călduţe" din sufletele noastre. Dacă ai o problemă, de ce să te prefaci că nu există, în loc să încerci s-o rezolvi?

— Ei, poftim! Iar te iei de mine!

— Spune-mi să mă opresc şi n-ai să mai auzi niciun cuvânt de la mine.

— Nu – de data asta n-am să mă supăr. Poate că a sosit, în sfârşit, momentul să aud aceste lucruri.

— Încerc doar să-ţi spun adevărul – aşa cum îl văd eu. Nu vreau decât să te ajut.

— Ştiu. Şi, oricât de tare m-ar durea cuvintele tale, cred că sunt pregătită să le aud.

Lisel făcu o pauză, apoi adăugă:

— *Vreau* să le aud.

— Sunt impresionat. Asta denotă tărie de caracter şi maturitate spirituală.

— Nu pot spune că-mi face plăcere, dar nu mai vreau să fug de adevăr. Dacă asta am făcut până acum, a venit vremea să mă opresc şi să privesc adevărul în faţă. Nu mai vreau să am sufletul împărţit – vreau să fiu din nou un om întreg. Vreau să mă maturizez în sfârşit şi să las în urmă egoismul de care am dat dovadă.

— De ce acum? întrebă Tad.

Lisel zâmbi, întrebându-se şi ea acelaşi lucru.

— Nu ştiu... Cred că a venit, în sfârşit, vremea să mă confrunt cu mine însămi, cu ceea ce am fost cu adevărat şi ceea ce am devenit, cu toate alegerile egoiste pe care le-

am făcut în aceşti ani, cu durerea pe care le-am pricinuit-o altora, cu sentimentele negative cărora le-am îngăduit să îmi apese sufletul şi să-mi schimbe caracterul, cu viaţa nefericită pe care aş avea-o dacă aş merge mai departe pe acelaşi drum.

Lisel oftă adânc. Nu era, în mod evident, deprinsă să-şi deschidă sufletul cu atâta sinceritate.

— Cred că totul a început ieri după-masă, după ce am fugit de Horst şi am început să rătăcesc prin sat. Nu m-am simţit niciodată mai singură şi mai deznădăjduită ca în acele momente. Toată viaţa mi-a trecut prin faţa ochilor, cum se spune că se întâmplă înainte de moarte, şi atunci am realizat pentru prima oară urâţenia şi egoismul fiinţei în care mă transformasem fără să îmi dau măcar seama. *Chiar* aveam impresia că am să mor. Şi când m-am aşezat pe trotuar, am început să vărs lacrimi amare, cum nu o mai făcusem niciodată până atunci. Mă simţeam atât de singură şi de nefericită...

Lisel trebui să se oprească pentru a-şi zăgăzui lacrimile stârnite de amintire. Dar acum nu voia să plângă, nu faţă de Tad. Trase adânc aer în piept, încercând să se liniştească.

— Ieri m-am rugat, continuă ea, cu vocea sugrumată. Pentru prima dată în ultimii treisprezece ani, m-am rugat. Bănuiesc că mi s-a ridicat, în sfârşit, vălul de pe ochi şi am văzut clar mocirla în care mă afundasem. Poate că de aceea sunt pregătită să ascult orice ai avea de spus, oricât ar fi de dureros. Vreau să îmi spui adevărul. Ştiu că ţi-am mai cerut o dată asta şi atunci m-am supărat pe tine, dar poate că acum sunt, în sfârşit, pregătită să spun că vreau să aud *întregul* adevăr... şi mai ales în ceea ce mă priveşte.

Se lăsă tăcerea.

— Deci... *continuă*, insistă Lisel într-un târziu. *Vreau* să aud ceea ce ai să-mi spui. *Te rog* să îmi spui ce vezi în sufletul meu.

Tad tăcu o vreme, apoi întrebă:

— Pot să-ţi pun încă o întrebare?

— Desigur.

— Crezi că tatăl tău e supărat pe tine?

Lisel căzu o clipă pe gânduri.

— Acum două zile probabil că m-aş fi grăbit să răspund „da”. Dar aş fi spus-o doar în încercarea de a transfera o parte din propria-mi mânie pe umerii lui, pentru a putea să-l învinovăţesc *pe el*, fără a-mi asuma partea mea de vină. Dar, dacă e să fiu sinceră cu mine însămi, după cum îl cunosc eu pe tata... nu, nu cred că e supărat pe mine, ci doar foarte mâhnit de ceea ce i-am făcut şi de cuvintele pe care i le-am spus.

— Şi care crezi că sunt sentimentele lui faţă de tine?

Urmă o tăcere îndelungată, în care Lisel îşi cercetă adâncurile sufletului. Într-un târziu, răspunse încet, cu glasul sugrumat de emoţie:

— Ştiu că mă iubeşte.

— Şi care au fost sentimentele tale faţă de el în toţi aceşti ani?

— Mânie... înverşunare... neînduplecare...

— Iubirea dintre doi oameni este un lucru *pozitiv* sau unul *negativ*?

— Pozitiv.

— Dar mânia şi neînduplecarea?

— Sunt negative, răspunse Lisel abia şoptit, cu capul plecat.

Cuvintele lui Tad tăiau adânc.

— Tatăl tău greşeşte *iubindu-te*?

— Nu.

— Dar *tu* greşeşti purtându-i pică?

— Da.

— *El* e cel care-a îngăduit ca aceste sentimente negative să pună stăpânire pe tine?

— Nu.

— Atunci cine se face vinovat de asta?

— *Eu*...

— Atunci, Lisel, spune-mi: cine e răspunzător de ruptura dintre voi doi? întrebă Tad, cu toată compasiunea de care era în stare.

— Eu, şopti tânăra.

— Indiferent de evenimentele care s-au petrecut cu ani în urmă, *cine* a permis ca ele să formeze aceste sentimente negative?

— Eu.

— Tatăl tău nu s-a lăsat stăpânit de astfel de sentimente, nu-i aşa?

Lisel clătină din cap.

—... ci a continuat să te iubească. Am dreptate?

— Da.

— Crezi că tatăl tău te-a iertat, Lisel?

— Da.

— Atunci cine a ridicat zidul dintre voi doi?

— Eu.

— Şi, dacă acest zid va fi să cadă vreodată, de datoria cui este să îl dărâme?

— De datoria *mea*, răspunse Lisel.

116
O reacţie neaşteptată

Berlin

—... Acestea fiind spuse, dragi prieteni şi fraţi creştini care împliniţi porunca Domnului de a-i vesti Cuvântul în întreaga lume, am deosebita plăcere...

În Berlin, unde ora nu era atât de înaintată, apropiindu-se de încheierea unui discurs lung şi pompos în care îşi înşirase deosebitele merite personale, Bob MacPatrick urma să prezinte, în sfârşit, acel moment al serii pe care mulţi îl aşteptaseră cu nerăbdare toată săptămâna, ce avea să reprezinte punctul culminant al congresului şi cea mai mare realizare din palmaresul lui Darrell Montgomery.

—... de a înmâna iubiţilor noştri fraţi de credinţă care au trăit vreme de cincizeci de ani în spatele aşa-numitei Cortine de Fier, un cec reprezentând banii strânşi de credincioşii din întreaga Americă... bani pe care nădăjduim că îi veţi folosi cu bucurie şi pricepere pentru a consolida bisericile şi comunităţile creştine pe care le-aţi menţinut prin credinţă în acele îndelungate ceasuri de întuneric din timpul regimului comunist.

MacPatrick făcu o pauză, aruncând o privire în spatele său, apoi se întoarse din nou, zâmbitor, cu faţa la public.

— Doamnelor şi domnilor, îl invit acum în faţa dumneavoastră pe cel pe care ştiu că sunteţi nerăbdători să îl ascultaţi. Un om care a purtat cu îndrăzneală stindardul crucii, după cum bine ştiţi... şi care, deşi a fost închis şi torturat, nu a cedat niciodată în faţa celor ce voiau să-i zdrobească credinţa. Aşadar, Dieder... Dieder Palacki, fii bun şi vino la microfon... te rog să primeşti aceşti bani în numele creştinilor din fostul bloc sovietic. Este un cec în valoare de trei milioane de dolari...

La auzul sumei, se auziră murmure de uimire şi câteva fluierături admirative, urmate de un ropot de aplauze

presărat cu câte-un „*Lăudat fie Domnul*!” şi o mulţime de „*Aleluia*!”

MacPatrick se întoarse cu spatele la sală, aşteptându-se ca Palacki să se ridice, să vină spre el şi să îi strângă mâna pe care o ţinea întinsă.

Palacki însă nu se clinti de pe scaunul pe care şedea până nu se potoliră aplauzele. În cele din urmă se ridică, merse în faţa scenei, acceptă cecul şi strânse mâna lui MacPatrick fără teatralitate şi fără să-i adreseze niciun cuvânt. Uşor vexat, dar fără să-şi piardă, totuşi, calmul, MacPatrick luă loc alături de celelalte personalităţi de pe scenă.

Palacki porni spre microfon, cu o expresie posomorâtă pe chip, fără să pară că bagă în seamă ropotul de aplauze ce izbucni din nou în sală.

Ajungând în mijlocul scenei, nu îşi înălţă capul să scruteze chipurile ascultătorilor, ci rămase nemişcat, cu ochii plecaţi spre pupitrul din faţa lui. Nu avea la el nicio notiţă.

Treptat, aplauzele încetară şi se lăsă tăcerea. Toată lumea aştepta ca Palacki să-şi înceapă discursul, dar acesta rămase în continuare tăcut, fixând pupitrul din faţa lui.

— Am avut parte de câteva zile curioase de când mă aflu aici, spuse el într-un sfârşit, cu o voce domoală. Am ascultat cu mare interes numeroase dezbateri, sugestii şi poveţe, toate având ca subiect promovarea credinţei creştine într-o parte a lumii în care ai zice că până acum nimeni n-a auzit de Iisus din Nazaret.

Într-adevăr, dac-aş fi sosit recent de pe o altă planetă şi aş fi venit la acest congres în calitate de înger trimis aici de Tatăl nostru cu însărcinarea de a-i raporta starea actuală a copiilor Săi de pe Pământ, aş fi avut toate motivele să cred că un segment uriaş al populaţiei mondiale, de care nimeni nu a auzit până acum, a fost descoperit de curând şi, deci, aceşti oameni nu au niciun fel de tradiţie creştină. Ascultându-i pe vorbitori, m-am trezit întrebându-mă dacă

au existat vreodată alţi creştini în afară de cei din SUA sau Marea Britanie.

Aşadar, după cum vă spuneam, am audiat cu mare interes perspectivele prezentate aici. Trebuie să mărturisesc că, atunci când am primit invitaţia de a mă alătura domniilor voastre, m-a cuprins o oarecare trepidaţie. După cum ştiţi, în părţile din care mă trag eu nu te întâlneşti în fiecare zi cu evenimente creştine de asemenea anvergură şi, prin urmare, lucrarea mea printre creştini a fost săvârşită mereu în cadrul unor grupuri restrânse, de mai puţin de o sută de inşi. A mă adresa unui public format din mii de persoane mi s-a părut, deci, extrem de intimidant.

Totuşi, în cele din urmă am hotărât să accept invitaţia, fiindcă noi, pastorii şi creştinii din fostul bloc răsăritean, suntem, la rândul nostru, foarte entuziasmaţi de noile oportunităţi de evanghelizare ce au apărut în ţările noastre.

Dar, pe măsură ce vă ascultam vorbind din ce în ce mai mult despre bani, şi broşuri, şi misionari, şi cărţi, şi pastori, şi predicatori care vor veni să ne *ajute* şi să ne înveţe cum să propovăduim Cuvântul, şi despre posturile voastre radio, şi TV, şi despre trenuri încărcate cu Biblii, şi camioane evanghelice burduşite cu fel de fel de mărunţişuri occidentale aşa-zis religioase – insigne şi fluturaşi şi abţibilduri şi muzică şi cărţulii despre fericire pline de curiozităţi creştine şi de voie bună – ei bine, ascultând toate astea, mi s-a pus un nod în stomac.

Nu uitaţi, am petrecut mult timp în ţările voastre. Am fost în bisericile şi în librăriile voastre. Am văzut cu ochii mei parada pe care o faceţi cu aşa-zisa voastră prosperitate spirituală, care de fapt nu este nici pe departe prosperitate, ci doar formă fără conţinut.

O parte din fiinţa mea vrea să strige, să vă spună tuturor: *întoarceţi-vă acasă*, *la casele*, *comunităţile şi bisericile voastre prospere şi autosuficiente*. *Cuvântul Evangheliei este viu şi perfect capabil să se reverse în*

inimile celor nevoiaşi şi fără costisitoarele şi generoasele eforturi comerciale pe care le faceţi voi în numele Domnului.

Palacki se opri o clipă să-şi şteargă fruntea îmbrobonită de sudoare.

117
E uşor să fii creştin?

Polonia

În automobilul care înainta prin noapte se lăsase de ceva vreme tăcerea. De pe bancheta din spate nu se auzea niciun sunet. Galanov şi Bietmann dormeau duşi. Se apropia miezul nopţii.

Judecând după tăcerea lui Lisel, Tad nu putea decât să presupună că şi ea aţipise. Când tânăra curmă brusc tăcerea, glasul ei îl făcu să tresară.

— Bine, dar şi tata a greşit în multe privinţe, spuse ea, neputând încă să accepte pe deplin implicaţiile conversaţiei anterioare. El nu se face vinovat de nimic?

— Credeam că am convenit să nu căutăm vinovaţi, răspunse Tad. Dar, pentru a-ţi răspunde la întrebare, da, poate că tatăl tău este vinovat de cele întâmplate în procent de 90%, habar n-am. Nu îl cunosc. Nu ştiu ce fel de tată a fost. Poate că a fost îngrozitor de insensibil. Poate că a făcut sau a spus lucruri care dor. Dar *nimic* din toate acestea nu schimbă *răspunderea* care îţi revine *ţie*.

— Chiar că nu laşi omului pic de loc de manevră, spuse Lisel cu un râs forţat.

— Dacă vrem să găsim soluţii, să aflăm cum putem dărâma zidul din noi, n-ar trebui să căutăm subterfugii, ci să înfruntăm situaţia. Să aflăm cum să ridicăm ciocanul şi în care unghere din sufletul nostru să aplicăm loviturile.

Lisel încuviinţă din cap.

— Nu ceea ce a făcut sau n-a făcut tatăl tău este cauza sentimentelor negative pe care le nutreşti *tu*. *Tu* eşti cea care le-a îngăduit să prindă rădăcini, nu el. Prin urmare, tot *ţie* îţi revine răspunderea de a te lepăda de ele. Tatăl tău nu poate îndepărta neînduplecarea din inima *ta*, ci doar pe cea din inima lui. Eu sunt răspunzător de sentimentele *mele*, iar tu eşti răspunzătoare de *ale tale*.

— Nu e o împărţeală echitabilă.

— Am mai discutat cândva despre asta. Viaţa de creştin *este* adesea grea şi nedreaptă. Dar acesta este preţul pe care trebuie să îl plăteşti. Când îţi închini viaţa lui Dumnezeu, o faci cu *toată* fiinţa ta sau deloc. Nu poţi să îi încredinţezi doar o parte din sentimentele tale şi o parte s-o păstrezi pentru tine, menţinându-ţi, astfel, în secret, propria independenţă în timp ce afişezi o imagine prezentabilă de bun creştin – nu asta se propovăduieşte în Evanghelie.

— Nu te prea pricepi să faci reclamă creştinismului, râse Lisel. Nimic din ce-ai spus până acum nu sună prea atrăgător.

— Păi nici nu vreau să sune. Şi, din câte îmi dau eu seama, nici Iisus n-a dorit asta. Când oamenii au dorit să îl urmeze, Iisus le-a spus să lase tot ce aveau. Celor ce doreau să-l fie ucenici le-a spus că, dacă voiau să fie vrednici de asta, trebuiau să fie pregătiţi să fie respinşi, pizmuiţi şi apoi să moară. Nu puteai să fii ucenicul Său cu jumătăţi de măsură, păstrându-ţi totodată independenţa spirituală. Dacă voiai să îl urmezi, o făceai cu toată fiinţa sau deloc. Nu puteai juca în două tabere odată. Iisus a spus că bucuria Sa este deplină căci. Se lepădase cu totul de Sinele Lui şi de independenţa spiritului Său. Cele două sunt strâns legate.

Lisel oftă. Chiar că nu suna deloc îmbietor!

— Încerc doar să îţi spun adevărul, aşa cum îl văd eu, continuă Tad. Atunci când te confrunţi cu probleme, nu *celălalt* este răspunzător să le rezolve sau să îţi iasă în întâmpinare. Răspunderea îţi revine, *în întregime*, ţie. Zidurile interioare cad în responsabilitatea celor ce *simt* furie şi neînduplecare în inimile lor. Aceştia sunt *singurii* în măsură să aducă o schimbare. Şi, adevărul fie spus, de cele mai multe ori cei pe care îi blamăm nu sunt atât de vinovaţi pe cât ne-ar plăcea nouă să credem. Când *noi* nutrim sentimente care ridică ziduri, adesea cea mai mare parte din vină ne revine *nouă*. Chiar tu ai recunoscut-o adineauri.

— Nu mă menajezi defel.

— Cine a spus că ar fi uşor să fii creştin?

— Dar parcă Iisus spunea că jugul Lui este bun şi sarcina Lui este uşoară.

— Aşa este, dar pentru asta trebuie să ne lepădăm cu totul de Sinele nostru. Câtă vreme încercăm să ne *păstrăm* chiar şi o fărâmă de independenţă, nu ne vom confrunta decât cu greutăţi.

— Ce înţelegi prin lepădarea de *Sine*? Dumnezeu nu îşi doreşte să fim noi înşine? Nu El ne-a dat fiecăruia o individualitate?

— Răspunsul este da *şi* nu. Dacă prin individualitate te referi la caracterul unic al fiecărui individ, la personalitatea şi temperamentul fiecăruia şi la toate darurile şi însuşirile date de Dumnezeu pentru ca omenirea să-i oglindească natura divină, alunei răspunsul este da: Dumnezeu îşi doreşte mai mult decât orice ca această individualitate să iasă la lumină în fiecare dintre noi. Dar eu am folosit cuvântul *Sine* într-un sens diferit.

— Şi anume?

— Prin *Sine* înţeleg acea parte din noi care este motivată exclusiv de interesele personale. Spune-i *independenţă*, dacă doreşti – sunt unul şi acelaşi lucru. *Sinele* care rezidă în adâncul fiecăruia dintre noi se pune de-a curmezişul planurilor lui Dumnezeu, *independenţa* vrea ca nimeni să nu se opună cursului pe care şi l-a stabilit. *Independenţa* este propriul său dumnezeu. *Este Sinele* care n-a fost lepădat. Adevărata individualitate dată de Dumnezeu este gata să iasă la iveală doar atunci când *Sinelui* i se îndepărtează puterea şi controlul luării de decizii. Cu alte cuvinte, aş spune că nu, Dumnezeu *nu* vrea să fim noi înşine sau, cel puţin, nu aşa cum înţelegem *noi* lucrul acesta. *El vrea să ucidă Sinele*, nu să-i facă un sălaş confortabil în care acesta să fiinţeze mai departe în mod independent. Adevărata individualitate va ieşi la iveală doar după ce renunţăm la *independenţă*.

— Şi cum se procedează pentru a renunţa la independenţă?

— Bănuiesc că fiecare trebuie să descopere răspunsul pe cont propriu. În Biblie se vorbeşte adesea despre moartea Sinelui sau lepădarea de Sine, dar mie aceste expresii nu mi-au fost de mare ajutor. Am fost creştin toată viaţa şi Sinele meu *nu* este şi nici nu va fi mort în această viaţă. Ba dimpotrivă, e gălăgios şi supărător şi se pune constant de-a curmezişul dorinţei mele de a duce o viaţă neprihănită, şoptindu-mi întruna ce ar trebui să fac şi ce atitudine ar trebui să iau. Vocea lui e *independenţa* – care îmi spune că am dreptul să fiu propriul meu stăpân, ceea ce este o minciună. Nimeni nu are acest drept. Faptul că un cuget *independent* e un lucru bun, la care avem dreptul cu toţii, este una dintre cele mai mari minciuni din univers. Dacă aş crede toate prostiile şi aberaţiile pe care mi le insuflă Sinele meu independent, aş fi un degenerat şi n-aş face doi bani ca creştin.

— Tu te comporţi *vreodată* în mod egoist?

Tad pufni în râs.

— Ba bine că nu! Cedez în faţa *Sinelui* meu şi mă comport în mod egoist mai tot timpul. Dar rareori în mod intenţionat. Când realizez că am fost dus iar de nas de cugetul meu *independent*, fac tot ce îmi stă în puteri pentru a prelua din nou controlul. Ceea ce este extrem de greu, fiindcă, într-un anumit sens, mă lupt cu mine însumi. Şi chiar dacă reuşesc să mă descotorosesc o vreme de el, Sinele revine mereu.

— Bine, şi ce te faci dacă *Sinele* e atât de viu şi de zgomotos? Cred că lupta cu el ar fi de-a dreptul epuizantă.

— Eu privesc lucrurile în felul următor: Sinele meu n-are niciun cuvânt de spus privitor la acţiunile mele. Da, ştiu că gândirea mea *independentă* mă va bate mereu la cap, dar ea n-are drept de vot. Nu face parte din consiliul meu director, să zic aşa. Mă aştept să dea de fiecare dată buzna în sala de şedinţe, lamentându-se, agitând apele şi

încercând să influenţeze votul consiliului. Şi, după cum am spus, din când în când se întâmplă să-mi plec urechea la vorbele sale. Sunt şi eu om. Dar atunci când vine momentul deciziei, mă străduiesc de fiecare dată să îi fac vânt afară din sală.

— Şi cine face parte din acest consiliu de administraţie? întrebă Lisel.

Tad izbucni iar în râs.

— Nu ştiu cât de departe s-ar cuveni să merg cu această analogie. Totuşi, pentru a-ţi răspunde la întrebare... hm, ia să vedem... aş zice că *Voia lui Dumnezeu* este, fără doar şi poate, preşedintele consiliului. Ceilalţi membri ar fi *Scriptura* şi *Ce ar face* Isus? şi *A-i pune pe alţii mai presus de tine*... o, da, şi *Slujirea* şi *Roadele Duhului*... şi cred c-aş adăuga şi I *Corinteni 13* – probabil că aceştia şapte ar fi principalii membri cu drept de vot... a, plus încă unul pe nume *Lepădarea de Sine* sau *Renunţarea la independenţa de cuget*, cum doreşti să-i zici, care votează mereu împotriva propunerii făcute de *Sine*. Totuşi, mă tem c-am sărit un pic calul! adăugă el, pufnind iar în râs.

— Ai un fel foarte practic de a privi viaţa de creştin. Totuşi, din ceea ce spui, pare extrem de greu să fii creştin.

— Viaţa unui creştin este, *într-adevăr*, grea până nu ajungi să înţelegi care este scopul lui Dumnezeu. Câtă vreme îngădui *Sinelui* să deţină dreptul la vot în forul tău interior, nu vei avea pace, căci în cele din urmă *Voia lui Dumnezeu* şi *A-i pune pe alţii mai presus de tine* se vor afla mereu în conflict cu cugetul *independent* şi, deci, în tine se va da o luptă continuă. Singurul scop al lui Dumnezeu este acela de a smulge *Sinele* şi *independenţa* din rădăcini pentru ca, în cele din urmă, noi să putem deveni copiii Săi desăvârşiţi, aşa cum a fost Iisus. Odată ce înţelegem acest scop, următorul pas, cel mai firesc, este să ne debarasăm de *Sine*, să îl *dăm afară* şi din consiliul director, şi din sufletul nostru. Asta nu înseamnă că începând din acel moment viaţa noastră de creştin va fi neapărat *uşoară*, dar

vom înţelege că multe dintre încercările pe care majoritatea oamenilor le consideră grele sunt predeterminate. Odată ce am luat hotărârea de a renunţa la *Sine* şi la *independenţă*, nu ne va fi atât de greu să lăsăm tot ceea ce va urma în mâinile lui Dumnezeu. Creştinii care nu înţeleg că acesta este scopul lui Dumnezeu vor fi întotdeauna nefericiţi sau vor stagna. Câtă vreme *independenţa* continuă să aibă drept de vot, lucrurile nu vor fi aşa cum trebuie să fie.

— Şi ce se întâmplă dacă nu *vrem* să devenim nişte copii desăvârşiţi ai lui Dumnezeu? întrebă Lisel.

— Sinele nostru n-o să-şi dorească asta niciodată. E şi firesc, căci asta ar însemna că trebuie să moară. Fiecare individ *vrea* să fie independent. Independenţa îţi dă un sentiment plăcut. Dar ceea ce ne *dorim* pentru *noi înşine* contează prea puţin. Singura întrebare care contează este ce scop a avut Dumnezeu atunci când ne-a creat şi dacă, mai devreme sau mai târziu, se va face voia Lui. De aceea am considerat dintotdeauna că este mai cuminte să-L laşi pe Dumnezeu să îşi facă voia cât mai grabnic. Cu cât mai repede *Sinele* este redus la tăcere şi îndepărtat din forul nostru interior, cu atât mai bine pentru noi. Cu cât amânăm mai mult lepădarea de Sine, cu atât va fi mai dureroasă această operaţie divină.

Lisel rămase tăcută preţ de o clipă, cugetând la vorbele incisive rostite de Tad.

— Bine, spuse ea în cele din urmă, dar să zicem că nu-mi doresc să ating desăvârşirea spirituală, ci doar să devin un om mai bun.

— A-ţi dori să devii un om „relativ bun” e un alt fel de a spune că nu vrei să i te încredinţezi lui Dumnezeu cu întreaga fiinţă şi că nu vrei să se facă voia Lui în ceea ce te priveşte. E doar o tentativă de a-ţi menţine spiritul *independent* viu şi la conducere, în timp ce porţi o mască de om cumsecade, care să te facă agreabil – celorlalţi.

— Nu crezi că eşti puţin cam aspru faţă de oamenii buni şi cumsecade?

— Există oameni şi oameni, răspunse Tad. Unii sunt buni fiindcă s-au *lepădat* cu totul de Sinele lor, în timp ce aceia care se lasă conduşi de *Sine* doar par cumsecade. Judecând după aparenţe, nu vei putea niciodată să faci diferenţa între unul şi altul. Doi indivizi pot părea la fel de buni, la suprafaţă, dar să se îndrepte în direcţii radical opuse – unul, spre *abandonarea de Sine*, iar celălalt spre *împlinirea dorinţelor Sinelui* în tot ceea ce face; unul spre dumnezeire, iar celălalt spre prăpastie. Nu, Dumnezeu nu face oameni relativ buni. Voia Lui este *să facă* sfinţi din noi toţi, *să devenim* cu toţii fiii şi fiicele Lui. Cu cât mai repede ne obişnuim cu ideea că transformarea noastră va trebui să fie totală şi completă, cu atât vom fi mai fericiţi.

Lisel rămase meditând. Nu privise niciodată viaţa de creştin dintr-o asemenea perspectivă.

— *Independenţa*, continuă Tad, este cancerul sufletului omenesc. Cel mai mare duşman al fiecăruia dintre noi. *Cea* mai gravă maladie spirituală şi emoţională a personalităţii umane. Este aidoma unui cancer care atacă pe nesimţite şi pe nevăzute spiritul şi uneori trec chiar şi zeci de ani până să ne dăm seama de existenţa lui. Dar atunci este prea târziu, căci cancerul s-a răspândit în întreaga noastră fiinţă. Şi ceea ce a contribuit la dezvoltarea lui au fost alegerile pe care le-am făcut de-a lungul vieţii. Cu fiecare an ce trece, cancerul pune tot mai mult stăpânire pe spiritul nostru, întinzându-şi tentaculele în tot mai multe aspecte ale făpturii noastre şi devenind tot mai greu de înlăturat.

— Sună de-a dreptul îngrozitor! exclamă Lisel, cutremurându-se. Şi atunci, ce e de făcut?

— Mai devreme sau mai târziu va veni operaţia, răspunse Tad, şi bisturiul divin *va tăia* independenţa din noi. Dar cu cât aşteptăm mai mult, cu atât va fi mai dureroasă intervenţia chirurgicală.

— Nu i-am auzit niciodată pe părinţii mei vorbind în felul acesta. Ceea ce spui sună îngrozitor de neplăcut.

— Este îngrozitor doar pentru cei ce se opun poruncii

dumnezeieşti de a se lepăda de *Sine* ca să poată ieşi la iveală adevărata umanitate pentru care am fost creaţi – o umanitate lipsită de *ego*, în care fiinţează doar Sinele suprem al lui Dumnezeu.

— Şi, totuşi, revenind la întrebarea pe care ţi-am adresat-o adineauri, cum se obţine această umanitate?

— Refuzând să îi dai *Sinelui* ceea ce îşi revendică, în gura mare, de o sută de ori pe zi, neplecând urechea la minciunile pe care ţi le înşiră *independenţa* despre drepturile tale, luând *Sinelui* puterea de a hotărî ce să faci şi cum să te porţi. Bănuiesc că după ce spui de zece mii de ori „nu” spiritului independent, începi să recunoşti vocea *Sinelui*. Imboldurile lui sunt şoptite, dar cu timpul ajungi, după cum am spus, să le recunoşti. Cu timpul înveţi să recunoşti măştile amăgitoare pe care le poartă *independenţa* şi *Sinele* pentru a te face să crezi că acţionezi altruist când, de fapt, tu nu faci decât să alimentezi spiritul independent din fiinţa ta. E nevoie de ani întregi de exerciţiu, dar, odată ce începi să vezi lucrurile acestea cu ochii interiori, cum obişnuia să spună bunicul meu, vei ajunge în cele din urmă să încerci să faci, în mod automat, opusul a ceea ce te îndeamnă *Sinele*.

— Şi tu reuşeşti de fiecare dată?

Tad pufni în râs.

— Glumeşti? Abia de reuşesc în cinci la sută din cazuri şi asta dacă am noroc. Spuneam că *încerci* să faci opusul a ceea ce te îndeamnă Sinele, nu şi că reuşeşti de fiecare dată.

— Nu eşti niciodată mai indulgent cu tine însuţi?

— Cum să nu fiu? răspunse Tad. Totuşi, nu mă voi arăta niciodată indulgent, cu bună ştiinţă, faţă de Sinele meu. Acesta este unul dintre cele mai periculoase lucruri pe care le poţi face şi are consecinţe fatale.

— Mă tem că nu înţeleg care este diferenţa.

— Diferenţa poate fi înţeleasă, după cum spuneam, doar după ce ai renunţat de zece mii de ori la dorinţele,

îndemnurile şi exigenţele *Sinelui*. Abia când începi să te lepezi de egoul tău, ţi se deschid ochii sufletului şi vezi clar şiretenia *Sinelui*. Supunerea deschide uşa înţelegerii.

— Bine, dar cum poţi să te supui înainte de a înţelege?

— Foarte uşor, făcând ceea ce a spus Iisus să facem.

— Iisus a spus să ne lepădăm de noi înşine?

— Da, a spus-o într-o mie de feluri, răspunse Tad.

— Dă-mi un exemplu.

— Celor ce voiau să îl urmeze, le-a spus aşa: „Dacă vrea cineva să fie cel dintâi, trebuie să fie cel mai de pe urmă dintre toţi şi slujitorul tuturor!”. Cred că este un exemplu cât se poate de clar şi de concis.

Un exerciţiu de imaginaţie

Vreme îndelungată, niciunul dintre ei nu mai spuse nimic. Gândurile lui Tad reveniseră la tatăl lui Lisel. Ştia că sentimentul care deţinea controlul în *Sinele* lui Lisel şi de care aceasta trebuia să se descotorosească era neînduplecarea.

Acum că aflase întreaga ei poveste, era totuşi cât se poate de clar că Lisel nu va putea să îşi deschidă complet sufletul în faţa Tatălui ei ceresc până nu se va fi întors prin uşa propriei mânii spre tatăl ei de pe pământ şi nu-şi va fi lepădat spiritul independent care cauzase ruptura dintre ei.

— Aş putea să te rog ceva? o întrebă el.

— Desigur. Despre ce este vorba?

— E ceva ce m-a învăţat tata. A fost un tată grozav şi ne leagă o prietenie minunată. Dar îmi amintesc că o dată m-a pus să mă aşez şi mi-a spus că, dacă mă aştept ca el să îl oglindească perfect pe Tatăl nostru ceresc, am să fiu dezamăgit de fiecare dată. Apoi m-a supus unui exerciţiu de imaginaţie pe care n-am să-l uit niciodată. M-a pus să-i promit că voi transmite aceleaşi adevăruri şi copiilor mei şi că le voi cere şi lor să le transmită mai departe, aşa cum îi fuseseră transmise şi lui de către bunicii mei. Şi, din moment ce discutam despre tatăl tău, m-am gândit că s-ar putea să-ţi fie de ajutor şi ţie.

— În regulă. Spune-mi ce să fac.

— Închide ochii. Aşa. Acum gândeşte-te la tatăl tău.

Lisel se supuse, deşi nu găsea sarcina nici uşoară, nici plăcută. Din acea noapte când se căţărase pe Zidul Berlinului, cu trei ani în urmă, încercase din răsputeri să-şi scoată cu totul din minte chipul tatălui ei.

Totuşi, în noaptea aceasta discutase despre atâtea lucruri cu Tad, încât acum se simţea în stare să se gândească la tatăl ei fără sentimentul de furie care însoţea

de regulă amintirile legate de el. Dar chipul pe care îl vedea acum cu ochii minţii era încruntat şi dezaprobator, aşa cum şi-l amintea că fusese ultima dată când îşi vorbiseră.

— Concentrează-ţi atenţia asupra feţei lui, spunea Tad. Părinţii de pe pământ sunt principalele mijloace folosite de Dumnezeu Tatăl pentru a face cunoscută natura Sa, pentru a face oamenii să înţeleagă cum este El cu adevărat. În acest scop, Dumnezeu a dat fiecărei fiinţe umane o mamă şi un tată. Bărbatul pe care îl vezi acum cu ochii minţii este omul pe care Dumnezeu l-a ales pentru tine – special pentru tine, Lisel. El este omul prin care Dumnezeu a ales să ţi se arate *ţie*, tatăl pământesc pe care l-a ales să îţi deschidă calea spre a-L cunoaşte pe El, Tatăl tău ceresc. Dumnezeu vrea să fim cu toţi copiii Lui. Aşa că, pentru a ne arăta cum să ne purtăm faţă de El, a început prin a ne da părinţi pământeşti. Dar niciun părinte de pe pământ nu este perfect. Câţiva au fost binecuvântaţi cu părinţi iubitori, înţelegători şi sensibili, dar marea majoritate nu au avut acest noroc. *Niciun* părinte pământesc nu este desăvârşit. Dumnezeu a ales să folosească vase imperfecte pentru a ne transmite adevărul cel mai înalt – adevărata Sa natură. Motivul pentru care a făcut-o este un mister, dar aceasta este metoda pe care a ales-o. Pe scurt, părinţii pământeşti sunt slabi şi plini de defecte. La fel ca tatăl *tău*, nici tatăl *meu* nu a reuşit să îmi explice perfect cum este Dumnezeu Tatăl. Deşi atât părinţii tăi, cât şi ai mei sunt creştini, niciunii dintre ei nu s-au dovedit a fi la înălţimea acestei responsabilităţi uriaşe. Bărbatul pe care îl vezi acum cu ochii minţii, Lisel – acest bărbat nu a izbutit să ducă la împlinire cea mai importantă sarcină pe care a primit-o vreodată.

Tad continua să vorbească în timp ce şofa, iar Lisel stătea cu ochii închişi, ascultându-i calmă cuvintele.

— Şi, totuşi, în pofida acestei imperfecţiuni, Dumnezeu Tatăl continuă să ni se arate prin părinţii noştri pământeşti. Şi poate că greşelile lor le reflectă oarecum pe cele din

sufletul nostru. Poate că *noi* nu am lăsat ca adevărata iubire ce sălăşluia în ei – într-o măsură mai mare sau mai mică – să ne călăuzească paşii spre a-L înţelege pe Dumnezeu Tatăl. Poate că *noi* ne facem vinovaţi de asta în egală măsură cu părinţii noştri. Te întreb, deci, Lisel: nu este, oare, posibil ca Dumnezeu să îşi continue lucrarea în sufletele *noastre* prin intermediul iertării? Aşa cum un copil poate simţi înflorindu-i în inimă nemărginita iubire a Tatălui ceresc, tot aşa noi doi am putea contribui la creşterea Duhului Sfânt în noi înşine, iertând defectele părinţilor noştri. Da, au fost nişte vase imperfecte. Dar nu putem să-i învinuim pentru asta. Tatăl tău n-a înţeles, Lisel. Habar n-a avut ce sarcină sfântă i s-a dat în momentul în care ai venit tu pe lume.

Tad făcu o pauză, apoi întrebă:

— Ai şi acum în faţă chipul tatălui tău?

Lisel încuviinţă din cap.

— Încearcă să-ţi imaginezi cum arăta atunci când te-a văzut pentru prima dată, imediat după ce te-ai născut. Vezi zâmbetul care îi luminează toată faţa... cele câteva lacrimi pe care se grăbeşte să şi le şteargă înainte să-l vadă careva? Se uită la tine cu o privire caldă în care se oglindeşte iubirea nemărginită pe care o are un tată pentru fiica lui – fiica lui! apoi îi vine în minte numele pe care l-a ales împreună cu mama ta şi murmură... *Lisel*, *Lisel a mea*! De-ai şti câtă iubire a simţit pentru tine în acel moment!

O lacrimă se prelinse, solitară, pe obrazul lui Lisel, văzută doar de Cel care resimte în inima Lui toate lacrimile noastre.

— Ai crescut, continuă Tad, şi el a continuat să te iubească, chiar dacă faţa nu-i era mereu zâmbitoare. Aţi trăit împreună clipe fericite... şi mai puţin fericite. Aminteşte-ţi expresia care i se citea pe chip în momentele acelea. Nu-i aşa că nici cu gândul nu gândea pe vremea aceea că principalul său rol în viaţă era să-ţi arate cum este, cu adevărat, Dumnezeu, Creatorul şi Tatăl tău ceresc?

Apoi, în adolescenţă, ai cunoscut suferinţa, faptele tatălui tău te-au făcut să îi întorci spatele lui Dumnezeu. Tu şi tatăl tău v-aţi spus lucruri dureroase şi... ai plecat de acasă.

O, Lisel, imaginează-ţi cât de mare este durerea din inima Lui infinită când Dumnezeu vede suferinţa, neînţelegerile şi agonia pe care le-a adus – în mod direct sau indirect – tatăl tău în viaţa ta. Dar *bietul tău tată nu ştia ce face*. În pofida răului pe care ţi l-a făcut, el continua să fie unealta aleasă de Dumnezeu. Şi totuşi, Lisel... tu l-ai îndepărtat de tine.

Trebuie să-l ierţi pe tatăl tău. Aceasta este cheia care îţi va deschide sufletul pentru ca spiritul Tatălui ceresc să poată înflori în tine. În acest punct, iertarea are prea puţin de-a face cu tatăl tău pământesc. Chiar dacă el s-ar fi stins deja din viaţă, n-ar conta. *Actul iertării este între tine şi Dumnezeu şi trebuie să vină din inima ta*. Cheia este în mâinile tale, nu în ale mele sau în ale tatălui tău şi nici măcar în mâinile lui Dumnezeu. Nu poţi să-i reproşezi tatălui tău că este imperfect. Nu poţi să-i reproşezi că a făcut greşeli.

Cu toţii suntem nişte vase imperfecte, Lisel. Tu, eu, toată lumea. Dar Dumnezeu i-a ales pe părinţii pământeşti să fie vasele din care să se reverse apa vieţii în spiritele noastre. Şi am fi nebuni de legat să refuzăm apa pe care ne-o dă Dumnezeu doar pentru că vasul este urât şi crăpat şi o parte din apă s-ar putea să se fi vărsat pe drum. Părinţii noştri pământeşti ne oferă o imagine incompletă a lui Dumnezeu şi am fi la fel de nebuni dacă ne-am limita la ea.

O, Lisel, gândeşte-te ce minuni ar face iertarea!

Părinţii noştri pământeşti sunt doar nişte vase de lut, crăpate şi pline de defecte. Şi, cu toate acestea, Dumnezeu a vrut şi vrea în continuare să ne dezvăluie aspecte ale naturii Lui *prin intermediul acestor vase imperfecte*. Şi, chiar dacă sunt doar nişte frânturi de imagini, pe care trebuie să le căutăm cu perseverenţă, ele îl reflectă cu

adevărat pe Dumnezeu.

Iar acum gândeşte-te la chipul mamei tale. Aceleaşi lucruri sunt valabile şi în cazul ei. Caracterul matern este menit să dezvăluie aspecte ale lui Dumnezeu Tatăl şi să le cultive în sufletul copiilor. Mama ta este vasul ales de Dumnezeu pentru a-ţi insufla viaţa Lui.

Şi ea este un vas crăpat, plin de imperfecţiuni. Poate că nici ea nu a ştiut cât de important era rolul care îi revenea. Or, din moment ce nu a înţeles ea însăşi, cum putea ea, oare, să îţi insufle viaţa lui Dumnezeu Tatăl? Dar lucrurile nu se rezumă la atât.

Se lăsă tăcerea. Tad îi dăduse lui Lisel o importantă temă de gândire. Totuşi, esenţialul încă nu fusese spus.

— Putem continua? întrebă Tad într-un sfârşit.

Lisel încuviinţă din cap pe întuneric, ştergându-şi cu un gest involuntar ochii deja plini de lacrimi.

— Imaginează-ţi că tatăl tău s-a stins din viaţă. A murit. Nu ai să-l mai revezi niciodată în această viaţă. Acum el este la Domnul. A redevenit copil. Vălul de pe ochi i se ridică brusc şi vede dar toate lucrurile pe care nu le-a înţeles cât timp a trăit pe pământ.

Imaginează-ţi că stă în faţa lui Dumnezeu şi, dintr-odată, *tu* îi apari în minte.

I se umplu ochii de lacrimi. Vezi lacrimile, Lisel? Vezi expresia de inocenţă copilărească de pe chipul lui?

Tatăl tău plânge în faţa Domnului fiindcă, deodată, realizează cât de incompletă a fost iubirea lui pentru tine. Realizează câte greşeli a făcut ca tată. Cât de incompetent s-a arătat pentru sarcina ce îi fusese dată. I se rupe inima de durere când se gândeşte cât de inadecvată a fost imaginea Tatălui ceresc pe care ţi-a oferit-o. În acest moment, simte pentru tine o iubire mai profundă ca Oricând, dar nu are cum să ţi-o arate. Îşi doreşte cu disperare ca şi tu să îl cunoşti pe Dumnezeu Tatăl aşa cum îl cunoaşte el acum, dar realizează, cu sufletul sfâşiat de durere, că multe dintre ideile tale greşite şi dureroase au

fost cauzate chiar de el... şi că e prea târziu pentru a mai schimba ceva.

Tatăl tău te iubeşte, Lisel. Dar este prea târziu. A murit înainte ca zidul care vă despărţea să...

Opreşte-te! strigă Lisel, izbucnind în lacrimi de amară remuşcare. Te rog... te rog să te opreşti, Tad! adăugă ea abia şoptit cu vocea tremurată. E prea dureros... Nu... nu mai suport...

Avea capul îngropat în palme şi trupul îi era scuturat de suspine.

— Iartă-mă... *iartă-mă Doamne! Iartă-mă că l-am învinuit pe bietul meu tată!* O, *Doamne Dumnezeule*... *Te rog să mă ierţi*!

119
Domnul mustră pe cine iubeşte

Berlin

În timp ce în automobilul ce străbătea Polonia se purta această discuţie revelatorie, la hotelul Westmark din Berlin, în uriaşa sală de conferinţe în care se aflau părinţii lui Tad şi toţi evangheliştii de vârf ai Occidentului, publicul asculta cuvintele lui Palacki într-o tăcere mormântală.

— De ce credeţi, spunea acesta, că eu şi fraţi de-ai mei precum Wurmbrand, Duduman sau Vins ne-am riscat vieţile în toţi aceşti ani? Fiecare dintre noi a fost închis, bătut, torturat şi umilit fiindcă am propovăduit Cuvântul Domnului.

Vreme de treizeci de ani am făcut rost de Biblii cum am putut, am pribegit ca să vestim Cuvântul, am făcut foamea, am organizat comunităţile creştine din Est şi am ţinut legătura inclusiv cu voi, cei din Vest. Mii şi mii de confraţi polonezi, şi ruşi, şi slavi, şi est-germani şi-au pus, ani la rând, vieţile în pericol pentru a-şi apăra credinţa şi pentru a o împărtăşi altora.

Vă spun, prieteni, că Biserica lui Dumnezeu este cât se poate de vie în regiunile pe care voi le prezentaţi drept căzute şi împresurate de nevoi. O fi ea restrânsă, dar important e că pulsează de viaţă şi înfloreşte. Şi asta deoarece, prin aceste părţi ale lumii, pentru a fi vrednic să te numeşti ucenic al Domnului nostru Iisus Cristos, trebuie să plăteşti un preţ costisitor. Un preţ care nu poate fi măsurat în bani – criteriul după care pare-se că măsuraţi voi toate cele. În Est, credinţa e costisitoare. Pentru a fi creştin trebuie să fii dispus să renunţi la *tot ce ai*, stimaţi ascultători care nădăjduiesc şi mă rog să-mi fiţi cu adevărat fraţi şi surori! Aşa că, vedeţi dumneavoastră, printre noi nu există suflete împărţite, care cred cu jumătăţi de măsură, căci chiar şi cea mai mică şovăială te poate costa viaţa!

Ani de zile am încercat să vă facem cunoscută vouă, creştinilor din Occident, adevărata stare a lucrurilor din spatele Cortinei de Fier. V-am scris, am călătorit, am vorbit mulţimilor, ne-am rugat şi am plâns. Câţi dintre voi ne-au ascultat?

Fratele şi prietenul meu Aleksandr Soljeniţîn a încercat vreme de un deceniu să se facă auzit şi la fel au făcut mulţi alţii. V-am implorat să vă rugaţi pentru noi, să ne trimiteţi Biblii, să ne ajutaţi la formarea şi instruirea semenilor noştri. Şi am primit, ce-i drept, unele ajutoare, pentru care am fost recunoscători.

Dar în afara acelor câteva persoane care ne-au sărit în ajutor, voi ceilalţi aţi continuat să strângeţi fonduri pentru propriile voastre sisteme religioase de talie colosală, construind posturi radio şi TV din ce în ce mai mari şi publicând tot mai multe cărţi – toate acestea în numele proclamării Evangheliei.

Dar câţi dintre voi v-aţi dăruit vreodată pe *voi înşivă*? câţi dintre voi au venit să ne ajute? câţi s-au rugat pentru noi? câţi au suferit, au murit şi au flămânzit alături de noi? Cât de mult v-a păsat cu adevărat de acei oameni despre care ziceţi acum, cu atâta trufie, că îi veţi *mântui* în numele Domnului?

Unde aţi fost voi până acum? Aveam nevoie de ajutorul, de rugăciunile, de sprijinul şi de Bibliile voastre când trăiam vremuri grele! în anii în care est-europenii erau bătuţi, închişi şi chiar ucişi pentru credinţa lor. Unde eraţi voi atunci când ajutorul vostru ar fi fost atât de necesar? Ce vă face să credeţi că noi, cei care ne-am păstrat credinţa şi în acele vremuri de restrişte, am avea nevoie de ajutorul vostru, de discursurile voastre egoiste şi trufaşe acum, când jugul comunist a căzut?

Să fim serioşi, dragii mei! Chiar vă aşteptaţi cu adevărat ca un reprezentant al credincioşilor din Est să primească toate aceste planuri grandioase pe care le aveţi pentru confraţii săi cu vorbe de mulţumire şi de recunoştinţă?

Chiar vă aşteptaţi ca noi, cei din Est, să ne arătăm solidari eforturilor voastre de a introduce în Est creştinismul vostru capitalist şi prosper, acum când ziceţi că a venit momentul recoltei? Zău, ascultându-vă, s-ar crede că toate sacrificiile pe care le-am făcut atât eu, cât şi semenii mei în aceşti patruzeci de ani nu fac nici cât o ceapă degerată. Or, în această situaţie, cum am putea să vă împărtăşim entuziasmul şi să vă primim cu braţele deschise?

Nu, prieteni – în ciuda orbirii voastre eu vă consider în continuare confraţii mei – nu se poate aşa ceva. Staţi puţin şi cugetaţi la egoismul prezumţiilor voastre şi la laicitatea metodei pe care o propuneţi.

Se lăsă o tăcere grea. Publicul era în stare de şoc şi nimeni nu îndrăznea să facă nici cea mai mică mişcare, nici măcar să-şi schimbe poziţia pe scaun. Dar diatriba mustrătoare a lui Palacki încă nu luase sfârşit.

— Cum îndrăzniţi voi, creştini fără griji, ghiftuiţi şi prosperi din Occident, continuă acesta pe un ton amar, să veniţi aici şi să vă închipuiţi că puteţi să ne copleşiţi cu banii voştri pe noi, „sărmanii năpăstuiţi” din Est, şi să „salvaţi lumea” cu tehnologia voastră aşa-zis spirituală?! Voi, cu bisericile voastre impunătoare cu bănci capitonate, construite cu milioane de dolari, voi cu Bibliile voastre electronice şi studiile biblice programate în avans, cu maşinile voastre scumpe şi cu grandioasele voastre biblioteci creştine, voi cu Bibliile voastre elegante, îmbrăcate în piele, voi se pare că aveţi răspunsurile la toate relele din lume.

Dar câţi dintre voi au fost arestaţi sub ameninţarea armei pentru simplul motiv că au luat parte la o discuţie spirituală? câţi dintre voi au fost bătuţi doar pentru că au rostit o rugăciune? Chiar aveţi impresia că puteţi propovădui Evanghelia printr-un congres, prin astfel de proiecte, prin muzică şi programe TV transmise prin satelit?

Oare noi, creştinii din Est, am stat cu braţele încrucişate în tot acest timp? Doriţi cumva să ne retragem în linişte

undeva pentru ca voi să vă puteţi face intrarea triumfală şi să vă felicitaţi reciproc în faţa congregaţiilor pe care le conduceţi şi să vă asumaţi meritul de a fi salvat toate sufletele care ar fi fost pierdute fără ajutorul vostru?

Nu, superficialii mei confraţi occidentali! N-aveţi decât să vă ridicaţi undeva un turn de rugăciune sau o biserică de cristal, dar să nu vă închipuiţi că banii voştri pot mântui suflete. Întoarceţi-vă de unde aţi venit... şi cheltuiţi-vă avuţiile la care ţineţi atât de mult în altă parte!

Palacki se opri brusc şi scrută vreo două-trei secunde publicul cu un aer calm şi ochi sfredelitori. Apoi, cu mişcări hotărâte, rupse cecul din mână în zeci de bucăţele pe care le lăsă să cadă pe podea, după care părăsi scena şi se făcu nevăzut, lăsându-şi ascultătorii muţi de consternare.

120
Teferi şi nevătămaţi

Matthew şi Iosif ieşiră dis-de-dimineaţă să bea o cafea şi să facă o plimbare. Când se întoarseră, Matthew îl zări în holul hotelului pe Gentz Raedenburg, care părea să aştepte pe cineva.

Matthew se apropie de el şi se prezentă.

— Nădăjduiam să am ocazia să vă felicit personal pentru discursul pe care l-aţi susţinut deunăzi.

— Vă mulţumesc foarte mult, domnule McCallum, răspunse clericul german. Cuvintele dumneavoastră mă onorează profund.

— Discursul dumitale a fost franc, dar totuşi nu atât de incisiv precum cel pe care l-am ascultat aseară.

Raedenburg zâmbi.

— Înţeleg că diseară vom avea privilegiul de a vă asculta pe *dumneavoastră*, zise el.

— Mă tem că nu, răspunse Matthew.

— Cum aşa? S-a întâmplat ceva?

— Să zicem că a intervenit o schimbare de planuri, răspunse Matthew. În altă ordine de idei, observaţiile pe care le-aţi făcut cu privire la ţările noastre mi s-au părut extrem de interesante şi de-a dreptul edificatoare. Cu atât mai mult cu cât soţia mea este nemţoaică şi, deci, fiul nostru a fost educat de mic în spiritul ambelor culturi.

Raedenburg dădu din cap, dar expresia de pe chipul său vădea o oarecare nelinişte.

— S-a întâmplat ceva? întrebă Matthew.

— Nu, mă gândeam doar la situaţia cu care se confruntă Germania în momentul de faţă, răspunse Raedenburg. La schimbările care ar putea urma.

— Mă tem că nu înţeleg la ce vă referiţi.

— Cum, n-aţi auzit ce s-a întâmplat?

— Se pare că nu, răspunse Matthew, aruncându-i lui Iosif

o privire întrebătoare. Despre ce este vorba?

— Cancelarul nostru se confruntă cu probleme serioase – sper să mă pot întâlni cu el pe parcursul acestei dimineţi.

— Ce fel de probleme?

— Aseară, la sesiunea Bundestagului, a suferit o înfrângere devastatoare şi neaşteptată care mă tem că l-a şocat la fel de tare cum i-a şocat discursul domnului Palacki pe colegii noştri. Cândva în după-masa aceasta se va supune la vot o moţiune de cenzură. Cancelarul este cu nervii la pământ.

— O moţiune de cenzură? Ce înseamnă asta?

— Înseamnă că lui Hans Kolter i se va retrage mandatul de cancelar şi se va forma o nouă coaliţie de guvernare. Aşa ceva nu s-a mai întâmplat din 1982 când, printr-un vot similar, legislativul a retras mandatul lui Helmut Schmidt. De aseară, când s-a anunţat ştirea la televizor, vuieşte întreaga ţară.

Cei trei îşi continuară discuţia vreme de câteva minute. În cele din urmă, zărindu-l cu coada ochiului pe cel pe care îl aştepta, un vechi coleg din Suedia care abia ce sosise în ajun şi cu care stabilise să ia micul dejun în dimineaţa aceasta, Raedenburg le explică situaţia şi se scuză.

— A fost o plăcere să vă cunosc.

Spunând acestea, dădu mâna cu Matthew şi cu Iosif şi apoi îşi luă la revedere.

Peste nici treizeci de minute, Iosif îl însoţi pe Matthew până în apartamentul soţilor McCallum pentru a o anunţa personal pe Sabina că avionul în care se afla Ursula avea să aterizeze pe aeroportul Tempelhof din Berlin la ora 7:30 seara.

— Diseară vom cina împreună toţi patru! încheie el încântat.

— Ce veste minunată! exclamă Sabina. Vai, cât sunt de emoţionată! Abia aştept să-mi revăd prietena!

În momentul acela uşa se deschise larg, aproape izbindu-se de perete.

Matthew, care stătea pe scaun, ridică privirea. Sabina se întoarse speriată spre uşă, iar gândurile lui Iosif, până acum acaparate de sosirea soţiei sale, zburară cât ai clipi în cu totul alte direcţii.

În cadrul uşii stătea Tad. Acesta intră, urmat de alţi doi bărbaţi şi de o tânără ce părea frântă de oboseală.

Matthew şi Sabina îi recunoscură imediat pe Udo Bietmann şi pe Lisel, dar celălalt bărbat le era cu totul necunoscut. Nici nu apucară însă să-şi adune gândurile, că Tad exclamă, fără nicio introducere:

— Trebuie să-l găsim cât mai repede pe Gentz Raedenburg! Oare o mai fi încă la hotel?

— Eu şi Iosif am vorbit cu el mai înainte... începu Matthew, ridicându-se şi scuturând mâna întinsă de Bietmann.

Tad nu-l lăsă să-şi ducă vorba până la capăt. Era prea agitat.

— Unde... ştii unde se află acum? Recepţionerul a spus că v-a văzut împreună în dimineaţa asta.

— Abia ce ne-am despărţit de o jumătate de oră, spuse Matthew.

— Trebuie să vorbim cu el!

— Probabil că se află şi acum la restaurantul hotelului.

Auzind asta, Tad se răsuci pe călcâie, deschise uşa şi se năpusti pe coridor. Matthew alergă după el şi ceilalţi îl urmară. În drum spre lift, Tad îi explică pe scurt tatălui său despre ce era vorba.

— Mă duc eu să-l chem, spuse Matthew când liftul se opri la parter, realizând că nu era o idee bună să dea toţi şapte buzna în restaurant. Am să-i spun să urce cât mai repede la noi în cameră.

— Imediat! exclamară Tad şi Udo la unison.

— Am să-i comunic întocmai rugămintea voastră, răspunse Matthew, după care traversă într-un suflet holul şi intră în restaurant.

Ieşi în mai puţin de trei minute şi se îndreptă spre grupul

care aştepta în dreptul lifturilor, făcându-le semn cu capul cum că totul era aranjat.

— Va veni imediat.

După ce spiritele începură să se calmeze, Tad făcu prezentările de rigoare, apoi, cu ajutorul lui Bietmann, le explică situaţia părinţilor săi şi lui Iosif. Drept urmare, cei patru tovarăşi de călătorie fură asaltaţi din toate părţile de o mulţime de întrebări.

— Ai condus toată noaptea? întrebă Sabina după ce se întoarseră în apartament.

— De la 10 seara, ora Poloniei, răspunse Tad. Apropo, cât e ceasul? întrebă el, consultându-şi ceasul de la mână.

— Nouă şi un sfert.

— Hm... am câştigat o oră.

— S-ar putea ca lucrul acesta să fie în avantajul nostru, spuse Matthew. Din câte mi-aţi povestit, înţeleg că nu avem mult timp la dispoziţie. Adineauri am aflat de la Raedenburg că ieri a avut loc o răsturnare de situaţie în parlamentul german şi că Hans Kolter ar putea să-şi piardă mandatul de cancelar.

— Piesele de domino au început să cadă şi în Germania! exclamă Galanov.

— Cred că sunteţi cu toţii epuizaţi, sărmanii de voi, îi căină Sabina.

— La drept vorbind, Andrassy şi cu mine am reuşit să tragem un pui de somn, spuse Udo, dar Tad şi Lisel au pălăvrăgit încontinuu!

Tovarăşii săi de drum izbucniră într-un hohot de râs, moleşit, ce-i drept, de oboseală, dar plin de voie bună.

— Am făcut, totuşi, o oprire şi am reuşit şi noi să dormim vreo două ore, spuse Tad. Şi bine că ne-am oprit, că altfel poate că n-am fi descoperit că avem codiţă!

— Aţi fost urmăriţi? întrebă Iosif.

Tad încuviinţă din cap.

— Şi nu de un observator binevoitor. Individul a tras asupra noastră şi ne-a făcut ţăndări una dintre ferestre.

— Şi voi ce-aţi făcut?! întrebă Sabina alarmată.

— Ne-am trezit şi am luat-o din loc ca vântul şi ca gândul!

— Aţi aflat cine era?

— Mă întreb dacă n-o fi fost cumva un cunoscut de-al meu, murmură abătută Lisel.

Părinţii lui Tad o priviră nedumeriţi, aşteptând în mod vădit o lămurire.

— E o poveste lungă, oftă Lisel.

— Şi urmăritorul s-a ţinut după voi? întrebă Matthew.

— Da, dar noi aveam un avantaj de care el nu avea cunoştinţă.

— Ba eu cred că avea, îl întrerupse Bietmann. Andrassy a fost convins din prima clipă că individul era pe urmele lui.

— Aşa e, încuviinţă Tad. Totuşi, eu continuu să cred că am avut un avantaj considerabil. Nu e de ici, de colo să ai un fost agent KGB drept colaborator, adăugă el râzând, amuzat de idee.

— Şi ce s-a întâmplat? Aţi reuşit să scăpaţi de urmăritor? întrebă Iosif.

— *Şi* asta e o poveste lungă, râse Tad. A durat cam o oră, iar după aceea au mai trecut încă *două* ore până ce Andrassy a apucat să ne povestească tot ce s-a întâmplat din momentul în care ne-am despărţit şi până când ne-am întâlnit din nou. Încă nici acum nu ştiu exact cum a reuşit, dar important e că am scăpat de urmăritor.

— Pare să fi fost o aventură pe gustul meu! râse Matthew. Vreau să aflu tot ce s-a întâmplat, până la ultimul detaliu.

În timp ce vorbea se auzi o bătaie în uşă.

— Poate c-o să avem timp să vorbim despre asta în avion, când ne vom întoarce în State, adăugă el, după care se duse să deschidă. Pofteşte înăuntru, Gentz. Îmi cer scuze că ţi-am întrerupt micul dejun într-un mod atât de abrupt.

— Ai spus că e vorba de o chestiune ce nu suportă amânare.

— Şi cred că nu am exagerat defel. Aş vrea să îţi fac cunoştinţă cu trei persoane.

Urmară strângeri de mână şi prezentări de jur-împrejurul apartamentului care, dintr-odată, părea de-a dreptul neîncăpător.

— Ceea ce au să-ţi povestească te va lăsa fără grai, adăugă Matthew. Cred c-ar fi mai bine să te aşezi.

121
Întâlnire cu scântei

Întâlnirea avea din nou loc într-o parcare subterană, dar de astă dată nu la Bonn, ci la Berlin. Faptul că se întâlneau în plină zi îl înfuria pe Drexler aproape la fel de tare ca vestea pe care tocmai o primise.

— Cum ai putut să le pierzi urma, idiotule?! explodă el. Pentru asta te plătesc cu o căruţă de bani? Ca să faci asemenea greşeli infantile?!

— Fii atent cum vorbeşti, domnule deputat, şuieră Claymore, clocotind de mânie. Chiar dac-am dat greş de astă dată, nu permit să fiu insultat – nici de dumneata, nici de altcineva!

— Ia mai lasă-mă cu ifosele astea de fecioară rănită! Mie să-mi spui ce s-a întâmplat!

— De unde să ştiu eu? îi aveam în vizor şi chiar am apucat să trag un foc spre maşină – s-ar putea chiar să-l fi nimerit pe unul dintre ei – iar apoi s-au făcut nevăzuţi şi le-am pierdut urma.

— Se poate să-l fi nimerit pe *unul* dintre ei... dar câţi erau în maşină?

— Patru inşi.

Drexler tăcu preţ de o clipă, întrebându-se ce implicaţii ar putea avea prezenţa celorlalte trei persoane în automobil.

— Tipul, adăugă Claymore, e profesionist. După ce-am tras asupra lor, s-au despărţit – maşina a luat-o într-o parte, iar el într-alta.

— Pe jos?!

Claymore încuviinţă din cap.

— Şi l-ai lăsat să-ţi scape?!... Asta-i culmea, dom’le!

— Traseul lor indică în mod clar că se îndreptau spre Berlin, îi vom găsi aici. Cât timp avem la dispoziţie?

— Cât timp? *Nu* mai avem timp, imbecilule! Dacă

Galanov nu e redus la tăcere şi apucă să dea mai departe dosarul...

Politicianul german se opri şi cugetă preţ de o clipă. Rotiţele creierului i se învârteau cu o viteză ameţitoare.

— Nu contează, spuse el în cele din urmă, iar apoi, ca şi cum ar fi gândit cu voce tare, adăugă: Trebuie să mă asigur că moţiunea va fi votată azi.

Făcu iar o scurtă pauză, apoi i se adresă lui Claymore:

— Tu întoarce-te la Moscova. Ia primul avion şi...

— Eşti nebun?! Am condus toată noaptea!

— Ai să dormi în avion.

— Ba nu, în noaptea asta am să dorm la hotel! Şi n-am de gând să mai mişc un deget până nu-mi dai banii pe care mi i-ai promis.

— Pentru ce să te plătesc? Te-ai întors cu mâna goală!

— Da, *Herr* Drexler, dar nu uita că acum îţi cunosc figura. Ştiu tot. Din ordinul tău, am ucis un om în Moscova. Am fost numai ochi şi urechi şi mi-am dat seama ce pui la cale. Nu mă lua de prost. Dacă nu-mi dai azi cele şaptezeci de mii de mărci...

— Şaptezeci de mii?!

— Patruzeci pentru asasinat, zece pentru tentativa de asasinat, zece pentru cheltuieli şi alte zece pentru toate mizeriile pe care a trebuit să ţi le înghit. Dacă azi nu-mi văd banii, următorul pe listă eşti dumneata. Iar dacă vrei să mă întorc la Moscova, îmi vei plăti jumătate de onorariu în avans... şi n-am să plec azi, ci mâine.

— Ascultă, lucrurile s-au pus deja în mişcare în Rusia. Dacă totul se duce de râpă şi Desiatovski e demascat nu pot risca să mă implice şi pe mine. Va trebui să te duci la Moscova astfel încât, la primul meu semn, să-l poţi scoate din circulaţie.

— Şi în ce fel te ajută asta pe dumneata?

— I-am văzut dosarul. Sunt numai chestii legate de CSI, numele meu nu e pomenit nicăieri.

— Lichidarea unui individ de talia lui Desiatovski te va

costa cel puţin şaptezeci de mii, având în vedere miza şi caracterul urgent al misiunii.

— Eşti o viperă, Claymore! mârâi Drexler printre dinţi. Dar, stai liniştit, am să-ţi dau cât ceri.

— O sută de mii sau nu mişc un deget, ripostă Claymore. Şaptezeci pentru serviciile prestate până acum şi treizeci, avans pe capul rusului.

— S-a făcut. Ne întâlnim aici peste două ore. Între timp, am să fac tot ce îmi stă în puteri ca eşecul tău să nu schimbe rezultatul votului din după-masa asta. Chiar dacă dosarul va intra între timp pe mâinile autorităţilor, cercetarea lui prin canalele oficiale va dura o vreme. Până atunci, eu voi fi cancelar şi nu vor mai putea să-mi facă nimic.

— Două ore. Să aduci banii.

— Ţi-am spus că îţi vei primi plata. Dacă reuşeşti să pui mâna pe dosar până atunci, am să dublez suma. Orice ai face, aranjează să ajungi la Moscova pe parcursul zilei de azi.

— Pe parcursul zilei de mâine, îl corectă Claymore. Fie că găsesc ori ba dosarul, până atunci nu plec din Berlin nici pentru *toţi* banii din lume!

— Fir-ar să fie! pufni Drexler, înjurând în barbă. Aş fi putut angaja pe cineva de două ori mai cooperant pentru jumătate din banii ăştia!

— Dar Claymore e doar unul. Iar dacă îl mai insulţi vreodată, următoarea victimă de pe lista lui nu va fi ministrul rus! adăugă asasinul, rânjind maliţios, după care se răsuci pe călcâie şi părăsi subsolul.

122

O discuţie la nivel înalt

După două ore şi câteva telefoane date unor persoane foarte sus-puse, luară cu toţii loc în biroul cancelarului german Hans Kolter. Acum că dispuneau de atenţia deplină a unuia dintre cei mai puternici oameni din lume, toată anxietatea pe care o simţiseră în ultimele treizeci şi şase de ore se evaporă brusc, făcând loc timidităţii.

— Ei bine, Gentz, despre ce este vorba? întrebă Kolter, impacientat. Asta ştii bine că sfidează toate uzanţele de protocol. Dacă nu te-aş stima atât de mult, n-aş fi acceptat în ruptul capului o asemenea întrevedere.

— Ştiu, Hans, răspunse Raedenburg. Îmi dau seama că treci printr-un moment înfiorător de greu. Şi, în măsura în care ai fi fost de acord, aveam oricum de gând să îţi fac azi o vizită ca să ne rugăm împreună pentru depăşirea situaţiei de criză cu care te confrunţi în prezent. Din păcate însă, în momentul de faţă există încă o criză, mult mai gravă, de care tu încă n-ai cunoştinţă.

— Despre ce criză vorbeşti?

— Tot ce te rog este să îi asculţi.

— Cine sunt, în fond, oamenii aceştia? Un est-german, un rus şi doi americani – asta da adunătură!

— După ce vei auzi ce au să-ţi spună, Hans, vei fi extrem de bucuros că ţi-ai făcut timp pentru ei.

— A trebuit să contramandez o întâlnire foarte imp...

— Vă asigur, domnule cancelar, îi tăie vorba Tad, fără să realizeze cât de nepoliticos era acest lucru, că nimic nu poate fi mai important decât ceea ce am venit să vă comunicăm. Nu vă rugăm decât să ne ascultaţi până la capăt. Chestiunea nu e doar importantă... ci şi *foarte* urgentă şi s-ar putea să schimbe chiar şi soarta votului pe care înţeleg că îl aveţi de înfruntat pe parcursul acestei zile.

Încă şocat de tupeul cu care îl întrerupsese tânărul, Kolter se simţi brusc amuzat de ridicolul situaţiei. Din

moment ce avea să-şi piardă, oricum, funcţia, de ce n-ar petrece ultima sa zi în calitate de cancelar ascultându-i pe nebunii ăştia?

Pregătit, parcă, să asculte o glumă bună, se aşeză în sfârşit pe scaunul directoral din spatele impunătorului său birou, îi sfredeli cu privirea pe cei ce stăteau în faţa lui şi apoi spuse:

— În regulă, domnilor. Nu ştiu ce urmăriţi, dar vă ascult. Să auzim despre ce e vorba.

Cei patru schimbară o privire, apoi Bietmann şi Galanov îi făcură semn cu capul lui Tad, îndemnându-l să ia cuvântul. Tad şovăi.

— Haide, tinere... să auzim, spuse Kolter impacientat.

Tad inspiră adânc, apoi luă taurul de coarne şi explică întâi pe scurt motivul pentru care venise la Berlin împreună cu părinţii săi pentru ca apoi să povestească despre vizita pe care i-o făcuseră lui Bietmann şi despre operaţiunea de salvare la care participase împreună cu acesta.

— Tot nu înţeleg de ce aţi venit la mine, îl întrerupse la un moment dat Kolter. E, într-adevăr, o poveste fascinantă, dar spuneţi-o presei, nu mie.

— Vă rog să mă ascultaţi până la capăt, domnule cancelar. Ceea ce ne-a determinat să vorbim cu *dumneavoastră* este motivul pentru care l-au urmărit şi au încercat să-l asasineze pe domnul Galanov.

Kolter se lăsă iar pe spătarul scaunului şi Tad continuă.

— Domnul Galanov a descoperit o conspiraţie, domnule cancelar, o conspiraţie de o anvergură incredibilă. Înainte de a trage vreo concluzie, vă rog să ne ascultaţi până la capăt.

Tad tăcu preţ de o clipă, apoi spuse:

— În fosta Uniune Sovietică se pregăteşte o nouă tentativă de lovitură de stat.

— Poftim?! exclamă Kolter. De unde aţi luat una ca asta?!

— Ştiţi, de bună seamă, că preşedinţii a patru republici

din cadrul CSI, printre care şi preşedintele Rusiei şi cel al Ucrainei, se află în momentul de faţă la reactorul nuclear din Kuibîşev pentru a inspecta daunele provocate de explozie. Mâine dimineaţă aceştia urmează să facă împreună o călătorie cu trenul până la Kirovabad, în munţii Caucaz. Ei bine, avem motive întemeiate să credem că de-a lungul traseului se va comite o tentativă de a-i asasina pe toţi, după care conspiratorii vor prelua puterea.

— Ei, aş! N-are cum să se dea o lovitură de stat în ziua de azi! N-aţi auzit că trăim timpuri noi, că totul s-a schimbat?!

— Nu chiar totul, răspunse Bietmann cu glasul domol. Cu tot respectul pentru funcţia dumneavoastră, domnule cancelar, setea de putere a unor politicieni încă n-a dispărut.

— Oricum, n-ar avea nicio şansă de reuşită, ripostă Kolter, uşor vexat.

— Lucrurile s-au pus deja în mişcare, continuă Bietmann. Aţi auzit, desigur, de protestele muncitoreşti şi de greva sindicatelor din CSI.

— Ei, acestea sunt doar nişte evenimente izolate.

— Ba nu sunt deloc izolate, domnule cancelar. Totul a fost plănuit cu minuţiozitate *din interiorul* Kremlinului.

— Oricum, n-au nicio şansă, repetă Kolter. Au mai încercat şi alţii să dea o lovitură de stat, fără să izbutească.

— Spre deosebire de tentativa anterioară, interveni Tad, acum au fost cooptaţi în plan lideri din toate domeniile – armată, finanţe, industrie, presă. Lideri din întreaga CSI şi chiar şi câţiva lideri străini. Există dovezi scrise, domnule cancelar. Aţi vrea să le vedeţi?

— Fireşte, spuse Kolter, care începuse, în mod vădit, să trateze chestiunea cu mai multă seriozitate.

Galanov se ridică în picioare, făcu un pas în faţă şi puse dosarele pe biroul cancelarului.

Kolter le studie vreme de câteva minute, apoi răcni un ordin la interfon. Peste trei minute, uşa se deschise şi intră

un bărbat pe care cancelarul îl prezentă drept expert în limba rusă şi specialistul său principal în domeniul securităţii de stat şi al serviciilor de informaţii din fosta URSS.

— Max, aruncă o privire peste documentele astea şi spune-mi ce crezi, spuse Kolter, arătând spre foile răsfirate pe biroul său.

Bărbatul parcurse tăcut dosarele vreme de câteva minute, citind absorbit pagină după pagină şi revenind în repetate rânduri la unele dintre foi.

— Dacă sunt adevărate, informaţiile astea sunt o adevărată bombă. Dosarele sunt autentice?

Kolter îi aruncă lui Galanov o privire întrebătoare.

— Au fost sustrase chiar din biroul lui Desiatovski, răspunse rusul în nemţeşte.

Kolter lăsă să-i scape un fluierat admirativ.

— Tu n-ai auzit nimic despre toate astea? îl întrebă el pe Max.

— Nicio vorbă pe faţa pământului.

Se lăsă tăcerea.

— Şi asta nu e totul, adăugă într-un târziu Galanov, scoţând cu grijă câteva foi dintr-un plic pe care îl ţinuse deoparte până atunci, aşteptând să vadă cum va reacţiona cancelarul când va afla despre conspiraţia de la Moscova.

Acum era vremea să îi dezvăluie şi cealaltă jumătate a planului.

— Desiatovski e mână în mână cu un parlamentar german. Concomitent cu puciul din fostele republici sovietice se pune la cale şi răsturnarea guvernului *vostru*.

— Cum? O lovitură de stat... aici, în Germania? Imposibil! Armata germană e aproape inexistentă, iar fără ajutor militar parlamentul nu ar putea pune la cale o lovitură de stat.

Totuşi, chiar în timp ce vorbea, mintea lui începea deja să realizeze amploarea şi gravitatea evenimentelor din ultimele douăzeci şi patru de ore.

— Nu mă refer la o lovitură de stat propriu-zisă, răspunse fostul agent KGB, ci la o preluare a puterii în mod „democratic”.

— Nu există decât un singur om care ar putea... care-ar îndrăzni să facă aşa ceva, oftă Kolter, lăsându-se moale înapoi pe scaun.

Brusc, înţelegea totul cât se poate de clar.

— Numele lui este, cumva, Drexler? întrebă Tad.

Kolter încuviinţă din cap.

— Klaus Drexler, preşedintele RDP şi cel mai crâncen dintre adversarii mei politici. Aseară a convins trei dintre partidele mai mici din Bundestag să voteze împotriva acordării ajutorului de stat, ceea ce mi-a destrămat coaliţia şi i-a oferit pretextul perfect pentru a propune ca, pe parcursul zilei de azi, să se voteze o moţiune de cenzură prin care să mi se retragă mandatul. Habar n-aveam că pune la cale o conspiraţie de asemenea amploare. Azi, în disperare de cauză, am dat telefoane într-o parte şi-n alta, încercând să apelez la toate favorurile care mi se datorează pentru a-mi recâştiga susţinătorii. Dar, din câte am impresia, Drexler a pregătit de mult mişcarea asta şi s-a ocupat cu grijă de fiecare aspect.

— Mi-am părăsit de puţină vreme ţara, interveni Andrassy, şi poate că, rus fiind, nu înţeleg prea bine felul în care procedaţi voi, occidentalii. Dar chiar dacă eu îi spun *lovitură de stat* şi voi îi spuneţi altfel, treaba e că planul lui Drexler nu se rezumă nici pe departe la a vă sufla funcţia, domnule cancelar. Iar dacă-i iese figura, efectele vor fi exact cele ale unei lovituri de stat, *oricum* aţi vrea dumneavoastră să-i ziceţi. Priviţi.

Spunând acestea, Galanov puse pe masă cele trei foi pe care le scosese din plicul pe care îl ţinuse deoparte. Max şi cancelarul începură imediat să le studieze cu un interes nedisimulat.

— După cum vedeţi, continuă Andrassy, Drexler şi Desiatovski pun la cale nici mai mult, nici mai puţin decât

formarea unei axe Berlin-Moscova care să cuprindă toate sectoarele de activitate – armată, finanţe, industrie, economie. Drexler are de gând să unească viitorul Germaniei de estul Europei, mergând până într-acolo încât să rupă toate legăturile cu Occidentul – asta după ce Statele Unite, Marea Britanie şi Franţa vor fi băgat miliarde în reconstruirea statelor din fostul bloc răsăritean. Conform planurilor celor doi, această axă se va retrage din Comunitatea Europeană şi din NATO şi va introduce o nouă monedă comună, va stabili noi alianţe militare şi va restructura complet finanţele, industria şi transporturile.

Max şi Kolter parcurseră în tăcere foile aşezate pe birou.

— Niciodată n-am avut încredere în Klaus nici cât negru sub unghie, exclamă cancelarul după câteva minute, dar... la o asemenea... la o asemenea mişelie... nu m-aş fi aşteptat nici chiar din partea lui! De unde... cum ai intrat în posesia acestor documente?

— Provin, la fel ca restul dosarelor, din biroul lui Desiatovski.

— După câte am auzit şi am văzut în ultimele două ore, interveni Raedenburg, am convingerea că *Herr* Drexler este un neo-nazist care în toţi aceşti ani a reuşit să îşi ascundă această înclinaţie prin discursuri pline de pseudospiritualitate. Dar acum totul a ieşit la lumină.

— Oricât de subtil ar fi fost, spuse Galanov, sunt ferm convins că singurul său scop este supremaţia unui nou stat german, prin intermediul unor noi alianţe cu Estul.

— Voi vă daţi seama ce ticăloşie pune la cale omul ăsta? exclamă Kolter.

— Cât se poate de clar, ripostă Raedenburg. Dar, datorită acestor oameni de ispravă, vei putea să pui capăt maşinaţiunilor sale înainte ca daunele să devină mai mari.

Creierul lui Kolter îşi reveni, parcă, brusc din amorţire şi începu să ţească un plan ferm de acţiune.

— Max, ia legătura cu Helmut, Wolfgang şi Ralf şi spune-le să se prezinte imediat la mine. Apoi sună-l pe Elţîn.

Oriunde s-ar afla, fă tot ce poţi ca să-mi faci legătura cu el pe o linie securizată. Între timp, eu am să-l sun pe preşedintele american. Dar, de îndată ce dai de Elţîn, fă-mi legătura.

Max ieşi în grabă, iar vizitatorii lui Kolter rămaseră tăcuţi, simţindu-se brusc în plus.

— Va trebui să strâng toate dovezile şi să-mi pun la curent toate persoanele de încredere, spunea înfierbântat Kolter. Voi avea grijă să nu trec cu vederea niciun detaliu. Klaus are mai mulţi susţinători decât am bănuit. Probabil că s-o fi dus deja la parlament să-i convingă şi pe ceilalţi să voteze împotriva mea.

— Pe când e programat votul? întrebă Raedenburg.

— Dezbaterea va avea loc în după-masa asta. Şedinţa probabil că se va prelungi şi se va vota spre seară.

Spunând acestea, Kolter se ridică în picioare şi strânse cu căldură mâna fiecăruia dintre ei.

— Nici nu ştiu cum aş putea să mă revanşez, spuse el. E nevoie de mult curaj pentru a face ceea ce aţi făcut voi. Iar acum se pare că e rândul meu să trec la acţiune!

În momentul acela, în mintea lui Matthew se înfiripă deodată o speranţă şi, după ce ieşiră din clădire, îi spuse şi lui Raedenburg ideea ce-i venise.

Acesta dădu zâmbind din cap.

— Hans este un om ingenios. S-a descurcat el şi în situaţii mai grele.

— Nu crezi că s-ar simţi ofensat de o asemenea cerere? întrebă Matthew.

— Dacă rezolvă situaţia în după-masa aceasta, sunt convins că va face tot ce îi stă în puteri ca să te ajute.

— Atunci bănuiesc că trebuie să aşteptăm rezultatul şedinţei.

— Dacă totul merge bine, am să iau bucuros legătura cu el pentru a-i vorbi de rugămintea ta. Te voi căuta deseară, la hotel.

— Îţi mulţumesc, Gentz.

Cei doi bărbaţi îşi strânseră mâinile şi apoi îşi luară la revedere.

123
Două inimi, o nouă prietenie

Lisel şi Sabina nu îi însoţiseră pe bărbaţi, ci rămăseseră la hotel. Tânăra se folosi de acest prilej pentru a se împrospăta, iar mama lui Tad ceru să li se aducă în cameră nişte ceai şi câteva cornuri pe care cele două femei le savurară apoi împreună, adâncite în conversaţie.

Lisel începu prin a o ruga pe Sabina să-i istorisească povestea vieţii sale – poveste pe care, explică ea, Tad refuzase să i-o destăinuiască, spunând că ar fi mai bine să o audă din gura mamei lui.

Auzind asta, Sabina izbucni în râs. Era râsul cel mai melodios, mai vesel şi mai lipsit de griji pe care îl auzise Lisel vreodată.

Dând curs rugăminţii fetei, Sabina începu să îşi depene povestea vieţii. În scurtă vreme, firele nevăzute ce legau trecutul uneia de trecutul celeilalte începură să se întrezărească. Revelaţiile se ţinură lanţ şi nu puţine fură lacrimile de uimire pe care le vărsă Sabina când realiză, în sfârşit, că tânăra care şedea alături de ea era chiar fiica bunului său prieten Hermann.

Cele două femei căzură plângând una în braţele celeilalte, de-ai fi zis că se cunoşteau de ani de zile.

Apoi veni rândul lui Lisel să îşi spună povestea. Şi, chiar dacă aceasta era împletită cu o uşoară tristeţe, atunci când tânăra vorbi despre influenţa exercitată de Tad asupra ei, văzând lucrarea lui Dumnezeu şi influenţa propriului ei tată făcându-se simţite prin intermediul fiului său, Sabina îşi simţi inima plină de o nemărginită recunoştinţă.

Inimile li se contopiră într-o mare de iubire şi, din acel moment, cele două femei începură să se confeseze una alteia cu sinceritatea şi încrederea care pot exista doar între două prietene de suflet.

Cu mult înainte de sfârşitul conversaţiei, datorită

cuvintelor blânde şi iubitoare ale Sabinei, ce veneau în completarea celor spuse cu atâta francheţe de Tad, Lisel îl simţea pe Dumnezeu mai aproape ca niciodată şi începea să realizeze că anii petrecuţi departe de părinţii ei fuseseră totodată ani în care încercase să se ascundă de ochii lui Dumnezeu. Era clar că avea nu unul, ci *doi* taţi cărora trebuia să le ceară iertare.

Când se rugă împreună cu Sabina, tânăra simţi că în cameră, alături de ele, se afla un Tată iubitor. Dimineaţa aceasta avea să-i rămână în memorie toată viaţa.

Lisel plecă de la hotel înainte de întoarcerea bărbaţilor. Avea de făcut un drum care nu mai suporta amânare.

Lisel păşi în micul apartament, bucuroasă că tânăra ei colocatară nu era acasă. Avea nevoie de un moment de intimitate, în care să se pregătească sufleteşte.

Nu se grăbea. Se dezbrăcă pe îndelete şi se aşeză în cadă. După baie, se băgă în pat şi, după ce dormi o oră şi jumătate, se trezi revigorată.

Venise vremea să se pregătească. Îi luă ceva timp până îşi alese vestimentaţia. Voia să arate bine, dar fără a sări calul. Cu un gest involuntar, deschise sertarul şi scoase cutiuţa în care îşi ţinea cele câteva bijuterii. N-avea multe. Nu mai purtase aproape nicio podoabă de ani de zile.

Luă capacul cutiei şi scoase cu grijă medalionul simplu, placat cu aur, pe care îl primise de la tatăl ei când împlinise opt ani.

Având în vedere toate câte se întâmplaseră, era surprinsă că încă îl mai are. Cum de l-a păstrat după ce plecase de acasă? De atunci nu-l mai purtase, nici măcar nu se uitase la el... până acum.

Desfăcu încet închizătoarea. Înăuntru, exact aşa cum îşi amintea, se aflau două seminţe de trandafir ce rămăseseră neschimbate, chiar şi după douăzeci de ani.

În tăcere, inima lui Lisel – o tânără femeie ce era, în sfârşit, pregătită să îmbrăţişeze maturitatea spirituală redevenind copil – rederulă conversaţia plină de iubire ce

însoţise darul, conversaţie pe care ea şi tatăl său o purtaseră în repetate rânduri şi în anii care urmaseră.

Ochii i se umplură de lacrimi. De astă dată, nu mai erau lacrimi de înverşunare, ci doar lacrimile purificatoare ale pocăinţei... şi ale hotărârii luate.

Pe buze îi apăru un surâs. Chiar dacă era tulburătoare, rămânea, totuşi, o amintire plăcută.

Trase adânc aer în piept, apoi îşi puse la gât lănţişorul pe care se afla medalionul. Era singura bijuterie pe care ar fi putut s-o poarte cu această ocazie.

Seminţele cuvintelor rostite de tatăl ei, realiză Lisel, aidoma celor din medalion, fuseseră sădite în sufletul ei tocmai în pregătirea acestei zile.

Partea a XIV-a
Mireasma trandafirului nu moaré niciodată

124
Kolter ripostează

În după-masa aceea, când deputaţii germani se întruniră pentru a începe cea de-a doua zi a sesiunii extraordinare organizate la Berlin, atmosfera din Bundestag era încărcată de tensiune.

Totuşi, dezbaterea care urmă fu mai puţin încinsă decât s-ar fi crezut în ajun.

Cancelarul Hans Kolter fusese toată ziua scump la vedere. Se zvonea că acesta ar intenţiona să ia cuvântul în plen înainte de sfârşitul şedinţei, dar Klaus Drexler nu-şi făcea nicio grijă. Petrecuse întreaga zi consolidându-şi tabăra de susţinători şi era extrem de încrezător în faptul că în noaptea aceasta, când va pune capul pe pernă, o va face deja în calitate de cancelar al Germaniei.

În absenţa cancelarului, ce se presupunea a ascunde un ultim efort de a-şi salva coaliţia de la destrămare, dezbaterea fusese una superficială, ţinută mai mult de formă decât din necesitate, iar acum sosise momentul votului.

Kolter încă tot nu-şi făcuse apariţia. Totuşi, din respect pentru cel care îi condusese atâţia ani de zile, parlamentarii germani, deşi din ce în ce mai iritaţi de întârzierea lui prelungită, hotărâră să nu voteze retragerea mandatului său până nu va fi şi el de faţă.

Într-un sfârşit, Hans Kolter, cancelarul Germaniei reunite, păşi în sala pe care o prezidase ani întregi cu o mână de fier cu siguranţa de sine care îl caracterizase întotdeauna. Privirea lui plină de demnitate nu era o privire

de om învins, ci de învingător. Urcă cu pas încrezător la tribuna pentru vorbitori şi se postă imediat în faţa microfonului, gata să se adreseze colegilor săi din Bundestag.

Cancelarul aşteptă până ce freamătul din sală se potoli şi deputaţii se întoarseră la locurile lor, apoi îşi începu discursul.

— Îmi cer scuze că mă prezint cu întârziere în faţa domniilor voastre. Ne confruntăm cu o situaţie de criză de care nu are cunoştinţă niciunul dintre dumneavoastră şi, prin asta, nu mă refer la votul iminent prin care sunteţi nerăbdători să mă îndepărtaţi din funcţie.

Murmur general.

— Da, sunt cât se poate de conştient de stratagemele care s-au pus azi la cale împotriva mea, în urma răsunătoarei înfrângeri pe care am suferit-o aseară. Totuşi, pe aceia dintre dumneavoastră care mi-aţi semnat deja necrologul, trebuie să vă anunţ, cu părere de rău, că mai aveţi puţin de aşteptat. Iar aceia dintre dumneavoastră, spunând acestea, Kolter îl aţinti cu privirea întâi pe Gustav Schmundt şi apoi pe Keil Weisskopf, care au fost seduşi să ia parte la această conspiraţie, vor blestema ziua în care au permis ca o asemenea trădare să învenineze vechile prietenii şi loialităţi.

Neavând curajul să îl privească în ochi, Schmundt îşi întoarse, ruşinat, privirea.

— Pe parcursul acestei zile am făcut tot ce mi-a stat în puteri pentru a împiedica instaurarea unei crize internaţionale... o criză în adevăratul sens al cuvântului. Am luat legătura cu preşedintele american, cu premierul britanic şi cu domnul Boris Elţîn, preşedintele Rusiei, într-o chestiune de o importanţă...

Vocea care îl întrerupse era una pe care o ştia prea bine.

— Ei, zău aşa, stimate domn cancelar! sări cu gura Klaus Drexler, care între timp se ridicase în picioare. Între o criză mondială şi eşecul unei propuneri prost consiliate de

acordare a unui ajutor de stat e cale lungă. Să fim serioşi! Te-ai grăbit să iei legătura cu toţi liderii străini ca să scapi dumneata cu faţa curată!

— Nu mă refer la respingerea proiectului de lege! tună Kolter.

— Şi atunci *la ce*, mă rog, te referi? ripostă Drexler, pe un ton ce deborda de sarcasm.

— Ştii prea bine la ce mă refer, *stimate Herr* Drexler! răspunse Kolter. De ce nu vii aici, alături de mine, să le explici colegilor noştri în detaliu chestiunea la care fac eu referire.

Drexler încă nu bănuia nici pe departe cât de temeinice erau cunoştinţele adversarului său politic despre uneltirile lui. Nimic din cele spuse de cancelar nu îi dăduse de înţeles pericolul cu care se confrunta. Începea să-şi piardă răbdarea.

— Am auzit destul! spuse el pe un ton rece şi autoritar. E timpul să trecem la vot. Am aşteptat îndeajuns, acum a sosit momentul adevărului. Coaliţia dumitale s-a prăbuşit. Iar noi, colegii dumitale, considerăm că nu eşti apt să conduci această ţară şi, prin urmare, îţi cerem să demisionezi de bunăvoie ori, de nu, vei fi îndepărtat imediat din funcţie printr-o moţiune de cenzură.

— Bine zis! scandară câteva voci răzleţe din tabăra RDP.

— Mandatul dumitale s-a terminat, Kolter. Dacă nu-ţi dai demisia, te vom da noi afară! strigă cineva.

— Îi auzi, Hans? făcu Drexler. Nu mai poţi trage de timp cu grandilocvenţa ta, invocând o aşa-zisă criză care să te aducă încă o dată în centrul scenei mondiale. Nu încerca să faci pe eroul. De astă dată nu-ţi va merge! Dinastia Kolter s-a sfârşit. Dă-ţi demisia sau înfruntă umilinţa unei moţiuni de cenzură! Viitorul aparţine coaliţiei conduse de RDP!

125
Răsar, în sfârşit, florile iubirii

Deşi trăise toată viaţa în acest oraş, nu mai călcase de ani de zile pe strada pe care copilărise. O făcea acum.

În timp ce paşii o purtau spre locul unde ar fi trebuit să se întoarcă de mult, gândurile lui Lisel Lamprecht zburară la ziua în care, la şaisprezece ani, privise de-a lungul uneia dintre aceste străzi lăturalnice spre Zid şi se întrebase cum s-o fi simţind la pipăit piatra aceea zgrunţuroasă şi rece.

Ziua aceea făcea, parcă, parte dintr-o altă viaţă. Ulterior, apucase să atingă asprul *Die Mauer* cu degetele ei catifelate, iar acum Zidul nu mai era decât o amintire urâtă şi Germania era din nou unită.

Totuşi, mai rămânea un zid, iar Lisel spera ca astăzi să fie dărâmat şi acesta.

Nu avea să fie uşor. Nu e niciodată uşor să îţi ceri iertare. Dar, dacă voia întregirea fiinţei ei, acesta era primul pas pe care trebuia să-l facă. Îi reveniră în minte frânturi dintr-o conversaţie pe care o avusese cu tatăl ei în copilărie.

— *Îţi mai aminteşti ce ţi-am zis despre trandafir*? o întrebase el.

— *Sigur că-mi amintesc*, *tăticule*. *N-am să uit niciodată discuţia aceea*.

— *Mai porţi medalionul*?

— *Cum să nu-l port*, *tăticule*? *Este lucrul meu cel mai de preţ*. *Îl am şi acum la gât*.

Ochii i se umplură de lacrimi şi iuţi involuntar pasul.

Sentimentul acut de aşteptare care pusese, în mod misterios, stăpânire pe Hermann Lamprecht aproape imediat după ce se trezise, devenise tot mai pregnant pe parcursul dimineţii, transformându-se spre după-amiază în senzaţia pe cât de stranie, pe atât de clară că o călătorie se apropia de sfârşit.

Ce-o fi însemnat asta, habar nu avea. Nu mai părăsise oraşul de mai bine de un an şi nici nu intenţiona să facă vreo excursie în viitorul apropiat. Spre jumătatea după-amiezii, ajunse să îşi arunce tot mai des ochii pe fereastră şi chiar să scoată, când şi când, capul pe uşa de la intrare şi, ducându-şi palma uriaşă streaşină la ochi, să scruteze depărtările. Nu se uita după ceva anume. Nu aştepta musafiri. Acţiunea era una aproape reflexă, menită parcă să-i îndepărteze senzaţia acută cum că avea să se întâmple ceva neaşteptat.

Spre seară, cuprins de un neastâmpăr nebun, Hermann aproape că nu mai putea sta locului. Învârtindu-se agitat prin cameră, îşi aruncă, pentru a treizecea oară, privirea pe fereastră şi scrută încă o dată strada în ambele direcţii.

În depărtare, o siluetă solitară îi atrase atenţia. Hermann simţi că-i sare inima din piept! *Nu se poate*... O, *Doamne*... *O*, *Doamne*, *Dumnezeule*... *să fie oare*... *o*, *Doamne*...

Gândurile şi rugile sărmanului om se transformară într-un vălmăşag de cuvinte incoerente de speranţă şi uimire şi acesta porni cu paşi împleticiţi spre uşă.

Cu glasul tremurând de emoţie, o strigă pe soţia sa, care era sus, la etaj, dar nu avu răbdare să-i aştepte răspunsul.

Dădu buzna afară pe uşă şi alergă spre trotuar atât cât îl ţineau picioarele şi genunchii săi bătrâni care tremurau acum de emoţie.

În momentul în care îl văzu pe tatăl ei năpustindu-se afară pe uşă, Lisel o luă şi ea la fugă spre el.

Simpla revedere a scumpului său părinte îi pusese un nod uriaş în gât. *Cum putuse să nu-l iubească*? *Cum de fusese atât de oarbă*? *Cum de nu văzuse cât de mult o iubea tatăl ei*?

Nu mai avu timp de alte întrebări, cugetări sau reproşuri, căci braţele vânjoase ale tatălui ei o cuprinseră în strânsoarea lor plină de iubire la fel ca atunci când era doar o copilă.

— Of, tăticule... îmi pare atât de rău! strigă Lisel, cu

capul cuibărit la pieptul lui puternic, ce acum era scuturat de suspine, îmi pare rău... te rog să mă ierţi, tăticule.

— Of, fetiţa tatii... fetiţa tatii, murmură uriaşul în timp ce lacrimi mari de fericire îi şiroiau pe obraji, eu te-am iertat din prima clipă.

— Îţi mulţumesc, tăticule... îţi mulţumesc din suflet, spuse Lisel printre lacrimi.

— Tata te iubeşte, Lisel... Tata te iubeşte.

Tatăl şi fiica rămaseră multă vreme îmbrăţişaţi acolo, în mijlocul trotuarului, tremurând amândoi de emoţie.

— Mai ţii minte, tăticule, ce-mi spuneai despre misterul vieţii? întrebă Lisel abia şoptit.

Hermann încuviinţă din cap, apoi spuse:

— Misterul vieţii se găseşte în seminţe.

— Abia acum înţeleg cu adevărat la ce te refereai când spuneai că, dacă seminţele sunt semănate cu rugăciune, din ele răsar florile iubirii.

— Cât mă bucur că n-ai uitat cuvintele acestea!

— Seminţele pe care le-ai semănat în mine, tăticule, cred că au început, în sfârşit, să dea roade. Iar acum sunt pregătită să îţi mulţumesc pentru ele.

— Sunt mândru de tine, Lisel, spuse Hermann.

— N-am să le mai dau uitării cât oi trăi.

126
Planuri dejucate

Nu foarte departe de străduţa liniştită unde se petreceau aceste evenimente de însemnătate eternă, avea loc o scenă zgomotoasă, de o importanţă pe cât de mare, pe atât de vremelnică. Tabăra susţinătorilor lui Klaus izbucnise în aplauze şi urale.

Dar Kolter, impunător atât prin statură, cât şi prin atitudine, nu se lăsă intimidat.

— Linişte! tună el, izbind cu pumnul în pupitru, cu o finalitate mânioasă.

Vocea sa bubuitoare de bariton reverberă în întreaga sală, reducându-i la tăcere pe cei şase sute de parlamentari.

— Dumneata, domnule Klaus Drexler, eşti un trădător! Da, nu mă codesc să ţi-o spun drept în faţă. Ai trădat această instituţie şi ţi-ai trădat ţara!

În timp ce vorbea, se îndepărtă de pupitru şi păşi mânios spre lojele unde stăteau colegii săi.

— Am să-mi dau demisia atunci când membrii acestui parlament mă vor socoti, într-adevăr, incapabil să menţin unitatea unei coaliţii. Dar nu înainte de a face cunoscut întregul adevăr! adăugă el cu un glas tunător.

— Adevărul? Care adevăr? ripostă Drexler. Fă bine şi scuteşte-ne de predici, Hans!

— Stai liniştit, n-am să ţin nicio predică, răspunse Kolter, apropiindu-se de el şi privindu-l drept în ochi. Dar colegii noştri vor afla tot adevărul despre trădarea pe care ai comis-o. Asta dacă nu îţi dai *dumneata* imediat demisia.

— Să-mi dau *eu* demisia? Ai înnebunit? Mâine pe vremea asta eu voi fi cancelarul Germaniei.

În loc de răspuns, Kolter scoase tacticos o foaie de hârtie din buzunarul interior al sacoului şi o aşeză calm pe masă. Drexler îşi trecu rapid privirea peste conţinutul

documentului.

— Acum, spuse Kolter, coborând vocea, poate că eşti de acord să schimbăm câteva cuvinte între patru ochi?

Drexler îşi ridică spre el ochii îngustaţi de ură şi, înclinând din cap, se ridică şi îl urmă până la uşa cea mai apropiată.

Ieşirea celor doi stârni exclamaţii de uimire în întreaga sală.

Kolter atacă problema fără nicio introducere imediat ce păşiră pe coridor.

— Ştim totul, Klaus. Cunoaştem toate detaliile conspiraţiei. Capii din CSI sunt arestaţi chiar în momentul de faţă. Guvernul şi armata sunt pe mâini sigure şi la fel este şi agentul CIA care ne-a ajutat să vă descoperim uneltirile. Preşedintele Elţîn este teafăr – cum sunt, de altfel şi ceilalţi şefi de stat din cadrul delegaţiei oficiale – şi se află deja în drum spre Moscova. Amicul tău Desiatovski a fost arestat şi va fi ţinut închis până când preşedintele Elţîn va lua o hotărâre în privinţa lui.

— Şi ce legătură au toate astea cu mine? întrebă Drexler pe un ton indiferent. Ce-mi pasă mie de ce se petrece în CSI?

— Lasă teatrul, Klaus. S-a terminat. Lovitura de stat a eşuat. Desiatovski a dat totul pe faţă şi a ciripit o povestioară foarte interesantă despre principalul său complice.

— Ticălosul...

— Nu te ambala, Klaus, nu-ţi şade bine mânios. Şi-apoi, chiar dacă Desiatovski nu ne-ar fi povestit totul despre tine, despre amicul tău, Claymore, şi despre ticăloşeniile pe care le-aţi pus la cale împreună atât aici, cât şi în CSI – chiar dacă ar fi tăcut mâlc, tot ţi s-ar fi înfundat, fiindcă am pus mâna pe dosarul complet al operaţiunii. Desiatovski n-a reuşit să-l recupereze. Nu şi, din câte înţeleg, nici asasinul angajat de tine n-a fost mai norocos.

— Habar n-am despre ce vorbeşti, Hans, spuse Drexler,

încercând să-şi recapete calmul.

— Sigur că nu. Dar, vezi tu, Klaus, aproape printr-un miracol, în dimineaţa asta dosarul a ajuns la mine. E de-a dreptul ilar, nu-i aşa? Planul *tău* a ajuns pe biroul *meu*!

— Orice-ar fi îndrugat *Herr* Desiatovski...

— Încetează să te mai prefaci, Klaus. Nu are niciun rost. Amicul tău rus a consemnat, cu meticulozitate, totul – fiecare întrevedere, fiecare convorbire telefonică. Ştiai că a înregistrat toate convorbirile cu tine? Da, iar noi avem telefonogramele – cuvânt cu cuvânt. Klaus, tu chiar nu înţelegi? S-a terminat. Nu-ţi mai rămâne decât să demisionezi.

Drexler păli.

— Dovezi... vreau să văd dovezi! fu tot ce avu puterea să îngaime abia şoptit.

— Vei vedea toate dovezile, răspunse Kolter. Deocamdată, adăugă el, scoţând alte foi din buzunar, asta ar trebui să te convingă că nu merg la cacealma.

Drexler înşfăcă documentele şi, trecându-şi înfrigurat ochii peste ele, se făcu alb ca varul.

— Ce vrei să fac? murmură el în cele din urmă, învins.

— Pentru binele ţării, nimic din toate acestea nu va fi făcut public. Domnul Elţîn a fost de acord ca, pentru binele CSI, să treacă şi el sub tăcere tentativa de lovitură de stat. Prin urmare, ţi se va permite să demisionezi în mod demn din funcţia de deputat – asta, *dacă* demisionezi imediat, fără a da alte explicaţii. Dacă refuzi să-ţi dai demisia ori încerci să tragi de timp, va trebui să suporţi consecinţele. Dacă lucrurile acestea ajung cumva în presă, s-ar putea să te înfrunţi cu necazuri serioase.

Drexler oftă din greu, apoi privi resemnat în ochii cancelarului.

— Mâine dimineaţă vei avea demisia mea pe birou. Eşti liber s-o faci publică aşa cum consideri de cuviinţă.

Spunând acestea, Drexler traversă grăbit coridorul şi părăsi clădirea.

Kolter petrecu îngândurat cu privirea, apoi, nu fără o oarecare tristeţe, se răsuci pe călcâie şi se întoarse în Bundeshalle.

Văzându-l singur, parlamentarii din sală izbucniră într-un nou val de întrebări şi exclamaţii zgomotoase.

Kolter urcă direct la pupitru. Expresia de pe chipul lui nu era una de victorie, ci de durere. Sesizându-i, parcă, tristeţea, colegii săi din parlament se potoliră rapid. Din respect, chiar şi cei din RDP îşi încetară vociferările.

— Stimaţi colegi şi prieteni, începu simplu cancelarul, am rugămintea să îmi acordaţi un răgaz de douăzeci şi patru de ore înainte de a supune la vot moţiunea de cenzură. Gustav şi Keil, mâine vă rog să vă prezentaţi la mine în birou. În pofida a ceea ce aţi făcut, eu vă consider în continuare prieteni. Dacă noi trei nu suntem în stare să menţinem unitatea acestei coaliţii, atunci mâine, la ora aceasta, îmi voi da demisia din funcţia de cancelar. Tot ce vă cer este să îmi acordaţi douăzeci şi patru de ore.

Făcu o pauză, apoi continuă, trecându-şi privirea peste întregul auditoriu.

— Colegul nostru Klaus Drexler, preşedintele partidului RDP, m-a informat că mâine va demisiona din funcţia de deputat.

Anunţul stârni murmure şi exclamaţii de uimire, şoc şi derută.

— Vă rog să mă lăsaţi să termin, spuse Kolter. Bănuiesc că această veste s-ar putea să schimbe poziţia pe care aveau de gând s-o ia unii dintre dumneavoastră vizavi de moţiune. În orice caz, veţi avea douăzeci şi patru de ore la dispoziţie pentru a hotărî dacă doriţi sau nu să mă schimbaţi din funcţia de cancelar. Iar acum, cu permisiunea dumneavoastră, eu am să mă retrag.

Fără să aştepte un răspuns, Kolter coborî de pe podium şi traversă grăbit sala, cu privirea aţintită înainte. Detesta bila neagră din trecutul naţiunii sale şi îşi iubea ţara pentru principiile democratice pe care le reprezenta acum prea

mult pentru a savura victoria repurtată împotriva adversarului său politic care aproape reuşise să-l doboare.

În urma lui, sala se adânci într-un vacarm de nedescris. Stupoare generală.

127
O chestiune spinoasă

Matthew şi Tad McCallum, însoţiţi de astă dată nu doar de noul lor prieten Gentz Raedenburg, ci şi de Sabina, se aflau din nou în compania cancelarului german Hans Kolter.

Totuşi, această întâlnire se petrecea în împrejurări cu totul diferite de cea care avusese loc cu două zile în urmă în biroul cancelarului. După ce Raedenburg îi comunicase că prietenii săi americani îi solicitau o nouă întrevedere, Kolter îi invitase pe toţi la noua sa reşedinţă din Berlin. Invitaţii sosiseră de vreo jumătate de oră, iar acum conversaţia curgea deja de la sine.

— Gentz mi-a spus că vă confruntaţi cu o problemă în care s-ar putea să vă fiu de ajutor, zise la un moment dat Kolter.

— Dumneavoastră aţi spus că vreţi să vă revanşaţi pentru serviciul pe care vi l-au făcut Tad şi tovarăşii săi! râse Matthew, aruncând o privire spre fiul său.

— Şi am vorbit cât se poate de serios. Dacă îmi stă în puteri, am să vă ajut cu cea mai mare plăcere. Despre ce este vorba?

— Soţia mea, spuse Matthew, arătând cu mâna spre Sabina, a copilărit la nord-est de Berlin, într-o regiune care aparţinea pe atunci Germaniei, dar care între timp, „graţie” prietenilor noştri ruşi, a fost anexată Poloniei.

Kolter dădu din cap. Cunoştea prea bine problema.

— Tatăl ei, Heinrich von Dortmann...

— *Baronul von Dortmann*? îl întrerupse uimit cancelarul. Bărbatul care a adăpostit evrei în timpul războiului... prietenul lui Bonhoeffer?

Sabina încuviinţă, zâmbind, din cap.

— Sunt profund onorat să mă aflu în compania dumneavoastră, stimată doamnă, zise Kolter cu nedisimulată sinceritate.

Am auzit multe despre tatăl dumneavoastră şi am fost dintotdeauna un mare admirator al său. Vasăzică, adăugă el, punând iţele cap la cap, cel care mi-a salvat guvernul este nimeni altul decât nepotul baronului von Dortmann?

— Printre alţii, râse Tad.

— Ca să vezi! La asta chiar că nu mă aşteptam...

Brusc, Kolter se întoarse spre Matthew şi îi cercetă atent chipul.

— Nu ne-am mai întâlnit undeva? îl întrebă el în cele din urmă. Acum că vorbim despre baronul von Dortmann, îmi amintesc că parcă m-am întâlnit de câteva ori cu ginerele său.

Matthew râse încetişor.

— Da, domnule cancelar, ni s-au încrucişat drumurile o dată sau de două ori. Am lucrat o vreme în cadrul Departamentului de Stat.

— Desigur! Acum îmi amintesc perfect – iertaţi-mă că nu mi-am dat seama mai devreme.

— E de înţeles, răspunse Matthew. A trecut mult timp de atunci. Prima mea detaşare la Berlin a fost pe vremea administraţiei Kennedy.

— Oho, mi-aţi luat-o binişor înainte! râse, la rându-i, Kolter. În orice caz, mă bucur să vă revăd.

— Sunteţi foarte amabil.

— Dar, vă rog, continuaţi. Acum sunt de-a dreptul intrigat.

— Baronul, tatăl Sabinei, îşi reluă Matthew povestirea, a deţinut un domeniu măricel care, după ce ruşii au preluat controlul Poloniei şi al Germaniei de Est, a fost, desigur, confiscat.

Kolter primi informaţia dând din cap. După ce îi explică dificultăţile de care se lovise în demersurile sale de a recupera moşia Sabinei, Matthew îi întinse vechiul act de proprietate pe care îl găsise cu ani în urmă în tainiţa de la *Lebenshaus*.

Kolter studie documentul cu mare interes.

— Da... spuse el în cele din urmă, da, regiunea asta mică din Polonia a dat bătăi de cap şi altora... Este una dintre acele chestiuni spinoase la care nici măcar reunificarea nu a putut să găsească o soluţie satisfăcătoare.

— Chiar nu se poate face nimic pentru ei, Hans? întrebă Raedenburg. Nu uita că statul german le este dator.

— Da, ai perfectă dreptată, murmură cancelarul, începând să se plimbe îngândurat prin cameră.

Ceilalţi aşteptară în tăcere.

— Apropo de obligaţii morale, şi Polonia este datoare, spuse el într-un târziu. Polonia e inclusă şi ea în acest ajutor de stat care se pare că va fi, în cele din urmă, aprobat de către parlament. Pe lângă faptul că am salvat democraţia şi libertatea noului lor guvern, acum vor beneficia şi de asistenţă economică în valoare de câteva milioane de mărci. Aşa că, da, pot să ne fie cu adevărat recunoscători.

Se lumină la faţă şi adăugă plin de entuziasm:

— Cred că pot să rezolv problema!

— Cum? întrebară ceilalţi la unison.

— Am să-l sun pe Wałęsa!

Invitaţii săi se priviră uimiţi, parcă nevenindu-le să-şi creadă urechilor.

— Nici nu mai ştiu cu câte favoruri îmi este deja dator Lech, continuă Kolter plin de însufleţire. Iar dacă punem la socoteală şi evenimentele din ultimele două zile... Am să-i cer, pur şi simplu, să ne returneze domeniul. Aceasta va fi condiţia pe care i-o voi pune personal, în mod neoficial, fireşte, pentru ca Polonia să-şi primească partea cuvenită din ajutorul de stat.

— E posibil aşa ceva? întrebă Matthew.

— Orice e posibil! Dacă Polonia vrea să fie un stat democratic, va trebui să se obişnuiască cu noţiunea de proprietate privată şi inclusiv cu proprietari de origine străină. În fond, de ce n-ar putea un neamţ sau un american să deţină o casă în Polonia? E un lucru cât se

poate de firesc!

Kolter stătu încă o clipă pe gânduri, apoi adăugă:

— De fapt, am să-l sun chiar acum!

Se îndreptă cu pas hotărât spre una dintre măsuţele din spaţioasa cameră de zi, ridică receptorul, aşteptă un moment, după care Matthew, Sabina şi Tad îl auziră zicând pe un ton autoritar:

— Fă-mi legătura cu Lech Wałęsa!

128
Înflori-vor iar trandafirii

Vestul Poloniei, *în apropiere de Niedersdorf*

Sabina Dortmann McCallum visase ani de zile la acest loc, fără a spera însă că va mai apuca să-l revadă vreodată în această viaţă.

Se gândise la scumpa ei *Lebenshaus* de zeci de mii de ori, încercând să şi-o închipuie cu ochii sufletului, care se deschiseseră în ea încă din copilărie datorită învăţăturilor primite de la tatăl ei. Totuşi, acum că se afla din nou fizic pe moşia la care visase ani de zile cu ochii deschişi, cu impunătoarea casă părintească în spatele ei şi *Der Frühlingsgarten* întinzându-se pe cornişă, dedesubt... emoţiile care o covârşiră, şuvoi, erau aproape prea mult de îndurat pentru o inimă omenească.

Conturul gardului viu ce împrejmuia grădina tatălui ei se distingea clar şi acum – dacă ştiai unde să te uiţi. Totul fusese lăsat în paragină şi era năpădit de buruieni. Atât gardul viu, cât şi vegetaţia mărginită de el se sălbăticiseră atât de tare, încât doar cei ce văzuseră grădina în urmă cu cincizeci de ani ar fi putut să îşi imagineze forma şi frumuseţea ei de odinioară.

— Vom avea grijă ca toate să revină la viaţă, îi şopti la ureche o voce, citindu-i parcă gândurile. Fiecare arbore, fiecare floare.

Trecuseră trei-patru minute de când cei doi soţi stăteau nemişcaţi, ţinându-se de mână şi privind tăcuţi priveliştea.

— Chiar crezi că e posibil, dragul meu? oftă Sabina.

— Ce crezi c-ar spune tatăl tău?

Sabina zâmbi.

— L-ar cita pe scoţian. Ştiu pasajul pe de rost. A fost mereu unul dintre preferatele lui papa.

— Atunci să-l auzim. Nici că s-ar putea găsi un moment mai potrivit ca acesta.

— *Destul de bine ştiut faptul*... începu Sabina pe un ton meditativ, după care se opri însă aproape imediat.

Nu putea separa aceste cuvinte de gândul că tatăl ei le iubise toată viaţa, înţelegând parcă sensul lor profetic şi presimţind că într-o bună zi ele vor fi rostite, drept rugăciune încărcată de speranţă, pentru *propria* lui grădină.

— *Destul de bine ştiut faptul*, reluă ea în cele din urmă, *că*, *dacă sapi adânc în orice grădină bătrână*, *cum e aceasta – străveche şi*, *poate*, *dată uitării – în cele din urmă răsări-vor iar florile de altă dată*. *Căci*, *chiar dacă au fost neglijate sau smulse*, *în tot acest timp ele au continuat să trăiască*, *ascunse în pământ*.

— E ca şi cum l-aş auzi pe tatăl tău rostind aceste cuvinte, spuse Matthew. Îl şi văd în faţa ochilor. Ar sta aici doar câteva clipe, arzând de nerăbdare să descopere toate lucrurile acestea ascunse în pământ, aşteptând să ţâşnească la suprafaţă.

Făcu un gest larg cu mâna, arătând spre grădină, apoi adăugă:

— Probabil că readucerea grădinii la viaţă i-ar face o plăcere la fel de mare precum cea pe care a simţit-o la bun început, când a proiectat-o.

— Papa căuta mereu sensurile profunde care se ascund dincolo de aparenţe – fie că era vorba de caracterul lui Dumnezeu, de o carte de-a scoţianului sau de ţărâna din grădina lui. Este una dintre cele mai trainice învăţături ale lui.

Şi ai dreptate: mâine dimineaţă ar fi deja în grădină, căutând în patru labe acea viaţă ascunsă, echipat cu mănuşi, foarfece de grădinărit şi o lopată! adăugă Sabina zâmbind, cu vocea încărcată de iubire.

— Şi la fel vom face şi noi, zise Matthew. El cu ce crezi că ar începe lucrările?

Sabina căzu o clipă pe gânduri.

— Hm... cred că întâi s-ar ocupa de gardul viu, ca să dea locului un aer cât de cât îngrijit, apoi de câteva cărări, ca să

se poată mişca mai liber... şi de grădina de trandafiri, desigur.

— Atunci îţi propun să adoptăm şi noi exact acelaşi plan – de îndată ce va fi finalizată retrocedarea şi vom fi aranjat lucrurile în State.

Trecuse o săptămână şi jumătate de când se întâlniseră cu cancelarul Kolter. A doua zi după acea discuţie decisivă, soţii McCallum făcuseră aranjamentele necesare pentru a-şi amâna călătoria de întoarcere acasă şi la fel procedaseră şi prietenii lor, Iosif şi Ursula.

Deşi birocraţia şi diversele întârzieri nu puteau fi evitate în totalitate, lucrurile progresaseră mult mai rapid decât şi-au imaginat ei că ar fi posibil. Ei aşteptaseră luni, ani de zile pentru a recupera moşia... pe când cancelarul german, înarmat cu copii ale actului de proprietate, urgentase lucrurile în aşa măsură, încât acum procedura de restituire avea să fie finalizată în doar câteva zile. După ce Kolter îi explicase împrejurările, preşedintele Poloniei nu opusese niciun fel de rezistenţă.

Ar fi un prilej bun de a reduce fosta birocraţie comunistă, spusese acesta. Unde mai pui că domeniul, care găzduia în prezent o casă de bătrâni pentru ofiţerii în retragere, nu corespundea prea bine acestui scop din punct de vedere al amplasamentului. Aşa că, da, îl vor ceda bucuroşi. Totuşi, va dura probabil o vreme până când vor putea fi transferaţi actualii locatari. Şi mai era o problemă: ideea de a *restitui* pur şi simplu moşia foştilor proprietari s-ar putea să nu fie pe placul autorităţilor poloneze.

Kolter îi amintise de pachetul de finanţare.

Dacă fondurile au fost autorizate, Polonia le va primi oricum, ripostase Wałęsa.

În cele din urmă, s-a hotărât ca fosta moşie Dortmann să fie vândută pentru suma de trei sute de mii de mărci germane, un aranjament care să nu aibă nicio legătură cu acordarea ajutorului de stat. Banii vor fi puşi la dispoziţie de către guvernul german, îi anunţase ieri cancelarul pe

Matthew şi pe Sabina, în numele trustului pentru patrimoniul istoric. Noul act de proprietate va fi făcut pe numele Sabinei Dortmann McCallum şi al urmaşilor ei şi va cuprinde o clauză conform căreia, dacă membrii familiei vor renunţa vreodată la moşie, *Lebenshaus* să intre în posesia trustului naţional ca patrimoniu istoric pentru comemorarea rezistenţei poporului german faţă de nazişti.

Tot ce trebuiau ei să facă era să înscrie moşia pe listele siturilor culturale de acest tip, să încerce să readucă terenul şi casa la forma pe care o aveau înainte de război – restaurare pentru care vor primi subvenţii de stat – şi să permită accesul publicului la *Lebenshaus* o dată sau de două ori pe an.

Cu lacrimi în ochi, Matthew şi Sabina acceptară bucuroşi şi recunoscători condiţiile lui Kolter.

— A, şi încă un lucru, stimată doamnă McCallum, adăugase cancelarul. Am aranjat să vă puteţi vizita casa părintească... chiar mâine după-masă.

Sabina scoase un strigăt de bucurie şi izbucni iar în lacrimi de fericire.

— Vă mulţumesc... Din suflet vă mulţumesc, *Herr* Kolter. Nici nu vă puteţi închipui cât de mult înseamnă asta pentru mine!

Asta se întâmplase ieri, iar azi iată-i la *Lebenshaus*.

Mai contemplară în tăcere grădina vreme de câteva minute, gândindu-se la lucrările pe care le vor face de îndată ce vor avea prilejul.

La un moment dat, un zgomot venit din direcţia opusă le întrerupse gândurile. Întorcând amândoi privirea, îi văzură pe Lisel şi pe Tad care urcau dealul ţinându-se de mână, urmaţi de Hermann şi de soţia acestuia.

— Se pare că şi fiului nostru i-a furat inima o nemţoaică, exact cum mi s-a întâmplat şi mie cu ani în urmă, remarcă Matthew zâmbind.

— Ba că mie mi-a furat inima un american! ripostă Sabina cu ghiduşie.

Matthew pufni în râs.

— Ce zici? Să-i trimitem să facă o plimbare călare prin pădure?

— Măcar de-am putea! oftă Sabina. De-ar mai fi cai, şi grajduri, şi poteci de călărie, şi podeţe...

— Or să *fie* de toate – îţi promit! Vom face ca *Lebenshaus* să îşi recapete strălucirea de odinioară din toate punctele de vedere!

— Aveai dreptate, mamă! exclamă Tad plin de exuberanţă în timp ce se apropia de ei. Acum înţeleg de ce mi-aţi vorbit despre moşia asta de când mă ştiu!

— Iar eu înţeleg de unde şi-a primit numele misterioasa mea colegă *Karin Duftblatt!* interveni zâmbitor Hermann, făcându-i cu ochiul lui Matthew.

— O, Hermann, nu mi s-a mai zis aşa de zeci de ani! râse Sabina.

— Locul acesta e de-a dreptul încântător! exclamă Frau Lamprecht.

— Eu abia aştept să văd interiorul casei! spuse Lisel.

— Putem face un tur? întrebă Tad.

— E o idee grozavă! răspunse Matthew. Sabina, draga mea, fă tu onorurile! adăugă el, pornind spre casă.

Ceilalţi îl urmară.

— Ia-o tu înainte, Matthew, spuse Sabina în timp ce mergeau. Acum tu eşti baronul moşiei şi îndatorirea de gazdă îţi revine, deci, *ţie*.

— Mă opun cu tărie acestui titlu, răspunse Matthew râzând. Baronul moşiei *Lebenshaus* a fost şi va rămâne mereu unul singur: tatăl tău. Totuşi, în absenţa lui fizică, mă simt onorat să fac oficiile de gazdă.

— Nici nu mă aşteptam să spui altceva, bărbate dragă. Ia-o, deci, înainte şi arată-ne drumul!

— Cu mine în calitate de ghid, nu garantez că nu ne vom rătăci!

— N-ar fi prima dată! râse Sabina. Stai liniştit, Matthew, am să te ajut.

129
Secrete dezvăluite

Între timp, Ursula îi arătase lui Iosif moşia şi îi povestise cu de-amănuntul toate cele întâmplate în noaptea când întreaga ei familie a pătruns, prin tunelul din grădină, în pivniţa casei.

Tocmai ce cotiseră, discutând încet, cu zâmbetul pe buze, pe după colţul impunătoarei clădiri din piatră, când, în mijlocul curţii din spatele casei îi văzură pe ceilalţi şase.

— Tocmai porneam să facem turul casei! le strigă Matthew, făcându-le semn cu mâna. În caz că doriţi să vă alăturaţi grupului nostru, trebuie totuşi să vă previn că ghidul... sunt eu. Aceste suflete curajoase s-au încumetat să se lase pe mâinile mele!

— Îţi mulţumim pentru avertizare, om bun, răspunse Iosif mucalit. Cred că ne vom asuma, totuşi, riscul şi ne vom alătura acestor pelerini temerari. Tu ce zici, nevastă?

— Încotro vei merge tu, voi merge şi eu, intră în joc şi Ursula, repetând cuvintele rostite de Rut.

Izbucniră cu toţii în râs.

— La drept vorbind, chiar dacă tu n-ai merge într-acolo, eu tot aş vrea să mă duc! adăugă Ursula. Am petrecut doi ani în casa aceasta alături de familia Dortmann şi de alţi refugiaţi evrei. Vreau să revăd fiecare locşor în care mă jucam, discutam şi lucram împreună cu Sabina şi cu Gisela. Ard de nerăbdare să văd cum arată acum casa pe dinăuntru. Tu nu, Sabina?

— Ba da, dar parcă simt şi o uşoară strângere de inimă. Ştiu că vom găsi totul schimbat.

— În curând totul va fi iar ca înainte, îi aminti Matthew. Haideţi, să mergem!

Spunând acestea, o luă înaintea grupului şi, cotind după colţul casei, îi conduse la uşa din faţă, unde erau aşteptaţi de polonezul care conducea institutul.

În ora următoare, multe şi inevitabile fură lacrimile vărsate de cei ce ştiau cum arătase conacul odinioară. Într-adevăr, mai totul se schimbase. Totuşi, structura de bază rămăsese intactă şi lacrimilor li se opuneau tot atâtea exclamaţii de încântare atunci când descopereau încăperi, coridoare şi ziduri care, vreme de cincizeci de ani, păreau să fi rămas neatinse.

Un astfel de moment avu loc în timp ce coborau scara principală care făcea legătura între parter şi etaje. Brusc, Sabina se opri şi ochii i se umplură de lacrimi.

— Ce s-a întâmplat? o întrebă Ursula, petrecându-şi ocrotitoare braţul după umerii ei.

— Tocmai am dat de un punctuleţ aspru pe partea de dedesubt a balustradei, răspunse Sabina, şi mi-am adus brusc aminte... uitasem cu desăvârşire lucrul ăsta... mi-am adus aminte că, pe vremea când eram copil, obişnuiam să îl pipăi cu degetele de fiecare dată când treceam pe aici...

Le indică punctul şi ceilalţi îşi trecură şi ei degetele peste el.

— E un punct minuscul şi, totuşi, a fost de ajuns ca să mă facă să mă întorc în timp, adăugă Sabina, ştergându-se la ochi. Presupun că m-a făcut să realizez că, din multe puncte de vedere, *eu* m-am schimbat mai mult decât *Lebenshaus*. Casa a trecut remarcabil de bine testul timpului, chiar şi până la această bucăţică aspră de lemn.

— Am fost surprinsă să văd că, la etaj, mare parte din aripa de est a rămas practic neschimbată, comentă Ursula după ce porniră mai departe.

— A fost mereu cea mai „misterioasă” parte a casei, le explică Sabina celorlalţi. Acolo îi adăposteam pe majoritatea nou-veniţilor.

— Acolo a fost găzduită şi familia noastră când am sosit la *Lebenshaus*, spuse Ursula.

— Şi tot acolo ai reuşit să mă bagi în sperieţi, scumpa mea soţioară, lăsându-mă să rătăcesc de unul singur pe acel coridor întunecos! adăugă Matthew râzând. Tare mai

erai pusă pe şotii!

— Ba că eram o fetiţă cuminte! râse Sabina.

— Ei aş! Erai o ştrengăriţă şi jumătate. Tocmai de aceea m-am şi îndrăgostit de tine.

— O, Matthew, eşti un romantic incurabil!

— Mă declar vinovat! Iar acum, adăugă el, întorcându-se spre ceilalţi, vreau să vă arăt o altă parte a casei.

Vorbele lui fură întâmpinate cu murmure de uimire şi câteva exclamaţii de încântare, căci cel puţin doi sau trei dintre cei prezenţi ştiau la ce se referă Matthew.

— Să mergem, deci... *la subsoll* zise acesta, luând-o înainte pe scări. Am păstrat partea cea mai interesantă pentru sfârşitul turului.

Accesul la subsol le dădu însă ceva bătăi de cap, căci toate căile de acces erau sigilate, iar directorul instituţiei habar nu avea ce se află dincolo de ele şi era din cale afară de agitat. Abia după două-trei telefoane date atât la Berlin, cât şi la Varşovia, se învoi polonezul să le pună la dispoziţie o trusă cu scule şi să îi lase să facă cu ele orice ar considera de cuviinţă.

Înarmaţi cu uneltele necesare, Matthew şi Tad deblocară cu uşurinţă una dintre uşi şi peste doar câteva minute cei opt vizitatori coborau deja scara spre pivniţă, unde trebuia descuiată o a doua uşă. După câteva momente, grupul înainta deja prin întunericul umed, cu iz de pământ, din coridorul subteran.

Când aprinseră cele două lanterne pe care le aveau la ei şi luminară pereţii de pământ, niciunuia dintre soţii McCallum nu îi veni să-şi creadă ochilor. Totul rămăsese neschimbat. De parcă n-ar fi trecut nici măcar o zi de când fuseseră ultima dată pe aici.

Abia acum începură să curgă de-adevăratelea povestirile – despre cum şi-a rupt Matthew piciorul, despre misterioasele bătăi în perete cu care l-a băgat în sperieţi Sabina, despre locul în care au ascuns cutiuţa cu trandafiri, despre cum s-a strecurat Matthew la subsolul casei în timp

ce era urmărit de Gustav, despre bătrâna pe care o întâlnise acesta în camera unde îşi petrecuse cândva convalescenţa şi câte şi mai câte. Îşi aminteau râzând de toate acestea, dar parcă râsetele lor, frânte de pereţii de pământ, sunau ireverenţios în tăcerea mormântală a acestui loc mohorât, făcându-i să se simtă ca nişte intruşi.

Matthew şi Sabina conduseră micul grup de-a lungul coridorului, până în beciul situat sub fosta bibliotecă de la parter. Nici aici nu se schimbase nimic, cu excepţia faptului că acea cutiuţă din porţelan lipsea, ca urmare a incursiunii pe care o făcuse Matthew la *Lebenshaus* în 1962.

După ce mai cercetară încăperea, făcură cale întoarsă, cu Matthew în frunte, şi se opriră la jumătatea coridorului. Sabina era de-a dreptul extaziată la gândul că va revedea tainiţa. Matthew le explică celorlalţi cum ajunsese să descopere intrarea secretă, după care îngenunche, scoase lespezile care acopereau compartimentul în care era ascunsă cheia, scoase cheia şi o înseră în zăvorul din podea. Se auzi un ţăcănit înfundat şi complexul mecanism de bronz din perete li se dezvălui în faţa ochilor. Spre uimirea tuturor, în scurt timp treceau deja dincolo de masiva uşă de piatră, pe un coridor secret.

Matthew o luă înainte prin văgăuna neagră ce se căsca în faţa lor şi, luminând calea cu lanterna şi avându-l pe Tad, care era şi el înarmat cu o lanternă, pe post de ariergardă, conduse grupul până la tainiţa pe care baronul şi rabinul Wissen o utilizaseră drept birou secret în timpul războiului.

Şi aici toate rămăseseră neschimbate. Cu toţii încercară, mai pregnant decât în oricare alt loc din casă, senzaţia întoarcerii în timp, la vremurile încărcate de pericol din cel de-al Doilea Război Mondial.

Cei opt se răsfirară încet prin încăpere, privind tăcuţi în jur cu aceeaşi reverenţă şi înfiorare pe care le simţise Matthew cu treizeci de ani în urmă, atunci când păşise pentru prima dată în acest loc bântuit parcă de fantomele trecutului.

Pentru Sabina, tot ce se găsea în tainiţă – cele câteva haine pătrunse de mucegai, notiţele baronului, însemnările făcute în grabă de acesta, stilourile şi creioanele, cele câteva fotografii, paşapoarte, cărţi de identitate şi celelalte ustensile necesare activităţii lor clandestine din timpul războiului, scaunul şi colţul de masă unde obişnuia să se aşeze baronul atunci când venea aici ca să-şi aştearnă în solitudine pe hârtie multe dintre cugetările pe care le citise ulterior în jurnalele lui – fiecare lucru era o amintire vie, vizibilă şi palpabilă, a existenţei pământeşti a scumpului ei tată. Oriunde se uita, dădea cu privirea de obiecte care îi umpleau ochii de lacrimi.

Matthew, pe de altă parte, se pusese pe treabă.

— Ei bine, în curând vom afla dacă locul ăsta mai e şi acum conectat la reţeaua electrică, anunţă el în timp ce, cu ajutorul lui Iosif, care ţinea lumina lanternei îndreptată spre degetele lui, înşurubă becul nou pe care îl adusese special pentru asta în dulia care atârna din tavan.

După ce termină de înşurubat becul, se întoarse şi apăsă întrerupătorul de lângă uşă. Dintr-odată, încăperea subterană fu scăldată în lumină.

— Ei, aşa mai merge! exclamă Matthew.

— Chiar mă întrebam adineauri ce ai de gând să faci cu becul acela, spuse Ursula.

— Ştiam că becul cel vechi n-are cum să mai funcţioneze după atâta amar de vreme. Iar acum, graţie celui nou, vom putea cerceta încăperea în mod mai eficient.

— De ce, ce vrei să găseşti, tată? întrebă mirat Tad.

— Orice, băiatul tatii – dar mai cu seamă aurul bătrânului Bismarck.

— *Care aur*? exclamară la unison două-trei voci.

— Se zvoneşte că Bismarck ar fi fost aici, chiar în casa în care ne aflăm noi acum, şi că o parte din aurul din vistieria Prusiei ar fi dispărut în mod misterios cam în acelaşi timp cu vizita făcută de el la moşie.

— Nu uita de vecinul cel mârşav, spuse Sabina.

— Şi de uciderea ticălosului.

— Vreau să aud întreaga poveste! exclamă Lisel entuziasmată.

— Sabina, cred că tu ai auzit povestea bătrânei Eppie de mai multe ori decât mine, spuse Matthew. Aşa că acum e rândul *tău* să preiei oficiile de gazdă şi să le istoriseşti legenda.

— Am să încerc, răspunse râzând Sabina. Dar nu vă garantez că am să-mi amintesc fiecare amănunt.

Se strânseră cu toţii în jurul ei trepidând de emoţie, ca şi cum s-ar fi pregătit să asculte o poveste cu stafii – ceea ce nu era, de fapt, foarte departe de adevăr.

— Aurul, începu Sabina, se zvonea că ar fi provenit din comoara familiei Hohenzollern care, în secolul al XVI-lea, era deţinută de Albert de Brandenburg şi de ducatul Prusiei. Tata n-a ştiut niciodată cât din povestea lui Eppie este realitate şi cât plăsmuire. Orişicum, conform legendei, Bismarck a venit aici...

— La *Lebenshaus*? o întrerupse Tad.

— Da, se zvoneşte că ar fi fost prieten cu un străbunic de-al meu şi că, în timpul războiului austro-prusac, puţin înainte sau după anul 1870, nu mai reţin exact, ar fi venit aici, la moşie, şi că i-ar fi încredinţat strămoşului meu, care era un loialist, o parte din vistieria Prusiei, pentru ca aurul să nu ajungă pe mâna austriecilor.

— Şi cine este ticălosul care a fost ucis? întrebă Lisel, palpitând de emoţie.

— Pare-se că un vecin, un anumit conte von Schmundt care colabora cu austriecii şi a reuşit cumva să străbată nevăzut lanurile şi să se strecoare în casă pe aici, pe la subsol. Papa s-a întrebat mereu dacă n-o fi existat cumva vreo galerie secretă care să fi fost închisă ulterior, dar noi n-am găsit nimic de genul acesta...

— Cu excepţia tunelului care dă în grădină, spuse Matthew.

— Să fie oare acela tunelul prin care s-a furişat contele

înăuntru? întrebă Iosif.

— N-am aflat niciodată răspunsul, zise Sabina. În orice caz, se zvoneşte că Bismarck l-ar fi dibuit pe conte aici, chiar în tainiţa în care ne aflăm noi acum. Cei doi şi-au încrucişat săbiile şi contele a fost ucis, iar, în cele din urmă, Bismarck a reuşit să unifice Germania şi, de atunci, nu s-a mai auzit nimic nici despre aur, nici despre contele von Schmundt.

Se lăsă o tăcere adâncă. În pofida luminii puternice pe care o răspândea becul, fiecare dintre cei prezenţi în tainiţă se simţi trecut de un fior rece.

— Există vreun sâmbure de adevăr în povestea asta? întrebă într-un târziu Hermann.

Sabina ridică din umeri.

— Încă de prima dată când am fost aici, mi-am dorit să explorez odăiţa asta alăturată, spuse Matthew. Atunci n-am avut timp s-o fac şi nici nu aveam la mine o lanternă mai acătării. Dar, dacă există un sâmbure de adevăr în legenda asta, acolo ar trebui să existe nişte indicii.

— Papa ne-a interzis să intrăm acolo, spuse Sabina. A şi blocat intrarea cu etajera aceea.

— Da, am observat, replică Matthew. Dar noi patru, adăugă el, arătând spre ceilalţi trei bărbaţi, o vom putea da la o parte în doi timpi şi trei mişcări. Mai ales că avem şi un *tânăr* viguros printre noi.

Tad nu avu nevoie de mai multe încurajări şi, în mai puţin de un minut, etajera fu mutată din loc suficient de mult cât să fie posibil accesul în cealaltă încăpere.

Cele două lanterne sondară întunericul umed al cămăruţei.

Păşiră înăuntru încet, înfioraţi, de parcă ar fi călcat într-un tărâm bântuit de stafii. Tavanul jos şi însăşi forma grotei duceau cu gândul la un cavou. Şi exact aşa se şi simţeau, ca şi cum ar fi intrat într-un sicriu uriaş, îngropat în pământ.

Totuşi, aruncând o privire în jur, nu descoperiră întins pe podeaua de pământ nici scheletul contelui ucis şi nici al

altcuiva. Odăiţa nu părea să ascundă nimic interesant. Lângă un perete era aşezată o măsuţă joasă, pe care se aflau câteva zdrenţe putrezite. Mica lopată, mâncată aproape toată de rugină, ce stătea rezemată într-un colţ şi cele câteva gropi şi grămăjoare de pământ răsfirate pe ici, pe colo, arătau că cineva făcuse cândva niscaiva săpături de explorare.

— Oare ce anume o fi căutat? întrebă Iosif.

— Poate că aurul, îşi dădu Ursula cu presupusul.

— Dacă aurul lui Bismarck este aici, vom avea timp berechet să îl găsim mai târziu, zise Matthew.

— Mie mi-era groază să nu cumva să dăm peste rămăşiţele unui cadavru! râse Sabina.

— Nu-mi spune că ai crezut că strămoşul lui Gustav a fost, într-adevăr, ucis!

— M-am întrebat mereu dacă n-o fi cumva îngropat undeva, la subsolul casei.

— Dar eu vreau să găsesc aurul! exclamă Tad.

— Îl vom căuta după ce ne va fi restituită casa, dragul meu, răspunse Matthew. Ai să fii liber să explorezi cât pofteşti aici, la subsol, şi să întorci totul cu susul în jos, dacă vrei, până găseşti aurul... *sau* leşul.

— Sau poate pe amândouă!

— De ce nu?... Mie lopata asta chiar că mi-a stârnit curiozitatea. Oricum, stai liniştit, nimeni n-are să fure comoara în lipsa noastră. Până ne vom întoarce, nimeni altcineva nu va avea acces aici.

— Cum de poţi fi sigur?

— Pentru că, de data asta, am să iau cu mine cheia uşii secrete!

Ieşiră încet, înşiraţi unul după altul, în încăperea mai mare de alături care, în comparaţie cu odăiţa întunecoasă cu aspect de coşciug în care tocmai fuseseră, li se părea acum o adevărată oază de lumină.

— De fapt, ceea ce caut eu în momentul ăsta nu este aurul, zise Matthew, aruncându-şi înfrigurat ochii roată prin

tainiţă.

— Vreau să lăsăm totul aşa cum este, interveni Sabina. Toate lucrurile de pe masă sunt mărturii ale activităţii desfăşurate de papa şi de tatăl Ursulei în timpul războiului.

— E o idee excelentă, încuviinţă Matthew. Mai ales din moment ce *Lebenshaus* are să devină un monument istoric de comemorare a rezistenţei faţă de nazişti.

— Totuşi, dacă mai găsim şi alte jurnale de-ale lui papa, aş vrea să le iau cu mine. Matthew, tu de unde le-ai luat pe celelalte?

Soţul ei îi arătă locul unde găsise jurnalele baronului şi alte cutii cu documente şi registre din care recuperase vechiul titlu de proprietate al moşiei – act ce, deşi până acum două săptămâni nu le servise la nimic, se dovedise în cele din urmă cât se poate de folositor.

— Apropo de rabinul Wissen, adăugă Matthew, am o bănuială şi în privinţa *lui*.

— Cum? Îl bănuieşti pe papa de intenţii rele? făcu Ursula, uşor contrariată.

Matthew pufni în râs.

— Nu, nici vorbă de aşa ceva. Voiam doar să spun că am bănuiala că şi rabinul s-ar putea să fi ascuns ceva aici, aşa cum baronul şi-a ascuns jurnalele – ceva mult mai valoros, atât din punct de vedere istoric, cât şi spiritual, decât aurul lui Bismarck.

Matthew le explică pe scurt ce să caute şi se puseră cu toţii pe treabă, respectând rugămintea Sabinei de a nu deranja nimic mai mult decât era absolut necesar.

Etajerele care acopereau doi dintre pereţi, cele două-trei dulapuri, cartoteca veche din lemn de stejar şi grămezile de lăzi şi cutii de carton împrăştiate într-o relativă dezordine prin încăpere – aproape toate acestea fuseseră aşezate pe suporţi de lemn pentru a fi protejate de umezeală. Spre deosebire de umezeala de pe principalul coridor de la subsol, aici pământul era uscat şi prăfos. Prin urmare, deşi pe ici, pe colo se instalase mucegaiul şi alte semne ale

trecerii timpului, aproape toate lucrurile din taină erau într-o condiţie mai bună decât ar fi fost de aşteptat.

Sabina se duse la masă şi îşi trecu încet privirea peste fiecare obiect în parte. Multe dintre ele îi răscoleau amintirile, stârnindu-i un şuvoi de emoţii. Între timp, Matthew studia atent dosarele din cartotecă, sertar cu sertar. Ceilalţi cercetau de sus în jos rafturile şi deschideau pe rând cutie după cutie, chiar dacă nu ştiau cum anume ar trebui să arate cea pe care o căutau.

— Să fie oare asta? se auzi o voce după vreo zece – cincisprezece minute de căutări.

Toate privirile se întoarseră spre Lisel. Tânăra scosese din raft vreo trei-patru cutii şi le pusese deoparte, pe podea, iar acum se apleca să scoată lădiţa de lemn pe care o acoperiseră acestea.

— Am observat că majoritatea cutiilor au etichete la vedere, spuse ea. Lădiţa asta mi-a stârnit curiozitatea tocmai fiindcă îi lipsea eticheta. Sau, cel puţin aşa am crezut eu, până când am scos afară cutiile aşezate pe ea şi am văzut că eticheta era pe partea dinspre perete. Papa, ai putea să mă ajuţi s-o ridic? adăugă ea, întorcându-se spre Hermann.

— Am să te ajut eu dacă nu te superi, se oferi Matthew, care între timp ajunsese lângă ea.

Spunând acestea, tatăl lui Tad ridică lădiţa, o aşeză în mijlocul podelei şi o întoarse. Pe partea ce fusese ascunsă dinadins privirii erau scrise, citeţ, de mână literele W-I-S-S-E-N.

— Aceasta este lădiţa pe care o căutam, draga mea Lisel, spuse Matthew cu o voce blajină şi plină de reverenţă. Ursula, Iosif, adăugă el, întorcându-se spre bunii săi prieteni, se pare că am avut dreptate. La fel ca baronul Dortmann, şi tatăl tău, Ursula, a ascuns aici, în taină, un tezaur ce nu voia să încapă pe mâinile naziştilor. Cuvenit mi se pare să faceţi voi onorurile.

Spunând acestea, se dădu la o parte.

Ursula şi Iosif se apropiară încet, palpitând de emoţie, ca şi cum li s-ar fi acordat privilegiul de a privi chiar în inima şi în sufletul răposatului rabi Heziah Wissen – şi, de fapt, chiar asta erau pe cale să facă. Se aşezară în genunchi, ridicară împreună capacul lădiţei şi se uitară înăuntru. Ceilalţi şase făcură încet un cerc în jurul lor şi îşi plecară şi ei capetele spre lădiţă.

Prima care pipăi cu degetele conţinutul sipetului fu Ursula. Ochii i se umplură de lacrimi când scoase primul obiect, aşezat deasupra celorlalte – un manuscris legat de mână, foarte asemănător jurnalelor baronului von Dortmann recuperate de Matthew.

— Ani de zile m-am întrebat ce s-o fi ales de jurnalul tatii, spuse ea în şoaptă. Ştiam că ţinuse un jurnal detaliat pe tot parcursul şederii noastre la *Lebemhaus*. Aceea a fost o perioadă de mare creştere spirituală pentru el. Dar, după ce am plecat, n-am mai văzut niciodată manuscrisul. Nici măcar nu mi-am mai adus aminte de el până după moartea tatii.

— Sunt sigură că îl vei preţui ca pe o comoară, spuse Sabina, aşezându-şi mâna cu blândeţe pe umărul prietenei sale.

Între timp, Iosif scosese câteva dosare din lădiţă şi acum îşi trecea privirea peste conţinutul lor.

— Sunt nume şi informaţii despre o mulţime de familii de evrei din zona Varşoviei, spuse el după un minut. Pesemne că rabinul nu voise ca aceste dosare să rămână în ţară.

— Bine, dar dacă exista pericolul ca ele să cadă pe mâna Gestapoului, de ce nu le-a distrus pur şi simplu? întrebă Tad nedumerit.

— Ar fi fost, oricum, prea târziu pentru a-i salva pe evreii menţionaţi în dosare, răspunse Iosif. Din câte îmi dau eu seama, marea majoritate fuseseră deja ucişi sau trimişi în lagăre. Dar atât înainte, cât şi după război, rabinul s-a devotat demascării crimelor de război. Probabil că acesta a

fost scopul pentru care a încercat să păstreze aceste documente până după război.

Plângând încetişor, Ursula scoase, pe rând, din lădiţă alte câteva obiecte pe care le ştia prea bine – un sfeşnic pe care familia ei îl avea din moşi strămoşi, platoul pe care îl folosiseră pentru Sederul de Paşti în ultima noapte petrecută la *Lebenshaus*, o cutiuţă cu câteva azime uscate şi, în cele din urmă, o carte veche, legată: Tora tatălui său.

Matthew, cu ochii umeziţi de emoţie, întinse mâna şi luă cu evlavie ultima comoară care mai rămăsese pe fundul lădiţei, îşi dădu seama ce ţine în mână de îndată ce începu să dea cu grijă la o parte cele două prosoape moi în care era înfăşurat obiectul. Socrul său îi vorbise pe larg despre misiunea sfântă a rabinului. Dar atunci când pericolul nazist s-a intensificat, baronul i-a returnat lădiţa prietenului său Heziah şi nu ştia ce a făcut rabinul cu ea după aceea. Pentru siguranţa baronului, Heziah Wissen nu i-a spus nici lui, nici altcuiva ce ascunsese în tainiţa de la *Lebenshaus*. Mai bine să se odihnească acolo pe veci, socotise rabinul mai târziu, când moşia fusese confiscată de către comunişti, decât să cadă în mâinile duşmanului. Totuşi, dacă prin harul lui Dumnezeu, baronul sau urmaşii acestuia, sau ai lui, se vor întoarce vreodată la *Lebenshaus* şi vor descoperi, graţie călăuzirii divine, această lădiţă, nădăjduia din tot sufletul că vor şti ce aveau de făcut.

Iar acum atât fiica lui, cât şi fiica baronului, împreună cu soţii lor temerari şi virtuoşi, priveau cutia cea sfântă care vreme de cincizeci de ani nu mai văzuse lumina altor ochi omeneşti.

Micul receptacul străvechi din lut ars rusesc era întărit cu suporturi de bronz şi încrustat cu pietre preţioase. Pe cele patru laturi şi pe capac erau pictate de mână, în culori de pe-acum şterse, scene, motive şi simboluri ale evreimii din Rusia.

Oricât ar fi valorat cutia în sine, şi pesemne că valoarea ei nu era de ici, de colo, aceasta nu se compara nici pe

departe cu valoarea atât materială, cât mai ales istorică şi spirituală a relicvelor sfinte pe care le conţinea. Deşi nu mai văzuse niciodată legendarele pietre, degetele lui Matthew tremurau chiar şi numai la gândul că ţinea în mâini nici mai mult nici mai puţin decât diamantele din pieptarul lui Aaron, fratele lui Moise, ce datau încă de pe vremea Exodului.

Matthew trase adânc aer în piept, apoi îi înmână cutia lui Iosif.

— Primeşte tu acest tezaur, frate dragă, îi spuse el cu evlavie. Ştiu că rabinul şi-a dorit arzător toată viaţa ca aceste odoare sfinte să reintre în posesia poporului lui Israel. Visul său era ca, într-o bună zi, ele să se odihnească într-un nou templu al Ierusalimului. În calitate de ginere al rabinului, consider că ţie îţi revine privilegiul de a-i împlini acest vis.

— Îţi mulţumesc, Matthew. Ursula şi cu mine ne simţim profund onoraţi. Lăudat fie Domnul că le-a păzit în toţi aceşti ani.

— Amin! exclamară mai multe voci.

— Taţii noştri, care îşi spuneau *veri* spirituali, spuse Sabina, întorcându-se spre fiica rabinului, au fost oameni drepţi şi nobili şi Domnul le-a ascultat rugile.

Tăcerea care se lăsă când Iosif ridică încet capacul cutiei era una plină de înfiorare şi de reverenţă. Dumnezeu era acolo, cu ei, şi fiecare dintre cei opt copii ai Săi prezenţi acum în misterioasa tainiţă o simţea dar, fără urmă de îndoială.

Pietrele erau înfăşurate separat, la fel ca restul obiectelor din cutiuţă, în pânză moale de in. Iosif le dezveli cu grijă pe fiecare în parte, apoi le aşeză în palmă pentru ca şi ceilalţi să le admire splendoarea scânteietoare.

Multă vreme rămaseră cu toţii tăcuţi, adânciţi în rugăciuni de mulţumire şi de laudă. Multe erau cercurile nevăzute ce fuseseră ţesute între ei de-a lungul timpului, iar acesta era încărcat de un profund simbolism spiritual pentru ei toţi.

— Tata a fost mereu convins că Urim şi Tumim au fost luate din templul Ierusalimului în anul 70, chiar înainte de distrugerea cetăţii, spuse Ursula într-un târziu. N-am ştiut niciodată prin câte mâini credincioase au trecut ele de atunci şi până când au fost încredinţate în ale lui, dar mâna *lui Dumnezeu* cu siguranţă că a fost asupra lor în tot acest timp. Acesta a fost motivul pentru care tata a crezut mereu cu tărie că este de datoria lui ca pietrele să ajungă cu bine înapoi la Ierusalim.

— Iar noi îi vom împlini visul, adăugă Iosif.

— Sunt sigură că se va bucura întregul Israel, spuse Sabina.

130
Soluţia

Thaddeus Heinrich McCallum şi părinţii săi îşi ocupară locurile la bordul aceleaşi aeronave Lufthansa 747 cu care veniseră în Europa. Diferenţa era că, de astă dată, ea avea să îi ducă înapoi la Washington şi că tânărului nu-i stătea nicidecum mintea, ca atunci când avionul se pregătea să decoleze de pe aeroportul american, la intrigi internaţionale şi poveşti cu spioni.

Unul dintre motive era faptul că acum alături de el nu stătea tatăl şi nici mama lui, ci Lisel Lamprecht, care li se alăturase la invitaţia Sabinei. Tânăra urma să petreacă o lună în Statele Unite şi s-o ajute pe mama lui Tad la împachetat, după care avea să se întoarcă la Berlin însoţită, sperau ei, de Matthew şi de Sabina. Chiar dacă procedura de restituire a moşiei nu se va fi finalizat până atunci, fuseseră asiguraţi că, între timp, toţi veteranii polonezi vor fi transferaţi la alte aziluri de bătrâni şi casa va fi la dispoziţia lor.

Tad avea să rămână la Washington măcar până la primăvară, deşi, la fel ca părinţii lui, şi el începuse să îşi reevalueze de zor viitorul. Îi călcase pe urme tatălui său mai mult decât ar fi crezut că e posibil la începutul călătoriei, iar acum era deja îndrăgostit până peste urechi de tânăra nemţoaică de lângă el. Or acest lucru şi decizia soţilor McCallum de a se stabili permanent la *Lebenshaus*, care le era atât de dragă amândurora, stârnise un năprasnic vânt al schimbării în viaţa fiului lor.

Un alt motiv pentru care azi Tad nu visa cu ochii deschişi la aventuri cu spioni era faptul că trăise deja una pe propria piele. Acum problema era cum să scrie despre ea – şi despre congres fără a divulga informaţiile politice pe care cancelarul Kolter îi pusese pe toţi să jure că le vor ţine sub tăcere.

— Cum aş putea să relatez cele întâmplate *fără* a spune ceea ce *nu poate* fi spus? întrebă Tad, reluând o discuţie începută anterior, în timp ce aşteptau îmbarcarea, înclinându-se spre tatăl său, care stătea, împreună cu soţia lui, de cealaltă parte a culoarului.

— Eşti un băiat deştept, ai să găseşti tu o cale, răspunse Matthew. Scrie despre congres. În fond, pentru asta ai fost trimis la Berlin.

— E un subiect neinteresant... în comparaţie cu *celălalt*.

— Scrie despre oamenii pe care i-ai întâlnit. Despre Andrassy, despre Udo şi Christa, despre comunitatea din Kehrigkburg... despre Palacki şi frăţia din Białystok... De ce nu scrii despre filiera creştino-iudaică de la *Lebenshaus*... despre activitatea desfăşurată de baron în timpul războiului... sau despre odoarele sfinte...? ori, poftim, scrie despre Lisel!

— Cred că acesta ar fi un subiect prea puţin interesant pentru cititori, domnule McCallum, comentă Lisel râzând, iţindu-şi capul de după Tad.

— Parcă ne înţeleseserăm să nu mă mai *domneşti*.

— Îmi cer scuze. Mi-e greu să mă obişnuiesc.

— Tutuieşte-mă liniştită. Noi, americanii, nu ne dăm în vânt după formalismul european.

— Deloc! încuviinţă Tad.

— De ce nu scrii despre diferenţele care existau între Germania de Est şi Germania de Vest şi despre climatul spiritual al fiecăreia dintre ele? sugeră Sabina.

Voia să îl ajute pe Tad să îşi rezolve dilema, dar adevărul este că gândul îi stătea tot la *Lebenshaus*.

— Toate ideile voastre sunt demne de luat în seamă, replică fiul ei. Fiecare ar putea constitui un articol în sine. Dar problema e că eu ar trebui să scriu despre congres, nu despre toate acestea.

— Apropo de asta, zise Matthew, abia acum îmi dau seama că, de fapt, pe parcursul sejurului nostru, lucrurile s-au desfăşurat pe două planuri paralele – congresul şi

conspiraţia politică pe care aţi demascat-o voi. Dar cum ai putea scrie despre congres *fără* a menţiona şi restul?

— Exact asta-i problema, răspunse Tad. Cele două planuri sunt strâns unite.

— Două poveşti paralele ce se derulează concomitent.

— Ar fi interesant să abordezi problema din acest unghi, spuse Sabina, continuând să se gândească la articolul lui Tad din perspectiva propriilor cugetări legate de casa părintească. Două poveşti paralele, ca două şine de cale ferată – cred că aşa ar pune problema tatăl meu. Şi ar căuta să înţeleagă sensul lor profund. Nu-i aşa, Matthew?

— Exact. Două şine strâns legate una de cealaltă, care formează un tot unitar... şi care, totuşi, nu se intersectează niciodată!

— Analogia asta descrie perfect evenimentele pe care le-am trăit în Germania, spuse Tad.

— Ei, vezi că se trezeşte la viaţă jurnalistul din tine? râse Matthew.

— Şi ea se aplică şi creştinătăţii, continuă Tad, plin de însufleţire. Biserica există paralel cu lumea... *în* lume, dar fără să o influenţeze în vreun fel. Două şine de tren care ar trebui să fie strâns unite, dar care, în schimb, merg una lângă cealaltă fără a se întâlni vreodată.

— Şi ce are asta de-a face cu congresul?

— Totul! Ia gândiţi-vă puţin! Am demascat o conspiraţie politică care ar fi putut avea repercusiuni grave în întreaga lume, nu-i aşa? Şi totuşi, în afară de Raedenburg, probabil că niciunul dintre ceilalţi participanţi la congres nu va auzi vreodată de ea. Şi nici de remarcabila poveste a lui Galanov şi Bietmann şi asta din simplul motiv că ea se află pe o şină paralelă cu cea a intereselor lor.

— Sună mai degrabă a editorial decât a articol de ştiri.

Tad zâmbi.

— Mda, cred că ai dreptate. Treaba mea nu e să deschid ochii oamenilor, ci doar să relatez cele întâmplate. Şi totuşi, faptul că lumea rămâne atât de nepăsătoare nu e deloc

îmbucurător pentru Biserică. Sunt două planuri care coexistă, dar nu se intersectează niciodată. Dublă indiferenţă, a fiecărei părţi faţă de cealaltă. Două şine paralele ale necunoaşterii. Şi apropo de congres, adăugă Tad, ai mai vorbit cu Palacki?

— Nu, răspunse Matthew. Iosif s-a întâlnit fugitiv cu el, dar eu n-am apucat. Dieder şi-a făcut bagajele şi a plecat la scurtă vreme după ce şi-a ţinut discursul. Din câte înţeleg, în ziua următoare – când noi ne-am dus împreună cu Galanov să discutăm cu Kolter-Montgomery şi MacPatrick l-au sunat în repetate rânduri şi s-au dat peste cap pentru a-l convinge să se întoarcă să accepte cecul şi să-şi ceară scuze.

— Pesemne că voiau să încheie congresul într-o notă pozitivă, cu o poză în care să zâmbească tustrei fericiţi.

— Mda, ca răbufnirea să poată fi minimalizată şi pusă pe seama firii temperamentale a lui Palacki.

— Congresele de felul acesta servesc, oare, la ceva? Tu ce crezi, tată? Eu am impresia că nu schimbă cu mai nimic starea lucrurilor.

— Aşa zic şi eu. Majoritatea conferenţiarilor se vor întoarce acasă şi vor continua să facă exact ceea ce făceau şi înainte de congres.

— Liberalii vor încerca în continuare să îi hrănească pe săracii de pe întregul mapamond fără a le oferi însă şi hrană pentru viaţa veşnică, iar conservatorii vor continua să peroreze despre cum vor salva ei trei miliarde de suflete până în anul 2000 cu banii şi cu tehnologia lor avansată.

Matthew lăsă să-i scape un oftat.

— Mda, e aşa cum spui, fiule. Iar învăţăturile ce ar trebui să stea la temelia celor două extreme şi să le pună în *echilibru*, pilda vieţii simple şi smerite duse de Iisus în puţinii ani pe care i-a petrecut pe acest pământ, vor fi ignorate şi de acum înainte, aşa cum au fost în mare parte din ultimii două mii de ani.

În momentul acela însoţitoarea de bord îi invită pe

pasageri să îşi fixeze centurile de siguranţă. Aeronava se pregătea să decoleze.

— Apropo de acea parte a aventurii noastre care nu poate fi povestită, zise Matthew după decolare, întorcându-şi pe rând privirea spre cei trei însoţitori ai săi, aţi văzut ce scriu ziarele în dimineaţa aceasta?

— Nu, răspunse Tad. De ce întrebi?

În dimineaţa aceea, luaseră micul dejun împreună cu Raedenburg, Bietmann şi Galanov. Cei trei fraţi întru Cristos – un vest-german, un est-german şi un rus – plănuiau să petreacă întreaga zi împreună, să cineze acasă la Udo şi apoi să ia parte la adunarea congregaţiei din Kehrigkburg. Înainte ca Lisel şi familia McCallum să-şi ia rămas-bun de la ei, Gentz le povestise pe scurt despre efectele pe care le avusese exploziva sesiune extraordinară din Bundestag asupra scenei politice din Germania.

— Presa a speculat îndelung pe tema motivului care se ascunde în spatele demisiei lui Drexler, le explicase acesta. Lumea este încă şocată. Iar Kolter se bucură din nou de o mare popularitate şi susţinere.

— Despre conspiraţia din Rusia s-a pomenit ceva?

— Eu unul n-am auzit nimic. Totul a fost trecut sub tăcere. Vizita preşedinţilor în zonele sinistrate a fost, desigur, anulată şi Elţîn s-a întors la Moscova. Iar, în cele două săptămâni care au trecut de atunci, numele lui Desiatovski n-a fost menţionat, din câte ştiu eu, nici măcar o dată. Mă îndoiesc că lumea va afla vreodată cât de aproape de prăpastie a fost Comunitatea Statelor Independente.

— Şi de tipul din elicopter... îmi scapă acum numele lui... Nici de el nu s-a mai auzit nimic?

— Nu, nici numele lui Bolotnikov n-a fost pomenit. Totuşi, Andrassy spune că, fără doar şi poate, vom mai auzi de el.

— Cum aşa?

— Se pare că individul are un talent remarcabil de a

cădea mereu în picioare, indiferent câţi se prăbuşesc în jurul lui.

— Ei bine, eu unul sper să nu dau niciodată ochii cu el.

Se lăsă pentru scurtă vreme tăcerea, apoi Tad şi Lisel începură să discute între ei. Gândurile lui Matthew, pe de altă parte, zburară fără voia lui înapoi la articolul pe care urma să-l scrie fiul său.

— E prea mult, spuse el într-un târziu, de parcă ar fi gândit cu voce tare.

— Prea mult? repetă, nedumerită, Sabina.

— Prea multe idei, prea multe persoane, prea multe planuri paralele. Tad nu va putea să cuprindă tot ceea ce s-a întâmplat într-un singur articol.

Se aplecă spre fiul său şi îi zâmbi.

— Va trebui să-i spui şefului tău că e imposibil, adăugă el pe un ton categoric.

— Ce e imposibil? întrebă Tad, mirat.

— Să înglobezi tot ce s-a întâmplat într-un singur articol.

— Şi atunci care este soluţia?

— E cât se poate de simplu, răspunse Matthew zâmbind. Va trebui să scrii o carte.

131
Pentru cei ce iubesc trandafirii, povestea nu se sfârşeşte niciodată

Săptămânile trecură cu o repeziciune uimitoare. Sabina mai că simţea nevoia să se ciupească în fiecare zi ca să se încredinţeze că nu visează. Şi totuşi, se întâmpla cu adevărat... erau din nou aici... la *Lebenshaus!* şi peste două săptămâni, dacă nu chiar mai repede, *Lebenshaus* îi va aparţine din nou în mod legal!

Venise toamna în sătucul polonez. Zilele erau tot mai scurte şi aerul, din ce în ce mai răcoros.

Tatăl ei obişnuia mereu să spună că această câmpie pomeraniană situată la sud de Marea Baltică nu se număra, de bună seamă, printre cele mai frumoase locuri din lume. Era o regiune plată şi neinteresantă, lipsită de semeţele piscuri înzăpezite şi de codrii deşi despre care vorbesc basmele şi legendele. Dar acesta era pământul unde începuse *povestea vieţii ei* şi, de aceea, ea avea să-l iubească toată viaţa ei. Şi-apoi câte legende şi mistere nu ascundea scumpa ei *Lebenshaus!*

Trecuseră câteva minute de când Sabina şi Matthew stăteau pe balconul de la al doilea etaj al casei, scrutând cu privirea câmpurile şi pădurile din jurul lor.

Veniseră aici de îndată ce sosiseră. Inimile lor aveau multe de asimilat şi acesta părea singurul loc de pe moşie potrivit pentru o asemenea sarcină.

O parte din piesele de mobilier comandate de Matthew sosiseră deja, iar celelalte aveau să fie şi ele livrate până la sfârşitul săptămânii. Conştientizarea faptului că veniseră să *locuiască* aici, nu doar într-o simplă vizită, îi făcea să privească totul cu alţi ochi.

Gândul în sine părea de-a dreptul incredibil. Tăcerile, suspinele şi lacrimile împărtăşite de cei doi după sosire, în timp ce străbăteau încet casa între timp eliberată de foştii

săi locatari, au fost grele, adânci şi încărcate de evlavie şi de recunoştinţă. Cât de *mult* îi iubea Tatăl ceresc! Cât de *mare* era, într-adevăr, Dumnezeul care stăpânea universul!

Cel care, într-un târziu, curmă abia şoptit tăcerea fu Matthew.

— Pare de necrezut, nu-i aşa?

Sabina inspiră adânc şi apoi expiră aerul cu un oftat plin de mulţumire.

— E un adevărat miracol, şopti ea.

— Cât de bun a fost Dumnezeu cu noi!

— Mi-aş dori ca toţi oamenii din lume să ştie ce Tată iubitor este Dumnezeu şi cu câte binecuvântări i-ar împresura... dacă s-ar încredinţa cu totul voii Lui.

Fiecare coborâse din maşină cu un pachet pe care îl ţinea şi acum ascuns la spate. După atâţia ani de căsnicie, nu mai existau secrete între ei. Amândoi ştiau ce are să urmeze. Totuşi, faptul că fiecare cunoştea finalul nu le ştirbea cu nimic plăcerea jocului. Deşi nu mai existau secrete *noi*, felul în care alegeau să-şi spună unul altuia secretul pe care îl împărtăşeau de cincizeci de ani se schimba de fiecare dată, constituind o revelaţie continuă.

De astă dată, Sabina luă prima cuvântul.

— Aş fi vrut să îţi dăruiesc toate culorile de pe pământ, spuse ea. Dar această zi este atât de specială, încât nici zece mii de trandafiri n-ar fi de ajuns pentru a o sărbători.

Matthew încuviinţă din cap.

— Încă nici mie nu-mi vine să cred că ne aflăm cu adevărat aici.

— Iniţial, continuă Sabina, m-am gândit să îţi ofer un trandafir galben, în amintirea acelei nopţi furtunoase şi a primilor trandafiri pe care ni i-am dăruit. Totuşi, în cele din urmă, am hotărât că trebuie să fie un trandafir roşu. Cu ce altă culoare aş putea să-ţi spun cât de fericită sunt să fiu soţia ta... şi cât de mult te iubesc?

Se opri preţ de o clipă, apoi adăugă:

— Am hotărât să cumpăr o plantă vie, cu rădăcină.

Spunând acestea, dădu la o parte hârtia în care era învelită floarea şi îi întinse un trandafir roşu.

— Acesta este un fir din răsadul pe care l-am lăsat în maşină.

— În maşină? făcu Matthew, mirat. Nici nu l-am văzut!

— L-am ascuns pe furiş în portbagaj, râse Sabina. Va fi primul răsad pe care îl vom planta în *noua* grădină de trandafiri de la *Lebenshaus*. El ne va aminti mereu de iubirea *noastră* şi de această zi... şi de bunătatea nemărginită a Tatălui nostru ceresc despre care papa ne-a vorbit amândurora cu atâta credinţă.

— Amin! exclamă Matthew. Îţi mulţumesc, iubita mea. Deşi facem asta de ani de zile, tu reuşeşti de fiecare dată să adaugi noi profunzimi vechiului nostru secret.

— Acum e rândul tău!

Matthew trase aer în piept.

— Ca tine, începu el, şi eu am vrut să îţi dăruiesc câte un trandafir de *fiecare* culoare. Dar, în cele din urmă, a trebuit să iau şi eu o hotărâre, iar hotărârea mea a fost... aceasta.

Dădu hârtia la o parte, dezvăluind privirii trei boboci superbi.

— Îţi dăruiesc un trandafiraş *galben* în amintirea primului trandafir pe care ţi l-am oferit, unul *roşu*, drept simbol al iubirii noastre profunde, şi unul *alb* ca să ne amintească de ziua nunţii noastre şi de cei doi trandafiri pe care i-am ascuns în beciul de la subsol. Iar cei trei trandafiri la un loc ne vor aminti de toţi anii fericiţi pe care i-am trăit împreună.

— Vai, Matthew, îţi mulţumesc din suflet! *Chiar* că eşti un romantic incurabil!

— Aceşti trandafiri conţin secretele iubirii noastre, precum şi nesfârşitele mistere ale iubirii lui Dumnezeu, cel mai nepreţuit dintre toate secretele.

Spunând acestea, îi înmână soţiei sale cei trei boboci.

— Am să-i las la uscat şi apoi am să-i pun într-o vază,

chiar la intrare, spuse Sabina, ducând cu grijă la nări fiecare trandafiraş. În felul acesta, povestea despre secretul trandafirului şi iubirea Tatălui, din care cresc toate celelalte iubiri, va dăinui pentru totdeauna.

— Ce idee grozavă! exclamă Matthew. Cei trei trandafiraşi vor sta mereu mărturie secretelor de iubire pe care le-am descoperit împreună de-a lungul căsniciei noastre.

— Vreau, adăugă Sabina, ca toţi cei ce vor călca pragul acestei case să simtă mireasma eternă cu care a înzestrat Tatăl nostru ceresc trandafirii pentru a ne face cunoscută iubirea Sa.

Matthew o trase lângă el şi Sabina îşi petrecu braţul pe după mijlocul lui. Astfel îmbrăţişaţi, rămaseră multă vreme tăcuţi, privind în depărtare, cu inimile pline de iubire şi de pace.

— Am avut o viaţă frumoasă împreună, dragul meu, şopti într-un târziu Sabina. M-ai făcut nespus de fericită. Ştiu că ţi-am mai spus-o de nenumărate ori, dar nu mă sfiesc să îţi mai spun încă o dată: mi-ai transformat viaţa într-o adevărată poveste!

— Păi asta se şi cuvenea să facă un cavaler adevărat pentru doamna inimii sale! răspunse Matthew, întorcându-se spre ea şi făcând o uşoară reverenţă.

— Îţi mulţumesc, dragul meu prinţ! râse Sabina. O, Matthew, te iubesc atât de mult!

— Şi eu pe tine, Sabina, prinţesa mea!

Despre autor

Californianul Michael Phillips şi-a început distinsa carieră de scriitor în anii 1970. La începutul anilor 1980, eforturile sale de a readuce în atenţia publicului scrierile romancierului victorian George MacDonald i-au adus recunoaşterea internaţională. Phillips este considerat unul dintre cei mai competenţi experţi din lume în opera autorului scoţian, atribuindu-i-se totodată meritul de a fi reînnoit interesul cititorilor de pretutindeni faţă de scrierile acestuia.

După redactarea şi republicarea lucrărilor lui MacDonald, Phillips şi-a început propria carieră de scriitor. De atunci a scris 48 de romane, în prezent fiind cunoscut mai ales în calitate de romancier. Cărţile sale, care s-au bucurat de elogiile publicului şi ale criticilor literari deopotrivă, au fost traduse în opt limbi şi s-au vândut în peste şase milioane de exemplare. În prezent, mulţi recunosc în el pe urmaşul literar al scriitorului său preferat, George MacDonald. Phillips este, de asemenea, directorul revistei „Leben”, o publicaţie periodică dedicată gânditorilor creştini şi lucrărilor lui MacDonald. Combinând toate genurile literare pe care le-a abordat în scrierile sale, „Dream of Freedom” a constituit a suta lucrare publicată de Phillips. Michael trăieşte împreună cu soţia sa, Judy, în Eureka, California.

Soţii Phillips petrec mult timp şi în Scoţia, unde încearcă să redeschidă apetitul publicului larg pentru opera lui MacDonald.